

ΤΖΕΪΝ
ΟΣΤΙΝ

Περνηφάνια και προκατάληψη

Λογοτεχνία
Α' Λυκείου

Περηφάνια
και προκατάληψη

Τίτλος: *Περηφάνια και προκατάληψη*
Τίτλος πρωτότυπου: *Pride and Prejudice*
Συγγραφέας: Τζέιν Όστιν (Jane Austen)

Ομάδα Εργασίας ΙΕΠ

Γιαννίκας Αθανάσιος, ΠΕ70, Σύμβουλος Α΄ (Συντονιστής και μέλος αρχικής και ανασυγκροτημένης ομάδας)
Βαρτζιώτη Βασιλική, ΠΕ02, Σύμβουλος Β΄ (μέλος ανασυγκροτημένης ομάδας)
Δούμα Ελπίδα, ΠΕ60, Σύμβουλος Β΄ (μέλος αρχικής ομάδας)
Καραγιάννη Σοφία, ΠΕ70, Σύμβουλος Β΄ (μέλος αρχικής και ανασυγκροτημένης ομάδας)
Λαμπροπούλου Ελένη, ΠΕ60, Σύμβουλος Β΄ (μέλος ανασυγκροτημένης ομάδας)
Μπίστα Πολυξένη, ΠΕ02, Σύμβουλος Α΄ (μέλος αρχικής ομάδας)
Τουρίμπαμπα Αγλαΐα, ΠΕ02, Σύμβουλος Β΄ (μέλος ανασυγκροτημένης ομάδας)

Απόδοση στα ελληνικά: Μαρία Καρβέλα
Επιμέλεια κειμένου: Μαρίνα Καλεώδη
Σχεδιασμός εξώφυλλου: Βάνα Ρουσιώτη
Εικονογράφηση: Hugh Thomson
Επιχρωματισμός εικόνων: Μιχάλης Παπαδόπουλος
Επιμέλεια έκδοσης: Μαρία Καρβέλα, Πέτρος Παπαπέτρος

ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ Συριδών Δουκάκης Πρόεδρος του Ινστιτούτου Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Το παρόν εκπονήθηκε με ευθύνη των Επιστημονικών Μονάδων Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης και Ανθρωπιστικών και Κοινωνικών Επιστημών, του Τμήματος Β΄: Προγραμμάτων Σπουδών και Εκπαιδευτικού Υλικού του Ινστιτούτου Εκπαιδευτικής Πολιτικής σύμφωνα με υπ' αρ. πρωτ. 145275/ΓΔ4/04-12-2024 (ΑΔΑ: 66ΦΨ46ΝΚΠΔ-Χ7Ρ) Υπουργική Απόφαση

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

ΤΖΕΪΝ ΟΣΤΙΝ

Περηφάνια και προκατάληψη

Λογοτεχνία
Α΄ Λυκείου

ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ
ΚΑΙ ΕΚΔΟΣΕΩΝ «ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ»

ΣΜΥΡΝΙΩΤΑΚΗΣ

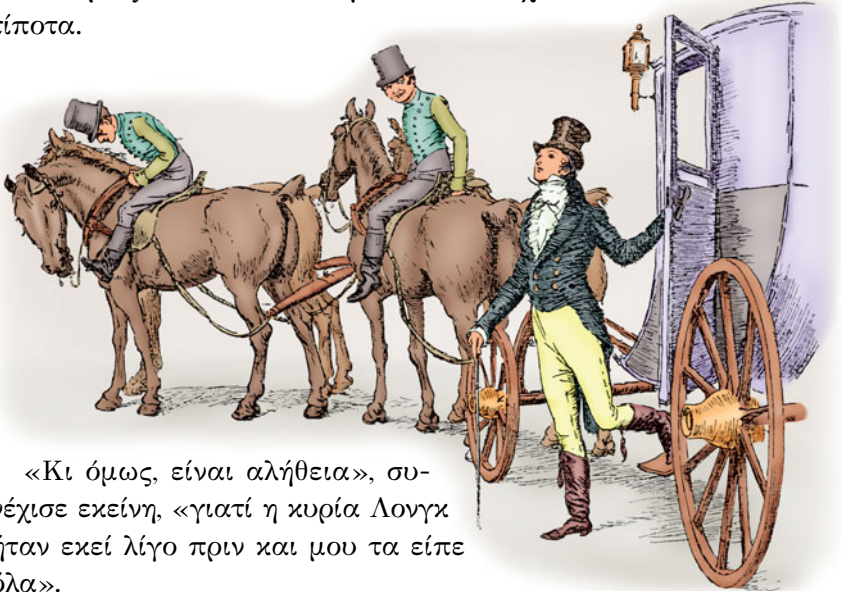
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

Υπάρχει μια κοινή πεποίθηση ότι ένας ανύπαντρος άνδρας με αξιόλογη περιουσία πρέπει να βρίσκεται προς αναζήτηση συζύγου.

Όσο άγνωστοι κι αν είναι ο χαρακτήρας και οι απόψεις ενός τέτοιου άνδρα, όταν έρχεται για πρώτη φορά σε μια γειτονιά, αυτή η αλήθεια είναι τόσο καλά εδραιωμένη στο μυαλό των οικογενειών εκεί γύρω, που αμέσως θεωρείται ιδιοκτησία της κόρης του ενός ή του άλλου.

«Αγαπητέ κύριε Μπένετ», τον ρώτησε μια μέρα η κυρία του, «ακούσατε ότι το Νέδερφιλντ Παρκ νοικιάστηκε επιτέλους;»

Ο κύριος Μπένετ απάντησε ότι δεν είχε ακούσει τίποτα.

«Κι όμως, είναι αλήθεια», συ-
νέχισε εκείνη, «γιατί η κυρία Λονγκ
ήταν εκεί λίγο πριν και μου τα είπε
όλα».

Ο κύριος Μπένετ δεν απάντησε.

«Δεν θέλετε να μάθετε ποιος το νοίκιασε;» αναφώνησε η γυναίκα του ανυπόμονα.

«Εσείς σκοπεύετε να μου πείτε κι εγώ δεν έχω καμιά αντίρρηση να ακούσω».

Αυτή η φράση ήταν αρκετή για την κυρία Μπένετ να προχωρήσει.

«Λοιπόν, αγαπητέ μου, μάθετε ότι η κυρία Λονγκ λέει ότι ένας νεαρός άνδρας με μεγάλη περιουσία, από τη βόρεια Αγγλία, νοίκιασε το Νέδερφιλντ. Λέει ότι ήρθε εδώ τη Δευτέρα με μια πολυτελή άμαξα για να δει το μέρος και ότι γοητεύτηκε τόσο πολύ από αυτό, ώστε συμφώνησε με την κυρία Μόρις αμέσως. Λέει, επίσης, ότι θα εγκατασταθεί πριν από τα τέλη Σεπτεμβρίου και ότι μερικοί υπηρέτες του θα βρίσκονται εδώ ως το τέλος της επόμενης εβδομάδας».

«Πώς τον λένε;»

«Μπίνγκλεϊ».

«Είναι παντρεμένος ή ελεύθερος;»

«Ω! Ελεύθερος, αγαπητέ μου, αυτό είναι σίγουρο! Ένας ανύπαντρος άνδρας με τεράστια περιουσία, τέσσερις με πέντε χιλιάδες τον χρόνο. Τι υπέροχο νέο για τις κόρες μας!»

«Πώς αυτό; Πώς μπορεί να τις επηρεάσει;»

«Αγαπητέ μου κύριε Μπένετ», απάντησε η σύζυγός του, «πραγματικά, ώρες ώρες με κουράζετε. Σας πληροφορώ, λοιπόν, ότι σκέφτομαι να τον παντρέψω με μία από αυτές».

«Αυτό είναι το σχέδιό του και εγκαταστάθηκε εδώ;»

«Σχέδιο; Ανοησίες! Μα πώς μπορείτε να μιλάτε έτσι! Απλώς είναι πολύ πιθανό να ερωτευτεί μία από αυτές, άρα, πρέπει, μόλις εμφανιστεί, να τον επισκεφθείτε αμέσως».

«Δεν βρίσκω για ποιον λόγο να το κάνω. Εσείς και τα κορίτσια μπορείτε να πάτε ή να τις στείλετε και μόνες τους, που μάλλον θα είναι το καλύτερο, γιατί, αν λάβουμε υπόψη μας ότι κι εσείς είσαστε τόσο όμορφη όσο αυτές, μπορεί να αρέσετε στον κύριο Μπίνγκλεϊ περισσότερο από όλες».

«Αγαπητέ μου, με κολακεύετε. Φυσικά, κάποτε είχα κι εγώ το μερτικό μου στην ομορφιά, αλλά δεν νομίζω ότι τώρα πια είμαι κάτι το εξαιρετικό. Όταν μια γυναίκα έχει πέντε μεγάλες κόρες, οφείλει να πάφει να σκέφτεται τη δική της ομορφιά».

«Σε αυτές τις περιπτώσεις συνήθως δεν της έχει μείνει και πολλή ομορφιά για να τη σκεφτεί».

«Κι όμως, αγαπητέ μου, πρέπει να πάτε να επισκεφθείτε τον κύριο Μπίνγκλεϊ μόλις γίνει γείτονάς μας».

Περηφάνια και προκατάληψη

«Δεν μπορώ να δεσμευτώ για κάτι τέτοιο, σας διαβεβαιώ».

«Ναι, αλλά σκεφτείτε τις κόρες σας. Σκεφτείτε μόνο τι καλή τύχη θα είναι για μία από αυτές ένας τέτοιος γάμος. Ο σερ Γουίλιαμ και η λαίδη Λούκας έχουν αποφασίσει να πάνε ακριβώς γι' αυτόν τον λόγο και, όπως γνωρίζετε, σπάνια επισκέπτονται κάποιον νεοφερμένο στην περιοχή για να τον γνωρίσουν. Πρέπει οπωσδήποτε να πάτε, γιατί θα είναι αδύνατο για μας να τον επισκεφθούμε, αν δεν τον δείτε πρώτα εσείς».

«Νομίζω ότι υπερβάλλετε με τα εθιμοτυπικά. Τολμώ να πω ότι ο κύριος Μπίνγκλεϊ θα χαρεί πολύ να σας γνωρίσει κι εγώ θα του στείλω με σας και μερικές αράδες, όπου θα τον διαβεβαιώνω ότι είμαι απόλυτα σύμφωνος να παντρευτεί όποιο από τα κορίτσια διαλέξει. Μάλιστα, θα προσθέσω και έναν παραπάνω καλό λόγο για τη μικρή μου Λίτσι».

«Σας παρακαλώ, μην κάνετε τέτοιο πράγμα. Η Λίζι δεν είναι ούτε στο ελάχιστο καλύτερη από τις άλλες και είμαι σίγουρη ότι δεν έχει ούτε τη μισή ομορφιά της Τζέιν ούτε είναι τόσο πρόσχαρη όσο η Λίντια. Εσείς, όμως, πάντα την προτιμάτε και την ξεχωρίζετε από τις άλλες».

«Καμιά τους δεν διαθέτει κάτι που να την κάνει να ξεχωρίζει», απάντησε εκείνος. «Είναι ανόητες και αμόρφωτες, όπως όλα τα κορίτσια της ηλικίας τους. Η Λίζι, όμως, είναι κάπως πιο εύστορη από τις αδελφές της».

«Κύριε Μπένετ, πώς μπορείτε να κακολογείτε έτσι τα ίδια σας τα παιδιά; Μου φαίνεται ότι σας αρέσει να με ταράζετε. Δεν λυπάστε καθόλου το ταλαιπωρημένο μου νευρικό σύστημα».

«Με παρεξηγείτε, αγαπητή μου. Με απασχολεί πολύ το νευρικό σας σύστημα. Είναι ένας παλιός καλός μου φίλος. Σας ακούω να το αναφέρετε με αβρότητα τα τελευταία είκοσι χρόνια τουλάχιστον».

«Α! Δεν ξέρετε πόσο υποφέρω!»

«Ελπίζω, πάντως, να γίνετε σύντομα καλά και να ευτυχήσετε για να δείτε πολλούς νεαρούς με περιουσία των τεσσάρων και των πέντε χιλιάδων να γίνονται γείτονές μας».

«Δεν θα είχαμε κανένα όφελος, ακόμη κι αν έρχονταν εδώ είκοσι τέτοιοι, αφού εσείς δεν θα τους επισκεπτόσασταν».

«Να είστε βέβαιη, αγαπητή μου, ότι, όταν θα είναι είκοσι, θα τους επισκεφθώ όλους».

Ο κύριος Μπένετ ήταν ένα κράμα ευστροφίας, σαρκαστικού χιούμορ, επιφύλαξης και εκκεντρικότητας, ένας χαρακτήρας που η σύζυγός του, ύστερα από είκοσι τρία χρόνια δίπλα του, ακόμα δεν μπορούσε να κατανοήσει σε βάθος. Το δικό της μυαλό ήταν πολύ πιο απλοϊκό. Ήταν μια γυναίκα μέτριας ευφυΐας, με ελάχιστη καλλιέργεια και κυκλοθυμική διάθεση. Όταν ήταν δυσαρεστημένη με κάτι, πίστευε αμέσως ότι είχε πρόβλημα με τα νεύρα της. Σκοπός της ζωής της ήταν να παντρεύει τις κόρες της και παρηγοριά της οι επισκέψεις και το κουτσομπολιό.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

Ο κύριος Μπένετ ήταν από τους πρώτους που επισκέφτηκαν τον κύριο Μπίνγκλεϊ. Από την αρχή σκόπευε να τον επισκεφθεί, παρόλο που διαβεβαίωνε τη σύζυγό του για το αντίθετο μέχρι την τελευταία στιγμή, ενώ δεν της ανέφερε τίποτα ως το βράδυ της επίσκεψης. Η αποκάλυψη, λοιπόν, έγινε με τον εξής τρόπο: Καθώς παρατηρούσε την κόρη του να διακοσμεί ένα καπέλο, ο κύριος Μπένετ της απηύθυνε ξαφνικά τον λόγο και της είπε:

«Ελπίζω να αρέσει στον κύριο Μπίνγκλεϊ, Λίζι».

«Δεν είμαστε σε θέση να γνωρίζουμε τι αρέσει στον κύριο Μπίνγκλεϊ», πέταξε η μητέρα της με ενοχλημένο ύφος, «αφού δεν πρόκειται να τον επισκεφθούμε».

«Ξεχνάτε, όμως, μαμά», είπε η Ελίζαμπεθ, «ότι θα τον συναντήσουμε στις συγκεντρώσεις και ότι η κυρία Λονγκ υποσχέθηκε να μας συστήσει».

«Δεν πιστεύω ότι η κυρία Λονγκ θα κάνει κάτι τέτοιο. Αυτή έχει δυο δικές της ανιψιές να νοιαστεί. Είναι εγώιστρια και υποκρίτρια και δεν έχω καλή γνώμη για εκείνη».

«Ούτε εγώ», είπε ο κύριος Μπένετ, «και χαίρομαι που διαπιστώ-
νω ότι δεν βασιζέστε πλέον στη βοήθειά της».

Η κυρία Μπένετ δεν καταδέχτηκε να δώσει απάντηση, αλλά, μην
μπορώντας να συγκρατηθεί, άρχισε να μαλώνει μία από τις κόρες της.

«Για όνομα του Θεού, Κίτι, σταμάτα να βήχεις έτσι! Λυπήσου
λιγάκι τα νεύρα μου. Τα έχεις κάνει κουρέλια».

«Η Κίτι δεν είναι καθόλου διακριτική όταν βήχει», είπε ο πατέρας
της. «Το κάνει την πιο ακατάλληλη στιγμή».

«Δεν βήχω από ευχαρίστηση», απάντησε εκνευρισμένη η Κίτι.
«Πότε είπες ότι είναι ο επόμενος χορός σου, Λίζι;»

«Σε δύο βδομάδες από αύριο».

«Ποπό! Ακριβώς έτσι είναι», αναφώνησε η μητέρα. «Και η κυρία
Λονγκ δεν θα επιστρέψει παρά την παραμονή. Έτσι, δεν θα είναι
σε θέση να μας τον συστήσει, αφού δεν θα τον έχει γνωρίσει ακόμα
ούτε η ίδια».

«Επομένως, αγαπητή μου, θα προηγηθείτε σε σχέση με τη φίλη
σας και θα της συστήσετε εσείς τον κύριο Μπίνγκλεϊ».

«Αυτό είναι αδύνατο, κύριε Μπένετ, αδύνατο, αφού δεν θα τον έχω
γνωρίσει εγώ προηγουμένως. Πώς μπορείτε να με πειράζετε έτσι;»

«Μου αρέσει η διακριτικότητά σας. Όντως, μια γνωριμία δεκα-
πέντε ημερών είναι πολύ σύντομη. Δεν μπορείς να καταλάβεις τι
άνθρωπος είναι έπειτα από ένα δεκαπενθήμερο. Αν, ωστόσο, δεν
το κάνουμε εμείς, θα το κάνει κάποιος άλλος. Άλλωστε, πρέπει να
δώσουμε και μια ευκαιρία στην κυρία Λονγκ και στις ανιψιές της...
Και επειδή θα το θεωρήσει πολύ ευγενικό εκ μέρους μας, αν εσείς
αρνηθείτε την εξυπηρέτηση, θα το κάνω εγώ».

Τα κορίτσια κοίταζαν απορημένα τον πατέρα τους. Η κυρία Μπέ-
νετ είπε μόνο:

«Ανοησίες, ανοησίες!»

«Τι σημαίνει αυτή η δήλωση με τόσο στόμφο;» αναφώνησε ο κύ-
ριος Μπένετ. «Θεωρείτε το πρωτόκολλο των συστάσεων ανοησίες;
Δεν συμφωνώ καθόλου μαζί σας στο θέμα αυτό. Τι λες εσύ, Μέρι;
Γιατί ξέρω πως είσαι μια καλλιεργημένη νεαρά που διαβάζει σοβαρά
βιβλία και βγάζει τα συμπεράσματά της».

Η Μέρι θέλησε να πει κάτι βαθυστόχαστο, αλλά δεν ήξερε πώς.

«Όσο η Μέρι θα βάζει σε τάξη τις σκέψεις της», συνέχισε εκείνος,
«εμείς μπορούμε να επιστρέψουμε στον κύριο Μπίνγκλεϊ».

Περηφάνια και προκατάληψη

«Βαρέθηκα πια αυτόν τον κύριο Μπίνγκλεϊ», αναφώνησε η γυναίκα του.

«Λυπάμαι που το ακούω, αλλά γιατί δεν μου το είπατε πιο πριν; Αν το ήξερα αυτό σήμερα το πρωί, είναι σίγουρο ότι δεν θα είχα πάει να τον επισκεφθώ. Είναι κρίμα, αλλά, εφόσον τον επισκέφθηκα, πλέον δεν μπορούμε να αποφύγουμε το γεγονός ότι θα ανταποδώσει».

Η έκπληξη που έδειξαν οι κυρίες ήταν ακριβώς αυτό που επιδίωκε. Η κυρία Μπένετ, όμως, ξεπέρασε όλες τις υπόλοιπες. Μόλις πέρασε το πρώτο κύμα χαράς, άρχισε να δηλώνει ότι αυτό ακριβώς περίμενε και ότι το είχε προβλέψει από την αρχή.

«Πόσο καλά πράξατε, αγαπητέ μου κύριε Μπένετ! Ήξερα ότι στο τέλος θα σας έπειθα. Ήξερα ότι αγαπάτε πολύ τα κορίτσια σας, για να αφήσετε να μας ξεφύγει μια τέτοια γνωριμία. Ω! Πόσο χαρούμενη είμαι! Και το αστείο σας πολύ καλό... Να πάτε σήμερα το πρωί και να μην πείτε λέξη γι' αυτό μέχρι τώρα!»

«Τώρα, Κίτι, μπορείς να βήχεις όσο θέλεις», είπε ο κύριος Μπένετ και, μιλώντας, βγήκε από το δωμάτιο, κουρασμένος από τις υπερβολές της συζύγου του.

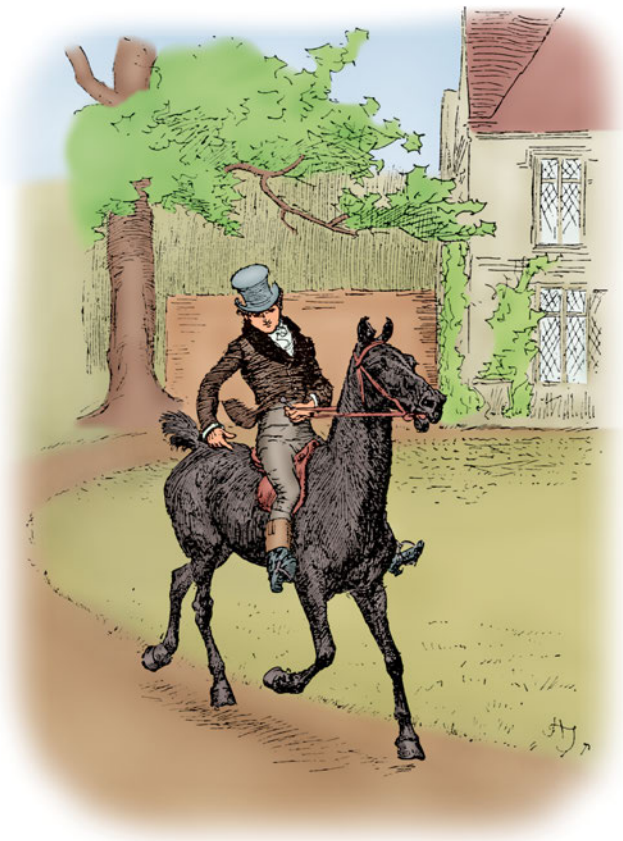
«Τι υπέροχο πατέρα που έχετε, κορίτσια!» είπε εκείνη, όταν έκλεισε η πόρτα. «Δεν ξέρω πότε θα τον ανταμείψετε για την καλοσύνη του και, για να μην ξεχνιόμαστε, πότε θα καταφέρετε να ανταμείψετε κι εμένα. Να το ξέρετε, στην ηλικία μας δεν είναι τόσο εύκολο να κάνει κανείς νέες γνωριμίες κάθε μέρα, αλλά για χάρη σας θα κάναμε τα πάντα. Λίντια, αγάπη μου, παρόλο που είσαι η μικρότερη, τολμώ να πω ότι ο κύριος Μπίνγκλεϊ θα χορέψει μαζί σου στον επόμενο χορό».

«Ω!» αναφώνησε η Λίντια θαρρετά, «δεν φοβάμαι. Γιατί, αν και είμαι η μικρότερη, είμαι η ψηλότερη».

Τζέιν Όστιν

Πέρασαν το υπόλοιπο βράδυ με υποθέσεις σχετικά με το πότε θα ανταπέδιδε την επίσκεψη του κυρίου Μπένετ ο κύριος Μπίνγκλεϊ και προσπαθούσαν να αποφασίσουν πότε έπρεπε να τον καλέσουν σε δείπνο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

Τίποτα, ωστόσο, από όσα ρώτησε η κυρία Μπένετ για το θέμα και παρά τη βοήθεια από τις πέντε κόρες της δεν ήταν αρκετό για να αποσπάσει από τον σύζυγό της μια ικανοποιητική περιγραφή του κυρίου Μπίνγκλεϊ. Του επιτέθηκαν με διάφορων ειδών ερωτήματα – με απευθείας ερωτήσεις, με πονηρές υποθέσεις και εικασίες, αλλά και με ασαφείς υπαινιγμούς. Εκείνος, όμως, ελισσόταν έξυπνα και τα απέφυγε όλα. Έτσι, στο τέλος, αναγκάστηκαν να αρχεστούν στις πληροφορίες από δεύτερο χέρι που τους έδωσε η γειτόνισσά τους, η λαίδη Λούκας. Η αναφορά της ήταν πολύ ευνοϊκή για τον νεαρό. Ο κύριος Γουίλιαμ ήταν ενθουσιασμένος μαζί του. Ήταν πολύ νέος, υπερβολικά όμορφος, εξαιρετικά ευχάριστος και, σαν να μην έφταναν όλα αυτά, επρόκειτο να παρευρεθεί στην προσεχή συγκέντρωση

με πολυπληθή συντροφιά. Τίποτα δεν θα μπορούσε να είναι πιο ευχάριστο! Το να σου αρέσει ο χορός είναι ένα σίγουρο βήμα προς τον έρωτα. Έτσι, λοιπόν, άρχισαν όλες να τρέφουν μεγάλες ελπίδες για την καρδιά του κυρίου Μπίνγκλεϊ.

«Αχ και να έβλεπα έστω μια κόρη μου να ζει ευτυχομένη στο Νέδερφιλντ», είπε η κυρία Μπένετ στον άνδρα της, «και τις άλλες το ίδιο καλοπαντρεμένες! Δεν θα ζητούσα τίποτε άλλο στη ζωή μου».

Σε λίγες μέρες, ο κύριος Μπίνγκλεϊ ανταπέδωσε την επίσκεψη του κυρίου Μπένετ και κάθισε μαζί του περίπου δέκα λεπτά στη βιβλιοθήκη. Ήλπιζε κατά την επίσκεψή του αυτή να δει και τις νεαρές δεσποινίδες, για τις οποίες είχε ακούσει ότι ήταν πολύ όμορφες, αλλά είδε μόνο τον πατέρα. Οι δεσποινίδες ήταν κάπως πιο τυχερές, γιατί είχαν το πλεονέκτημα να παρατηρήσουν από ένα παράθυρο του πάνω ορόφου ότι φορούσε μπλε πανωφόρι και ίππευε ένα μαύρο άλογο.

Αμέσως μετά, ακολούθησε μια πρόσκληση για δείπνο. Και ενώ η κυρία Μπένετ είχε ήδη επιμεληθεί το μενού που θα αποδείκνυε τις ικανότητές της στη μαγειρική, ήρθε μια απάντηση που ανέτρεψε τα πάντα. Ο κύριος Μπίνγκλεϊ ήταν υποχρεωμένος να μεταβεί στην πόλη την επόμενη μέρα και, επομένως, δεν μπορούσε να τους κάνει την τιμή να δεχτεί την πρόσκλησή τους κ.λπ. κ.λπ. Η κυρία Μπένετ ταράχτηκε πολύ. Δεν μπορούσε να φανταστεί τι δουλειές μπορεί να είχε στην πόλη τόσο σύντομα μετά την πρόσφατη άφιξή του στο Χέρτφορντσαϊρ και άρχισε να ανησυχεί ότι μπορεί η κατάσταση αυτή να συνεχιζόταν και ο νεαρός να πήγαινε συνεχώς από το ένα μέρος στο άλλο και τελικά να μην ερχόταν να εγκατασταθεί ποτέ στο Νέδερφιλντ, όπως όφειλε να κάνει. Η λαίδη Λούκας καθυσάχασε λίγο τους φόβους της, ρίχνοντας την ιδέα ότι ο νεαρός τζέντλεμαν μπορεί να πήγε στο Λονδίνο για να συγκεντρώσει μεγάλη παρέα για τον χορό. Και σύντομα έφτασε η είδηση ότι ο κύριος Μπίνγκλεϊ θα έφερνε μαζί του στον χορό δώδεκα κυρίες και επτά κυρίους. Ο τόσο μεγάλος αριθμός κυριών βύθισε τα κορίτσια στη θλίψη, αλλά ηρέμησαν την προηγούμενη του χορού, όταν άκουσαν ότι, αντί για δώδεκα, είχε φέρει από το Λονδίνο μόνο έξι άτομα – τις πέντε αδελφές του και έναν ξάδελφο. Και όταν η συντροφιά μπήκε στην αίθουσα του χορού, δεν αποτελούνταν παρά από πέντε μόνο άτομα: τον κύριο Μπίνγκλεϊ, τις δύο αδελφές του, τον σύζυγο της μεγαλύτερης και έναν ακόμη νεαρό άνδρα.

Ο κύριος Μπίνγκλεϊ ήταν όμορφος και είχε αριστοκρατικό παρου-

Περηφάνια και προκατάληψη

σιαστικό, καθώς και απλούς, ανεπιτήδευτους τρόπους. Οι αδελφές του ήταν κομψές και ντυμένες με την τελευταία λέξη της μόδας, ενώ ο γαμπρός του, ο κύριος Χερστ, ένας τυπικός τζέντλεμαν. Ωστόσο, ο φίλος του, ο κύριος Ντάρσι, ήταν αυτός που τράβηξε σχεδόν αμέσως την προσοχή όλης της αίθουσας, καθώς ήταν ψηλός, λεπτός, με ωραία χαρακτηριστικά και αριστοκρατική έκφραση, ενώ σύμφωνα με τα σχό-

λια που κυκλοφόρησαν στην αίθουσα, μέσα σε πέντε λεπτά από την είσοδό του, έβγαζε δέκα χιλιάδες τον χρόνο. Οι κύριοι κατέληξαν ότι ήταν ένας πολύ κομψός άνδρας, οι κυρίες δήλωναν ότι ήταν πολύ πιο όμορφος από τον κύριο Μπίνγκλεϊ και όλοι τον κοιτούσαν με θαυμασμό τη μισή περίπου βραδιά, έως ότου οι τρόποι του προκάλεσαν τόση

δυσαρέσκεια, που η δημοτικότητά του άρχισε να μειώνεται με ιλιγγιώδη ταχύτητα, καθώς αποδείχτηκε ότι ήταν περήφανος, ακατάδεκτος απέναντι στους άλλους καλεσμένους, ανικανοποίητος και στρυφνός. Ούτε το τεράστιο υποστατικό του στο Ντέρμπισαϊρ μπόρεσε να τον διασώσει από τη γενική διαπίστωση ότι επρόκειτο για άτομο απωθητικό και δυσάρεστο, που σε καμιά περίπτωση δεν μπορούσε να συγκριθεί με τον φίλο του.

Ο κύριος Μπίνγκλεϊ γνωρίστηκε αμέσως με όλα τα διακεκριμένα πρόσωπα της αίθουσας. Ήταν εγκάρδιος και διαχυτικός, χόρευε όλους τους χορούς, εκνευρίστηκε που ο χορός τελείωσε τόσο νωρίς και ανέφερε ότι θα διοργανώσει αυτός έναν στο Νέδερφιλντ. Τα χαρίσματά του μιλούσαν από μόνα τους! Πόση διαφορά ανάμεσα σε αυτόν και τον φίλο του! Ο κύριος Ντάρσι χόρευε μόνο μία φορά με την κυρία Χερστ και άλλη μία με τη δεσποινίδα Μπίνγκλεϊ, αρνήθηκε να τον συστήσουν σε άλλη κυρία και πέρασε το υπόλοιπο βράδυ περιφερόμενος στην αίθουσα και ανταλλάσσοντας μερικές κουβέντες με κάποιον από τη συντροφιά του. Το είδος του χαρακτήρα του ήταν απόλυτα σαφές. Ήταν ο πιο υπερόπτης, ο πιο δυσάρεστος άνθρωπος στον κόσμο και όλοι ήλπιζαν να μην τον ξανασυναντήσουν ποτέ. Η πιο φανατική εναντίον του ήταν η κυρία Μπένετ και η δυσαρέσκειά της για τη συμπεριφορά του αυτή άγγιξε τα όρια της αγανάκτησης, επειδή περιφρόνησε επιδεικτικά μία από τις κόρες της.

Η Ελίζαμπεθ Μπένετ αναγκάστηκε, επειδή δεν υπήρχαν αρκετοί καβαλιέροι, να μείνει καθισμένη σε δύο χορούς. Στο διάστημα αυτό, ο κύριος Ντάρσι στεκόταν αρκετά κοντά της ώστε εκείνη να μπορέσει να ακούσει έναν διάλογο ανάμεσα σε αυτόν και τον κύριο Μπίνγκλεϊ, που σταμάτησε να χορεύει για μερικά λεπτά για να πιέσει τον φίλο του να χορέψει κι αυτός.

«Έλα, Ντάρσι, πρέπει οπωσδήποτε να σε κάνω να χορέψεις. Σιχαίνομαι να σε βλέπω να στέκεσαι πότε εδώ και πότε εκεί μόνος μ' αυτόν τον ανόητο τρόπο. Θα ήταν πολύ καλύτερα αν χόρευες».

«Σίγουρα όχι. Ξέρεις πόσο το σιχαίνομαι αυτό, εκτός αν υπάρχει ιδιαίτερη οικειότητα με την ντάμα μου. Σε μια συγκέντρωση όπως αυτή εδώ, θα ήταν ανυπόφορο. Οι αδελφές σου χορεύουν ήδη και δεν υπάρχει άλλη γυναίκα στο δωμάτιο που δεν θα ήταν για μένα τιμωρία να βρεθώ μαζί της».

«Εγώ δεν θα ήμουν τόσο κατηγορηματικός όσο εσύ», διαμαρ-

Περηφάνια και προκατάληψη

τυρήθηκε ο Μπίνγκλεϊ. «Για όνομα του Θεού! Στον λόγο της τιμής μου, ποτέ δεν βρέθηκα με τόσα ευχάριστα κορίτσια στη ζωή μου όσα απόψε. Και υπάρχουν αρκετά από αυτά που είναι υπερβολικά χαριτωμένα».

«Εσύ είσαι αυτός που χόρεψε με το μόνο όμορφο κορίτσι στην αίθουσα», είπε ο κύριος Ντάρσι, κοιτάζοντας τη μεγαλύτερη δεσποινίδα Μπένετ.

«Ω! Είναι το ομορφότερο πλάσμα που είδα ποτέ μου! Ωστόσο, ακριβώς πίσω σου κάθεται μία από τις αδελφές της. Είναι πολύ όμορφη και, τολμώ να πω, πολύ ευχάριστη. Άσε με, σε παρακαλώ, να πω στη συνοδό μου να σε συστήσει».

«Ποια εννοείς;» ρώτησε και, κοιτώντας τριγύρω, έριξε για μια στιγμή το βλέμμα του στην Ελίζαμπεθ. Οι ματιές τους συναντήθηκαν, τράβηξε αμέσως το δικό του και είπε σε ψυχρό τόνο: «Αυτή κάπως τρώγεται, αλλά δεν είναι αρκετά όμορφη για να δαλεάσει κάποιον σαν εμένα και αυτή τη στιγμή δεν έχω καμιά όρεξη να ασχοληθώ με νεαρές δεσποινίδες που όλοι οι άλλοι απαξιώνουν ακόμη και να τις κοιτάζουν. Καλύτερα να επιστρέφεις στην ντάμα σου και να απολαύσεις τα χαμόγελά της, γιατί με μένα χάνεις τον καιρό σου».

Ο κύριος Μπίνγκλεϊ ακολούθησε τη συμβουλή του. Ο κύριος Ντάρσι απομακρύνθηκε και η Ελίζαμπεθ έμεινε εκεί που ήταν με αισθήματα καθόλου θερμά προς το πρόσωπό του. Πάντως διηγήθηκε την ιστορία με πολύ κέφι στις φίλες της, καθώς ήταν χαρακτήρας γεμάτος ζωντάνια, πολύ σπιρτόζα, ο τύπος που διασκέδαζε με καθετί γελοίο.

Τελικά, η βραδιά στο σύνολό της κύλησε ευχάριστα για όλη την οικογένεια. Η κυρία Μπένετ διαπίστωσε ότι η συντροφιά του Νέδερφιλντ έδειξε μεγάλο θαυμασμό για τη μεγαλύτερη κόρη της. Ο κύριος Μπίνγκλεϊ χόρεψε μαζί της δύο φορές, και εκείνη ξεχώρισε από τις αδελφές της. Η Τζέιν ικανοποιήθηκε από το γεγονός αυτό όσο και η μητέρα της, αλλά με μεγαλύτερη αυτοσυγκράτηση. Η Ελίζαμπεθ συμεριζόταν την ευχαρίστηση της Τζέιν. Η Μέρι άκουσε κάποιους να μιλούν γι' αυτή στη δεσποινίδα Μπίνγκλεϊ και να λένε ότι είναι το πιο καλλιεργημένο κορίτσι στην περιοχή. Η Κάθριν και η Λίντια είχαν τη χαρά να μη μείνουν στιγμή χωρίς καβαλιέρους, που ήταν και το μόνο που είχαν μάθει να επιδιώκουν σε έναν χορό. Επέστρεψαν με καλή διάθεση στο Λόνγκμπουρν, το χωριό όπου ζούσαν και ήταν οι σημαντικότεροι κάτοικοι. Βρήκαν τον κύριο Μπένετ ακόμα ξύπνιο. Όταν διάβαζε κάποιο βιβλίο, ξεχνιόταν και δεν πρόσεχε την ώρα. Στη συγκεκριμένη περίπτωση, ωστόσο, είχε μεγάλη περιέργεια να μάθει τα καθέκαστα αυτής της εσπερίδας που είχε δημιουργήσει τόσες προσδοκίες. Έτρεφε κάποιες ελπίδες ότι η καλή γνώμη της γυναικάς του για τον ξένο θα διαψευδόταν, όμως σύντομα ανακάλυψε ότι επρόκειτο να ακούσει μια πολύ διαφορετική ιστορία.

«Ω αγαπητέ μου κύριε Μπένετ», είπε καθώς έμπαινε στο δωμάτιο, «περάσαμε το πιο υπέροχο βράδυ, ήταν ο ωραιότερος χορός. Μακάρι να ήσασταν εκεί. Θαύμασαν όλοι την Τζέιν όσο ποτέ άλλοτε. Όλοι σχολίαζαν πόσο όμορφη ήταν. Ο κύριος Μπίνγκλεϊ τη βρήκε κι αυτός πολύ ωραία και χόρεψε μαζί της δύο φορές! Μόνο σκεφτείτε

το, αγαπητέ μου. Χόρευε μαζί της δύο φορές! Και ήταν η μόνη κοπέλα στην αίθουσα που της ζήτησε δεύτερη φορά να χορέψουν. Πρώτα ζήτησε τη δεσποινίδα Λούκας. Ενοχλήθηκα τόσο πολύ που τον είδα να χορεύει μαζί της! Πάντως, δεν της έδειξε καθόλου θαυμασμό. Έτσι κι αλλιώς, κανένας δεν θα μπορούσε να της δείχνει, καταλαβαίνετε... Αντίθετα, φάνηκε να εντυπωσιάζεται πολύ από την Τζέιν, όταν συναντήθηκαν σε μια φιγούρα. Έτσι, ρώτησε ποια ήταν και της ζήτησε να χορέψουν μαζί τους δύο επόμενους χορούς. Μετά χόρευε τους δύο επόμενους με τη δεσποινίδα Κινγκ και μετά τους άλλους δύο με τη Μαρία Λούκας και κατόπιν τους άλλους δύο με την Τζέιν ξανά και μετά τους άλλους δύο με τη Λίζι και ο Μπουλανζέ!...».

«Αν με λυπόταν λιγάκι», έβαλε τις φωνές εκνευρισμένος ο σύζυγός της, «δεν θα είχε χορέψει ούτε τους μισούς από όλους αυτούς τους χορούς! Για όνομα του Θεού, δεν θέλω να ακούσω άλλα για τις ντάμες του. Και τι δεν θα έδινά να είχε στραμπουλήξει το δάχτυλό του στον πρώτο κιόλας χορό!»

«Ω αγαπητέ μου», συνέχισε ακάθεκτη η κυρία Μπένετ, «αυτός ο νέος με έχει γοητεύσει. Είναι τόσο, μα τόσο όμορφος! Και οι αδελφές του είναι θαυμάσιες κοπέλες. Δεν είδα ποτέ στη ζωή μου πιο κομψά φορέματα. Τολμώ να πω ότι η δαντέλα στην τουαλέτα της κυρίας Χερστ...»

Στο σημείο αυτό, αναγκάστηκε και πάλι να διακόψει. Ο κύριος Μπένετ διαμαρτυρήθηκε ξανά για αυτές τις λεπτομερείς ενδυματολογικές περιγραφές. Έτσι, πέρασε σε άλλο θέμα και διηγήθηκε, πολύ πικρόχολα και με αρκετές υπερβολές, την προκλητική αγένεια του κυρίου Ντάρσι.

«Μπορώ, όμως, να σας βεβαιώσω», πρόσθεσε, «ότι η Λίζι δεν χάνει και πολλά που δεν είναι του γούστου του. Γιατί είναι ένας πολύ αντιπαθητικός άνδρας, ένας φρικτός άνθρωπος, που δεν του αξίζει καθόλου η εκτίμηση των άλλων. Τόσο φαντασμένος και ψηλομύτης, που δεν τον άντεχε κανένας. Πήγαινε από εδώ, πήγαινε από εκεί, σαν να ήταν κάτι ξεχωριστό και πολύ σπουδαίο! Και καμιά δεν ήταν τόσο όμορφη, ώστε να αξίζει να χορέψει μαζί της! Θα ήθελα να ήσασταν εκεί, αγαπητέ μου, για να τον βάλετε στη θέση του με τον τρόπο που μόνο εσείς ξέρετε. Πραγματικά, σιχαίνομαι αυτόν τον άνδρα».

1. La Boulangère: γαλλικός χορός της εποχής (Σ.τ.Μ.)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

Όταν η Τζέιν και η Ελίζαμπεθ βρέθηκαν μόνες τους, η πρώτη, που ήταν πολύ συγκρατημένη σχετικά με τους επαίνους προς τον κύριο Μπίνγκλεϊ, εμπιστεύτηκε στην αδελφή της ότι της άρεσε πάρα πολύ.

«Είναι ακριβώς όπως πρέπει να είναι ένας νέος», είπε. «Ευαίσθητος, ευχάριστος, γεμάτος ζωντάνια. Δεν έχω ξαναδεί ποτέ μου τόσο ωραίους τρόπους, τόση άνεση, σε συνδυασμό με έναν τόσο τέλειο χαρακτήρα!»

«Ήταν και πολύ όμορφος», απάντησε η Ελίζαμπεθ. «Όσο πρέπει να είναι ένας νεαρός άνδρας, αν αυτό είναι δυνατό. Με λίγα λόγια, ο χαρακτήρας του είναι ολοκληρωμένος».

«Κολακεύτηκα πολύ όταν μου ζήτησε να χορέψουμε μαζί για δεύτερη φορά. Δεν περίμενα μια τέτοια φιλοφρόνηση».

«Δεν περίμενες; Εγώ, όμως, την περίμενα. Και αυτή είναι η μεγάλη διαφορά μεταξύ μας. Εσένα σε ξαφνιάζουν πάντα οι φιλοφρονήσεις, εμένα ποτέ. Τι πιο φυσικό από το να σου ζητήσει να ξαναχορέψετε; Ήταν αδύνατο να μη δει ότι ήσουν περίπου πέντε φορές ωραιότερη από όλες τις άλλες γυναίκες στην αίθουσα. Δεν

χρειάζεται να ευχαριστούμε τον ιπποτισμό του γι' αυτό. Ναι, είναι σίγουρα πολύ ευχάριστος και σου επιτρέπω να σου αρέσει. Εξάλλου, στο παρελθόν σου είχαν αρέσει πολύ πιο ανόητοι άνδρες».

«Αγαπημένη μου Λίζι!»

«Ω, έχεις μια τάση να συμπαθείς υπερβολικά τους ανθρώπους. Δεν βλέπεις ποτέ κανένα λάθος σε κανέναν. Όλοι για σένα είναι καλοί και ευχάριστοι. Δεν σε άκουσα ποτέ στη ζωή μου να λες κάτι κακό για κάποιο ανθρώπινο πλάσμα».

«Προσπαθώ να μην κρίνω βιαστικά τους ανθρώπους, ωστόσο, πάντα λέω αυτό που σκέφτομαι».

«Το ξέρω ότι το κάνεις και είναι να απορεί κανείς. Ενώ έχεις ορθή κρίση, είσαι τυφλή και δεν διακρίνεις την τρέλα και τις ανοησίες των άλλων! Το να παριστάνει κανείς τον καλοπροαίρετο είναι αρκετά συνηθισμένο – το συναντάμε παντού. Αλλά το να είσαι αγνός χωρίς προσποιήσεις και ιδιοτέλεια, να παίρνεις τα καλά στοιχεία από τον χαρακτήρα κάποιου και να τα κάνεις ακόμη καλύτερα και να μη λες τίποτα για τα ελαττώματά του, αυτό μόνο σε σένα το έχω δει. Επομένως, σου άρεσαν και οι αδελφές του, έτσι δεν είναι; Οι τρόποι τους δεν ήταν σαν τους δικούς του».

«Στην αρχή σίγουρα όχι. Αλλά, όταν συζητάς μαζί τους, διαπιστώνεις ότι είναι πολύ ευχάριστες γυναίκες. Η δεσποινίς Μπίνγκλεϊ θα έρθει να μείνει μαζί με τον αδελφό της και θα αναλάβει το σπίτι. Και θα έχω κάνει μεγάλο λάθος, αν δεν γίνει τελικά μια αξιολάτρευτη γειτόνισσά μας».

Η Ελίζαμπεθ άκουγε σιωπηλή, αλλά δεν είχε πειστεί. Η συμπεριφορά τους στη συγκέντρωση έδειξε πως δεν είχαν σκοπό να είναι ευχάριστες γενικώς. Και με την οξυδέρκεια, την παρατηρητικότητα και τη λιγότερη μακροθυμία που χαρακτήριζε την Ελίζαμπεθ σε σύγκριση με την αδελφή της, καθώς και με την κρίση της, ανεπηρέαστη καθώς ήταν, εφόσον δεν αποσκοπούσε σε κάποιο προσωπικό όφελος, δεν ήταν διατεθειμένη να τις εγκρίνει με τόση ευκολία. Πράγματι, ήταν πολύ κομψές κυρίες. Και το χιούμορ δεν τους έλειπε, όταν είχαν τη διάθεση για κάτι τέτοιο, ούτε η δυνατότητα να γίνονται ευχάριστες, όταν το επιθυμούσαν, ήταν, όμως, περήφανες και φαντασμένες. Ήταν μάλλον όμορφες, είχαν φοιτήσει σε ένα από τα καλύτερα ιδιωτικά παρθεναγωγεία της πόλης, διέθεταν πάνω από είκοσι χιλιάδες λίρες περιουσία, είχαν τη συνήθεια να ξοδεύουν πολύ περισ-

σότερα από όσα χρειάζονταν, να συναναστρέφονται ανθρώπους της δικής τους τάξης και, σε γενικές γραμμές, είχαν κάθε δικαίωμα να έχουν την καλύτερη γνώμη για τον εαυτό τους και τη χειρότερη για τους άλλους. Ανήκαν σε μια αξιολογούμενη οικογένεια από τη βόρεια Αγγλία, γεγονός χαραγμένο στη μνήμη τους εντονότερα από το ότι η περιουσία του αδελφού τους και η δική τους είχαν αποκτηθεί από το εμπόριο.

Ο κύριος Μπίνγκλεϊ κληρονόμησε ακίνητη περιουσία αξίας περίπου εκατό χιλιάδων λιρών από τον πατέρα του, ο οποίος σκόπευε να αγοράσει ένα υποστατικό, αλλά δεν έζησε αρκετά για να το πραγματοποιήσει. Ο νεαρός γιος σχεδίαζε να κάνει το ίδιο και, μερικές φορές, για τον σκοπό αυτόν, είχε φτάσει στο σημείο να επιλέξει την κομητεία. Αλλά τώρα, που είχε αποκτήσει ένα ωραίο σπίτι και την ελευθερία να κυνηγάει στη γύρω περιοχή, πολλοί από αυτούς που γνώριζαν καλύτερα τον χαρακτήρα του και την αγάπη του για την εύκολη ζωή, πίστευαν ότι το πιθανότερο ήταν να περάσει την υπόλοιπη ζωή του στο Νέδερφιλντ και να αφήσει αυτή την αγορά στην επόμενη γενιά.

Οι αδελφές του επιθυμούσαν διακαώς να αποκτήσει ένα δικό του υποστατικό και, παρόλο που είχε εγκατασταθεί εκεί προς το παρόν ως ενοικιαστής, η δεσποινίς Μπίνγκλεϊ ανυπομονούσε να αναλάβει καθήκοντα οικοδέσποινας. Ούτε η κυρία Χερστ, που είχε παντρευτεί έναν άνδρα της καλής κοινωνίας χωρίς ιδιαίτερα μεγάλη περιουσία, δίσταζε να θεωρεί το σπίτι αυτό δικό της όποτε τη βόλευε. Ο κύριος Μπίνγκλεϊ, κάποια στιγμή, λιγότερο από δύο χρόνια από τότε που ενηλικιώθηκε, άκουσε τυχαία να αναφέρουν το Νέδερφιλντ Χάουζ. Πήγε, το είδε και, μέσα σε μισή ώρα, ικανοποιημένος από το πώς διατηρούνταν το οίκημα και τα κυριότερα δωμάτια, αλλά και την τιμή που πρότεινε ο ιδιοκτήτης του, το νοίκιασε χωρίς δεύτερη κουβέντα.

Με τον Ντάρσι τον συνέδεε μια πολύ σταθερή φιλία, παρόλο που οι χαρακτήρες τους διέφεραν σημαντικά. Ο Ντάρσι εκτιμούσε τον Μπίνγκλεϊ για τους άνετους τρόπους του, τον ανοιχτό χαρακτήρα του, την καλοσυνάτη ιδιοσυγκρασία του, αν και δεν υπήρχε ταμπεραμέντο πιο διαφορετικό από το δικό του. Ο Μπίνγκλεϊ ήταν απόλυτα σίγουρος για τη μεγάλη εκτίμηση που έτρεφε ο Ντάρσι γι' αυτόν, ενώ δεν αμφέβαλλε στιγμή για την ευθυκρισία του. Ως προς την αντίληψη, ο Ντάρσι ήταν ανώτερος. Ο Μπίνγκλεϊ σε καμία περι-

πτωση δεν ήταν ανόητος, αλλά ο Ντάρσι ήταν έξυπνος. Συγχρόνως, ήταν ψηλομύτης, επιφυλακτικός και δύστροπος, ενώ οι τρόποι του, παρόλο που είχε καλή ανατροφή, ήταν ψυχροί. Στον τομέα αυτόν, ο φίλος του είχε σαφώς το πλεονέκτημα. Ο Μπίνγκλεϊ ήταν σίγουρος ότι, όπου πήγαινε, άρεσε, ενώ ο Ντάρσι έδινε παντού αφορμές για αρνητικά σχόλια.

Ο τρόπος με τον οποίο μιλούσαν για τον χορό στο Μέριτον ήταν χαρακτηριστικός. Ο Μπίνγκλεϊ δεν είχε γνωρίσει ποτέ στη ζωή του πιο ευχάριστους ανθρώπους ούτε πιο χαριτωμένες κοπέλες. Όλοι ήταν υπερβολικά ευγενείς και περιποιητικοί μαζί του, δεν επικρατούσαν οι τυπικότητες και η ψυχρότητα. Πολύ σύντομα ένωσε οικεία με όλους όσους βρίσκονταν στην αίθουσα. Όσο για τη δεσποινίδα Μπένετ, δεν είχε ξαναγνωρίσει στη ζωή του τέτοιον άγγελο, τέτοια καλλονή. Ο Ντάρσι, από την άλλη, είδε μια παρέα ανθρώπων οι οποίοι είχαν ελάχιστη σχέση με την ομορφιά και τη μόδα, για κανέναν από αυτούς δεν αισθάνθηκε το παραμικρό ενδιαφέρον και από κανέναν δεν εισέπραξε προσοχή ή συμπάθεια. Αναγνώριζε ότι η δεσποινίς Μπένετ ήταν όμορφη, αλλά χαμογελούσε συνέχεια.

Η κυρία Χερστ και η αδελφή της συμφωνούσαν στο τελευταίο, αν και εξακολουθούσαν να τη θαυμάζουν και να τη συμπαθούν, και δήλωσαν ότι ήταν ένα γλυκό κορίτσι, κάποια που δεν θα είχαν αντίρρηση να γνωρίσουν καλύτερα. Και εφόσον η δεσποινίς Μπένετ καταχωρίστηκε επίσημα ως γλυκό κορίτσι, ο αδελφός τους είχε το δικαίωμα, ύστερα από αυτά τα επαινετικά σχόλια, να σκέφτεται γι' αυτήν όπως ήθελε.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

Σε μικρή απόσταση από το Λόνγκμπουρν ζούσε μια οικογένεια με την οποία οι Μπένετ ήταν πολύ δεμένοι. Ο σερ Γουίλιαμ Λούκας παλιά ήταν έμπορος στο Μέριτον, όπου είχε αποκτήσει μια καλή περιουσία και είχε αξιωθεί να ανακηρυχθεί ιππότης έπειτα από προσφώνηση του βασιλιά στη διάρκεια της δημαρχίας του. Η διάκριση αυτή μάλλον υπήρξε πολύ ισχυρή. Τον έκανε να απεχθάνεται το εμπόριο και να μην επιθυμεί πλέον να κατοικεί σε μια μικρή εμπορική πόλη. Έτσι, αφού εγκατέλειψε και τα δύο, μετακόμισε με την οικογένειά του σε ένα σπίτι που βρισκόταν περίπου ένα μίλι από το Μέριτον, που έκτοτε ονομάστηκε Λούκας Λοτζ. Εκεί μπορούσε να στοχάζεται με ευχαρίστηση τη σπουδαία του θέση και, απομακρυσμένος πλέον από τον κόσμο των επιχειρήσεων, να φροντίζει επιμελώς να γίνεται αρεστός στον κόσμο. Ωστόσο, αν και αισθανόταν υπερήφανος για τη νέα κοινωνική του θέση, δεν είχε γίνει υπερόπτης. Αντίθετα, νοιαζόταν για όλους. Εκ φύσεως απλός, φιλικός και περιποιητικός, με την παρουσία του στο Σεντ Τζέιμς² είχε γίνει και αβρός.

Η λαίδη Λούκας ήταν μια πολύ καλή γυναίκα, αλλά όχι τόσο έξυπνη, ώστε να αποτελεί αξιόλογη γειτόνισσα για την κυρία Μπένετ. Οι Λούκας είχαν πολλά παιδιά. Το μεγαλύτερο από αυτά, μια ευαίσθητη, έξυπνη νεαρή κοπέλα, περίπου είκοσι επτά ετών, ήταν η καλύτερη φίλη της Ελίζαμπεθ.

2. Ο συγγραφέας εννοεί τη βασιλική Αυλή, καθώς τα ανάκτορα του Σεντ Τζέιμς είναι τα παλαιότερα του Λονδίνου. (Σ.τ.Μ.)

Έπειτα από κάθε χορό, η δεσποινίδα Λούκας και η δεσποινίδα Μπένετ συναντιούνταν για να σχολιάσουν τα γεγονότα. Αυτό ήταν κάτι αυτονόητο. Έτσι, το επόμενο πρωί μετά τον χορό, η πρώτη κατέφτασε στο Λόνγκμπουρν για τα σχετικά.

«Η βραδιά σου άρχισε καλά, Σάρλοτ», είπε η κυρία Μπένετ στη δεσποινίδα Λούκας με τη δέουσα ευγένεια. «Ήσουν η πρώτη επιλογή του κυρίου Μπίνγκλεϊ».

«Ναι, φαίνεται, όμως, ότι η δεύτερη του άρεσε περισσότερο».

«Ω, εννοείς την Τζέιν, υποθέτω, γιατί χόρευε μαζί της δύο φορές. Όντως, φάνηκε πως τη θαύμαζε. Και πιστεύω ότι πράγματι τη θαύμαζε. Κάτι άκουσα σχετικά, ωστόσο δεν κατάλαβα καλά, κάτι για τον κύριο Ρόμπινσον».

«Μάλλον εννοείτε ότι ακούσατε τη συζήτηση μεταξύ του κυρίου Μπίνγκλεϊ και του κυρίου Ρόμπινσον. Δεν σας την ανέφερα; Ο κύριος Ρόμπινσον τον ρώτησε αν του αρέσουν οι συγκεντρώσεις μας στο Μέριτον και αν διαφωνεί σχετικά με το ότι υπήρχαν πολλές ωραίες γυναίκες στην αίθουσα και ποια πίστευε ότι ήταν η ωραιότερη, και η άμεση απάντησή του στο τελευταίο ερώτημα ήταν: “Ω! Η μεγαλύτερη δεσποινίς Μπένετ, πέρα από κάθε αμφιβολία. Στο θέμα αυτό δεν μπορεί να υπάρχει διαφορετική γνώμη”».

«Μπα, τι λες; Αυτό νομίζω ότι δείχνει πολλά, δείχνει σαν να... Τέλος πάντων, μπορεί όλα αυτά να μην καταλήξουν πουθενά, ξέρεις».

«Αυτά που άκουσα εγώ ήταν πιο ενδιαφέροντα από όσα άκουσες εσύ, Ελίζα», είπε η Σάρλοτ. «Δεν αξίζει να ακούμε τόσο πολύ τον κύριο Ντάρσι όσο τον φίλο του, έτσι δεν είναι; Καημένη Ελίζα! Να είσαι απλώς υποφερτή...»

«Σε ικετεύω, μη βάζεις ιδέες στο μυαλό της κι αρχίσει να στενοχωριέται για τη φρικτή συμπεριφορά του και για έναν τόσο αντιπαθητικό άνδρα. Αν του άρεσε, θα ήταν πραγματική δυστυχία. Η κυρία Λονγκ μου είπε χτες το βράδυ ότι κάθισε κοντά της περίπου μισή ώρα χωρίς να ανοίξει το στόμα του».

«Είστε σίγουρη, κυρία μου; Μήπως, στο σημείο αυτό, κάνετε κάποιο λαθάκι;» είπε η Τζέιν. «Εγώ είμαι βέβαιη ότι είδα τον κύριο Ντάρσι να της μιλάει».

«Α, ναι. Επειδή κάποια στιγμή τον ρώτησε αν του άρεσε το Νέ-δερφιλντ και δεν γινόταν να μην της απαντήσει. Είπε, όμως, ότι έδειχνε πολύ εκνευρισμένος που του απηύθυνε τον λόγο».

«Η δεσποινίς Μπίνγκλεϊ μου είπε», συνέχισε η Τζέιν, «ότι ποτέ δεν μιλάει πολύ, εκτός αν βρίσκεται με άτομα του στενού του περιβάλλοντος. Μαζί τους είναι υπερβολικά ευχάριστος».

«Δεν πιστεύω λέξη απ' όλα αυτά, αγαπητή μου. Αν μπορεί να γίνεται τόσο ευχάριστος, θα είχε πει κάτι στην κυρία Λονγκ. Εγώ, όμως, ξέρω τι συνέβη. Όλοι λένε ότι τον τρώει η περηφάνια του, τολμώ, μάλιστα, να πω ότι μάλλον άκουσε κάπου ότι η κυρία Λονγκ δεν έχει δική της άμαξα και ότι ήρθε στον χορό με δημόσιο μέσο».

«Εμένα δεν με πειράζει που δεν μίλησε στην κυρία Λονγκ», είπε η δεσποινίς Λούκας, «αλλά θα ήθελα να είχε χορέψει με την Ελίζα».

«Μια άλλη φορά, Λίζι», είπε η μητέρα της. «Εγώ, πάντως, δεν θα χόρευα μαζί του, αν ήμουν στη θέση σου».

«Πιστεύω, κυρία, και μπορώ να σας διαβεβαιώσω ότι δεν θα χορέψω ποτέ μαζί του».

«Πάντως, η περηφάνια του», είπε η δεσποινίς Λούκας, «δεν με προσβάλλει όσο με ενοχλεί συνήθως η περηφάνια, γιατί μπορεί να δικαιολογηθεί. Δεν είναι να απορεί κανείς που ένας τόσο κομψός νέος άνδρας, από μεγάλη οικογένεια, με περιουσία, με όλα να είναι ευνοϊκά για εκείνον, έχει μεγάλη ιδέα για τον εαυτό του. Και, για να το εκφράσω καλύτερα, έχει κάθε δικαίωμα να είναι περήφανος».

«Αυτό είναι αλήθεια», απάντησε η Ελίζαμπεθ, «και θα μπορούσα εύκολα να ξεχάσω την περηφάνια του, αν δεν είχε ποδοπατήσει τη δική μου».

«Η περηφάνια», παρατήρησε η Μέρι, που καμάρωνε για τις βαθυστόχαστες σκέψεις της, «είναι ένα πολύ συνηθισμένο λάθος, πιστεύω. Από όλα αυτά που έχω διαβάσει στη ζωή μου, είμαι πεπεισμένη ότι,

Περηφάνια και προκατάληψη

ναι, είναι πολύ συνηθισμένο. Η ανθρώπινη φύση έχει μεγάλη ροπή προς αυτό και ελάχιστοι είναι αυτοί που δεν τρέφουν αισθήματα αυταρέσκειας σε σχέση με το ένα ή το άλλο προτέρημά τους, πραγματικό ή φανταστικό. Η ματαιοδοξία και η περηφάνια είναι δύο διαφορετικές έννοιες, παρόλο που αυτές οι δύο λέξεις συχνά χρησιμοποιούνται ως συνώνυμα. Κάποιος μπορεί να είναι περήφανος χωρίς να είναι ματαιόδοξος. Η περηφάνια συνδέεται περισσότερο με την ιδέα που έχουμε για τον εαυτό μας, η ματαιοδοξία σχετικά με το τι θα επιθυμούσαμε να σκέφτονται για μας οι άλλοι».

«Αν ήμουν κι εγώ τόσο πλούσιος όσο ο κύριος Ντάρσι», παρατήρησε ο νεαρός Λούκας, που είχε έρθει μαζί με τις αδελφές του, «δεν θα με ένοιαζε καθόλου να είμαι περήφανος. Θα είχα ένα κοπάδι κυνηγόσκυλα και θα έπινα ένα μπουκάλι κρασί την ημέρα».

«Κανείς δεν πρέπει να πίνει περισσότερο από όσο πρέπει», είπε η κυρία Μπένετ, «και αν σε έβλεπα σε μια τέτοια κατάσταση, διακριτικά θα σου έπαιρνα αμέσως το μπουκάλι».

Το αγόρι άρχισε να διαμαρτύρεται και να ισχυρίζεται ότι δεν θα έπρεπε να το κάνει, αυτή συνέχιζε να δηλώνει ότι θα το έκανε και η συζήτηση έληξε μαζί με την ίδια την επίσκεψη.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6

Οι κυρίες του Λόνγκμπουρν σύντομα επισκέφτηκαν τις κυρίες του Νέδερφιλντ. Και βέβαια εκείνες ανταπέδωσαν την επίσκεψη. Η δεσποινίς Μπένετ, χάρη στους ευχάριστους τρόπους της, κέρδισε γρήγορα την εύνοια της κυρίας Χερστ και της δεσποινίδας Μπίνγκλεϊ. Και ενώ βρήκαν αφόρητη τη μητέρα τους και ανάξιες της προσοχής τους τις μικρότερες αδελφές, εξέφρασαν την επιθυμία να γνωρίσουν καλύτερα τις δύο μεγαλύτερες. Η Τζέιν δέχτηκε το ενδιαφέρον αυτό με μεγάλη ικανοποίηση, η Ελίζαμπεθ, ωστόσο, συνέχισε να θεωρεί υπεροπτικό τον τρόπο με τον οποίο αντιμετώπιζαν τους πάντες και δύσκολα θα εξαιρούσε ακόμη και την αδελφή της και δεν της ήταν εύκολο να τις συμπαθήσει, παρόλο που η ευγένειά τους προς την Τζέιν, με τον τρόπο που εκφραζόταν, είχε κάποια αξία, καθώς, κατά πάσα πιθανότητα, προέκυπτε από την επιρροή του θαυμασμού του αδελφού τους. Ήταν πασιφανές, όπου και αν συναντιούνταν, ότι πράγματι τη θαύμαζε. Στην Ελίζαμπεθ ήταν εξίσου πασιφανές ότι η Τζέιν είχε αρχίσει να υποκύπτει στην προτίμηση που έδειξε γι' αυτόν από την αρχή και σύντομα θα κατέληγε σφόδρα ερωτευμένη μαζί του. Διαπίστωνε, όμως, με χαρά ότι το ενδιαφέρον της Τζέιν δεν θα γινόταν αντιληπτό από τον κόσμο, επειδή η Τζέιν συνδύαζε τα δυνατά παθιασμένα συναισθήματα με αυτοσυγκράτηση και σταθερά εύθυμη διάθεση, γεγονός που την προστάτευε από τις υποψίες των αδιάκριτων. Ανέφερε τις σκέψεις της αυτές στη φίλη της, τη δεσποινίδα Λούκας.

«Μπορεί να είναι ευχάριστο», απάντησε η Σάρλοτ, «να μπορείς να ξεγελάς τον κόσμο σε τέτοιες περιπτώσεις. Όμως, καμιά φορά αυτή η επιφυλακτικότητα γίνεται μειονέκτημα. Αν μια γυναίκα κρύ-

βει την αγάπη της από τους τρίτους με την ίδια ζέση που το κάνει και για το αντικείμενο αυτών των συναισθημάτων, ίσως χάσει την ευκαιρία να το κατακτήσει. Και μετά, αν συμβεί κάτι τέτοιο, η επιτυχία να κρύψει από όλους το γεγονός θα είναι μικρή παρηγοριά. Συνήθως υπάρχει τόση ευγνωμοσύνη και ματαιοδοξία σε τέτοιου είδους σχέσεις, που δεν είναι ασφαλές να αφήνεις τα πάντα στην τύχη. Στην αρχή, όλα είναι ελεύθερα – μια μικρή προτίμηση είναι εντελώς φυσιολογική. Αλλά λίγοι είναι αυτοί που μπορούν να ερωτευτούν χωρίς καθόλου ενθάρρυνση. Εννέα στις δέκα περιπτώσεις, η γυναίκα πρέπει να δείχνει περισσότερη αγάπη από όση αισθάνεται. Δεν υπάρχει αμφιβολία ότι στον Μπίνγκλεϊ αρέσει η αδελφή σου, μπορεί, ωστόσο, να μην εκδηλώσει τίποτα παραπάνω, αν εκείνη δεν τον βοηθήσει».

«Μα τον βοηθάει, όσο βέβαια της επιτρέπει ο χαρακτήρας της. Και εφόσον εγώ κατάλαβα το ενδιαφέρον της γι' αυτόν, θα πρέπει να είναι ηλίθιος, αν δεν το καταλάβει κι εκείνος».

«Μην ξεχνάς, Ελίζα, ότι αυτός δεν γνωρίζει τις διαθέσεις της Τζέιν όπως εσύ».

«Αν, όμως, μια γυναίκα δείχνει θερμό ενδιαφέρον σε έναν άνδρα και δεν προσπαθεί να το κρύψει, αυτός θα πρέπει να το ανακαλύψει».

«Ίσως να πρέπει να το κάνει, αν τη βλέπει αρκετά. Κι όμως, παρόλο που ο Μπίνγκλεϊ και η Τζέιν συναντιούνται κάπως συχνά, ποτέ δεν μένουν μαζί πολλές ώρες. Και καθώς βλέπονται πάντα σε μεγάλες παρέες πολλών ατόμων, είναι αδύνατο να βρίσκονται συνέχεια μαζί και να μιλούν. Επομένως, η Τζέιν πρέπει να εκμεταλλευτεί ακόμη και ένα μισάωρο που θα έχει στη διάθεσή της για να τραβήξει την προσοχή του. Όταν βεβαιωθεί γι' αυτόν, τότε θα έχει τον χρόνο να τον ερωτευτεί όσο και όπως θέλει».

«Το σχέδιό σου ακούγεται καλό», απάντησε η Ελίζαμπεθ, «από τη στιγμή που το μόνο που θα την ενδιέφερε θα ήταν να κάνει έναν καλό γάμο. Αν ήμουν κι εγώ αποφασισμένη να βρω έναν πλούσιο σύζυγο ή έναν σύζυγο γενικά, τολμώ να πω ότι θα το υιοθετούσα. Η Τζέιν, όμως, δεν νιώθει έτσι, δεν ενεργεί βάσει σχεδίου. Αυτή τη στιγμή, δεν είναι ούτε η ίδια βέβαιη σχετικά με το πόσο την ενδιαφέρει ούτε αν αυτό το ενδιαφέρον έχει λογική και είναι σοβαρό. Τον γνωρίζει μόνο δεκαπέντε μέρες, χόρευε μαζί του στο Μέριτον τέσσερις φορές, τον συνάντησε ένα πρωί στο σπίτι του και από τότε δείπνησε

μαζί του άλλες τέσσερις φορές. Αυτό δεν αρκεί για να αντιληφθεί σε βάθος τον χαρακτήρα του».

«Όπως το παρουσιάζεις, ασφαλώς και όχι. Αν απλώς δείπνησε μαζί του, τότε μάλλον το μόνο που θα ανακάλυψε είναι αν έχει καλή όρεξη. Μην ξεχνάς, όμως, ότι πέρασαν μαζί τέσσερα βράδια. Και τέσσερα βράδια δεν είναι λίγο πράγμα».

«Ναι, αυτά τα τέσσερα βράδια τούς επέτρεψαν να επιβεβαιώσουν ότι και οι δύο προτιμούν το Βεντέν από το Κομέρς, αλλά όσον αφορά τα υπόλοιπα βασικά στοιχεία του χαρακτήρα τους, δεν νομίζω ότι αποκαλύφθηκαν και πολλά».

«Τέλος πάντων», είπε η Σάρλοτ, «εύχομαι με όλη μου την καρδιά κάθε επιτυχία στην Τζέιν. Και πιστεύω ότι η πιθανότητα να γίνει ευτυχισμένη μαζί του είναι η ίδια, είτε τον παντρευτεί αύριο είτε αφού πρώτα μελετήσει τον χαρακτήρα του για δώδεκα ολόκληρους μήνες. Η ευτυχία στον γάμο είναι καθαρά θέμα τύχης. Ακόμη και στις περιπτώσεις που τα δύο μέρη γνωρίζουν καλά ο ένας τον χαρακτήρα του άλλου ή οι χαρακτήρες τους μοιάζουν εκ των προτέρων, η ευτυχία τους δεν εξασφαλίζεται ούτε στο ελάχιστο. Οι διαφορές που εμφανίζονται αργότερα είναι τόσο πολλές, που και οι δύο πάντα θα βρίσκουν στον άλλο κάτι που θα τους δυσαρεστεί. Και καλύτερα να ξέρεις όσο λιγότερο γίνεται τα ελαττώματα του προσώπου με το οποίο πρόκειται να περάσεις όλη σου τη ζωή».

«Με κάνεις να γελάω, Σάρλοτ. Όμως αυτό δεν στέκει. Το ξέρεις ότι δεν στέκει και ότι ούτε εσύ θα ενεργούσες ποτέ με αυτόν τον τρόπο».

Απασχολημένη με το θέμα του ενδιαφέροντος του κυρίου Μπίνγκλεϊ προς την αδελφή της, η Ελίζαμπεθ δεν ήταν σε θέση ούτε καν να υποψιαστεί ότι η ίδια είχε γίνει το αντικείμενο του ενδιαφέροντος του φίλου του. Ο κύριος Ντάρσι, στην αρχή, μόλις και μετά βίας, είχε παραδεχτεί ότι ήταν όμορφη. Στον χορό την είχε κοιτάξει χωρίς ίχνος θαυμασμού. Και, όταν ξανασυναντήθηκαν, την κοιτούσε μόνο και μόνο για να κάνει αρνητικά σχόλια. Κι όμως, προτού καλά καλά ξεκαθαρίσει στον εαυτό του και στους φίλους του ότι ήταν ζήτημα αν υπήρχε ένα ενδιαφέρον χαρακτηριστικό στο πρόσωπό της, άρχισε να ανακαλύπτει ότι το πρόσωπο αυτό έδειχνε ασυνήθιστα έξυπνο λόγω της ωραίας έκφρασης που είχαν τα σκούρα μάτια της. Την ανακάλυψη αυτή ακολούθησαν κι άλλες, εξίσου επονείδιστες. Πα-

ρόλο που είχε εξετάσει με προσοχή και με κριτική ματιά πάνω από μία ατέλειες σχετικά με τη συμμετρία του κορμιού της, αναγκάστηκε να παραδεχτεί ότι η σιλουέτα της ήταν ανάλαφρη και ευχάριστη. Και μολονότι δήλωνε ότι οι τρόποι της δεν ήταν αυτοί που αρμόζουν στον καλό κόσμο, είχε γοητευτεί από τον παιχνιδιάρικο και εύθυμο χαρακτήρα της. Εκείνη τα αγνοούσε όλα αυτά. Για εκείνη ήταν ένας άνδρας που δεν τον συμπαθούσε κανείς και που δεν την είχε θεωρήσει αρκετά όμορφη για να χορέψει μαζί της.

Αυτός είχε αρχίσει να επιθυμεί να τη γνωρίσει καλύτερα και, σαν ένα πρώτο βήμα για να καταφέρει να συζητήσει μαζί της, παρακολούθησε τις συζητήσεις της με τους άλλους. Η στάση του αυτή τράβηξε την προσοχή της. Αυτή τη φορά, μια μεγάλη συντροφιά είχε συγκεντρωθεί στο σπίτι του Γουίλιαμ Λούκας.

«Τι θέλει ο κύριος Ντάρσι», ρώτησε τη Σάροτ, «και παρακολουθεί τη συζήτησή μου με τον συνταγματάρχη Φόρστερ;»

«Αυτή είναι μια ερώτηση στην οποία μόνο ο κύριος Ντάρσι μπορεί να απαντήσει».

«Αν το ξανακάνει, θα του δώσω να καταλάβει ότι έχω αντιληφθεί τι σκέφτεται. Έχει ένα πολύ σαρκαστικό βλέμμα και, αν δεν καταλήξω να γίνω κι εγώ αγενής, πολύ σύντομα θα μου έχει πάρει τον αέρα».

Όταν τις πλησίασε λίγο αργότερα, παρόλο που δεν φαινόταν να έχει την πρόθεση να τους απευθύνει τον λόγο, η δεσποινίς Λούκας παρότρυνε τη φίλη της να του θίξει το θέμα. Για την Ελίζαμπεθ, αυτό ήταν μια άμεση πρόκληση για να το κάνει, έτσι στράφηκε προς το μέρος του και είπε:

«Δεν νομίζετε, κύριε Ντάρσι, ότι εκφράστηκα πολύ σωστά προ ολίγου, όταν πείραζα τον συνταγματάρχη Φόρστερ να δώσει έναν χορό στο Μέριτον;»

«Το κάνετε με πολλή ζωντάνια, αλλά πρόκειται για ένα θέμα που πάντα δίνει ζωντάνια στις κυρίες».

«Είσαστε αυστηρός μαζί μας».

«Σε λίγο έρχεται και η σειρά της για πείραγμα», είπε η δεσποινίς Λούκας. «Πάω να ανοίξω το όργανο, Ελίζα, και ξέρεις τι σημαίνει αυτό».

«Είσαι πολύ παράξενο πλάσμα για φίλη! Πάντα θέλεις να παίζω και να τραγουδάω μπροστά σε όλους! Αν η ματαιοδοξία μου είχε

στραφεί προς τη μουσική, αυτό που κάνεις θα ήταν ανεκτίμητο. Αλλά όπως είναι τώρα τα πράγματα, θα προτιμούσα να μην παίξω μπροστά σε ανθρώπους που είναι συνηθισμένοι να ακούν τα κομμάτια στις καλύτερες εκτελέσεις τους». Και, όταν η δεσποινίς Λούκας συνέχισε να επιμένει, πρόσθεσε: «Πολύ καλά. Αφού πρέπει να γίνει, ας γίνει». Και με σοβαρό ύφος κοίταξε τον κύριο Ντάρσι και είπε: «Υπάρχει ένα ωραίο παλιό ρητό, που πιστεύω ότι γνωρίζουν όλοι οι παριστάμενοι: “Κράτα την ανάσα σου για να κρυώσεις τη σούπα σου” και θα κρατήσω τη δική μου για να τραγουδήσω το τραγούδι μου».

Η ερμηνεία της ήταν ευχάριστη, αν και σε καμιά περίπτωση κορυφαία. Ύστερα από ένα δυο τραγούδια και, πριν προλάβει να ανταποκριθεί στο αίτημα πολλών να συνεχίσει, τη θέση της στο πιάνο πήρε ανυπόμονα η αδελφή της Μέρι, η οποία, καθώς ήταν η μόνη στην οικογένεια χωρίς κανένα άλλο χάρισμα, είχε δουλέψει σκληρά για να αποκτήσει γνώσεις και προσόντα που πάντα επιζητούσε να επιδεικνύει, όπου και αν βρισκόταν.

Η Μέρι δεν διέθετε ούτε εξυπνάδα ούτε καλό γούστο και, παρόλο που η ματαιοδοξία της την είχε κάνει επιμελή, της είχε επίσης αναπτύξει το στοιχείο της σχολαστικότητας και μια έπαρση στη συμπεριφορά, που συνήθως βλάπτουν κάποιον που επιζητεί να τελειοποιηθεί και να επιτύχει κάτι καλύτερο. Την Ελίζαμπεθ, απλή και ανεπιτήδευτη, την άκουσαν όλοι με πολύ μεγαλύτερη ευχαρίστηση, παρόλο που δεν έπαιζε τόσο καλά όσο η Μέρι, η οποία, ύστερα από ένα παρατεταμένο ρεσιτάλ, απέσπασε ευτυχώς μερικούς επαίνους και κάποιες ευχαριστίες χάρη στους σκοτσέζικους και ιρλανδέζικους σκοπούς που ζήτησαν οι μικρότερες αδελφές της, οι οποίες, μαζί με μερικές από τις Λούκας και δυο τρεις αξιωματικούς, είχαν αρχίσει να χορεύουν με ενθουσιασμό σε μια άκρη της αίθουσας.

Ο κύριος Ντάρσι στεκόταν εκεί κοντά με ένα ύφος σιωπηλής αγανάκτησης σχετικά με αυτό το είδος διασκέδασης που απέκλειε κάθε δυνατότητα συζήτησης, και ήταν τόσο βαθιά βυθισμένος στις σκέψεις του, που δεν είχε αντιληφθεί ότι ακριβώς δίπλα του στεκόταν ο σερ Γουίλιαμ, μέχρι τη στιγμή που εκείνος άρχισε να μιλάει:

«Τι ωραία διασκέδαση για τους νέους, κύριε Ντάρσι! Τελικά τίποτα δεν μπορεί να συγκριθεί με τον χορό. Τον θεωρώ μία από τις πρώτες εκδηλώσεις εξευγενισμού των πολιτισμένων κοινωνιών».

«Φυσικά, σερ, καθώς έχει και το πλεονέκτημα να είναι στη μόδα στις λιγότερο πολιτισμένες κοινωνίες του κόσμου. Όλοι οι άγριοι ξέρουν να χορεύουν».

Ο κύριος Γουίλιαμ χαμογέλασε μόνο. «Ο φίλος σας χορεύει θαυμάσια», συνέχισε έπειτα από μια παύση, καθώς κοίταζε τον Μπίνγκλεϊ που έμπαινε κι αυτός στον χορό, «και δεν αμφιβάλλω ότι είστε και εσείς ειδήμων στην επιστήμη αυτή, κύριε Ντάρσι».

«Νομίζω ότι με είδατε να χορεύω στο Μέριτον, σερ».

«Ναι, ασφαλώς, και η ευχαρίστηση που μου έδωσε η εικόνα αυτή δεν είναι καθόλου ευκαταφρόνητη. Χορεύετε συχνά στο Σεντ Τζέιμς;»

«Ποτέ, σερ».

«Θεωρείτε ότι αυτό δεν θα τιμούσε δεόντως τον συγκεκριμένο χώρο;»

«Είναι κάτι που θεωρώ ότι δεν τιμά κανέναν χώρο και το αποφεύγω όταν μπορώ».

«Έχετε σπίτι στην πόλη, υποθέτω».

Ο κύριος Ντάρσι απάντησε θετικά με μια κίνηση του κεφαλιού.

«Σκεφτόμουν κάποτε κι εγώ να εγκατασταθώ στην πόλη, διότι εκτιμώ βαθιά την ανώτερη τάξη, ωστόσο δεν ήμουν και πολύ σίγουρος ότι η ατμόσφαιρα του Λονδίνου θα ταίριαζε στην κυρία Λούκας».

Σταμάτησε να μιλά, ελπίζοντας σε μια απάντηση, αλλά ο συνομιλητής του δεν ήταν διατεθειμένος για κάτι τέτοιο. Εκείνη ακριβώς τη στιγμή, βλέποντας την Ελίζαμπεθ να πλησιάζει προς το μέρος τους, του ήρθε η ιδέα να κάνει κάτι πολύ ιπποτικό και τη φώναξε:

«Αγαπητή μου δεσποινίς Ελίζα, γιατί δεν χορεύετε; Κύριε Ντάρσι, επιτρέψτε μου να σας προτείνω αυτή τη νεαρά δεσποινίδα. Είναι μια πολύ αξιόλογη ντάμα. Είμαι βέβαιος ότι δεν θα μπορέσετε να αρνηθείτε, όταν έχετε τέτοια καλλονή μπροστά σας». Και, παίρνοντας το χέρι της, ετοιμαζόταν να το προτείνει στον κύριο Ντάρσι, ο οποίος, αν και φάνηκε τελειώς έκπληκτος, δεν έδειξε απροθυμία να το δεχτεί, αλλά εκείνη έκανε απότομα πίσω και, αρκετά ταραγμένη, είπε στον σερ Γουίλιαμ:

«Ειλικρινά, σερ, δεν έχω καμιά πρόθεση να χορέψω. Σας παρακαλώ, μην πιστεύετε πως ήρθα προς το μέρος σας αναζητώντας καβαλιέρο».

Ο κύριος Ντάρσι, τυπικός και συνοφρωμένος, ζήτησε να του κάνει την τιμή και να χορέψει μαζί του, αλλά μάταια. Η Ελίζαμπεθ ήταν αποφασισμένη και ούτε ο σερ Γουίλιαμ κατάφερε να της αλλάξει γνώμη, όταν επιχείρησε να το κάνει.

«Πραγματικά διαπρέπετε στον χορό, δεσποινίς Ελίζα, και είναι σκληρό από μέρους σας να μου αρνείστε την ευχαρίστηση να σας απολαύσω. Και παρόλο που ο τζέντλεμαν από εδώ απεχθάνεται τη διασκέδαση εν γένει, είμαι βέβαιος ότι δεν θα είχε αντίρρηση να μας κάνει τη χάρη για μισή ώρα».

«Ο κύριος Ντάρσι είναι η προσωποποίηση της ευγένειας», είπε η Ελίζαμπεθ χαμογελώντας.

«Γι' αυτό δεν υπάρχει αμφιβολία. Αν λάβουμε, όμως, υπόψη τον πειρασμό που έχει μπροστά του, αγαπητή μου δεσποινίς Ελίζα, δεν πρέπει να απορούμε με την ευγένειά του. Ποιος θα έλεγε όχι σε μια τέτοια ντάμα;»

Η Ελίζαμπεθ κοίταξε πονηρά και απομακρύνθηκε. Η άρνησή της δεν την είχε μειώσει στα μάτια του νεαρού ευγενούς, ο οποίος χαμογελούσε και έδειχνε να το διασκεδάζει, όταν τον πλησίασε η δεσποινίς Μπίνγκλεϊ και του είπε:

«Μπορώ να μαντέψω ποιο είναι το αντικείμενο της ονειροπόλησής σας».

«Δεν νομίζω».

«Σκέφτεστε τι ανυπόφορο που είναι να περνάτε τόσα βράδια με αυτόν τον τρόπο, με τέτοια συντροφιά. Μάλιστα, συμφωνώ απόλυτα μαζί σας. Ποτέ δεν βαρέθηκα τόσο πολύ! Όλοι αυτοί οι άνθρωποι, τόσο αδιάφοροι, κι όμως, τόσοσ θόρυβος, τόση ασημαντότητα και όλοι τους πιστεύουν ότι είναι σημαντικόί! Και τι δεν θα έδιναν να ακούσω τα σχόλιά σας γι' αυτούς».

«Το συμπέρασμά σας είναι τελείως εσφαλμένο, σας βεβαιώ. Το μυαλό μου σκεφτόταν πολύ πιο ευχάριστα πράγματα. Συλλογιζόμουν πόσο μεγάλη ευχαρίστηση μπορούν να δώσουν σε κάποιον δύο ωραία μάτια στο πρόσωπο μιας όμορφης γυναίκας».

Η δεσποινίς Μπίνγκλεϊ κάρφωσε αμέσως το βλέμμα της στο πρόσωπό του με έντονη την επιθυμία να του εκμαιεύσει ποια κυρία είχε την τιμή να του εμπνεύσει τέτοιες σκέψεις. Αλλά ο κύριος Ντάρσι συνέχισε προκλητικά:

«Η δεσποινίς Ελίζαμπεθ Μπένετ».

«Η δεσποινίς Ελίζαμπεθ Μπένετ!» επανέλαβε η δεσποινίς Μπίνγκλεϊ. «Έχω μείνει έκπληκτη. Εδώ και πόσο καιρό έχει κερδίσει την προτίμησή σας; Πείτε μου, σας παρακαλώ, πότε θα μπορέσω να σας ευχηθώ κάθε ευτυχία;»

«Αυτήν ακριβώς την ερώτηση περίμενα να μου κάνετε. Η γυναικεία φαντασία καλπάζει, είναι αλήθεια. Πηδάει από τον θαυμασμό στην αγάπη, από την αγάπη στον γάμο, μέσα σε ένα λεπτό. Το ήξερα ότι θα μου ευχόσασταν κάθε ευτυχία».

«Μα πώς; Αν σοβαρολογείτε, θεωρώ ότι το θέμα έχει κλείσει. Μάλιστα, θα αποκτήσετε μια γοητευτική πεθερά και, βέβαια, θα γίνει η μόνη συντροφιά σας στο Πέμπερλι».

Την άκουγε με πλήρη αδιαφορία, αφήνοντάς τη να διασκεδάσει με τον τρόπο που είχε επιλέξει. Και, καθώς η απάθειά του την έκανε να πιστέψει ότι δεν υπήρχε κίνδυνος, συνέχισε να αστειεύεται για πολλή ώρα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7

Σχεδόν όλη η ακίνητη περιουσία του κυρίου Μπένετ αποτελού-
νταν από ένα υποστατικό που του απέφερε δύο χιλιάδες τον
χρόνο και, δυστυχώς για τις κόρες του, λόγω του ότι δεν υπήρ-
χαν άρρενες κληρονόμοι, περνούσε σε κάποιον μακρινό συγγενή.
Η περιουσία της μητέρας τους, αν και δεν ήταν ασήμαντη για την
κοινωνική της τάξη, δύσκολα συγκρινόταν με τη δική του. Ο πατέ-
ρας της ήταν δικηγόρος στο Μέριτον και της είχε αφήσει τέσσερις
χιλιάδες λίρες.

Είχε μια αδελφή παντρεμένη με τον κύριο Φίλιπς, που ήταν υπάλ-
ληλος του πατέρα της και τον διαδέχτηκε στο γραφείο του, και έναν
αδελφό που ζούσε στο Λονδίνο και ήταν αξιοσέβαστος έμπορος.

Το χωριό του Λόνγκμπουρν απείχε μόλις ένα μίλι από το Μέριτον,
βολική απόσταση για τις νεαρές δεσποινίδες, που συνήθως πήγαιναν
εκεί τρεις με τέσσερις φορές την εβδομάδα για να επισκεφθούν τη
θεία τους και ένα καπελάδικο λίγο πιο κάτω. Οι επισκέψεις αυτές
ήταν ιδιαίτερα συχνές για τις δύο μικρότερες της οικογένειας, την
Κάθριν και τη Λίντια. Ήταν πιο άμυαλες από τις άλλες αδελφές
τους και, όταν δεν είχαν τίποτα καλύτερο να κάνουν, μια βόλτα στο
Μέριτον ήταν ό,τι έπρεπε για να περάσουν ευχάριστα τις πρωινές
ώρες και να τροφοδοτήσουν με θέματα τις βραδινές συζητήσεις. Και,
καθώς ενδιαφέροντα νέα στο χωριό, ούτως ή άλλως, δεν υπήρχαν,
από τη θεία τους μάθαιναν πάντα μερικά. Τώρα, μάλιστα, γέμισαν
από νέα και ευτυχία, καθώς πληροφορήθηκαν ότι πρόσφατα έφτασε
στην περιοχή ένα σύνταγμα της Εθνοφυλακής. Επρόκειτο να μείνει
εκεί όλο τον χειμώνα και η διοίκηση είχε εγκατασταθεί στο Μέριτον.

Τώρα πια οι επισκέψεις τους στην κυρία Φίλιπς τούς παρείχαν
εξαιρετικά ενδιαφέρουσες πληροφορίες. Κάθε μέρα πρόσθεταν και
κάτι στις γνώσεις τους σχετικά με τα ονόματα και τις επαφές των
αξιωματικών. Τα καταλύματά τους έπαψαν πλέον να αποτελούν
μυστικό, ενώ στη συνέχεια άρχισαν να γνωρίζουν και προσωπικά

τους αξιωματικούς. Η κυρία Φίλιπς τούς επισκέφτηκε όλους, γεγονός που για τις ανιψιές της αποτέλεσε μια πηγή ευτυχίας άγνωστης ως εκείνη τη στιγμή. Δεν μιλούσαν παρά μόνο για τους αξιωματικούς, και η τεράστια περιουσία του κυρίου Μπίνγκλεϊ –στο άκουσμα της οποίας ενθουσιαζόταν η μητέρα τους– δεν είχε πια καμιά αξία στα δικά τους μάτια, συγκρινόμενη με τα διακριτικά των βαθμών των διάφορων αξιωματικών.

Ένα πρωί, ο κύριος Μπένετ, αφού παρακολούθησε την απίστευτη φλυαρία τους πάνω στο θέμα, παρατήρησε ψυχρά:

«Από όσο μπορώ να καταλάβω από τον τρόπο που μιλάτε, πρέπει να είσαστε δύο από τα πιο ανόητα κορίτσια της χώρας. Το υποψιάζομαι εδώ και καιρό, τώρα, ωστόσο, είμαι απολύτως πεπεισμένος γι' αυτό».

Η Κάθριν ταραχτήκε και δεν απάντησε. Η Λίντια, όμως, αδιαφορώντας τελείως, συνέχισε να εκφράζει τον θαυμασμό της για τον

λοχαγό Κάρτερ και την ελπίδα της να τον δει εκείνη την ημέρα, καθώς την επομένη επρόκειτο να πάει στο Λονδίνο.

«Εκπλήσσομαι, αγαπητέ μου», είπε η κυρία Μπένετ, «που με τόση προθυμία θεωρείτε τα παιδιά σας ανόητα. Αν εγώ ήθελα ποτέ να κακολογήσω τα παιδιά κάποιου, σε καμιά περίπτωση δεν θα ήταν τα δικά μου».

«Εφόσον τα παιδιά μου είναι ανόητα, το μόνο που με σώζει είναι να έχω επίγνωση αυτού του γεγονότος».

«Ναι, βέβαια. Η αλήθεια, όμως, είναι ότι όλα τους είναι πανέξυπνα».

«Αυτό είναι το μόνο θέμα, γεγονός που με κολακεύει, στο οποίο εμείς οι δύο δεν συμφωνούμε. Ήλπιζα πάντα ότι τα συναισθήματά μας θα συνέπιπταν και στην παραμικρή λεπτομέρεια, πρέπει όμως να παραδεχτώ ότι διαφέρω από σας τόσο πολύ, που τελικά θεωρώ τις δύο μικρότερες κόρες μας ασυνήθιστα ανόητες».

«Αγαπητέ μου, κύριε Μπένετ», είπε η κυρία Μπένετ, «δεν μπορεί να περιμένετε από δυο μικρά κορίτσια να έχουν τη σοφία του πατέρα και της μητέρας τους. Όταν φτάσουν στην ηλικία μας, θεωρώ ότι δεν θα ασχολούνται πλέον με αξιωματικούς, όπως ακριβώς κάνουμε κι εμείς. Θυμάμαι πολύ καλά κάποτε που μου άρεσε κι εμένα ένας αξιωματικός και, μάλιστα, τον έχω ακόμα στην καρδιά μου. Και, αν ένας καλοβαλμένος νεαρός αξιωματικός, με πέντε ή έξι χιλιάδες τον χρόνο, θέλει ένα από τα κορίτσια μου, δεν θα του πω όχι. Και νομίζω ότι, εκείνο το βράδυ στου σερ Γουίλιαμ, ο συνταγματάρχης Φόρστερ ήταν πολύ νόστιμος με τη στολή του».

«Μαμά», φώναξε η Λίντια, «η θεία λέει ότι ο συνταγματάρχης Φόρστερ και ο λοχαγός Κάρτερ δεν πάνε πια στις δεσποινίδας Γουότσον τόσο συχνά όπως παλιά, όταν πρωτοήρθαν. Τώρα τους βλέπει να συχναίνουν έξω από τη βιβλιοθήκη Κλαρκ».

Η απάντηση της κυρίας Μπένετ έμεινε μετέωρη λόγω της εισόδου ενός υπηρέτη με λιβρέα που έφερε ένα μπιλιέτο στη δεσποινίδα Μπένετ. Το σημείωμα ήταν από το Νέδερφιλντ και ο υπηρέτης περίμενε για την απάντηση. Τα μάτια της κυρίας Μπένετ έλαμψαν από αγαλλίαση και φώναζε ασυγκράτητη ενώ η κόρη της το διάβαζε:

«Λοιπόν, Τζέιν, από ποιον είναι; Περί τίνος πρόκειται; Τι γράφει; Έλα, Τζέιν, κάνε γρήγορα και πες μας, κάνε γρήγορα, αγάπη μου».

«Είναι από τη δεσποινίδα Μπίνγκλεϊ», είπε η Τζέιν και μετά διάβασε δυνατά.

Αγαπητή μου φίλη,

αν δεν μας δείξετε συμπόνια και δεν δειπνήσετε σήμερα με τη Λουίζα και μένα, υπάρχει κίνδυνος να μισήσουμε η μία την άλλη για το υπόλοιπο της ζωής μας, γιατί δύο γυναίκες τ' α τ' α για μια ολόκληρη μέρα καταλήγουν πάντα να διαπληκτίζονται. Ελάτε όσο πιο γρήγορα μπορείτε, μόλις λάβετε το σημειωμά μας. Ο αδελφός μου και οι άλλοι κύριοι θα δειπνήσουν με τους αξιωματικούς. Πάντα δική σας,

Καρολάιν Μπίνγκλεϊ

«Με τους αξιωματικούς;» φώναξε η Λίντια. «Απορώ πώς η θεία δεν μας μίλησε γι' αυτό».

«Θα δειπνήσουν έξω», είπε η κυρία Μπένετ. «Πολύ μεγάλη ατυχία».

«Μπορώ να πάρω την άμαξα;» είπε η Τζέιν.

«Όχι, αγαπητή μου. Καλύτερα να πας με το άλογο, επειδή φαίνεται ότι θα βρέξει και έτσι θα αναγκαστείς να περάσεις εκεί όλη τη νύχτα».

«Αυτό θα ήταν ένα ωραίο σχέδιο», είπε η Ελίζαμπεθ, «αν ξέραμε με βεβαιότητα ότι δεν θα προσφέρονταν να τη φέρουν στο σπίτι».

«Ω! Οι κύριοι, όμως, θα έχουν πάρει την άμαξα του κυρίου Μπίνγκλεϊ για να πάνε στο Μέριτον και οι Χερστ δεν έχουν δικά τους άλογα».

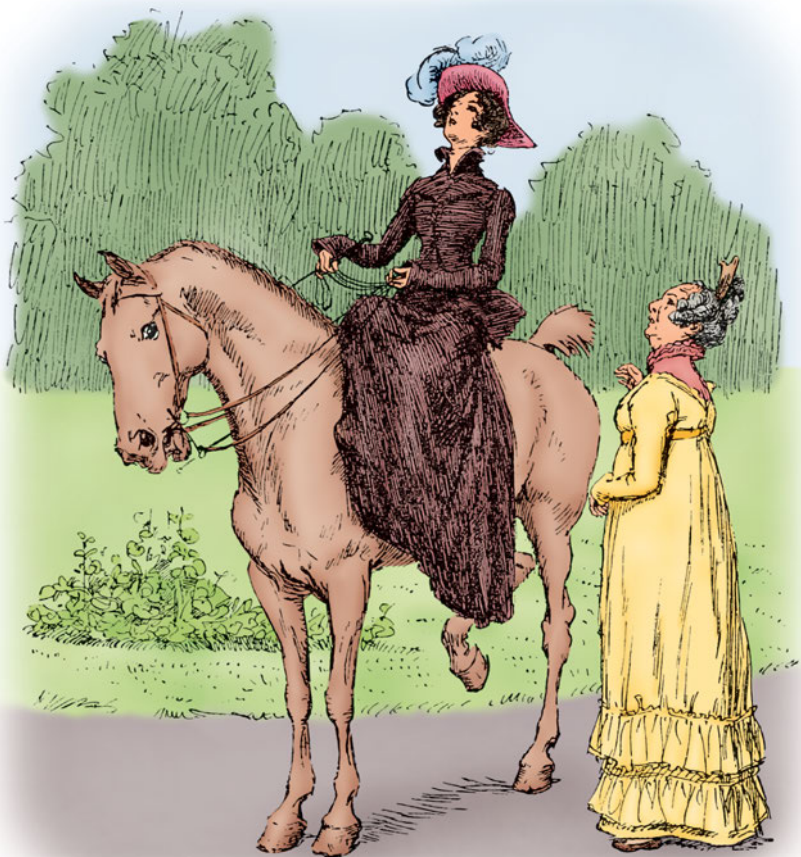
«Πάντως, εγώ θα προτιμούσα να πάω με την άμαξα».

«Μα, αγαπητή μου, είμαι βέβαιη ότι ο πατέρας σου χρειάζεται τα άλογα. Τα θέλουν στο κτήμα, κύριε Μπένετ, έτσι δεν είναι;»

«Τα θέλουν στο κτήμα πολύ συχνότερα από όσο τα έχουν».

«Αλλά, αν τα πάρετε σήμερα», είπε η Ελίζαμπεθ, «ο σκοπός της μητέρας μου θα εκπληρωθεί».

Τελικά κατόρθωσε να αποσπάσει από τον πατέρα της την επιβεβαίωση ότι τα άλογα ήταν απαραίτητα στο κτήμα. Επομένως, η Τζέιν ήταν αναγκασμένη να πάει με το άλογο ιππασίας και η μητέρα της τη συνόδευσε ως την πόρτα, κάνοντας αισιόδοξες προβλέψεις ότι ο καιρός θα ήταν κακός. Οι ελπίδες της πραγματοποιή-

θηκαν, καθώς λίγη ώρα μετά την αναχώρηση της Τζέιν άρχισε να βρέχει καταρακτωδώς. Οι αδελφές της ανησυχούσαν για εκείνη, αλλά η μητέρα τους το απολάμβανε. Η βροχή συνεχίστηκε όλο το βράδυ χωρίς διακοπή και η Τζέιν, σίγουρα, δεν θα μπορούσε να επιστρέψει.

«Είχα πράγματι μια καταπληκτική ιδέα», είπε η κυρία Μπένετ πάνω από μία φορά, λες και η βροχή οφειλόταν αποκλειστικά σε εκείνη. Ως το επόμενο πρωί, όμως, δεν γνώριζε το πραγματικό μέγεθος της επιτυχίας του πονηρού σχεδίου της. Τελείωναν το πρωινό τους, όταν ένας υπηρέτης από το Νέδερφιλντ έφερε το ακόλουθο σημείωμα για την Ελίζαμπεθ:

Αγαπημένη μου Λίτσι,

ξύπνησα πολύ αδιάθετη σήμερα το πρωί, γεγονός που υποθέτω ότι οφείλεται στο ότι χθες έγινα μούσκεμα. Οι ευγενικοί μου φίλοι δεν θέλουν ούτε να ακούσουν για την επιστροφή μου στο σπίτι, αν δεν γίνω πρώτα καλά. Επιμένουν επίσης να με δει ο κύριος Τζόουνς –έτσι, μη θορυβηθείτε αν ακούσετε ότι ήρθε να με δει– και, εκτός από έναν πονόλαιμο και έναν πονοκέφαλο, δεν έχω τίποτε άλλο σοβαρό.

Δική σου κ.λπ.

«Λοιπόν, αγαπητή μου», είπε ο κύριος Μπένετ, όταν η Ελίζαμπεθ διάβασε δυνατά το σημείωμα. «αν η κόρη σας αρρωστήσει σοβαρά, αν πεθάνει, θα είναι μια ανακούφιση να γνωρίζουμε ότι όλα συνέβησαν με στόχο το κυνήγι του κυρίου Μπίνγκλεϊ και, μάλιστα, με δικές σας εντολές».

«Ω! Δεν φοβάμαι καθόλου ότι θα πεθάνει. Ο κόσμος δεν πεθαίνει από κρυολογήματα. Θα τη φροντίσουν πολύ καλά. Όσο μένει εκεί, όλα πάνε περίφημα. Θα ήθελα να πάω να τη δω, αν μπορούσα να πάρω την άμαξα».

Η Ελίζαμπεθ, που ήταν πολύ ανήσυχη, είχε αποφασίσει να πάει να τη δει, παρόλο που η άμαξα δεν ήταν διαθέσιμη. Και καθώς δεν ίππευε, η μόνη της επιλογή ήταν να πάει με τα πόδια. Ανακοίνωσε την απόφασή της.

«Πώς μπορείς να είσαι τόσο ανόητη», φώναξε η μητέρα της, «και να σκεφτείς κάτι τέτοιο, με όλη αυτή τη λάσπη! Όταν φτάσεις εκεί, θα είσαι σε άθλια κατάσταση και δεν θα μπορείς να εμφανιστείς».

«Θα είμαι σε καλή κατάσταση για να δω την Τζέιν, αφού αυτό είναι το μόνο που θέλω».

«Αυτός είναι υπαινιγμός για μένα, Λίτσι», είπε ο πατέρας της, «ότι πρέπει να στείλω να φέρουν τα άλογα».

«Όχι, καθόλου. Δεν προσπαθώ να αποφύγω το περπάτημα. Η απόσταση δεν μετράει όταν κάποιος έχει σοβαρό λόγο. Είναι μόνο τρία μίλια. Θα είμαι πίσω την ώρα του δείπνου».

«Παραδέχομαι ότι τα κίνητρά σου είναι αγαθά», παρατήρησε η Μέρι, «αλλά οι παρορμήσεις που προέρχονται από το συναίσθημα πρέπει να καθοδηγούνται από τη λογική. Και, κατά τη γνώμη μου,

η προσπάθεια πρέπει να είναι πάντοτε ανάλογη με το ζητούμενο αποτέλεσμα».

«Θα έρθουμε κι εμείς μαζί σου ως το Μέριτον», είπαν η Κάθριν και η Λίντια.

Η Ελίζαμπεθ δέχτηκε να τη συνοδεύσουν και οι τρεις κοπέλες ξεκίνησαν μαζί.

«Αν βιαστούμε», είπε η Λίντια, όσο περπατούσαν, «ίσως προλάβουμε να δούμε τον λοχαγό Κάρτερ πριν φύγει».

Στο Μέριτον χωρίστηκαν. Οι δύο μικρότερες έτρεξαν προς το κατάλυμα της συζύγου ενός αξιωματικού και η Ελίζαμπεθ συνέχισε την πεζοπορία μόνη της, διασχίζοντας το ένα χωράφι μετά το άλλο, πηδώντας πάνω από φράκτες και λακκούβες με λασπόνερα με μεγάλη ανυπομονησία, ώσπου τελικά, με πληγωμένα γόνατα, λασπωμένες κάλτσες και πρόσωπο να λάμπει από την έξαψη της προσπάθειας, αντίκρισε το σπίτι.

Την πέρασαν στη μικρή τραπεζαρία, όπου βρίσκονταν συγκεντρωμένοι όλοι εκτός από την Τζέιν και όπου η εμφάνισή της προκάλεσε μεγάλη έκπληξη. Το ότι είχε περπατήσει μόνη της τρία μίλια τόσο νωρίς το πρωί και με τόσο άσχημο καιρό ήταν σχεδόν απίστευτο για την κυρία Χερστ και τη δεσποινίδα Μπίνγκλεϊ. Η Ελίζαμπεθ, ωστόσο, ήταν πεπεισμένη ότι η πράξη της αυτή προκάλεσε την περιφρόνησή τους. Πάντως, τη δέχτηκαν με μεγάλη ευγένεια, ενώ στη συμπεριφορά του αδελφού τους διακρινόταν κάτι παραπάνω από ευγένεια, υπήρχαν ευθυμία και καλοσύνη. Ο κύριος Ντάρσι είπε ελάχιστα και ο κύριος Χερστ απολύτως τίποτα. Ο πρώτος ένιωθε να διχάζεται ανάμεσα στον θαυμασμό του για τη λάμψη που είχε δώσει στο πρόσωπό της ο κόπος της και στην αμφιβολία για το αν η περίπτωση δικαιολογούσε την απόφαση να έρθει ως εδώ μόνη της. Ο δεύτερος σκεφτόταν μόνο το πρωινό του.

Οι απαντήσεις που πήρε, όταν ρώτησε για την αδελφή της, δεν ήταν και πολύ ευχάριστες. Η δεσποινίς Μπένετ είχε κοιμηθεί άσχημα και, παρόλο που ήταν όρθια, είχε πυρετό και δεν ένιωθε τόσο καλά, ώστε να βγει από το δωμάτιό της. Η Ελίζαμπεθ χάρηκε που την οδήγησαν αμέσως σ' αυτήν και η Τζέιν, η οποία μόνο από φόβο μήπως τους θορυβήσει ή τους ταράξει δεν είχε εκφράσει στο σημείωμά της πόσο πολύ επιθυμούσε μια τέτοια επίσκεψη, ενθουσιάστηκε μόλις την είδε να μπαίνει. Δεν ήταν, ωστόσο, σε θέση να μιλήσει

πολύ και, όταν η δεσποινίς Μπίνγκλεϊ τις άφησε μόνες, το μόνο που προσπάθησε να κάνει ήταν να εκφράσει την ευγνωμοσύνη της επειδή τη φρόντιζαν με τόση καλοσύνη. Η Ελίζαμπεθ την άκουγε σιωπηλή.

Μόλις το πρωινό τελείωσε, ήρθαν στο δωμάτιο και οι δύο αδελφές. Η Ελίζαμπεθ άρχισε να τις βλέπει με άλλο μάτι, όταν διαπίστωσε με πόση στοργή και τρυφερότητα περιποιούνταν την Τζέιν. Κάποια στιγμή ήρθε ο φαρμακοποιός και, αφού εξέτασε την ασθενή, είπε, όπως ήταν αναμενόμενο, ότι είχε αρπάξει ένα γερό κρουολόγημα και ότι έπρεπε να προσέξει ιδιαίτερα. Τη συμβούλευσε να μείνει στο κρεβάτι και υποσχέθηκε να επιστρέψει με μερικά φάρμακα. Ακολούθησαν αμέσως τις συμβουλές του καθώς ο πυρετός ανέβηκε και το κεφάλι της πονούσε πολύ δυνατά. Η Ελίζαμπεθ δεν έφυγε από δίπλα της ούτε στιγ-

μή, αλλά ούτε και οι άλλες κυρίες έλειψαν για πολύ, εφόσον, από τη στιγμή που οι κύριοι έλειπαν, δεν είχαν να κάνουν τίποτα κάτω.

Όταν το ρολόι χτύπησε τρεις, η Ελίζαμπεθ συνειδητοποίησε ότι ήταν ώρα να φύγει, και το ανακοίνωσε με μεγάλη απροθυμία. Η δεσποινίς Μπίνγκλεϊ της πρόσφερε την άμαξα και η Ελίζαμπεθ ήταν σχεδόν έτοιμη να δεχτεί, όταν η Τζέιν έδειξε τρομοκρατημένη με την αναχώρηση της αδελφής της και η δεσποινίς Μπίνγκλεϊ αναγκάστηκε να μετατρέψει την προσφορά της άμαξας σε πρόσκληση να μείνει προς το παρόν στο Νέδερφιλντ. Η Ελίζαμπεθ δέχτηκε με ευγνωμοσύνη και ένας υπηρέτης αναχώρησε αμέσως για το Λόνγκμπουρν ώστε να ενημερώσει την οικογένεια για την παραμονή της και να φέρει μερικά ρούχα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8

Στις πέντε οι δύο κυρίες αποσύρθηκαν για να ντυθούν και στις έξι και μισή ειδοποίησαν την Ελίζαμπεθ ότι το δείπνο ήταν έτοιμο. Την έπνιξαν στις ευγενικές ερωτήσεις, γεγονός που την έκανε να διαπιστώσει με ευχαρίστηση το εξαιρετικά μεγάλο ενδιαφέρον του κυρίου Μπίνγκλεϊ. Δεν μπόρεσε, ωστόσο, να δώσει πολύ αισιόδοξες απαντήσεις. Η Τζέιν σίγουρα δεν ήταν καλύτερα. Μόλις οι δύο αδελφές το άκουσαν, επανέλαβαν τρεις ή τέσσερις φορές πόσο λυπόυνταν γι' αυτό, πόσο δυσάρεστο ήταν να κρυολογεί κανείς τόσο σοβαρά και πόσο οι ίδιες απεχθάνονταν να αρρωσταίνουν. Μετά δεν ξαναέθιξαν το θέμα. Η αδιαφορία τους για την Τζέιν, όταν αυτή δεν ήταν παρούσα, έδωσε στην Ελίζαμπεθ το δικαίωμα να αναζωπυρώσει την αρχική αντιπάθειά της για εκείνες.

Η αλήθεια ήταν ότι τον μόνο από την παρέα που μπορούσε να κοιτάξει με κάποια συμπάθεια ήταν ο αδελφός τους. Η αγωνία του για την Τζέιν ήταν εμφανής και η προσοχή που της έδειχνε πολύ ευχάριστη, έτσι ώστε να μην αισθάνεται παρείσακτη, όπως πίστευε ότι τη θεωρούσαν οι υπόλοιποι. Εκτός από αυτόν, οι άλλοι της έδειχναν ελάχιστη προσοχή. Η δεσποινίς Μπίνγκλεϊ είχε στρέψει όλη την προσοχή της στον κύριο Ντάρσι και η αδελφή της το ίδιο. Όσο για τον κύριο Χερστ, δίπλα στον οποίο κάθισε η Ελίζαμπεθ, ήταν ένας νωθρός άνθρωπος, που ζούσε μόνο για να τρώει, να πίνει και να παίζει χαρτιά και, όταν διαπίστωσε ότι η Ελίζαμπεθ προτιμούσε ένα απλό πιάτο ραγού, δεν είχε πλέον τίποτα να της πει.

Όταν το δείπνο τελείωσε, γύρισε πίσω στην Τζέιν και η δεσποινίς Μπίνγκλεϊ άρχισε αμέσως να την κουτσομπολεύει. Μάλιστα, οι τρόποι της θεωρήθηκαν πολύ κακοί, ήταν ένα κράμα περηφάνιας και αναίδειας, δεν είχε προσωπικότητα ούτε καλό γούστο ούτε ήταν όμορφη. Η κύρια Χερστ συμφώνησε και πρόσθεσε:

«Με λίγα λόγια, δεν έχει τίποτα το ξεχωριστό, εκτός από το ότι

είναι θαυμάσια στο περπάτημα. Δεν θα ξεχάσω ποτέ την εμφάνισή της σήμερα το πρωί. Έδειχνε σχεδόν άγρια».

«Συμφωνώ απόλυτα, Λουίζα. Με δυσκολία κρατήθηκα να μη βάλω τα γέλια! Δεν καταλαβαίνω γιατί, επειδή η αδελφή της είχε ένα κρουολόγημα, αυτή έπρεπε να περιφέρεται σαν την αλλοπαρμένη στα χωράφια. Και τα μαλλιά της τόσο ακατάστατα, τόσο απεριποίητα!»

«Ναι, ναι, και το μισοφόρι της; Ελπίζω να είδες το μισοφόρι της, είκοσι δάχτυλα μέσα στη λάσπη, το είδα με τα μάτια μου. Παρόλο που είχε τραβήξει προς τα κάτω τη φούστα της για να το καλύψει, το κόλπο δεν πέτυχε».

«Η περιγραφή σου, Λουίζα, μπορεί πράγματι να είναι πολύ ακριβής», είπε ο Μπίνγκλεϊ, «εγώ, όμως, δεν πρόσεξα τίποτε από όλα αυτά. Νομίζω ότι η δεσποινίς Μπένετ ήταν σε θαυμάσια φόρμα όταν μπήκε σ' αυτό το δωμάτιο σήμερα το πρωί. Ούτε καν πρόσεξα το λασπωμένο μισοφόρι της».

«Εσείς, όμως, κύριε Ντάρσι, το προσέξατε, είμαι βέβαιη», είπε η δεσποινίς Μπίνγκλεϊ, «και πιστεύω ότι δεν θα επιθυμούσατε να δείτε την αδελφή σας σε τέτοια κατάσταση».

«Βεβαιότατα όχι».

«Περπάτησε τρία μίλια, τέσσερα μίλια, πέντε μίλια ή όσο τέλος πάντων περπάτησε, με τα πόδια μέσα στη λάσπη ως τους αστραγάλους και μόνη, τελείως μόνη! Τι ήθελε να παραστήσει μ' αυτό; Εμένα μου φαίνεται σαν ένα απεχθές είδος αλαζονικής ανεξαρτησίας, σαν αυτή τη χαρακτηριστική επαρχιώτικη αδιαφορία για κάθε είδος ευπρέπειας».

«Δείχνει στοργή για την αδελφή της, κάτι που είναι πολύ ευχάριστο».

«Φοβάμαι, κύριε Ντάρσι», παρατήρησε η δεσποινίς Μπίνγκλεϊ, σχεδόν ψιθυριστά, «ότι η περιπέτεια αυτή μάλλον επηρέασε τον θαυμασμό που τρέφετε για τα υπέροχα μάτια της».

«Ούτε στο ελάχιστο», απάντησε αυτός. «Έλαμπαν από την άσκηση».

Μια μικρή παύση ακολούθησε τα λόγια του και μετά η κυρία Χερστ επανήλθε στο θέμα.

«Δεν τρέφω κάποια ιδιαίτερη συμπάθεια για την Τζέιν Μπένετ. Είναι πράγματι ένα πολύ γλυκό κορίτσι και εύχομαι με την καρδιά μου να γίνει σύντομα καλά. Αλλά με τέτοιο πατέρα και μητέρα και

με τόσο χαμηλού επιπέδου γνωριμίες, φοβάμαι ότι δεν θα έχει καλή τύχη».

«Νομίζω ότι σας άκουσα να λέτε ότι ο θείος της είναι δικηγόρος στο Μέριτον».

«Ναι και έχουν άλλον έναν που ζει κάπου κοντά στο Τσίπσαϊντ».

«Αυτό είναι πολύ σημαντικό», πρόσθεσε η αδελφή της και γέλασαν και οι δύο με την καρδιά τους.

«Ακόμη και αν οι θείοι τους γέμιζαν όλο το Τσίπσαϊντ», φώναξε ο Μπίνγκλεϊ, «αυτό δεν θα τις έκανε ούτε στο ελάχιστο λιγότερο συμπαθητικές».

«Θα μείωνε, ωστόσο, σημαντικά τις πιθανότητές τους να παντρευτούν άνδρες με σημαίνουσα θέση στην κοινωνία», αποκρίθηκε ο Ντάρσι.

Ο Μπίγκλεϊ δεν απάντησε τίποτα στο σχόλιο αυτό, οι αδελφές του, όμως, συναίνεσαν με την καρδιά τους και συνέχισαν για αρκετή ώρα να γελάνε εις βάρος των λαϊκών συγγενών της αγαπητής τους φίλης.

Παρ' όλα αυτά, όταν έφυγαν από τη μικρή τραπεζαρία και επέστρεψαν στο δωμάτιό της, κάθισαν μαζί της με μεγάλη τρυφερότητα μέχρι την ώρα του καφέ. Η κατάστασή της εξακολούθουσε να είναι άσχημη και η Ελίζαμπεθ δεν έφυγε καθόλου από δίπλα της ως αργά το βράδυ, όταν με ανακούφιση διαπίστωσε ότι επιτέλους την είχε πάρει ο ύπνος και έκρινε ότι ήταν μάλλον σωστό παρά ευχάριστο να κατέβει λίγο κάτω. Όταν μπήκε στο σαλόνι, βρήκε όλη την παρέα να παίζει χαρτιά. Την κάλεσαν αμέσως να καθίσει μαζί τους. Επειδή, όμως, υποψιάστηκε ότι έπαιζαν μεγάλα ποσά, αρνήθηκε και, με δικαιολογία την αδελφή της, δήλωσε ότι στον λίγο χρόνο που θα έμενε κάτω προτιμούσε να διασκεδάσει με ένα βιβλίο. Ο κύριος Χερστ την κοίταξε κατάπληκτος.

«Προτιμάτε το διάβασμα από τα χαρτιά;» είπε. «Αυτό είναι μάλλον ασυνήθιστο».

«Η δεσποινίς Ελίζα Μπένετ», είπε η δεσποινίς Μπίνγκλεϊ, «απεχθάνεται τα χαρτιά. Είναι φοβερή βιβλιοφάγος και τίποτε άλλο δεν την ευχαριστεί τόσο όσο τα βιβλία».

«Δεν αξίζω ούτε τόσους επαίνους ούτε τόση κριτική», αναφώνησε η Ελίζαμπεθ. «Δεν είμαι φοβερή βιβλιοφάγος και μου αρέσουν πολλά πράγματα».

«Είμαι βέβαιος ότι το να περιποιείστε την αδελφή σας σας δίνει μεγάλη ευχαρίστηση», είπε ο Μπίνγκλεϊ, «και εύχομαι ότι σύντομα αυτή η ευχαρίστηση θα γίνει μεγαλύτερη βλέποντάς τη να αναρρώνει πλήρως».

Η Ελίζαμπεθ τον ευχαρίστησε εγκάρδια και μετά πλησίασε ένα τραπεζάκι με μερικά βιβλία. Εκείνος προσφέρθηκε αμέσως να της φέρει κι άλλα, ό,τι υπήρχε στη βιβλιοθήκη του.

«Μακάρι η συλλογή μου να ήταν μεγαλύτερη, για το δικό σας καλό και προς όφελος της αξιοπιστίας μου. Αλλά είμαι τεμπέλης και, παρόλο που δεν έχω πολλά, είναι περισσότερα από αυτά που θα καταφέρω ποτέ να ξεφυλλίσω».

Η Ελίζαμπεθ τον διαβεβαίωσε ότι αυτά που υπήρχαν στο δωμάτιο ήταν υπεραρκετά.

«Με εκπλήσσει το γεγονός», είπε η δεσποινίς Μπίνγκλεϊ, «που ο πατέρας μου άφησε μια τόσο μικρή συλλογή βιβλίων. Τι υπέροχη που είναι η βιβλιοθήκη που έχετε στο Πέμπερλι, κύριε Ντάρσι!»

«Αυτό έλειπε, να μην είναι», απάντησε εκείνος. «Είναι καρπός μόχθου πολλών γενεών».

«Ναι, αλλά προσθέσατε κι εσείς πολλά, αφού συνέχεια αγοράζετε βιβλία».

«Δεν μπορώ να καταλάβω πώς μπορεί κάποιος να παραμελήσει μια οικογενειακή βιβλιοθήκη σε μια εποχή σαν τη δική μας».

«Να παραμελήσει! Είμαι βέβαιη ότι δεν παραμελείτε τίποτε από αυτά που μπορούν να προσθέσουν ομορφιά σε αυτό το αριστοκρατικό μέρος. Τσαρλς, όταν χτίσεις το δικό σου σπίτι, σε παρακαλώ να είναι έστω και στο μισό τόσο υπέροχο όσο το Πέμπερλι».

«Εύχομαι κι εγώ το ίδιο».

«Θα σε συμβούλευα, όμως, να κάνεις την αγορά σου σε εκείνη την περιοχή και να πάρεις το Πέμπερλι ως πρότυπο. Δεν υπάρχει ωραιότερη κομητεία στην Αγγλία από το Ντέρμπισαϊρ».

«Με όλη μου την καρδιά. Αγοράζω και το Πέμπερλι, αν ο Ντάρσι το πουλάει».

«Μιλώ για πράγματα εφικτά, Τσαρλς».

«Μα την πίστη μου, Καρολάιν, σοβαρολογώ. Νομίζω ότι πιο εύκολο θα ήταν να αγοράσει κανείς το Πέμπερλι παρά να το αντιγράψει».

Η Ελίζαμπεθ είχε απορροφηθεί τόσο πολύ από όσα λέγονταν

γύρω της, που έδινε ελάχιστη προσοχή στο βιβλίο της. Σύντομα το ακούμπησε στη θέση του, πλησίασε στο τραπέζι όπου έπαιζαν χαρτιά και στάθηκε ανάμεσα στον κύριο Μπίνγκλεϊ και τη μεγαλύτερη αδελφή του, για να παρακολουθήσει το παιχνίδι.

«Η δεσποινίς Ντάρσι έχει μεγαλώσει αρκετά από την άνοιξη;» είπε η δεσποινίς Μπίνγκλεϊ. «Θα γίνει τόσο ψηλή όσο εγώ;»

«Νομίζω πως ναι. Τώρα έχει περίπου το ύψος της δεσποινίδας Ελίζαμπεθ Μπένετ. Μπορεί, όμως, να είναι και λίγο ψηλότερη».

«Πόσο λαχταρώ να την ξαναδώ! Δεν γνώρισα ποτέ κανέναν που να με γοήτευσε τόσο πολύ! Τι ευπρέπεια, τι τρόποι! Και τόσο ώριμη για την ηλικία της! Το ταλέντο της στο πιάνο είναι μοναδικό!»

«Εγώ, πάντως, απορώ», είπε ο Μπίνγκλεϊ, «πώς οι νεαρές κυρίες έχουν την υπομονή να αποκτούν όλα αυτά τα προσόντα που διαθέτουν».

«Όλες οι νεαρές κυρίες! Αγαπητέ μου Τσαρλς, τι ακριβώς εννοείς;»

«Ναι, εννοώ όλες. Όλες ζωγραφίζουν, διακοσμούν παραβάν και φτιάχνουν πλεκτά πορτοφολάκια. Δεν νομίζω να γνωρίζω καμιά που δεν τα κάνει όλα αυτά και είμαι βέβαιος ότι δεν άκουσα ποτέ να γίνεται αναφορά για μια νεαρή κυρία χωρίς ταυτόχρονα να πληροφηθώ για τα αμέτρητα προσόντα της».

«Η λίστα σου με τα χαρακτηριστικά προσόντα των δεσποινίδων», είπε ο Ντάρσι, «περιέχει μεγάλη δόση αλήθειας. Ο όρος “ωριμότητα” στην περίπτωση πολλών κυριών αφορά αποκλειστικά την ικανότητά τους να πλέκουν ένα πορτοφόλι ή να ζωγραφίζουν ένα παραβάν. Αλλά δεν συμφωνώ καθόλου μαζί σου ως προς το τι εκτιμώ σε μια κυρία, γενικότερα. Δεν μπορώ να καυχηθώ ότι γνωρίζω πάνω από έξι, στο σύνολο των γνωριμιών μου, που να είναι πραγματικά “ώριμες”».

«Ούτε εγώ. Είμαι βέβαιη», είπε η δεσποινίς Μπίνγκλεϊ.

«Κι όμως», παρατήρησε η Ελίζαμπεθ, «θα πρέπει να συμπεριλάβετε και πολλά άλλα στην άποψή σας περί γυναικείας ωριμότητας».

«Ναι, πράγματι, περιλαμβάνω πολλά».

«Ω! Μα ασφαλώς!» φώναξε η πιστή βοηθός του. «Καμιά δεν μπορεί να θεωρηθεί πραγματικά ώριμη, αν δεν ξεπερνά κατά πολύ το κοινώς αποδεκτό επίπεδο. Μια γυναίκα πρέπει να γνωρίζει καλά μουσική, τραγούδι, ζωγραφική, χορό αλλά και ξένες γλώσσες, για να αξίζει. Και παράλληλα με όλα αυτά, θα πρέπει να έχει κάτι το

ξεχωριστό στο ύφος της και στον τρόπο που περπατά, στον τόνο της φωνής της, στη συμπεριφορά και στις εκφράσεις της, αλλιώς ο χαρακτηρισμός θα της αξίζει μόνο κατά το ήμισυ».

«Οφείλει, βεβαίως, να διαθέτει όλα τα παραπάνω», πρόσθεσε ο Ντάρσι, «και σε αυτά θα πρέπει να προσθέσουμε και κάτι πιο ουσιαστικό, δηλαδή τη βελτίωση του πνεύματός της με το συνεχές διάβασμα».

«Δεν με εκπλήσσει καθόλου που γνωρίζετε μόνο έξι ώριμες γυναίκες. Μάλλον απορώ που γνωρίζετε έστω και μία».

«Είστε τόσο αυστηρή με το φύλο σας, ώστε να αμφιβάλλετε με μια τέτοια πιθανότητα;»

«Εγώ ποτέ δεν γνώρισα μια τέτοια γυναίκα. Εγώ ποτέ δεν αντιλήφθηκα τέτοιες ικανότητες, τέτοιο γούστο και κομψότητα σε συνδυασμό, όπως τα περιγράφετε».

Η κυρία Χερστ και η δεσποινίς Μπίνγκλεϊ διαμαρτυρήθηκαν

έντονα, λέγοντας ότι οι αμφιβολίες που υπαινισσόταν τις αδικούσαν και υποστήριξαν ένθερμα και οι δύο ότι γνώριζαν πολλές γυναίκες, οι οποίες ανταποκρίνονταν σε αυτή την περιγραφή, όταν ο κύριος Χέρστ τις επανέφερε στην τάξη με πικρά σχόλια για την αδιαφορία τους σχετικά με όσα διαδραματίζονταν στο παιχνίδι. Ωστόσο, καθώς πολύ σύντομα η συζήτηση έληξε, η Ελίζαμπεθ έπειτα από λίγο βγήκε από το δωμάτιο.

«Η Ελίζα Μπένετ», είπε η δεσποινίς Μπίνγκλεϊ, όταν η πόρτα έκλεισε πίσω της, «είναι μία από αυτές τις γυναίκες που επιδιώκουν να αρέσουν στο άλλο φύλο υποτιμώντας το δικό τους. Και η τακτική αυτή, ομολογώ, σε πολλούς άνδρες πιάνει. Αλλά, κατά τη γνώμη μου, είναι ένα είδος πονηριάς, είναι ποταπό».

«Αναμφίβολα», αποκρίθηκε ο Ντάρσι, στον οποίο και απευθύνθηκε η συγκεκριμένη παρατήρηση, «υπάρχει ποταπότητα σε όλα τα μέσα που χρησιμοποιούν μερικές φορές οι κυρίες για να σαγηνεύσουν κάποιον. Ότι συγγενεύει με την πονηριά είναι κατακριτέο».

Η απάντηση δεν ικανοποίησε πλήρως τη δεσποινίδα Μπίνγκλεϊ και το θέμα έκλεισε.

Η Ελίζαμπεθ κατέβηκε πάλι στο σαλόνι μόνο και μόνο για να τους ανακοινώσει ότι η αδελφή της είχε χειροτερέψει και ότι δεν μπορούσε να την αφήσει και να φύγει. Ο κύριος Μπίνγκλεϊ έστειλε να καλέσουν επειγόντως τον κύριο Τζόουνς, ενώ οι αδελφές του, πεπεισμένες ότι ένας γιατρός της επαρχίας δεν μπορούσε να προσφέρει καμιά βοήθεια, πρότειναν να πάει κάποιος αμέσως στην πόλη και να φέρει έναν διακεκριμένο ειδικό. Η Ελίζαμπεθ δεν ήθελε ούτε να το ακούσει και δήλωσε ότι θα δεχόταν να καλέσουν τον κύριο Τζόουνς, αλλά νωρίς το πρωί, αν η δεσποινίς Μπένετ δεν παρουσίαζε κάποια σημαντική βελτίωση. Ο Μπίνγκλεϊ έδειχνε πολύ στενοχωρημένος, οι αδελφές του δήλωναν ότι ένιωθαν απαίσια. Μόλις, ωστόσο, τελείωσαν το βραδινό τους, ο καλύτερος τρόπος που βρήκε εκείνος για να ανακουφιστεί από τη θλίψη του ήταν να δώσει εντολή στην οικονόμο να περιποιείται με κάθε τρόπο την άρρωστη κυρία και την αδελφή της, ενώ αυτές προσπάθησαν να ξεπεράσουν τη στενοχώρια τους με μερικά ντουέτα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 9

Η Ελίζαμπεθ πέρασε το μεγαλύτερο μέρος της νύχτας στο δωμάτιο της αδελφής της και το πρωί ήταν στην ευχάριστη θέση να δώσει μια πιο ικανοποιητική απάντηση πρώτα στην υπηρέτρια που έστειλε πρωί πρωί ο κύριος Μπίνγκλεϊ για να μάθει πώς πάνε τα πράγματα, και μετά στις δύο κομψές κυρίες που επίσης ήθελαν να ενημερωθούν σχετικά με την κατάσταση της αδελφής της. Ωστόσο, παρά τη βελτίωση, η Ελίζαμπεθ ζήτησε να στείλουν ένα σημείωμα στο Λόνγκμπουρν, ζητώντας να επισκεφθεί και η μητέρα της την Τζέιν, ώστε να έχει και μια δική της γνώμη σχετικά με την κατάστασή της. Το σημείωμα στάλθηκε άμεσα και το περιεχόμενό του γνωστοποιήθηκε και αυτό πάραυτα. Η κυρία Μπένετ έφτασε στο Νέδερφιλντ αμέσως μετά το πρόγευμα της οικογένειας, συνοδευόμενη από τις δύο μικρότερες κόρες της.

Αν η κυρία Μπένετ έβλεπε την Τζέιν πολύ άσχημα, θα στενοχωριόταν πολύ, αφού όμως διαπίστωσε ότι η κατάστασή της δεν ήταν τόσο ανησυχητική, δεν ευχόταν να αναρρώσει σύντομα, επειδή η πλήρης ανάρρωση θα την ανάγκαζε να φύγει από το Νέδερφιλντ. Επομένως, δεν ήθελε ούτε να ακούσει την πρόταση της κόρης της να τη μεταφέρουν στο σπίτι. Δεν συμφώνησε ούτε ο φαρμακοποιός, ο οποίος έφτασε περίπου την ίδια ώρα και δεν θεώρησε συνετή μια τέτοια κίνηση. Αφού κάθισε για λίγο με την Τζέιν, η μητέρα και οι τρεις κόρες της ακολούθησαν τη δεσποινίδα Μπίνγκλεϊ στη μικρή τραπεζαρία, μόλις η τελευταία εμφανίστηκε στο δωμάτιο και τις προσκάλεσε. Εκεί συνάντησαν και τον Μπίνγκλεϊ, που εξέφρασε την ευχή να βρήκαν την Τζέιν καλύτερα από ό,τι περιμέναν.

«Δυστυχώς, κύριε», ήταν η απάντησή της, «είναι πολύ άρρωστη για να μετακινηθεί. Ο κύριος Τζόουνς λέει ότι δεν πρέπει ούτε να σκεφτούμε κάτι τέτοιο. Θα πρέπει να κάνουμε για λίγο καιρό ακόμη κατάχρηση της καλοσύνης σας».

«Να μετακινηθεί!» αναφώνησε ο Μπίνγκλεϊ. «Δεν πρέπει ούτε να το σκεφτόμαστε. Είμαι σίγουρος ότι η αδελφή μου δεν θα θέλει ούτε να το ακούσει».

«Μπορείτε να είσατε βέβαιη, κυρία», είπε η δεσποινίς Μπίνγκλεϊ με ψυχρή ευγένεια, «ότι η δεσποινίς Μπένετ θα έχει κάθε δυνατή φροντίδα όσο μένει μαζί μας».

Η κυρία Μπένετ την ευχαρίστησε με τις γνωστές υπερβολές.

«Είμαι βέβαιη», πρόσθεσε, «ότι, αν δεν ήσατε τόσο καλοί φίλοι, δεν ξέρω τι θα είχε γίνει η κακομοίρα, αφού είναι πολύ άρρωστη και υποφέρει φοβερά. Όμως τη χαρακτηρίζει η μεγαλύτερη υπομονή στον κόσμο και πάντα έτσι αντιδρά, γιατί πάντα και χωρίς εξαίρεση έχει τον πιο γλυκό χαρακτήρα που έχω γνωρίσει στη ζωή μου. Συχνά λέω στα υπόλοιπα κορίτσια μου ότι δεν αξίζουν τίποτα μπροστά της. Αυτό το δωμάτιο είναι πολύ χαριτωμένο, κύριε Μπίνγκλεϊ, και έχει θαυμάσια θέα στο μονοπάτι με τα χαλίκια. Δεν γνωρίζω άλλο μέρος στην κομητεία εφάμιλλο του Νέδερφιλντ. Ελπίζω να μη σκέφτεστε να το εγκαταλείψετε βιαστικά, αν και το συμβόλαιό σας λήγει σύντομα».

«Ό,τι κάνω, το κάνω βιαστικά», απάντησε εκείνος, «επομένως, αν αποφάσιζα να φύγω από το Νέδερφιλντ, μάλλον θα το έκανα μέσα σε πέντε λεπτά. Προς το παρόν, πάντως, θεωρώ ότι η εγκατάστασή μου εδώ είναι μόνιμη».

«Αυτό ακριβώς φαντάστηκα κι εγώ», είπε η Ελίζαμπεθ.

«Αρχίζετε να με καταλαβαίνετε, έτσι δεν είναι;» αναφώνησε αυτός καθώς στρεφόταν προς το μέρος της.

«Ω!, ναι, σας καταλαβαίνω πολύ καλά».

«Μακάρι να μπορούσα να το εκλάβω ως κομπλιμέντο, αλλά το να σε καταλαβαίνουν οι άλλοι με τόση ευκολία μάλλον είναι για λύπηση».

«Εξαρτάται. Ένας βαθυστόχαστος και πολύπλοκος χαρακτήρας δεν είναι κατ' ανάγκη περισσότερο ή λιγότερο αξιόλογος από τον δικό σας».

«Λίξι», φώναξε η μητέρα της, «να θυμάσαι πού βρίσκεσαι και να μη συμπεριφέρεσαι με τον τρόπο που το κάνεις στο σπίτι».

«Δεν γνώριζα», συνέχισε αμέσως ο Μπίνγκλεϊ, «ότι σας αρέσει να μελετάτε τους χαρακτήρες. Θα πρέπει να είναι διασκεδαστικό».

«Ναι. Πιο διασκεδαστικοί, ωστόσο, είναι οι πολύπλοκοι χαρακτήρες. Έχουν τουλάχιστον αυτό το πλεονέκτημα».

«Η επαρχία», είπε ο Ντάρσι, «δεν διαθέτει συνήθως πολλά θέματα για μια τέτοιου είδους μελέτη. Στο στενό περιβάλλον μιας επαρχιακής γειτονιάς κινείσαι σε έναν περιορισμένο κύκλο που δεν διαφέρει σε πολλά».

«Οι άνθρωποι, όμως, διαφέρουν πολύ εκ φύσεως και πάντα υπάρχει κάτι καινούριο να παρατηρήσεις σε αυτούς».

«Ναι, πράγματι», αναφώνησε η κύρια Μπένετ, προσβεβλημένη από την έκφρασή του περί επαρχιακής γειτονιάς. «Σας διαβεβαιώνω ότι στην επαρχία αυτό συμβαίνει στον ίδιο βαθμό που συμβαίνει και στην πόλη».

Όλοι ξαφνιάστηκαν, αλλά ο Ντάρσι, αφού την κοίταξε μερικά δευτερόλεπτα, απομακρύνθηκε χωρίς να απαντήσει. Η κυρία Μπένετ, που πίστευε ότι τον κατατρόπωσε, συνέχισε θριαμβολογώντας.

«Δεν νομίζω ότι το Λονδίνο έχει τόσο μεγάλο πλεονέκτημα σε σχέση με την επαρχία, αυτή είναι η γνώμη μου, εκτός από τα καταστήματα και τους διάφορους δημόσιους χώρους. Η επαρχία είναι πολύ πιο ευχάριστη, έτσι δεν είναι, κύριε Μπίνγκλεϊ;»

«Όταν βρίσκομαι στην επαρχία», απάντησε εκείνος, «δεν θέλω να φύγω και, όταν είμαι στην πόλη, νιώθω περίπου το ίδιο. Η κάθε περίπτωση έχει τα δικά της πλεονεκτήματα και αισθάνομαι το ίδιο ευτυχής και στις δύο».

«Ω, αυτό συμβαίνει επειδή τις αντιμετωπίζετε με τον σωστό τρόπο. Αλλά ο κύριος από εδώ», είπε και κοίταξε τον Ντάρσι, «φαίνεται να πιστεύει ότι η επαρχία δεν αξίζει τίποτα».

«Κι όμως, μαμά, κάνετε λάθος», είπε η Ελίζαμπεθ, κοκκινίζοντας για τη συμπεριφορά της μητέρας της. «Παρεξηγείτε τελείως τον κύριο Ντάρσι. Αυτό που ήθελε να πει ήταν απλώς ότι στην επαρχία δεν υπάρχει τόσο μεγάλη γκάμα ανθρώπων για να συναναστραφεί κανείς όπως στην πόλη, κάτι που πρέπει να αναγνωρίσετε ότι είναι αλήθεια».

«Βεβαίως, αγαπητή μου, κανείς δεν είπε ότι δεν είναι έτσι, αλλά όσον αφορά το ότι δεν συναναστρέφεται πολλούς ανθρώπους στην περιοχή, πιστεύω ότι ελάχιστες είναι οι περιοχές που είναι μεγαλύτερες. Από όσο γνωρίζω, δειπνούμε με είκοσι τέσσερις οικογένειες».

Το μόνο που συγκράτησε τον Μπίνγκλεϊ για να μην ξεσπάσει σε γέλια ήταν ότι δεν ήθελε να φέρει σε δύσκολη θέση την Ελίζαμπεθ. Η αδελφή του έδειξε λιγότερη λεπτότητα και έριξε ένα βλέμμα προς τον κύριο Ντάρσι με ένα χαμόγελο γεμάτο νόημα. Η Ελίζαμπεθ, προσπαθώντας να πει κάτι που θα έστρεφε τις σκέψεις της μητέρας της σε άλλο θέμα, ρώτησε αν η Σάρλοτ Λούκας πήγε καθόλου στο Λόνγκμπουρν από την ημέρα που αυτή βρισκόταν εκεί.

«Ναι, ήρθε χθες με τον πατέρα της. Τι ευχάριστος κύριος ο σερ Γουίλιαμ, κύριε Μπίνγκλεϊ, δεν συμφωνείτε; Πολύ κομψός άνδρας! Τόσο ευγενής και τόσο απλό! Έχει πάντα να πει κάτι στον καθένα. Έτσι αντιλαμβάνομαι εγώ την καλή ανατροφή. Και όλοι αυτοί που κοκορεύονται ότι είναι πολύ σημαντικοί και ποτέ δεν ανοίγουν το στόμα τους, πόσο μεγάλο λάθος κάνουν».

«Η Σάρλοτ δείπνησε μαζί σας;»

«Όχι, έπρεπε να επιστρέψει στο σπίτι της. Φαντάζομαι ότι θα τη χρειάζονταν για τις κρεατόπιτες. Εγώ πάντως, κύριε Μπίνγκλεϊ, έχω πάντοτε υπηρέτες που ξέρουν να κάνουν καλά τη δουλειά τους. Οι κόρες μου έχουν διαφορετική ανατροφή. Όπως και να έχει, ας κρίνει ο καθένας μόνος του και οι Λούκας είναι πολύ καλά κορίτσια, σας διαβεβαιώνω. Είναι πολύ κρίμα που δεν είναι όμορφες! Όχι ότι θεωρώ τη Σάρλοτ και τόσο άσχημη, άλλωστε είναι η καλύτερή μας φίλη».

«Φαίνεται πολύ συμπαθητική κοπέλα», είπε ο Μπίνγκλεϊ.

«Ω! αγαπητέ μου, φυσικά. Πρέπει, ωστόσο, να έχετε αντιληφθεί ότι είναι εντελώς αδιάφορη. Το έχει πει πολλές φορές και η ίδια η

κυρία Λούκας και ζηλεύει την Τζέιν μου για την ομορφιά της. Δεν μου αρέσει να υπερηφανεύομαι για το παιδί μου, αλλά είναι βέβαιο ότι η Τζέιν... Δεν βλέπει συχνά κανείς τόσο όμορφα κορίτσια. Είναι κάτι που το λένε όλοι. Δεν είναι ότι βασιζομαι μόνο στα δικά μου μάτια. Όταν ήταν μόνο δεκαπέντε χρόνων, ήταν ένας κύριος, του αδελφού μου του Γκάρντινερ, στην πόλη, που την ερωτεύτηκε τόσο πολύ, που η νύφη μου ήταν βέβαιη ότι πριν φύγει θα της έκανε πρόταση γάμου. Πάντως, δεν το έκανε. Ίσως σκέφτηκε ότι είναι υπερβολικά νέα. Ωστόσο, έγραψε για χάρη της μερικά στιχάκια, πολύ ωραία, μάλιστα».

«Και έτσι έληξε η αγάπη του», είπε η Ελίζαμπεθ ανυπόμονα. «Πολλά συναισθήματα, φαντάζομαι, έχουν ξεπεραστεί με αυτόν τον τρόπο. Αναρωτιέμαι ποιος ανακάλυψε ότι η ποίηση έχει τη δύναμη να διώχνει μακριά τον έρωτα!»

«Εγώ νόμιζα ότι η ποίηση είναι η τροφή του έρωτα», είπε ο Ντάρσι.

«Του λεπτού, δυνατού, υγιούς έρωτα, μπορεί. Τα πάντα μπορούν να θρέψουν ένα συναίσθημα που ήδη είναι δυνατό. Αν, όμως, πρόκειται για κάτι επιπόλαιο, ένα είδος προδιάθεσης, είμαι βέβαιη ότι ένα καλό σονέτο θα καλύψει την πείνα του για πάντα».

Ο Ντάρσι απλώς χαμογέλασε και η σιωπή που ακολούθησε έκανε την Ελίζαμπεθ να τρέμει ότι η μητέρα της θα άρχιζε πάλι να εκτίθεται ανεπανόρθωτα. Ήθελε πολύ να μιλήσει, αλλά δεν μπορούσε να σκεφτεί τίποτα για να πει. Και έπειτα από μια μικρή παύση, η κυρία Μπένετ άρχισε να επαναλαμβάνει τις ευχαριστίες της στον κύριο Μπίνγκλεϊ για την ευγένεια που έδειξε προς την Τζέιν και να ζητά συγγνώμη που τον είχε αναστατώσει με την παρουσία της Λίτσι. Ο κύριος Μπίνγκλεϊ ήταν πάντα απλώς ευγενικός σε όλες τις απαντήσεις του και πίεσε τη μικρότερη αδελφή του να είναι και αυτή ευγενική και να πει ό,τι απαιτούσε η περίπτωση. Έπαιξε τον ρόλο της, βέβαια, λίγο άγαρμπα, αλλά η κυρία Μπένετ έδειξε ικανοποιημένη και λίγο μετά ζήτησε να φέρουν την άμαξα. Με το που το είπε, η μικρότερη κόρη της πετάχτηκε πάνω. Τα δύο κορίτσια όλο κάτι ψιθύριζαν το ένα στο άλλο στη διάρκεια της επίσκεψης. Τελικά, αποδειχτηκε ότι όλη αυτή η κατάσταση οφειλόταν στο ότι η μικρότερη έπρεπε να θυμίσει στον κύριο Μπίνγκλεϊ ότι, όταν πρωτοήρθε στην περιοχή, υποσχέθηκε να δώσει έναν χορό στο Νέδερφιλντ.

Η Λίντια ήταν ένα γερό, καλοφτιαγμένο κορίτσι δεκαπέντε χρόνων

με ωραία επιδερμίδα και εύθυμο, πρόσχαρο χαρακτήρα. Ήταν η αγαπημένη της μητέρας της και χάρη στην εύνοια αυτή είχε αρχίσει τις δημόσιες εμφανίσεις της σε πολύ νεαρή ηλικία. Ήταν γεμάτη ζωντάνια και έτρεφε μεγάλη ιδέα για τον εαυτό της. Μάλιστα, η προσοχή που της έδειχναν οι αξιωματούχοι, στους οποίους άρεσε ιδιαίτερα χάρη στα ωραία γεύματα του θείου τους και στους καλούς της τρόπους, είχαν αυξήσει θεαματικά την αυτοπεποίθησή της. Απευθύνθηκε, λοιπόν, με μεγάλη άνεση στον κύριο Μπίνγκλεϊ και έθιξε το ζήτημα του χορού, του θύμισε με απότομο τρόπο την υπόσχεσή του και πρόσθεσε ότι θα ήταν μεγάλη ντροπή, αν δεν την κρατούσε. Η απάντησή του σε αυτή την ξαφνική επίθεση ακούστηκε υπέροχη στη μητέρα της.

«Είμαι απολύτως έτοιμος, να είστε σίγουρη, να κρατήσω την υπόσχεσή μου. Και όταν η αδελφή σας αναρρώσει, εσείς, αν σας αρέσει, θα ορίσετε τη μέρα του χορού. Είμαι, όμως, βέβαιος ότι δεν θα μπορούσατε να χορεύετε ενώ εκείνη είναι άρρωστη».

Η Λίντια δήλωσε ότι η απάντηση την ικανοποίησε πλήρως.

«Ω!, ναι, θα είναι πολύ καλύτερα να περιμένουμε μέχρι να γίνει καλά η Τζέιν και στο μεταξύ είναι πολύ πιθανό ο λοχαγός Κάρτερ να έχει επιστρέψει στο Μέριτον. Και, όταν θα δώσετε τον χορό σας», πρόσθεσε, «θα επιμείνω να δώσουν κι αυτοί έναν. Και θα πω στον συνταγματάρχη Φόρστερ ότι θα είναι μεγάλη ντροπή, αν δεν τον κάνει».

Έπειτα από αυτό, η κυρία Μπένετ και οι κόρες της αναχώρησαν και η Ελίζαμπεθ επέστρεψε αμέσως στην Τζέιν, αφήνοντας την κριτική για τη δική της συμπεριφορά και των συγγενών της στα χείλη των δύο κυριών και του κυρίου Ντάρσι. Ο τελευταίος, ωστόσο, δεν πείστηκε με τίποτα να συμμετάσχει στη σκληρή κριτική τους, παρ' όλα τα πειράγματα της δεσποινίδας Μπίνγκλεϊ σχετικά με τα υπέροχα μάτια.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 10

Η μέρα πέρασε περίπου όπως και η προηγούμενη. Η κυρία Χερστ και η δεσποινίς Μπίνγκλεϊ πέρασαν το πρωί μερικές ώρες με την ασθενή, που συνέχιζε, αν και με αργούς ρυθμούς, να βελτιώνεται. Και το βράδυ, η Ελίζαμπεθ κατέβηκε να περάσει λίγη ώρα με τους άλλους στο σαλόνι. Το τραπέζι του λου³, ωστόσο, είχε εξαφανιστεί. Ο κύριος Ντάρσι έγραφε και η δεσποινίς Μπίνγκλεϊ, καθισμένη δίπλα του, παρακολουθούσε την επιστολή και προσπαθούσε διαρκώς να τραβήξει την προσοχή του με μηνύματα προς την αδελφή του. Ο κύριος Χερστ και ο κύριος Μπίνγκλεϊ έπαιζαν πικέτο και η κυρία Χερστ τούς παρακολουθούσε.

Η Ελίζαμπεθ πήρε το κέντημά της και διασκέδαζε αρκετά παρακολουθώντας αυτά που συνέβαιναν ανάμεσα στον Ντάρσι και τη συντροφιά του. Οι συνεχείς έπαινοι της κυρίας, πότε για τον γραφικό του χαρακτήρα, πότε για τις ολόισιες γραμμές του, πότε για την έκταση της επιστολής, σε συνδυασμό με την παντελή αδιαφορία με την οποία αντιμετώπιζε εκείνος τις προσπάθειές της, δημιουργούσαν ένα παράξενο είδος διαλόγου, ο οποίος ανταποκρινόταν πλήρως στη γνώμη που είχε για τον καθένα τους.

«Πόσο ευτυχισμένη θα είναι η δεσποινίς Ντάρσι που θα λάβει ένα τέτοιο γράμμα!»

Εκείνος δεν απάντησε.

3. Είδος παιχνιδιού με τράπουλα. (Σ.τ.Μ.)

«Γράφετε ασυνήθιστα γρήγορα».

«Κάνετε λάθος. Μάλλον γράφω αργά».

«Πόσες επιστολές θα έχετε την ευκαιρία να γράφετε στη διάρκεια ενός έτους! Επαγγελματικές επιστολές, φυσικά! Νομίζω ότι πρέπει να είναι απαίσιες!»

«Ευτυχώς, λοιπόν, που ο κλήρος έλαχε σε μένα και όχι σε σας».

«Σας παρακαλώ, γράψτε στην αδελφή σας ότι την έχω επιθυμήσει πολύ».

«Της το έχω ήδη αναφέρει δύο φορές, σύμφωνα με την επιθυμία σας».

«Φοβάμαι ότι αυτή η πένα δεν σας βολεύει. Αφήστε με να σας τη διορθώσω. Τα καταφέρνω πολύ καλά στο να διορθώνω πένες».

«Ευχαριστώ, αλλά πάντα διορθώνω εγώ την πένα μου».

«Πώς καταφέρνετε να γράφετε τόσο ίσια;»

Εκείνος παρέμενε σιωπηλός.

«Πείτε στην αδελφή σας ότι ενθουσιάστηκα που άκουσα για τις προόδους της στην άρπα. Και, σας παρακαλώ, πείτε της ότι έχω ξετρελαθεί με το πανέμορφο σχεδιάκι που σκέφτηκε για το τραπέζι και ότι το θεωρώ απείρως ανώτερο από αυτό της δεσποινίδας Γκράντλεϊ».

«Μου επιτρέπετε να το αναβάλω ως την επόμενη επιστολή και να αναφέρω τότε τον μεγάλο ενθουσιασμό σας; Μου έχει απομείνει ελάχιστος χώρος και θεωρώ ότι δεν θα το έκανα όπως του αξίζει!»

«Ω! Δεν πειράζει! Θα τη δω, εξάλλου, τον Ιανουάριο. Πείτε μου, όμως, της γράφετε πάντοτε τόσο ωραία και μακροσκελή γράμματα, κύριε Ντάρσι;»

«Συνήθως είναι μακροσκελή. Αλλά το αν είναι ωραία, δεν είμαι εγώ που θα το κρίνω».

«Εγώ το ακολουθώ αυτό ως κανόνα. Αυτός που μπορεί να γράφει εύκολα ένα μακροσκελές γράμμα δεν μπορεί να γράφει άσχημα».

«Για τον Ντάρσι, όμως, Καρολάν, αυτό δεν είναι κομπλιμέντο», φώναξε ο αδελφός της. «επειδή δεν γράφει εύκολα. Ψάχνει απεγνωσμένα λέξεις με τέσσερις συλλαβές. Έτσι δεν είναι, Ντάρσι;»

«Ο τρόπος που γράφω διαφέρει πολύ από τον δικό σου».

«Ω!» φώναξε η δεσποινίς Μπίνγκλεϊ, «ο Τσαρλς γράφει απίστευτα απρόσεκτα. Παραλείπει τις μισές λέξεις και τις υπόλοιπες τις γεμίζει μουντζούρες».

«Οι ιδέες μου κυλούν τόσο αβίαστα, που δεν προλαβαίνω να τις

εκφράσω, γεγονός που σημαίνει ότι μερικές φορές οι επιστολές μου δεν μεταφέρουν καμιά ιδέα στον παραλήπτη».

«Η ταπεινοφροσύνη σας, κύριε Μπίνγκλεϊ», είπε η Ελίζαμπεθ «αφοπλίζει κάθε επικριτικό σχόλιο».

«Δεν υπάρχει τίποτα πιο απατηλό», είπε ο Ντάρσι, «από το ύφος της ταπεινοφροσύνης. Πολλές φορές κρύβει επιπολαιότητα και άλλες έμμεσο κομπασμό».

«Και ποιο από τα δύο αποδίδεις στην πρόσφατη δική μου επίδειξη ταπεινοφροσύνης;»

«Τον έμμεσο κομπασμό, γιατί στην πραγματικότητα καμαρώνεις για τα ελαττώματά σου στο γράψιμο, επειδή θεωρείς ότι προκύπτουν από την ταχύτητα της σκέψης σου και την ελαφρότητα της έκφρασης, τα οποία, αν και δεν κρίνονται ως προσόντα, εσύ τα θεωρείς τουλάχιστον ενδιαφέροντα. Η δύναμη να κάνεις τα πάντα με ταχύτητα θεωρείται πάντα σοβαρό προσόν από αυτόν που το κατέχει και συχνά το χρησιμοποιεί χωρίς να δίνει προσοχή στο αποτέλεσμα. Όταν είπες σήμερα το πρωί στην κυρία Μπένετ ότι, αν ποτέ αποφάσιζες να φύγεις από το Νέδερφιλντ, θα το έκανες σε πέντε λεπτά, το είπες σαν να επρόκειτο για κάποιον πανηγύρι, ένα είδος φιλοφρόνησης προς τον εαυτό σου. Κι όμως, τι αξιέπαινο υπάρχει σε μια τέτοια βιασύνη, η οποία θα αφήσει σίγουρα πολλές εκκρεμότητες και ουσιαστικά δεν προσφέρει τίποτα σε σένα ούτε και σε κανέναν άλλο;»

«Ε, όχι», φώναξε ο Μπίνγκλεϊ «αυτό παραπάει! Να θυμάσαι όλο το βράδυ τις ανοησίες που ειπώθηκαν το πρωί. Κι όμως, στον λόγο της τιμής μου, πίστευα ότι αυτά που έλεγα για τον εαυτό μου είναι αλήθεια και τα πιστεύω και αυτή τη στιγμή. Πάντως, δεν χρησιμοποίησα την έκφραση της αδικαιολόγητης βιασύνης για να κάνω επίδειξη στις κυρίες».

«Ας πούμε, λοιπόν, ότι τα πίστευες. Δεν έχω, ωστόσο, πειστεί καθόλου ότι τελικά θα έφευγες με τόση βιασύνη. Η συμπεριφορά σου θα εξαρτιόταν από την τύχη τόσο όσο και οποιουδήποτε άλλου άνδρα γνωρίζω. Και αν, τη στιγμή που ανέβαινες στο άλογό σου, ένας φίλος ερχόταν και σου έλεγε “Μπίνγκλεϊ, καλύτερα να μείνεις ως την επόμενη εβδομάδα”, το πιθανότερο είναι ότι θα το έκανες και μάλλον δεν θα έφευγες. Με άλλα λόγια, πιθανόν να έμενες άλλον έναν μήνα».

«Το μόνο που αποδείξατε με όλα αυτά», αναφώνησε η Ελίζαμπεθ,

«είναι ότι ο κύριος Μπίνγκλεϊ έχει αδικήσει τον εαυτό του. Τον βοήθησατε να επιδειχθεί περισσότερο από όσο υποτίθεται πως είχε κάνει ο ίδιος».

«Με χαροποιεί ιδιαίτερα», είπε ο Μπίνγκλεϊ, «που μετατρέπετε σε φιλοφρόνηση όσα λέει ο φίλος μου σχετικά με τη γλυκύτητα του χαρακτήρα μου. Φοβάμαι, όμως, ότι δίνετε στα λόγια του μια χροιά που ο κύριος αυτός δεν επιθυμούσε σε καμία περίπτωση. Διότι είναι βέβαιο ότι θα είχε πολύ καλύτερη γνώμη για μένα, αν, υπό αυτές τις συνθήκες, απαντούσα κατηγορηματικά όχι και κάλπαζα με το άλογο μου όσο πιο γρήγορα μπορούσα».

«Μήπως τότε ο κύριος Ντάρσι θα θεωρούσε ότι η επιπολαιότητα της αρχικής σας πρόθεσης εξιλεωνόταν από την επιμονή σας σε αυτή;»

«Ειλικρινά, δεν είμαι σε θέση να το εξηγήσω εγώ. Ο Ντάρσι είναι αυτός που πρέπει να μιλήσει για τον εαυτό του».

«Περιμένετε να εξηγήσω απόψεις που αποδίδετε σε μένα, αλλά τις οποίες εγώ ποτέ δεν υποστήριξα. Παρ' όλα αυτά, ας υποθέσουμε ότι τα πράγματα είναι όπως εσείς τα παρουσιάσατε. Πρέπει να θυμάστε, δεσποινίς Μπένετ, ότι ο φίλος που υποτίθεται ότι επιθυμεί να επιστρέψει στο σπίτι του και να καθυστερήσει τα σχέδιά του απλώς το επιθυμεί και το ζητά χωρίς να προσφέρει ούτε ένα επιχείρημα για να το υποστηρίξει δεόντως».

«Θεωρείτε, λοιπόν, ότι το να υποκύπτει κανείς πρόθυμα, με ευκολία, στην πειθώ κάποιου φίλου δεν τον τιμά».

«Το να υποκύπτεις χωρίς να υπάρχουν πειστικοί λόγοι δεν τιμά τη νοημοσύνη κανενός».

«Μου φαίνεται, κύριε Ντάρσι, ότι δεν αποδέχεστε με τίποτα την επιρροή που ασκούν η φιλία και η αγάπη. Η εκτίμηση που τρέφει κανείς προς τον αιτούντα τον καθιστά συχνά πρόθυμο να υποκύψει σε ένα αίτημα, χωρίς να επιμένει ότι πρέπει να πειστεί με λογικά επιχειρήματα. Εγώ δεν αναφέρομαι ειδικά στην υποθετική περίπτωση του κυρίου Μπίνγκλεϊ. Πιθανόν να πρέπει να περιμένουμε μέχρι να προκύψουν οι συνθήκες, πριν συζητήσουμε για το αν η αντίδρασή του θα ήταν συνετή. Αλλά, κατά κανόνα και στις περισσότερες περιπτώσεις, μεταξύ φίλων, όταν ο ένας ζητά από τον άλλον να αλλάξει μια απόφασή του που δεν είναι και τόσο καθοριστική, πιστεύετε ότι είναι λάθος να ικανοποιήσει αυτό το πρόσωπο την επιθυμία του φίλου του, χωρίς να περιμένει να μεταπειστεί με επιχειρήματα;»

«Δεν θα ήταν προτιμότερο, πριν προχωρήσουμε στο θέμα αυτό, να προσδιορίσουμε με μεγαλύτερη ακρίβεια τον βαθμό σπουδαιότητας που χαρακτηρίζει το αίτημα, καθώς και τον βαθμό οικειότητας που συνδέει τα δυο μέρη;»

«Για όνομα του Θεού», φώναξε ο Μπίνγκλεϊ, «ας ακούσουμε, λοιπόν, όλες τις λεπτομέρειες και ας μην ξεχνάμε να συγκρίνουμε τα ύψη και τα βάρη, διότι θα βαρύνουν στο επιχείρημα περισσότερο από όσο εσείς γνωρίζετε, δεσποινίς Μπένετ. Σας βεβαιώνω ότι, αν ο Ντάρσι δεν ήταν ένας τόσο ψηλός τύπος, σε σύγκριση με μένα, δεν θα τον εκτιμούσα ούτε στο μισό από όσο τον εκτιμώ τώρα. Δηλώνω ότι δεν υπάρχει χειρότερο θέμα από τον Ντάρσι, σε ορισμένες περιπτώσεις και σε ορισμένα μέρη. Ιδίως στο σπίτι του, τα απογεύματα της Κυριακής, όταν δεν έχει τίποτα να κάνει».

Ο κύριος Ντάρσι χαμογέλασε. Αλλά η Ελίζαμπεθ νόμισε ότι διέκρινε μια ελαφρά ενόχληση στην αντίδρασή του και έτσι συγκράτησε το γέλιο της. Η δεσποινίς Μπίνγκλεϊ έδειξε έντονη δυσαρέσκεια για την προσβολή προς το πρόσωπό του και μάλωσε τον αδελφό της που έλεγε όλες αυτές τις ανοησίες.

«Καταλαβαίνω πού το πας, Μπίνγκλεϊ», είπε ο φίλος του. «Απεχθάνεσαι να συζητάς με επιχειρήματα και θέλεις να κλείσουμε το θέμα».

«Μπορεί να είναι έτσι. Τα επιχειρήματα μοιάζουν πολύ με τις διαμάχες. Αν εσύ και η δεσποινίς Μπένετ αναβάλετε τη δική σας μέχρι να βγω από το δωμάτιο, θα σας είμαι ευγνώμων. Και μετά μπορείτε να πείτε για μένα ό,τι σας αρέσει».

«Αυτό που ζητάτε», είπε η Ελίζαμπεθ, «δεν είναι θυσία από την πλευρά μου. Και ο κύριος Ντάρσι φαντάζομαι ότι θα προτιμούσε να τελειώσει την επιστολή του».

Ο Ντάρσι ακολούθησε τη συμβουλή της και τελείωσε την επιστολή του.

Όταν τελείωσε, παρακάλεσε τη δεσποινίδα Μπίνγκλεϊ και την Ελίζαμπεθ να του χαρίσουν την ευχαρίστηση λίγης μουσικής. Η δεσποινίς Μπίνγκλεϊ κατευθύνθηκε αμέσως προς το πιάνο και, μετά το ευγενικό αίτημά της προς την Ελίζαμπεθ να αρχίσει εκείνη πρώτη –το οποίο αυτή εξίσου ευγενικά και πολύ θερμά αρνήθηκε–, κάθισε η ίδια.

Η κυρία Χερστ συνόδευσε την αδελφή της στο τραγούδι και στο μεταξύ η Ελίζαμπεθ δεν μπόρεσε να μην παρατηρήσει, καθώς ξε-

φύλλιζε μερικές παρτιτούρες που βρίσκονταν πάνω στο πιάνο, πόσο συχνά τα μάτια του κυρίου Ντάρσι καρφώνονταν πάνω της. Δυσκολευόταν να καταλάβει τι ήταν αυτό που μπορούσε να την κάνει αντικείμενο θαυμασμού ενός τόσο σημαντικού άνδρα. Από την άλλη, το να την κοιτάζει απλώς και μόνο επειδή την αντιπαθούσε ήταν ακόμη πιο παράξενο. Το μόνο που μπορούσε, πάντως, να φανταστεί, στην καλύτερη περίπτωση, ήταν ότι τράβηξε την προσοχή του επειδή πάνω της υπήρχε κάτι το στραβό και το απεχθές, σύμφωνα με τις δικές του απόψεις περί του ορθού, σε σύγκριση με όλους τους υπόλοιπους παρευρισκόμενους. Η εικασία αυτή δεν την πλήγωσε. Της άρεσε ελάχιστα ώστε να ασχολείται με την καλή του γνώμη γι' αυτήν.

Η δεσποινίς Μπίνγκλεϊ, αφού έπαιξε μερικά ιταλικά τραγούδια, άλλαξε το κλίμα με μερικούς ζωηρούς σκοτσέζικους σκοπούς και αμέσως μετά, ο κύριος Ντάρσι, πλησιάζοντας την Ελίζαμπεθ, τη ρώτησε:

«Δεν αισθάνεστε έντονη την ανάγκη, δεσποινίς Μπένετ, να εκμεταλλευτείτε την ευκαιρία και να χορέψετε ένα ριλ⁴;»

Εκείνη χαμογέλασε, αλλά δεν απάντησε. Ο Ντάρσι επανέλαβε την ερώτηση αιφνιδιασμένος κάπως από τη σιωπή της.

«Ω!», είπε εκείνη, «σας άκουσα και προηγουμένως, αλλά δεν ήμουν σε θέση να αποφασίσω αμέσως τι απάντηση να δώσω. Ξέρω ότι θα επιθυμούσατε να πω ναι, ώστε να έχετε την ευκαιρία να περιφρονήσετε το γούστο μου, αλλά πάντα μου άρεσε να ανατρέπω τέτοιου είδους προθέσεις και να στερώ από κάποιον αυτή την προμελετημένη κίνηση περιφρόνησης. Πάντως, αποφάσισα να σας πω ότι δεν νιώθω καμιά επιθυμία να χορέψω ριλ και τώρα περιφρονήστε με, αν τολμάτε».

«Δεν τολμώ σε καμιά περίπτωση».

Η Ελίζαμπεθ, που μάλλον περίμενε να τον δει να δυσαρεστείται έντονα, ταράχθηκε με τον ιπποτισμό του. Οι τρόποι της, όμως, ήταν ένα κράμα γλυκύτητας και πειρακτικής διάθεσης που δύσκολα μπορούσε να προσβάλει κάποιον. Και ο Ντάρσι δεν είχε νιώσει ποτέ τόσο μαγεμένος από άλλη γυναίκα στη ζωή του όσο από τη συγκεκριμένη. Πραγματικά πίστευε ότι, αν δεν ήταν τόσο κατώτερη η κοινωνική της θέση, θα διέτρεχε σοβαρό κίνδυνο.

Η δεσποινίς Μπίνγκλεϊ είδε ή υποπτεύθηκε αρκετά για να ζηλέ-

4. Σκοτσέζικος χορός. (Σ.τ.Μ.)

φει και η αγωνία της σχετικά με την ανάρρωση της αγαπητής της φίλης Τζέιν ενισχύθηκε ακόμη περισσότερο από την επιθυμία της να ξεφορτωθεί την Ελίζαμπεθ.

Προσπάθησε πολλές φορές να προκαλέσει τον Ντάρσι για να απορρίψει την καλεσμένη, μιλώντας του για τον υποτιθέμενο γάμο τους και περιγράφοντας την ευτυχία του σε μια τέτοια περίπτωση.

«Ελπίζω», του είπε, καθώς έκαναν έναν περίπατο στον κήπο την επόμενη μέρα, «ότι θα δώσετε στην πεθερά σας να καταλάβει, όταν λάβει χώρα το ευτυχές γεγονός, ότι είναι προς όφελός της να προσέχει τι λέει. Και αν τα καταφέρετε, φροντίστε ώστε τα μικρότερα κορίτσια να μην τρέχουν πίσω από τους αξιωματικούς. Και, αν μου δίνετε την άδεια να αναφερθώ σε ένα τόσο λεπτό ζήτημα, προσπαθήστε να υποτάξετε αυτό το κάτι στα όρια της αναιδείας και της έπαρσης, που χαρακτηρίζει την κυρία σας».

«Έχετε τίποτε άλλο να προτείνετε για την οικογενειακή μου ευτυχία;»

«Ω, ναι! Να κρεμάσετε το πορτρέτο του θείου και της θείας Φίλιπς στην πινακοθήκη του Πέμπερλι. Να τους τοποθετήσετε δίπλα στον θείο του πατέρα σας, τον δικαστή. Ανήκουν στον ίδιο επαγγελματικό κύκλο, ξέρετε. Μόνο που καταλαμβάνουν διαφορετική θέση στην ιεραρχία. Όσο για το πορτρέτο της μικρής σας Ελίζαμπεθ, μην επιχειρήσετε να το αποκτήσετε, γιατί ποιος θα είναι ο ζωγράφος που θα καταφέρει να αποδώσει αυτά τα θεσπέσια μάτια;»

«Η αλήθεια είναι ότι δεν θα είναι εύκολο να αιχμαλωτίσει την έκφρασή τους, αλλά το χρώμα, το σχήμα και οι βλεφαρίδες τους, τόσο μοναδικά φίνες, θα μπορούσαν να αποτυπωθούν».

Ακριβώς εκείνη τη στιγμή συναντήθηκαν με την κυρία Χερστ και την Ελίζαμπεθ που έρχονταν από ένα άλλο μονοπάτι.

«Δεν ήξερα ότι είχατε σκοπό να βγείτε για να περπατήσετε», είπε η δεσποινίς Μπίνγκλεϊ, κάπως συγχυσμένη, επειδή φοβόταν ότι ίσως τους είχαν ακούσει.

«Η συμπεριφορά σας ήταν απαράδεκτη», απάντησε η κυρία Χερστ, «να το σκάσετε χωρίς να μας πείτε ότι θα βγαίνατε έξω».

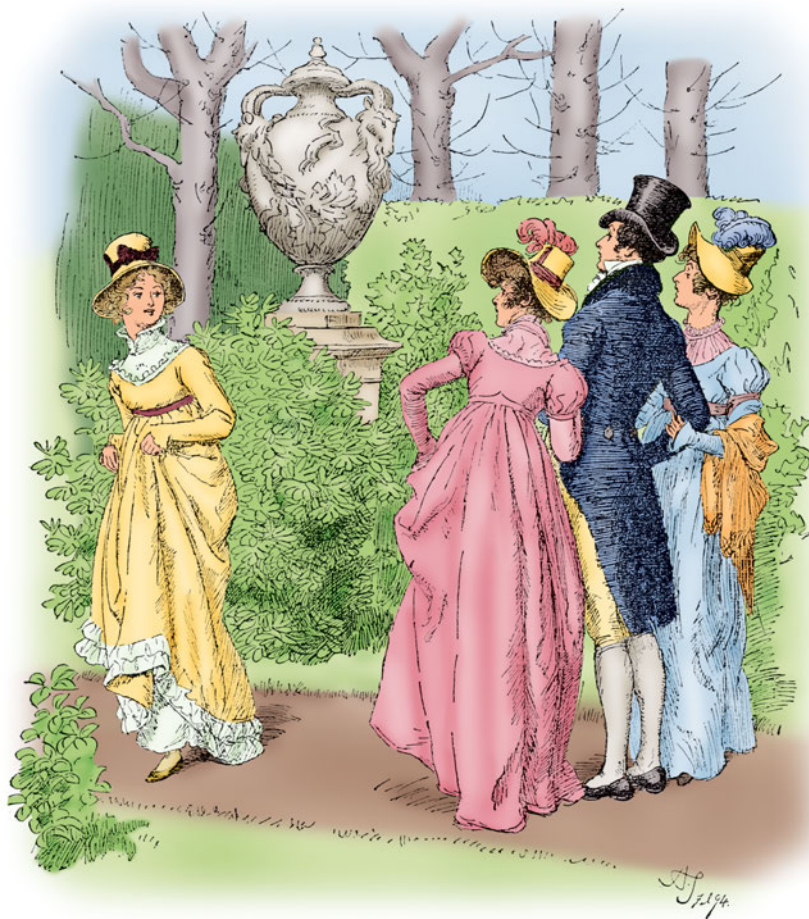
Και πιάνοντας τον κύριο Ντάρσι από το ελεύθερο μπράτσο του, άφησε την Ελίζαμπεθ να περπατά μόνη της. Το μονοπάτι μόλις που χωρούσε τρεις. Ο κύριος Ντάρσι αντιλήφθηκε την αγένειά της και αμέσως είπε:

«Το δρομάκι αυτό δεν είναι αρκετά φαρδύ για όλη τη συντροφιά μας. Καλύτερα να πάρουμε τον κεντρικό δρόμο».

Η Ελίζαμπεθ, όμως, που δεν είχε καμιά διάθεση να μείνει μαζί τους, απάντησε γελώντας:

«Όχι, καθόλου. Μείνετε εκεί που είστε. Είστε μια γοητευτική παρέα και η εικόνα που δίνετε είναι πολύ χαριτωμένη. Η γραφική σκηνή θα καταστραφεί με την προσθήκη κάποιου τέταρτου. Σας χαιρετώ».

Απομακρύνθηκε χαρούμενη τρέχοντας και, ενώ βάδιζε στον κήπο, ένωσε αγαλλίαση στην ιδέα ότι σε μια δυο μέρες θα βρισκόταν στο σπίτι της. Η Τζέιν ήταν ήδη πολύ καλύτερα και σκόπευε να βγει από το δωμάτιό της για δύο ωρίτσες εκείνο το βράδυ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 11

Όταν οι κυρίες αποσύρθηκαν μετά το δείπνο, η Ελίζαμπεθ έτρεξε πάνω, στην αδελφή της, και βλέποντάς τη ζεστά ντυμένη και προστατευμένη από το κρύο, τη συνόδευσε στο σαλόνι, όπου την υποδέχτηκαν υπερβολικά θερμά οι δύο φίλες της. Η Ελίζαμπεθ δεν τις είχε δει ποτέ ως τώρα τόσο ευχάριστες όσο ήταν την ώρα που πέρασαν μόνες πριν εμφανιστούν οι κύριοι. Η ικανότητά τους στη συζήτηση ήταν εντυπωσιακή. Μπορούσαν να περιγράψουν και με την παραμικρή λεπτομέρεια μια εκδήλωση, να αφηγηθούν με πολύ χιούμορ ένα ανέκδοτο και να σατιρίσουν με πνεύμα κάποιον γνωστό τους.

Αλλά όταν μπήκαν στο δωμάτιο οι κύριοι, η Τζέιν έπαψε πια να είναι το πρώτο θέμα. Τα μάτια της δεσποινίδας Μπίνγκλεϊ καρφώθηκαν για μια στιγμή πάνω στον Ντάρσι και βρήκε αμέσως κάτι να του πει, πριν εκείνος προλάβει να κάνει μερικά βήματα. Ο Ντάρσι απευθύνθηκε πρώτα στη δεσποινίδα Μπένετ και τη συνεχάρη με μεγάλη ευγένεια για την ανάρρωσή της. Ο κύριος Χερστ έκανε κι αυτός μια ελαφριά υπόκλιση και είπε ότι ήταν «εξαιρετικά ευτυχής», αλλά η διαχυτικότητα και η θέρμη προήλθαν από την πλευρά του κυρίου Μπίνγκλεϊ. Ήταν γεμάτος χαρά και ιδιαίτερα περιποιητικός.

Πέρασε το πρώτο μισάωρο προσπαθώντας να δυναμώσει τη φωτιά για να μην την πειράξει η αλλαγή δωματίου και την παρακάλεσε να καθίσει στην άλλη πλευρά του τζακιού, ώστε να μη βρίσκεται κοντά στην πόρτα. Κατόπιν, κάθισε δίπλα της και μίλησε ελάχιστα στους άλλους. Η Ελίζαμπεθ, σκυμμένη στο κέντημά της στην απέναντι γωνία, τα παρακολουθούσε όλα αυτά με μεγάλη ευχαρίστηση.

Όταν τελείωσαν το τσάι τους, ο κύριος Χερστ θύμισε στην κουνιάδα του το τραπέζι για τα χαρτιά, αλλά μάταια. Η δεσποινίς Μπίνγκλει είχε μάθει από έγκυρη πηγή ότι ο κύριος Ντάρσι δεν επιθυμούσε να παίξει. Έτσι, πολύ σύντομα, η ευθεία πρόταση του κυρίου Χερστ απορρίφθηκε κατηγορηματικά. Τον διαβεβαίωσε ότι κανείς δεν σκόπευε να παίξει και η σιωπή από την πλευρά όλων των άλλων παρευρισκόμενων έδειχνε να τη δικαιώνει. Ο κύριος Χερστ δεν είχε πλέον τίποτα να κάνει εκτός από το να απλωθεί σε έναν από τους καναπέδες και να το ρίξει στον ύπνο. Ο Ντάρσι πήρε ένα βιβλίο. Η δεσποινίς Μπίνγκλει έκανε το ίδιο. Και η κυρία Χερστ, που συνήθως ασχολούνταν με το να παίζει με τα βραχιόλια και τα δαχτυλίδια της, συμμετείχε πού και πού στη συζήτηση του αδελφού της με τη δεσποινίδα Μπένετ.

Η προσοχή της δεσποινίδας Μπίνγκλει μοιράστηκε ανάμεσα στο βιβλίο της και την πρόοδο που έκανε ο κύριος Ντάρσι με το δικό του και συνεχώς ή τον ρωτούσε κάτι ή κοιτούσε τη σελίδα του. Παρ' όλα αυτά δεν κατάφερε να τον παρασύρει σε κανενός είδους συζήτηση. Μόλις και μετά βίας απαντούσε στις ερωτήσεις της και συνέχιζε να διαβάζει. Τελικά, σχεδόν εξαντλημένη από την προσπάθειά της να περάσει την ώρα με το βιβλίο της, που το είχε διαλέξει μόνο και μόνο επειδή επρόκειτο για τον δεύτερο τόμο του δικού του, χασμουρήθηκε δυνατά και είπε:

«Πόσο ευχάριστο είναι να περνάς το βράδυ σου με αυτόν τον τρόπο! Τι μεγάλη απόλαυση που προσφέρει ένα βιβλίο! Όταν θα έχω δικό μου σπίτι, θα είμαι δυστυχισμένη, αν δεν έχω μια υπέροχη βιβλιοθήκη».

Κανείς δεν απάντησε. Τότε χασμουρήθηκε και πάλι, ακούμπησε το βιβλίο δίπλα της και περιέφερε το βλέμμα της στο δωμάτιο ψάχνοντας για κάτι διασκεδαστικό. Όταν άκουσε τον αδελφό της να μιλά στη δεσποινίδα Μπένετ για τον χορό, στράφηκε απότομα προς το μέρος του και είπε:

«Παρεμπιπτόντως, Τσαρλς, σκέφτεσαι σοβαρά να οργανώσεις χορό στο Νέδερφιλντ; Θα σε συμβούλευα, πριν αποφασίσεις οριστικά, να λάβεις υπόψη σου και τις επιθυμίες αυτής της παρέας. Δεν νομίζω να κάνω λάθος, αλλά πιστεύω ότι υπάρχουν ανάμεσά μας μερικοί που θα θεωρούσαν αυτόν τον χορό περισσότερο τιμωρία παρά ευχαρίστηση».

«Αν εννοείς τον Ντάρσι», αναφώνησε ο αδελφός της, «μπορεί να πάει για ύπνο, αν το προτιμά, πριν αρχίσει ο χορός, αλλά όσον αφορά τον χορό, το θέμα έχει κλείσει. Και μόλις με ειδοποιήσει η Νίκολς ότι έχουμε αρκετή λευκή σούπα, θα αρχίσω να στέλνω τις προσκλήσεις».

«Οι χοροί θα μου άρεσαν απείρως περισσότερο», απάντησε εκείνη, «αν γίνονταν με διαφορετικό τρόπο. Αλλά υπάρχει κάτι αφόρητα βαρετό στη συνηθισμένη διαδικασία μιας τέτοιας συγκέντρωσης. Θα ήταν σίγουρα πιο λογικό αν η ημερήσια διάταξη περιλάμβανε συζήτηση αντί για χορό».

«Πολύ πιο λογικό, αγαπητή μου Καρολάιν, τολμώ να πω, μόνο που δεν θα έμοιαζε και πολύ με χορό».

Η δεσποινίς Μπίνγκλεϊ δεν απάντησε και σχεδόν αμέσως σηκώθηκε και άρχισε να περιφέρεται στο δωμάτιο. Η σιλουέτα της ήταν κομψή και είχε ωραίο βάδισμα, αλλά ο Ντάρσι, τον οποίο είχαν στόχο όλα αυτά τα καμώματα, ήταν απορροφημένος στην ανάγνωση. Απελπισμένη από την αδιαφορία του, έκανε άλλη μια προσπάθεια και, στρεφόμενη στην Ελίζαμπεθ, είπε:

«Δεσποινίς Ελίζα Μπένετ, αφήστε με να σας πείσω να ακολουθήσετε το παράδειγμά μου και να κάνετε κι εσείς μια βόλτα μέσα στο δωμάτιο. Σας διαβεβαιώ ότι θα σας ανανεώσει ύστερα από τόση ώρα που κάθεστε στην ίδια στάση».

Η Ελίζαμπεθ ξαφνιάστηκε, αλλά συμφώνησε αμέσως. Η δεσποινίς Μπίνγκλεϊ πέτυχε με εντυπωσιακά αποτελέσματα τον στόχο αυτής της ευγενικής πρότασης. Ο κύριος Ντάρσι σήκωσε το βλέμμα του. Αυτή η απρόσμενη εκδήλωση ενδιαφέροντος τον αιφνιδίασε τόσο όσο και την Ελίζαμπεθ και ασυνείδητα έκλεισε το βιβλίο του. Προσκλήθηκε να τις ακολουθήσει, αλλά αρνήθηκε, παρατηρώντας ότι μόνο δύο θα μπορούσαν να είναι τα κίνητρα της επιλογής τους να περπατήσουν μέσα στο δωμάτιο μαζί και, όποιο από τα δύο και αν ίσχυε, η συμμετοχή του ίδιου στην παρέα θα το ακύρωνε. Η δεσποινίς

νίς Μπίνγκλεϊ αναρωτιόταν τι ακριβώς εννοούσε. Πέθαινε από την περιέργεια να μάθει τι ακριβώς ήθελε να πει και ρώτησε την Ελίζαμπεθ αν αυτή τον είχε καταλάβει.

«Ούτε στο ελάχιστο», ήταν η απάντησή της, «αλλά προσέξτε, θέλει να κάνει τον σοβαρό μαζί μας και ο πιο σίγουρος τρόπος για να τον απογοητεύσουμε είναι να μην τον ρωτήσουμε τίποτα σχετικά».

Η δεσποινίς Μπίνγκλεϊ, πάντως, ήταν εντελώς ανίκανη να απογοητεύσει τον κύριο Ντάρσι και του ζήτησε να τους εξηγήσει τι εννοούσε με τα δύο κίνητρα.

«Δεν έχω καμία αντίρρηση να σας τα εξηγήσω», είπε εκείνος, μόλις του επιτράπηκε να μιλήσει. «Ο λόγος που επιλέξατε αυτόν τον τρόπο για να περάσετε το βράδυ σας είναι είτε ότι εμπιστεύεστε βαθιά η μία την άλλη και έχετε μυστικά μεταξύ σας που πρέπει να συζητήσετε είτε ότι γνωρίζετε καλά πως περπατώντας στο δωμάτιο επιδεικνύετε καλύτερα τις σιλουέτες σας. Αν συμβαίνει το πρώτο, θα συμφωνούσα απόλυτα με την επιλογή σας. Αν συμβαίνει το δεύτερο, μπορώ να σας θαυμάσω πολύ καλύτερα από εδώ, καθισμένος δίπλα στη φωτιά».

«Ω! Τι σκανδαλιστικό!» αναφώνησε η δεσποινίς Μπίνγκλεϊ. «Δεν άκουσα ποτέ μου κάτι τόσο άθλιο. Πώς θα τον τιμωρήσουμε γι' αυτά του τα λόγια;»

«Τίποτα πιο εύκολο, αρκεί να το επιθυμείτε», είπε η Ελίζαμπεθ. «Όλοι μπορούμε να δυσαρεστούμε και να τιμωρούμε ο ένας τον άλλον. Πειράξτε τον, κοροϊδέψτε τον. Εφόσον είστε στενοί φίλοι, θα πρέπει να γνωρίζετε πώς να το κάνετε».

«Κι όμως... Έχετε τον λόγο μου ότι δεν ξέρω. Σας διαβεβαιώ ότι παρά τη στενή μας σχέση δεν έμαθα ακόμη κάτι τέτοιο. Να ενοχλήσω τέτοια ήρεμη ιδιοσυγκρασία, τέτοια πνευματική εγρήγορση! Όχι, καθόλου. Αισθάνομαι ότι στο σημείο αυτό έχει το πλεονέκτημα. Όσο για την κοροϊδία, θα προτιμούσα, αν και σεις το θέλετε, να μην εκτεθούμε επιχειρώντας να γελάσουμε χωρίς λόγο. Ας αφήσουμε τον κύριο Ντάρσι να κάνει αυτό που τον ευχαριστεί».

«Δεν είμαστε σε θέση να κοροϊδεύουμε τον κύριο Ντάρσι!» αναφώνησε η Ελίζαμπεθ. «Αυτό είναι ασυνήθιστο πλεονέκτημα και ελπίζω να παραμείνει ασυνήθιστο, γιατί για μένα θα ήταν μεγάλο πλήγμα να έχω τέτοιους γνωστούς. Λατρεύω το γέλιο».

«Η δεσποινίς Μπίνγκλεϊ», είπε εκείνος, «μου αποδίδει περισ-

σότερα προσόντα από όσα θα μπορούσα να διαθέτω. Ακόμη και οι σοφότεροι και καλύτεροι άνθρωποι, όχι, εννοώ οι σοφότερες και καλύτερες πράξεις τους, μπορούν να γίνουν αντικείμενο σάτιρας από κάποιον που το πρώτο πράγμα που τον απασχολεί στη ζωή του είναι τα αστεία».

«Βεβαίως», απάντησε η Ελίζαμπεθ, «υπάρχουν τέτοιοι άνθρωποι, αλλά θεωρώ ότι δεν ανήκω σε αυτούς. Ελπίζω να μην κοροϊδέψω ποτέ κάτι το σοφό ή το καλό. Οι τρέλες και η ανοησία, τα καμώματα και οι ασυναρτησίες πράγματι με διασκεδάζουν και γελώ μαζί τους όποτε έχω την ευκαιρία. Αλλά νομίζω ότι αυτό είναι ακριβώς που δεν διαθέτει ο δικός σας χαρακτήρας».

«Μάλλον είναι αδύνατο να αποφύγει κανείς εντελώς κάτι τέτοιο. Ωστόσο, σε όλη μου τη ζωή προσπαθώ να αποφύγω αυτές τις αδυναμίες που συνήθως εκθέτουν ένα δυνατό μυαλό και το ωθούν στη σάτιρα».

«Όπως η ματαιοδοξία και η περηφάνια».

«Ναι, η ματαιοδοξία είναι σίγουρα μια αδυναμία. Αλλά η περηφάνια, στις περιπτώσεις που υπάρχει πραγματική πνευματική ανωτερότητα, εκδηλώνεται πάντα με μέτρο».

Η Ελίζαμπεθ έστρεψε το πρόσωπό της για να κρύψει ένα χαμόγελο.

«Η εξέταση του κυρίου Ντάρσι ολοκληρώθηκε, υποθέτω», είπε η δεσποινίς Μπίνγκλεϊ. «Μπορώ, παρακαλώ, να μάθω τη διάγνωση;»

«Είμαι απολύτως πεπεισμένη ότι ο κύριος Ντάρσι δεν διαθέτει ελαττώματα. Το ομολόγησε και ο ίδιος απροκάλυπτα».

«Όχι», είπε ο Ντάρσι, «ποτέ δεν ισχυρίστηκα κάτι τέτοιο. Έχω αρκετά ελαττώματα, αλλά, ελπίζω τουλάχιστον, ότι δεν αφορούν το πνεύμα. Για την ιδιοσυγκρασία μου δεν μπορώ να εγγυηθώ. Είμαι, πιστεύω, πολύ λίγο υποχωρητικός, σίγουρα πολύ λίγο για να αρέσω στον κόσμο. Δεν μπορώ να ξεχάσω τις επιπολαιότητες και τα λάθη των άλλων τόσο σύντομα όσο θα έπρεπε, ούτε τις προσβολές τους προς το πρόσωπό μου. Τα συναισθήματά μου δεν εκδηλώνονται με την πρώτη προσπάθεια που θα κάνει κάποιος για να με συγκινήσει. Θα μπορούσε ίσως να με χαρακτηρίσει “μνησίκαχο”. Αν χάσω την καλή μου γνώμη για κάποιον, χάνεται για πάντα».

«Αυτό κι αν είναι ελάττωμα!» αναφώνησε η Ελίζαμπεθ. «Η ακαμψία και η μνησικαχία είναι σκιές σε έναν χαρακτήρα. Διαλέξατε,

όμως, πολύ ωραία τα ελαττώματά σας. Η αλήθεια είναι ότι δεν μπορώ να γελάσω με αυτά. Από εμένα είστε ασφαλής».

«Πιστεύω ότι σε κάθε άνθρωπο υπάρχει η τάση για κάτι το κακό, κάποιον φυσικό ελάττωμα που δεν μπορεί να απαλείψει ούτε η καλύτερη μόρφωση».

«Και το δικό σας ελάττωμα είναι η τάση σας να μισείτε τους πάντες».

«Και το δικό σας», απάντησε εκείνος με ένα χαμόγελο, «να παρεξηγείτε αμέσως τους πάντες επίτηδες».

«Ας ακούσουμε λίγη μουσική», αναφώνησε η δεσποινίς Μπίνγκλεϊ, απαυδισμένη να παρακολουθεί μια συζήτηση στην οποία δεν μπορούσε να συμμετάσχει και η ίδια. «Λουίζα, θα σε πείραζε να ξυπνήσεις τον κύριο Χερστ;»

Η αδελφή της δεν είχε καμιά απολύτως αντίρρηση και το πιάνο άνοιξε. Ο Ντάρσι, αφού έμεινε για λίγο συλλογισμένος, δεν έδειξε καθόλου ενοχλημένος από τη διακοπή της συζήτησης. Είχε αρχίσει να αισθάνεται τον κίνδυνο που διέτρεχε δίνοντας υπερβολική προσοχή στην Ελίζαμπεθ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 12

Επειτα από συνεννόηση των δύο αδελφών, η Ελίζαμπεθ έγραψε το επόμενο πρωί στη μητέρα της και την παρακάλεσε να τους στείλει, μέχρι το απόγευμα, την άμαξα. Αλλά η κυρία Μπένετ, που υπολόγιζε να μείνει η κόρη της στο Νέδερφιλντ ως την επόμενη Τρίτη, για να κλείσει δηλαδή η Τζέιν μία εβδομάδα ακριβώς, δεν σκόπευε να τις δεχτεί στο σπίτι πριν από εκείνη την ημέρα. Έτσι, η απάντησή της δεν ήταν η αναμενόμενη, τουλάχιστον σε σχέση με τις επιθυμίες της Ελίζαμπεθ, η οποία ανυπομονούσε να επιστρέψει στο σπίτι της. Η κυρία Μπένετ τούς έγραψε ένα σύντομο σημείωμα όπου τους ενημέρωνε ότι δεν μπορούσε να στείλει την άμαξα πριν από την Τρίτη και στην επιστολή της πρόσθεσε ότι, αν ο κύριος Μπίνγκλεϊ και η αδελφή του τις πίεζαν να μείνουν παραπάνω, δεν είχε καμιά αντίρρηση γι' αυτό. Η Ελίζαμπεθ, ωστόσο, ήταν αποφασισμένη να μη μείνει περισσότερο, ούτε βέβαια περίμενε ότι θα τους ζητούσαν κάτι τέτοιο. Αντίθετα, φοβούμενη ότι ίσως οι άλλοι πιστέψουν ότι παραμένουν εκεί χωρίς να υπάρχει λόγος, άρχισε να πιέζει την Τζέιν να δανειστεί την άμαξα του κυρίου Μπίνγκλεϊ αμέσως. Τελικά, συμφώνησαν να ανακοινώσουν τα αρχικά τους σχέδια να φύγουν από το Νέδερφιλντ εκείνο το πρωί. Και το έκαναν.

Η ανακοίνωση ξεσήκωσε έντονες εκδηλώσεις διαμαρτυρίας και εκφράστηκε η επιθυμία να μείνουν τουλάχιστον ως την επόμενη μέρα, για να βελτιωθεί ακόμη περισσότερο η κατάσταση της Τζέιν. Βέβαια, η δεσποινίς Μπίνγκλεϊ μετάνιωσε πολύ σύντομα που πρότεινε την αναβολή, γιατί η ζήλια και η αντιπάθειά της προς τη μία από τις αδελφές ξεπερνούσαν κατά πολύ τη συμπάθεια που ένιωθε για την άλλη.

Ο κύριος του σπιτιού άκουσε με πραγματική λύπη ότι επρόκειτο να φύγουν πολύ σύντομα και προσπάθησε επανειλημμένα να μεταπείσει τη δεσποινίδα Μπένετ, ισχυριζόμενος ότι αυτό δεν θα βοηθούσε την υγεία της, ότι δεν είχε αναρρώσει όσο θα έπρεπε. Η Τζέιν, όμως, ήταν αμετάπειστη, καθώς ένιωθε ότι είχε πάρει τη σωστή απόφαση.

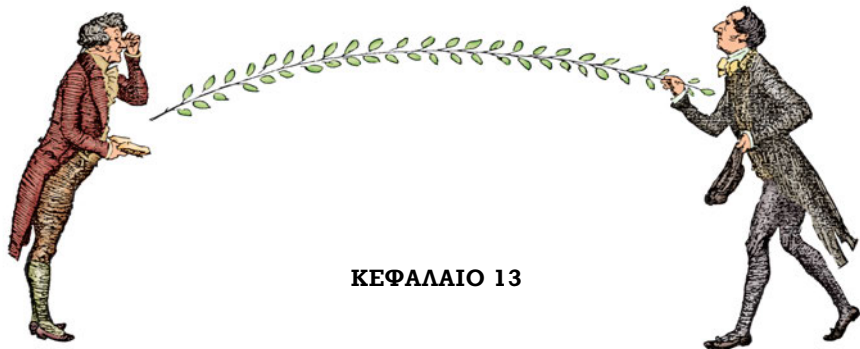
Για τον κύριο Ντάρσι τα νέα ήταν ευχάριστα. Κατά τη γνώμη του, η Ελίζαμπεθ είχε μείνει αρκετά στο Νέδερφιλντ και είχε αρχίσει να τον γοητεύει περισσότερο από όσο ήθελε. Από την άλλη, η δεσποινίς Μπίνγκλεϊ ήταν αγενής απέναντί της και περισσότερο πειρακτική από όσο συνήθως απέναντί του. Έλαβε τη σοφή απόφαση να είναι πολύ προσεκτικός, ώστε να μη γίνει αντιληπτό κανένα ίχνος του θαυμασμού του τη δεδομένη στιγμή, να μη δώσει κανένα σημάδι που θα την έκανε να ελπίζει ότι μπορεί να έχει τη δύναμη να επηρεάσει τη μελλοντική του ευτυχία. Φοβούμενος μήπως της μπει κάποια τέτοια ιδέα στο μυαλό, κατάλαβε ότι η συμπεριφορά του την τελευταία μέρα θα ήταν το στοιχείο που θα επιβεβαίωνε ή θα διέψευδε κάτι τέτοιο. Σταθερός στην απόφασή του, είναι ζήτημα αν της απηύθυνε δέκα λέξεις όλο το Σαββατοκύριακο και, παρόλο που κάποια στιγμή έμειναν μισή ώρα μόνοι τους, βυθίστηκε σκόπιμα στο βιβλίο του και δεν γύρισε να της ρίξει ούτε βλέμμα.

Την Κυριακή, μετά τη λειτουργία, έγινε ο πολύ ευχάριστος σχεδόν για όλους αποχωρισμός τους. Η ευγένεια της δεσποινίδας Μπίνγκλεϊ προς την Ελίζαμπεθ αυξήθηκε εντυπωσιακά, όπως και η αγάπη της προς την Τζέιν. Και, όταν έφυγαν, αφού διαβεβαίωσε τη δεύτερη ότι θα της έδινε πάντα χαρά να τη βλέπει, είτε στο Λόνγκμπουρν είτε στο Νέδερφιλντ, και την αγκάλιασε υπερβολικά τρυφερά, έσφιξε ακόμη και το χέρι της πρώτης. Η Ελίζαμπεθ αποχαιρέτησε την παρέα με πολύ ευχάριστη διάθεση.

Η υποδοχή από τη μητέρα τους δεν υπήρξε ιδιαίτερα εγκάρδια.

Η κυρία Μπένετ απόρησε μόλις τις είδε και δήλωσε ότι ήταν μεγάλο λάθος τους να προκαλέσουν τέτοια αναστάτωση, ενώ ήταν σίγουρη ότι η Τζέιν θα κρουολογούσε και πάλι. Ο πατέρας τους, όμως, αν και πολύ λακωνικός όσον αφορά τις εκδηλώσεις χαράς, ήταν πραγματικά ευχαριστημένος που τις έβλεπε, αφού είχε αντιληφθεί πόσο σημαντικές ήταν μέσα στην οικογένεια. Η βραδινή συζήτηση, όταν όλη η οικογένεια συγκεντρωνόταν στο σαλόνι, είχε χάσει μεγάλο μέρος της ζωντανιάς της και σχεδόν όλη τη σημασία της, λόγω της απουσίας της Τζέιν και της Ελίζαμπεθ.

Βρήκαν τη Μέρι, ως συνήθως, βυθισμένη στη μελέτη της μουσικής συνοδείας και της ανθρωπίνης φύσης. Θαύμασαν μερικά νέα αποσπάσματα που είχε απομονώσει από κάποια κείμενα και άκουσαν προσεκτικά μερικές νέες παρατηρήσεις ηθικολογικού περιεχομένου. Η Κάθριν και η Λίντια είχαν πληροφορίες άλλου τύπου. Πολλά είχαν γίνει και πολλά είχαν ειπωθεί στο σύνταγμα από την προηγούμενη Τετάρτη: αρκετοί αξιωματικοί είχαν δειπνήσει τελευταία με τον θείο τους, ένας στρατιώτης είχε μαστιγωθεί, ενώ κυκλοφορούσε η φήμη ότι ο συνταγματάρχης Φόρστερ επρόκειτο να παντρευτεί.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 13

«**Ε**λπίζω, αγαπητή μου», είπε ο κύριος Μπένετ στη σύζυγό του, ενώ έπαιρναν πρωινό, την επόμενη μέρα, «ότι έχετε προγραμματίσει ένα ωραίο δείπνο για απόψε, διότι έχω λόγους που με κάνουν να πιστεύω ότι θα υπάρχει και κάποιος ακόμη στο τραπέζι μαζί με την οικογενειακή μας συντροφιά».

«Ποιον εννοείτε, αγαπητέ μου; Από όσο γνωρίζω δεν περιμένουμε κανέναν. Είμαι σίγουρη πως όχι, εκτός αν έρθει να μας επισκεφθεί η Σάρλοτ Λούκας, και ελπίζω ότι για εκείνη τα δείπνα μου είναι αρκετά καλά. Δεν νομίζω να έχει κάτι αντίστοιχο στο σπίτι της».

«Το πρόσωπο για το οποίο μιλώ είναι ένας κύριος και μάλιστα ξένος».

Τα μάτια της κυρίας Μπένετ έλαμψαν.

«Ένας κύριος και ξένος! Πρόκειται για τον κύριο Μπίνγκλεϊ, είμαι βέβαιη. Γιατί... κι εσύ Τζέιν, να μην πεις λέξη, παμπόνηρο πλάσμα! Λοιπόν, οφείλω να δηλώσω ότι θα με χαροποιήσει ιδιαίτερα να δω τον κύριο Μπίνγκλεϊ. Μα... Ω! Θεέ μου! Τι ατυχία! Σήμερα που δεν υπήρχε καθόλου φάρι. Λίντια, αγάπη μου, χτύπα το κουδούνι. Πρέπει να μιλήσω στη Χιλ αμέσως».

«Δεν είναι ο κύριος Μπίνγκλεϊ», είπε ο σύζυγός της. «Είναι κάποιος που δεν έχω ξαναδεί ποτέ στη ζωή μου».

Η φράση αυτή προκάλεσε γενική κατάπληξη και ο κύριος Μπένετ είχε την ευχαρίστηση να πολιορκηθεί από τις αμέτρητες ερωτήσεις που του έκαναν τόσο η σύζυγος όσο και οι πέντε κόρες του.

Αφού διασχέδασε για λίγο με την περιέργειά τους, μετά εξήγησε:

«Πριν από έναν μήνα έλαβα μια επιστολή και απάντησα περίπου πριν από δεκαπέντε μέρες, επειδή θεώρησα ότι η υπόθεση ήταν αρκετά λεπτή και απαιτούσε πολύ προσεκτικό χειρισμό. Είναι από τον ξάδελφό μου, τον κύριο Κόλινς, ο οποίος, όταν εγώ πεθάνω, μπορεί να σας πετάξει όλες έξω από αυτό το σπίτι όποτε του κάνει κέφι».

Περηφάνια και προκατάληψη

«Ω! αγαπητέ μου», φώναξε η σύζυγός του. «Δεν αντέχω ούτε καν να ακούω κάτι τέτοιο. Σας παρακαλώ, μη μιλάτε γι' αυτόν τον απαίσιιο άνθρωπο. Πιστεύω ότι είναι το πιο σκληρό πράγμα στον κόσμο, να είναι η περιουσία σας κληροδότημα και να μην περάσει στα ίδια σας τα παιδιά. Και είμαι βέβαιη ότι, αν ήμουν εγώ στη θέση σας, θα είχα κάνει μεγάλες προσπάθειες εδώ και πολύ καιρό, επιχειρώντας με τον έναν ή τον άλλον τρόπο, να το αλλάξω αυτό».

Η Τζέιν και η Ελίζαμπεθ προσπάθησαν να της εξηγήσουν τη φύση του κληροδοτήματος. Το είχαν επιχειρήσει πολλές φορές και παλαιότερα, ήταν, όμως, ένα θέμα που ξεπερνούσε τη λογική της κυρίας Μπένετ, η οποία συνέχιζε να μιλά με πικρία για το πόσο μεγάλη κακία είναι να παίρνεις την περιουσία μιας οικογένειας με πέντε παιδιά και να τη δίνεις σε έναν άνθρωπο για τον οποίο κανείς δεν έδινε πεντάρα.

«Είναι, πράγματι, μια πολύ μεγάλη αδικία», είπε ο κύριος Μπένετ, «και κανείς δεν μπορεί να απαλλάξει τον κύριο Κόλινς από την ενοχή του να είναι ο επόμενος κληρονόμος του Λόνγκμπουρν. Αν, ωστόσο, ακούσετε τι λέει στο γράμμα του, ίσως ο τρόπος που εκφράζεται να σας κάνει να μαλακώσετε λιγάκι απέναντί του».

«Όχι, είμαι βέβαιη ότι αυτό δεν πρόκειται να συμβεί. Και νομίζω ότι είναι μεγάλη αυθάδεια εκ μέρους του να σας γράφει κιόλας. Είναι πολύ υποκριτικό. Απεχθάνομαι τέτοιου είδους άσπονδους φίλους. Γιατί δεν συνέχισε να διαπληκτίζεται μαζί σας, όπως έκανε ο πατέρας του πριν από αυτόν;»

«Αλήθεια, γιατί; Φαίνεται, λοιπόν, ότι, ως γιος, διατηρεί μερικούς ενδοιασμούς σχετικά με το ζήτημα αυτό, όπως θα ακούσετε στη συνέχεια».

Χάνσφορντ, περιοχή Γουέστερχαμ, Κεντ
15η Οκτωβρίου

Αγαπητέ κύριε,

η διαμάχη που υπήρχε ανάμεσα σε σας και τον αείμνηστο πατέρα μου πάντοτε με έθλιβε και, από τότε που είχα την ατυχία να τον χάσω, ευχόμουν πολύ συχνά να γεφυρωθεί αυτή η διαφορά. Με συγκρατούσαν, όμως, ορισμένες αμφιβολίες και φοβόμουν μήπως η ανάπτυξη καλών σχέσεων με κάποιον με τον οποίο πάντα τον

ευχαριστούσε να διαπληκτίζεται θεωρηθεί ασέβεια προς τη μνήμη του. –«Ορίστε, κυρία Μπένετ».– Παρ' όλα αυτά, έχω πλέον λάβει την οριστική μου απόφαση γι' αυτό το θέμα, καθώς, έχοντας χειροτονηθεί το προηγούμενο Πάσχα, είχα την τύχη να διακριθώ με την εύνοια της αξιότιμης λαίδης Κάθριν ντε Μπεργκ, χήρας του σερ Άντριους ντε Μπεργκ, η καλοσύνη και η γενναιοδωρία της οποίας προτίμησαν εμένα για την πολύτιμη θέση του εφημέριου αυτής της ενορίας, όπου θα καταβάλω κάθε δυνατή προσπάθεια να ζω με τον μέγιστο σεβασμό προς την εξοχότητά της και να είμαι πάντα πρόθυμος να ασκήσω τα καθήκοντά μου όπως ορίζει η Εκκλησία της Αγγλίας. Ως κληρικός, επιπλέον, αισθάνομαι ότι έχω καθήκον να προάγω και να εδραιώνω την ευλογία της ειρήνης σε όλες τις οικογένειες που εντάσσονται στη σφαίρα της επιρροής μου. Με βάση τα παραπάνω, ευελπιστώ ότι η παρούσα πρωτοβουλία καλής θέλησης θα γίνει ευνοϊκώς δεκτή και ότι θα έχετε την καλοσύνη να παραβλέψετε το γεγονός ότι είμαι ο επόμενος κληρονόμος του Λόνγκμπουρν, γεγονός που ελπίζω να μη σας οδηγήσει στην απόρριψη του κλάδου ελαίας που σας προσφέρω. Δεν μπορώ να λησμονήσω το γεγονός ότι λόγω της παρουσίας μου ζημιώνονται οι αξιαγάπητες θυγατέρες σας και δρώττομαι της ευκαιρίας να σας ζητήσω συγγνώμη γι' αυτό και σας διαβεβαιώ ότι είμαι πρόθυμος να επανορθώσω με κάθε δυνατό τρόπο, αλλά επ' αυτού θα συζητήσουμε στο μέλλον. Αν δεν έχετε αντίρρηση να με δεχτείτε στο σπίτι σας, σκοπεύω να δώσω στον εαυτό μου την ευχαρίστηση να επισκεφθώ εσάς και την οικογένειά σας τη Δευτέρα 18 Νοεμβρίου, στις τέσσερις το απόγευμα, και να κάνω κατάχρηση της φιλοξενίας σας ως το μεθεπόμενο Σάββατο, πράγμα που μπορώ να κάνω χωρίς δυσκολία, εφόσον η λαίδη Κάθριν δεν έχει καμιά αντίρρηση να απουσιάσω μια Κυριακή, δεδομένου ότι κάποιος άλλος κληρικός έχει αναλάβει να με αντικαταστήσει εκείνη την ημέρα. Στέλνω, αγαπητέ κύριε, τους ταπεινούς μου χαιρετισμούς στην αξιότιμη κυρία και τις θυγατέρες σας, με θερμές ευχές και φιλικούς χαιρετισμούς προς εσάς.

Γουίλιαμ Κόλινς

«Άρα, στις τέσσερις, περιμένουμε αυτόν τον ευγενικό ειρηνοποιό», είπε ο κύριος Μπένετ, καθώς δίπλωνε το γράμμα. «Ειλικρινά

μου δίνει την εντύπωση ότι είναι ένας πολύ ευσυνείδητος και ευγενής νεαρός άνδρας και, μα την πίστη μου, δεν αμφιβάλλω ότι θα αποδειχτεί πολύτιμη γνωριμία, ειδικά αν η λαίδη Κάθριν έχει την ευγενή καλοσύνη να του επιτρέψει να μας επισκεφθεί και πάλι».

«Υπάρχει κάποια λογική σε όσα αναφέρει για τα κορίτσια και, αν πράγματι σκοπεύει να επανορθώσει, δεν θα είμαι, βεβαίως, εγώ αυτή που θα τον αποθαρρύνει».

«Αν και είναι δύσκολο», είπε η Τζέιν, «να μαντέψει κανείς με ποιον τρόπο εννοεί ότι θα προχωρήσει σε αυτή την προσφορά για να επανορθώσει, το γεγονός ότι το επιθυμεί τον τιμά αναμφίβολα».

Η Ελίζαμπεθ εντυπωσιάστηκε ιδιαίτερα από την απόλυτη υποταγή του στη λαίδη Κάθριν και από την ευγενική πρόθεσή του να βαφτίζει, να παντρεύει και να κηδεύει τους ενοριότες του όποτε αυτό απαιτείται.

«Πρέπει να είναι ιδιόμορφος», είπε. «Δεν μπορώ να τον καταλάβω. Υπάρχει κάτι το υπερβολικά πομπώδες στο ύφος του. Και τι μπορεί να εννοεί ζητώντας συγγνώμη επειδή είναι ο επόμενος κληρονόμος; Θα ήταν παράλογο να υποθέσουμε ότι θα έκανε κάτι, αν μπορούσε. Υπάρχει περίπτωση να είναι ευαίσθητος άνθρωπος, κύριε;»

«Όχι, αγαπητή μου, δεν νομίζω. Έχω πολλές ελπίδες ότι θα είναι ακριβώς το αντίθετο. Το γράμμα του, το οποίο υπόσχεται πολλά, χαρακτηρίζεται από ένα κράμα δουλοπρέπειας και αυταρέσκειας. Ανυπομονώ να τον γνωρίσω».

«Από άποψη σύνταξης», είπε η Μέρι, «το γράμμα του δεν είναι κακό. Η ιδέα του κλάδου ελαίας δεν θεωρείται και πολύ πρωτότυπη, νομίζω, όμως, ότι εκφράζεται σωστά».

Η Κάθριν και η Λίντια δεν έδειξαν κανένα ενδιαφέρον για την επιστολή ούτε για τον συντάκτη της. Το ενδεχόμενο να εμφανιστεί ξαφνικά ένας ξάδελφος με πορφυρό πανωφόρι ήταν μάλλον απίθανο και, εδώ και εβδομάδες, το μόνο που τις ευχαριστούσε ήταν να συναναστρέφονται άνδρες ντυμένους με αυτά τα χρώματα. Όσο για τη μητέρα τους, η επιστολή του κυρίου Κόλινς μετρίασε κάπως τα αισθήματα αντιπάθειας που έτρεφε για το πρόσωπό του και ετοιμαζόταν να τον συναντήσει με κάποια ψυχραιμία, γεγονός που εξέπληξε τον σύζυγο και τις κόρες της.

Ο κύριος Κόλινς ήταν ακριβής στην ώρα του και έγινε δεκτός με μεγάλη ευγένεια από όλη την οικογένεια. Ο κύριος Μπένετ, βέβαια,

μίλησε λίγο, αλλά οι κυρίες ήταν πρόθυμες να μιλήσουν και ο κύριος Κόλινς δεν έδειχνε να χρειάζεται και ιδιαίτερη ενθάρρυνση ούτε φαινόταν άνθρωπος που είχε την τάση να μένει σιωπηλός. Ήταν ψηλός, με σοβαρό παρουσιαστικό, ένας νεαρός άνδρας είκοσι πέντε χρόνων. Το ύφος του ήταν βλοσυρό και επίσημο και οι τρόποι του πολύ τυπικοί. Πριν προλάβει να καθίσει, άρχισε τις φιλοφρονήσεις προς την κυρία Μπένετ, ότι είχε μια τόσο υπέροχη οικογένεια και τόσο αξιολάτρευτες κόρες. Είπε ότι είχε ακούσει πολλά για την ομορφιά τους, αλλά εκείνη τη στιγμή διαπίστωνε ότι οι φήμες ήταν πολύ φτωχές σε σχέση με την πραγματικότητα. Και πρόσθεσε ότι δεν αμφέβαλλε πως σε εύλογο χρονικό διάστημα θα τις έβλεπε όλες θαυμάσια αποκατεστημένες. Ο ιπποτισμός αυτός δεν άρεσε και πολύ σε μερικούς από το ακροατήριο, αλλά η κυρία Μπένετ, που οι φιλοφρονήσεις δεν την άφηναν ποτέ αδιάφορη, ήταν ετοιμόλογη όπως πάντα.

«Είναι πολύ ευγενικό εκ μέρους σας, πιστέψτε με, και εύχομαι με όλη μου την καρδιά να γίνει έτσι, διότι διαφορετικά θα καταλήξουν πάμπτωχες. Τα πράγματα έχουν ρυθμιστεί με πολύ περίεργο τρόπο».

«Υπαινίσσεστε, υποθέτω, το κληροδότημα του υποστατικού;»

«Ω, κύριε, ακριβώς αυτό υπαινίσσομαι! Πρέπει να ομολογήσω ότι είναι μια πολύ θλιβερή κατάσταση για τα καημένα τα κορίτσια μου. Δεν θέλω να πω ότι είναι δικό σας το λάθος, γιατί γνωρίζω ότι αυτά τα πράγματα είναι θέμα τύχης στον κόσμο που ζούμε. Κανείς δεν γνωρίζει πού θα πάει μια περιουσία όταν γίνει κληροδότημα».

«Συμμερίζομαι, κυρία μου, το πλήγμα που δέχονται οι αγαπητές εξαδέλφες μου και σας διαβεβαιώ ότι έχω πολλά να πω για το θέμα, αλλά φοβάμαι ότι μπορεί να σας φανώ βιαστικός και προπέτης. Μπορώ, όμως, να διαβεβαιώσω τις νεαρές δεσποινίδες ότι ήρθα εδώ πρόθυμος να τους εκδηλώσω τον θαυμασμό μου. Προς το παρόν, δεν θα πω περισσότερα, αλλά αργότερα, όταν θα έχουμε γνωριστεί καλύτερα, ίσως...»

Η ειδοποίηση ότι το δείπνο ήταν έτοιμο τον διέκοψε και τα κορίτσια χαμογέλασαν μεταξύ τους. Κατάλαβαν, ωστόσο, ότι δεν ήταν το μοναδικό αντικείμενο θαυμασμού του κυρίου Κόλινς. Το χολ, η τραπεζαρία και όλη η επίπλωσή τους εξετάστηκαν και επαινέθηκαν. Είναι βέβαιο ότι όλοι αυτοί οι έπαινοι θα είχαν αργίξει την καρδιά της κυρίας Μπένετ, αν δεν την τυραννούσε η θανάσιμη σκέψη ότι τα

έβλεπε όλα ως μελλοντική ιδιοκτησία του. Μετά ήρθε η σειρά του δείπνου. Εγκωμιάστηκε και αυτό δεόντως, ενώ ο επισκέπτης ζήτησε να μάθει σε ποια από τις ωραίες ξαδέλφες του οφειλόταν η έξοχη προετοιμασία του. Στο σημείο αυτό, ωστόσο, η κυρία Μπένετ τον έβαλε στη θέση του, καθώς τον διαβεβαίωσε κάπως απότομα ότι σίγουρα ήταν σε θέση να έχουν έναν καλό μάγειρα και ότι οι κόρες της δεν είχαν καμιά δουλειά στην κουζίνα. Ο κύριος Κόλινς ζήτησε συγγνώμη που τη στενοχώρησε. Η κυρία Μπένετ, σε πιο ήπιο τόνο, τον διαβεβαίωσε ότι δεν ένιωθε καθόλου προσβεβλημένη, αυτός, όμως, συνέχισε να απολογείται για περίπου άλλο ένα τέταρτο της ώρας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 14

Κατά τη διάρκεια του δείπνου, ο κύριος Μπένετ δεν μίλησε σχεδόν καθόλου. Όμως, μόλις αποσύρθηκαν οι υπηρέτες, θεώρησε ότι ήρθε η ώρα να πει δυο κουβέντες με τον φιλοξενούμενό του. Άρχισε, λοιπόν, με ένα θέμα που περίμενε ότι θα τον ενθουσίαζε, σχολιάζοντας τη μεγάλη του τύχη να έχει μια τέτοια προστάτιδα. Το ενδιαφέρον που έδειχνε η λαίδη Κάθριν για τις επιθυμίες του και η προσπάθειά της να του παρέχει κάθε άνεση ήταν πράγματι αξιοζήλευτα. Ο κύριος Μπένετ δεν θα μπορούσε να έχει κάνει καλύτερη επιλογή. Ο κύριος Κόλινς την εγκωμίασε με μεγάλη ευγλωττία. Το θέμα τον εξώθησε σε μια σχετικά ασυνήθιστα υπερβολική συμπεριφορά και με ακόμη πιο επίσημο ύφος δήλωσε ότι «ποτέ στη ζωή του δεν είχε συναντήσει τέτοιους τρόπους σε άτομο της τάξης της» – τέτοια προσήνεια και καταδεκτικότητα, όπως αυτή της λαίδης Κάθριν, η οποία είχε την ευγένεια να εγκρίνει και τα δύο κηρύγματα που είχε την τιμή να εκφωνήσει ενώπιόν της. Επίσης, του ζήτησε δύο φορές να δειπνήσει στο Ρόουζινγκς και μόλις την προηγούμενη Κυριακή το βράδυ είχε στείλει να τον καλέσει ώστε να συμπληρωθεί το καρέ της καντρίλιας. Πολλοί από αυτούς που γνώριζε θεωρούσαν τη λαίδη Κάθριν υπερβολικά υπερήφανη, αυτός, όμως, δεν είχε γνωρίσει κανέναν άνθρωπο τόσο καταδεκτικό όσο εκείνη. Του μιλούσε πάντα με τον τρόπο που μιλούσε σε όλους τους ευγενείς και δεν είχε εκφράσει την παραμικρή αντίρρηση για τη συμμετοχή του στην καλή κοινωνία της περιοχής, ούτε αρνήθηκε να του επιτρέψει να απομακρυνθεί για μια δυο εβδομάδες από την ενορία του για να επισκεφθεί τους συγγενείς του. Καταδέχτηκε, μάλιστα, να τον συμβουλεύσει να παντρευτεί το ταχύτερο δυνατό, υπό τον όρο να κάνει μια διακριτική επιλογή, και μια φορά τον επισκέφτηκε στο ταπεινό του πρεσβυτέριο, όπου ενέκρινε πλήρως

όλες τις αλλαγές που είχαν γίνει και είχε, μάλιστα, προτείνει και η ίδια ορισμένες – μερικά ράφια στις ντουλάπες του πάνω ορόφου.

«Όλη της η συμπεριφορά ακούγεται καθωσπρέπει και ευγενική», είπε η κυρία Μπένετ, «και τολμώ να πω ότι φαίνεται να είναι πολύ συμπαθητική γυναίκα. Είναι κρίμα που τόσο μεγάλες κυρίες δεν είναι συνήθως όπως αυτή. Μένει κοντά σας, κύριε;»

«Ο κήπος εντός του οποίου βρίσκεται το ταπεινό μου κατάλυμα χωρίζεται από το Ρόουζινγκς Παρκ, την κατοικία της εξοχότητάς της, μόνο από μικρή πάροδο».

«Νομίζω, κύριε, ότι είπατε πως είναι χήρα; Έχει οικογένεια;»

«Έχει μόνο μια κόρη, την κληρονόμο του Ρόουζινγκς και μιας πολύ μεγάλης περιουσίας».

«Ω!» φώναξε η κυρία Μπένετ, κουνώντας το κεφάλι της, «άρα είναι σε καλύτερη κατάσταση από τα κορίτσια μου. Και τι είδους νεαρή δεσποινίς είναι; Είναι όμορφη;»

«Δηλώνω ότι είναι μια πολύ ελκυστική νεαρά κυρία. Η λαίδη Κάθριν λέει ότι, από πλευράς αληθινού κάλλους, η δεσποινίς Ντε Μπεργκ είναι κατά πολύ ανώτερη από την ωραιότερη του φύλου της, γιατί υπάρχει κάτι το ιδιαίτερο στα χαρακτηριστικά της που δηλώνει την ευγενική καταγωγή της νεαρής κοπέλας. Δυστυχώς, έχει φιλάσθενη κράση, γεγονός που την εμποδίζει να κάνει προόδους σε πολλά είδη δραστηριοτήτων, αυτές που είναι βέβαιο ότι θα είχε κάνει διαφορετικά – το πληροφορήθηκα από την κυρία που επέβλεπε την εκπαίδευσή της και εξακολούθει να μένει μαζί τους. Αλλά είναι αρκετά προσηγής και συχνά καταδέχεται να περάσει από το ταπεινό μου πρεσβυτέριο με τη μικρή της άμαξα και τα πόνι της».

«Έχει παρουσιαστεί στην Αυλή; Δεν θυμάμαι να άκουσα το όνομά της ανάμεσα στις άλλες κυρίες των τιμών».

«Η ευαίσθητη κατάσταση της υγείας της δεν της επιτρέπει να ζει στην πόλη. Ως εκ τούτου, όπως είπα κι εγώ μια μέρα στη λαίδη Κάθριν, η βρετανική Αυλή στερείται το λαμπρότερο κόσμημά της. Η εξοχότητά της έδειξε ευχαριστημένη με την ιδέα μου αυτή και φαντάζεστε, βεβαίως, ότι με μεγάλη χαρά, σε κάθε ευκαιρία, κάνω αυτές τις μικρές λεπτές φιλοφρονήσεις που πάντοτε αρέσουν στις κυρίες. Έχω δηλώσει επανειλημμένα στη λαίδη Κάθριν ότι η γοητευτική κόρη της φαίνεται γεννημένη για δούκισσα και ότι ακόμη και η υψηλότερη κοινωνική θέση, αντί να της προσδώσει κύρος, θα λαμπρυνόταν από

την παρουσία της. Αυτό είναι το είδος των μικρών φιλοφρονήσεων που ευχαριστούν την εξοχότητά της και πρόκειται για ένα είδος φροντίδας που θεωρώ ότι έχω την ικανότητα να προσφέρω».

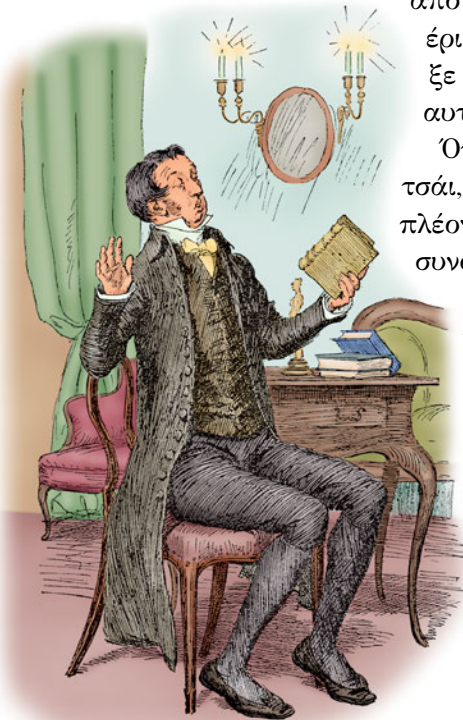
«Κρίνετε ορθότατα», είπε ο κύριος Μπένετ, «και είναι πράγματι θαυμάσιο αυτό το προτέρημα που διαθέτετε, να κολακεύετε με τόση λεπτότητα. Μπορώ να ρωτήσω αν αυτές οι ευχάριστες παρατηρήσεις προέρχονται από παρόρμηση της στιγμής ή είναι αποτέλεσμα επιμελούς προμελέτης;»

«Πηγάζουν κυρίως από όσα συμβαίνουν εκείνη τη στιγμή και, παρόλο που μερικές φορές με διασκεδάζει να σκέφτομαι, να βάζω σε τάξη εκ των προτέρων και να προσαρμόζω ανάλογα με την περίπτωση μερικές τέτοιες μικρές φιλοφρονήσεις, πάντα προσπαθώ να φαίνονται όσο το δυνατόν πιο αυθόρμητες».

Οι προσδοκίες του κυρίου Μπένετ επαληθεύτηκαν πλήρως. Ο ξάδελφός του ήταν τόσο ανόητος όσο είχε προβλέψει και απολάμβανε να τον ακούει χωρίς να χάνει στιγμή το σοβαρό του ύφος και, εκτός

από μερικές φευγαλέες ματιές που έριξε στην Ελίζαμπεθ, δεν επιδίωξε να μοιραστεί τη διασκέδαση αυτή με κανέναν.

Όταν, ωστόσο, ήρθε η ώρα για το τσάι, η δόση από κύριο Κόλινς ήταν πλέον αρκετή, και ο κύριος Μπένετ συνόδευσε ευχαρίστως τον φιλοξενούμενο στο σαλόνι και, όταν τελείωσαν το τσάι τους, τον παρότρυνε με μεγάλη ευγένεια να διαβάσει κάτι στις κυρίες. Ο κύριος Κόλινς δέχτηκε πρόθυμα και αμέσως του έδωσαν ένα βιβλίο. Μόλις, όμως, το κράτησε στα χέρια του (καθώς ήταν ολοφάνερο ότι ανήκε σε μια όχι και τόσο σοβαρή βιβλιοθήκη), έκανε πίσω και, ζητώντας συγγνώμη, δήλωσε ότι δεν διάβαζε ποτέ μυθιστορή-

Η Τζέιν

ματα. Η Κίτι τον κοίταξε έκπληκτη και η Λίντια έβγαλε μια κραυγή. Του έφεραν μερικά άλλα βιβλία και, αφού τα μελέτησε λίγο, επέλεξε τις Ομιλίες του Φόρνταϊς. Τη στιγμή που άνοιγε τον τόμο, η Λίντια χασμουρήθηκε και, πριν προλάβει να διαβάσει τρεις σελίδες, με ένα πολύ μονότονο και επίσημο ύφος, τον διέκοψε.

«Μάθατε, μαμά, ότι ο θεός Φίλιπς σκέφτεται να διώξει τον Ρίτσαρντ; Αν το κάνει, θα τον προσλάβει ο συνταγματάρχης Φόρστερ. Μου το είπε η ίδια η θεία το Σάββατο. Θα πάω μια βόλτα ως το Μέριτον αύριο για να μάθω περισσότερα και να ρωτήσω πότε επιστρέφει από την πόλη ο κύριος Ντένι».

Οι δύο μεγάλες αδελφές έκαναν νόημα στη Λίντια να μη μιλά, αλλά ο κύριος Κόλινς, πολύ προσβεβλημένος ήδη, άφησε το βιβλίο στην άκρη και είπε:

«Έχω προσέξει πολλές φορές ότι οι νεαρές δεσποινίδες ενδιαφέρονται ελάχιστα για τα σοβαρά βιβλία, παρόλο που γράφονται κυρίως για δικό τους όφελος. Ομολογώ ότι το γεγονός με εκπλήσσει, γιατί, φυσικά, τίποτα δεν είναι πιο χρήσιμο γι' αυτές από τη μόρφωση. Δεν θα κουράσω άλλο, όμως, τη μικρή μου εξαδέλφη».

Και γυρνώντας προς τον κύριο Μπένετ, προσφέρθηκε να παίξει μαζί του τάβλι. Ο κύριος Μπένετ δέχτηκε την πρόκληση, παρατηρώντας ότι έπραττε σοφά που άφηνε τα κορίτσια ήσυχα να ασχολούνται με τις επιπόλαιες διασκεδάσεις τους. Η κυρία Μπένετ και οι κόρες της ζήτησαν με μεγάλη ευγένεια συγγνώμη για τη διακοπή της Λίντια και υποσχέθηκαν ότι δεν θα ξανασυμβεί, αν πράγματι επιθυμεί να διαβάσει το βιβλίο. Αλλά ο κύριος Κόλινς, αφού τις διαβεβαίωσε ότι δεν της κρατά κακία και ότι σε καμιά περίπτωση δεν νιώθει προσβεβλημένος από τη συμπεριφορά της, κάθισε σε ένα άλλο τραπέζι με τον κύριο Μπένετ και ετοιμάστηκε να παίξει τάβλι.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 15

Ο κύριος Κόλινς δεν ήταν ένας ευαίσθητος άνθρωπος και αυτή η ατέλεια της φύσης είχε ελάχιστα διορθωθεί με τη μόρφωση ή τις κοινωνικές επαφές του. Μάλιστα, είχε περάσει το μεγαλύτερο μέρος της ζωής του υπό την καθοδήγηση ενός αμόρφωτου και φιλάργυρου πατέρα και, ενώ είχε φοιτήσει σε κάποιο πανεπιστήμιο, είχε παρακολουθήσει τα απολύτως αναγκαία μαθήματα και δεν είχε κάνει καμία χρήσιμη γνωριμία. Λόγω της καταπίεσης του πατέρα του, οι τρόποι του στην αρχή ήταν πολύ απλοί και καταδεκτικοί, ωστόσο, αυτό πλέον είχε αντισταθμιστεί σε μεγάλο βαθμό από την υπερτροφική έπαρση ενός φτωχού πνεύματος που ζούσε αποτραβηγμένο, όπως και από το αίσθημα που προκαλεί η πρόωρη και απρόσμενη οικονομική άνεση. Από μια ευτυχή σύμπτωση, τον σύστησαν στη λαίδη Κάθριν ντε Μπεργκ, όταν χήρεψε η θέση του εφημέριου στο Χάνσφορντ. Ο σεβασμός που έτρεφε για την ανώτερη κοινωνική της τάξη και η λατρεία που είχε στην ίδια ως προστάτιδά του, σε συνδυασμό με τη μεγάλη ιδέα που είχε για τον εαυτό του, το κύρος του κληρικού και τα δικαιώματά του ως εφημέριου, τον είχαν κάνει ένα περίεργο κράμα υπερηφάνειας και δουλοπρέπειας, αυταρέσκειας και ταπεινότητας.

Διαθέτοντας πλέον ένα καλό σπίτι και ένα ικανοποιητικό εισόδημα, σκόπευε να παντρευτεί. Και επιζητώντας να συμφιλιωθεί με την οικογένεια στο Λόνγκμπουρν, ήθελε να βρει μια σύζυγο, καθώς είχε στο μυαλό του να διαλέξει μία από τις κόρες, αν τις έβρισκε τόσο όμορφες και αξιολάτρευτες όσο τις παρουσίαζε ο κόσμος. Αυτό ήταν το σχέδιο περί επανόρθωσης-εξιλέωσης, επειδή θα κληρονομούσε την περιουσία τους. Πίστευε ότι το σχέδιο αυτό ήταν εξαιρετικό, απόλυτα ορθό και πρέπει και υπερβολικά γενναιόδωρο και ανιδιοτελές από την πλευρά του.

Το σχέδιο αυτό δεν άλλαξε στο ελάχιστο από τη στιγμή που τις

Περηφάνια και προκατάληψη

γνώρισε. Το όμορφο προσωπάκι της δεσποινίδας Μπένετ επιβεβαίωσε τις προσδοκίες του και εδραίωσε ακόμη περισσότερο την πεποίθησή του ότι προτεραιότητα είχε η μεγαλύτερη κόρη. Τουλάχιστον το πρώτο βράδυ, η επιλογή του ήταν αυτή. Το επόμενο πρωί, όμως, σημειώθηκε μια μικρή αλλαγή: ένα τετ α τετ ενός τετάρτου της ώρας με την κυρία Μπένετ πριν από το πρόγευμα, μια συζήτηση που ξεκίνησε από το πρεσβυτέριό του και, φυσικά, με δική της παρότρυνση, οδήγησε τον κύριο Κόλινς στην εξομολόγηση των ελπίδων του, ότι δηλαδή στο Λόνγκμπουρν θα μπορούσε να βρει μια οικοδέσποινα γι' αυτό, γεγονός που έκανε την κυρία Μπένετ, με χαμόγελα ικανοποίησης και ενθαρρυντικά λόγια, να εκφράσει μια μικρή επιφύλαξη για τη συγκεκριμένη επιλογή. Για τις μικρότερες κόρες της δεν μπορούσε να μιλήσει με βεβαιότητα –δεν μπορούσε να απαντήσει θετικά–, δεν γνώριζε να υπάρχει κάποιο ενδιαφέρον, όφειλε, όμως –αισθανόταν

ότι είχε την υποχρέωση να το κάνει–, να αναφέρει ότι η μεγαλύτερη κόρη της μάλλον επρόκειτο να αρραβωνιαστεί πολύ σύντομα.

Το μόνο που έπρεπε να κάνει ο κύριος Κόλινς ήταν να περάσει από την Τζέιν στην Ελίζαμπεθ, και αυτό ακριβώς έκανε όση ώρα η κυρία Μπένετ σκάλιζε τη φωτιά. Η Ελίζαμπεθ, που ακολουθούσε την Τζέιν σε ομορφιά και ηλικία, ήταν, φυσικά, η επόμενη επιλογή.

Η κυρία Μπένετ, κατενθουσιασμένη από τους υπαινιγμούς του, ήταν πλέον σίγουρη ότι πολύ σύντομα θα έβλεπε να παντρεύονται δύο κόρες της. Και ο άνθρωπος που μέχρι την προηγούμενη μέρα δεν άντεχε ούτε να του μιλά εξασφάλισε τώρα μεγάλη εκτίμηση από την πλευρά της.

Ο σκοπός της Λίντια να περπατήσει ως το Μέριτον δεν είχε ξεχαστεί. Όλες οι αδελφές, εκτός από τη Μέρι, συμφώνησαν να πάνε μαζί της. Θα τις συνόδευε ο κύριος Κόλινς, έπειτα από παράκληση

του κυρίου Μπένετ, που δεν έβλεπε την ώρα να τον ξεφορτωθεί και να απολαύσει με την ησυχία του τη βιβλιοθήκη του. Ο κύριος Κόλινς τον είχε ακολουθήσει μετά το πρόγευμα και όλα έδειχναν ότι θα έμενε εκεί, προσποιούμενος τον απασχολημένο με τους πλέον ογκώδεις τόμους της συλλογής, στην πραγματικότητα, όμως, μιλώντας ακατάπαυστα στον κύριο Μπένετ για το σπίτι και τον κήπο του στο Χάνσφορντ. Τέτοιου είδους ενέργειες ενοχλούσαν πολύ τον κύριο Μπένετ. Ήταν πάντα σίγουρος ότι στη βιβλιοθήκη του θα έβρισκε ελεύθερο χρόνο και ηρεμία και, παρόλο που ήταν προετοιμασμένος, όπως έλεγε στην Ελίζαμπεθ, να αντιμετωπίσει την ανοησία και την έπαρση που επικρατούσαν σε όλα τα άλλα δωμάτια του σπιτιού, εκεί είχε συνηθίσει να είναι ελεύθερος από τέτοιου είδους προβλήματα. Πάντως, ο αυθόρμητος τρόπος με τον οποίο ζήτησε από τον κύριο Κόλινς να συνοδεύσει τις κόρες του στον περίπατό τους ήταν εξαιρετικά ευγενικός. Και ο κύριος Κόλινς, που ήταν πολύ καλύτερος στην πεζοπορία από ό,τι στην ανάγνωση, έκλεισε με μεγάλη ευχαρίστηση το τεράστιο βιβλίο και δέχτηκε να αναχωρήσει μαζί τους.

Με τις πομπώδεις αερολογίες του και τις ξαδέλφες του να συγκατανεύουν ευγενικά σε ό,τι έλεγε, πέρασε η ώρα μέχρι να μπουν στο Μέριτον. Από εκείνη τη στιγμή και μετά, η προσοχή των νεότερων κοριτσιών έπαψε να είναι στραμμένη σε αυτόν. Τα βλέμματά τους άρχισαν αμέσως να πλανώνται στον δρόμο φάχνοντας τους αξιωματικούς και το μόνο που μπορούσε πλέον να αποσπάσει την προσοχή τους ήταν ένα κομφό καπέλο ή μια ολοκαίνουρια μουσελίνα σε κάποια βιτρίνα.

Κι όμως, σύντομα την προσοχή όλων των κυριών τράβηξε ένας νέος άνδρας με πολύ αριστοκρατική εμφάνιση, που δεν τον είχαν ξαναδεί και περπατούσε μαζί με έναν αξιωματικό στην άλλη πλευρά του δρόμου. Ο αξιωματικός ήταν ο κύριος Ντένι, για του οποίου την επιστροφή από το Λονδίνο είχε έρθει να μάθει η Λίντια και, μόλις διασταυρώθηκαν, αυτός έκανε μια μικρή υπόκλιση. Όλες εντυπωσιάστηκαν από τον αέρα που είχε ο ξένος και όλες άρχισαν να αναρωτιούνται ποιος να είναι. Η Κίτι και η Λίντια, αποφασισμένες να μάθουν, διέσχισαν τον δρόμο με την πρόφαση ότι ήθελαν να δουν κάτι σε ένα κατάστημα απέναντι και, ευτυχώς, μόλις είχαν πατήσει στο πεζοδρόμιο, όταν οι δυο κύριοι, κατά την επιστροφή τους, έφτασαν στο ίδιο σημείο. Ο κύριος Ντένι τούς απηύθυνε αμέσως τον λόγο και

ζήτησε την άδεια να συστήσει τον φίλο του, τον κύριο Γουίκαμ, που είχε επιστρέψει μαζί του από την πόλη την προηγούμενη μέρα και είχε την ευχαρίστηση να δεχτεί τον διορισμό του στο σώμα τους. Ήταν ό,τι έπρεπε: το μόνο που χρειαζόταν ο νεαρός άνδρας για να γίνει πανέμορφος ήταν η στολή του αξιωματικού. Η εμφάνισή του ήταν πολύ ελκυστική, διέθετε όλα τα προσόντα ενός ωραίου άνδρα, θαυμάσιο παρουσιαστικό, κορμοστασιά και πολύ ευχάριστους τρόπους. Την παρουσίαση ακολούθησε μεγάλη προθυμία από την πλευρά του για συζήτηση – μια προθυμία όπως ακριβώς άρμοζε και χωρίς έπαρση. Και, ενώ η παρέα στεκόταν εκεί και συζητούσε πολύ ευχάριστα, την προσοχή της τράβηξε ο ήχος αλόγων που πλησίαζαν και στο βάθος του δρόμου φάνηκαν ο Ντάρσι και ο Μπίνγκλεϊ πάνω στα αλογά τους. Μόλις αντιλήφθηκαν τις κυρίες της παρέας, οι δύο κύριοι κατευθύνθηκαν αμέσως προς το μέρος τους και άρχισαν τις συνήθειες τυπικότητες. Ουσιαστικά ο Μπίνγκλεϊ ήταν αυτός που μιλούσε και κύριο θέμα της συζήτησής του ήταν η δεσποινίς Μπένετ. Είπε ότι ήταν καθ' οδόν προς το Λόνγκμπουρν με σκοπό να μάθουν για την υγεία της. Ο κύριος Ντάρσι συμφώνησε μαζί του κουνώντας ελαφρά το κεφάλι του και, τη στιγμή που είχε αρχίσει να παίρνει την απόφαση να μην κοιτάξει καθόλου την Ελίζαμπεθ, το βλέμμα του τράβηξε ο ξένος. Η Ελίζαμπεθ, που έτυχε να δει την έκφραση και των δύο τη στιγμή που διασταυρώνονταν τα βλέμματά τους, έμεινε άναυδη από την επίδραση που είχε πάνω τους αυτή η συνάντηση. Άλλαξαν και οι δύο χρώμα, ο ένας έγινε κάτασπρος και ο άλλος κατακόκκινος. Ο κύριος Γουίκαμ, έπειτα από μερικά δευτερόλεπτα, άγγιξε το καπέλο του, χαιρετισμό στον οποίο ο Ντάρσι μόλις που καταδέχτηκε να απαντήσει. Τι μπορεί να σήμαιναν όλα αυτά; Κανείς δεν μπορούσε να φανταστεί. Ήταν, όμως, και αδύνατο να μη λαχταρούσαν να μάθουν.

Το επόμενο λεπτό, ο κύριος Μπίνγκλεϊ, αν και χωρίς να δείχνει ότι πρόσεξε όσα συνέβησαν, τους αποχαιρέτησε, ανέβηκε στο άλογο και απομακρύνθηκε μαζί με τον φίλο του.

Ο κύριος Ντένι και ο κύριος Γουίκαμ περπάτησαν μαζί με τις νεαρές κυρίες μέχρι την πόρτα του σπιτιού της κυρίας Φίλιπς και μετά υποκλίθηκαν, παρά τις πειστικές παρακλήσεις της δεσποινίδας Λίντια να μπουν μέσα και παρά το γεγονός ότι η κυρία Φίλιπς είχε ανοίξει το παράθυρο του καθιστικού και επανέλαβε την πρόσκληση της ανιψιάς της.

Η κυρία Φίλιπς χαιρόταν πάντα να βλέπει τις ανιψιές της. Ιδίως οι δύο μεγαλύτερες, εξαιτίας της πρόσφατης απουσίας τους, έγιναν δεκτές με μεγάλη θέρμη, ενώ εξέφρασε την απορία της για την ξαφνική επιστροφή τους στο σπίτι, γεγονός που δεν θα είχε πληροφορηθεί ποτέ, εφόσον δεν είχαν γυρίσει με την άμαξα της οικογένειας, αν δεν συναντούσε τυχαία τον παραγιό του κυρίου Τζόουνς, ο οποίος την πληροφόρησε ότι δεν θα έστελναν άλλα φάρμακα στο Νέδερφιλντ επειδή οι δεσποινίδες Μπένετ είχαν φύγει. Η ευγένειά της, ωστόσο, απαιτούσε να στραφεί προς τον κύριο Κόλινς, τον οποίο της σύστηνε στο μεταξύ η Τζέιν. Τον υποδέχτηκε με πολύ μεγάλη ευγένεια και αυτός ανταποκρίθηκε με άλλη τόση, ζητώντας συγγνώμη που είχε έρθει στο σπίτι της απρόσκλητος και χωρίς να τη γνωρίζει. Πρόσθεσε, όμως, ότι ήθελε να πιστεύει ότι η ενέργειά του αυτή θα δικαιολογούνταν λόγω της σχέσης του με τις νεαρές κυρίες που της τον σύστησαν. Η κυρία Φίλιπς έμεινε άναυδη από αυτή την υπερβολική επίδειξη καλής ανατροφής, αλλά η απορία της για τον έναν ξένο διακόπηκε σύντομα από τα επιφωνήματα και τις ερωτήσεις για τον άλλο, για τον οποίο, ωστόσο, το μόνο που μπορούσε να πει στις ανιψιές της ήταν ότι ήδη γνώριζαν, δηλαδή ότι τον είχε φέρει μαζί του ο κύριος Ντένι από το Λονδίνο και ότι επρόκειτο να υπηρετήσει ως υπολοχαγός στο -σάιρ⁵. Είπε ότι τον παρακολούθουσε την τελευταία ώρα να περπατά πάνω κάτω στον δρόμο και είναι σίγουρο ότι η Κίτι και η Λίντια θα συνέχιζαν και αυτές την παρακολούθηση, αλλά, δυστυχώς, εκείνη τη στιγμή δεν περνούσε κανείς μπροστά από τα παράθυρα εκτός από μερικούς αξιωματικούς, οι οποίοι, σε σύγκριση με τον ξένο, ήταν «ηλίθιοι, αντιπαθητικοί τύποι». Κάποιος από αυτούς επρόκειτο να δειπνήσει με τους Φίλιπς την επόμενη μέρα και η θεία τους υποσχέθηκε να πείσει τον σύζυγό της να επισκεφθεί τον κύριο Γουίκαμ για να τον προσκαλέσει και αυτόν, αν ερχόταν και η οικογένεια από το Λόνγκμπουρν. Έτσι συμφωνήθηκε και η κυρία Φίλιπς δήλωσε ότι στην αρχή θα γινόταν ένα άνετο και φασαριόζικο παιχνίδι λοταρίας και μετά θα ακολουθούσε κάτι ζεστό για δείπνο. Η προοπτική τέτοιων απολαύσεων τους χαροποίησε όλους και χώρισαν με καλή διάθεση. Ο κύριος Κόλινς συνέχισε να ζητάει συγγνώμη

5. Το -σάιρ είναι συνηθισμένη κατάληξη της αγγλικής επαρχίας (= κομητεία) και εδώ απλώς δεν χρησιμοποιείται ολόκληρο το όνομα για να μη γίνει αναφορά σε συγκεκριμένη κομητεία.

καθώς έβγαινε από το δωμάτιο και η οικοδέσποινα τον διαβεβαίωσε, με την ευγένεια που τη χαρακτήριζε, ότι δεν υπήρχε λόγος.

Στον δρόμο για το σπίτι, η Ελίζαμπεθ διηγήθηκε στην Τζέιν όλα όσα είχε παρατηρήσει να συμβαίνουν μεταξύ των δύο κυρίων. Ωστόσο, παρόλο που η Τζέιν το πιθανότερο ήταν ότι θα αναλάμβανε την υπεράσπιση του ενός ή του άλλου, έτσι και φαινόταν ότι είχαν άδικο, δυσκολευόταν όσο και η αδελφή της να εξηγήσει αυτή τη συμπεριφορά.

Όταν ο κύριος Κόλινς επέστρεψε, χαροποίησε ιδιαίτερα την κυρία Μπένετ με τις εκφράσεις θαυμασμού για τους τρόπους και την ευγένεια της κυρίας Φίλιπς. Δήλωσε ότι, εκτός από τη λαίδη Κάθριν και την κόρη της, δεν είχε γνωρίσει ποτέ ξανά μια τόσο κομψή κυρία, επειδή όχι μόνο τον υποδέχτηκε με φοβερή ευγένεια, αλλά τον συμπεριέλαβε και στην πρόσκλησή της για το επόμενο βράδυ, αν και μέχρι εκείνη τη στιγμή της ήταν τελείως άγνωστος. Υπέθετε ότι αυτό έπρεπε να αποδοθεί στη σχέση του μαζί τους, παρ' όλα αυτά δεν είχε ξαναδεχτεί τόσο μεγάλη περιποίηση ποτέ πριν σε όλη του τη ζωή.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 16

Εφόσον δεν εκφράστηκε καμία αντίρρηση σχετικά με τη δέσμευση της νεαρής παρέας προς τη θεία τους και εφόσον ο κύριος και η κυρία Μπένετ, με επιμονή, αντέκρουσαν όλους τους ενδοιασμούς του κυρίου Κόλινς να τους αφήσει έστω και για ένα βράδυ μόνους κατά τη διάρκεια της επίσκεψής του, η άμαξα τους μετέφερε τελικά, την κατάλληλη ώρα, αυτόν και τις πέντε ξαδέλφες του στο Μέριτον. Τη στιγμή που έμπαιναν στο σαλόνι, τα κορίτσια είχαν την ευχαρίστηση

να ακούσουν ότι ο κύριος Γουίκαμ είχε δεχτεί την πρόσκληση του θείου τους και βρισκόταν ήδη στο σπίτι τους.

Έχοντας ήδη λάβει αυτή την πληροφορία και αφού είχαν καθίσει στις θέσεις τους, ο κύριος Κόλινς είχε όλη την άνεση να περιεργαστεί τον χώρο και να τον θαυμάσει. Εντυπωσιάστηκε τόσο από τις διαστάσεις και την επίπλωση, που δήλωσε ότι είχε σχεδόν την εντύπωση πως βρισκόταν στη μικρή τραπεζαρία του Ρόουζινγκς, σύγκριση που στην αρχή δεν έγινε δεκτή με μεγάλη ικανοποίηση. Όταν, όμως, έδωσε στην κυρία Φίλιπς να καταλάβει τι ήταν το Ρόουζινγκς και ποιος ήταν ο ιδιοκτήτης του, όταν άκουσε την περιγραφή ενός μόνο από τα σαλόνια της λαίδης Κάθριν ντε Μπεργκ και πληροφορήθηκε ότι το τζάκι μόνο κόστισε οχτακόσιες λίρες, τότε αντιλήφθηκε το μέγεθος της φιλοφρόνησης και δεν θα την ενοχλούσε πλέον ούτε η σύγκριση με το δωμάτιο της οικονόμου.

Περιγράφοντάς της τη μεγαλοπρέπεια της λαίδης Κάθριν και του μεγάρου της, με μερικές παρεμβάσεις εδώ κι εκεί για να εξυμνήσει το δικό του ταπεινό κατάλυμα και τις συνεχείς βελτιώσεις του, ο κύριος Κόλινς πέρασε ευχάριστα την ώρα του, μέχρι τη στιγμή που έκαναν την εμφάνισή τους οι κύριοι. Είχε βρει στην κυρία Φίλιπς μια πολύ προσεκτική ακροάτρια, που η καλή της γνώμη γι' αυτόν βελτιωνόταν διαρκώς με όσα άκουγε και ήταν αποφασισμένη να μεταφέρει τα πάντα στους γείτονές της το ταχύτερο δυνατό. Στα κορίτσια, που δεν άντεχαν να ακούν τον ξάδελφό τους και το μόνο που μπορούσαν να ευχηθούν ήταν να είχαν στη διάθεσή τους ένα μουσικό όργανο και περνούσαν την ώρα τους με το να χαζεύουν τις αδιάφορες απομιμήσεις πορσελάνης στο τζάκι, η αναμονή φάνηκε ατελείωτη. Επιτέλους, όμως, η πλήξη τελείωσε. Μόλις ο κύριος Γουίκαμ μπήκε στο δωμάτιο, η Ελίζαμπεθ αισθάνθηκε ότι ο θαυμασμός της γι' αυτόν την πρώτη φορά που τον είδε και κάθε φορά που τον σκεφτόταν από τότε ήταν απολύτως δικαιολογημένος. Οι αξιωματικοί του -σάιρ σε γενικές γραμμές ήταν μια πολύ αξιόλογη παρέα από ευγενικούς κυρίους και η συγκεκριμένη συντροφιά περιλάμβανε μερικούς από τους καλύτερους· ο κύριος Γουίκαμ, ωστόσο, απείχε κατά πολύ από τους υπολοίπους σε εμφάνιση, τρόπους, αέρα και βάδισμα, τόσο όσο απείχε από εκείνους ο στρογγυλοπρόσωπος και στρουμπουλός θείος Φίλιπς, που τους ακολουθούσε μέσα στο δωμάτιο με την αναπνοή του να μυρίζει κρασί.

Ο κύριος Γουίκαμ ήταν ο τυχερός που τράβηξε πάνω του όλα σχεδόν τα γυναικεία βλέμματα, ενώ η Ελίζαμπεθ η τυχερή που τελικά κάθισε δίπλα της. Ο ευχάριστος τρόπος με τον οποίο άρχισε αμέσως τη συζήτηση μαζί της, αν και τα θέματα που επέλεξε δεν ήταν παρά η νυχτερινή υγρασία και η πιθανότητα μιας βροχερής περιόδου, την έκανε να νιώσει ότι ακόμη και το πιο κοινότοπο και βαρετό, το πιο ασήμαντο θέμα μπορούσε να γίνει ενδιαφέρον χάρη στην ικανότητα ενός καλού συνομιλητή.

Έχοντας να ανταγωνιστεί, όσον αφορά την προσοχή των δεσποινίδων, αντιπάλους σαν τον κύριο Γουίκαμ και τους αξιωματικούς, ο κύριος Κόλινς μάλλον αντιμετώπισε τη γενική αδιαφορία. Εννοείται ότι για τις νεαρές κυρίες δεν σήμαινε τίποτα, είχε βρει, όμως, κατά διαστήματα, μια ευγενική ακροάτρια στο πρόσωπο της κυρίας Φίλιπς και, χάρη στην περιποιητικότητα της, δεν του έλειψαν στιγμή ο καφές και το κέικ.

Μόλις ετοιμάστηκαν τα τραπέζια για τα χαρτιά, δέχτηκε να παίξει ουίστ, ανταποδίδοντας έτσι τις περιποιήσεις της.

«Προς το παρόν γνωρίζω ελάχιστα το παιχνίδι», είπε, «αλλά επιθυμώ πολύ να βελτιθώ, καθώς η θέση μου στην κοινωνία...»

Η κυρία Φίλιπς τον ευχαρίστησε θερμά που δεχόταν να παίξει, αλλά δεν είχε την υπομονή να ακούσει τις δικαιολογίες του.

Ο κύριος Γουίκαμ δεν έπαιξε ουίστ και αμέσως έγινε δεκτός με μεγάλη ευχαρίστηση στο άλλο τραπέζι, ανάμεσα στην Ελίζαμπεθ και τη Λίντια. Στην αρχή φάνηκε ότι υπήρχε κίνδυνος να τον μονοπωλήσει η Λίντια, που ήταν πολύ πιο ομιλητική. Επειδή, όμως, της άρεσε εξίσου και η λοταρία, άρχισε σύντομα να δείχνει μεγάλο ενδιαφέρον για το παιχνίδι, να στοιχηματίζει και να φωνάζει με τέτοιον ενθουσιασμό, που έπαψε να δείχνει ενδιαφέρον σε κάποιον συγκεκριμένα. Ο κύριος Γουίκαμ, χωρίς να παραμελεί τις στοιχειώδεις υποχρεώσεις του προς το παιχνίδι, είχε την άνεση να μιλά στην Ελίζαμπεθ, που τον παρακολουθούσε με μεγάλη προθυμία, αν και δεν πίστευε ότι θα είχε την ευκαιρία να μάθει κάτι για το θέμα που κυρίως την απασχολούσε, δηλαδή το ιστορικό της γνωριμίας του με τον κύριο Ντάρσι. Δεν τόλμησε να αναφέρει ούτε το όνομά του. Ο κύριος Γουίκαμ έθιξε το θέμα μόνος του. Ζήτησε να μάθει πόσο απέιχε το Νέδερφιλντ από το Μέριτον και, αφού έλαβε την απάντησή της, ρώτησε διστακτικά πόσο καιρό έμενε εκεί ο κύριος Ντάρσι.

«Περίπου έναν μήνα», είπε η Ελίζαμπεθ και, αμέσως μετά, για να μην αφήσει το ζήτημα εκεί, πρόσθεσε: «Έχω αντιληφθεί ότι έχει πολύ μεγάλη περιουσία στο Ντέρμπισαϊρ».

«Ναι», αποκρίθηκε ο Γουίκαμ, «το υποστατικό του εκεί είναι πολύ αριστοκρατικό. Δέκα χιλιάδες λίρες τον χρόνο καθαρά. Δεν νομίζω να υπάρχει καταλληλότερος από εμένα για αξιόπιστες πληροφορίες σχετικά με το συγκεκριμένο θέμα – συνδέομαι με την οικογένεια αυτή από παιδί με ιδιαίτερο τρόπο».

Όπως ήταν φυσικό, η Ελίζαμπεθ εξεπλάγη.

«Δικαιολογημένα εκπλήσσετε με αυτό που είπα, δεσποινίς Μπέ-νετ, ιδίως αν παρατηρήσατε, όπως είναι πιθανό, την υπερβολική ψυχρότητα που χαρακτήριζε τη χτεσινή συνάντησή μας. Εσείς γνωρίζετε καλά τον κύριο Ντάρσι;»

«Τόσο όσο θα επιθυμούσα», είπε με θέρμη η Ελίζαμπεθ. «Πέρασα τέσσερις μέρες κάτω από την ίδια στέγη μ' αυτόν και μου είναι πολύ αντιπαθής».

«Δεν έχω το δικαίωμα να εκφράσω τη δική μου γνώμη», είπε ο Γουίκαμ, «για το αν είναι συμπαθητικός ή όχι. Δεν είμαι σε θέση να σχηματίσω άποψη. Τον γνωρίζω τόσο πολύ καιρό και τόσο καλά για να είμαι δίκαιος κριτής. Μου είναι αδύνατο να είμαι αμερόληπτος. Πιστεύω, όμως, ότι η γνώμη σας γι' αυτόν θα προκαλούσε κατάπληξη και καλύτερα να μην την εκφράζετε με τόσο πάθος κάπου αλλού. Εδώ βρίσκεστε στην οικογένειά σας».

«Σας δίνω τον λόγο μου ότι εδώ δεν λέω τίποτα περισσότερο από όσα θα έλεγα σε οποιοδήποτε άλλο σπίτι της περιοχής, εκτός από το Νέδερφιλντ. Δεν είναι καθόλου συμπαθής στο Χέρτφορντσαίρ. Η περηφάνια του έχει προκαλέσει την απέχθεια όλων. Δεν θα βρείτε κάποιον με καλύτερη γνώμη γι' αυτόν».

«Δεν θα προσποιηθώ ότι λυπάμαι», είπε ο Γουίκαμ, έπειτα από μια μικρή διακοπή, «επειδή ο συγκεκριμένος ή κάποιος άλλος δεν χαίρει της εκτίμησής που του αξίζει, αλλά στη δική μου περίπτωση δεν νομίζω να συμβαίνει συχνά. Ο κόσμος τυφλώνεται από τη μεγάλη περιουσία και την υψηλή κοινωνική θέση ή αποσυντονίζεται από τους υπεροπτικούς, όλο επισημότητες τρόπους του και τον βλέπει όπως θέλει εκείνος να τον βλέπουν».

«Αν και τον γνωρίζω ελάχιστα, πιστεύω ότι είναι στρυφνός άνθρωπος».

Ο Γουίκαμ ένευσε με το κεφάλι καταφατικά.

«Αναρωτιέμαι», είπε την επόμενη φορά που του δόθηκε η ευκαιρία να μιλήσει, «αν πρόκειται να μείνει κι άλλο στην κομητεία».

«Δεν έχω ιδέα, αλλά δεν άκουσα να γίνεται λόγος για την αναχώρησή του. Ελπίζω ότι η παρουσία του εδώ δεν θα επηρεάσει τα σχέδιά σας σχετικά με τον διορισμό σας στο -σάιρ».

«Α! Αυτό όχι. Δεν θα το βάλω στα πόδια εξαιτίας του κυρίου Ντάρσι. Αν δεν θέλει να με συναντά, αυτός είναι που πρέπει να φύ-

γει. Οι σχέσεις μας δεν είναι φιλικές και πονάω πολύ κάθε φορά που τον συναντώ, αλλά ο μόνος λόγος που έχω για να τον αποφεύγω είναι κάτι που μπορώ να δηλώσω ανοιχτά, μπροστά σε όλους: η αίσθηση ότι μου φέροθηκε πολύ άσχημα και η βαθιά μου λύπη επειδή είναι αυτός που είναι. Ο πατέρας του, δεσποινίς Μπένετ, ο αείμνηστος κύριος Ντάρσι, ήταν ένας από τους καλύτερους ανθρώπους στον κόσμο και ο πιο αληθινός φίλος που είχα ποτέ και δεν θα μπορέσω ποτέ να συναναστραφώ αυτόν τον κύριο Ντάρσι χωρίς να θλίβομαι ως τα βάθη της ψυχής μου, αναπολώντας αμέτρητες τρυφερές αναμνήσεις. Η συμπεριφορά του απέναντί μου υπήρξε σκανδαλώδης. Ειλικρινά, όμως, θα μπορούσα να του συγχωρήσω τα πάντα, αν δεν είχε διαψεύσει τις ελπίδες μου και δεν είχε αμαυρώσει τη μνήμη του πατέρα του».

Η Ελίζαμπεθ έβρισκε όλο και πιο ενδιαφέρον το θέμα και άκουγε συνεπαρμένη. Το ζήτημα, όμως, ήταν πολύ λεπτό και δεν μπορούσε να κάνει περισσότερες ερωτήσεις.

Ο κύριος Γουίκαμ άρχισε να μιλά για πιο γενικά θέματα, το Μέριτον, τη γύρω περιοχή και την κοινωνική ζωή της. Έδειχνε πολύ ικανοποιημένος από όσα είχε δει μέχρι εκείνη τη στιγμή, ενώ ειδικά για το τελευταίο μιλούσε με μεγάλη –αν και ευνόητη– ευγένεια.

«Αυτό που με ώθησε βασικά να καταταγώ στο -σάιρ», πρόσθεσε, «ήταν η προοπτική της δημιουργίας ενός αξιόλογου κοινωνικού κύκλου. Γνώριζα ότι πρόκειται για ένα καλό και ευχάριστο σώμα και ο φίλος μου ο Ντένι με δελέασε ακόμη περισσότερο, όταν μου περιέγραψε τη βάση του, τις εξαιρετικές γνωριμίες που είχε την ευκαιρία να κάνει στο Μέριτον και την περιποίηση των κατοίκων του. Ομολογώ ότι η κοινωνική ζωή μου είναι απαραίτητη. Είμαι ένας απογοητευμένος άνθρωπος και στην ψυχική κατάσταση στην οποία βρίσκομαι δεν αντέχω τη μοναξιά. Δεν μπορώ να πω ότι προοριζόμουν για τη στρατιωτική ζωή, αλλά, λόγω των περιστάσεων, ήταν τελικά η πιο λογική απόφαση. Κανονικά θα έπρεπε να ανήκω στους κόλπους της Εκκλησίας και ανατράφηκα με στόχο να ενταχθώ στον Κλήρο και, αν ο κύριος για τον οποίο συζητούσαμε προ ολίγου το είχε επιτρέψει, τώρα θα είχα μια θαυμάσια θέση ως εφημέριος».

«Αλήθεια;»

«Βεβαιότατα. Ο αείμνηστος κύριος Ντάρσι μού κληροδότησε την καλύτερη ενορία της δικαιοδοσίας του. Ήταν νονός μου και μου είχε μεγάλη αδυναμία. Ό,τι και να πω για την καλοσύνη του θα είναι

λίγο. Ήθελε να ζω με όλες τις ανέσεις και πέθανε σίγουρος ότι το είχε φροντίσει. Όταν, όμως, η θέση χήρεψε, πέρασε σε άλλον».

«Για όνομα του Θεού!» αναφώνησε η Ελίζαμπεθ. «Μα πώς έγινε κάτι τέτοιο; Πώς αγνόησαν τη διαθήκη του; Γιατί δεν κινήσατε νομικές διαδικασίες;»

«Στους όρους της διαθήκης υπήρχε μια παρατυπία που δεν μου έδινε καμιά ελπίδα διά της δικαστικής οδού. Κανένας έντιμος άνθρωπος δεν θα αμφισβητούσε τις προθέσεις του, αλλά ο κύριος Ντάρσι προτίμησε να το κάνει και να την αντιμετωπίσει ως μια απλή σύσταση υπό όρους. Ισχυρίστηκε ότι είχα χάσει κάθε δικαίωμα για τη θέση λόγω της άσωτης ζωής και της επιπολαιότητάς μου. Με λίγα λόγια, έτσι του άρεσε. Το βέβαιο είναι ότι δύο χρόνια πριν, όταν βρισκόμουν πια σε ηλικία για να καταλάβω τη συγκεκριμένη θέση, αυτή χήρεψε και πέρασε σε κάποιον άλλο. Εξίσου βέβαιο είναι ότι δεν είχα κάνει τίποτα για να μου αξίζει να τη χάσω. Ο χαρακτήρας μου είναι εκδηλωτικός και παρορμητικός και μπορεί κάποιες φορές να εξέφρασα τη γνώμη μου γι' αυτόν και προς αυτόν πολύ ανοιχτά. Δεν θυμάμαι, όμως, να έχω κάνει κάτι φοβερό. Είναι γεγονός, πάντως, ότι είμαστε πολύ διαφορετικοί άνθρωποι και ότι αυτός με μισεί».

«Αυτό είναι σκανδαλώδες! Του αξίζει δημόσιος εξευτελισμός!»

«Αργά ή γρήγορα, αυτό θα γίνει, όχι, όμως, από μένα. Από τη στιγμή που διατηρώ ζωντανή μέσα μου την ανάμνηση του πατέρα του, δεν θα μπορέσω ποτέ να προκαλέσω τον εξευτελισμό του ή να τον εκθέσω».

Η Ελίζαμπεθ εκτίμησε τα αισθήματά του αυτά και, όση ώρα τής μιλούσε γι' αυτά, της φαινόταν πιο όμορφος από πριν.

«Μα τι κίνητρο θα μπορούσε να έχει;» είπε έπειτα από μια μικρή παύση. «Τι ήταν αυτό που τον έκανε να φερθεί με τόση σκληρότητα;»

«Η βαθιά αντιπάθεια που τρέφει για μένα, μια αντιπάθεια που, έως έναν βαθμό, δεν μπορώ να αποδώσω παρά σε ζήλια. Αν ο αείμνηστος κύριος Ντάρσι με συμπαθούσε λιγότερο, τότε ο γιος του ίσως με ανεχόταν περισσότερο. Πιστεύω, ωστόσο, ότι η ασυνήθιστη αδυναμία του πατέρα του προς εμένα είχε αρχίσει να τον εκνευρίζει από τότε που ήταν μικρός. Λόγω της ιδιοσυγκρασίας του, του ήταν αδύνατο να ανεχτεί έναν τέτοιο ανταγωνισμό, αυτού του είδους την προτίμηση που απολάμβανα εγώ».

«Δεν είχα φανταστεί ότι ο κύριος Ντάρσι είναι τόσο κακός και, παρόλο που ποτέ δεν τον συμπάθησα, δεν είχα σχηματίσει τόσο κακή γνώμη γι' αυτόν. Υπέθετα ότι γενικά περιφρονεί τους συνανθρώπους του, αλλά δεν είχε περάσει από το μυαλό μου ότι θα έπεφτε τόσο χαμηλά, ότι θα κατέφευγε σε τέτοια μοχθηρή εκδίκηση, τέτοια αδικία, τέτοια απανθρωπιά!» Αφού έμεινε για λίγο σκεπτική, συνέχισε: «Τον θυμάμαι, ωστόσο, να κομπάζει μια μέρα στο Νέδερφιλντ για την αμετακίνητη μνησικακία του, ότι δεν συγχωρεί ποτέ. Πρέπει να έχει φρικτό χαρακτήρα».

«Δεν είμαι ο κατάλληλος να μιλήσει για το θέμα αυτό», απάντησε ο Γουίκαμ. «Μου είναι αδύνατο να τον κρίνω δίκαια».

Η Ελίζαμπεθ βυθίστηκε και πάλι στις σκέψεις της και ύστερα από λίγο αναφώνησε: «Να φερθεί με τέτοιο τρόπο στον βαφτισιμιό, τον φίλο, τον ευνοούμενο του πατέρα του!» Θα ήθελε να προσθέσει: «Έναν νέο άνδρα σαν εσάς, που οι τρόποι σας και μόνο εγγυώνται ότι είστε αξιολάτρευτος», αλλά αρκέστηκε στο: «Και μάλιστα κάποιος που ήταν παιδικός του φίλος και συνδεόταν μαζί του, όπως νομίζω ότι αναφέρατε, με μια ιδιαίτερα στενή σχέση!»

«Γεννηθήκαμε στην ίδια ενορία, μέσα στο ίδιο πάρκο, περάσαμε μαζί τα περισσότερα χρόνια της νιότης μας, ζούσαμε στο ίδιο σπίτι, μοιραζόμασταν τις ίδιες διασκεδάσεις, ήμασταν αποδέκτες της ίδιας πατρικής στοργής. Ο πατέρας μου άρχισε τη σταδιοδρομία του στο επάγγελμα που φαίνεται ότι τόσο πολύ τιμά και ο θεός σας, ο κύριος Φίλιπς, εγκατέλειψε, όμως, τα πάντα για να υπηρετήσει πιστά τον αείμνηστο κύριο Ντάρσι και αφιερώθηκε ολοκληρωτικά στη φροντίδα του υποστατικού στο Πέμπερλι. Ο κύριος Ντάρσι τον εκτιμούσε απεριόριστα και τον θεωρούσε στενό φίλο και έμπιστό του. Πολλές φορές αναγνώριζε ανοιχτά τη μεγάλη υποχρέωση που του είχε και πόσα όφειλε στη θαυμάσια επίβλεψή του και όταν, λίγο πριν ο πατέρας μου πεθάνει, ο κύριος Ντάρσι τού υποσχέθηκε με την καρδιά του ότι θα με εξασφαλίσει, είμαι πεπεισμένος ότι δεν το θεώρησε χρέος του από ευγνωμοσύνη προς αυτόν, αλλά το έκανε από αγάπη για μένα!»

«Τι παράξενο!» αναφώνησε η Ελίζαμπεθ. «Τι αξιοθρήνητη συμπεριφορά! Αναρωτιέμαι γιατί η περίφημη περηφάνια του σημερινού κυρίου Ντάρσι δεν τον έκανε να σας συμπεριφερθεί δίκαια! Και αν όχι υποκινούμενος από κάποιο ανώτερο κίνητρο, τουλάχιστον

ας ήταν αρκετά υπερήφανος ώστε να μη φερθεί άτιμα – γιατί περι ατιμίας πρόκειται».

«Πράγματι, είναι αξιοθαύμαστο», απάντησε ο Γουίκαμ, «αφού όλες σχεδόν οι ενέργειές του έχουν απώτερο κίνητρο την περηφάνια. Η περηφάνια υπήρξε πάντα ο καλύτερός του φίλος. Σε σχέση με όλα τα άλλα αισθήματα, η περηφάνια είναι που τον συνδέει περισσότερο με την αρετή. Αλλά ποτέ δεν ταιριαζάμε, και η συμπεριφορά του απέναντί μου κρύβει κίνητρα ισχυρότερα και από την περηφάνια».

«Μπορεί από μια τόσο άθλια περηφάνια να προκύψει ποτέ κάτι καλό;»

«Βεβαίως. Πολλές φορές τον απελευθερώνει και τον κάνει γενναιόδωρο, μοιράζει αφειδώς χρήματα, γίνεται φιλόξενος, βοηθά τους ενοικιαστές των κτημάτων του και προσπαθεί να ανακουφίσει τους φτωχούς. Και όλα αυτά οφείλονται στην περηφάνια του, την οικογενειακή περηφάνια, αλλά και αυτή του γιου, επειδή είναι πολύ περήφανος για τον πατέρα του. Δεν θέλει να φανεί ότι ατίμασε την οικογένειά του, ότι εκφυλίζει τις κοινές αρετές ή ότι χάνει την επιρροή του στο Πέμππερλι. Όλα αυτά είναι πολύ ισχυρά κίνητρα. Διαθέτει επίσης αδελφική περηφάνια, η οποία, σε συνδυασμό με την αδελφική αγάπη, τον κάνει έναν πολύ ευγενικό και προστατευτικό φρουρό της αδελφής του. Είμαι σίγουρος ότι θα έχετε ακούσει να τον επαινούν ως τον πιο περιποιητικό και καλό αδελφό του κόσμου».

«Τι είδους κορίτσι είναι η δεσποινίς Ντάρσι;»

Ο άνδρας κούνησε το κεφάλι του.

«Μακάρι να μπορούσα να τη χαρακτηρίσω αξιαγάπητη. Με πονά όταν αναγκάζομαι να μιλάω άσχημα για έναν Ντάρσι. Δυστυχώς, όμως, μοιάζει πολύ με τον αδελφό της. Είναι πολύ, πολύ περήφανη. Όταν ήταν παιδί, ήταν πολύ τρυφερή και ευχάριστη και με αγαπούσε υπερβολικά. Τώρα, όμως, δεν σημαίνει τίποτα για μένα. Είναι ένα όμορφο κορίτσι, γύρω στα δεκαπέντε με δεκάξι και πολύ καλλιεργημένη από ό,τι μαθαίνω. Μετά τον θάνατο του πατέρα της ζει στο Λονδίνο μαζί με μια κυρία που επιβλέπει την εκπαίδευσή της».

Έπειτα από πολλές παύσεις και ισάριθμες απόπειρες να συζητήσουν άλλα θέματα, η Ελίζαμπεθ, που δεν μπορούσε να κρατηθεί, επέστρεψε στο πρώτο, λέγοντας:

«Με εκπλήσσει η στενή του σχέση με τον κύριο Μπίνγκλεϊ! Πώς

μπορεί ο κύριος Μπίνγκλεϊ, η προσωποποίηση της καλής διάθεσης και, ειλικρινά σας λέω, ένας πραγματικά αξιολάτρευτος άνθρωπος να είναι φίλος ενός τέτοιου ατόμου; Πώς ταιριάζουν μεταξύ τους; Γνωρίζετε τον κύριο Μπίνγκλεϊ;»

«Όχι, καθόλου».

«Είναι ένας γλυκός, αξιαγάπητος, γοητευτικός άνθρωπος. Δεν μπορεί να γνωρίζει αυτό που πραγματικά είναι ο κύριος Ντάρσι».

«Πιθανότατα όχι, γιατί ο κύριος Ντάρσι μπορεί να γίνεται ευχάριστος, όταν το θέλει. Έχει όλα τα προσόντα. Όταν θεωρεί ότι αξίζει τον κόπο, μπορεί να γίνει ένας ευχάριστος συνομιλητής. Όταν βρίσκεται με άτομα της δικής του κοινωνικής τάξης είναι πολύ διαφορετικός από ό,τι με αυτούς που θεωρεί λιγότερο ευκατάστατους. Φυσικά η περηφάνια του δεν τον εγκαταλείπει ποτέ, αλλά με τους πλούσιους είναι ανοιχτόμυαλος, δίκαιος, ειλικρινής, λογικός, αξιοπρεπής, μπορεί και συμπαθητικός, λαμβάνοντας υπόψη την παρουσία και την εμφάνισή του».

Ύστερα από λίγο το καρέ διαλύθηκε, οι παίχτες συγκεντρώθηκαν γύρω από ένα άλλο τραπέζι και ο κύριος Κόλινς στρογγυλοκάθισε ανάμεσα στην ξαδέλφη του Ελίζαμπεθ και την κυρία Φίλιπς. Η δεύτερη τον ρώτησε τα συνηθισμένα σχετικά με την τύχη του στα χαρτιά. Δεν ήταν και πολύ μεγάλη, δεν είχε κερδίσει κανέναν πόντο. Αλλά μόλις η κυρία Φίλιπς άρχισε να του εκφράζει τη λύπη της γι' αυτό, ο κύριος Κόλινς τη διαβεβαίωσε με μεγάλη σοβαρότητα ότι δεν είχε καθόλου σημασία, ότι το ποσό που έχασε ήταν ασήμαντο και την παρακάλεσε να μην αισθάνεται άσχημα.

«Γνωρίζω πολύ καλά, κυρία μου», είπε, «ότι, όταν κάποιος κάθεται να παίξει χαρτιά, πρέπει να λαμβάνει υπόψη του τα ρίσκα και ευτυχώς δεν βρίσκομαι σε τέτοια κατάσταση ώστε να κάνω θέμα για πέντε σελίνια. Αναμφίβολα υπάρχουν πολλοί που δεν θα έλεγαν το ίδιο, αλλά χάρη στη λαίδη Κάθριν ντε Μπεργκ δεν βρίσκομαι στη δυσάρεστη θέση να ασχολούμαι με τέτοια μικροπράγματα».

Το σχόλιο αυτό τράβηξε την προσοχή του κυρίου Γουίκαμ. Αφού παρατήρησε για λίγο τον κύριο Κόλινς, ρώτησε χαμηλόφωνα την Ελίζαμπεθ αν ο συγγενής της γνώριζε καλά την οικογένεια Ντε Μπεργκ.

«Η λαίδη Κάθριν ντε Μπεργκ», απάντησε εκείνη, «του πρόσφερε πρόσφατα τη θέση του εφημέριου σε κάποια ενορία της. Δεν έχω

ιδέα πώς τη γνώρισε ο κύριος Κόλινς, αλλά είναι σίγουρο ότι δεν τη γνωρίζει πολύ καιρό».

«Γνωρίζετε ασφαλώς ότι η λαίδη Κάθριν ντε Μπεργκ και η λαίδη Αν Ντάρσι είναι αδελφές. Επομένως, είναι θεία του σημερινού κυρίου Ντάρσι».

«Όχι, ομολογώ, δεν το γνώριζα. Δεν γνώριζα τίποτε απολύτως για τους συγγενείς της λαίδης Κάθριν. Μέχρι προχθές, δεν γνώριζα ούτε την ύπαρξή της».

«Η κόρη της, η δεσποινίς Ντε Μπεργκ, θα κληρονομήσει μια αμύθητη περιουσία και όλοι πιστεύουν ότι αυτή και ο ξάδελφός της θα ενώσουν τις δύο περιουσίες».

Η πληροφορία αυτή έκανε την Ελίζαμπεθ να χαμογελάσει, καθώς σκέφτηκε την καημένη τη δεσποινίδα Μπίνγκλεϊ. Πόσο μάταιες θα αποδεικνύονταν οι περιποιήσεις της, πόσο μάταιη η αγάπη της για την αδελφή του και οι έπαινοι προς αυτόν, αν αυτός είχε ήδη βάλει πλώρη για άλλη γυναίκα.

«Ο κύριος Κόλινς», είπε, «μιλά με τα καλύτερα λόγια για τη λαίδη Κάθριν και την κόρη της, αλλά, από ορισμένες λεπτομέρειες που ανέφερε σχετικά με την εξοχότητά της, υποψιάζομαι πως η ευγνωμοσύνη που νιώθει γι' αυτές τον παραπλανά και ότι αυτή, αν και προστάτιδά του, είναι μια γυναίκα επηρμένη και υπεροπτική».

«Θεωρώ ότι είναι και τα δύο και μάλιστα σε μεγάλο βαθμό», απάντησε ο Γουίκαμ. «Έχω πολλά χρόνια να τη δω, αλλά θυμάμαι καλά ότι ποτέ δεν μου άρεσε και ότι οι τρόποι της ήταν αυταρχικοί και προσβλητικοί. Έχει τη φήμη υπερβολικά ευφυούς ανθρώπου, αλλά εγώ πιστεύω ότι όλες οι ικανότητές της προέρχονται εν μέρει από την κοινωνική θέση και την περιουσία της, εν μέρει από τους αυταρχικούς τρόπους της και το υπόλοιπο από την περηφάνια του ανιψιού της, ο οποίος επιδιώκει οι άνθρωποι που συνδέονται μαζί του να διαθέτουν μια πρώτη τάξεως αντίληψη».

Η Ελίζαμπεθ αναγνώρισε ότι η άποψή του αυτή ήταν απόλυτα λογική και συνέχισαν να μιλούν με αμοιβαία ικανοποίηση έως ότου σέρβιραν το δείπνο, γεγονός που έβαλε τέλος στο χαρτοπαίγνιο. Έτσι, οι υπόλοιπες κυρίες είχαν την ευκαιρία να απολαύσουν και αυτές την προσοχή του κυρίου Γουίκαμ. Ο θόρυβος του δείπνου της κυρίας Φίλιπς εμπόδιζε την όποια συζήτηση, αλλά οι τρόποι του ήταν αρκετοί για να κερδίσουν τη συμπάθεια όλων. Ό,τι έλεγε, το

έλεγε ωραία και ό,τι έκανε, το έκανε με χάρη. Η Ελίζαμπεθ έφυγε με το μυαλό της γεμάτο απ' αυτόν. Σε όλο τον δρόμο της επιστροφής το μόνο που σκεφτόταν ήταν ο κύριος Γουίκαμ και όλα όσα της είχε πει, δεν της δόθηκε, όμως, η ευκαιρία να αναφέρει ούτε το όνομά του, γιατί ούτε η Λίντια ούτε ο κύριος Κόλινς σταμάτησαν λεπτό να φλυαρούν. Η Λίντια μιλούσε ακατάπαυστα για τους λαχνούς της λοταρίας, για τις μάρες που έχασε και γι' αυτές που κέρδισε, ο δε κύριος Κόλινς αναφερόταν επίμονα στην ευγένεια του κυρίου και της κυρίας Φίλιπς, διαμαρτυρόταν ότι δεν τον ενόχλησε καθόλου που έχασε στο ουίστ, απαριθμούσε τα πιάτα του δείπνου και κάθε τόσο επαναλάμβανε την ανησυχία του μήπως στρίμωχνε τις ξαδέλφες του. Είχε, λοιπόν, να πει πολύ περισσότερα από όσα θα προλάβαινε, ώσπου να σταματήσει η άμαξα μπροστά στο Λόνγκμπουρν Χάουζ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 17

Η Ελίζαμπεθ διηγήθηκε την επόμενη μέρα στην Τζέιν όλα όσα είχε συζητήσει με τον κύριο Γουίκαμ. Η Τζέιν την άκουσε έκπληκτη και με μεγάλο ενδιαφέρον. Δεν μπορούσε να πιστέψει ότι ο κύριος Ντάρσι δεν άξιζε την εκτίμηση του κυρίου Μπίνγκλεϊ. Παρ' όλα αυτά, δεν ήταν του χαρακτήρα της να αμφισβητήσει την ειλικρίνεια ενός νέου με την τόσο φιλική όψη του κυρίου Γουίκαμ. Η πιθανότητα να έχει υποστεί πράγματι μια τόσο σκληρή μεταχείριση αρκούσε για να ξυπνήσει μέσα της τα πιο τρυφερά συναισθήματα. Έτσι, το μόνο που της έμενε ήταν να συνεχίζει να εκτιμά και τους δύο, να υπερασπίζεται τη συμπεριφορά τους και να αποδίδει σε μια άτυχη συγκυρία ή σε λάθος ό,τι δεν μπορούσε να ερμηνεύσει διαφορετικά.

«Νομίζω», είπε, «ότι και οι δύο έχουν παραπλανηθεί με κάποιον τρόπο που εμείς αγνοούμε. Ίσως κάποιιοι άλλοι, κάποιιοι που έχουν συμφέρον να κάνουν κάτι τέτοιο, έχουν σπείρει συκοφαντίες στον έναν για τον άλλο. Με λίγα λόγια, είναι αδύνατο να υποθέσουμε τους λόγους ή τις περιστάσεις που τους αποξένωσαν, χωρίς να ευθύνεται καμία από τις δύο πλευρές».

«Αυτό είναι σίγουρα αλήθεια. Και τώρα, αγαπητή μου Τζέιν, τι θα πεις γι' αυτούς τους άλλους που μπορεί να είχαν κάποιο συμφέρον στην υπόθεση; Αθώωσέ τους κι αυτούς, αλλιώς θα αναγκαστούμε να σχηματίσουμε τελικά κακή γνώμη για κάποιον».

«Γέλα μαζί μου όσο θέλεις, αλλά δεν θα με κάνεις να αλλάξω γνώμη. Αγαπημένη μου Λίζι, σκέφου μόνο τι άσχημη εντύπωση θα έδινε ο κύριος Ντάρσι, αν φερόταν με τέτοιο τρόπο στον ευνοούμενο του πατέρα του, αυτόν στον οποίο ο πατέρας του είχε υποσχεθεί να εξασφαλίσει! Είναι αδύνατο. Κανένας άνθρωπος με στοιχειώδη ευαισθησία, κανένας που να έχει έστω και την ελάχιστη αυτοεκτίμηση, δεν θα ήταν ικανός να κάνει κάτι τέτοιο. Είναι δυνατό οι στενότεροι φίλοι του να κάνουν τόσο μεγάλο λάθος γι' αυτόν; Όχι, αποκλείεται!»

Περηφάνια και προκατάληψη

«Πιο εύκολο μου είναι να πιστέψω ότι ο κύριος Μπίνγκλεϊ εξαπατήθηκε, παρά ότι ο κύριος Γουίκαμ θα επινοούσε μια ιστορία σαν αυτή που μου εξιστόρησε χθες το βράδυ. Ονόματα, γεγονότα, τα πάντα, παρέθεσε τα πάντα απλά και χωρίς περιστροφές. Αν δεν είναι έτσι, ας αφήσουμε τον ίδιο τον κύριο Ντάρσι να τα αντικρούσει. Εκτός αυτού, τα μάτια του έδειχναν ότι έλεγε την αλήθεια».

«Πράγματι, είναι πολύ δύσκολο! Θα έλεγα, μάλιστα, ότι πρόκειται για γρίφο. Δεν ξέρει κανείς τι να πιστέψει».

«Με συγχωρείς, αλλά εγώ ξέρω ακριβώς τι να πιστέψω».

Το μόνο, πάντως, που η Τζέιν πίστευε με βεβαιότητα ήταν ένα σημείο: ότι ο κύριος Μπίνγκλεϊ, αν όντως είχε παραπλανηθεί, θα υπέφερε πολύ, εφόσον αυτή η υπόθεση έβγαινε στο φως.

Οι δύο νεαρές κυρίες αναγκάστηκαν να διακόψουν τη συζήτησή τους στον κήπο και να επιστρέψουν στο σπίτι επειδή κατέφτασαν μερικά από τα πρόσωπα που σχολίαζαν. Ο κύριος Μπίνγκλεϊ και οι αδελφές του είχαν μόλις φτάσει για να τους προσκαλέσουν στον περιβόητο χορό του Νέδερφιλντ, που είχε οριστεί για την επόμενη Τρίτη.

Οι δύο κυρίες ήταν ενθουσιασμένες που ξανάβλεπαν την αγαπημένη τους φίλη, έλεγαν ότι ένιωθαν σαν να είχαν περάσει αιώνες από την τελευταία τους συνάντηση και τη ρωτούσαν συνεχώς πώς περνούσε από τότε που σταμάτησαν να βλέπονται. Έδωσαν ελάχιστη σημασία στην υπόλοιπη οικογένεια, απέφυγαν όσο μπορούσαν την κυρία Μπένετ, μίλησαν πολύ λίγο στην Ελίζαμπεθ και καθόλου στους άλλους. Έπειτα από λίγο σηκώθηκαν να φύγουν με μια προθυμία που εξέπληξε τον αδελφό τους και με τόση βιασύνη, σαν να ήθελαν να ξεφύγουν από τις τυπικότητες της κυρίας Μπένετ.

Η προοπτική του χορού στο Νέδερφιλντ γέμισε χαρά όλα τα θηλυκά μέλη της οικογένειας. Η κυρία Μπένετ επέλεξε να πιστέψει ότι ο χορός δινόταν προς τιμήν της μεγαλύτερης κόρης της και ένιωθε πολύ κολακευμένη που είχαν προσκληθεί από τον κύριο Μπίνγκλεϊ αυτοπροσώπως και όχι με μια απρόσωπη κάρτα. Η Τζέιν φανταζόταν μια ευχάριστη βραδιά μαζί με τις φίλες της και την προσοχή του αδελφού τους στραμμένη σε εκείνη. Η Ελίζαμπεθ σκεφτόταν με ευχαρίστηση ότι θα χόρευε αρκετές φορές με τον κύριο Γουίκαμ και ότι το βλέμμα και η συμπεριφορά του κυρίου Ντάρσι θα επιβεβαίωναν τα πάντα. Οι ευτυχείς προσδοκίες της Κάθριν και της Λίντια δεν είχαν σχέση με κάποιο συγκεκριμένο γεγονός ή πρόσωπο, εφόσον, παρόλο που και οι δύο, όπως άλλωστε και η Ελίζαμπεθ, είχαν στο μυαλό τους να περάσουν τη μισή βραδιά χορεύοντας με τον κύριο Γουίκαμ, η αλήθεια είναι ότι θα τις ικανοποιούσε το ίδιο και οποιοσδήποτε άλλος καβαλιέρος, γιατί ένας χορός είναι ένας χορός. Ακόμη και η Μέρι διαβεβαίωνε την οικογένειά της ότι η ιδέα του χορού δεν την ενοχλούσε καθόλου.

«Το ότι έχω όλα τα πρωινά δικά μου», είπε, «μου αρκεί. Δεν νομίζω ότι θυσιάζομαι αν συμμετέχω κατά καιρούς και σε κάποια χοροεσπερίδα. Οι κοινωνικές επαφές είναι καθήκον για όλους και ομολογώ ότι είμαι από αυτούς που πιστεύουν ότι όλοι χρειάζονται μερικά διαλείμματα ξεκούρασης και διασκέδασης».

Η διάθεση της Ελίζαμπεθ ήταν τόσο καλή λόγω της προοπτικής του χορού, που –παρόλο που δεν συνήθιζε να μιλάει ιδιαίτερα στον κύριο Κόλινς αν δεν υπήρχε λόγος– δεν κατάφερε να κρατηθεί και να μην τον ρωτήσει αν σκόπευε να δεχτεί την πρόσκληση του κυρίου Μπίνγκλεϊ. Και, όταν αυτός απάντησε θετικά, τον ρώτησε αν θεωρούσε σωστό να συμμετάσχει σε μια βραδινή διασκέδαση. Μάλιστα,

απόρησε όταν αντιλήφθηκε ότι ο κύριος Κόλινς δεν είχε κανέναν απολύτως ενδοιασμό γι' αυτό και ότι δεν φοβόταν μήπως του γίνει κάποια παρατήρηση από την πλευρά του αρχιεπισκόπου ή της λαίδης Κάθριν ντε Μπεργκ, στην περίπτωση που επρόκειτο να χορέψει.

«Σας διαβεβαιώ», της είπε, «ότι δεν είμαι της άποψης πως ένας τέτοιος χορός, που δίνεται από έναν νεαρό με ήθος προς τιμήν ευπώληπτων ατόμων, μπορεί να έχει κακό σκοπό. Και σε καμιά περίπτωση δεν θεωρώ ότι δεν πρέπει να χορέψω κι εγώ και ελπίζω ότι οι ωραίες εξαδέλφες μου θα μου κάνουν την τιμή κατά τη διάρκεια της βραδιάς. Και με την ευκαιρία σάς ζητώ, δεσποινίς Ελίζαμπεθ, να μου κάνετε την τιμή και να μου χαρίσετε τους δύο πρώτους χορούς, μια προτίμηση που πιστεύω ότι η εξαδέλφη μου Τζέιν θα αποδώσει στον σωστό λόγο και όχι σε ενδεχόμενη έλλειψη σεβασμού προς εκείνη».

Η Ελίζαμπεθ αισθάνθηκε παγιδευμένη. Αυτοί ακριβώς ήταν οι χοροί που ήλπιζε να χορέψει με τον κύριο Γουίκαμ. Και να της τύχει ο κύριος Κόλινς αντί γι' αυτόν! Η ζωντάνια της βρήκε τελικά τη χειρότερη στιγμή για να εκδηλωθεί. Πάντως, ήταν γεγονός ότι δεν μπορούσε να κάνει τίποτα. Η ευτυχία της και αυτή του κυρίου Γουίκαμ έπρεπε να περιμένουν λιγάκι ακόμη, έτσι έβαλε τα δυνατά της να δεχτεί την πρόταση του κυρίου Κόλινς με όσο περισσότερη χάρη μπορούσε. Τη δυσαρέστησε επίσης ο ιπποτισμός του ξαδέλφου της, μάλλον επειδή είχε την αίσθηση ότι υπονοούσε κάτι. Και για πρώτη φορά της πέρασε από το μυαλό ότι, από όλες τις αδελφές, αυτή ήταν που είχε διαλέξει ως την αξιότερη για να γίνει οικοδέσποινα στο πρεσβυτέριο του Χάνσφορντ Πάρσονεϊτζ, αλλά και για να συμπληρώνει το καρέ της καντρίλιας στο Ρόουζινγκς, όταν δεν υπήρχαν διακεκριμένοι καλεσμένοι. Η ιδέα αυτή έγινε σύντομα βεβαιότητα, καθώς παρατηρούσε ότι οι ευγένειες του άνδρα προς το πρόσωπό της αυξάνονταν συνεχώς και τον έβλεπε να προσπαθεί διαρκώς να της κάνει κομπλιμέντα για το πνεύμα και τη ζωντάνια της. Και, ενώ η ίδια μάλλον απορούσε παρά χαιρόταν για την επιρροή της γοητείας της, η μητέρα της της έδωσε σύντομα να καταλάβει ότι έβρισκε το ενδεχόμενο αυτού του γάμου εξαιρετικά ευχάριστο. Η Ελίζαμπεθ προτίμησε να δείξει ότι δεν αντιλήφθηκε το υπονοούμενο, εφόσον γνώριζε καλά ότι η οποιαδήποτε απάντησή της θα οδηγούσε σε σοβαρή λογομαχία. Η πρόταση του κυρίου Κόλινς μπορεί να μη γινόταν ποτέ και, μέχρι να γίνει, δεν υπήρχε λόγος να καβγαδίζουν γι' αυτόν.

Αν δεν υπήρχαν οι ετοιμασίες και οι συζητήσεις για τον χορό στο Νέδερφιλντ, οι νεότερες δεσποινίδες Μπένετ θα ήταν αξιολύπητες, αφού έβρεχε συνέχεια από την ημέρα της πρόσκλησης μέχρι την ημέρα του χορού και δεν είχαν τη δυνατότητα να πάνε στο Μέριτον ούτε μία φορά. Επομένως, ούτε θεία ούτε αξιωματικοί ούτε νέα. Ακόμη και τα στολίδια για τις γόβες τους τα παρέλαβαν μέσω τρίτου. Η Ελίζαμπεθ ένωσε και η ίδια την υπομονή της να εξαντλείται λόγω του κακού καιρού, καθώς η κατάσταση αυτή είχε διακόψει εντελώς την εξέλιξη της γνωριμίας της με τον κύριο Γουίκαμ. Και μόνο η προοπτική ενός χορού την Τρίτη βοήθησε την Κίτι και τη Λίντια να αντέξουν το ατελείωτο διάστημα της Παρασκευής, του Σαββάτου, της Κυριακής και της Δευτέρας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 18

Η Ελίζαμπεθ, από τη στιγμή που μπήκε στο σαλόνι του Νέδερφιλντ και αναζήτησε μάταια τον κύριο Γουίκαμ ανάμεσα στο πλήθος των αξιωματικών με τις κόκκινες κάπες, δεν είχε καμία αμφιβολία ότι τελικά θα τον έβλεπε. Η βεβαιότητά της ότι θα τον συναντούσε δεν κλονίστηκε καθόλου από κάποια συγκεκριμένη ανάμνηση που λογικό θα ήταν να τη θορυβήσει. Είχε περιποιηθεί την εμφάνισή της περισσότερο από το συνηθισμένο και είχε προετοιμαστεί με όλη την καλή της διάθεση να κατακτήσει το ανυπότακτο μέρος της καρδιάς του, σίγουρη ότι δεν ήταν μεγαλύτερο από όσο θα μπορούσε να κερδίσει στο διάστημα μιας εβδομάδας. Ωστόσο, ξαφνικά, της γεννήθηκε η φρικτή υποψία ότι το όνομα του κυρίου Γουίκαμ μπορεί να είχε παραλειφθεί εσκεμμένα από τον κατάλογο των προσκεκλημένων αξιωματικών για χάρη του κυρίου Ντάρσι. Και, παρόλο που δεν ήταν ακριβώς έτσι, ο φίλος του, ο κύριος Ντένι, απαντώντας στις επίμονες ερωτήσεις της Λίντια, επιβεβαίωσε την απουσία του κυρίου Γουίκαμ, επειδή την προηγούμενη μέρα είχε κάποιες υποθέσεις στην πόλη και δεν είχε επιστρέψει ακόμα. Και, χαμογελώντας με νόημα, πρόσθεσε:

«Δεν μπορώ να φανταστώ τι είδους υπόθεση θα τον απομάκρυνε από εδώ μια τέτοια μέρα, αν δεν επιθυμούσε να αποφύγει έναν συγκεκριμένο κύριο της σημερινής συντροφιάς».

Αυτό το τελευταίο μέρος της φράσης του, αν και πέρασε απαρατήρητο από τη Λίντια, δεν διέφυγε από την Ελίζαμπεθ. Κατά συνέπεια, πεπεισμένη ότι ο Ντάρσι δεν ήταν λιγότερο υπεύθυνος για την απουσία του κυρίου Γουίκαμ από ό,τι αν ίσχυε η αρχική της εικασία, ένιωσε ότι όλα τα αισθήματα δυσαρέσκειας προς τον πρώτο έγιναν ακόμη πιο έντονα ύστερα από αυτή την απότομη απογοήτευση, σε βαθμό που, όταν ύστερα από λίγο εκείνος την πλησίασε και άρχισε τις φιλοφρονήσεις και τις ευγενικές ερωτήσεις, με δυσκολία διατήρησε μια στοιχειώδη ευγένεια. Η προσοχή, η ανοχή και η υπομονή προς τον Ντάρσι σήμαιναν προσβολή προς τον Γουίκαμ. Αποφάσισε

να μη συζητήσει καθόλου μαζί του και απομακρύνθηκε με αρκετά κακή διάθεση, την οποία δεν κατάφερε να ξεπεράσει τελείως, ακόμη και όταν μίλησε με τον κύριο Μπίνγκλεϊ, καθώς η τυφλή μεροληψία του την εκνεύριζε.

Όμως, η Ελίζαμπεθ δεν ήταν φτιαγμένη για να είναι δύσθυμη. Και, παρόλο που όλα τα σχέδιά της για τη συγκεκριμένη βραδιά είχαν καταστραφεί, δεν μπορούσε να διατηρήσει πολλή ώρα άσχημη διάθεση. Αφού, λοιπόν, είπε τα βάσανά της στη Σάρλοτ Λούκας, την οποία είχε να συναντήσει μια βδομάδα, μπόρεσε σύντομα να περάσει σε ένα πιο διασκεδαστικό θέμα, τις παραξενιές του ξαδέλφου της και να τον δείξει στη φίλη της. Οι δύο πρώτοι χοροί, ωστόσο, επανέφεραν την κακή της διάθεση: ήταν χοροί πραγματικής ταπείνωσης. Ο κύριος Κόλινς, αδέξιος και με επίσημο ύφος, αντί να προσέχει, ζητούσε συνεχώς συγγνώμη και έκανε διαρκώς λάθος στα βήματα χωρίς να το καταλαβαίνει, γεγονός που την έκανε να αισθανθεί όλη την ντροπή και την απογοήτευση που μπορεί να προκαλέσει ένας δυσάρεστος καβαλιέρος στη διάρκεια δύο χορών. Τη στιγμή που αποδεσμεύτηκε από αυτόν ένωσε πραγματική αγαλλίαση.

Στη συνέχεια χόρεψε με έναν αξιωματικό και είχε τη χαρά να μιλήσει για τον Γουίκαμ και να ακούσει ότι όλοι ανεξαιρέτως τον συμπαθούσαν. Όταν τελείωσαν και αυτοί οι χοροί, επέστρεψε στη Σάροτ Λούκας και συζητούσε μαζί της όταν, εντελώς ξαφνικά, αντιλήφθηκε τον κύριο Ντάρσι να της απευθύνει τον λόγο. Την αιφνιδίασε τόσο όταν της ζήτησε να του κάνει την τιμή να χορέψει μαζί του τους επόμενους χορούς, που, χωρίς να ξέρει τι κάνει, δέχτηκε. Εκείνος απομακρύνθηκε πάλι αμέσως και εκείνη έμεινε εκεί να συλλογίζεται ότι έπρεπε να ήταν πιο ετοιμόλογη. Η Σάροτ προσπάθησε να την παρηγορήσει.

«Νομίζω ότι θα τον βρεις πολύ ευχάριστο».

«Ο Θεός να με συγχωρέσει! Κάτι τέτοιο θα ήταν η μεγαλύτερη ατυχία στον κόσμο! Να βρω ευχάριστο έναν άνθρωπο που είμαι απόλυτα αποφασισμένη να μισώ! Μη μου εύχεσαι τέτοιο κακό!»

Όταν, όμως, ξανάρχισε ο χορός και ο Ντάρσι πλησίασε να ζητήσει το χέρι της, η Σάροτ δεν κρατήθηκε και της ψιθύρισε να μην είναι αφελής αφήνοντας τον ενθουσιασμό της για τον Γουίκαμ να την κάνει να φανεί δυσάρεστη στα μάτια ενός ανθρώπου δέκα φορές πιο σημαντικού από αυτόν. Η Ελίζαμπεθ δεν απάντησε και πήρε θέση απέναντί του, έκπληκτη από την αίγλη που είχε κερδίσει λόγω της προτίμησής του, ενώ στα μάτια των διπλανών της διάβαζε την ίδια ακριβώς έκπληξη για το γεγονός. Χόρεψαν αρκετή ώρα, χωρίς να πουν λέξη και η Ελίζαμπεθ άρχισε να φαντάζεται ότι η σιωπή τους θα διαρκούσε όσο και οι δύο χοροί. Στην αρχή, είχε πάρει την απόφαση να μην τη διακόψει. Ξαφνικά, όμως, θεώρησε ότι δεν θα υπήρχε μεγαλύτερη τιμωρία για τον συνοδό της από το να τον αναγκάσει να μιλήσει και έκανε μια μικρή παρατήρηση σχετικά με τον χορό. Εκείνος απάντησε και βυθίστηκε πάλι στη σιωπή. Ύστερα από μια παύση μερικών λεπτών, του απηύθυνε ξανά τον λόγο ως εξής:

«Είναι η σειρά σας να πείτε κάτι, κύριε Ντάρσι. Εγώ μίλησα για τον χορό και τώρα εσείς είστε που πρέπει να κάνετε κάποια παρατήρηση σχετικά με το μέγεθος του δωματίου ή τον αριθμό των ζευγαριών».

Εκείνος χαμογέλασε και τη διαβεβαίωσε ότι θα έλεγε ό,τι επιθυμούσε να ακούσει.

«Πολύ καλά. Η απάντηση αυτή με καλύπτει προς το παρόν. Και

με την ευκαιρία, θα ήθελα να προσθέσω ότι οι ιδιωτικές χοροεσπερίδες είναι πολύ πιο ευχάριστες από τις δημόσιες. Και τώρα μπορούμε να σιωπήσουμε».

«Επομένως μιλάτε υπό περιορισμούς όταν χορεύετε;»

«Καμιά φορά. Πρέπει κανείς να μιλά και λιγάκι, ξέρετε. Θα ήταν περίεργο να είναι τελείως σιωπηλός για μισή ώρα. Αλλά για χάρη ορισμένων, η συζήτηση πρέπει να ρυθμίζεται έτσι, ώστε να μην αναγκάζονται να πουν παρά ελάχιστα».

«Στην προκειμένη περίπτωση, λαμβάνετε υπόψη τα δικά σας συναισθήματα ή φαντάζεστε ότι ικανοποιείτε τα δικά μου;»

«Και τα δύο», απάντησε η Ελίζαμπεθ πονηρά, «γιατί έχω διαπιστώσει ότι υπάρχει μεγάλη ομοιότητα στον τρόπο που σκεφτόμαστε εμείς οι δύο. Είμαστε και οι δύο κλειστοί χαρακτήρες, ολιγόλογοι, δεν μας αρέσουν οι πολλές κουβέντες, εκτός αν πρόκειται να πούμε κάτι που θεωρούμε ότι θα καταπλήξει όλη την αίθουσα και θα παραδοθεί στις επόμενες γενιές συνοδευόμενο από την αίγλη της μεγάλης σοφίας».

«Η εικόνα αυτή δεν αποδίδει και τόσο κομψά τον δικό σας χαρακτήρα, είμαι βέβαιος», είπε εκείνος. «Όσο για το πόσο προσεγγίζει τον δικό μου, αυτό δεν μπορώ να το κρίνω. Εσείς, πάντως, αναμφίβολα, θεωρείτε ότι τον αποδίδει πιστά».

«Δεν μπορώ να κρίνω εγώ τη συμπεριφορά μου».

Ο Ντάρσι δεν απάντησε και συνέχισαν αμίλητοι μέχρι να τελειώσει ο χορός. Τότε τη ρώτησε αν εκείνη και οι αδελφές της πήγαιναν συχνά περίπατο στο Μέριτον. Εκείνη απάντησε καταφατικά και, ανίκανη να αντισταθεί στον πειρασμό, πρόσθεσε:

«Όταν μας συναντήσατε εκεί τις προάλλες, μόλις είχαμε κάνει μια νέα γνωριμία».

Ο Ντάρσι αντέδρασε άμεσα. Ένας βαθύτερος τόνος έπαρσης απλώθηκε στο πρόσωπό του, αλλά δεν είπε λέξη και η Ελίζαμπεθ, αν και κατηγορούσε τον εαυτό της για την αδυναμία της, δεν κατάφερε να συνεχίσει. Κάποια στιγμή ο Ντάρσι μίλησε και είπε με πολύ συγκαταλημένο ύφος:

«Ο κύριος Γούικαμ έχει ευλογηθεί με τόσο ευχάριστους τρόπους που πάντα καταφέρνει να κάνει αμέσως φίλους, για το αν έχει την ικανότητα να τους διατηρεί δεν είμαι και τόσο βέβαιος».

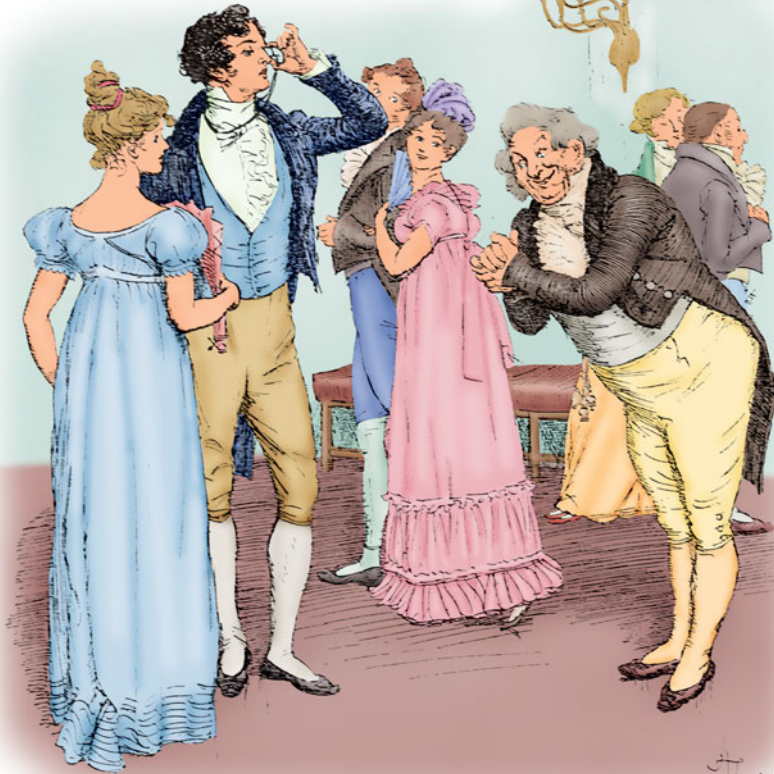
«Ήταν, όμως, μεγάλη ατυχία να χάσει τη φιλία σας», απάντησε η

Περηφάνια και προκατάληψη

Ελίζαμπεθ με έμφαση, «και μάλιστα με έναν τρόπο που πιθανόν θα τον κάνει να υποφέρει σε όλη του τη ζωή».

Ο Ντάρσι δεν απάντησε και φάνηκε πως ήθελε να αλλάξουν θέμα. Εκείνη τη στιγμή τούς πλησίασε ο σερ Γουίλιαμ Λούκας, προσπαθώντας να διασχίσει την αίθουσα και περνώντας ανάμεσα από τα ζευγάρια. Μόλις όμως αντιλήφθηκε τον κύριο Ντάρσι σταμάτησε και, με μια υπόκλιση που εξέφραζε ανώτερη ευγένεια, τον συγχάρηκε για τον τρόπο που χόρευε και για την ντάμα του.

«Ήταν μεγάλη η απόλαυση για μένα, αγαπητέ μου κύριε. Δεν βλέπει κανείς συχνά μια τόσο ανώτερη επίδοση στον χορό. Είναι προφανές ότι ανήκετε στους καλύτερους κύκλους. Επιτρέψτε μου, πάντως, να πω ότι η ωραία συνοδός σας δεν υστερεί σε τίποτα και εύχομαι να έχω την ευκαιρία να απολαύσω και πάλι αυτό το θεσπέσιο θέαμα, ιδιαίτερα όταν θα έχει λάβει χώρα

το πολυπόθητο συμβάν, αγαπητή μου Ελίζα», είπε κοιτάζοντας την αδελφή της και τον Μπίνγκκλεϊ. «Τι συγχαρητήρια θα ακούσουμε τότε! Θα παρακαλούσα, μάλιστα, τον κύριο Ντάρσι... αλλά δεν θα διακόψω άλλο, κύριε. Είμαι βέβαιος ότι δεν θα με ευγνωμονείτε που σας αποσπώ από τη γοητευτική συντροφιά της νεαρής μας κυρίας, καθώς βλέπω τα φωτεινά της μάτια να με επιπλήττουν».

Το τελευταίο μέρος της φράσης μάλλον δεν έφτασε καθόλου στα αυτιά του Ντάρσι, ο υπαινιγμός του σερ Γουίλιαμ, όμως, για τον φίλο του φαίνεται ότι του έκανε μεγάλη εντύπωση και το βλέμμα του, με μια πολύ σοβαρή έκφραση, στράφηκε προς τον Μπίνγκκλεϊ και την Τζέιν που χόρευαν μαζί εκείνη τη στιγμή. Συνήλθε, ωστόσο, πολύ γρήγορα, στράφηκε στην ντάμα του και είπε:

«Η διακοπή του σερ Γουίλιαμ με έκανε να ξεχάσω τι συζητούσαμε».

«Μα δεν νομίζω να μιλούσαμε καν. Δεν θεωρώ ότι ο σερ Γουίλιαμ θα μπορούσε να διακόψει δύο άλλα άτομα μέσα στο δωμάτιο που να έχουν να πουν λιγότερα μεταξύ τους από ό,τι εμείς οι δύο. Ήδη δοκιμάσαμε δυο τρία θέματα χωρίς επιτυχία και δεν μπορώ να φανταστώ για τι άλλο θα μπορούσαμε να μιλήσουμε».

«Τι θα λέγατε να μιλήσουμε για βιβλία;» είπε εκείνος, χαμογελώντας.

«Βιβλία. Ω, όχι! Είμαι σίγουρη ότι δεν διαβάζουμε τα ίδια ή τουλάχιστον όχι με τα ίδια συναισθήματα».

«Λυπάμαι που πιστεύετε κάτι τέτοιο. Αλλά, ακόμη κι αν αυτό ισχύει, υπάρχει τουλάχιστον ένα θέμα συζήτησης. Μπορούμε να συγκρίνουμε τις διαφορετικές μας απόψεις».

«Όχι. Δεν μπορώ να μιλώ για βιβλία σε μια αίθουσα χορού. Το μυαλό μου είναι απασχολημένο με άλλα πράγματα».

«Επομένως, σε χώρους όπως αυτός, η σκέψη σας είναι πάντα απασχολημένη με το παρόν;» τη ρώτησε με βλέμμα γεμάτο αμφιβολία.

«Ναι, πάντα», απάντησε η Ελίζαμπεθ, χωρίς να καταλαβαίνει τι είπε, γιατί οι σκέψεις της είχαν απομακρυνθεί πολύ από το συγκεκριμένο θέμα, όπως φάνηκε αμέσως μετά το ξαφνικό επιφώνημά της: «Θυμάμαι που σας άκουσα να λέτε κάποτε, κύριε Ντάρσι, ότι πολύ δύσκολα συγχωρείτε, ότι όταν γεννηθεί μέσα σας το αίσθημα της μνησικαχίας δεν σβήνει ποτέ. Θα είστε, υποθέτω, πολύ προσεκτικός όταν επιτρέπετε να δημιουργηθεί ένα τέτοιο συναίσθημα».

«Είμαι», απάντησε εκείνος με σταθερή φωνή.

«Και δεν επιτρέπετε ποτέ στον εαυτό σας να τυφλωθεί από προκατάληψη;»

«Ελπίζω πως όχι».

«Όσοι δεν αλλάζουν ποτέ γνώμη για κάτι ή κάποιον έχουν χρέος να είναι απόλυτα βέβαιοι για την ορθότητα της αρχικής τους κρίσης».

«Μπορώ να ρωτήσω τι σκοπό έχουν όλες αυτές οι ερωτήσεις;»

«Απλώς τη σκιαγράφιση του χαρακτήρα σας», είπε εκείνη, προσπαθώντας να ελαφρύνει το σοβαρό ύφος της. «Προσπαθώ να τον κατανοήσω σε βάθος».

«Και πού καταλήγετε;»

Η Ελίζαμπεθ κούνησε το κεφάλι της.

«Δεν τα πάω καθόλου καλά. Ακούω τόσο διαφορετικά σχόλια για το πρόσωπό σας, που έχω πραγματικά σαστίσει».

«Ναι, είμαι σίγουρος», είπε εκείνος σοβαρά, «ότι οι φήμες σχετικά με το άτομό μου μάλλον διαφέρουν πολύ. Αν δεν έχετε αντίρρηση, δεσποινίς Μπένετ, θα επιθυμούσα να μη σκιαγραφήσετε το πορτρέτο μου αυτήν ακριβώς τη στιγμή, καθώς έχω λόγους να φοβάμαι ότι το αποτέλεσμα δεν θα τιμά κανέναν από τους δυο μας».

«Αν, όμως, δεν κάνω τώρα το πορτρέτο σας, ίσως δεν μου δοθεί άλλη ευκαιρία».

«Για κανέναν λόγο δεν θα κατέστρεφα κάτι που σας ευχαριστεί», απάντησε ψυχρά εκείνος.

Η Ελίζαμπεθ δεν είπε άλλα και προχώρησαν στον επόμενο χορό. Χώρισαν αμίλητοι, με δυσαρεστημένο ύφος και οι δύο, αν και όχι στον ίδιο βαθμό, γιατί το στήθος του Ντάρσι βάραινε από ένα αφόρητα δυνατό συναίσθημα για εκείνη, που τον έκανε να τη συγχωρήσει σχεδόν αμέσως και να στρέψει την οργή του σε κάποιον άλλο.

Δεν είχε περάσει πολλή ώρα που είχαν χωρίσει, όταν την πλησίασε η δεσποινίς Μπίνγκλεϊ και με μια έκφραση ευγενικής περιφρόνησης είπε: «Λοιπόν, δεσποινίς Ελίζα, μαθαίνω ότι σας έχει γοητεύσει ο Τζορτζ Γουίκαμ! Μου μιλούσε γι' αυτόν η αδελφή σας και μου έκανε ένα σωρό ερωτήσεις. Κατάλαβα ότι ο νεαρός παρέλειψε να σας πει, ανάμεσα σε όλες τις πληροφορίες που σας έδωσε, ότι είναι γιος του πρεσβύτερου Γουίκαμ, που ήταν οικονόμος του μακαρίτη του κυρίου Ντάρσι. Επιτρέψτε μου να σας επιστήσω την προσοχή, ως φίλη. Να μην πιστεύετε ότι σας λέει. Όσο για το ότι του φέρθηκε άσχημα

ο κύριος Ντάρσι, είναι απολύτως ψευδές. Αντίθετα, υπήρξε πάντα υπερβολικά ευγενικός μαζί του, παρόλο που ο Τζορτζ Γουίκαμ φέρθηκε στον κύριο Ντάρσι με τον πιο ξεδιάντροπο τρόπο. Δεν γνωρίζω λεπτομέρειες, αλλά ξέρω πολύ καλά ότι ο κύριος Ντάρσι είναι ο τελευταίος που φταίει σε κάτι, ότι δεν μπορεί ούτε να ακούει το όνομα του Τζορτζ Γουίκαμ και ότι ο αδελφός μου, παρότι θεώρησε απρεπές να μη συμπεριλάβει το όνομά του στην πρόσκληση προς τους αξιωματικούς, χάρηκε πολύ όταν έμαθε ότι είχε πάρει από μόνος του την απόφαση να απέχει. Το ότι ήρθε στην κομητεία ήταν μια πραγματικά θρασύτατη πράξη και αναρωτιέμαι πώς μπόρεσε να κάνει κάτι τέτοιο. Λυπάμαι, δεσποινίς Ελίζα, που ανακαλύπτετε με τόσο οδυνηρό τρόπο την ενοχή του ευνοούμενού σας. Πάντως, αν λάβουμε υπόψη μας την καταγωγή του, δεν θα έπρεπε να περιμένουμε τίποτα καλύτερο».

«Φαίνεται ότι, κατά την άποψή σας, η ενοχή και η καταγωγή του είναι ένα και το αυτό», είπε έξαλλη η Ελίζαμπεθ. «Η χειρότερη κατηγορία που άκουσα να του προσάπτετε είναι ότι είναι γιος του οικονόμου του κυρίου Ντάρσι. Μπορώ, ωστόσο, να σας διαβεβαιώσω ότι με έχει ενημερώσει σχετικά».

«Σας ζητώ συγγνώμη», απάντησε η δεσποινίς Μπίνγκλεϊ και γύρισε να φύγει με μια έκφραση σαρκασμού και περιφρόνησης στο πρόσωπο. «Συγχωρήστε την παρέμβασή μου. Έγινε με καλή πρόθεση».

Ανάγωγο κορίτσι! είπε από μέσα της η Ελίζαμπεθ. Κάνεις μεγάλο λάθος, αν νομίζεις ότι θα με επηρεάσεις με τέτοια φτηνά κόλπα. Το μόνο που συμπεραίνω από αυτά που μου είπες είναι η ηθελημένη σου άγνοια και η μοχθηρία του κυρίου Ντάρσι. Και άρχισε να ψάχνει τη μεγάλη αδελφή της, η οποία είχε αναλάβει να κάνει ερωτήσεις για το ίδιο θέμα στον κύριο Μπίνγκλεϊ. Η Τζέιν την πλησίασε με ένα χαμόγελο γλυκιάς ικανοποίησης, μια λάμψη μεγάλης ευτυχίας στο πρόσωπό της, που ήταν εμφανές το πόσο ευχαριστημένη ήταν από τις εξελίξεις της βραδιάς. Η Ελίζαμπεθ διάβασε αμέσως στο πρόσωπό της τα συναισθήματά της και, ακαριαία, η έννοια της για τον Γουίκαμ, η αντιπάθειά της προς τους εχθρούς του, όλα υποχώρησαν και έδωσαν τη θέση τους στην ελπίδα ότι η Τζέιν βρισκόταν ήδη στον δρόμο προς την ευτυχία.

«Πολύ θα ήθελα να μάθω», είπε με την ίδια έκφραση χαράς που είχε και η αδελφή της, «τι έμαθες για τον κύριο Γουίκαμ. Μπορεί,

όμως, να περνούσες πολύ ευχάριστα και να μην είχες το μυαλό να σκεφτείς κάποιον άλλο. Στην περίπτωση αυτή, να είσαι σίγουρη ότι σε συγχωρώ».

«Όχι», απάντησε η Τζέιν, «δεν τον ξέχασα, αλλά δεν έχω να σου πω κάτι που θα σε ικανοποιήσει. Ο κύριος Μπίνγκλεϊ δεν γνωρίζει όλη την υπόθεση και αγνοεί πλήρως τα γεγονότα που ενόχλησαν τον κύριο Ντάρσι. Εγγυάται, όμως, για τη συμπεριφορά, την ακεραιότητα και την τιμή του φίλου του και είναι απολύτως πεπεισμένος ότι ο κύριος Ντάρσι έχει ασχοληθεί με τον κύριο Γουίκαμ πολύ περισσότερο από όσο του άξιζε. Και λυπάμαι που σου το λέω, αλλά, κατά τα λεγόμενά του και σύμφωνα με όσα λέει και η αδελφή του, ο κύριος Γουίκαμ δεν φαίνεται να είναι ένας αξιοπρεπής άνθρωπος. Φοβάμαι ότι υπήρξε πολύ απρόσεκτος και του άξιζε να χάσει την εκτίμηση του κυρίου Ντάρσι».

«Ο κύριος Μπίνγκλεϊ γνωρίζει τον κύριο Γουίκαμ προσωπικά;»

«Όχι, τον είδε για πρώτη φορά στο Μέριτον, εκείνο το πρωί».

«Επομένως, τα σχόλιά του αυτά βασίζονται σε ό,τι του έχει πει ο κύριος Ντάρσι. Μην ανησυχείς, ικανοποιήθηκα πλήρως. Και τι λέει για τη θέση του εφημέριου;»

«Δεν θυμάται την υπόθεση αυτή με λεπτομέρειες, αν και ο κύριος Ντάρσι τού την έχει διηγηθεί πάνω από μία φορά. Πιστεύει, όμως, ότι η θέση τού δινόταν υπό όρους».

«Δεν αμφιβάλλω καθόλου για την ειλικρίνεια του κυρίου Μπίνγκλεϊ», είπε εγκάρδια η Ελίζαμπεθ. «Επίτρεψέ μου, όμως, να διατηρώ επιφυλάξεις. Δεν πείθομαι με απλές διαβεβαιώσεις. Ομολογώ ότι ο κύριος Μπίνγκλεϊ υπερασπίστηκε πολύ ικανοποιητικά τον φίλο του, αφού, όμως, αγνοεί πολλά στοιχεία της υπόθεσης και αφού όσα γνωρίζει τα γνωρίζει από τον ίδιο τον φίλο του, θα το ρισκάρω και θα διατηρήσω τη γνώμη που είχα ως τώρα για τους δύο κυρίους».

Υστερα άλλαξε θέμα και στράφηκε σε κάτι πιο ευχάριστο και για τις δύο, ένα θέμα για το οποίο τα συναισθήματά τους δεν θα μπορούσαν να διαφέρουν. Η Ελίζαμπεθ άκουσε με χαρά τα ευχάριστα, αν και συγκρατημένα σχόλια της Τζέιν σχετικά με το ενδιαφέρον του κυρίου Μπίνγκλεϊ και είπε ότι μπορούσε για να της δώσει ελπίδες. Όταν ο ίδιος ο κύριος Μπίνγκλεϊ τις πλησίασε, απομακρύνθηκε και πήγε να συναντήσει τη Σάρλοτ Λούκας. Όμως, πριν προλάβει να απαντήσει στην ερώτηση που της έκανε σχετικά με το αν ο τελευταίος

συνοδός της ήταν τελικά ευχάριστος, τις πλησίασε ο κύριος Κόλινς, δηλώνοντας περιχαρής που μόλις ευτύχησε να κάνει μια σπουδαία ανακάλυψη.

«Μόλις ανακάλυψα», είπε, «χάρη σε ένα εντελώς τυχαίο γεγονός, ότι στην αίθουσα αυτή υπάρχει ένας στενός συγγενής της προστάτιδάς μου. Έτυχε να ακούσω τον ίδιο τον κύριο να αναφέρει το όνομα της εξαδέλφης του, της δεσποινίδας Ντε Μπεργκ, και της μητέρας της, λαίδης Κάθριν, στη νεαρή κυρία που εκτελεί χρέη οικοδέσποινας. Τι υπέροχα πράγματα συμβαίνουν τελικά! Ποιος θα το φανταζόταν ότι θα συναντούσα έναν ανιψιό της λαίδης Κάθριν ντε Μπεργκ σε αυτήν εδώ τη συντροφιά! Είμαι ευτυχής που το ανακάλυψα εγκαίρως, ώστε να έχω την ευκαιρία να του υποβάλω τα σέβη μου, κάτι το οποίο πρόκειται να κάνω αμέσως και ελπίζω να με συγχωρήσει που δεν το έκανα νωρίτερα. Εφόσον αγνοούσα εντελώς αυτή τη συγγένεια, θα πρέπει να δεχτεί τη συγγνώμη μου».

«Δεν πιστεύω να θέλετε να συστηθείτε στον κύριο Ντάρσι!»

«Ασφαλώς και θα το κάνω. Θα του ζητήσω, μάλιστα, συγγνώμη που δεν το έκανα νωρίτερα. Είμαι σίγουρος ότι είναι ανιψιός της λαίδης Κάθριν. Και είμαι σε θέση να τον διαβεβαιώσω ότι η εξοχότητά της ήταν πολύ καλά, μέχρι, τουλάχιστον, μια εβδομάδα πριν».

Η Ελίζαμπεθ προσπάθησε να τον αποτρέψει από το σχέδιο αυτό, διαβεβαιώνοντάς τον ότι, αν του απηύθυνε τον λόγο χωρίς να τους έχουν συστήσει, ο κύριος Ντάρσι θα το θεωρούσε αυθάδεια και όχι φιλοφρόνηση προς τη θεία του, ότι δεν υπήρχε κανένας λόγος να συστηθούν και ότι, αν αυτό γινόταν, η γνωριμία θα έπρεπε να ξεκινήσει από την πλευρά του κυρίου Ντάρσι, εφόσον ήταν ανώτερός του. Ο κύριος Κόλινς την άκουγε με ύφος που έδειχνε ότι ήταν αποφασισμένος να πραγματοποιήσει αυτό που είχε στο μυαλό του και, όταν αυτή σταμάτησε να μιλά, της είπε:

«Αγαπητή μου δεσποινίς Ελίζαμπεθ, τρέφω την καλύτερη γνώμη για τη θαυμάσια κρίση σας για όλα τα ζητήματα που εμπίπτουν στην αντίληψή σας, επιτρέψτε μου, όμως, να πω ότι υπάρχει τεράστια διαφορά μεταξύ των παγιωμένων μορφών εθιμοτυπίας όσον αφορά τους λαϊκούς και αυτών που διέπουν τον Κλήρο. Διότι, επιτρέψτε μου και πάλι να παρατηρήσω ότι θεωρώ το λειτούργημα του κληρικού ισάξιο από άποψη σπουδαιότητας με τον ανώτατο βαθμό στην ιεραρχία της βασιλείας, υπό τον όρο ότι περιβάλλεται πάντα από

την ανάλογη ταπεινοφροσύνη. Κατά συνέπεια, στην περίπτωση αυτή, επιτρέψτε μου να ακολουθήσω τις επιταγές της συνείδησής μου, η οποία με παροτρύνει να πράξω αυτό που θεωρώ καθήκον μου. Συγχωρήστε με που δεν επωφελούμαι από τη συμβουλή σας, η οποία θα είναι πιστός οδηγός μου σε όλα τα άλλα θέματα. Στην παρούσα περίπτωση, ωστόσο, πιστεύω ότι η μόρφωσή μου και οι σχετικές γνώσεις μου μου παρέχουν την αρμοδιότητα να κρίνω καλύτερα από μια νεαρή κυρία όπως εσείς ποιο είναι το ορθό». Και με μια ελαφρά υπόκλιση την άφησε για να πραγματοποιήσει τα σχέδιά του σχετικά με τον Ντάρσι.

Η Ελίζαμπεθ παρακολουθούσε με αγωνία για να δει πώς θα αντιδράσει. Η έκπληξή του, που ο κύριος Κόλινς τού απηύθυνε τον λόγο με τέτοιο τρόπο, ήταν εμφανής. Ο ξάδελφός της άρχισε το λογύδριό του με μια βαθιά υπόκλιση. Η Ελίζαμπεθ, αν και δεν άκουγε τι έλεγαν, είχε την αίσθηση ότι άκουγε τα πάντα και στα χείλη του διάβαζε τις λέξεις «συγγνώμη», «Χάνσφορντ» και «λαίδη Κάθριν ντε Μπεργκ». Την εκνεύριζε που τον έβλεπε να εκτίθεται σε έναν άνθρωπο αυτού του είδους. Ο κύριος Ντάρσι τον παρακολουθούσε με απροκάλυπτη απορία και, όταν επιτέλους ο κύριος Κόλινς τού άφησε το περιθώριο να μιλήσει, απάντησε με ύφος τυπικό και απόμακρο. Παρ' όλα αυτά, ο κύριος Κόλινς άρχισε και πάλι να του μιλά ακάθεκτος, ενώ η περιφρόνηση στην έκφραση του προσώπου του κυρίου Ντάρσι αυξανόταν ευθέως ανάλογα με τη μακροσκελή ομιλία του κληρικού. Μόλις τελείωσε το δεύτερο λογύδριο, ο κύριος Ντάρσι αρκέστηκε σε μια ελαφρά υπόκλιση και απομακρύνθηκε. Τότε ο κύριος Κόλινς επέστρεψε στην Ελίζαμπεθ.

«Σας διαβεβαιώ ότι δεν έχω κανέναν λόγο», είπε, «να είμαι δυσαρεστημένος από την υποδοχή που μου έγινε. Ο κύριος Ντάρσι έδειξε πολύ ικανοποιημένος από την κίνησή μου αυτή. Μου απάντησε με τη μεγαλύτερη ευγένεια, μου έκανε μάλιστα τη φιλοφρόνηση να πει ότι είχε μεγάλη εμπιστοσύνη στην κρίση της λαίδης Κάθριν και ότι ήταν βέβαιος ότι δεν θα έδειχνε ποτέ εύνοια σε κάποιον που δεν θα το άξιζε. Ήταν, πράγματι, μια πολύ ευγενική σκέψη εκ μέρους του. Εν κατακλείδι, είμαι πολύ ευχαριστημένος από την αντιμετώπισή του».

Εφόσον δεν είχε πλέον να διεκδικήσει κάτι που να την ενδιαφέρει προσωπικά, η Ελίζαμπεθ έστρεψε την προσοχή της σχεδόν αποκλειστικά στην αδελφή της και τον κύριο Μπίνγκλεϊ. Και ο ειρμός των

ευχάριστων σκέψεων που προέκυπταν από όσα έβλεπε την έκανε να αισθάνεται σχεδόν την ίδια ευτυχία με την Τζέιν. Φανταζόταν την αδελφή της εγκατεστημένη σε αυτό το σπίτι, να χαιρείται όλη την ευτυχία που εξασφαλίζει ένας γάμος από αληθινή αγάπη. Και ένιωθε, υπό ορισμένες συνθήκες, ότι θα μπορούσε να συμπαθήσει ακόμη και τις δύο αδελφές του. Κοιτάζοντας προς το μέρος της μητέρας της, διαπίστωσε ότι και εκείνη έκανε τις ίδιες σκέψεις και αποφάσισε να μην την πλησιάσει, γιατί δεν άντεχε τη φλυαρία της. Όταν, λοιπόν, έφτασε η ώρα του δείπνου, θεώρησε μεγάλη ατυχία και πραγματική διαστροφή το ότι βρέθηκε να κάθεται σχεδόν δίπλα της, με ένα μόνο άτομο να τις χωρίζει και δυσανεστήθηκε έντονα όταν παρατήρησε ότι η μητέρα της μιλούσε στο άτομο αυτό (τη λαίδη Λούκας) απροκάλυπτα και πολύ ελεύθερα, έχοντας ως αποκλειστικό θέμα τον επικείμενο σίγουρο γάμο της Τζέιν με τον κύριο Μπίνγκλεϊ. Το θέμα αυτό τη συνάρπαζε και η κυρία Μπένετ έδειχνε να μην κουράζεται καθόλου απαριθμώντας τα πλεονεκτήματα ενός τέτοιου γάμου. Το ότι ήταν ένας πολύ γοητευτικός νέος και τόσο πλούσιος και έμενε μόνο τρία μίλια μακριά τους ήταν τα πρώτα στοιχεία που ανέφερε με ικανοποίηση. Κατόπιν, συνέχισε λέγοντας ότι ένιωθε μεγάλη ανακούφιση βλέποντας πόσο πολύ συμπαθούσαν την Τζέιν οι δύο αδελφές του και ότι ήταν σίγουρη ότι ήθελαν και αυτές τον γάμο όσο και ο ίδιος. Επιπλέον, δημιουργούνταν όλες οι προοπτικές και για τις μικρότερες κόρες της, εφόσον ο καλός γάμος της Τζέιν θα τις έβαζε στον δρόμο πλούσιων ανδρών. Και, τέλος, ότι την ευχαριστούσε ιδιαίτερα που, στην ηλικία της, μπορούσε να αναθέσει πλέον τη φροντίδα των ανύπανδρων θυγατέρων της στην Τζέιν, ώστε να μην αναγκάζεται να έχει η ίδια μια κοινωνική ζωή πιο έντονη από όσο την ευχαριστούσε. Το σημείο αυτό αναγκάστηκε να το παρουσιάσει όσο πιο ευχάριστα μπορούσε, αφού έτσι συνηθίζεται σε τέτοιες περιπτώσεις. Γιατί η κυρία Μπένετ, στην πραγματικότητα, ήταν ο τελευταίος άνθρωπος στον κόσμο που θα ένιωθε όμορφα να μένει στο σπίτι σε οποιαδήποτε φάση της ζωής της. Αφού, λοιπόν, ανέφερε ένα ένα όλα τα πλεονεκτήματα, ευχήθηκε στη λαίδη Λούκας να είναι και η ίδια σύντομα το ίδιο τυχερή, μολονότι πίστευε –και το είπε με περιχαρές και θριαμβευτικό ύφος– ότι κάτι τέτοιο δεν υπήρχε περίπτωση να συμβεί.

Η Ελίζαμπεθ προσπάθησε μάταια να διακόψει την ακατάσχετη φλυαρία της μητέρας της ή τουλάχιστον να περιγράψει την ευτυχία

της πιο χαμηλόφωνα, καθώς, γεγονός που την ενόχλησε βαθιά, έβλεπε ότι ο κύριος Ντάρσι, που καθόταν απέναντί τους, άκουγε σχεδόν τα πάντα. Η μητέρα της το μόνο που έκανε ήταν να την επιπλήξει που έλεγε αυτές τις ανοησίες.

«Και τι μου είναι εμένα ο κύριος Ντάρσι, παρακαλώ, που θα πρέπει να τον φοβάμαι; Είμαι σίγουρη ότι δεν υπάρχει λόγος που να μη μας επιτρέπει να λέμε μπροστά του κάτι που μπορεί να μην του αρέσει να ακούσει».

«Για όνομα του Θεού, μητέρα, μιλάτε πιο σιγά. Τι έχετε να κερδίσετε προσβάλλοντας τον κύριο Ντάρσι; Με αυτά που κάνετε δεν θα κερδίσετε ποτέ την εκτίμηση του φίλου του!»

Ό,τι και να της είπε, όμως, ήταν μάταιο. Η μητέρα της συνέχιζε να εκφράζει τις απόψεις της στον ίδιο υψηλό τόνο. Η Ελίζαμπεθ κοκκίνισε και ξανακοκκίνισε από την ντροπή και την αμηχανία. Δεν μπορούσε να κρατηθεί και, χωρίς να το θέλει, έριχνε κάθε τόσο βλέμματα στον κύριο Ντάρσι, αν και κάθε φορά βεβαιωνόταν ακόμη περισσότερο ότι συνέβαινε αυτό ακριβώς που φοβόταν: αν και δεν κοιτούσε συνεχώς τη μητέρα της, η προσοχή του ήταν σταθερά στραμμένη σε εκείνη. Η έκφραση του προσώπου του άλλαζε διαρκώς και περνούσε από αγανακτισμένη περιφρόνηση σε ατάραχη και σκληρή βλοσυρότητα.

Τελικά, κάποια στιγμή, η κυρία Μπένετ δεν είχε τι άλλο να πει. Και η λαίδη Λούκας, που χασμουριόταν εδώ και ώρες καθώς άκουγε ξανά και ξανά να της μιλούν για χαρές που η ίδια ήταν απίθανο να γευτεί, βρήκε παρηγοριά στο κρύο χοιρινό και στο κοτόπουλο. Η Ελίζαμπεθ άρχισε πάλι να αναπνέει κανονικά. Αλλά το διάλειμμα ηρεμίας δεν κράτησε πολύ. Γιατί, μόλις το δείπνο ολοκληρώθηκε, κάποιοι έκαναν λόγο για τραγούδι και η Ελίζαμπεθ έζησε τη δυστυχία να δει τη Μέρι, αφού προηγήθηκε ελάχιστη ενθάρρυνση, να ετοιμάζεται να κάνει τη χάρη στους καλεσμένους. Με αλλεπάλληλες ματιές όλο νόημα και σιωπηρές ικεσίες, προσπάθησε να αποτρέψει αυτή την επίδειξη προθυμίας, αλλά ήταν ανώφελο. Η Μέρι δεν καταλάβαινε τίποτε. Αυτή η ευκαιρία να επιδείξει το ταλέντο της την είχε συναρπάσει και άρχισε αμέσως να τραγουδά. Η Ελίζαμπεθ την κοίταζε επίμονα, νιώθοντας τα πιο οδυνηρά συναισθήματα και παρακολουθούσε την τεχνική της από τη μια στροφή στην άλλη με μεγάλη νευρικήτητα, μην μπορώντας να νιώσει λύτρωση, όσο κι αν

το ήλπιζε. Μόλις η Μέρι αντιλήφθηκε, εν μέσω των ευχαριστιών του κοινού της, κάποιον να υπαινίσσεται ότι ήλπιζε να πειστεί και να συνεχίσει το τραγούδι, έπειτα από μια παύση μισού λεπτού, άρχισε το επόμενο. Δεν είχε, όμως, τα προσόντα για μια τέτοια επίδειξη, η φωνή της ήταν αδύναμη και η τεχνική της πολύ επιτηδευμένη. Η Ελίζαμπεθ υπέφερε. Κοίταξε προς την Τζέιν, για να δει τη δική της αντίδραση. Η Τζέιν, όμως, είχε στραμμένη όλη την προσοχή της στον Μπίνγκλεϊ και κάτι του έλεγε. Κοίταξε προς τις δύο αδελφές του και τις είδε να κάνουν κοροϊδευτικά νοήματα μεταξύ τους και μετά προς το μέρος του Ντάρσι, ο οποίος παρέμενε βλοσυρός και ατάραχος. Κοίταξε προς τον πατέρα της επιδιώκοντας με το βλέμμα μια παρέμβασή του, αλλιώς η Μέρι ήταν ικανή να τραγουδά όλη τη νύχτα. Εκείνος κατάλαβε το υπονοούμενο και μόλις η Μέρι τελείωσε το δεύτερο τραγούδι, είπε δυνατά:

«Ήταν πολύ ωραίο, παιδί μου. Μας διασκέδασες αρκετή ώρα. Ας δώσουμε την ευκαιρία και σε άλλες κυρίες να επιδείξουν κι αυτές το ταλέντο τους».

Η Μέρι, αν και προσποιούνταν ότι δεν τον άκουσε, έδειξε να σαστίζει. Η Ελίζαμπεθ, στενοχωρημένη για την αδελφή της, αλλά και από τα λόγια του πατέρα της, άρχισε να φοβάται ότι αυτή η ανησυχία που ένιωθε δεν θα της έβγαινε σε καλό. Οι υπόλοιποι της συντροφιάς συζητούσαν ήδη για το ποιος θα διαδεχτεί τη Μέρι.

«Αν είχα την τύχη», είπε ο κύριος Κόλινς, «να διαθέτω καλή φωνή, είμαι βέβαιος ότι θα ήμουν πανευτυχής, καθώς θα μπορούσα να σας διασκεδάσω τραγουδώντας έναν ωραίο σκοπό. Θεωρώ τη μουσική πολύ αθώα διασκέδαση και απόλυτα συμβατή με το λειτούργημα του κληρικού. Δεν θέλω, βεβαίως, να πω ότι θα ήταν δικαιολογημένο για έναν ιερέα να αφιερώνει πολύ χρόνο στη μουσική, διότι υπάρχουν σίγουρα άλλα πράγματα με τα οποία πρέπει να ασχοληθεί. Ο εφημέριος μιας ενορίας έχει πολλά να κάνει. Κατ' αρχάς, οφείλει να κάνει μια συμφωνία για τη δεκάτη, έτσι ώστε να ωφεληθεί και ο ίδιος αλλά, ταυτόχρονα, να μη ζημιώνεται ο προστάτης του. Οφείλει, επίσης, να γράφει τα κηρύγματά του και, στον ελάχιστο χρόνο που του απομένει, να εκτελεί τα ιερατικά του καθήκοντα στην ενορία και να φροντίζει να βελτιώνει την κατοικία του, που θα ήταν ασυγχώρητος αν δεν την έκανε όσο το δυνατό πιο άνετη. Επίσης, δεν θεωρώ αμελητέο το καθήκον του να είναι περιποιητικός και διαλλακτικός

με όλους γύρω του, ειδικά με αυτούς στους οποίους οφείλει τη θέση του. Δεν μπορώ, σε καμιά περίπτωση, να τον απαλλάξω από αυτό το καθήκον. Και δεν θα εκτιμούσα καθόλου όποιον δεν θα εκμεταλλευόταν κάθε ευκαιρία για να δηλώσει τον σεβασμό του σε κάθε συγγενή της οικογένειας».

Και με μια υπόκλιση προς τον κύριο Ντάρσι ολοκλήρωσε το λογύδριό του, που το είχε εκφωνήσει τόσο δυνατά, ώστε να ακουστεί σχεδόν στη μισή αίθουσα. Η Μέρι κοίταξε απορημένη. Πολλοί χαμογέλασαν. Αλλά κανένας δεν έδειχνε να διασκεδάζει περισσότερο από τον κύριο Μπένετ, ενώ η σύζυγός του επαινούσε με σοβαρή έκφραση τον κύριο Κόλινς που τα είπε τόσο ωραία και σχολίασε ψιθυριστά στη λαίδη Λούκας ότι επρόκειτο για έναν εξαιρετικά έξυπνο και αξιόλογο νεαρό.

Η Ελίζαμπεθ κατέληξε στο συμπέρασμα ότι, ακόμη και αν οι συγγενείς της είχαν προσυμφωνήσει να εκτεθούν όσο το δυνατό περισσότερο στη διάρκεια της βραδιάς, αποκλείεται να υποδύονταν τους ρόλους τους με περισσότερη θέρμη και με μεγαλύτερη επιτυχία. Την παρηγορούσε η σκέψη ότι ο κύριος Μπίνγκλεϊ και η αδελφή της δεν είχαν προσέξει μερικά τουλάχιστον σημεία της παράστασης και ότι τα αισθήματα του πρώτου δεν θα επηρεάζονταν από τις ανοησίες που μπορεί να είχαν υποπέσει στην αντίληψή του. Κι όμως. Το ότι οι αδελφές του και ο κύριος Ντάρσι είχαν την ευκαιρία να περιγελάσουν τους δικούς της ήταν αρκετό και δεν μπορούσε να αποφασίσει τι ήταν πιο δυσβάσταχτο, η σιωπηλή στάση του νεαρού άνδρα ή τα αγενέστατα πονηρά χαμόγελα των κυριών.

Η υπόλοιπη βραδιά κύλησε με ελάχιστη διασκέδαση. Είχε, επίσης, να αντιμετωπίσει τον ενοχλητικό κύριο Κόλινς, ο οποίος συνέχιζε να την πολιορκεί και, παρόλο που δεν κατάφερε να την πείσει να χορέψει και πάλι μαζί του, με τη στάση του, της απέκλειε τη δυνατότητα να χορέψει με άλλους. Μάταια προσπάθησε να τον πείσει να βρει μια άλλη ντάμα, ενώ προσφέρθηκε να του συστήσει όποια νεαρή κοπέλα επιθυμούσε. Εκείνος τη διαβεβαίωνε ότι ο χορός τον άφηνε παντελώς αδιάφορο και ότι η βασική του έγνοια ήταν με τις διακριτικές φιλοφρονήσεις του να γίνει αρεστός σε εκείνη και ότι σκόπευε να μείνει δίπλα της όλο το βράδυ. Πώς να απαντήσει κανείς απέναντι σε ένα τέτοιο επιχείρημα; Όφειλε το μεγαλύτερο μέρος από την ανακούφισή της στη φίλη της, τη δεσποινίδα Λούκας, που τους

πλησίαζε συχνά και με τον ευχάριστο χαρακτήρα της τραβούσε την προσοχή του κυρίου Κόλινς.

Είχε τουλάχιστον απαλλαγεί από την ενόχληση κάποιων παραπάνω επαφών με τον κύριο Ντάρσι. Αν και βρέθηκε πολλές φορές αρκετά κοντά της και τελείως μόνος, δεν την πλησίασε καθόλου για να της μιλήσει. Ένωσε ότι η στάση του αυτή ήταν φυσικό επακόλουθο των υπαινιγμών της για τον κύριο Γουίκαμ και χάρηκε πολύ γι' αυτό.

Η παρέα του Λόνγκμπουρν ήταν η τελευταία που αναχώρησε και, χάρη σε έναν ελιγμό της κυρίας Μπένετ, αναγκάστηκαν να περιμένουν την άμαξά τους ένα τέταρτο μετά την αναχώρηση όλων των υπολοίπων, γεγονός που τους έδωσε την ευκαιρία να διαπιστώσουν πόσο πολύ επιθυμούσαν να τους δουν να φεύγουν μερικά μέλη της οικογένειας. Η κυρία Χερστ και η αδελφή της άνοιξαν ελάχιστα το στόμα τους, και αυτό για να εκφράσουν την κούρασή τους, και ήταν σαφές ότι ανυπομονούσαν να μείνουν μόνες. Απέκρουαν κάθε προσπάθεια της κυρίας Μπένετ να ανοίξει συζήτηση μαζί τους, προκαλώντας έτσι μεγάλη νωθρότητα σε όλη την παρέα, η οποία ξεπεράστηκε ελάχιστα από τους μακροσκελείς λόγους του κυρίου Κόλινς, που έδινε συγχαρητήρια στον κύριο Μπίνγκλεϊ και στις αδελφές του για την κομψή δεξίωση, τη φιλοξενία και την ευγένειά τους προς τους καλεσμένους. Ο Ντάρσι έμεινε τελείως σιωπηλός. Ο κύριος Μπένετ, αμίλητος και αυτός, απολάμβανε τη σκηνή. Ο κύριος Μπίνγκλεϊ και η Τζέιν στέκονταν πλάι πλάι, λίγο πιο μακριά από τους άλλους και μιλούσαν μόνο μεταξύ τους. Η Ελίζαμπεθ παρέμενε και αυτή σταθερά σιωπηλή, όπως η κυρία Χερστ και η δεσποινίς Μπίνγκλεϊ, ενώ ακόμη και η Λίντια ήταν εξαντλημένη και δεν έλεγε παρά ένα «Θεέ μου! Πόσο κουρασμένη είμαι!» τότε τότε συνοδευόμενο από ένα χασμουρητό.

Όταν, στη συνέχεια, σηκώθηκαν για να φύγουν, η κυρία Μπένετ εξέφρασε με υπερβολικά φορτικό τρόπο την ελπίδα της να ξαναδεί σύντομα την οικογένεια στο Λόνγκμπουρν και, απευθυνόμενη αποκλειστικά στον κύριο Μπίνγκλεϊ, τον διαβεβαίωσε για το πόση χαρά θα της έδινε αν δειπνούσε μαζί τους όποτε αυτός ήθελε, χωρίς τις τυπικότητες μιας επίσημης πρόσκλησης. Ο Μπίνγκλεϊ την ευχαρίστησε εγκάρδια και δεσμεύτηκε ότι θα τους επισκεπτόταν με την πρώτη ευκαιρία, μόλις επέστρεφε από το Λονδίνο, όπου ήταν υποχρεωμένος να πάει την επομένη για ένα μικρό χρονικό διάστημα.

Η κυρία Μπένετ έμεινε απόλυτα ικανοποιημένη και αποχώρησε με την ευτυχή πεποίθηση ότι, αφού θα τακτοποιούνταν όλα τα σχετικά, οι καινούριες άμαξες, το νυφικό, δεν υπήρχε αμφιβολία ότι, σε τρεις με τέσσερις μήνες, θα έβλεπε την κόρη της να εγκαθίσταται στο Νέδερφιλντ. Το ενδεχόμενο να παντρεύει κάποια άλλη κόρη της με τον κύριο Κόλινς ήταν εξίσου βέβαιο και το αντιμετώπιζε με μεγάλη, αλλά όχι την ίδια ευχαρίστηση. Η Ελίζαμπεθ ήταν το λιγότερο αγαπημένο παιδί της. Και, παρόλο που ο συγκεκριμένος άνδρας και ένας τέτοιος γάμος ήταν αρκετά καλή ευκαιρία για εκείνη, και τα δύο ωχριούσαν μπροστά στην αξία του κυρίου Μπίνγκλεϊ και του Νέδερφιλντ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 19

Την επόμενη μέρα άνοιξε ένα νέο κεφάλαιο στο Λόνγκμπουρν. Ο κύριος Κόλινς έκανε την πρότασή του επίσημα. Αποφασισμένοι να μη χάσει άλλο χρόνο, καθώς η άδειά του διαρκούσε ως το επόμενο Σάββατο και, εφόσον ακόμη και εκείνη τη στιγμή δεν ένιωθε ότι υπήρχε κάτι που θα τον έκανε να αλλάξει γνώμη, άρχισε να το σχεδιάζει προσεκτικά και σύμφωνα με το εθιμοτυπικό που απαιτούσε η περίσταση. Λίγο μετά το πρωινό, βρήκε την κυρία Μπένετ, την Ελίζαμπεθ και ένα από τα μικρότερα κορίτσια να κάθονται όλες μαζί. Τότε απευθύνθηκε στην κυρία Μπένετ ως εξής:

«Θα μπορούσα, κυρία μου, να ελπίζω στη βοήθειά σας σχετικά με την ωραία κόρη σας Ελίζαμπεθ ότι θα έχω την τιμή μιας ιδιαίτερης συνομιλίας μαζί της στη διάρκεια του πρωινού;»

Προτού η Ελίζαμπεθ προλάβει να αναψοκοκκινίσει από την έκπληξη, η κυρία Μπένετ απαντούσε ήδη.

«Ω Θεέ μου! Ναι, ασφαλώς. Είμαι σίγουρη ότι η Λίτσι θα χαρεί πολύ. Είμαι βέβαιη ότι δεν θα έχει αντίρρηση. Έλα, Κίτι, σε χρειάζομαι πάνω». Και, μαζεύοντας βιαστικά το κέντημά της, ετοιμάστηκε να φύγει, όταν η Ελίζαμπεθ φώναξε:

«Αγαπητή μητέρα, μη φεύγετε. Σας ικετεύω να μη φύγετε. Ο κύριος Κόλινς θα πρέπει να με συγχωρήσει. Δεν νομίζω ότι έχει να μου πει κάτι που δεν μπορούν να ακούσουν και οι άλλοι. Αλλιώς θα φύγω εγώ».

«Ανοησίες, Λίτσι. Θέλω να μείνεις εκεί που βρίσκεσαι». Όταν, όμως, είδε ότι η Ελίζαμπεθ ήταν πολύ ταραγμένη και εκνευρισμένη, έτοιμη να το σκάσει, πρόσθεσε: «Λίτσι, επιμένω να μείνεις και να ακούσεις αυτά που έχει να σου πει ο κύριος Κόλινς».

Η Ελίζαμπεθ δεν μπορούσε να παρακούσει μια τόσο επιτακτική σύσταση και, αντιλαμβανόμενη ότι θα έπρεπε να κλείσει αυτό το ζήτημα όσο πιο γρήγορα και ήρεμα γινόταν, ξανακάθισε στη θέση της και, παίρνοντας πάλι στα χέρια το κέντημά της, προσπάθησε να

κρύφει τα αισθήματά της, που διχάζονταν ανάμεσα στη δυσφορία και την ευχαρίστηση. Η κυρία Μπένετ και η Κίτι βγήκαν από το δωμάτιο και, μόλις έφυγαν, ο κύριος Κόλινς άρχισε.

«Πιστέψτε με, αγαπητή μου δεσποινίς Ελίζαμπεθ, η σεμνότητά σας όχι μόνο δεν σας ζημιώνει, αλλά αναδεικνύει και τα υπόλοιπα προσόντα σας. Θα ήσαστε λιγότερο αξιαγάπητη στα μάτια μου, αν δεν σας χαρακτήριζε αυτή η μικρή απροθυμία. Επιτρέψτε μου, ωστόσο, να σας διαβεβαιώσω ότι η πρωτοβουλία μου αυτή έχει την έγκριση της αξιοσέβαστης μητέρας σας. Είναι μάλλον απίθανο να μην έχετε καταλάβει τον σκοπό της, όσο κι αν η έμφυτη λεπτότητά σας σας ωθεί να προσποιείστε το αντίθετο. Το ενδιαφέρον μου προς το πρόσωπό σας ήταν υπερβολικά σαφές για να παρερμηνευτεί. Από την πρώτη σχεδόν στιγμή που μπήκα σε αυτό το σπίτι, σας ξεχώρισα ως μελλοντική σύντροφο της ζωής μου. Προτού, όμως, αφήσω τα αισθήματά μου να με παρασύρουν, θα ήταν, νομίζω, πρόπον να σας εκθέσω τους λόγους για τους οποίους επιθυμώ να νυμφευτώ και επιπλέον τους λόγους που με έφεραν στο Χέρτφορντσαίρ με την πρόθεση να επιλέξω σύζυγο, όπως έχω ήδη κάνει».

Η εικόνα του κυρίου Κόλινς, όλο επισημότητες και μεγαλοστομίες, να παρασύρεται από τα συναισθήματά του έφερε την Ελίζαμπεθ στα πρόθυρα του γέλιου, έτσι δεν μπόρεσε να εκμεταλλευτεί τη σύντομη αυτή παύση για να τον σταματήσει. Εκείνος, λοιπόν, συνέχισε.

«Οι λόγοι που με ωθούν να νυμφευτώ είναι, πρώτον, ότι θεωρώ ορθό κάθε κληρικός με κάποια οικονομική άνεση (όπως εγώ) να δίνει στην ενορία του το παράδειγμα του υποδειγματικού γάμου. Δεύτερον, ότι αυτό θα με κάνει ακόμη πιο ευτυχισμένο και, τρίτον, που ίσως θα έπρεπε να αναφέρω νωρίτερα, ότι αποτελεί ιδιαίτερη συμβουλή και σύσταση της ευγενέστατης κυρίας που έχω την τιμή να αποκαλώ προστάτιδά μου. Δύο φορές καταδέχτηκε να μου δώσει τη γνώμη της (χωρίς μάλιστα να τη ζητήσω!) για το θέμα αυτό. Η δεύτερη ήταν το τελευταίο Σάββατο που βρισκόμουν στο Χάνσφορντ. Ανάμεσα σε δύο καντρίλιες, και ενώ η κυρία Τζένκινσον τακτοποιούσε το υποπόδιο της δεσποινίδας Ντε Μπεργκ, μου είπε: “Κύριε Κόλινς, πρέπει να νυμφευτείτε. Ένας ιερωμένος όπως εσείς πρέπει να νυμφεύεται. Κάντε την επιλογή σας με σωφροσύνη, διαλέξτε μια κυρία καθωσπρέπει για χάρη μου και, για το δικό σας καλό, φροντίστε να είναι δραστήρια, ένας χρήσιμος άνθρωπος, να μην είναι καλομαθη-

μένη και να μπορεί να τα βγάξει πέρα με ένα μικρό εισόδημα. Αυτή είναι η συμβουλή μου. Βρείτε μια τέτοια γυναίκα το συντομότερο δυνατό, φέρτε τη στο Χάσφορντ και εγώ θα την επισκεφθώ”. Παρεμπιπτόντως, επιτρέψτε μου να παρατηρήσω, ωραία μου εξαδέλφη, ότι δεν θεωρώ το ενδιαφέρον και την καλοσύνη της λαίδης Κάθριν ντε Μπεργκ ένα από τα ήσσονος σημασίας πλεονεκτήματα που είμαι σε θέση να σας προσφέρω. Θα διαπιστώσετε ότι οι τρόποι της είναι υπεράνω πάσης περιγραφής. Πιστεύω, μάλιστα, ότι το πνεύμα και η ζωντάνια σας θα της αρέσουν, ιδίως αν αυτά μετριαστούν κάπως από τη συστολή και τον σεβασμό που αναπόφευκτα επιβάλλει η θέση της. Αυτά όσον αφορά τις γενικότερες απόψεις μου υπέρ του γάμου. Μένει να σας εξηγήσω γιατί το ενδιαφέρον μου στράφηκε στο Λόνγκμπουρν, αντί για την περιοχή μου, όπου, να είστε σίγου-

ρη, υπάρχουν πολλές αξιαγάπητες νεαρές κυρίες. Το γεγονός, όμως, είναι ότι, εφόσον θα κληρονομήσω το υποστατικό αυτό, όταν αποβιώσει ο αξιότιμος πατέρας σας (που μπορεί να ζήσει πολλά χρόνια ακόμη), δεν θα μπορούσα να ησυχάσω, αν δεν αποφάσιζα να επιλέξω ως σύζυγο μία από τις κόρες του, ώστε η απώλεια για αυτές να είναι η ελάχιστη δυνατή όταν συμβεί το θλιβερό γεγονός, το οποίο, όπως προανέφερα, μπορεί να καθυστερήσει για πολλά χρόνια. Αυτό ήταν το κίνητρό μου, ωραία εξαδέλφη μου, και θέλω να πιστεύω ότι δεν θα μειώσει την εκτίμηση που τρέφετε για μένα. Το μόνο που μένει τώρα είναι να σας διαβεβαιώσω, όσο πιο θερμά μπορώ, για τη σφοδρότητα της αγάπης μου. Το θέμα της παρουσίας σας με αφήνει αδιάφορο και δεν έχω καμιά τέτοια απαίτηση από τον πατέρα σας, καθώς γνωρίζω πολύ καλά ότι δεν μπορεί να ικανοποιηθεί. Γνωρίζω επίσης ότι το μόνο που δικαιούστε είναι αυτές οι χίλιες λίρες με ετήσια απόδοση τέσσερα τοις εκατό και ότι θα γίνουν δικές σας μετά τον θάνατο της μητέρας σας. Σχετικά με το θέμα αυτό, συνεπώς, θα παραμείνω απόλυτα σιωπηλός. Και σας διαβεβαιώ ότι ποτέ δεν θα βγει από τα χείλη μου κάποιο αγενές σχόλιο σχετικά με αυτό, όταν πλέον θα είμαστε παντρεμένοι».

Ήταν πλέον απόλυτη ανάγκη να τον διακόψει εκείνη ακριβώς τη στιγμή.

«Βιάζεστε πολύ, κύριε», φώναξε. «Ξεχνάτε ότι δεν σας έχω δώσει ακόμα την απάντησή μου. Επιτρέψτε μου, λοιπόν, να το κάνω χωρίς περαιτέρω χάσιμο χρόνου. Δεχτείτε τις ευχαριστίες μου για τη φιλοφρόνηση που μου κάνατε. Με συγκινεί ιδιαίτερα και με τιμά η πρότασή σας, αλλά δεν έχω άλλη επιλογή από το να την αρνηθώ».

«Δεν πρόκειται να μάθω τώρα», απάντησε ο κύριος Κόλινς, κάνοντας μια τυπική χειρονομία, «ότι οι νεαρές κυρίες συνηθίζουν να απορρίπτουν στην αρχή την πρόταση γάμου ενός άνδρα, ενώ στην πραγματικότητα σκοπεύουν να την αποδεχτούν και ότι μερικές φορές η άρνησή τους επαναλαμβάνεται και για δεύτερη, ακόμη και για τρίτη φορά. Επομένως, δεν αποθαρρύνομαι καθόλου από όσα μου είπατε μόλις τώρα και ελπίζω να σας οδηγήσω στην εκκλησία πολύ σύντομα».

«Στον λόγο μου, κύριε», αναφώνησε η Ελίζαμπεθ, «οι ελπίδες σας είναι μάλλον υπερβολικές ύστερα από την απάντηση που σας έδωσα. Σας διαβεβαιώ ότι δεν είμαι σαν αυτές τις δεσποινίδες (αν υπάρχουν τέτοιες δεσποινίδες) που τολμούν να διακινδυνεύσουν την

ευτυχία τους, βασιζόμενες στην πιθανότητα ότι θα τους το ξαναζητήσουν δεύτερη φορά. Η άρνησή μου είναι απολύτως σοβαρή. Δεν είστε εσείς αυτός που θα με κάνει ευτυχισμένη και είμαι πεπεισμένη ότι και εγώ είμαι η τελευταία γυναίκα στον κόσμο που θα έκανε ευτυχισμένο εσάς. Μάλιστα, αν η φίλη σας, η λαίδη Κάθριν, με γνώριζε, είμαι απολύτως βέβαιη ότι θα με έβρισκε εντελώς ακατάλληλη για σύζυγό σας».

«Πιθανόν να είναι έτσι», είπε με πολύ σοβαρό ύφος ο κύριος Κόλινς, «αλλά δεν μπορώ να φανταστώ ότι η εξοχότητά της μπορεί να σας απορρίψει. Και να είστε σίγουρη ότι, όταν θα έχω την τιμή να την ξαναδώ, θα της μιλήσω με τα πιο θερμά λόγια για τη σεμνότητα, την ολιγάρκεια και τα άλλα αξιαγάπητα χαρίσματά σας».

«Κι όμως, κύριε Κόλινς, κάθε έπαινος προς το πρόσωπό μου θα είναι περιττός. Επιτρέψτε μου να κρίνω μόνη μου και κάντε μου την τιμή να πιστέψετε όσα σας λέω. Σας εύχομαι όλο τον πλούτο του κόσμου και κάθε ευτυχία και, αρνούμενη να σας προσφέρω το χέρι μου, κάνω τα πάντα για να σας εμποδίσω να περιέλθετε σε μια δύσκολη κατάσταση. Από τη στιγμή που μου κάνατε την πρότασή σας, τα ευγενικά συναισθήματά σας προς την οικογένειά μου θα πρέπει να έχουν ικανοποιηθεί και μπορείτε πλέον να κληρονομήσετε το Λόνγκμπουρν, όταν έρθει η ώρα, χωρίς να έχετε ενοχές. Επομένως, θεωρήστε το θέμα λήξαν». Αυτά τα τελευταία λόγια τα είπε ενώ σηκωνόταν και, θα είχε βγει από το δωμάτιο, αν ο κύριος Κόλινς δεν της απηύθυνε και πάλι τον λόγο.

«Την επόμενη φορά που θα έχω την τιμή να επανέλθω στο θέμα, ελπίζω να λάβω μια θετικότερη απάντηση από αυτή που μου δώσατε τώρα. Ωστόσο τη δεδομένη στιγμή, σε καμία περίπτωση, δεν μπορώ να σας κατηγορήσω για σκληρότητα, εφόσον γνωρίζω ότι πρόκειται για καθιερωμένη συνήθεια του φύλου σας να απορρίπτει την αρχική πρόταση γάμου ενός άνδρα. Θεωρώ, μάλιστα, ότι είπατε όλα όσα έπρεπε για να με ενθαρρύνετε, όλα όσα σας επιτρέπει η λεπτή γυναικεία φύση σας».

«Ειλικρινά, κύριε Κόλινς», φώναξε με ένταση η Ελίζαμπεθ, «με κάνετε να σαστίζω. Αν όσα είπα μόλις προ ολίγου, εσείς τα εκλάβατε ως ενθάρρυνση, τότε δεν γνωρίζω με ποιον τρόπο θα μπορούσα να εκφράσω την άρνησή μου για να σας πείσω ότι είναι οριστική και αμετάκλητη».

«Αγαπητή μου εξαδέλφη, επιτρέψτε μου να θεωρώ ότι η απόρριψή σας είναι απλώς λόγια του αέρα. Οι λόγοι που με κάνουν να πιστεύω κάτι τέτοιο είναι εν συντομία οι εξής: Δεν νομίζω ότι είμαι ανάξιος της αποδοχής σας ή ότι οι συνθήκες διαβίωσης που σας προσφέρω απέχουν από το να είναι υπερβολικά επιθυμητές. Η θέση μου στην κοινωνία, οι διασυνδέσεις μου με την οικογένεια Ντε Μπεργκ και η συγγενείά μου με τη δική σας διαμορφώνουν εξαιρετικά ευνοϊκές συνθήκες υπέρ εμού και θα πρέπει ασφαλώς να λάβετε υπόψη σας ότι, παρά τα πλούσια θέλγητρά σας, είναι πολύ αμφίβολο αν θα σας ξαναγίνει ποτέ κάποια άλλη πρόταση γάμου. Η προίκα σας είναι δυστυχώς τόσο μικρή, που το πιθανότερο είναι να μειώσει τις αμέτρητες χάρες και τα αξιαγάπητα προσόντα σας. Εφόσον, λοιπόν, καταλήγω να συμπεράνω ότι δεν αρνείστε σοβαρά την πρότασή μου, θα προτιμήσω να την αποδώσω στην επιθυμία σας να δυναμώσετε την αγάπη μου με το συναίσθημα της αγωνίας, σύμφωνα με τη συνήθη πρακτική όλων των κομφών θηλυκών».

«Σας διαβεβαιώνω, κύριε, ότι δεν έχω καμιά κλίση προς αυτού του είδους την κομφότητα, που απλώς σημαίνει ότι βασανίζεις έναν αξιοσέβαστο άνδρα. Θα προτιμούσα τη φιλοφρόνηση ότι με θεωρείτε μια ειλικρινή γυναίκα. Σας ευχαριστώ πάλι και πάλι για την τιμή που μου κάνατε με την πρότασή σας, αλλά είναι εντελώς αδύνατο να τη δεχτώ. Τα συναισθήματά μου το απαγορεύουν από κάθε άποψη. Πόσο πιο καθαρά να μιλήσω; Και, σας παρακαλώ, να μη με θεωρείτε και τώρα ένα κομφό θηλυκό που θέλει να σας τυρανήσει, αλλά ένα λογικό πλάσμα που λέει την αλήθεια από τα βάθη της καρδιάς του».

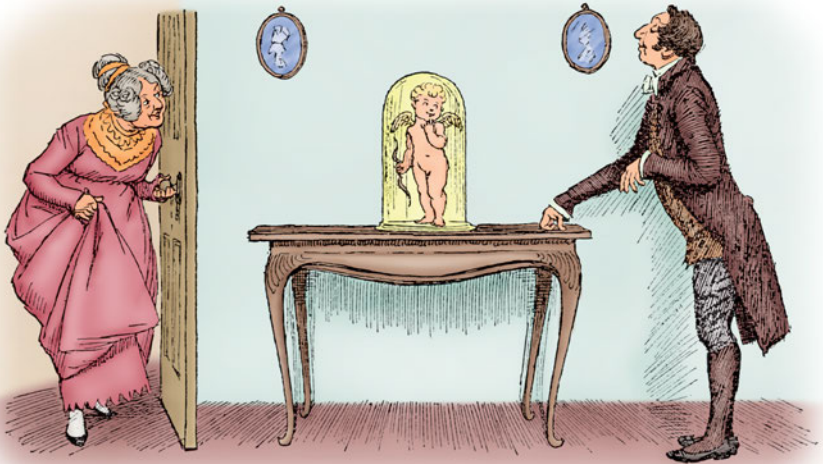
«Είστε εντυπωσιακά γοητευτική», αναφώνησε ο κύριος Κόλινς με ένα ύφος αδέξιου ιπποτισμού, «και είμαι πεπεισμένος ότι, όταν η πρότασή μου λάβει τη σαφή έγκριση αμφότερων των εξαιρετων γονέων σας, δεν θα προσκρούει στην άρνησή σας».

Η Ελίζαμπεθ δεν ήταν διατεθειμένη να ανταποκριθεί σε αυτή την έκρηξη επιμονής και ηθελημένης αυταπάτης και αμέσως μετά αποσύρθηκε χωρίς να πει λέξη. Ήταν αποφασισμένη, σε περίπτωση που ο κύριος Κόλινς επέμενε να θεωρεί τις αλλεπάλληλες αρνήσεις της ως κολακευτική προς το πρόσωπό του ενθάρρυνση, να ζητήσει τη βοήθεια του πατέρα της, η κατηγορηματική άρνηση και η στάση του οποίου δεν θα μπορούσαν να παρερμηνευτούν ως καπρίτσια και καμώματα ενός κομφού θηλυκού.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 20

Ο κύριος Κόλινς δεν αφέθηκε πολύ στις σκέψεις του για τον επιτυχημένο έρωτά του, επειδή η κυρία Μπένετ, που στο μεταξύ περιφερόταν στο χολ περιμένοντας την έκβαση της συζήτησης, με το που είδε την Ελίζαμπεθ να ανοίγει την πόρτα και να την προσπερνά βιαστικά πηγαίνοντας προς τη σκάλα, μπήκε στη μικρή τραπεζαρία και συγγάρηκε θερμά και τους δύο, τον κύριο Κόλινς και τον εαυτό της, για την ευτυχή προοπτική της επικείμενης σύνδεσής τους. Ο κύριος Κόλινς δέχτηκε και ανταπέδωσε τα συγχαρητήρια με την ίδια ευχαρίστηση και μετά άρχισε να διηγείται τις λεπτομέρειες της συζήτησης, με αποτέλεσμα να νιώθει ότι είχε κάθε λόγο να είναι ικανοποιημένος, από τη στιγμή που η άρνηση της ξαδέλφης του δεν θα μπορούσε να προέρχεται παρά από τη σεμνότητα, τη συστολή και τη γνήσια λεπτότητα του χαρακτήρα της.

Αυτή η πληροφορία, ωστόσο, ανησύχησε την κυρία Μπένετ. Πολύ θα ήθελε να είχε την ικανοποίηση να γνωρίζει ότι η κόρη της είχε αρνηθεί την πρόταση μόνο και μόνο για να τον ενθαρρύνει, αλλά δεν

κατάφερε να κρατηθεί και του εμπιστεύτηκε ότι δεν τολμούσε να πιστέψει κάτι τέτοιο.

«Πάντως, να είστε βέβαιοι, κύριε Κόλινς», πρόσθεσε, «ότι η Λίζι θα λογικευτεί. Θα της μιλήσω εγώ η ίδια για το θέμα ευθέως. Είναι πολύ ξεροκέφαλη, ένα ανόητο κορίτσι και δεν γνωρίζει ποιο είναι το συμφέρον της. Εγώ, όμως, θα την κάνω να το καταλάβει».

«Συγχωρήστε με που σας διακόπτω, κυρία», αναφώνησε ο κύριος Κόλινς, «αλλά, αν είναι πράγματι ξεροκέφαλη και ανόητη, δεν ξέρω αν τελικά θα ήταν η κατάλληλη σύζυγος για έναν άνδρα σαν εμένα, ο οποίος στον γάμο επιζητά την ευτυχία. Αν, λοιπόν, επιμένει στην άρνησή της, θα ήταν καλύτερο να μην την πιέσουμε να δεχτεί, διότι, αν ο χαρακτήρας έχει τέτοια ελαττώματα, δεν νομίζω ότι θα μπορούσε να συμβάλει στην ευτυχία μου».

«Κύριε, μάλλον με παρεξηγήσατε», είπε η κυρία Μπένετ θορυβημένη. «Η Λίζι είναι ξεροκέφαλη μόνο σε τέτοια θέματα. Σε όλα τα άλλα είναι το πιο καλόβολο κορίτσι στον κόσμο. Θα πάω κατευθείαν στον κύριο Μπένετ και, είμαι βέβαιη ότι πολύ σύντομα θα ρυθμίσουμε το θέμα μαζί της όπως πρέπει».

Δεν του έδωσε τον χρόνο να απαντήσει και έτρεξε αμέσως στον σύζυγό της και, αφού μπήκε στη βιβλιοθήκη, άρχισε να φωνάζει:

«Ω, κύριε Μπένετ! Σας χρειάζομαι επειγόντως. Είμαστε όλοι αναστατωμένοι. Πρέπει να έρθετε και να πείσετε τη Λίζι να παντρευτεί τον κύριο Κόλινς, γιατί ορκίζεται ότι δεν τον θέλει και, αν δεν βιαστείτε, ο άνθρωπος θα αλλάξει γνώμη και δεν θα τη θέλει».

Τη στιγμή που η σύζυγός του έμπαινε στο δωμάτιο, ο κύριος Μπένετ σήκωσε το βλέμμα από το βιβλίο που διάβαζε και το κάρφωσε στο πρόσωπό της με μια ήρεμη έκφραση αδιαφορίας, η οποία δεν επηρεάστηκε στο παραμικρό από τα νέα που άκουσε.

«Δεν έχω την ευχαρίστηση να σας αντιλαμβάνομαι», της είπε, όταν η κυρία Μπένετ σταμάτησε να μιλά. «Για ποιο πράγμα μιλάτε;»

«Για τον κύριο Κόλινς και τη Λίζι. Η Λίζι δηλώνει ότι δεν θα τον παντρευτεί και ο κύριος Κόλινς άρχισε να λέει ότι δεν θα πάρει τη Λίζι».

«Και τι να κάνω εγώ σε αυτή την περίπτωση; Φαίνεται ότι πρόκειται για μια χαμένη υπόθεση».

«Να μιλήσετε εσείς ο ίδιος στη Λίζι για το θέμα. Πείτε της ότι επιμένετε να τον παντρευτεί».

«Ας κατέβει κάτω. Θα ακούσει την άποψή μου».

Η κυρία Μπένετ χτύπησε το κουδούνι και η δεσποινίς Ελίζαμπεθ ειδοποιήθηκε να κατέβει στη βιβλιοθήκη.

«Έλα, παιδί μου», είπε ο πατέρας της μόλις την είδε. «Ζήτησα να σε καλέσουν για ένα σοβαρό ζήτημα. Έμαθα ότι ο κύριος Κόλινς σε ζήτησε σε γάμο. Είναι αλήθεια;» Η Ελίζαμπεθ απάντησε πως ήταν. «Πολύ καλά. Και εσύ αρνήθηκες αυτή την πρόταση γάμου;»

«Μάλιστα, κύριε».

«Πολύ καλά. Ας έρθουμε τώρα στο θέμα. Η μητέρα σου επιμένει ότι πρέπει να δεχτείς. Έτσι δεν είναι, κυρία Μπένετ;»

«Ναι, διαφορετικά δεν θα της ξαναμιλήσω».

«Έχεις μπροστά σου μια δυσάρεστη εναλλακτική, Ελίζαμπεθ. Από σήμερα θα είσαι μια ξένη για έναν από τους γονείς σου. Η μητέρα σου δεν θα σου ξαναμιλήσει, αν δεν παντρευτείς τον κύριο Κόλινς, και εγώ δεν θα σου ξαναμιλήσω, αν το κάνεις».

Η Ελίζαμπεθ δεν μπόρεσε να μη χαμογελάσει με αυτή την απρόσμενη τροπή της συζήτησης. Η κυρία Μπένετ, όμως, που είχε πιστέψει ότι ο σύζυγός της είχε πάρει το ζήτημα τόσο ζεστά όσο εκείνη, απογοητεύτηκε υπερβολικά.

«Τι εννοείτε, κύριε Μπένετ, με αυτό που λέτε; Μου υποσχεθήκατε ότι θα επιμένατε να τον παντρευτεί».

«Αγαπητή μου», απάντησε ο σύζυγός της, «θέλω να σας ζητήσω δύο μικρές χάρες. Πρώτον, να μου επιτρέψετε την ελεύθερη χρήση της νοημοσύνης μου για το συγκεκριμένο ζήτημα και, δεύτερον, του δωματίου μου. Θα επιθυμούσα να μείνω στη βιβλιοθήκη μόνος μου το συντομότερο δυνατό».

Η κυρία Μπένετ, πάντως, παρά την απογοήτευσή της εξαιτίας της αντίδρασης του συζύγου της, δεν παρέδωσε τα όπλα. Μίλησε στην Ελίζαμπεθ ξανά και ξανά, πότε με καλοπιάσματα και πότε με απειλές. Προσπάθησε, μάλιστα, να πάρει με το μέρος της και την Τζέιν. Αυτή, όμως, αρνήθηκε να παρέμβει με τον πιο γλυκό τρόπο. Η Ελίζαμπεθ πάλι, άλλοτε με ειλικρίνεια και σοβαρότητα και άλλοτε με πειρακτική διάθεση, απέκρουσε όλες τις επιθέσεις της μητέρας της. Παρά τις αλλαγές διάθεσης, ωστόσο, παρέμενε ακλόνητη στην απόφασή της.

Στο μεταξύ, ο κύριος Κόλινς είχε μείνει μόνος και σκεφτόταν όλα όσα είχαν συμβεί. Είχε πολύ μεγάλη ιδέα για τον εαυτό του για να καταλάβει τον λόγο για τον οποίο τον απέρριψε η ξαδέλφη του. Και, παρόλο που ο εγωισμός του είχε πληγωθεί, δεν υπέφερε καθόλου από την άρνησή της. Το ενδιαφέρον του για εκείνη ήταν μάλλον στη φαντασία του, ενώ το ενδεχόμενο να είναι βάσιμα τα σχόλια της μητέρας της τον βοηθούσαν ώστε να μη νιώθει καθόλου τύψεις.

Και, ενώ η οικογένεια ήταν πολύ αναστατωμένη, η Σάροτ Λούκας ήρθε να περάσει τη μέρα μαζί τους. Την υποδέχτηκε στην είσοδο η Λίντια, η οποία όρμησε πάνω της και της ψιθύρισε με δυνατή φωνή: «Χαίρομαι τόσο που ήρθες, γιατί εδώ έχουμε μεγάλη πλάκα! Τι νομίζεις ότι έγινε το πρωί; Ο κύριος Κόλινς έκανε πρόταση γάμου στη Λίτσι και εκείνη τον απέρριψε».

Πριν προλάβει να απαντήσει η Σάρλοτ, εμφανίστηκε και η Κίτι, που έτρεξε να της ανακοινώσει τα ίδια νέα και, μόλις μπήκαν στη μικρή τραπεζαρία, η κυρία Μπένετ, που βρισκόταν εκεί μόνη της, άρχισε και αυτή να μιλά για το ίδιο θέμα, επιδιώκοντας να κάνει τη δεσποινίδα Λούκας να συμμεριστεί το πρόβλημά της και την ικέτευε να πείσει τη φίλη της τη Λίζι να συμμορφωθεί με τις επιθυμίες όλης της οικογένειας.

«Σας ικετεύω, γλυκιά μου δεσποινίς Λούκας», πρόσθεσε με μελαγχολικό ύφος, «γιατί δεν έχω κανέναν στο πλευρό μου, κανέναν δεν παίρνει το μέρος μου, όλοι μου φέρονται σκληρά, κανείς δεν δείχνει ευαισθησία στο ταλαιπωρημένο νευρικό μου σύστημα».

Η είσοδος της Τζέιν και της Ελίζαμπεθ απόλαξε τη Σάρλοτ από την ανάγκη να απαντήσει κάτι.

«Αχ, να την, έρχεται», συνέχισε η κυρία Μπένετ, «και δείχνει εντελώς αδιάφορη. Δεν νοιάζεται καθόλου για εμάς, λες και δεν μένουμε εδώ αλλά στο Γιορκ, αρκεί να γίνει το δικό της. Ένα σου λέω, δεσποινίς Λίζι, αν σου μπει στο κεφάλι να απορρίπτεις έτσι όλες τις προτάσεις γάμου που θα σου κάνουν, δεν θα βρεις ποτέ σύζυγο. Και, ειλικρινά, δεν ξέρω ποιος θα σε συντηρεί, όταν ο πατέρας σου πεθάνει. Εγώ δεν θα είμαι σε θέση να το κάνω. Σε προειδοποιώ. Από τώρα και στο εξής δεν θέλω καμιά σχέση μαζί σου. Σου το είπα και στη βιβλιοθήκη ότι δεν θα σου ξαναμιλήσω και θα δεις ότι θα κρατήσω τον λόγο μου. Δεν μου αρέσει καθόλου να μιλάω σε αχάριστα παιδιά. Όχι ότι έχω καμιά όρεξη να μιλάω σε οποιονδήποτε... Οι άνθρωποι που υποφέρουν όπως εγώ από τα νεύρα τους δεν έχουν καμιά όρεξη να μιλάνε. Κανείς δεν καταλαβαίνει πόσο υποφέρω! Αλλά έτσι γίνεται πάντα. Αυτούς που δεν παραπονιούνται δεν τους λυπάται κανείς».

Οι κόρες της παρακολουθούσαν αμίλητες την έκρηξή της, γνωρίζοντας καλά ότι κάθε απόπειρα να την πείσουν με τη λογική ή να την ηρεμήσουν θα την εκνεύριζε κι άλλο. Συνέχισε, λοιπόν, να μιλά, χωρίς να τη διακόπτει καμιά τους, μέχρι που εμφανίστηκε ο κύριος Κόλινς, ο οποίος μπήκε στο δωμάτιο με ένα ύφος πολύ πιο επίσημο από ό,τι συνήθως. Μόλις τον είδε, είπε στα κορίτσια:

«Τώρα, αυτή τη στιγμή, απαιτώ από όλες να κρατήσετε το στόμα σας κλειστό και να με αφήσετε να πω μερικές κουβέντες με τον κύριο Κόλινς».

Η Ελίζαμπεθ βγήκε ήσυχα από το δωμάτιο, η Τζέιν και η Κίτι την ακολούθησαν. Η Λίντια, όμως, δεν κουνήθηκε από τη θέση της, αποφασισμένη να ακούσει όσο μπορούσε. Η δε Σάροτ, πρώτα εξαιτίας του κυρίου Κόλινς, ο οποίος τη ρώτησε επανειλημμένα και με πολλές λεπτομέρειες για την υγεία της ίδιας και της οικογένειάς της και, μετά, εξαιτίας μιας μικρής περιέργειας, αρκέστηκε να πάει ως το παράθυρο, προσποιούμενη ότι δεν άκουγε. Η κυρία Μπένετ, με συντετριμμένο ύφος, άρχισε να μιλά όπως είχε σχεδιάσει:

«Ω! Κύριε Κόλινς!»

«Αγαπητή μου κυρία», απάντησε εκείνος, «ας μη μιλήσουμε ποτέ για το θέμα αυτό. Σας διαβεβαιώ ειλικρινά», συνέχισε αμέσως με φωνή που φανέρωνε τη δυσαρέσκειά του, «ότι δεν κρατάω κακία στην κόρη σας για τη συμπεριφορά της απέναντί μου. Είναι καθήκον όλων μας να υποτασώμαστε στο αναπόφευκτο. Και ειδικά ενός νέου, όπως εγώ, που ευτύχησε να διοριστεί τόσο νωρίς. Πιστεύω, λοιπόν, ότι έχω ήδη υποταχτεί. Ίσως επειδή ένιωσα ότι δεν θα εξασφάλιζα την ευτυχία μου, αν η ωραία εξαδέλφη μου με είχε τιμήσει με το χέρι της. Διότι παρατήρησα πολλάκις ότι η ευλογία που στερούμαστε αρχίζει σιγά σιγά να χάνει την αξία της και την εκτίμησή μας. Ελπίζω ότι δεν θα το θεωρήσετε ασέβεια προς την οικογένειά σας, αγαπητή μου κυρία, που εγκαταλείπω την προσπάθεια να κερδίσω την αποδοχή της κόρης σας, χωρίς να τιμήσω εσάς και τον κύριο Μπένετ με το αίτημα να ασκήσετε την επιρροή σας και να παρέμβετε υπέρ εμού. Φοβάμαι ότι η στάση μου αυτή μπορεί να θεωρηθεί αγενής, επειδή δέχτηκα την αρνητική απάντηση από τα χείλη της κόρης σας και όχι από τα δικά σας. Κι όμως, όλοι κάνουμε λάθη. Εγώ, πάντως, είχα τις καλύτερες προθέσεις. Σκοπός μου ήταν να εξασφαλίσω μια αξιολάμπητη σύντροφο, λαμβάνοντας δεόντως υπόψη το συμφέρον όλης της οικογένειάς σας και, αν η συμπεριφορά μου υπήρξε αγενής, σας ζητώ να με συγχωρήσετε».

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 21

Οι συζητήσεις σχετικά με την πρόταση του κυρίου Κόλινς έφταναν πια στο τέλος και τα μόνα που ταλαιπωρούσαν την Ελίζαμπεθ ήταν το δυσάρεστο συναίσθημα που πάντα συνοδεύει ένα τέτοιο θέμα και τότε τότε οι εριστικοί υπαινιγμοί της μητέρας της. Όσο για τον κύριο Κόλινς, τα δικά του αισθήματα εκφράστηκαν, όχι με αμηχανία, μελαγχολία ή την προσπάθεια να την αποφεύγει, αλλά

με αδεξιότητα και πικραμένη σιωπή. Της μιλούσε ελάχιστα και οι περιποιήσεις που με τόση τρυφερότητα της πρόσφερε, για το υπόλοιπο της ημέρας μεταφέρθηκαν στη δεσποινίδα Λούκας, η οποία είχε την ευγένεια να τον ακούει με προσοχή, γεγονός που τους ανακούφισε όλους και ιδιαίτερα τη φίλη της.

Την επόμενη μέρα δεν σημειώθηκε καμιά βελτίωση στην κακή διάθεση ή την κακή υγεία της κυρίας Μπένετ. Η περηφάνια του κυρίου Κόλινς παρέμεινε και αυτή πληγωμένη. Η Ελίζαμπεθ ήλπιζε στην αρχή ότι η οργή του θα συντόμευε την παραμονή του στο σπίτι τους, αλλά το πρόγραμμά του δεν φάνηκε να επηρεάζεται καθόλου από τα γεγονότα. Είχε κανονίσει να φύγει το Σάββατο και το Σάββατο θα έφευγε.

Μετά το πρόγευμα, τα κορίτσια περπάτησαν ως το Μέριτον για να μάθουν αν είχε επιστρέψει ο κύριος Γουίκαμ και να παραπονεθούν για την απουσία του από το Νέδερφιλντ. Τις πλησίασε καθώς έμπαιναν στην πόλη και τις συνόδευσε μέχρι το σπίτι της θείας τους, όπου συζητήθηκαν αρκετά η λύπη και η ενόχλησή του, καθώς και η ανησυχία των υπολοίπων, επειδή δεν συμμετείχε στον χορό. Στην Ελίζαμπεθ, ωστόσο, ομολόγησε από μόνος του ότι η απουσία του αυτή ήταν δική του επιλογή.

«Όπως πλησίαζαν οι μέρες, σκέφτηκα», της είπε, «ότι θα ήταν καλύτερα να μη συναντήσω τον κύριο Ντάρσι, ότι το να βρίσκομαι στον ίδιο χώρο, στην ίδια παρέα μαζί του τόσες ώρες θα ήταν κάτι που δεν θα μπορούσα να αντέξω και ότι ίσως γινόταν κάποια σκηνή που θα ήταν δυσάρεστη και για τους άλλους εκτός από εμένα».

Η Ελίζαμπεθ συμφώνησε με τη μεγαλοφυχία του και στη συνέχεια είχαν αρκετό χρόνο στη διάθεσή τους για να συζητήσουν εκτενώς το θέμα και να ανταλλάξουν αρκετές φιλοφρονήσεις, καθώς ο Γουίκαμ και άλλος ένας αξιωματικός τις συνόδεψαν πίσω στο Λόνγκμπουρν. Στη διάρκεια της επιστροφής έδειξε ιδιαίτερη προτίμηση σε αυτήν. Το ότι τις συνόδεψε είχε ένα διπλό πλεονέκτημα. Η Ελίζαμπεθ κατάλαβε ότι το έκανε για χάρη της, αλλά ήταν και μια πολύ καλή ευκαιρία να τον συστήσει στους γονείς της.

Λίγη ώρα μετά την επιστροφή τους, η δεσποινίς Μπένετ έλαβε ένα γράμμα. Ήταν από το Νέδερφιλντ και το άνοιξε αμέσως. Ο φάκελος περιείχε μια μικρή, κομψή κόλλα σατινέ χαρτί, γεμάτη με τα ωραία καλλιγραφικά γράμματα μιας κυρίας. Η Ελίζαμπεθ είδε την έκφραση της αδελφής της να αλλάζει καθώς το διάβαζε και να στέκεται ιδιαίτερα σε κάποια συγκεκριμένα σημεία. Η Τζέιν συνήλθε γρήγορα, ακούμπησε το γράμμα και προσπάθησε να συμμετάσχει με τη συνηθισμένη ζωντάνια της στη συζήτηση. Η Ελίζαμπεθ, ωστόσο, ανησύχησε τόσο, που έπαψε να προσέχει τον Γουίκαμ. Πριν ο Γουίκαμ και ο φίλος του προλάβουν να τις αποχαιρετίσουν, η Τζέιν τής έκανε νόημα με τα μάτια να την ακολουθήσει πάνω. Μόλις μπήκαν στο δωμάτιό της, έβγαλε το γράμμα από την τσέπη της και είπε:

«Είναι από την Καρολάιν Μπίνγκλεϊ. Το περιεχόμενό του έκρυβε μια έκπληξη για μένα. Αυτή τη στιγμή που μιλάμε, η παρέα έχει ήδη φύγει από το Νέδερφιλντ και οδεύει προς την πόλη. Και δεν σκοπεύουν να επιστρέψουν. Άκου και μόνη σου τι γράφει».

Στη συνέχεια της διάβασε δυνατά την πρώτη πρόταση, αυτή που έδινε την πληροφορία ότι είχαν αποφασίσει να ακολουθήσουν αμέσως τον αδελφό τους στην πόλη και ότι το ίδιο βράδυ θα δειπνούσαν στην Γκρόσβενορ Στριτ, στο σπίτι του κυρίου Χερστ. Η επόμενη έλεγε τα εξής: «Δεν σκοπεύω να προσποιηθώ ότι λυπάμαι για ό,τι αφήνω πίσω μου στο Χέρτφορντσαίρ, με εξαίρεση τη δική σου συντροφιά, αγαπημένη μου φίλη. Ας ελπίσουμε, ωστόσο, ότι, κάποια

μέρα στο μέλλον, θα έχουμε τον χρόνο να απολαύσουμε και πάλι τις υπέροχες στιγμές που ζήσαμε μαζί και στο μεταξύ ας ευχηθούμε ότι η τακτική και θερμή αλληλογραφία μας θα απαλύνει τον πόνο του χωρισμού. Αυτό εξαρτάται από εσένα». Η Ελιζαμπεθ άκουγε αυτές τις πομπώδεις εκφράσεις με την απάθεια που χαρακτηρίζει συνήθως τη δυσπιστία. Και, παρόλο που η ξαφνική αναχώρησή τους την είχε αιφνιδιάσει, δεν έβρισκε κάτι το τραγικό σε αυτή. Δεν σήμαινε ότι η απουσία τους από το Νέδερφιλντ θα εμπόδιζε τον κύριο Μπίνγκλεϊ να το επισκέπτεται. Όσο για την απώλεια της συντροφιάς τους, ήταν σίγουρη ότι, εφόσον η Τζέιν θα απολάμβανε τη δική του, σύντομα θα έπαυε να την απασχολεί.

«Είναι μεγάλη ατυχία», συνέχισε, ύστερα από μια μικρή παύση, «που δεν μπόρεσες να δεις τους φίλους σου πριν φύγουν από την κομητεία. Αλλά γιατί να μην ελπίζουμε ότι η μέρα της μελλοντικής ευτυχίας που αναμένει η δεσποινίς Μπίνγκλεϊ θα έρθει νωρίτερα από όσο πιστεύει και η ίδια και ότι τις υπέροχες στιγμές που ζήσατε ως φίλες θα τις ξαναζήσετε με ακόμη μεγαλύτερη ευχαρίστηση ως αδελφές; Δεν μπορούν να κρατήσουν τον κύριο Μπίνγκλεϊ στο Λονδίνο, αν δεν το θέλει και ο ίδιος».

«Η Καρολάιν λέει ξεκάθαρα ότι κανένας από την παρέα δεν θα επιστρέψει στο Χέρτφορντσαϊρ φέτος τον χειμώνα. Σου διαβάζω...

Όταν ο αδελφός μου έφυγε χτες, φανταζόταν ότι θα ξεμπερδευε με τις δουλειές που είχε στο Λονδίνο σε τρεις με τέσσερις μέρες. Εμείς, όμως, είμαστε βέβαιες ότι αυτό δεν είναι δυνατό και ταυτόχρονα γνωρίζουμε ότι, όταν ο Τσαρλς βρεθεί στην πόλη, δεν θα βιαστεί να φύγει. Έτσι, αποφασίσαμε να τον ακολουθήσουμε για να μην είναι αναγκασμένος να περνά τις ελεύθερες ώρες του σε κάποιο ξενοδοχείο χωρίς ανέσεις. Πολλοί από τους γνωστούς μου βρίσκονται ήδη εκεί για τον χειμώνα. Μακάρι να άκουγα ότι θα έκανες και εσύ το ίδιο, αγαπημένη μου φίλη, αλλά ξέρω ότι δεν υπάρχει ελπίδα για κάτι τέτοιο. Ειλικρινά εύχομαι τα Χριστούγεννα στο Χέρτφορντσαϊρ να σου φέρουν όλη τη χαρά που φέρνει συνήθως αυτή η εποχή και ελπίζω οι θαυμαστές σου να είναι τόσο πολλοί, που να μη νιώσεις την απώλεια των τριών που σου στερούμε.

»Είναι φανερό«, είπε η Τζέιν, «ότι ο κύριος Μπίνγκλεϊ δεν θα επιστρέψει ξανά φέτος τον χειμώνα».

«Το μόνο που είναι φανερό είναι ότι κάτι τέτοιο δεν θα άρесе στη δεσποινίδα Μπίνγκλεϊ».

«Γιατί πιστεύεις κάτι τέτοιο; Πρέπει να είναι δική του απόφαση. Είναι κύριος του εαυτού του. Δεν τα ξέρεις, όμως, όλα. Τώρα θα σου διαβάσω το κομμάτι που με πληγώνει περισσότερο. Δεν θα κρυψω τίποτε από σένα.

Ο κύριος Ντάρσι ανυπομονεί να δει την αδελφή του και, για να πω την αλήθεια, κι εμείς ανυπομονούμε το ίδιο να την ξανασυναντήσουμε. Ειλικρινά, δεν πιστεύω ότι υπάρχει αντάξια της Τζορτζιάνα Ντάρσι σε ομορφιά, κομψότητα και χαρίσματα. Και η αγάπη που εμπνέει στη Λουίζα και εμένα μετατρέπεται σε κάτι παραπάνω από την ελπίδα που τολμούμε να τρέφουμε ότι κάποια μέρα θα γίνει αδελφή μας. Δεν θυμάμαι αν σου έχω μιλήσει σχετικά με το πώς νιώθω για το θέμα αυτό, αν και δεν θα έφευγα από την κομητεία χωρίς να σου τα εμπιστευτώ και πιστεύω ότι δεν θα τα θεωρήσεις αδικαιολόγητα. Ο αδελφός μου τη θαυμάζει πολύ και από τώρα και στο εξής θα έχει την ευκαιρία να τη βλέπει σε ένα πιο οικείο περιβάλλον. Οι δικοί της θέλουν αυτόν τον γάμο όσο και οι δικοί του και δεν νομίζω ότι με επηρεάζει η αδελφική αγάπη επειδή πιστεύω ότι ο Τσαρλς μπορεί να κλέψει την καρδιά κάθε γυναίκας. Με όλες αυτές τις συνθήκες να ευνοούν τη δημιουργία ενός δεσμού και, καθώς τίποτα δεν εμποδίζει κάτι τέτοιο, έχω άδικο, αγαπημένη μου Τζέιν, να τρέφω την ελπίδα ότι κάποια μέρα θα συμβεί ένα γεγονός που θα εξασφαλίσει την ευτυχία τόσο πολλών ανθρώπων;

»Τι σκέφτεσαι για την πρόταση αυτή, καλή μου Λίτσι;« είπε η Τζέιν, μόλις το διάβασε. «Δεν είναι απόλυτα σαφές; Δεν δηλώνει κατηγορηματικά ότι η Καρολάιν ούτε περιμένει ούτε επιθυμεί να γίνω αδελφή της; Ότι πιστεύει ακράδαντα ότι ο αδελφός της δεν ενδιαφέρεται για μένα και ότι, εφόσον υποψιάζεται τα αισθήματά μου γι' αυτόν, προσπαθεί (με τον ευγενικότερο τρόπο!) να με προειδοποιήσει; Μπορεί να υπάρχει άλλη ερμηνεία αυτών που γράφει;»

«Ναι, μπορεί. Η δική μου είναι εντελώς διαφορετική. Θέλεις να την ακούσεις;»

«Πολύ ευχαρίστως».

«Θα σου την πω με δυο λόγια. Η δεσποινίς Μπίνγκλεϊ έχει καταλάβει ότι ο αδελφός της είναι ερωτευμένος μαζί σου και θέλει να τον παντρεύει με τη δεσποινίδα Ντάρσι. Τον ακολουθεί στην πόλη με την ελπίδα να τον κρατήσει εκεί και προσπαθεί να σε πείσει ότι δεν νοιάζεται για σένα».

Η Τζέιν κούνησε το κεφάλι της.

«Τζέιν, σοβαρά τώρα, πρέπει να με πιστέψεις. Δεν υπάρχει άνθρωπος που να σας έχει δει μαζί και να αμφιβάλλει για τα αισθήματά του. Είμαι βέβαιη ότι ούτε η δεσποινίς Μπίνγκλεϊ μπορεί να το κάνει. Δεν είναι τόσο αφελής. Αν πίστευε ότι ο κύριος Ντάρσι την αγαπά έστω και στο μισό από αυτό, θα είχε παραγγείλει και νυφικό. Το ζήτημα, όμως, έχει ως εξής: Δεν είμαστε αρκετά πλούσιοι ή αρκετά σημαντικοί γι' αυτούς και ανυπομονεί να εξασφαλίσει τη δεσποινίδα Ντάρσι για τον αδελφό της, επειδή πιστεύει ότι, αν προηγηθεί ένας γάμος μεταξύ των δύο οικογενειών, θα της είναι ευκολότερο να πετύχει και έναν δεύτερο. Σχέδιο που θεωρώ αρκετά έξυπνο και τολμώ να πω ότι θα μπορούσε να πετύχει, αν δεν ήταν στη μέση η δεσποινίς Ντε Μπεργκ. Κι όμως, γλυκιά μου Τζέιν, δεν μπορεί να σκέφτεσαι σοβαρά ότι, επειδή η δεσποινίς Μπίνγκλεϊ ισχυρίζεται ότι ο αδελφός της θαυμάζει υπερβολικά τη δεσποινίδα Ντάρσι, εκείνος τώρα έχει λιγότερη συναίσθηση της δικής σου αξίας από όση είχε την Πέμπτη, την τελευταία φορά που τον είδες. Ή να θεωρείς πως είναι στο χέρι της να τον πείσει ότι δεν είναι ερωτευμένος μαζί σου αλλά σφόδρα ερωτευμένος με τη φίλη της».

«Αν σκεφτόμασταν όπως η δεσποινίς Μπίνγκλεϊ», απάντησε η Τζέιν, «η ερμηνεία σου μπορεί να με είχε ηρεμήσει. Ξέρω, όμως, ότι βασιίζεται στην αδικία. Η Καρολίν είναι ανίκανη να εξαπατήσει κάποιον εκ προθέσεως και το μόνο που μπορώ να ελπίζω τώρα πια είναι ότι αυταπατάται».

«Αυτό είναι σωστό. Δεν θα μπορούσες να βρεις μια πιο πετυχημένη ιδέα, από τη στιγμή που δεν μπορείς να παρηγορηθείς με τη δική μου. Συνέχισε να πιστεύεις ότι αυταπατάται. Εσύ έκανες το καθήκον σου απέναντί της και δεν χρειάζεται να βασανίζεσαι άλλο».

«Κι όμως, αγαπημένη μου αδελφή... Πώς είναι δυνατό να γίνω

ευτυχισμένη, λαμβάνοντας υπόψη μας την καλύτερη περίπτωση, με έναν άνδρα που οι αδελφές και οι φίλοι του τον προορίζουν για κάποια άλλη;»

«Αυτό θα το αποφασίσεις μόνη σου», είπε η Ελίζαμπεθ, «και αν, ύστερα από ώριμη σκέψη, καταλήξεις ότι η δυστυχία που θα προκαλέσεις απογοητεύοντας τις δύο αδελφές του βαραίνει περισσότερο από την ευτυχία του να είσαι η σύζυγός του, τότε σε συμβουλεύω να κάνεις τα πάντα για να τον ξεχάσεις».

«Μα πώς μπορείς να μιλάς έτσι;» είπε η Τζέιν, χαμογελώντας ελαφρά. «Γνωρίζεις, νομίζω, ότι, παρόλο που η αποδοκιμασία τους θα με έθλιβε πολύ, δεν θα δίσταζα καθόλου».

«Ούτε εγώ πιστεύω ότι θα δίσταζες. Και, αφού τα πράγματα είναι έτσι, δεν έχω κανέναν λόγο να λυπάμαι για όλη αυτή την κατάσταση».

«Κι αν δεν επιστρέψει καθόλου φέτος τον χειμώνα; Τότε ίσως δεν χρειαστεί να επιλέξω. Μέσα σε έξι μήνες μπορούν να συμβούν τα πάντα».

Η Ελίζαμπεθ αντιμετώπισε με μεγάλη περιφρόνηση την ιδέα ότι μπορεί να μην επέστρεφε καθόλου. Πίστευε ότι όλα αυτά ήταν αποτέλεσμα της ιδιοτέλειας και των προσωπικών επιθυμιών της Καρολάιν και δεν περνούσε από το μυαλό της ούτε στιγμή ότι οι επιθυμίες αυτές, είτε εκφράζονταν ειλικρινά είτε ύπουλα, μπορούσαν να επηρεάσουν έναν νεαρό που ήταν εντελώς ανεξάρτητος.

Μίλησε στην αδελφή της όσο πιο πειστικά μπορούσε σχετικά με το τι πίστευε η ίδια για το θέμα και σύντομα είχε τη χαρά να διαπιστώσει την ευεργετική επίδραση των λόγων της. Η Τζέιν δεν ήταν μελαγχολικός άνθρωπος από τη φύση της, έτσι, σιγά σιγά άρχισε να ξαναβρίσκει την αισιοδοξία της, αν και υπήρχαν στιγμές που η ανασφάλεια της ερωτευμένης γυναίκας υπερνικούσε τις ελπίδες της ότι ο Μπίνγκλεϊ θα ξαναγύριζε στο Νέδερφιλντ και θα πραγματοποιούσε όσα ευχόταν η καρδιά της.

Οι δύο αδελφές συμφώνησαν ότι η κυρία Μπένετ έπρεπε να πληροφορηθεί μόνο σχετικά με την αναχώρηση της οικογένειας και ότι δεν έπρεπε να ανησυχήσει για τη γενικότερη συμπεριφορά του κυρίου Μπίνγκλεϊ. Ωστόσο, ακόμη κι αυτό το μικρό κομμάτι της είδησης τη θορόβησε πολύ και άρχισε να κλαψουρίζει για τη μεγάλη ατυχία να φύγουν οι κυρίες τη στιγμή που οι σχέσεις τους είχαν αρχίσει να

Περηφάνια και προκατάληψη

γίνονται τόσο θερμές. Αφού κλαψούρισε αρκετή ώρα, παρηγορήθηκε με τη σκέψη ότι ο κύριος Μπίνγκλεϊ θα επέστρεφε σύντομα και θα έτρωγε μαζί τους στο Λόνγκμπουρν, και κατέληξε με την ακόμη πιο παρήγορη δήλωση ότι, ακόμη κι αν δεν τον είχαν προσκαλέσει παρά σε ένα απλό οικογενειακό δείπνο, θα φρόντιζε να υπάρχουν δύο κύρια πιάτα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 22

Οι Μπένετ ήταν καλεσμένοι σε δείπνο στους Λούκας και η δεσποινίς Λούκας είχε πάλι την καλοσύνη να ακούει τον κύριο Κόλινς προσεκτικά κατά το μεγαλύτερο διάστημα της μέρας. Η Ελίζαμπεθ την ευχαρίστησε με την πρώτη ευκαιρία.

«Το ενδιαφέρον σου του φτιάχνει τη διάθεση», της είπε. «Δεν βρίσκω λόγια για να σου εκφράσω την ευγνωμοσύνη μου».

Η Σάρλοτ διαβεβαίωσε τη φίλη της ότι την ευχαριστούσε να είναι χρήσιμη και ότι αυτό την ικανοποιούσε πλήρως για τη μικρή θυσία που έκανε να του αφιερώνει τον χρόνο της. Αξιαγάπητο εκ μέρους της, μόνο που η καλοσύνη της επεκτάθηκε πολύ περισσότερο, τόσο που η Ελίζαμπεθ δεν μπορούσε να φανταστεί, καθώς, ούτε λίγο ούτε πολύ, στόχος ήταν, για να προστατεύσει τη φίλη της από τις εκδηλώσεις ενδιαφέροντος του κυρίου Κόλινς, να στρέψει το ενδιαφέρον αυτό προς την ίδια. Αυτό, λοιπόν, ήταν το σχέδιο της δεσποινίδας Λούκας. Και μέχρι το βράδυ, όταν ήρθε η ώρα να φύγουν, οι οιωνοί ήταν εξαιρετικά καλοί, σε βαθμό που θα θεωρούσε την επιτυχία της σχεδόν σίγουρη, αν ο κύριος Κόλινς δεν έπρεπε να αναχωρήσει τόσο σύντομα για το Χέρτφορντσαίρ. Στο σημείο αυτό, όμως, είχε αδικήσει τον φλογερό και ανεξάρτητο χαρακτήρα του, στοιχεία που, το επόμενο κίβλας πρωί, τον έκαναν να το σκάσει με αξιοθαύμαστη πανουργία από το Λόνγκμπουρν Χάουζ και να τρέξει στο Λούκας Λοτζ για να πέσει στα πόδια της. Είχε μεγάλη αγωνία στην προσπά-

θειά του να μην τον αντιληφθούν οι ξαδέλφες του, καθώς ήξερε ότι, αν τον έβλεπαν να φεύγει, θα μάντευαν σίγουρα το σχέδιό του και δεν επιθυμούσε να μαθευτεί η απόπειρά του, πριν στεφθεί με επιτυχία. Γιατί, παρόλο που ένιωθε σχεδόν βέβαιος, εφόσον η Σάριλοτ με τη στάση της τον ενθάρρυνε αρκετά, η περιπέτεια της Τετάρτης τον είχε κάνει σχετικά επιφυλακτικό. Κι όμως, η υποδοχή που του έγινε ήταν εξαιρετικά κολακευτική. Η δεσποινίς Λούκας τον είδε να πλησιάζει από ένα παράθυρο του πάνω πατώματος και έτρεξε αμέσως να τον συναντήσει δήθεν τυχαία στο δρομάκι προς το σπίτι. Ούτε στα όνειρά της, όμως, δεν τολμούσε να σκεφτεί τα λόγια αγάπης και την ευφράδεια που την περίμεναν εκεί.

Πολύ σύντομα, όσο σύντομα επέτρεπαν οι μακροσκελείς λόγιοι του κυρίου Κόλινς, τα πάντα διευθετήθηκαν μεταξύ τους, αφήνοντας και τα δύο μέρη πλήρως ικανοποιημένα. Και ενώ έμπαιναν στο σπίτι, εκείνος την παρακάλεσε θερμά να ορίσει τη μέρα που θα τον έκανε τον πιο ευτυχημένο άνδρα στον κόσμο. Αν και του απάντησε ότι αυτό δεν μπορούσε προς το παρόν να ρυθμιστεί, η νεαρή δεν έδειχνε την παραμικρή διάθεση να παίξει με την ευτυχία του. Η βλακεία με

την οποία τον είχε προικίσει η φύση προφύλασσε το φλερτ του από τη γοητεία που ενδεχομένως θα έκανε μια γυναίκα να επιθυμεί να το παρατείνει. Και η δεσποινίς Λούκας, που δέχτηκε την πρόταση του με απώτερο κίνητρο μόνο την αγνή και ανιδιοτελή επιθυμία της να αποκτήσει μια δική της στέγη, δεν ενδιαφερόταν καθόλου για το πόσο σύντομα θα την αποκτούσε στην πράξη.

Ζήτησαν αμέσως από τον σερ Γουίλιαμ και τη λαίδη Λούκας να δώσουν τη συγκατάθεσή τους, κάτι που έκαναν με μεγάλη χαρά και προθυμία. Η παρούσα οικονομική κατάσταση του κυρίου Κόλινς τον καθιστούσε ιδιαίτερα κατάλληλο γαμπρό για την κόρη τους, καθώς η προίκα που θα της έδιναν ήταν εξαιρετικά μικρή, ενώ, από την άλλη, οι προοπτικές του για το μέλλον ήταν υπερβολικά ελπιδοφόρες. Η λαίδη Λούκας, με περισσότερο ενδιαφέρον από όσο έδειχνε συνήθως για το θέμα, άρχισε αμέσως να υπολογίζει πόσα ακόμη χρόνια υπήρχε η πιθανότητα να ζήσει ο κύριος Μπένετ. Ο σερ Λούκας διατύπωσε την άποψη ότι μόλις η ιδιοκτησία του Λόνγκμπουρν περνούσε στα χέρια του κυρίου Κόλινς, θα ήταν απολύτως σκόπιμο αυτός και η σύζυγός του να παρουσιαστούν στο Σεντ Τζέιμς. Με λίγα λόγια, όλη η οικογένεια ήταν πανευτυχής με την εξέλιξη αυτή. Τα μικρότερα κορίτσια άρχισαν να τρέφουν την ελπίδα ότι η πρώτη τους δημόσια εμφάνιση θα γινόταν ένα ή δύο χρόνια νωρίτερα από όσο υπολόγιζαν. Και τα αγόρια ανακουφίστηκαν από τον φόβο η Σάρλοτ να πέθαινε γεροντοκόρη. Η ίδια η Σάρλοτ έδειχνε σχετικά απαθή. Είχε πετύχει τον σκοπό της και τώρα έκανε τον απολογισμό. Σε γενικές γραμμές, οι σχέψεις της ήταν ικανοποιητικές. Βέβαια, ο κύριος Κόλινς δεν ήταν ούτε ευφυής ούτε ευχάριστος άνθρωπος. Η παρέα του ήταν βαρετή, ενώ ο έρωτάς του για εκείνη μάλλον ήταν αποκύημα της φαντασίας του. Παρ' όλα αυτά, της έκανε για σύζυγος. Αν και ποτέ δεν εκτιμούσε ιδιαίτερα ούτε τους άνδρες ούτε τον έγγαμο βίο, στόχος ήταν πάντα ο γάμος. Ήταν η μόνη αξιοπρεπής εξασφάλιση για μια μορφωμένη νεαρή κοπέλα με μικρή περιουσία και, παρόλο που δεν ήταν βέβαιο ότι θα την έκανε ευτυχισμένη, ήταν η πιο ευχάριστη εξασφάλιση απέναντι στη φτώχεια. Αυτή την εξασφάλιση την είχε πλέον αποκτήσει, και στην ηλικία των είκοσι επτά και χωρίς να είναι καθόλου όμορφη, είχε πλήρη επίγνωση του πόσο τυχερή στάθηκε. Η λιγότερο ευχάριστη πλευρά της όλης υπόθεσης ήταν η εκπληξη που θα προκαλούσε στην Ελίζαμπεθ Μπένετ, η φίλιά της οποίας ήταν για

εκείνη πιο πολύτιμη από οποιουδήποτε άλλου ατόμου. Η Ελίζαμπεθ θα αιφνιδιαζόταν και πιθανόν να την κατηγορούσε. Και, παρόλο που είχε αποφασίσει να μην την αφήσει να κλονίσει την πεποίθησή της, η αποδοκιμασία αυτή θα πλήγωνε τα αισθήματά της. Αποφάσισε να της το ανακοινώσει η ίδια και ζήτησε από τον κύριο Κόλινς, όταν θα επέστρεφε στο Λόνγκμπουρν, να μην κάνει κανέναν υπαινιγμό, σε κανένα μέλος της οικογένειας για τα γεγονότα εκείνης της ημέρας. Αυτή η υπόσχεση μυστικότητας δόθηκε με μεγάλη προθυμία, αλλά δύσκολα κρατήθηκε. Μόλις τον είδαν να επιστρέφει, η περιέργεια για την πολύωρη απουσία του εκδηλώθηκε με τόσο ευθείες ερωτήσεις, που χρειάστηκε να επιστρατεύσει όλη την ευφυΐα του για να τις αντικρούσει. Παράλληλα, χρειάστηκε να δείξει μεγάλη αυταπάρνηση, καθώς επιθυμούσε διακαώς να ανακοινώσει σε όλους την ευτυχή έκβαση της αγάπης του.

Επειδή το ταξίδι της επιστροφής θα ξεκινούσε νωρίς το επόμενο πρωί, η αποχαιρετιστήρια τελετή έγινε εκείνο το βράδυ, όταν οι κυρίες κατέβηκαν στο σαλόνι. Η κυρία Μπένετ, με μεγάλη ευγένεια και εγκαρδιότητα, δήλωσε ότι θα τους έδινε μεγάλη χαρά αν τον ξανάβλεπαν στο Λόνγκμπουρν, όταν οι άλλες υποχρεώσεις του θα του επέτρεπαν να τους επισκεφθεί και πάλι.

«Αγαπητή μου κυρία», απάντησε, «η πρόσκλησή σας με χαροποιεί ιδιαίτερα, διότι είναι ακριβώς αυτό που ήλπιζα να ακούσω. Και να είστε απολύτως βέβαιη ότι θα επωφεληθώ από αυτή το συντομότερο δυνατό».

Όλοι απόρησαν, ο δε κύριος Μπένετ, ο οποίος σε καμιά περίπτωση δεν ευχόταν μια τόσο σύντομη επιστροφή, είπε αμέσως:

«Μήπως υπάρχει κίνδυνος να επισύρετε την αποδοκιμασία της λαίδης Κάθριν, καλέ μου κύριε; Καλύτερα να παραμελήσετε τους συγγενείς σας από το να ρισκάρετε να προσβάλετε την προστάτιδά σας».

«Αγαπητέ μου κύριε», απάντησε ο κύριος Κόλινς, «νιώθω μεγάλη ευγνωμοσύνη για την τόσο ευγενική σας προειδοποίηση και μπορείτε να είστε ήσυχος ότι δεν θα κάνω ούτε βήμα χωρίς τη συγκατάθεση της εξοχότητάς της».

«Όσο και να προσέχετε, όμως, δεν είναι αρκετό. Διακινδυνέψτε οτιδήποτε, αλλά όχι τη δυσαρέσκειά της. Και, αν θεωρήσετε ότι θα την προκαλέσετε με τον ερχομό σας εδώ, μείνετε καλύτερα στο

σπίτι σας και να είστε βέβαιος ότι εμείς δεν θα προσβληθούμε γι' αυτό».

«Πιστέψτε με, αγαπητέ μου κύριε, η ευγνωμοσύνη μου προς εσάς αυξάνεται ακόμη περισσότερο από αυτή την εκδήλωση θερμού ενδιαφέροντος. Και να είστε σίγουρος ότι πολύ σύντομα θα λάβετε από εμένα ένα ευχαριστήριο γράμμα γι' αυτό, καθώς και για όλα τα δείγματα της εκτίμησής σας όσο καιρό διέμεινα στο Χέρτφορντσαϊρ. Όσο για τις ωραίες εξαδέλφες μου, αν και η απουσία μου μπορεί να μην είναι τελικά τόσο παρατεταμένη που να δικαιολογεί κάτι τέτοιο, δράττομαι της ευκαιρίας να τους ευχηθώ υγεία και ευτυχία, μη εξαιρουμένης και της εξαδέλφης μου Ελίζαμπεθ».

Μετά τις αρμόζουσες φιλοφρονήσεις, οι κυρίες αποσύρθηκαν, εξίσου απορημένες όλες με την πρόθεση του κυρίου Κόλινς να επιστρέψει στα μέρη τους σύντομα. Η κυρία Μπένετ προτίμησε να συμπεράνει ότι ο κύριος Κόλινς είχε σκοπό να επαναλάβει την πρότασή του σε μία από τις μικρότερες κόρες της και η Μέρι ίσως πειθόταν να την αποδεχτεί, εφόσον εκτιμούσε τις ικανότητές του περισσότερο από τις άλλες. Οι σκέψεις του χαρακτηρίζονταν από μια στιβαρότητα που την είχε εντυπωσιάσει και, παρόλο που δεν ήταν τόσο ευφυής όσο εκείνη, πίστευε ότι, αν το παράδειγμά της τον ενθάρρυνε να μελετήσει και να βελτιωθεί, θα μπορούσε να γίνει ένας πολύ ευχάριστος σύντροφος. Το επόμενο πρωί, όμως, οι ελπίδες της αυτές διαψεύστηκαν. Αμέσως μετά το πρόγευμα, τους επισκέφτηκε η δεσποινίς Λούκας, η οποία, σε μια συζήτηση που είχε με την Ελίζαμπεθ, της διηγήθηκε όλα τα γεγονότα της προηγούμενης μέρας.

Η πιθανότητα ότι ο κύριος Κόλινς πίστευε πως ήταν ερωτευμένος με τη Σάρλοτ είχε περάσει από το μυαλό της Ελίζαμπεθ τις δυο τελευταίες μέρες. Αλλά ότι η Σάρλοτ θα τον ενθάρρυνε το θεωρούσε τόσο απίθανο όσο απίθανο ήταν να τον είχε ενθαρρύνει και η ίδια. Κατά συνέπεια, η έκπληξή της ήταν τόσο μεγάλη, που, προς στιγμήν, την έκανε να υπερβεί τα όρια της ευπρέπειας. Δεν κρατήθηκε και φώναξε:

«Αρραβωνιάστηκες τον κύριο Κόλινς! Αγαπημένη Σάρλοτ, αυτό είναι αδύνατο!»

Η ατάραχη στάση με την οποία διηγήθηκε την ιστορία της η Σάρλοτ έδωσε τώρα τη θέση της σε μια στιγμιαία σύγχυση, εξαιτίας αυτής της ευθείας και απροκάλυπτης επίθεσης της φίλης της. Όμως,

από τη στιγμή που ήταν ακριβώς αυτό που περίμενε, η Σάρλοτ ανέκτησε την ψυχραιμία της και απάντησε ήρεμα:

«Γιατί εκπλήσσεσαι τόσο, καλή μου Ελίζα; Θεωρείς τόσο απίστευτο να μπορεί ο κύριος Κόλινς να κερδίσει την εκτίμηση μιας γυναίκας, επειδή δεν είχε την ευτυχία να το πετύχει με σένα;»

Η Ελίζαμπεθ, ωστόσο, είχε ξαναβρεί την ψυχραιμία της και, κάνοντας μεγάλη προσπάθεια, κατάφερε να τη διαβεβαιώσει με αρκετή σοβαρότητα ότι η προοπτική να γίνουν συγγενείς τής έδινε μεγάλη χαρά και ότι της ευχόταν κάθε ευτυχία.

«Καταλαβαίνω πώς αισθάνεσαι», απάντησε η Σάρλοτ. «Πρέπει να ήταν μεγάλη έκπληξη για σένα, πολύ μεγάλη μάλιστα, αφού μέχρι προχθές ο κύριος Κόλινς επιθυμούσε να παντρευτεί εσένα. Ωστόσο, όταν βρεις τον χρόνο να τα ξανασκεφτείς όλα με την ησυχία σου, ελπίζω ότι η απόφασή μου αυτή θα σε ικανοποιήσει. Δεν είμαι ρομαντική, το ξέρεις. Ποτέ δεν ήμουν. Το μόνο που ζητάω είναι ένα άνετο σπιτικό και, λαμβάνοντας υπόψη τον χαρακτήρα του κυρίου Κόλινς, τις διασυνδέσεις, την οικονομική του κατάσταση, είμαι πεπεισμένη ότι οι πιθανότητες να ευτυχίσω μαζί του είναι το ίδιο μεγάλες όσο των περισσότερων ανθρώπων που πρόκειται να παντρευτούν».

«Αναμφίβολα», απάντησε ήρεμα η Ελίζαμπεθ και, ύστερα από μια παύση αμηχανίας, πήγαν να συναντήσουν την υπόλοιπη οικογένεια.

Η Σάρλοτ δεν έμεινε πολύ και η Ελίζαμπεθ έμεινε μόνη για να σκεφτεί καλύτερα όλα όσα της είχε ανακοινώσει. Πέρασε πολλή ώρα μέχρι να συμφιλιωθεί έστω και με την ιδέα αυτού του αταίριαστου γάμου. Όσο παράξενο κι αν ήταν το γεγονός ότι ο κύριος Κόλινς έκανε δύο προτάσεις γάμου μέσα σε τρεις μέρες, δεν συγκρινόταν με το γεγονός ότι η μία από αυτές είχε γίνει δεκτή. Είχε πάντα την αίσθηση ότι η άποψη της Σάρλοτ για τον έγγαμο βίο δεν ταυτιζόταν με τη δική της, ποτέ, όμως, δεν περίμενε ότι, την κρίσιμη στιγμή, θα θυσίαζε τα καλύτερά της αισθήματα στον βωμό των οικονομικών πλεονεκτημάτων. Η Σάρλοτ σύζυγος του κυρίου Κόλινς, η πιο ταπεινωτική εικόνα που μπορούσε να φανταστεί! Και εκτός από τον πόνο που της προκαλούσε να βλέπει τη φίλη της να πέφτει τόσο χαμηλά στην εκτίμησή της και να εξευτελίζεται, ένιωθε πειστική την πεποίθηση ότι η φίλη της δεν υπήρχε περίπτωση να γίνει έστω και σχετικά ευτυχισμένη με τον κλήρο που είχε διαλέξει.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 23

Η Ελίζαμπεθ καθόταν με τη μητέρα και τις αδελφές της και σκεφτόταν όλα όσα είχα μάθει εκείνο το πρωί, προσπαθώντας να καταλήξει στο αν είχε το δικαίωμα να τα αναφέρει στους δικούς της, όταν εμφανίστηκε ο ίδιος ο σερ Γουίλιαμ Λούκας. Τον έστειλε η κόρη του για να ανακοινώσει την ένωση της οικογένειάς του με τη δική τους. Με πολλές φιλοφρονήσεις προς την οικογένεια Μπένετ και μεγάλη ικανοποίηση σχετικά με την προοπτική της συγγένειας των δύο οίκων, ανέπτυξε το θέμα, σε ένα κοινό όχι απλώς απορημένο, αλλά εξαιρετικά δύσπιστο. Η κυρία Μπένετ, μάλιστα, με ύφος περισσότερο επίμονο παρά ευγενικό, διαμαρτυρήθηκε και δήλωσε

ότι θα πρέπει να έγινε κάποιο σοβαρό λάθος, ενώ η Λίντια, πάντα αντίθεση και αγενής, αναφώνησε κομπάζοντας:

«Θεέ και Κύριε! Μα, σερ Γουίλιαμ, τι ιστορίες είναι αυτές που μας λέτε; Δεν ξέρετε ότι ο κύριος Κόλινς θέλει να παντρευτεί τη Λίζι;»

Μόνο η υποχωρητικότητα ενός αυλικού θα μπορούσε να ανεχτεί μια τέτοια συμπεριφορά χωρίς θυμό. Παρ' όλα αυτά, η καλή ανατροφή του δεν εγκατέλειψε στιγμή τον κύριο Γουίλιαμ. Και παρόλο που ζήτησε να του επιτραπεί να είναι κατηγορηματικός σχετικά με την αλήθεια της πληροφορίας του, άκουσε υπομονετικά όλες τις αγενείς παρατηρήσεις και τα σχόλιά τους.

Η Ελίζαμπεθ, νιώθοντας ότι είχε χρέος να τον βοηθήσει σε μια τόσο δύσκολη κατάσταση, ανέλαβε να επιβεβαιώσει τα λεγόμενά του, δηλώνοντας ότι γνώριζε ήδη από την ίδια τη Σάρλοτ τα πάντα, σε μια προσπάθεια να βάλει τέλος στα επιφωνήματα της μητέρας και των αδελφών της, συγχάιροντας θερμά τον σερ Γουίλιαμ, κίνηση που έσπευσε να μιμηθεί και η Τζέιν, και κάνοντας διάφορα σχόλια σχετικά με την ευτυχία που θα έφερνε αυτός ο γάμος, τον εξαιρετο χαρακτήρα του κυρίου Κόλινς και τη βολική απόσταση του Χάνσφορντ από το Λονδίνο.

Η κυρία Μπένετ ήταν πραγματικά συντετριμμένη και δεν ήταν σε θέση να πει πολλά όσο κράτησε η επίσκεψη του σερ Γουίλιαμ. Μόλις, όμως, έφυγε, τα αισθήματά της ξεχείλισαν. Κατ' αρχάς επέμενε ότι δεν πίστευε λέξη από όσα άκουσε, δεύτερον, ότι ήταν βέβαιη πως ο κύριος Κόλινς είχε εξαπατηθεί, τρίτον, ότι πίστευε πως ποτέ δεν θα γίνουν ευτυχισμένοι και, τέταρτον, ότι υπήρχε μεγάλη πιθανότητα ο αρραβώνας αυτός να διαλυθεί. Πάντως, από την υπόθεση μπορούσαν να εξαγάγουν δύο συμπεράσματα: πρώτον, ότι ο αληθινός υπαίτιος για όλη αυτή την αναστάτωση ήταν η Ελίζαμπεθ και, δεύτερον, ότι όλοι της είχαν φερθεί με βαρβαρότητα. Και σε αυτά τα δύο σημεία επέμενε όλη την υπόλοιπη μέρα. Τίποτα δεν μπορούσε να την παρηγορήσει και τίποτα δεν μπορούσε να την ηρεμήσει. Και όλη τη μέρα η πικρία της δεν μειώθηκε στο ελάχιστο. Χρειάστηκε να περάσει μια ολόκληρη εβδομάδα για να μπορέσει να αντικρίξει την Ελίζαμπεθ χωρίς να την επιπλήττει, ένας ολόκληρος μήνας για να μπορέσει να ξαναμιλήσει στον σερ Γουίλιαμ και τη λαίδη Λούκας χωρίς να είναι αγενής και πολλοί μήνες ώσπου να καταφέρει να συγχωρήσει την κόρη της.

Τα συναισθήματα του κυρίου Μπένετ σχετικά με την υπόθεση ήταν πολύ πιο ήρεμα. Κατά τα λεγόμενά του, μάλιστα, ήταν εξαιρετικά ευχάριστα. Υποστήριζε πως η ανακάλυψη ότι η Σάρλοτ Λούκας, την οποία μέχρι τότε θεωρούσε έναν αρκετά λογικό άνθρωπο, ήταν το ίδιο ανόητη με τη σύζυγό του και πιο ανόητη από την κόρη του τον γέμιζε χαρά!

Η Τζέιν παραδέχτηκε ότι ο αρραβώνας αυτός την εξέπληξε λίγο. Είπε, όμως, λιγότερα για την έκπληξή της και περισσότερα για την επιθυμία της να τους δει ευτυχισμένους. Παρά τις προσπάθειές της, η Ελίζαμπεθ δεν κατάφερε να την κάνει να καταλάβει ότι κάτι τέτοιο ήταν αδύνατο. Η Κίτι και η Λίντια δεν ζήτησαν καθόλου την τύχη της δεσποινίδας Λούκας, από τη στιγμή που ο κύριος Κόλινς ήταν ένας απλός κληρικός. Και το γεγονός δεν τις επηρέασε παρά μόνο ως προς το ότι θα μετέδιδαν ένα ακόμη νέο στο Μέριτον.

Η λαίδη Λούκας είχε πλήρη επίγνωση του θριάμβου της απέναντι στην κυρία Μπένετ, τώρα που είχε και εκείνη μια κόρη έτοιμη να κάνει έναν καλό γάμο. Άρχισε, λοιπόν, να πηγαίνει συχνότερα από πριν στο Λόνγκμπουρν και να δηλώνει πόσο ευτυχισμένη είναι, παρά το γεγονός ότι το ξινισμένο ύφος της κυρίας Μπένετ και τα πικρόχολα σχόλιά της θα ήταν αρκετά για να διαλύσουν κάθε είδους ευτυχία.

Ανάμεσα στην Ελίζαμπεθ και τη Σάρλοτ δημιουργήθηκε κάποια ψυχρότητα, έτσι, και οι δύο σιωπούσαν σχετικά με το θέμα. Η Ελίζαμπεθ ήταν βέβαιη ότι η σχέση εμπιστοσύνης που υπήρχε παλιά μεταξύ τους είχε χαθεί για πάντα. Η απογοήτευση που της έδωσε η Σάρλοτ την έκανε να στραφεί με μεγαλύτερη στοργή προς την αδελφή της, καθώς ήταν βέβαιη ότι δεν θα άλλαζε ποτέ γνώμη για την ακεραιότητα και τη λεπτότητά της, και για την ευτυχία της οποίας ανησυχούσε κάθε μέρα και περισσότερο, εφόσον ο κύριος Μπίγγκλεϊ έλειπε ήδη μία εβδομάδα και δεν είχαν ακούσει τίποτα για την επιστροφή του.

Η Τζέιν είχε απαντήσει αμέσως στο γράμμα της Καρολαίν και υπολόγιζε τις μέρες που λογικά χρειαζόνταν για να μπορεί να ελπίζει σε μια απάντηση. Το ευχαριστήριο γράμμα που υποσχέθηκε ο κύριος Κόλινς έφτασε τελικά την Τρίτη. Απευθυνόταν στον πατέρα τους και περιείχε τόσες εκφράσεις ευγνωμοσύνης, που θα νόμιζε κανείς ότι τον είχαν φιλοξενήσει τουλάχιστον δώδεκα μήνες. Αφού έκανε το χρέος του από αυτή την άποψη, στη συνέχεια τους πληρο-

φορούσε με πολλές ενθουσιώδεις φράσεις για την ευτυχία του, καθώς είχε κερδίσει την αγάπη της τόσο αξιέραστης γειτόνισσάς τους, της δεσποινίδας Λούκας, και εξηγούσε ότι το μόνο που τον έκανε να δεχτεί με τόση προθυμία την ευγενική ευχή τους να τον ξαναδούν στο Λόνγκμπουρν ήταν το γεγονός ότι ανυπομονούσε να απολαύσει την παρέα της, και ότι ήλπιζε να είναι σε θέση να επιστρέψει εκεί τη μεθεπόμενη Δευτέρα. Διότι η λαίδη Κάθριν, πρόσθεσε, επιδοκίμαζε με όλη της την καρδιά αυτόν τον γάμο, σε βαθμό που να εύχεται να γίνει το συντομότερο – γεγονός που πίστευε ότι αποτελούσε ένα εξαιρετικό επιχείρημα ώστε να καταφέρει να πείσει την αγαπημένη του Σάρλοτ να ορίσει αμέσως την ημερομηνία που θα τον έκανε τον ευτυχέστερο άνθρωπο του κόσμου.

Η επιστροφή του κυρίου Κόλινς στο Χέρτφορντσαίρ δεν ήταν πλέον ένα ευχάριστο γεγονός για την κυρία Μπένετ. Η διάθεσή της, μάλιστα, να παραπονιέται ήταν το ίδιο έντονη με εκείνη του συζύγου της. Κατ' αρχάς δεν μπορούσε να καταλάβει γιατί έπρεπε να έρθει στο Λόνγκμπουρν και δεν πήγαινε στο Λούκας Λοτζ. Επίσης, η φιλοξενία του ξεβόλευε την οικογένεια και η κατάσταση γινόταν πολύ ενοχλητική. Δεν ήταν σε θέση να έχει ξένους στο σπίτι, από τη στιγμή που η υγεία της ήταν τόσο ταλαιπωρημένη. Επιπλέον, οι ερωτευμένοι είναι συνήθως οι πιο δυσάρεστοι άνθρωποι του κόσμου. Τέτοια μουρμούριζε διαρκώς η κυρία Μπένετ και το μόνο που την έκανε να σταματάει για λίγο να γκρινιάζει ήταν η ανησυχία της για την παρατεινόμενη απουσία του κυρίου Μπίνγκλεϊ.

Ούτε η Τζέιν ούτε η Ελίζαμπεθ ένιωθαν άνετα σχετικά με το συγκεκριμένο θέμα. Οι μέρες περνούσαν η μια μετά την άλλη χωρίς να ξεκαθαρίζει η υπόθεση, πέρα από τη φήμη που άρχισε να κυκλοφορεί στο Μέριτον, ότι τελικά δεν θα επέστρεφε καθόλου στο Νέδερφιλντ αυτόν τον χειμώνα – φήμη που είχε κάνει έξαλλη την κυρία Μπένετ, η οποία δεν έπαυε να ισχυρίζεται ότι πρόκειται για ένα σκανδαλώδες ψέμα.

Ακόμη και η Ελίζαμπεθ άρχισε να φοβάται, όχι ότι ο Μπίνγκλεϊ αδιαφορούσε για την Τζέιν, αλλά ότι οι αδελφές του θα κατάφεραν τελικά να τον κρατήσουν μακριά από την κομητεία. Όσο κι αν δεν ήθελε να δεχτεί το ενδεχόμενο μιας τέτοιας εξέλιξης, η οποία θα σήμαινε την καταστροφή της ευτυχίας της Τζέιν και δεν θα τιμούσε καθόλου τη σταθερότητα των συναισθημάτων του αγαπημένου της,

δεν μπορούσε να τη βγάλει από το μυαλό της. Οι συντονισμένες προσπάθειες των δύο αναίσθητων αδελφών του και η ισχυρή επιρροή του φίλου του, σε συνδυασμό με τα θέληγτρα της δεσποινίδας Ντάρσι και τις διασκεδάσεις που προσφέρει το Λονδίνο, φοβόταν ότι μπορεί να αποδεικνύονταν ισχυρότερα από την αγάπη τους.

Όσο για την Τζέιν, η ανησυχία που της προκαλούσε ακόμη και η υποψία μιας τέτοιας εξέλιξης ήταν φυσικά πολύ πιο επώδυνη από εκείνη της Ελίζαμπεθ. Προτιμούσε, όμως, να κρύβει τα συναισθήματά της. Έτσι, όταν βρισκόταν μόνη της με την Ελίζαμπεθ, καμία από τις δύο δεν έθιγε το θέμα. Η μητέρα της, ωστόσο, δεν χαρακτηριζόταν από τέτοια λεπτότητα και δεν περνούσε ώρα που να μην αναφέρει το όνομα του Μπίνγκλεϊ, να εκδηλώνει την ανυπομονησία της σχετικά με την άφιξή του ή ακόμη και να απαιτεί από την Τζέιν να ομολογήσει ότι, αν δεν επέστρεφε, θα θεωρούσε τη συμπεριφορά του απαράδεκτη. Και αν η Τζέιν δεν είχε αυτόν τον σταθερό και γλυκό χαρακτήρα, δεν θα κατάφερε να αντιμετωπίσει αυτές τις επιθέσεις με ηρεμία.

Ο κύριος Κόλινς επέστρεψε ακριβώς τη μεθεπόμενη Δευτέρα, αλλά η υποδοχή που του έγινε στο Λόνγκμπουρν δεν ήταν τόσο ευχάριστη όσο την πρώτη φορά. Ήταν, όμως, τόσο ευτυχισμένος, που δεν χρειαζόταν τις περιποιήσεις τους. Και ευτυχώς για τους υπόλοιπους, η ενασχόλησή του με τις ερωτικές του υποθέσεις τούς απάλλαξε κάπως από τη συντροφιά του. Περνούσε το μεγαλύτερο μέρος της ημέρας στο Λούκας Λοτζ και πολλές φορές επέστρεφε στο Λόνγκμπουρν ίσα ίσα όσο χρειαζόταν για να ζητήσει συγγνώμη για την απουσία του, λίγο πριν η οικογένεια πάει για ύπνο.

Η κυρία Μπένετ βρισκόταν σε πραγματικά αξιοθρήνητη κατάσταση. Και η παραμικρή αναφορά σε οτιδήποτε είχε σχέση με το ζευγάρι την έριχνε σε βαθιά μελαγχολία, ενώ, όπου και να πήγαινε, άκουγε να μιλάνε συνέχεια για το θέμα αυτό. Την ενοχλούσε ακόμη και να βλέπει τη δεσποινίδα Λούκας. Την έβλεπε ως διάδοχό της στο σπίτι και ένιωθε ζήλια και απέχθεια για εκείνη. Μάλιστα, κάθε φορά που την έβλεπε να ψιθυρίζει με τον κύριο Κόλινς, ήταν βέβαιη ότι συζητούσαν για το υποστατικό του Λόνγκμπουρν και ότι αποφάσιζαν να πετάξουν την ίδια και τις κόρες της έξω από το σπίτι, μόλις ο κύριος Μπένετ θα πέθαινε. Παραπονέθηκε πικρά για όλα αυτά στον σύζυγό της.

«Κι όμως, κύριε Μπένετ», του είπε, «είναι πολύ σκληρό να σκέφτομαι ότι η Σάροτ Λούκας θα γίνει κάποια μέρα οικοδέσποινα

Περηφάνια και προκατάληψη

αυτού του σπιτιού, ότι εγώ θα αναγκαστώ να παραμερίσω για χάρη της και να ζήσω για να τη δω να παίρνει τη θέση μου!»

«Αγαπητή μου, προσπαθήστε να διώξετε από το μυαλό σας αυτές τις τόσο θλιβερές σκέψεις. Ας ελπίσουμε ότι εγώ θα είμαι αυτός που θα ζήσει περισσότερο από τους δύο».

Η σκέψη αυτή δεν παρηγόρησε και πολύ την κυρία Μπένετ, έτσι, αντί να απαντήσει στο σχόλιο, συνέχισε την γκρίνια της.

«Δεν αντέχω στη σκέψη ότι όλο αυτό το υποστατικό θα περάσει στα χέρια τους. Αν δεν υπήρχε αυτή η κληρονομιά, δεν θα με ένοιαζε καθόλου».

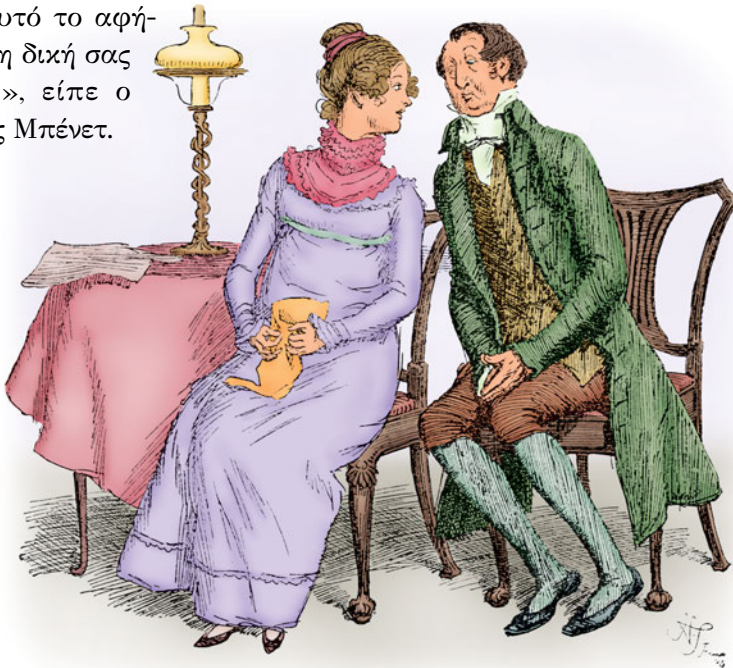
«Τι δεν θα σας ένοιαζε;»

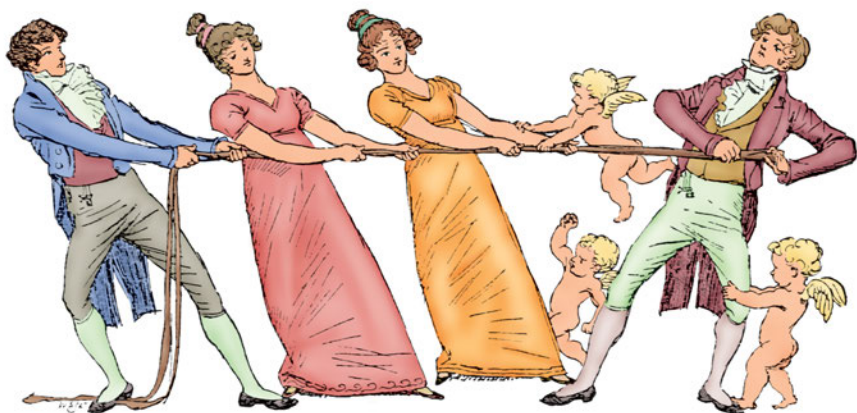
«Δεν θα με ένοιαζε τίποτε απολύτως».

«Ας είμαστε, λοιπόν, ευχαριστημένοι που προστατέψατε τον εαυτό σας από αυτού του είδους την αναισθησία».

«Δεν θα μπορούσα ποτέ να είμαι ευχαριστημένη, κύριε Μπένετ, για κάτι που σχετίζεται με αυτή την κληρονομιά. Ποιος θα μπορούσε να κάνει κάτι τέτοιο στις ίδιες του τις κόρες και να έχει ήσυχη τη συνείδησή του; Είναι αδιανόητο! Και μάλιστα όλα αυτά για χάρη του κυρίου Κόλινς! Γιατί να είναι αυτός και όχι κάποιος άλλος;»

«Αυτό το αφήνω στη δική σας κρίση», είπε ο κύριος Μπένετ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 24

Το γράμμα της δεσποινίδας Μπίνγκλει έφτασε και έβαλε τέλος στην αμφιβολία. Από την πρώτη κιόλας φράση γινόταν σαφές ότι είχαν όλοι εγκατασταθεί για τον χειμώνα στο Λονδίνο και κατέληγε στη λύπη του αδελφού της, επειδή δεν πρόλαβε να αποχαιρετήσει τους φίλους του στο Χέρτφορντσαϊρ πριν φύγει από την κομητεία.

Κάθε ελπίδα είχε χαθεί, και όταν η Τζέιν κατάφερε να διαβάσει και το υπόλοιπο γράμμα, βρήκε σε αυτό ελάχιστα για να παρηγορηθεί, εκτός από το προσποιητό ενδιαφέρον της δεσποινίδας που το έγραψε. Το μεγαλύτερο μέρος ήταν αφιερωμένο στην εξύμνηση της δεσποινίδας Ντάρσι. Η Καρολαίν τόνιζε ακόμη μία φορά τα αμέτρητα θέλγητρά της, ενώ καυχιόταν περιχαρής για την οικειότητα μεταξύ τους, που όλο και μεγάλωνε, προβλέποντας επίσης την εκπλήρωση των επιθυμιών τις οποίες είχε εκφράσει στο προηγούμενο γράμμα της. Έγραφε ακόμη, και με μεγάλη ικανοποίηση, ότι ο αδελφός της έμενε μαζί με τον κύριο Ντάρσι και ανέφερε με ενθουσιασμό κάποια σχέδια του δεύτερου σε σχέση με μερικά έπιπλα.

Η Ελίζαμπεθ, στην οποία η Τζέιν μετέφερε εν συντομία τα βασικά σημεία της επιστολής, δέχτηκε τα νέα με αγανάκτηση, χωρίς όμως να πει λέξη. Η καρδιά της διχάστηκε ανάμεσα στην ανησυχία για την αδελφή της και την απογοήτευση για όλους τους άλλους. Τις δηλώσεις της Καρολαίν ότι ο αδελφός της συμπαθούσε πολύ τη δεσποινίδα Ντάρσι δεν τις πήρε τοις μετρητοίς. Συνέχισε να πιστεύει

ότι ο Μπίνγκλεϊ αγαπούσε αληθινά την Τζέιν, αλλά, μολονότι δεν έπαψε να τον συμπαθεί, όπως έκανε πάντα, δεν μπορούσε να μην αισθάνεται οργή, ακόμη και περιφρόνηση, με τον καλόβολο χαρακτήρα του, την έλλειψη δυναμισμού και αποφασιστικότητας, γεγονός που τον έκανε υποχείριο των πανούργων φίλων του και τον έσπρωχνε να θυσιάσει την ευτυχία του στον βωμό των δικών τους επιθυμιών. Παρ' όλα αυτά, αν το μόνο που θυσίαζε ήταν η δική του ευτυχία, μπορεί να ήταν δικαίωμά του να παίζει μαζί της με όποιον τρόπο ήθελε. Τώρα το ζήτημα όμως αφορούσε και την ευτυχία της αδελφής της και πίστευε ότι ο νεαρός έπρεπε να είναι πιο ευαίσθητος στο θέμα αυτό. Με λίγα λόγια, επρόκειτο για ένα θέμα που θα μπορούσε να το σκέφτεται επί μακρόν, χωρίς κανένα όφελος. Στην πραγματικότητα, δεν μπορούσε να σκεφτεί τίποτε άλλο. Κι όμως, είτε το ενδιαφέρον του Μπίνγκλεϊ είχε όντως εξανεμιστεί είτε είχε απλώς ατονήσει, λόγω της αρνητικής επιρροής των φίλων του, είτε ο Μπίνγκλεϊ γνώριζε ποια ήταν τα αισθήματα της Τζέιν είτε δεν τα είχε προσέξει, όποια από τις εκδοχές αυτές και αν ίσχυε –και παρόλο που η δική της άποψη ήταν αναπόφευκτο να επηρεαστεί βαθιά από αυτό–, η κατάσταση της Τζέιν δεν μπορούσε να αλλάξει, η γαλήνη της θα πληγωνόταν βαθιά.

Πέρασαν μια δυο μέρες, ώσπου η Τζέιν να βρει το κουράγιο να μιλήσει στην Ελίζαμπεθ για τα αισθήματά της. Όταν, όμως, έπειτα από μια ασυνήθιστη έκρηξη που κράτησε πολύ και είχε ως θέμα το Νέδερφιλντ και τον ιδιοκτήτη του, η κυρία Μπένετ τις άφησε τελικά μόνες, δεν μπόρεσε να κρατηθεί άλλο.

«Ω! Μακάρι να συγκατατούσε περισσότερο τα αισθήματά της η αγαπημένη μας μητέρα. Δεν φαντάζεται πόσο με πληγώνει με όλα αυτά τα σχόλιά της γι' αυτόν. Αλλά δεν πρόκειται να κλάψω. Πόσο άραγε θα κρατήσει; Θα τον ξεχάσω και όλα θα γίνουν όπως ήταν πριν».

Η Ελίζαμπεθ κοίταξε την αδελφή της με ανησυχία και δυσπιστία, αλλά δεν είπε τίποτα.

«Δεν με πιστεύεις!» φώναξε η Τζέιν κοκκινίζοντας ελαφρά. «Κι όμως, δεν έχεις δίκιο. Μπορεί η ανάμνησή του να μείνει ζωντανή, ως ο πιο αξιολάτρευτος άνθρωπος που γνώρισα στη ζωή μου, αλλά αυτό είναι όλο. Δεν έχω πλέον τίποτα να ελπίζω ή να φοβάμαι και τίποτα για να τον κατηγορήσω. Δόξα τω Θεώ! Δεν έχω τέτοια

προβλήματα. Λίγος καιρός, λοιπόν, και θα βάλω τα δυνατά μου να το ξεπεράσω». Αμέσως μετά, πρόσθεσε με πιο δυνατή φωνή: «Έχω ήδη μια παρηγοριά ότι όλη αυτή η ιστορία οφείλεται σε ένα δικό μου συναισθηματικό λάθος, που, όμως, έβλαψε εμένα και μόνο εμένα».

«Αγαπημένη μου Τζέιν», αναφώνησε η Ελίζαμπεθ, «παραείσαι καλή. Ο γλυκός χαρακτήρας και η ανιδιοτέλειά σου σε κάνουν έναν άγγελο. Δεν ξέρω τι να σου πω. Έχω την αίσθηση ότι τόσο καιρό αγνοούσα πόσο καλή είσαι πραγματικά, ότι δεν σ' αγαπούσα όσο σου άξιζε».

Η δεσποινίς Μπένετ αρνήθηκε όλους αυτούς τους υπερβολικούς επαίνους και, με τη σειρά της, εγκωμίασε την ειλικρινή αγάπη της αδελφής της.

«Α όχι», είπε η Ελίζαμπεθ, «αυτό δεν είναι δίκαιο. Εσύ θεωρείς όλους τους ανθρώπους αξιοπρεπείς και, μόλις πω κάτι κακό για κάποιον, πληγώνεσαι. Εγώ θέλω μόνο να θεωρώ εσένα τέλεια και εσύ δεν μου το επιτρέπεις. Μη φοβάσαι ότι θα παρασυρθώ από τα αισθήματά μου, ότι θα εκμεταλλευτώ το προνόμιό σου να είσαι καλή με όλους. Δεν χρειάζεται. Λίγοι είναι αυτοί που αγαπώ πραγματικά και ακόμη λιγότεροι αυτοί που εκτιμώ. Όσο περισσότερο γνωρίζω τους ανθρώπους τόσο περισσότερο με απογοητεύουν. Κάθε μέρα που περνά επιβεβαιώνεται η πεποίθησή μου ότι όλοι οι άνθρωποι χαρακτήρες είναι ασυνεπείς και ότι ελάχιστα μπορεί να στηριχθεί κανείς στα επιφανειακά δείγματα ακεραιότητας και λογικής. Έχω κατά νου δύο πρόσφατες περιπτώσεις. Τη μία δεν θα την αναφέρω, η άλλη είναι ο γάμος της Σάροτ. Είναι ανεξήγητο! Είναι ανεξήγητο από κάθε άποψη!»

«Αγαπημένη μου Λίτσι, μην αφήνεις να σε παρασύρουν τέτοια συναισθήματα. Θα καταστρέψουν την ευτυχία σου. Μην ξεχνάς ότι η συμπεριφορά και ο χαρακτήρας κάθε ανθρώπου διαφέρουν. Σκέψου πόσο αξιοσέβαστος θεωρείται ο κύριος Κόλινς και πόσο σώφρονα και σταθερό χαρακτήρα έχει η Σάροτ. Θυμήσου ότι ανήκει σε μια πολυμελή οικογένεια και ότι, από οικονομικής άποψης, αυτός ο γάμος είναι απόλυτα σκόπιμος. Και σε παρακαλώ, για χάρη όλων μας, να καταλάβεις ότι ίσως η Σάροτ να αισθάνεται για τον ξάδελφό μας κάτι σαν ενδιαφέρον και εκτίμηση».

«Για χάρη σου, θα μπορούσα να προσπαθήσω να πιστέψω σχεδόν

τα πάντα. Κι όμως, η πεποίθηση αυτή δεν θα βοηθούσε κανέναν. Διότι, αν είχα πειστεί ότι η Σάρλοτ ενδιαφερόταν έστω και ελάχιστα γι' αυτόν, απλώς θα σχημάτιζα χειρότερη γνώμη για την κρίση της σε σχέση με αυτή που ήδη έχω στην καρδιά μου. Καλή μου Τζέιν, ο κύριος Κόλινς είναι ένας φαντασμένος, κενόδοξος, στενόμυαλος και ανόητος άνθρωπος. Το ξέρεις καλά αυτό, όπως το ξέρω κι εγώ. Και θα πρέπει να αντιλαμβάνεσαι, όπως το αντιλαμβάνομαι κι εγώ, ότι η γυναίκα που τον παντρεύεται δεν πρέπει να σκέφτεται ορθά. Δεν πρέπει να την υπερασπίζεσαι μόνο και μόνο επειδή είναι η Σάρλοτ Λούκας. Δεν είναι σωστό για χάρη ενός ανθρώπου να διαστρέφεις το νόημα των λέξεων «αρχές» και «ακεραιότητα» ούτε να προσπαθείς να πείσεις τον εαυτό σου ή εμένα ότι η ιδιοτέλεια είναι συνώνυμο της σύνεσης και η άγνοια κινδύνου εξασφάλιση της ευτυχίας».

«Νομίζω ότι μιλάς και για τους δύο με πολύ σκληρά λόγια», αποκρίθηκε η Τζέιν, «και ελπίζω να το καταλάβεις αυτό, όταν τους δεις μαζί και ευτυχημένους. Αλλά αρκετά είπαμε για το θέμα αυτό. Υπαινίχθηκες, νομίζω, και κάτι άλλο. Αnéφηρες δύο περιπτώσεις. Νομίζω ότι κατάλαβα ποια είναι η δεύτερη. Κι όμως, καλή μου Λίτσι, μη με στενοχωρείς, σε παρακαλώ, λέγοντας ότι το πρόσωπο αυτό είναι κατακριτέο ή ότι έπεσε στην εκτίμησή σου. Δεν είναι καλό να βιαζόμαστε να βγάλουμε συμπεράσματα, ότι δηλαδή κάποιος μας έβλαψε επίτηδες. Είναι υπερβολικό να περιμένουμε από έναν νέο άνδρα, γεμάτο με τόση ζωντάνια, να είναι συνέχεια προσεκτικός και μετρημένος. Πολλές φορές, όλο αυτό δεν οφείλεται παρά στη δική μας ματαιοδοξία, η οποία και μας παραπλανά. Συχνά, οι γυναίκες έχουν την τάση να υπερεκτιμούν τον ανδρικό θαυμασμό».

«Και οι άνδρες φροντίζουν να καλλιεργούν αυτή την τάση τους».

«Αν το κάνουν σκόπιμα, είναι αδικαιολόγητοι. Δεν πιστεύω, όμως, ότι ο κόσμος λειτουργεί προσχεδιασμένα σε τέτοιο βαθμό όσο πιστεύουν μερικοί».

«Ποτέ δεν απέδωσα κάτι που έκανε ο κύριος Μπίνγκκλεϊ σε σκοπιμότητα εκ μέρους του», είπε η Ελίζαμπεθ, «αλλά, ακόμη και αν δεν σχεδιάζεις να κάνεις κακό σε κάποιον, μπορεί να κάνεις λάθη και να προκαλέσεις δυστυχία. Η απερισκεψία, η αδιαφορία για τα αισθήματα των άλλων και η έλλειψη αποφασιστικότητας αρκούν για να κάνουν το κακό».

«Και αποδίδεις τη συμπεριφορά του σε κάποιο από αυτά;»

«Ναι. Στο τελευταίο. Αν, όμως, συνεχίσω, θα σε δυσαρεστήσω, εκφράζοντας τη γνώμη μου για πρόσωπα που εκτιμάς. Σταμάτα με όσο είναι καιρός».

«Επιμένεις, λοιπόν, να ισχυρίζεσαι ότι αυτές που τον επηρέασαν είναι οι αδελφές του;»

«Ναι, σε συνδυασμό με τον φίλο του».

«Δεν μπορώ να το πιστέψω. Γιατί να προσπαθήσουν να τον επηρεάσουν; Το μόνο που μπορεί να θέλουν είναι η ευτυχία του και, αν αυτός αγαπά εμένα, καμία άλλη γυναίκα δεν θα μπορέσει να τον ευχαριστήσει».

«Η πρώτη σου άποψη είναι λανθασμένη. Μπορεί να θέλουν πολλά άλλα πράγματα εκτός από την ευτυχία του. Μπορεί να θέλουν να αυξήσει την περιουσία και το κύρος του. Μπορεί να θέλουν να τον παντρέψουν με μια κοπέλα που έχει όλα αυτά που προσφέρουν τα πολλά χρήματα, σημαντικό κύκλο και περηφάνια».

«Πέρα από κάθε αμφιβολία, θα προτιμούσαν να διαλέξει τελικά τη δεσποινίδα Ντάρσι», απάντησε η Τζέιν, «αλλά τα κίνητρό τους μπορεί να απέχουν από αυτά που νομίζεις. Τη γνωρίζουν περισσότερο καιρό από ό,τι εμένα και είναι φυσικό να την αγαπούν περισσότερο. Όποιες κι αν είναι οι δικές τους επιθυμίες, όμως, θεωρώ απίθανο να εναντιώνονταν σε αυτές του αδελφού τους. Ποια αδελφή θα πίστευε ότι έχει αυτό το δικαίωμα, εκτός αν αντιλαμβανόταν κάτι το επιλήψιμο; Αν πίστευαν ότι με αγαπά, δεν θα προσπαθούσαν να μας χωρίσουν. Και αν πραγματικά με αγαπούσε, δεν θα το είχαν καταφέρει. Εικάζοντας την ύπαρξη αυτής της αγάπης, κάνεις τους πάντες να δείχνουν ότι φέρονται αφύσικα και με δόλο και κάνεις κι εμένα δυστυχισμένη. Μην προσπαθείς να απαλύνεις τον πόνο μου με την ιδέα αυτή. Δεν ντρέπομαι να παραδεχτώ ότι έκανα λάθος. Και η ντροπή μου αυτή θα ήταν ασήμαντη, μηδαμινή μπροστά σε αυτό που θα αισθανόμουν, αν πίστευα ότι αυτός και οι αδελφές του έκαναν κάτι τόσο απαράδεκτο. Άφησέ με να αντιμετωπίζω τα πράγματα με μια ευνοϊκότερη οπτική, με την οπτική που τα κάνει πιο κατανοητά».

Η Ελίζαμπεθ δεν μπορούσε να εναντιωθεί σε μια τέτοια επιθυμία. Και από εκείνη τη στιγμή, το όνομα του κυρίου Μπίνγκλεϊ έπαψε σχεδόν να αναφέρεται στις συζητήσεις μεταξύ τους.

Η κυρία Μπένετ συνέχισε να απορεί και να κλαψουρίζει επειδή

ο κύριος Μπίνγκλεϊ δεν θα επέστρεφε και, παρόλο που δεν πέρασε μέρα που η Ελίζαμπεθ να μην προσπάθησε να της εξηγήσει καθαρά πώς είχε η συγκεκριμένη κατάσταση, δεν φαινόταν πιθανό ότι θα ήταν κάποια στιγμή σε θέση να την αντιμετωπίσει με περισσότερη νηφαλιότητα. Η κόρη της προσπαθούσε να την πείσει για κάτι που ούτε η ίδια πίστευε, ότι δηλαδή το ενδιαφέρον του νεαρού Μπίνγκλεϊ για την Τζέιν ήταν μια εφήμερη, επιπόλαιη συμπάθεια, που έσβησε μόλις έπαψαν να βλέπονται. Και, μολονότι η μητέρα της δεχόταν την πιθανότητα αυτής της εκδοχής όση ώρα την άκουγε να μιλά, η Ελίζαμπεθ αναγκαζόταν να της εξηγεί κάθε μέρα τα ίδια και τα ίδια. Η μεγαλύτερη παρηγοριά της κυρίας Μπένετ ήταν ότι ο κύριος Μπίνγκλεϊ θα επέστρεφε σίγουρα το καλοκαίρι.

Ο κύριος Μπένετ αντιμετώπισε την υπόθεση διαφορετικά.

«Λοιπόν, Λίτσι», της είπε μια μέρα, «η αδελφή σου πέρασε μια ερωτική απογοήτευση. Τη συγχαίρω. Εκτός από τον γάμο, μια μικρή ερωτική απογοήτευση πότε πότε αρέσει πάντα στα νεαρά κορίτσια. Έτσι, έχουν κάτι να σκέφτονται, κάτι για να ξεχωρίζουν από τις φίλες τους. Πότε έρχεται η σειρά σου; Δεν νομίζω ότι θα αντέξεις πολύ να προηγείται η Τζέιν στο θέμα αυτό. Τώρα είναι η σειρά σου. Το Μέριτον διαθέτει αρκετούς αξιωματικούς για να απογοητεύσουν όλες τις νεαρές κυρίες της κομητείας. Σου προτείνω να επιλέξεις τον Γουίκαμ. Είναι ευχάριστος τύπος και θα ήταν μεγάλη τιμή για σένα, αν ήταν αυτός που θα σε παρατούσε».

«Σας ευχαριστώ, κύριε, θα μου αρκούσε και κάποιος λιγότερο ενδιαφέρων. Δεν γίνεται να έχουμε όλες την τύχη της Τζέιν».

«Αυτό είναι αλήθεια», είπε ο κύριος Μπένετ, «είναι, όμως, παρήγορο να σκέφτεσαι ότι, όποιος και αν σου τύχει, έχεις μια τρυφερή μητέρα που θα κάνει τα πάντα για να σε βοηθήσει».

Η παρέα του κυρίου Γουίκαμ βοήθησε πολύ να ξεχαστεί η μελαγχολία που είχε σκιάσει τα πρόσωπα πολλών μελών της οικογένειας μετά το ατυχές συμβάν. Τον έβλεπαν συχνά και στα προσόντα του είχε τώρα προστεθεί και αυτό της διαχυτικότητας προς όλους. Η ιστορία που ήδη ήξερε η Ελίζαμπεθ, οι απαιτήσεις του απέναντι στον κύριο Ντάρσι και όλα όσα είχε υποφέρει εξαιτίας του έγιναν τώρα γνωστά σε όλους και αντικείμενο δημόσιας συζήτησης. Και όλοι συμφωνούσαν με ικανοποίηση για το πόσο πολύ αντιπαθούσαν τον κύριο Ντάρσι, πριν ακόμα μάθουν οτιδήποτε για την υπόθεση.

Η δεσποινίς Μπένετ ήταν το μόνο πλάσμα που υπέθετε ότι η υπόθεση αυτή μπορεί να έκρυβε και κάποια ελαφρυντικά, άγνωστα στην κοινωνία του Χέρτφορντσαϊρ. Ο πράος και σταθερός χαρακτήρας της αναζητούσε πάντα ελαφρυντικά και πάντα εξέταζε την πιθανότητα λάθους. Όλοι οι άλλοι, όμως, είχαν καταδικάσει τον κύριο Ντάρσι ως τον χειρότερο άνθρωπο του κόσμου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 25

Υστερα από μία εβδομάδα ερωτικών διακηρύξεων και συζητήσεων περί μελλοντικής ευτυχίας, ήρθε το Σάββατο και ο κύριος Κόλινς αναγκάστηκε τελικά να αποχωριστεί την αξιαγάπητη Σάρλοτ. Ο πόνος του χωρισμού, πάντως, από τη δική του πλευρά απαλύθηκε κάπως από τις προετοιμασίες για την υποδοχή της νύφης, αφού είχε λόγους να ελπίζει ότι, την επόμενη φορά που θα ερχόταν στο Χέρτφορντσαϊρ, θα οριζόταν επιτέλους η μέρα που θα τον έκανε τον πιο ευτυχισμένο άνθρωπο του κόσμου. Αποχαιρέτησε τους συγγενείς του στο Λόνγκμπουρν με την ίδια επισημότητα που είχε κάνει και στο παρελθόν. Ευχήθηκε και πάλι στις όμορφες ξαδέλφες του υγεία και ευτυχία και υποσχέθηκε στον πατέρα τους ένα ευχαριστήριο γράμμα.

Την επόμενη Δευτέρα, η κυρία Μπένετ είχε τη χαρά να υποδεχτεί τον αδελφό της και τη σύζυγό του, οι οποίοι ήρθαν να περάσουν τα Χριστούγεννα στο Λόνγκμπουρν. Ο κύριος Γκάρντινερ ήταν ένας σώφρων άνθρωπος, ένας αληθινός κύριος, πολύ ανώτερος από την αδελφή του, τόσο σε φυσικά προσόντα όσο και σε καλλιέργεια. Οι κυρίες του Νέδερφιλντ δύσκολα θα πίστευαν ότι ένας άνθρωπος που ζούσε από το εμπόριο και έμενε σε απόσταση οπτικής επαφής από τις αποθήκες του θα μπορούσε να είναι τόσο καλοαναθρεμμένος και ευχάριστος. Η κυρία Γκάρντινερ, αρκετά χρόνια νεότερη από την κυρία Μπένετ και την κυρία Φίλιπς, ήταν μια αξιαγάπητη, έξυπνη και κομψή γυναίκα, η αγαπημένη όλων των ανιψιών της στο Λόνγκμπουρν. Ιδιαίτερα με τις δύο μεγαλύτερες τη συνέδεε μια πολύ ιδιαίτερη σχέση, ενώ τις είχε φιλοξενήσει πολλές φορές στο σπίτι της στην πόλη.

Το πρώτο που έκανε η κυρία Γκάρντινερ μόλις έφτασε ήταν να μοιράσει τα δώρα τους και να τους περιγράψει τις τελευταίες τάσεις της μόδας. Όταν τελείωσε, ο ρόλος που χρειάστηκε να διαδραματίσει ήταν πολύ πιο δυναμικός. Έγινε αυτή, με τη σειρά της, ακροάτρια. Η κυρία Μπένετ είχε πολλά βάσανα να της διηγηθεί και πολλά παράπονα να εκφράσει. Από την τελευταία φορά που είχαν ιδωθεί, όλοι τους της είχαν φερθεί απαίσια. Δύο από τα κορίτσια της έφτασαν στα πρόθυρα του γάμου, αλλά τελικά δεν έγινε τίποτα.

«Δεν κατηγορώ την Τζέιν», συνέχισε, «γιατί η Τζέιν θα είχε παντρευτεί τον κύριο Μπίνγκλεϊ, αν μπορούσε. Αλλά η Λίζι! Ω, αδελφή μου! Μου είναι πολύ δύσκολο να σκέφτομαι ότι αυτή τη στιγμή που μιλάμε θα ήταν σύζυγος του κυρίου Κόλινς, αν δεν ήταν τόσο στριμμένη. Της έκανε πρόταση γάμου μέσα σε αυτό ακριβώς το δωμάτιο και εκείνη αρνήθηκε. Το αποτέλεσμα είναι η λαϊδή Λούκας να παντρεύει μια κόρη της πριν το κάνω εγώ και το υποστατικό του Λόνγκμπουρν να παραμένει κληροδότημα όπως και πριν. Οι Λούκας είναι πολύ πονηροί άνθρωποι, αδελφή μου. Είναι έτοιμοι να αρπάξουν ό,τι βρεθεί μπροστά τους. Λυπάμαι που λέω κάτι τέτοιο γι' αυτούς, αλλά έτσι είναι. Με εκνευρίζει πολύ και με αρρωσταίνει να μου χαλάνε τα σχέδια άτομα από την ίδια μου την οικογένεια και να έχω γείτονες που βάζουν τον εαυτό τους πάνω από όλους τους άλλους. Πάντως, ήρθες πάνω στην ώρα. Ήταν μεγάλη ανακούφιση και είμαι πολύ χαρούμενη που σε άκουσα να μας λες για τα μακριά μανίκια».

Η κυρία Γκάρντινερ, που γνώριζε ήδη τα βασικά σημεία των δύο αυτών υποθέσεων, χάρη στην αλληλογραφία της με την Τζέιν και την Ελίζαμπεθ, απάντησε αδιάφορα στην αδελφή της και, από συμπόνια για τις ανιψιές της, άλλαξε συζήτηση.

Αργότερα, ωστόσο, όταν έμεινε μόνη με την Ελίζαμπεθ, μίλησε μαζί της περισσότερο για το θέμα.

«Φαίνεται», είπε, «από όσα τουλάχιστον γνωρίζω, ότι θα ήταν ένας καλός γάμος για την Τζέιν! Λυπάμαι που δεν πήγε καλά. Αυτά τα πράγματα, όμως, συμβαίνουν συχνά! Ένας νεαρός, έτσι όπως μου περιγράφεις τον κύριο Μπίνγκλεϊ, μπορεί να ερωτευτεί εύκολα ένα χαριτωμένο κορίτσι για μερικές εβδομάδες και, όταν κάποιο τυχαίο περιστατικό τούς χωρίσει, να την ξεχάσει σχεδόν αμέσως και η ασυνέπεια αυτού του είδους είναι πολύ συνηθισμένη».

«Θαυμάσια παρηγοριά κατά κάποιον τρόπο», είπε η Ελίζαμπεθ, «αλλά εμάς δεν μας κάνει. Εμείς δεν υποφέρουμε από κάποιο τυχαίο περιστατικό. Δεν συμβαίνει συχνά η παρέμβαση κάποιων φίλων να πείθει έναν νεαρό, οικονομικά ανεξάρτητο, να ξεχάσει το κορίτσι με το οποίο ήταν σφόδρα ερωτευμένος μερικές μέρες πριν».

«Ναι, αλλά αυτή η έκφραση “σφόδρα ερωτευμένος” είναι τόσο κοινή και τετριμμένη, τόσο αναξιόπιστη πλέον, που δεν μου λείει και πολλά. Χρησιμοποιείται συχνά για αισθήματα που πηγάζουν από μια απλή γνωριμία μισής ώρας, όσο και για μια αληθινή, δυνατή αγάπη. Πες μου, λοιπόν, σε παρακαλώ, πόσο δυνατή ήταν η αγάπη του κυρίου Μπίνγκλεϊ;»

«Δεν είδα ποτέ συμπεριφορά τόσο πολλά υποσχόμενη. Είχε αρχίσει να μη δίνει σημασία στους υπόλοιπους και ασχολούνταν μόνο με την Τζέιν. Κάθε φορά που συναντιούνταν, γινόταν όλο και πιο ξεκάθαρο, όλο και πιο αντιληπτό. Στον χορό που έδωσε, προσέβαλε δύο ή τρεις νεαρές κυρίες, επειδή δεν τους ζήτησε να χορέψουν μαζί. Εγώ η ίδια του μίλησα δύο φορές χωρίς να πάρω απάντηση. Υπάρχουν ωραιότερα συμπτώματα; Η αδιαφορία και η αγένεια προς όλους δεν είναι η πεμπτούσια του έρωτα;»

«Ω ναι! Του είδους του έρωτα που υποτίθεται ότι ένιωθε. Φτωχή μου Τζέιν! Λυπάμαι πολύ για εκείνη, επειδή με τον χαρακτήρα της μπορεί να μην το ξεπεράσει πολύ γρήγορα. Καλύτερα να συνέβαινε σε σένα, Λίτσι. Εσύ θα γελούσες με την ατυχία σου και θα το ξεπερνούσες γρηγορότερα. Τι λες, θα καταφέρουμε να την πείσουμε να έρθει μαζί μας; Η αλλαγή σκηνικού μπορεί να τη βοηθήσει. Καμιά φορά η απομάκρυνση από το σπίτι ωφελεί περισσότερο απ’ όλα».

Η Ελίζαμπεθ χάρηκε πάρα πολύ με αυτή την πρόταση και ήταν βέβαιη ότι η αδελφή της θα συμφωνούσε αμέσως.

«Ελπίζω», πρόσθεσε η κυρία Γκάρντινερ, «να μην της περάσει από το μυαλό κάποια σκέψη γι’ αυτόν τον νεαρό και επηρεαστεί. Μένουμε σε τελείως διαφορετικές περιοχές της πόλης, κινούμαστε σε διαφορετικούς κύκλους και, όπως ξέρεις, βγαίνουμε έξω πολύ λίγο. Έτσι, είναι απίθανο να συναντηθούν, εκτός αν αυτός έρθει να τη δει».

«Κάτι που είναι μάλλον αδύνατο, αφού αυτή τη στιγμή βρίσκεται υπό την επίβλεψη ενός φίλου του, του κυρίου Ντάρσι, και ο κύριος Ντάρσι δεν θα του επέτρεπε ποτέ να επισκεφθεί την Τζέιν

σε αυτή την περιοχή του Λονδίνου! Αγαπητή μου θεία, πώς σκεφτήκατε κάτι τέτοιο; Μπορεί ο κύριος Ντάρσι να έχει ακούσει ότι υπάρχει κάποιο μέρος που λέγεται Γκρέιστσερτς Στριτ, αλλά θα χρειαζόταν έναν ολόκληρο μήνα εξαγνισμού για να απαλλαγεί από τις ακαθαρσίες της περιοχής, αν υποθέσουμε ότι πατούσε το πόδι του εκεί. Και σας διαβεβαιώ ότι ο κύριος Μπίνγκκλεϊ δεν κάνει βήμα χωρίς αυτόν».

«Τόσο το καλύτερο. Ελπίζω να μη συναντηθούν καθόλου. Η Τζέιν, όμως, δεν αλληλογραφεί με την αδελφή του; Μήπως αυτή έρθει να τη δει;»

«Είμαι σίγουρη ότι θα φροντίσει να διακόψει κάθε επαφή».

Παρ' όλη τη σιγουριά της, ωστόσο, με την οποία προσποιούνταν ότι αντιμετώπιζε αυτό το θέμα, καθώς και το ακόμη πιο ενδιαφέρον θέμα για τα εμπόδια που έπρεπε να προσπεράσει ο Μπίγγκλεϊ για να συναντήσει την Τζέιν, η Ελίζαμπεθ εξακολουθούσε να ανησυχεί για την υπόθεση και, όταν το ξανασκέφτηκε, πείστηκε ότι τελικά δεν τη θεωρούσε τελείως χαμένη. Υπήρχε η πιθανότητα, και μερικές φορές τη θεωρούσε και δυνατότητα, η αγάπη του να ξαναζωντανέψει και η επιρροή των φίλων του να υποχωρήσει από τη φυσιολογική επιρροή της γοητείας της Τζέιν.

Η δεσποινίς Μπένετ δέχτηκε με χαρά την πρόσκληση της θείας της και έβγαλε τους Μπίγγκλεϊ από τις σκέψεις της, εκτός από τις φορές που έτρεφε την ελπίδα ότι η Καρολάιν μπορεί να μην έμενε μαζί με τον αδελφό της, ώστε πότε πότε να μπορούσε να περνά ένα πρωινό μαζί της, χωρίς τον κίνδυνο να συναντήσει και εκείνον.

Οι Γκάρντινερ έμειναν στο Λόνγκμπουρν μια εβδομάδα και πότε με τους Φίλιπς, πότε με τους Λούκας, πότε με τους αξιωματικούς, δεν πέρασε μέρα χωρίς κοινωνικές υποχρεώσεις. Η κυρία Μπένετ είχε σχεδιάσει τόσο προσεκτικά τη διασκέδαση του αδελφού και της νύφης της, που η οικογένεια δεν δειπνήσε μόνη της ούτε μία φορά. Όταν η συντροφιά ερχόταν στο δικό τους σπίτι, στους καλεσμένους περιλαμβάνονταν πάντα και μερικοί αξιωματικοί, στους οποίους συγκαταλεγόταν πάντα και ο Γουίκαμ. Και στις περιπτώσεις αυτές, η κυρία Γκάρντινερ, που είχε αντιληφθεί κάτι από τα θερμά λόγια της Ελίζαμπεθ γι' αυτόν, τους παρακολουθούσε και τους δύο στενά. Από όσα είδε, δεν μπορούσε να υποθέσει πως ήταν σοβαρά ερωτευμένοι. Παρ' όλα αυτά, η προτίμηση που έδειχναν ο ένας για τον άλλον ήταν αρκετά σαφής για να την κάνει να νιώθει κάποια ανησυχία. Έτσι, αποφάσισε, πριν φύγει από το Χέρτφορντσαϊρ, να της μιλήσει και να της εξηγήσει ότι δεν θα ήταν φρόνιμο να ενθαρρύνει έναν τέτοιο δεσμό.

Ο Γουίκαμ, όταν βρισκόταν με την κυρία Γκάρντινερ, είχε έναν ιδιαίτερο τρόπο για να γίνεται ευχάριστος, ανεξάρτητα από τα υπόλοιπα προσόντα του. Περίπου δέκα με δώδεκα χρόνια πριν, προτού παντρευτεί, η κυρία Γκάρντινερ είχε μείνει αρκετά μεγάλο διάστημα στο ίδιο μέρος του Ντέρμπισαϊρ από όπου καταγόταν και εκείνος. Είχαν, λοιπόν, πολλούς κοινούς γνωστούς. Και παρόλο που ο Γουίκαμ έμεινε για λίγο εκεί τα τελευταία πέντε χρόνια, μετά τον θάνατο

του πατέρα του Ντάρσι, ήταν σε θέση να ξέρει πολύ πιο πρόσφατα νέα από τους παλιούς της φίλους σε σχέση με εκείνη.

Η κυρία Γκάρντινερ είχε δει το Πέμπερλι και γνώριζε πολύ καλά τον χαρακτήρα του αείμνηστου κυρίου Ντάρσι. Στο σημείο αυτό, λοιπόν, υπήρχε μια αστείρευτη πηγή συζητήσεων. Συνέκρινε τις αναμνήσεις της από το Πέμπερλι με τις λεπτομερείς περιγραφές του κυρίου Γουίκαμ και, εγκωμιάζοντας θερμά τον χαρακτήρα του εκλιπόντος ιδιοκτήτη του, απολάμβαναν ο ένας την παρέα του άλλου. Όταν άκουσε πώς είχε φερθεί ο νεότερος κύριος Ντάρσι στον Γουίκαμ, προσπάθησε να θυμηθεί κάτι για τον χαρακτήρα του κυρίου αυτού όταν ήταν μικρός, θυμήθηκε τελικά ότι κάποτε άκουσε να λένε ότι ο κύριος Φιτζγουίλιαμ Ντάρσι ήταν ένα πολύ περήφανο παιδί με κακό χαρακτήρα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 26

Η κυρία Γκάρντινερ είχε διαρκώς τον νου της στην Ελίζαμπεθ και, με την πρώτη ευκαιρία, της μίλησε ιδιαίτερω και, με τρόπο έντιμο και μεγάλη διακριτικότητα, της επέστησε την προσοχή στο θέμα. Αφού της είπε με ειλικρίνεια τι πίστευε σχετικά, συνέχισε ως εξής:

«Είσαι ένα πολύ ευαίσθητο κορίτσι. Λίξι, για να ερωτευτείς κάποιον μόνο και μόνο επειδή σε προειδοποίησαν να μην το κάνεις. Δεν φοβάμαι, λοιπόν, να σου μιλήσω ανοιχτά. Θα σε συμβούλευα να προσέχεις. Ούτε εσύ να εμπλακείς ούτε να προσπαθήσεις να τον εμπλέξεις σε μια σχέση την οποία η έλλειψη περιουσίας καθιστά ανέφικτη. Δεν έχω να πω τίποτα εναντίον του. Είναι ένας πολύ ενδιαφέρων νεαρός και, αν είχε τη δέουσα οικονομική κατάσταση, θα πίστευα ότι έκανες την καλύτερη επιλογή. Αλλά, όπως είναι τα πράγματα, δεν πρέπει να αφήσεις τα αισθήματά σου να σε παρασύρουν. Έχεις λογική και περιμένουμε όλοι να τη χρησιμοποιήσεις. Είμαι βέβαιη ότι ο πατέρας σου βασίζεται στην αποφασιστικότητα και την καλή σου διαγωγή. Δεν πρέπει να απογοητεύσεις τον πατέρα σου».

«Αγαπητή μου θεία, βλέπω ότι σοβαρολογείτε».

«Ναι και ελπίζω να εμπνεύσω την ίδια σοβαρότητα και σε σένα».

«Λοιπόν, σας διαβεβαιώ ότι δεν χρειάζεται να θορυβείστε. Θα φροντίσω και τον εαυτό μου και τον κύριο Γουίκαμ. Δεν θα με ερωτευτεί, αν εγώ το εμποδίσω».

«Ελίζαμπεθ, δεν πιστεύω να μιλάς σοβαρά;»

«Σας ζητώ συγγνώμη και θα προσπαθήσω πάλι. Προς το παρόν, δεν είμαι ερωτευμένη με τον κύριο Γουίκαμ. Αυτό είναι βέβαιο. Είναι, όμως, πέρα από κάθε σύγκριση, ο πιο ευχάριστος άνδρας που γνωρίζω και, αν αυτός αρχίσει να με ερωτεύεται, πιστεύω ότι θα ήταν καλύτερα να μην το κάνει. Κατανοώ ότι κάτι τέτοιο δεν θα ήταν συνετό. Ω! αυτός ο απαίσιος κύριος Ντάρσι. Η καλή γνώμη του

πατέρα μου για μένα πραγματικά με τιμά και θα γινόμεουν δυστυχησμένη αν την έχανα. Ο πατέρας μου, όμως, συμπαθεί τον κύριο Γουίκαμ. Με λίγα λόγια, αγαπητή μου θεία, δεν θέλω να στενοχωρήσω κανέναν. Ωστόσο, εφόσον καθημερινά διαπιστώνουμε ότι η έλλειψη χρημάτων σπάνια εμποδίζει τους νέους να δημιουργούν δεσμούς, πώς μπορώ να υποσχεθώ ότι εγώ θα φανώ σοφότερη από τους άλλους, αν βρεθώ στον πειρασμό, και πώς μπορώ να γνωρίζω ότι θα ήταν συνετό εκ μέρους μου να μην παρασυρθώ; Άρα, το μόνο που μπορώ να σας υποσχεθώ είναι ότι δεν θα βιαστώ. Δεν θα βιαστώ να πιστέψω ότι είμαι στην κορυφή της λίστας των προτεραιοτήτων του. Όταν βρίσκομαι μαζί του, δεν θα κάνω όνειρα. Εν ολίγοις, θα κάνω ό,τι καλύτερο μπορώ».

«Μια καλή ιδέα ίσως ήταν να τον αποθάρρυνες να έρχεται τόσο συχνά εδώ. Τουλάχιστον, δεν χρειάζεται να υπενθυμίζεις στη μητέρα σου να τον καλεί».

«Όπως έκανα τις προάλλες, έτσι;» είπε η Ελίζαμπεθ με ένα αδέξιο χαμόγελο. «Είναι αλήθεια. Αυτό θα ήταν συνετό να το αποφεύγω. Μη φαντάζεστε, όμως, ότι έρχεται εδώ τόσο συχνά. Εσείς είστε ο λόγος που προσκλήθηκε τόσες φορές αυτή την εβδομάδα. Γνωρίζετε τις απόψεις της μητέρας μου, ότι οι φιλοξενούμενοί μας πρέπει να έχουν πάντα καλή παρέα. Έχετε, ωστόσο, τον λόγο μου. Θα προσπαθήσω να κάνω ό,τι κρίνω σοφότερο. Και τώρα ελπίζω να είσαστε ικανοποιημένη».

Η θεία της τη διαβεβαίωσε ότι είχε ικανοποιηθεί και, αφού η Ελίζαμπεθ την ευχαρίστησε για την καλοσύνη της να τη συμβουλευσει, χώρισαν. Η συζήτηση αυτή απέδειξε με θαυμάσιο τρόπο πώς μπορείς να δίνεις συμβουλές σε κάποιον για ένα τόσο λεπτό ζήτημα, χωρίς να προκαλέσεις την παραμικρή δυσαρέσκεια.

Ο κύριος Κόλινς επέστρεψε στο Χέρτφορντσαϊρ μόλις έφυγαν οι Γκάρντινερ και η Τζέιν. Εφόσον, όμως, θα έμενε τελικά στους Λούκας, η άφιξή του δεν ενόχλησε ιδιαίτερα την κυρία Μπένετ. Ο γάμος του πλησίαζε πια και η κυρία Μπένετ είχε παραιτηθεί και τον θεωρούσε πλέον γεγονός αναπόφευκτο, επαναλάμβανε, μάλιστα, διαρκώς, με αρκετή κακεντρέχεια, ότι «ευχόταν να ευτυχίσουν». Η τελετή ορίστηκε για την Πέμπτη και την Τετάρτη η δεσποινίς Λούκας τούς επισκέφτηκε για να τους αποχαιρετήσει. Όταν σηκώθηκε να φύγει, η Ελίζαμπεθ, νιώθοντας ντροπή για τις άκοιμρες και αδιά-

φορες ευχές της μητέρας της, τη συνόδεψε έξω από το δωμάτιο. Ενώ κατέβαιναν μαζί τις σκάλες, η Σάρλοτ είπε:

«Μένω ήσυχη ότι θα έχω συχνά νέα σου, Ελίζα».

«Αυτό μπορώ να σου το βεβαιώσω».

«Και θέλω να σου ζητήσω άλλη μια χάρη. Θα έρθεις να με επισκεφθείς;»

«Ελπίζω να συναντιόμαστε συχνά στο Χέρτφορντσαϊρ».

«Δεν πρόκειται να απομακρυνθώ από το Κεντ για αρκετό καιρό. Υποσχέσου μου ότι θα έρθεις στο Χάνσφορντ».

Η Ελίζαμπεθ δεν μπόρεσε να αρνηθεί, παρόλο που η προοπτική μιας τέτοιας επίσκεψης ελάχιστα την ευχαριστούσε.

«Ο πατέρας μου και η Μαρία θα έρθουν να με δουν τον Μάρτιο», πρόσθεσε η Σάρλοτ, «και πιστεύω να συμφωνήσεις και να έρθεις και εσύ μαζί τους. Για μένα, Ελίζα, θα είσαι τόσο καλοδεχούμενη όσο και αυτοί».

Την επομένη έγινε ο γάμος: Η νύφη και ο γαμπρός έφυγαν από την εκκλησία κατευθείαν για το Κεντ και, όπως πάντα, όλοι είχαν πολλά να πουν ή να ακούσουν για το θέμα. Σύντομα η Ελίζαμπεθ έλαβε νέα της φίλης της. Η αλληλογραφία τους παρέμενε τόσο τακτική και συχνή όπως παλιά, μόνο που δεν μπορούσε να είναι το ίδιο

θερμή. Η Ελίζαμπεθ δεν μπορούσε πλέον να της γράψει χωρίς να έχει την αίσθηση ότι η οικειότητα και η άνεση της σχέσης τους είχαν χαθεί και, παρόλο που ήταν αποφασισμένη να μη συνεχίσει να της γράφει το ίδιο συχνά, το έκανε περισσότερο για όσα είχαν ζήσει μαζί στο παρελθόν, παρά για ό,τι τις συνέδεε τώρα. Τα πρώτα γράμματα της Σάρλοτ έγιναν δεκτά με αρκετή ανυπομονησία. Η περιέργειά της να δει πώς θα της περιέγραφε το νέο της σπίτι, πώς της είχε φανεί η λαίδη Κάθριν και πόσο ευτυχισμένη θα τολμούσε να πει πως είναι ήταν φυσική. Όταν, όμως, τα διάβασε, διαπίστωσε ότι σε όλα τα θέματα η Σάρλοτ εκφραζόταν όπως ακριβώς περίμενε. Έγραφε με κέφι, έδειχνε να απολαμβάνει όλες τις ανέσεις που είχε αποκτήσει και δεν ανέφερε τίποτα το επιλήψιμο. Το σπίτι, η επίπλωση, ο τόπος, οι δρόμοι, όλα ταίριαζαν με το γούστο της, ενώ η συμπεριφορά της λαίδης Κάθριν ήταν εξαιρετικά φιλική και ευγενική. Ήταν η ίδια εικόνα που έδινε και ο κύριος Κόλινς για το Ρόουζινγκς και το Χάνσφορντ, απλώς με κάποιον μέτρο. Η Ελίζαμπεθ κατάλαβε ότι έπρεπε να περιμένει την επίσκεψή της εκεί για να μάθει τα υπόλοιπα.

Η Τζέιν είχε ήδη γράψει μερικές αράδες στην αδελφή της για να της ανακοινώσει ότι έφτασαν καλά στο Λονδίνο. Η δε Ελίζαμπεθ ήλπιζε ότι στο επόμενο γράμμα της θα ήταν σε θέση να της πει κάτι και για τους Μπίνγκλεϊ.

Η ανυπομονησία της για το επόμενο γράμμα ανταμείφθηκε, όπως ανταμείβεται συνήθως η ανυπομονησία. Η Τζέιν βρισκόταν ήδη μία εβδομάδα στην πόλη χωρίς να έχει δει την Καρολάιν ή να έχει μάθει νέα της. Προσπαθούσε να εξηγήσει το γεγονός με την υπόθεση ότι το τελευταίο γράμμα που είχε στείλει στη φίλη της από το Λόνγκμπουρν μάλλον θα είχε παραπέσει κάπου.

«Η θεία», συνέχιζε η Τζέιν, «θα πάει αύριο σε αυτό το μέρος της πόλης και με την ευκαιρία θα περάσω και από την Γκρόσβενορ Στριτ».

Της έγραψε πάλι όταν είχε γίνει η επίσκεψη και είχε συναντήσει τη δεσποινίδα Μπίνγκλεϊ.

«Η Καρολάιν δεν νομίζω να είχε τα κέφια της», ήταν τα λόγια της, «αλλά με δέχτηκε με προθυμία και μου παραπονέθηκε που δεν την ειδοποίησα ότι θα ερχόμουν στο Λονδίνο. Επομένως, είχα δίκιο. Το τελευταίο μου γράμμα δεν έφτασε ποτέ στα χέρια της. Τη ρώτησα, φυσικά, τι κάνει ο αδελφός της. Είναι καλά, μόνο που ο κύριος Ντάρ-

σι τον μονοπωλεί και δεν τον βλέπουν σχεδόν καθόλου. Έμαθα επίσης ότι περίμεναν τη δεσποινίδα Ντάρσι για δείπνο. Μακάρι να κατάφερα να τη γνωρίσω. Η επίσκεψή μου δεν κράτησε πολύ, επειδή η Καρολάν και ο κύριος Χερστ θα έβγαιναν. Τολμώ να πω ότι ελπίζω πως σύντομα θα τους δω εδώ».

Η Ελίζαμπεθ κούνησε το κεφάλι, κρατώντας στα χέρια της το γράμμα. Είχε πλέον πειστεί ότι ο κύριος Μπίνγκλεϊ μόνο τυχαία θα μπορούσε να ανακαλύψει την παρουσία της αδελφής της στο Λονδίνο.

Πέρασαν τέσσερις εβδομάδες και η Τζέιν δεν τον είχε συναντήσει ακόμα. Προσπαθούσε να πείσει τον εαυτό της ότι αυτό δεν τη στενοχωρούσε. Δεν μπορούσε, όμως, να εθελουφλεί κι άλλο μπροστά στην αδιαφορία της δεσποινίδας Μπίνγκλεϊ. Αφού την περίμενε καθημερινά επί δύο εβδομάδες και, αφού κάθε βράδυ προφασιζόταν μια νέα δικαιολογία για να την αποφύγει, τελικά η επισκέπτρια έκανε την εμφάνισή της. Αλλά έμεινε τόσο λίγο και, ακόμη περισσότερο, η συμπεριφορά της είχε αλλάξει τόσο πολύ, που η Τζέιν δεν είχε πλέον περιθώρια να αυταπατάται. Το γράμμα που έγραψε στην Ελίζαμπεθ ύστερα από αυτή την επίσκεψη δείχνει καθαρά πώς ένιωθε.

Είμαι βέβαιη ότι η πολυαγαπημένη μου Λίτσι δεν θα θριαμβολογήσει σε βάρος μου για την ορθότερη κρίση της, αν ομολογήσω ότι γελάστηκα σχετικά με την εκτίμηση της δεσποινίδας Μπίνγκλεϊ προς το πρόσωπό μου. Ωστόσο, αγαπημένη μου αδελφή, παρόλο που τα γεγονότα απέδειξαν ότι είχες δίκιο, μη με θεωρήσεις πεισματάρικα επειδή θα συνεχίσω να ισχυρίζομαι ότι, δεδομένης της συμπεριφοράς της, η δική μου εμπιστοσύνη ήταν εξίσου φυσική με τη δική σου καχυποψία. Δεν μπορώ να καταλάβω ποιους λόγους είχε και επιδίωξε τη φιλία μου, αλλά αν τύχαινε να επαναληφθεί η ίδια κατάσταση, είμαι σίγουρη ότι και πάλι θα ξεγελιόμουν. Η Καρολάν ανταπέδωσε την επίσκεψή μου μόλις χτες και σε όλο το ενδιαμέσο διάστημα δεν έλαβα ούτε ένα σημείωμα ούτε δυο λόγια. Όταν τελικά ήρθε, ήταν φανερό ότι αυτή η επίσκεψη δεν την ευχαριστούσε. Ζήτησε μια αδιάφορη και τυπική συγγνώμη που δεν μπόρεσε να με επισκεφθεί νωρίτερα, δεν είπε λέξη για το ότι θα ήθελε να με ξαναδει και έδειχνε, από κάθε άποψη, τόσο διαφορετική, που, όταν έφυγε, είχα ήδη αποφασίσει να διακόψω κάθε

σχέση μαζί της. Λυπάμαι, αλλά δεν μπορώ να την κατηγορήσω. Έκανε μεγάλο λάθος που με επέλεξε για φίλη της με τον τρόπο που το έκανε. Μπορώ να πω με βεβαιότητα ότι κάθε βήμα στη σχέση μας έγινε με δική της πρωτοβουλία. Δεν παύω, όμως, να τη λυπάμαι, διότι πρέπει να αντιλαμβάνεται ότι φέρθηκε άσχημα και είμαι σίγουρη ότι η συμπεριφορά της αυτή οφείλεται στην αγωνία της για τον αδελφό της. Δεν νομίζω ότι είναι ανάγκη να πω περισσότερα. Και, παρόλο που εμείς γνωρίζουμε ότι η αγωνία αυτή είναι εντελώς περιττή, αν εκείνη, καλώς ή κακώς, αισθάνεται έτσι, αυτό εξηγεί τη συμπεριφορά της απέναντί μου. Αξίζει πραγματικά την αγάπη της και, ακόμη κι αν η ανησυχία της γι' αυτόν είναι υπερβολική, είναι φυσιολογική και συγκινητική. Απορώ, όμως, που συνεχίζει να φοβάται, γιατί, αν αυτός ενδιαφερόταν λιγάκι για μένα, θα είχαμε συναντηθεί εδώ και καιρό. Το ξέρει ότι βρίσκομαι στο Λονδίνο. Βεβαιώθηκα γι' αυτό από κάτι που είπε η Καρολάιν. Κι όμως, από τον τρόπο που μιλούσε, σχημάτισα την εντύπωση ότι προσπαθούσε να πείσει τον εαυτό της ότι αυτή που του αρέσει είναι η δεσποινίς Ντάρσι. Ειλικρινά, δεν καταλαβαίνω. Αν δεν φοβόμουν μήπως την κρίνω αυστηρά, θα έμπαινα στον πειρασμό να πω ότι σε όλη τη συμπεριφορά της υπάρχει μια διάσταση διπροσωπίας. Θα προσπαθήσω, πάντως, να διώξω κάθε επώδυνη σκέψη και να σκέφτομαι μόνο ό,τι με κάνει ευτυχισμένη, τη δική σου την αγάπη και την απίστευτη ευγένεια των αγαπημένων μου θείων. Στείλε μου νέα σου πολύ γρήγορα. Η δεσποινίς Μπίνγκλεϊ πέταξε μια κουβέντα ότι ο αδελφός της δεν θα επιστρέφει ποτέ ξανά στο Νέδερφιλντ, ότι θα αφήσει το σπίτι, αλλά δεν έδειχνε και πολύ βέβαιη. Καλύτερα, όμως, να μην το συζητάμε άλλο. Χάρηκα πολύ που έχεις τόσο ευχάριστα νέα από τους φίλους μας στο Χάνσφορντ. Πήγαινε να τους δεις, μαζί με τον σερ Γουίλιαμ και τη Μαρία. Είμαι βέβαιη ότι θα περάσεις πολύ ωραία.

Δική σου κ.λπ.

Το γράμμα στενοχώρησε αρκετά την Ελίζαμπεθ. Το κέφι της, όμως, έφτιαξε μόλις σκέφτηκε ότι η Τζέιν είχε πάψει πια να είναι θύμα, τουλάχιστον της αδελφής. Από τον αδελφό δεν περίμενε πια απολύτως τίποτα. Ούτε βέβαια ευχόταν να αρχίσει να δείχνει και πάλι κάποιο ενδιαφέρον. Κάθε φορά που τον σκεφτόταν, έβρισκε

τον χαρακτήρα του όλο και χειρότερο. Ενώ σαν ένα είδος τιμωρίας για τον ίδιο, αλλά και ως πιθανό πλεονέκτημα για την Τζέιν, ήλπιζε σοβαρά να παντρευτεί σύντομα την αδελφή του κυρίου Ντάρσι, μια γυναίκα που, σύμφωνα με όσα της είπε ο Γουίκαμ, θα τον έκανε να μετανιώσει πικρά που είχε πετάξει την αδελφή της.

Στο μεταξύ, η κυρία Γκάρντινερ υπενθύμισε στην Ελίζαμπεθ την υπόσχεσή της σχετικά με αυτόν τον κύριο και ζητούσε να ενημερωθεί σχετικά. Τα νέα της Ελίζαμπεθ ήταν περισσότερο ευχάριστα για τη θεία της παρά για την ίδια. Το ενδιαφέρον του είχε ατονήσει, οι περιποιήσεις του είχαν πάψει και τώρα ήταν θαυμαστής κάποιας άλλης. Η Ελίζαμπεθ ήταν αρκετά παρατηρητική και δεν της είχε ξεφύγει τίποτα. Μπορούσε, όμως, να τα παρακολουθεί και να τα διηγείται χωρίς να υποφέρει ιδιαίτερα. Η καρδιά της είχε πληγωθεί ελάχιστα, ενώ η ματαιοδοξία της είχε ικανοποιηθεί χάρη στην πεποίθηση ότι, αν είχε περιουσία, η μοναδική επιλογή του Γουίκαμ θα ήταν εκείνη. Η απροσδόκητη απόκτηση δύο χιλιάδων λιρών ήταν το πιο ελκυστικό θέλγητρο της κυρίας που απολάμβανε τώρα την ευχάριστη παρέα του. Η Ελίζαμπεθ, ωστόσο, με κρίση λιγότερο καθαρή από ό,τι στην περίπτωση της Σάρλοτ, δεν θεωρούσε κατακριτέα την επιθυμία του να είναι οικονομικά ανεξάρτητος. Απεναντίας, δεν υπήρχε κάτι πιο φυσικό. Και, παρόλο που καταλάβαινε ότι έκανε μεγάλη προσπάθεια για να την αφήσει, ήταν πρόθυμη να το θεωρήσει μια συνετή και επιθυμητή απόφαση και για τους δύο και του ευχόταν ειλικρινά κάθε ευτυχία.

Όλα αυτά τα πληροφορήθηκε και η κυρία Γκάρντινερ. Η Ελίζαμπεθ, αφού της περιέγραψε όλες τις λεπτομέρειες, συνέχισε ως εξής:

«Είμαι πεπεισμένη πια, αγαπητή μου θεία, ότι ποτέ δεν τον ερωτεύτηκα πολύ. Διότι, αν είχα πράγματι ζήσει αυτό το αγνό και υπέροχο συναίσθημα, τώρα δεν θα άντεχα να ακούω ούτε το όνομά του και θα του ευχόμουν όλη τη δυστυχία του κόσμου. Τα αισθήματά μου γι' αυτόν, όμως, είναι απλώς εγκάρδια, ενώ για τη δεσποινίδα Κινγκ, απλώς ουδέτερα. Δεν ένιωσα καθόλου να τη μισώ και δεν έχω τον παραμικρό δισταγμό να δηλώσω ότι είναι ένα καλό κορίτσι. Δεν νομίζω ότι όλα αυτά δείχνουν έρωτα. Η επαγρύπνηση είχε αποτελέσματα. Και, παρόλο που, αν ήμουν ερωτευμένη μαζί του, θα ήμουν σίγουρα ένα πολύ πιο ελκυστικό αντικείμενο ενδιαφέροντος για τους γνωστούς μου, δεν θα έλεγα ότι λυπάμαι που παραμένω βυθισμένη

στην ασημαντότητά μου. Καμιά φορά, το τίμημα που πληρώνει κάποιος για να είναι αξιοπρόσεκτος είναι πολύ ακριβό. Η Κίτι και η Λίντια πήραν την αποχώρησή του πολύ πιο κατάκαρδα από ό,τι εγώ. Είναι μικρές ακόμα και δεν έχουν καταλάβει την πικρή αλήθεια, ότι δηλαδή οι ωραίοι νεαροί, όπως και οι άσχημοι, χρειάζονται κι αυτοί κάτι για να ζήσουν».

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 27

Ο Ιανουάριος και ο Φεβρουάριος κύλησαν χωρίς κάποιο άλλο σημαντικό γεγονός για την οικογένεια στο Λόνγκμπουρν, με μόνη ουσιαστικά διασκέδαση τους περιπάτους μέχρι το Μέριτον, άλλοτε μέσα στη λάσπη και άλλοτε με κρύο. Τον Μάρτιο η Ελίζαμπεθ επρόκειτο να πάει στο Χάνσφορντ. Στην αρχή, δεν σκεφτόταν και πολύ σοβαρά αυτή την επίσκεψη. Στη συνέχεια, όμως, ανακάλυψε ότι η Σάρλοτ θεωρούσε το σχέδιό τους δεδομένο και σιγά σιγά άρχισε να το βλέπει και αυτή ευχάριστα και να το θεωρεί όλο και πιο σίγουρο. Η απουσία είχε εντείνει την επιθυμία της να ξαναδεί τη Σάρλοτ και είχε μετριάσει την απέχθεια που της προκαλούσε ο κύριος Κόλινς. Της δινόταν η ευκαιρία να ζήσει κάτι καινούριο και καθώς, με μια τέτοια μητέρα και με αδελφές τελείως ακατάλληλες για παρέα, η ζωή της στο σπίτι δεν την ικανοποιούσε, μια μικρή αλλαγή ήταν τελικά ό,τι έπρεπε. Επίσης, το ταξίδι αυτό της έδινε την ευκαιρία να δει λιγάκι και την Τζέιν. Με λίγα λόγια, όσο πλησίαζαν οι μέρες, θα τη στενοχωρούσε και η παραμικρή καθυστέρηση. Τα πάντα, όμως, πήγαν καλά και οργανώθηκαν σύμφωνα με το αρχικό σχέδιο της Σάρλοτ, να πάνε δηλαδή όλοι μαζί, ο σερ Γουίλιαμ, η δεύτερη κόρη του και εκείνη. Στο μεταξύ, προέκυψε και κάτι ακόμη πιο ευχάριστο, μια διανυκτέρευση στο Λονδίνο, έτσι το σχέδιο ήταν πλέον τέλειο.

Το μόνο αρνητικό ήταν ότι θα άφηνε τον πατέρα της, που ήταν βέβαιο ότι θα την αποζητούσε και που, όταν ήρθε η ώρα να συζητήσουν για το θέμα, χάρηκε τόσο λίγο με την ιδέα, ώστε της ζήτησε να του γράψει. Παραλίγο, μάλιστα, να της υποσχεθεί ότι θα απαντούσε κιόλας στο γράμμα της.

Ο αποχαιρετισμός με τον κύριο Γουίλιαμ ήταν πολύ φιλικός και από την πλευρά του ακόμη θερμότερος. Οι τωρινές επιδιώξεις του δεν θα μπορούσαν να τον κάνουν να ξεχάσει ότι η Ελίζαμπεθ ήταν η πρώτη που τον είχε συγκινήσει και τράβηξε την προσοχή του, η

πρώτη που τον άκουσε και του έδειξε συμπόνια, η πρώτη που του εκδήλωσε τον θαυμασμό της. Ο τρόπος, μάλιστα, με τον οποίο την αποχαιρέτησε, καθώς της ευχήθηκε καλή διασκέδαση, υπενθυμίζοντάς της τι έπρεπε να περιμένει από τη λαίδη Κάθριν ντε Μπεργκ και εκφράζοντας την πεποίθηση ότι η γνώμη τους για εκείνη –η γνώμη τους για όλους– πάντοτε θα ταυτιζόταν, έδειχνε τέτοια φροντίδα και τόσο μεγάλο ενδιαφέρον, που η Ελίζαμπεθ πίστεψε ότι δέθηκε για πάντα μαζί του με τους πιο ειλικρινείς δεσμούς εκτίμησης. Τον άφησε με την πεποίθηση ότι, ελεύθερος ή παντρεμένος, θα ήταν πάντα υπόδειγμα αξιολάτρευτου και ευχάριστου ανθρώπου.

Οι συνταξιδιώτες της, την επόμενη μέρα, δεν ήταν το είδος της παρέας που θα την έκανε να τον θεωρήσει λιγότερο ευχάριστο τύπο. Ο σερ Γουίλιαμ Λούκας και η κόρη του η Μαρία, ένα κεφάλι κορίτσι αλλά το ίδιο ανόητο και επιπόλαιο όσο ο πατέρας της, δεν είχαν να πουν τίποτα το ενδιαφέρον και η Ελίζαμπεθ τους παρακολούθησε με την ίδια ευχαρίστηση που άκουγε και τον θόρυβο που έκανε η άμαξα. Ήταν άνθρωπος που απολάμβανε το γελοίο, μόνο που γνώριζε τον σερ Γουίλιαμ πολύ καιρό. Τις ιστορίες για την υπέροχη τελετή της εισόδου του στις τάξεις των ευγενών και της ιπποσύνης, τις είχε ακούσει αμέτρητες φορές, και οι αβρότητές του ήταν εξίσου τετριμμένες με τις πληροφορίες του.

Η απόσταση ήταν μόνο είκοσι τέσσερα μίλια. Ξεκίνησαν νωρίς το πρωί, προκειμένου να φτάσουν στην Γκρέιστσερτς Στριτ γύρω στο μεσημέρι. Καθώς προχωρούσαν προς την πόρτα των Γκάρντινερ, η Τζέιν στεκόταν σε ένα από τα παράθυρα του σαλονιού και τους παρακολούθησε που πλησίαζαν και, όταν έφτασαν στην αλέα του σπιτιού, ήταν εκεί για να τους καλωσορίσει. Η Ελίζαμπεθ κοίταξε επίμονα το πρόσωπό της και χάρηκε που το είδε γεμάτο υγεία και χαριτωμένο όπως πάντα. Στη σκάλα βρισκόταν ένα τσούρμο από αγόρια και κορίτσια που ανυπομονούσαν να δουν την ξαδέλφη τους και δεν μπορούσαν να μείνουν και να περιμένουν στο σαλόνι. Στέκονταν εκεί ντροπαλά, αφού είχαν να τη δουν έναν ολόκληρο χρόνο, γεγονός που τα εμπόδιζε να κατέβουν χαμηλότερα. Όλοι ήταν χαρούμενοι και πολύ φιλικοί. Η μέρα κύλησε πολύ ευχάριστα. Το πρωί με το ασταμάτητο πηγαινέλα και τα ψώνια, το βράδυ στο θέατρο.

Εκεί, η Ελίζαμπεθ κατάφερε να καθίσει δίπλα στη θεία της. Το πρώτο θέμα που έθιξαν ήταν η αδελφή της. Η Ελίζαμπεθ, πιο πολύ με

λύπη παρά με κατάπληξη, άκουσε, καθώς η θεία της απαντούσε στις ερωτήσεις της, ότι, αν και η Τζέιν αγωνιζόταν να διατηρεί την καλή της διάθεση, υπήρχαν και αρκετές περιόδους μελαγχολίας. Πάντως, ήταν λογικό να ελπίζουν ότι αυτό δεν θα διαρκούσε πολύ. Η κυρία Γκάρντινερ

της διηγήθηκε και κάποιες λεπτομέρειες από την επίσκεψη της δεσποινίδας Μπίνγκλεϊ στην Γκρέιστσερτς Στριτ, αλλά και από τις συνεχείς συζητήσεις της με την Τζέιν, οι οποίες αποδείκνυαν ότι η αδελφή της είχε παραιτηθεί πλέον από τις ελπίδες που έτρεφε σχετικά με αυτή τη γνωριμία.

Έπειτα, η κυ-

ρία Γκάρντινερ παρηγόρησε την ανιψιά της για το γεγονός ότι ο Γουίκαμ είχε βγει από τη ζωή της και τη συγχάρηκε που το αντιμετώπισε με τόση ψυχραιμία.

«Για πες μου, καλή μου Ελίζαμπεθ», πρόσθεσε, «τι είδους κοπέλα είναι αυτή η δεσποινίς Κινγκ; Θα με στενοχωρούσε πολύ, αν αντιλαμβανόμουν ότι ο φίλος μας είναι συμφεροντολόγος».

«Μα, αγαπημένη μου θεία, στο ζήτημα του γάμου ποια η διαφορά ανάμεσα στη σύνεση και το συμφέρον; Πού τελειώνει η λογική και πού αρχίζει η φιλαργυρία; Τα περασμένα Χριστούγεννα φοβόσασταν μην παντρευτεί εμένα, επειδή κάτι τέτοιο δεν θα ήταν φρόνιμο. Και τώρα θέλετε να τον παρουσιάσετε ως συμφεροντολόγο, επειδή προσπαθεί να πάρει ένα κορίτσι με περιουσία μόνο δέκα χιλιάδες λίρες».

«Αν, όμως, εσύ δεν μου πεις τι είδους κοπέλα είναι η δεσποινίς Κινγκ, πώς θα ξέρω τι να σκεφτώ;»

«Νομίζω ότι είναι πολύ καλό κορίτσι. Δεν έχω ακούσει κάτι κακό για εκείνη».

«Αυτός, όμως, στην αρχή δεν της είχε δώσει καμιά σημασία, μέχρι που πέθανε ο παππούς της και κληρονόμησε όλη την περιουσία του».

«Είναι αλήθεια. Άλλωστε γιατί να της δώσει; Από τη στιγμή που δεν είχε το δικαίωμα να κερδίσει τη δική μου καρδιά, επειδή εγώ δεν έχω περιουσία, για ποιον λόγο να φλερτάρει ένα κορίτσι που δεν τον ενδιέφερε και που ήταν το ίδιο φτωχό με μένα;»

«Ακούγεται, όμως, λίγο άκομφο να στρέφει το ενδιαφέρον του προς εκείνη, τόσο σύντομα μετά τη δική σας ιστορία».

«Ένας άνθρωπος σε τόσο άσχημη οικονομική κατάσταση δεν έχει τον χρόνο να συμπεριφερθεί με την τυπική ευπρέπεια, μην τυχόν και τον σχολιάσει ο κόσμος. Αν εκείνη δεν έχει αντίρρηση για μια τέτοια προσέγγιση, γιατί να ενοχλούμαστε εμείς;»

«Το ότι εκείνη δεν είχε αντίρρηση δεν δικαιολογεί τη δική του απόφαση. Απλώς δείχνει ότι κάτι της λείπει της κοπέλας, η λογική ή το συναίσθημα».

«Εντάξει», αναφώνησε η Ελίζαμπεθ, «αν έτσι το θέλετε. Αυτός, λοιπόν, είναι συμφεροντολόγος και αυτή ηλίθια».

«Όχι, Λίτσι, δεν το εννοώ έτσι. Γνωρίζεις καλά ότι θα με στενοχωρήσει πολύ να σχηματίσω κακή γνώμη για έναν νέο που έζησε τόσα χρόνια στο Ντέρμπισαϊρ».

«Ω, αν αυτό είναι το κριτήριο, τότε έχω πολύ κακή γνώμη για τους νεαρούς που ζουν στο Ντέρμπισαϊρ. Αλλά και οι στενοί τους φίλοι που ζουν στο Χέρτφορντσαϊρ μη νομίζετε ότι είναι καλύτεροι. Δόξα τω Θεώ! Εκεί που πάω αύριο θα συναντήσω έναν άνδρα που δεν έχει κανένα χάρισμα, που δεν τον κολακεύουν ούτε οι τρόποι του ούτε η ευφυΐα του. Τελικά, οι μόνιμοι που αξίζει να γνωρίζεις είναι οι άνδρες που είναι ηλίθιοι».

«Πρόσεχε, Λίτσι. Τα λόγια σου δείχνουν απογοήτευση».

Πριν τελειώσει το έργο και χωρίσουν, η Ελίζαμπεθ έζησε την απρόσμενη χαρά μιας πρόσκλησης. Οι θείοι της την προσκάλεσαν να τους συνοδέψει σε ένα ταξίδι αναψυχής που σχεδίαζαν για το καλοκαίρι.

«Δεν έχουμε αποφασίσει ακόμα πόσο μακριά θα πάμε», είπε η κυρία Γκάρντινερ, «αλλά μάλλον θα φτάσουμε μέχρι τις Λίμνες».

Καμιά άλλη προοπτική δεν θα μπορούσε να ευχαριστήσει περισσότερο την Ελίζαμπεθ και αποδέχτηκε την πρόταση αμέσως και με μεγάλη ευγνωμοσύνη.

«Αγαπημένη μου θεία, αγαπημένη μου», φώναξε με ενθουσιασμό, «τι χαρά, τι ευτυχία! Με κάνετε να ξαναγιώσω, μου δίνετε δύναμη. Αντίο στην απογοήτευση και τη μελαγχολία. Τι είναι οι άντρες μπροστά στα βράχια και τα βουνά; Τι εξαισίες στιγμές που θα περάσουμε! Και, όταν επιστρέψουμε, εγώ δεν θα είμαι σαν τους άλλους ταξιδιώτες, αυτούς που δεν μπορούν να σου μεταφέρουν τίποτα από όσα είδαν. Εμείς θα ξέρουμε πού πήγαμε, θα θυμόμαστε όλα όσα είδαμε. Οι λίμνες, τα βουνά, τα ποτάμια δεν θα γίνουν ένα κουβάρι στη φαντασία μας ούτε, όταν μας ζητήσουν να περιγράψουμε ένα τοπίο, θα αρχίσουμε να τσακωνόμαστε για το πού ακριβώς το είδαμε. Οι δικοί μας αρχικοί ενθουσιασμοί θα είναι λιγότερο ανυπόφοροι από των περισσότερων άλλων ταξιδιωτών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 28

Τα πάντα στο ταξίδι της επόμενης μέρας ήταν καινούρια και ενδιαφέροντα για την Ελιζαμπεθ και η διάθεσή της ήταν ακριβώς αυτή που έπρεπε για να τα απολαύσει. Από τη στιγμή που διαπίστωσε πόσο καλά ήταν η αδελφή της, όλες οι ανησυχίες για την υγεία της χάθηκαν, ενώ, από την άλλη, η προοπτική του ταξιδιού προς τον βορρά ήταν για εκείνη μια αστείρευτη πηγή χαράς.

Μόλις άφησαν τον κεντρικό δρόμο και έστριψαν προς το Χάνσφορντ, τα βλέμματα όλων αναζητούσαν το πρεσβυτέριο, περιμένοντας, σε κάθε στροφή, να το δουν μπροστά τους. Από τη μια πλευρά, ο δρόμος ακολουθούσε την περίφραξη του Ρόουζινγκς Παρκ. Η Ελιζαμπεθ θυμήθηκε όλα όσα είχε ακούσει για τους ενοίκους του και χαμογέλασε.

Επιτέλους, το πρεσβυτέριο φάνηκε. Ο κήπος που κατηφόριζε μέχρι τον δρόμο, το σπίτι που βρισκόταν στη μέση του κήπου, τα πράσινα κάγκελα, οι δάφνες, όλα έδειχναν ότι είχαν φτάσει στον προορισμό τους. Ο κύριος Κόλινς και η Σάροτ εμφανίστηκαν στο κατώφλι, ενώ η άμαξα σταματούσε στη μικρή πύλη, στην αρχή του χαλικόστρωτου μονοπατιού που οδηγούσε στο σπίτι. Όλη η παρέα χειρονομούσε έντονα και χαμογελούσε ευχαριστημένη. Κατέβηκαν από την άμαξα αμέσως, χαρούμενοι που επιτέλους ξανασυναντιούνταν. Η κυρία Κόλινς υποδέχτηκε τη φίλη της με φανερή χαρά και η Ελιζαμπεθ ένιωθε όλο και μεγαλύτερη ικανοποίηση που είχε έρθει τελικά, καθώς διαπίστωνε τη θερμή υποδοχή που της επιφύλασσαν. Αντιλήφθηκε αμέσως ότι ο γάμος δεν είχε αλλάξει καθόλου τη συμπεριφορά του ξαδέλφου της. Παρέμενε τυπικός και γεμάτος αβρότητες. Την καθυστέρησε αρκετή ώρα στην πύλη, για να ακούσει και να απαντήσει σε όλες τις ευγενικές ερωτήσεις του για την οικογένειά της. Στη συνέχεια, έπειτα από μια ακόμη μικρή καθυστέρηση, για να τους δείξει την περιποιημένη είσοδο, ο κύριος Κόλινς τους οδήγησε στο σπίτι. Μόλις μπήκαν στο καθιστικό, τους καλωσόρισε για δευτε-

ρη φορά, με επιδεικτική επισημότητα, στο ταπεινό κατάλυμά του και επαναλάμβανε αυτολεξεί κάθε πρόταση της συζύγου του, η οποία ρωτούσε αν ήθελαν να τους προσφέρει κάτι δροσιστικό.

Η Ελίζαμπεθ είχε προετοιμαστεί για να τον απολαύσει σε όλο του το μεγαλείο και, όσο εκείνος επεδείκνυε το μεγάλο μέγεθος, τη θέα και την επίπλωση του δωματίου, της ήταν αδύνατο να μη σκεφτεί ότι όλα αυτά απευθύνονταν βασικά σε εκείνη, σαν να ήθελε να της δείξει τι έχασε που τον απέρριψε. Κι όμως, παρόλο που όλα φαίνονταν ωραία και άνετα, η Ελίζαμπεθ δεν ήταν διατεθειμένη να τον ικανοποιήσει, δίνοντάς του κάποιο σημάδι ότι μετάνιωσε. Κοιτούσε μάλλον με απορημένο βλέμμα τη φίλη της, που έδειχνε τόσο χαρούμενη με έναν τέτοιον σύζυγο. Κάθε φορά που ο κύριος Κόλινς έλεγε κάτι που το λογικό θα ήταν να προκαλέσει ντροπή στη γυναίκα του, έστρεφε χωρίς να το θέλει το βλέμμα της προς τη Σάρλοτ. Μια δυο φορές διέχρινε ένα ανεπαίσθητο κοκκίνισμα. Σε γενικές γραμμές, ωστόσο, η Σάρλοτ έδειχνε να μη δίνει σημασία.

Αφού κάθισαν αρκετή ώρα για να θαυμάσουν την επίπλωση του χώρου, από τον μπουφέ ως το προστατευτικό του τζακιού, και για να μιλήσουν για τα σχετικά με το ταξίδι τους και όλα όσα είχαν κάνει στο Λονδίνο, ο κύριος Κόλινς τούς παρότρυνε να κάνουν έναν περίπατο στον κήπο, που ήταν μεγάλος και ωραία σχεδιασμένος, καθώς ο ίδιος είχε αναλάβει την περιποίησή του. Η κηπουρική ήταν μία από τις μεγαλύτερες απολαύσεις του. Η Ελίζαμπεθ θαύμασε τη σοβαρότητα με την οποία η Σάρλοτ τούς εξήγησε πόσο καλό κάνει η άσκηση και ομολόγησε ότι και η ίδια ασκούσαν όσο μπορούσε περισσότερο. Αφήνοντάς τους ελάχιστο χρόνο για να εκφράσουν τους επαίνους που επιδίωκε να ακούσει και περιγράφοντας τα πάντα με την παραμικρή λεπτομέρεια, γεγονός που στερούσε κάθε ομορφιά, ο κύριος Κόλινς τούς ξενάγησε και στην τελευταία γωνιά του κήπου. Γνώριζε πόσα χωράφια υπήρχαν προς κάθε κατεύθυνση και πόσα δέντρα είχε και η πιο απομακρυσμένη συστάδα. Ωστόσο, σε σύγκριση με όλα τα αξιοθέατα του κήπου, της κομητείας, ακόμη και του βασιλείου ολόκληρου, τίποτα δεν μπορούσε να είναι ωραιότερο από τη θέα του Ρούζινγκς, το οποίο ξεπρόβαλλε μέσα από το άνοιγμα που δημιουργούσαν τα δέντρα που περιστοιχίζαν το άλσος, απέναντι σχεδόν από την πρόσοψη του δικού του σπιτιού. Ήταν ένα κομψό, σύγχρονο κτίριο, κτισμένο σε επικλινές έδαφος.

Από τον κήπο, ο κύριος Κόλινς είχε σκοπό να τους οδηγήσει στα δύο λιβάδια του. Οι κυρίες, όμως, καθώς δεν φορούσαν τα κατάλληλα παπούτσια για να αντιμετωπίσουν τα υπολείμματα της πάχνης, γύρισαν στο σπίτι. Όση ώρα αυτός βρισκόταν με τη συντροφιά του σερ Γουίλιαμ, η Σάρλοτ ξενάγησε την αδελφή της και τη φίλη της στο σπίτι και έδειχνε ιδιαίτερα ευχαριστημένη, μάλλον επειδή είχε την ευκαιρία να το κάνει χωρίς την παρουσία του συζύγου της. Ήταν σχετικά μικρό, αλλά καλοφτιαγμένο και άνετο. Όλα ήταν ωραία συνδυασμένα και τοποθετημένα με τάξη και καλό γούστο, κάτι που η Ελίζαμπεθ απέδωσε στις ικανότητες της Σάρλοτ. Αν κατάφερες να ξεχάσεις την παρουσία του κυρίου Κόλινς, το σπίτι φαινόταν πολύ άνετο και η Ελίζαμπεθ υπέθεσε, παρατηρώντας την έκδηλη ευχαρίστηση της Σάρλοτ, ότι αυτό έπρεπε να συμβαίνει συχνά.

Η Ελίζαμπεθ είχε ήδη πληροφορηθεί ότι η λαίδη Κάθριν βρισκόταν ακόμα στην κομητεία. Το θέμα θίχτηκε και πάλι την ώρα του φαγητού, όταν ο κύριος Κόλινς διέκοψε τη συζήτηση και σχολίασε:

«Πράγματι, δεσποινίς Ελίζαμπεθ, θα έχετε την τιμή να δείτε τη λαίδη Κάθριν ντε Μπεργκ το επόμενο Σάββατο στην εκκλησία και περιττό να σας πω ότι θα σας γοητεύσει. Είναι η προσωποποίηση της γλυκύτητας και της καταδεκτικότητας, και δεν έχω αμφιβολία ότι μόλις τελειώσει η Θεία Λειτουργία θα σας τιμήσει με λίγη από την προσοχή της. Είμαι σίγουρος ότι θα συμπεριλάβει εσάς και την κουνιάδα μου Μαρία σε όλες τις προσκλήσεις με τις οποίες θα μας τιμήσει όσο θα μείνετε εδώ. Οι τρόποι της απέναντι στην αγαπημένη μου Σάρλοτ είναι υπέροχοι. Δειπνούμε στο Ρόουζινγκς δύο φορές την εβδομάδα και ποτέ δεν μας άφησε να επιστρέψουμε με τα πόδια. Ειδοποιείται πάντα η άμαξα της εξοχότητάς της για να μας μεταφέρει ως εδώ. Για την ακρίβεια, μία από τις άμαξες της εξοχότητάς της, διότι διαθέτει πολλές».

«Είναι αλήθεια. Η λαίδη Κάθριν είναι μια αξιοσέβαστη και σοφή γυναίκα», πρόσθεσε η Σάρλοτ, «και μια πολύ καλή γειτόνισσα».

«Ακριβώς, αγαπητή μου, αυτό εννοούσα κι εγώ. Είναι το είδος της γυναίκας που όσο σεβασμό και να της δείχνει κανείς, ποτέ δεν είναι αρκετός».

Το μεγαλύτερο μέρος της βραδιάς πέρασε με συζητήσεις για το Χέρτφορντσαϊρ και για όλα όσα είχαν ήδη αναφερθεί στην αλληλογραφία τους. Όταν η βραδιά έφτασε στο τέλος της, η Ελίζαμπεθ, στην ησυχία του δωματίου της, είχε αρκετά να κάνει. Να σκεφτεί πόσο ικανοποιημένη ήταν από τη ζωή της η Σάρλοτ, να κατανοήσει με τι τρόπο χειριζόταν, αλλά και με πόση καρτερία ανεχόταν τον άνδρα της και τελικά να παραδεχτεί ότι τα κατάφερε όλα τέλεια. Είχε επίσης να προβλέψει πώς θα κυλούσαν οι μέρες τους εκεί, πόσο ήρεμο θα ήταν το καθημερινό τους πρόγραμμα, πόσο δυσάρεστος ο κύριος Κόλινς που συνεχώς διέκοπτε τις συζητήσεις των άλλων και, τέλος, πόσο γελοίες θα ήταν οι διάφορες επισκέψεις τους. Με τη ζωηρή φαντασία της, κατάφερε πολύ σύντομα να τα ρυθμίσει όλα.

Γύρω στο μεσημέρι της επόμενης μέρας, ενώ βρισκόταν στο δωμάτιό της και ετοιμαζόταν για έναν περίπατο, άκουσε ξαφνικά από τον κάτω όροφο έναν θόρυβο, λες και αναστατώθηκε ξαφνικά όλο το σπίτι. Προσπάθησε να στήσει αυτί και άκουσε κάποιον να ανεβαίνει τη σκάλα σαν παλαβός και να τη φωνάζει με δυνατή φωνή. Με το που άνοιξε την πόρτα της, είδε τη Μαρία να στέκεται στο κεφαλόσκαλο και, λαχανιασμένη, να φωνάζει:

«Ω, καλή μου Ελίζαμπεθ! Σε παρακαλώ, κάνε γρήγορα και έλα κάτω στην τραπεζαρία, γιατί σε περιμένει ένα απίστευτο θέαμα! Δεν θα σου πω τι είναι. Κάνε γρήγορα και κατέβα αμέσως».

Η Ελίζαμπεθ ρώτησε να μάθει αλλά χωρίς αποτέλεσμα. Η Μαρία δεν επρόκειτο να της πει τίποτα περισσότερο. Έτρεξαν στην τραπεζαρία που έβλεπε προς την αλέα της εισόδου και κοίταξαν έξω για να δουν το θαυμαστό θέαμα. Στην είσοδο του κήπου ήταν σταματημένη μια πολυτελής άμαξα με δύο κυρίες.

«Αυτό είναι όλο;» φώναξε η Ελίζαμπεθ. «Εγώ το λιγότερο που περίμενα ήταν να δω τα γουρούνια να ποδοπατούν τον κήπο κι εσύ μου δείχνεις τη λαίδη Κάθριν και την κόρη της;»

«Όχι, αγαπητή μου», απάντησε η Μαρία, σοκαρισμένη από το λανθασμένο συμπέρασμα της Ελίζαμπεθ, «δεν είναι η λαίδη Κάθριν. Η ηλικιωμένη κυρία είναι η κυρία Τζένκινσον, που μένει μαζί τους. Η άλλη είναι η δεσποινίς Ντε Μπεργκ. Κοίταξε πόσο μικροκαμωμένο πλάσμα είναι! Ποιος να φανταζόταν ότι θα είναι τόσο λεπτή και μικροκαμωμένη!»

«Είναι, πάντως, φοβερά αγενής που κρατά τη Σάρλοτ έξω με αυτόν τον αέρα. Γιατί δεν έρχεται μέσα;»

«Ω! Η Σάρλοτ λέει ότι σπάνια το κάνει. Όταν δέχεται να περάσει μέσα στο σπίτι, είναι πολύ μεγάλη τιμή».

«Η εμφάνισή της μου αρέσει», είπε η Ελίζαμπεθ, ενώ το μυαλό της έτρεχε αλλού. Δείχνει φιλάσθενη και πολύ μη μου άπτου. Ναι, του ταιριάζει μια χαρά. Είναι η πιο κατάλληλη σύζυγος γι' αυτόν.

Ο κύριος Κόλινς και η Σάρλοτ στέκονταν και οι δύο στην πύλη και συζητούσαν με τις κυρίες. Ο δε σερ Γουίλιαμ, κάτι που διασκέδασε τρομερά την Ελίζαμπεθ, στεκόταν στην εξώπορτα του σπιτιού, θαμπωμένος από τη μεγαλοπρέπεια που αντίκριζε και έκανε υποκλίσεις κάθε φορά που η δεσποινίς Ντε Μπεργκ κοιτούσε προς το μέρος του.

Κάποια στιγμή, τα θέματα προς συζήτηση στέρεψαν και οι δύο κυρίες έφυγαν για να συνεχίσουν τον περίπατό τους, ενώ οι άλλοι γύρισαν στο σπίτι. Ο κύριος Κόλινς, μόλις είδε τα δυο κορίτσια, άρχισε να τους δίνει τα συγχαρητήριά του για την καλή τους τύχη. Η Σάρλοτ ανέλαβε να τους εξηγήσει ότι όλοι τους είχαν λάβει πρόσκληση για να δειπνήσουν στο Ρόουζινγκς την επόμενη μέρα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 29

Ο θρίαμβος του κυρίου Κόλινς, με αυτή την πρόσκληση, ήταν πλήρης. Η δυνατότητα που του προσφέρθηκε να επιδείξει στους εκστασιασμένους επισκέπτες του το μεγαλείο της προστάτιδάς του και να τους δώσει την ευκαιρία να διαπιστώσουν με τα ίδια τους τα μάτια την ευγένειά της προς τον ίδιο και τη σύζυγό του, ήταν αυτό ακριβώς που επιθυμούσε. Αλλά ότι αυτή η δυνατότητα θα του δινόταν τόσο σύντομα αποδείκνυε τόσο περίτρανα την καταδεκτικότητα της λαίδης Κάθριν, που και ο ίδιος δεν γνώριζε με ποιον τρόπο να εκδηλώσει επαρκώς τον θαυμασμό του.

«Ομολογώ», είπε, «ότι στην πραγματικότητα δεν θα έπρεπε να εκπλαγώ καθόλου που η εξοχότητά της μας κάλεσε για τσάι και για να περάσουμε το βράδυ της Κυριακής στο Ρόουζινγκς. Μπορώ να πω ότι το περίμενα, γνωρίζοντας πόσο καταδεκτική είναι. Αλλά ποιος θα φανταζόταν τέτοιο ενδιαφέρον; Ποιος θα φανταζόταν ότι η πρόσκληση για να δειπνήσουμε εκεί (μάάλιστα, πρόσκληση που περιλαμβάνει όλη τη συντροφιά μας) θα ερχόταν τόσο γρήγορα μετά την άφιξή σας!»

«Εγώ, πάντως», απάντησε ο σερ Γουίλιαμ, «δεν εξεπλάγην τόσο από το γεγονός. Η θέση μου στην κοινωνία μου έχει δώσει την ευκαιρία να μάθω πώς συμπεριφέρονται οι πραγματικά σημαντικοί άνθρωποι. Στο περιβάλλον της Αυλής παρόμοια δείγματα κομψής ανατροφής δεν είναι καθόλου σπάνια».

Το μόνο θέμα συζήτησης όλη την υπόλοιπη μέρα και όλο το επόμενο πρωί ήταν η επίσκεψη στο Ρόουζινγκς. Ο κύριος Κόλινς τούς περιέγραψε με κάθε λεπτομέρεια τι να περιμένουν, ώστε να μην τα χάσουν τελείως μόλις αντικρίσουν τις αίθουσες, τους αμέτρητους υπηρέτες και το λαμπρό γεύμα που επρόκειτο να τους παρατεθεί.

Όταν οι κυρίες αποσύρθηκαν για να ετοιμαστούν, είπε στην Ελίζαμπεθ:

«Μην ανησυχείτε για την εμφάνισή σας, αγαπητή μου εξαδέλφη. Η

λαΐδη Κάθριν δεν θα απαιτούσε ποτέ από εσάς την κομψότητα που αρμόζει στην ίδια και την κόρη της. Θα σας συμβούλευα να φορέσετε όποιο από τα ρούχα σας θεωρείτε καλύτερο από τα υπόλοιπα, η περιποίηση δεν απαιτεί κάτι περισσότερο. Η λαΐδη Κάθριν δεν πρόκειται να σχηματίσει άσχημη γνώμη για εσάς επειδή θα είστε απλά ντυμένη. Της αρέσει να γίνονται σεβαστές οι διακρίσεις της ιεραρχίας».

Όσο ντύνονταν, ο κύριος Κόλινς ανέβηκε δυο τρεις φορές πάνω και πήγε ως τις πόρτες τους για να τους πείσει να κάνουν γρήγορα, αφού στη λαΐδη Κάθριν δεν άρεσε να την καθυστερούν ως προς την ώρα του δείπνου. Οι λεπτομερείς αυτές περιγραφές της ευγένειας και του τρόπου ζωής της είχαν πανικοβάλει τη Μαρία Λούκας, η οποία δεν ήταν συνηθισμένη στην έντονη κοινωνική ζωή και περίμενε την εμφάνισή της στο Ρόουζινγκς με την ίδια αγωνία που είχε ο πατέρας της όταν παρουσιάστηκε στο Σεντ Τζέιμς.

Ο καιρός ήταν καλός και έκαναν έναν ευχάριστο περίπατο, μισό μίλι περίπου, μέσα στο πάρκο. Ήταν κι αυτό όμορφο και γεμάτο αξιοθέατα, όπως όλα τα πάρκα. Η Ελίζαμπεθ ένιωθε ικανοποιημένη με όσα έβλεπε, αν και δεν μπορούσε να εκδηλώσει τον ενθουσιασμό που, κατά τον κύριο Κόλινς, έπρεπε να νιώθει όποιος αντικρίζει ένα τέτοιο μεγαλειώδες τοπίο, ούτε συγκινήθηκε ιδιαίτερα όταν άρχισε να της απαριθμεί τα παράθυρα της πρόσοψης και να εξηγεί πόσο κόστισαν οι υαλουργικές εργασίες στον Λιούις ντε Μπεργκ.

Ενώ ανέβαιναν τη σκάλα προς την αίθουσα εισόδου, η Μαρία ταραζόταν όλο και περισσότερο. Ακόμη και ο σερ Γουίλιαμ έδειχνε κάπως αναστατωμένος. Η Ελίζαμπεθ διατηρούσε την ψυχραιμία της στο ακέραιο. Παρά τα όσα είχε ακούσει, δεν είχε πειστεί ότι η λαΐδη Κάθριν όφειλε τη φήμη της στα εξαιρετικά της χαρίσματα ή στην αξιοθαύμαστη αρετή της και ήταν σίγουρη ότι μπορούσε να αντικρίσει τη μεγαλοπρέπεια και τη λάμψη του πλούτου και της κοινωνικής της θέσης χωρίς να χάσει τον έλεγχό της.

Από την αίθουσα υποδοχής, το τεράστιο μέγεθος της οποίας επισήμανε με ενθουσιασμό ο κύριος Κόλινς, οι υπηρέτες τούς οδήγησαν, διασχίζοντας έναν προθάλαμο, στο δωμάτιο όπου κάθονταν η λαΐδη Κάθριν, η κόρη της και η κυρία Τζένκινσον. Η εξοχότητά της, με μεγάλη καταδεκτικότητα, σηκώθηκε για να τους υποδεχτεί. Η κυρία Κόλινς είχε συμφωνήσει με τον άνδρα της να συστήσει εκείνη τους υπόλοιπους της συντροφιάς, έτσι, όλα έγιναν με τη δέουσα επισημό-

τητα, αλλά χωρίς τις συγγνώμες και τις ευχαριστίες που θεωρούσε αναγκαίες εκείνος.

Παρά το γεγονός ότι είχε επισκεφθεί το Σεντ Τζέιμς, ο σερ Γουίλιαμ έδειχνε τόσο χαμένος από τη μεγαλοπρέπεια που έβλεπε γύρω του, που μόλις και βρήκε το θάρρος να κάνει μια βαθιά υπόκλιση και κάθισε στη θέση του χωρίς να μπορεί να αρθρώσει λέξη. Όσο για την κόρη του, σχεδόν έτοιμη να λιποθυμήσει από τον φόβο της, κάθισε στην άκρη της καρέκλας της, χωρίς να ξέρει προς τα πού να κοιτάξει. Η Ελίζαμπεθ θεωρούσε τον εαυτό της ισάξιο των περιστάσεων και παρατηρούσε με ψυχραιμία τις τρεις κυρίες μπροστά της. Η λαίδη Κάθριν ήταν μια ψηλή, εύσωμη γυναίκα, με έντονα χαρακτηριστικά, που στο παρελθόν μπορεί να υπήρξε και όμορφη. Το ύφος της δεν ήταν γλυκό και καταδεκτικό, ούτε ο τρόπος που τους υποδέχτηκε τέτοιος που να τους κάνει να ξεχάσουν ότι ήταν κατώτεροί της. Η σιωπή της δεν προκαλούσε δέος, όταν, όμως, μιλούσε, ο αυταρχικός τόνος της φωνής της μαρτυρούσε την έπαρση που τη χαρακτήριζε, παρατήρηση που έκανε την Ελίζαμπεθ να θυμηθεί αμέσως τον Γουίλιαμ. Από όσα είχε προλάβει να δει, είχε πειστεί ότι η λαίδη Κάθριν ήταν ακριβώς όπως της την είχε παρουσιάσει εκείνος.

Αφού μελέτησε τη μητέρα και σύντομα διαπίστωσε κάποια ομοιότητα με τον κύριο Ντάρσι, έστρεψε το βλέμμα της προς την κόρη. Βλέποντάς την τόσο αδύνατη και μικροσκοπική, σχεδόν ένιωσε την ίδια έκπληξη με τη Μαρία. Μητέρα και κόρη δεν έμοιαζαν καθόλου, ούτε στο σώμα ούτε στο πρόσωπο. Η δεσποινίς Ντε Μπεργκ ήταν ωχρή και είχε φιλάσθενη όψη. Τα χαρακτηριστικά της, χωρίς να είναι κοινά, ήταν αδιάφορα. Μιλούσε ελάχιστα και μόνο με σιγανή φωνή στην κυρία Τζένκισον. Η εμφάνιση της κυρίας αυτής δεν είχε τίποτα το ξεχωριστό, ενώ οι μόνες ασχολίες της ήταν να ακούει τη δεσποινίδα όταν της μιλούσε και να κρατά ένα κάλυμμα στην κατάλληλη θέση μπροστά στα μάτια της.

Αφού κάθισαν μερικά λεπτά, κατευθύνθηκαν προς ένα παράθυρο για να θαυμάσουν τη θέα, ενώ ο κύριος Κόλινς τούς συνόδεψε για να τους δείξει τα καλύτερα σημεία. Η λαίδη Κάθριν τούς πληροφόρησε ευγενικά ότι ήταν πολύ πιο όμορφα το καλοκαίρι.

Το γεύμα ήταν εξαιρετικό, με όλους τους υπηρέτες και τα σερβίτσια που τους είχε υποσχεθεί ο κύριος Κόλινς. Και, όπως είχε επίσης προβλέψει, κάθισε στο κάτω μέρος του τραπεζιού, σύμφωνα με την

επιθυμία της εξοχότητάς της, και έδειχνε σαν να πίστευε ότι η ζωή του δεν είχε πλέον να του προσφέρει τίποτα πιο σημαντικό. Έτρωγε με το μαχαίρι και το πιρούνι, μασούσε και επαινούσε τα πάντα με μεγάλη ευχαρίστηση και προθυμία. Όλα τα πιάτα απέσπασαν εγκωμιαστικά σχόλια, πρώτα από αυτόν και ύστερα από τον σερ Γουίλιαμ, που είχε ξαναβρεί την ψυχραιμία του και ήταν πλέον σε θέση να επαναλαμβάνει κατά λέξη ό,τι έλεγε ο γαμπρός του, με έναν τρόπο που έκανε την Ελίζαμπεθ να απορεί για το πώς τον ανεχόταν η λαίδη Κάθριν. Εκείνη, όμως, έδειχνε να απολαμβάνει τον υπέρμετρο αυτόν θαυμασμό, χαμογελώντας συγκαταβατικά, ιδίως όταν καταλάβαινε ότι κάποιος από τα εδέσματα τους ήταν άγνωστο. Η συντροφιά δεν μιλούσε πολύ. Η Ελίζαμπεθ έδειχνε πρόθυμη να μιλήσει, αρκεί να έκανε κάποιος άλλος την αρχή, αλλά είχε καθίσει ανάμεσα στη Σάρλοτ και τη δεσποινίδα Ντε Μπεργκ – η πρώτη ήταν απορροφημένη από αυτά που έλεγε η λαίδη Κάθριν, ενώ η δεύτερη, σε όλη τη διάρκεια του δείπνου, δεν της είπε λέξη. Η κύρια ασχολία της κυρίας Τζένκινσον ήταν να παρακολουθεί πόσο έτρωγε η δεσποινίς Ντε Μπεργκ, να την πιέζει να δοκιμάσει και κάποιος άλλο πιάτο και να ανησυχεί μήπως δεν αισθάνεται καλά. Η Μαρία δεν διανοήθηκε να ανοίξει το στόμα της. Όσο για τους δύο κυρίους, αυτοί το μόνο που έκαναν ήταν να τρώνε και να εκφράζουν τον θαυμασμό τους.

Όταν οι κυρίες επέστρεψαν στο σαλόνι, το μόνο που τους έμενε ήταν να αφήσουν τη λαίδη Κάθριν να μιλά, κάτι που έκανε χωρίς να πάρει ανάσα μέχρι τη στιγμή που σέρβιραν τον καφέ, εκφράζοντας τη γνώμη της επί παντός επιστητού με ύφος απόλυτο, που έδειχνε ότι δεν ήταν συνηθισμένη να της φέρνουν αντιρρήσεις. Με πολλές λεπτομέρειες και οικειότητα, ρώτησε τη Σάρλοτ για τις ασχολίες της με το νοικοκυριό και της έδωσε αρκετές συμβουλές για τη διαχείριση του σπιτιού. Της είπε ότι καθετί σε μια οικογένεια τόσο ολιγομελή όπως η δική της έπρεπε να είναι καλά οργανωμένο και της εξήγησε ότι έπρεπε να φροντίζει τις αγελάδες και τα πουλερικά της. Η Ελίζαμπεθ αντιλήφθηκε ότι η σπουδαία αυτή λαίδη δεν θεωρούσε τίποτε ανάξιο της προσοχής της, αρκεί να της δινόταν η ευκαιρία να κάνει υποδείξεις. Στα διαλείμματα της συζήτησης με την κυρία Κόλινς, έκανε ερωτήσεις στη Μαρία και την Ελίζαμπεθ, ιδίως, όμως, στη δεύτερη, σχετικά με την οικογένειά της, εφόσον γνώριζε τα λιγότερα, ενώ δεν παρέλειψε να παρατηρήσει στην κυρία Κόλινς ότι την

έβρισκε πολύ καθωσπρέπει και χαριτωμένη. Τη ρώτησε επίσης, σε διαφορετικές χρονικές στιγμές, πόσες αδελφές είχε, αν ήταν μεγαλύτερες ή μικρότερες από εκείνη, αν κάποια από αυτές επρόκειτο να παντρευτεί σύντομα, αν ήταν όμορφες, μορφωμένες, τι είδους άμαξα είχε ο πατέρας της και ποιο ήταν το πατρικό όνομα της μητέρας της. Η Ελίζαμπεθ, παρόλο που ενοχλήθηκε από την αδιακρισία της, απάντησε σε όλες τις ερωτήσεις της με ψυχραιμία. Στη συνέχεια, η λαιίδη Κάθριν παρατήρησε:

«Το υποστατικό του πατέρα σας θα κληροδοτηθεί στον κύριο Κόλινς, αν είμαι καλά πληροφορημένη». Και απευθυνόμενη προς τη Σάρλοτ, πρόσθεσε: «Για το δικό σας καλό και μόνο, χαίρομαι για κάτι τέτοιο. Διαφορετικά, δεν μπορώ να καταλάβω γιατί οι θηλυκού γένους συγγενείς πρέπει να αποκλείονται από μια κληρονομιά. Στην οικογένεια του σερ Λιούις ντε Μπεργκ δεν θεωρήθηκε αναγκαίο. Πιάνο παίζετε και τραγουδάτε, δεσποινίς Μπένετ;»

«Λίγο».

«Ω! Τότε, κάποια στιγμή ελπίζω να έχουμε τη χαρά να σας απολαύσουμε. Το όργανό μας είναι εξαιρετικό, θα έλεγα, ανώτερο από... Πρέπει να το δοκιμάσετε κάποια μέρα. Οι αδελφές σας παίζουν και τραγουδούν κι αυτές;»

«Μόνο η μία».

«Γιατί δεν μάθατε όλες; Έπρεπε να μάθετε όλες. Οι δεσποινίδες Γουέμπς παίζουν όλες πιάνο και ο πατέρας τους δεν έχει το εισόδημα που διαθέτει ο δικός σας. Ζωγραφίζετε;»

«Όχι, καθόλου».

«Τι εννοείτε; Καμιά σας;»

«Καμιά».

«Πολύ παράξενο. Φαντάζομαι δεν θα είχατε την ευκαιρία να διδαχτείτε κάτι τέτοιο. Η μητέρα σας, όμως, έπρεπε να σας πηγαίνει κάθε άνοιξη στην πόλη, για να πάρετε μαθήματα από τους καλύτερους διδασκάλους».

«Η μητέρα μας δεν θα είχε καμία αντίρρηση για κάτι τέτοιο, ο πατέρας μας, όμως, μισεί το Λονδίνο».

«Έχετε ακόμα την παιδαγωγό σας;»

«Δεν είχαμε ποτέ παιδαγωγό».

«Ποτέ παιδαγωγό! Πώς είναι δυνατό; Να μεγαλώσεις πέντε κόρες χωρίς παιδαγωγό; Πρώτη φορά ακούω κάτι τέτοιο. Η μητέρα σας πρέπει να έγινε σκλάβα για να σας μορφώσει».

Η Ελίζαμπεθ με δυσκολία κρατήθηκε για να μη χαμογελάσει, ενώ τη διαβεβαίωνε ότι αυτό δεν συνέβη ποτέ.

«Τότε ποιος σας μόρφωσε; Ποιος σας παρακολούθησε; Χωρίς παιδαγωγό, θα πρέπει να σας παραμέλησαν».

«Σε σύγκριση με κάποιες άλλες οικογένειες, πιστεύω ότι, όντως, μας παραμέλησαν. Όποια, όμως, από εμάς ήθελε να μορφωθεί είχε όλα τα μέσα. Μας παρότρυναν πάντα να μελετάμε και είχαμε όλους τους δασκάλους που χρειαζόμασταν. Όποια ήθελε να τεμπελιάσει μπορούσε, φυσικά, να το κάνει».

«Ναι, αναμφίβολα. Γι' αυτό ακριβώς χρειάζεται η παιδαγωγός. Αν γνώριζα τη μητέρα σας, θα είχα επιμείνει να προσλάβει μία οπωσδήποτε. Πιστεύω ότι στην εκπαίδευση τίποτα δεν επιτυγχάνεται χωρίς σταθερή και συνεχή καθοδήγηση και αυτό μόνο μία παιδαγωγός μπορεί να το κάνει. Δεν φαντάζεστε πόσες οικογένειες έχω βοηθήσει με αυτόν τον τρόπο. Χαίρομαι να βρίσκω καλές θέσεις εργασίας σε

νέους ανθρώπους. Χάρη στη δική μου μεσολάβηση, τέσσερις ανιψιές της κυρίας Τζένκινσον βρήκαν θαυμάσιες δουλειές. Τις προάλλες, μάλιστα, σύστησα μια άλλη νεαρή κοπέλα, το όνομα της οποίας αναφέρθηκε ενώπιόν μου εντελώς τυχαία και η οικογένειά της είναι ενθουσιασμένη. Κυρία Κόλινς, σας είπα ότι η κυρία Μέτκαλφ με επισκέφτηκε χτες για να με ευχαριστήσει; Βρήκε τη δεσποινίδα Πόουπ σωστό θησαυρό. “Λαίδη Κάθριν”, μου είπε, “μου στείλατε έναν θησαυρό”. Έχει εμφανιστεί δημόσια κάποια άλλη αδελφή σας, δεσποινίς Μπένετ;»

«Ναι, κυρία, όλες.»

«Όλες; Και οι πέντε μαζί; Παράξενο! Κι εσείς είστε η δεύτερη; Πώς είναι δυνατό να εμφανίζονται δημόσια οι μικρότερες, πριν αποκατασταθούν οι μεγαλύτερες; Υποθέτω ότι οι μικρότερες θα είναι πολύ μικρές ακόμα.»

«Ναι. Η τελευταία δεν έχει κλείσει ακόμα τα δεκάξι. Αυτή, συμφωνώ, ίσως είναι πολύ μικρή για δημόσιες εμφανίσεις. Ειλικρινά, όμως, κυρία, νομίζω ότι είναι πολύ σκληρό για τις μικρότερες να μην έχουν καθόλου κοινωνική ζωή και να μη διασκεδάζουν επειδή η μεγαλύτερη δεν είχε την ευκαιρία ή την κλίση να παντρευτεί ως εκείνη τη στιγμή. Τόσο η πρώτη όσο και η τελευταία έχουν τα ίδια δικαιώματα στις χαρές της νιότης. Και να τις εμποδίζει αυτός ο λόγος! Δεν νομίζω ότι κάτι τέτοιο συμβάλλει στην ενίσχυση της αδελφικής αγάπης ή στην καλλιέργεια του πνεύματος.»

«Ειλικρινά», είπε η εξοχότητά της, «μου δίνετε την εντύπωση μιας πολύ αποφασιστικής γυναίκας για την ηλικία σας. Πόσων ετών είστε, παρακαλώ;»

«Με τρεις νεότερες αδελφές σε ηλικία γάμου», απάντησε χαμογελώντας η Ελίζαμπεθ, «δεν νομίζω να περιμένετε να σας το αποκαλύψω.»

Η λαίδη Κάθριν έδειξε έκπληκτη που δεν πήρε αμέσως απάντηση, ενώ η Ελίζαμπεθ σκέφτηκε ότι πρέπει να ήταν το πρώτο πλάσμα στον κόσμο που τόλμησε να αστείευτεί με την αξιότιμη αυθάδεια της εξοχότητάς της.

«Αποκλείεται να είστε πάνω από είκοσι, είμαι βέβαιη. Επομένως, δεν υπάρχει λόγος να κρύβετε την ηλικία σας.»

«Πάντως, είκοσι ενός δεν είμαι.»

Όταν ήρθαν οι κύριοι και τελείωσε το τσάι, τοποθετήθηκαν τα

τραπέζια για τα χαρτιά. Η λαίδη Κάθριν, ο σερ Γουίλιαμ και ο κύριος και η κυρία Κόλινς κάθισαν στο ένα από αυτά για να παίξουν καντρίλια⁶. Η δεσποινίς Ντε Μπεργκ προτίμησε να παίξει κασινό⁷, έτσι τα δύο κορίτσια είχαν την τιμή να συμπληρώσουν το δεύτερο καρέ, μαζί με την κυρία Τζένκινσον. Το τραπέζι τους ήταν απίστευτα βαρετό. Ζήτημα είναι να ακούστηκε μια συλλαβή που να μη σχετιζόταν με το παιχνίδι, με εξαίρεση την ανησυχία που εξέφρασε η κυρία Τζένκινσον μήπως η δεσποινίς Ντε Μπεργκ κρυώνει ή ζεσταίνεται, μήπως το πολύ φως την κουράζει ή μήπως δεν ήταν αρκετό. Στο άλλο τραπέζι, η συντροφιά ήταν πιο ζωντανή. Ως συνήθως, τον πρώτο λόγο είχε η λαίδη Κάθριν, η οποία είτε επισήμανε τα λάθη των υπόλοιπων τριών είτε αφηγούνταν κάποιο περιστατικό από τη ζωή της. Η βασιική απασχόληση του κυρίου Κόλινς ήταν να συμφωνεί απολύτως με ό,τι έλεγε η εξοχότητά της, να λέει ευχαριστώ όποτε κέρδιζε και να ζητά συγγνώμη όταν θεωρούσε ότι είχε κερδίσει πολλά. Ο σερ Γουίλιαμ δεν μιλούσε πολύ. Κατέγραφε, όμως, στη μνήμη του ονόματα ευγενών και γεγονότα.

Όταν η λαίδη Κάθριν και η κόρη της έπαιζαν όσο ήθελαν, τα τραπέζια μαζεύτηκαν και προσφέρθηκε μια άμαξα. Ο κύριος Κόλινς τη δέχτηκε αμέσως, με τις σχετικές ευχαριστίες φυσικά, και η άμαξα ειδοποιήθηκε να τους περιμένει. Η συντροφιά μαζεύτηκε τότε γύρω από το τζάκι για να ακούσει τη λαίδη Κάθριν να αποφασίζει σχετικά με το τι θα κάνει την επομένη, αλλά η άφιξη της άμαξας διέκοψε την ενημέρωσή τους. Με πολλές ευχαριστίες από την πλευρά του κυρίου Κόλινς και εξίσου πολλές υποκλίσεις από τον σερ Γουίλιαμ, τελικά αναχώρησαν. Μόλις απομακρύνθηκαν από την πόρτα, ο κύριος Κόλινς ρώτησε την Ελίζαμπεθ ποια ήταν η γνώμη της για όσα είδε στο Ρόουζινγκς, και εκείνη, για χάρη της Σάρλοτ, απάντησε όσο πιο θετικά μπορούσε σε σχέση με την πραγματική άποψή της. Κι όμως, τα καλά της λόγια, αν και κατέβαλλε μεγάλη προσπάθεια για να τα πει, δεν ικανοποίησαν καθόλου τον κύριο Κόλινς, που αναγκάστηκε πολύ γρήγορα να αναλάβει δυναμικά την εξύμνηση της εξοχότητάς της.

6. Εδώ γίνεται αναφορά στο παιχνίδι με τράπουλα και όχι στον χορό. (Σ.τ.Μ.)

7. Πρόκειται για παιχνίδι με τράπουλα. (Σ.τ.Μ.)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 30

Ο σερ Γουίλιαμ έμεινε στο Χάνσφορντ μόνο μία βδομάδα, χρόνος, ωστόσο, αρκετός για να πειστεί ότι η κόρη του είχε εξασφαλίσει ένα άνετο σπίτι, έναν σύζυγο και μια γειτόνισσα που δεν συναντούσε κανείς συχνά στη ζωή του. Όσο έμενε μαζί τους ο σερ Γουίλιαμ, ο κύριος Κόλινς τού αφιέρωνε όλα τα πρωινά του και τον ξεναγούσε με το μόνιππο στα αξιοθέατα της κομητείας. Όταν έφυγε, αυτός και η σύζυγός του επέστρεψαν στις καθημερινές τους ασχολίες και η Ελίζαμπεθ διαπίστωσε με ανακούφιση ότι η αλλαγή αυτή δεν θα τις ανάγκαζε να βλέπουν περισσότερο τον ξάδελφό της, αφού τώρα περνούσε τον περισσότερο χρόνο του, μεταξύ πρωινού και δείπνου, δουλεύοντας στον κήπο ή διαβάζοντας, γράφοντας και χαζεύοντας από το παράθυρο του γραφείου του, που έβλεπε στον δρόμο. Το δωμάτιο

όπου κάθονταν οι κυρίες βρισκόταν στο πίσω μέρος του σπιτιού. Στην αρχή, η Ελίζαμπεθ απόρησε που η Σάρλοτ προτιμούσε αυτό το δωμάτιο και όχι την τραπεζαρία, που ήταν μεγαλύτερη και με καλύτερη θέα. Στη συνέχεια, όμως, κατάλαβε ότι είχε έναν πολύ σοβαρό λόγο, αφού δεν υπήρχε αμφιβολία ότι ο κύριος Κόλινς θα έμενε πολύ λιγότερο χρόνο στο δικό του δωμάτιο, αν εκείνες προτιμούσαν ένα εξίσου καλό και παραδέχτηκε ότι η επιλογή της φίλης της ήταν σοφή.

Από το σαλόνι, όμως, δεν μπορούσαν να βλέπουν την αλέα της εισόδου κι έτσι, όλες οι πληροφορίες σχετικά με το ποιες άμαξες περνούσαν και, κυρίως, πόσο συχνά περνούσε η δεσποινίς Ντε Μπεργκ με τη δική της, προέρχονταν από τον κύριο Κόλινς, που δεν παρέλειπε να τις ενημερώνει, αν και το δεύτερο συνέβαινε σχεδόν καθημερινά. Αρκετές φορές η δεσποινίς Ντε Μπεργκ σταματούσε στο πρεσβυτέριο και συζητούσε για μερικά λεπτά με τη Σάρλοτ, αλλά σχεδόν ποτέ δεν πείστηκε να κατέβει από την άμαξά της.

Ελάχιστες ήταν οι μέρες που ο κύριος Κόλινς δεν έκανε τον περίπατό του μέχρι το Ρόουζινγκς και αρκετά συχνά η σύζυγός του θεωρούσε απαραίτητο να τον συνοδεύσει. Η Ελίζαμπεθ δεν μπορούσε να καταλάβει γιατί έπρεπε να χάνονται τόσο πολλές ώρες, μέχρι που θυμήθηκε ότι πιθανόν να υπήρχαν κι άλλες θέσεις εφημέριου ελεύθερες. Πότε πότε είχαν την τιμή να δεχτούν και την επίσκεψη της εξοχότητάς της. Όση ώρα έμενε στο σπίτι τους, δεν υπήρχε τίποτα στο δωμάτιο που να περάσει απαρατήρητο. Ρωτούσε με τι ασχολούνταν, εξέταζε τα κεντήματά τους και τις συμβούλευε να τα κάνουν αλλιώς, έβρισκε κάποια ατέλεια στη θέση των επίπλων ή διαπίστωνε κάποια παράλειψη της υπηρέτριας. Και όταν δεχόταν να την κεράσουν κάτι, το έκανε μόνο και μόνο για να σχολιάσει ότι οι μερίδες κρέατος που σέρβιρε η κυρία Κόλινς ήταν πολύ μεγάλες για την οικογένειά της.

Η Ελίζαμπεθ κατάλαβε πολύ γρήγορα ότι η μεγάλη αυτή κυρία, αν και δεν ήταν υπεύθυνη για την περιοχή, ασκούσε στην πραγματικότητα καθήκοντα δικαστή στην ενορία της, για τα προβλήματα της οποίας φρόντιζε να την ενημερώνει με όλες τις λεπτομέρειες και καθημερινά ο κύριος Κόλινς. Όταν κάποιος κάτοικος της περιοχής ακουγόταν ότι αντιμετώπιζε ένα πρόβλημα ή προκαλούσε επεισόδια ή ήταν δυσαρεστημένος ή πολύ φτωχός, εκείνη κατέφτανε αμέσως στο χωριό για να επιλύσει τις διαφορές, να βάλει τέλος στα παράπο-

να και να παροτρύνει τους κατοίκους να ζουν αρμονικά και ειρηνικά μεταξύ τους.

Τα δείπνα στο Ρόουζινγκς ήταν μια διασκέδαση που επαναλαμβάνονταν περίπου δύο φορές την εβδομάδα. Με εξαίρεση την απώλεια του σερ Γουίλιαμ και το ότι σχηματιζόταν μόνο ένα καρέ για τα χαρτιά, καθένα από αυτά τα δείπνα ήταν ολόιδιο με το πρώτο. Κατά τα άλλα, η κοινωνική τους ζωή ήταν πολύ φτωχή, αφού ο τρόπος που ζούσαν γενικότερα οι κάτοικοι της κομητείας ξεπερνούσε τις οικονομικές δυνατότητες των Κόλινς. Αυτό, όμως, δεν ενοχλούσε την Ελίζαμπεθ που, σε γενικές γραμμές, περνούσε αρκετά καλά. Υπήρχαν κάποια μισάωρα ευχάριστης συζήτησης με τη Σάροτ και ο καιρός

ήταν τόσο καλός για την εποχή, που περνούσε αρκετές ευχάριστες ώρες εκτός σπιτιού. Ο αγαπημένος της περιπάτος, αυτός που έκανε συνήθως όταν οι άλλοι επισκέπτονταν τη λαίδη Κάθριν, ήταν σε ένα μικρό άλσος στην άλλη πλευρά του πάρκου, όπου υπήρχε ένα ωραίο

σκιερό μονοπάτι, που, όπως φαινόταν, γοήτευε μόνο εκείνη και όπου ένωθε προστατευμένη από την αδιακρισία της λαίδης Κάθριν.

Έτσι ήσυχα πέρασε γρήγορα το πρώτο δεκαπενθήμερο της επίσκεψής της. Πλησίαζε πια το Πάσχα και τη Μεγάλη Εβδομάδα θα έφτανε στο Ρόουζινγκς ένα ακόμη μέλος της οικογένειας, γεγονός σημαντικό για έναν τόσο στενό κύκλο ανθρώπων. Λίγο μετά τον ερχομό της, η Ελίζαμπεθ άκουσε ότι σε λίγες εβδομάδες περίμεναν τον κύριο Ντάρσι και, παρόλο που δεν γνώριζε πολλούς τους οποίους δεν θα τους προτιμούσε σε σχέση με αυτόν, η άφιξή του, είναι βέβαιο, ότι θα της πρόσφερε ένα νέο αντικείμενο για παρατηρήσεις και σχόλια στις συγκεντρώσεις τους στο Ρόουζινγκς, ενώ θα της έδινε πιθανόν και την ευκαιρία να διασκεδάσει διαπιστώνοντας πόσο μάταια ήταν τα σχέδια της δεσποινίδας Μπίνγκλεϊ γι' αυτόν, μελετώντας τη συμπεριφορά του προς την ξαδέλφη του, καθώς ήταν προφανές ότι η λαίδη Κάθριν την προόριζε γι' αυτόν. Η λαίδη αναφερόταν στον ερχομό του με πολύ μεγάλη ικανοποίηση, μιλούσε γι' αυτόν με υπέρμετρο θαυμασμό και θα έλεγε κανείς ότι θύμωσε όταν πληροφορήθηκε ότι η δεσποινίς Λούκας και η Ελίζαμπεθ τον είχαν συναντήσει ήδη αρκετές φορές.

Η άφιξή του έγινε γνωστή αμέσως στο πρεσβυτέριο, αφού από νωρίς το πρωί εκείνης της μέρας, ο κύριος Κόλινς έκανε βόλτα σε απόσταση οπτικής επαφής από το φυλάκιο που έβλεπε στο Χάνσφορντ Λέιν, ώστε να είναι ο πρώτος που θα το πληροφορούνταν. Υποκλίθηκε τη στιγμή που η άμαξα έμπαινε στο πάρκο και αμέσως έτρεξε στο σπίτι για να αναγγείλει το μεγάλο νέο, ενώ το επόμενο πρωί έσπευσε στο Ρόουζινγκς για να υποβάλει τα σέβη του. Εκεί διαπίστωσε ότι τα σέβη του έπρεπε να υποβληθούν σε δύο ανιψιούς της λαίδης Κάθριν, επειδή ο κύριος Ντάρσι είχε φέρει μαζί του κάποιον συνταγματάρχη Φιτζγουίλιαμ, τον νεότερο γιο του θείου του, λόρδου... Προς μεγάλη έκπληξη όλης της συντροφιάς, μάλιστα, ο κύριος Κόλινς επέστρεψε συνοδευόμενος από τους δύο κυρίους. Η Σάρλοτ τούς είδε από το δωμάτιο του συζύγου της να διασχίζουν τον δρόμο και έτρεξε αμέσως στο άλλο δωμάτιο για να ανακοινώσει στα δύο κορίτσια την τιμή που τους γινόταν, προσθέτοντας:

«Νομίζω ότι αυτή την τιμή την οφείλω σε σένα, Ελίζαμπεθ. Ο κύριος Ντάρσι δεν υπήρχε περίπτωση να έρθει τόσο σύντομα για να δει εμένα».

Η

Πριν προλάβει να διαμαρτυρηθεί η Ελίζαμπεθ ότι δεν της άξιζε τέτοιο κομπλιμέντο, ακούστηκε το κουδούνι της πόρτας και αμέσως μετά οι τρεις κύριοι μπήκαν στο δωμάτιο. Ο συνταγματάρχης Φιτζγουίλιαμ, ο πρώτος που έκανε την είσοδό του στον χώρο, ήταν γύρω στα τριάντα, δεν ήταν όμορφος, αλλά είχε την εμφάνιση και τους τρόπους ενός αληθινού κυρίου. Ο κύριος Ντάρσι, ίδιος και απαράλλαχτος μ' αυτόν που ήδη γνώριζαν από το Χέρτφορντσαίρ, χαιρέτησε την κυρία Κόλινς με τη γνωστή ψυχρότητα που τον χαρακτήριζε. Όσο για τη φίλη της, τη χαιρέτησε κι αυτή χωρίς να δείξει την παραμικρή αναστάτωση, όποια κι αν ήταν τα αισθήματά του απέναντί της. Η Ελίζαμπεθ έκανε μόνο μια ελαφρά υπόκλιση, χωρίς να πει λέξη.

Ο συνταγματάρχης Φιτζγουίλιαμ άρχισε αμέσως να μιλά εγκάρδια και με την άνεση ανθρώπου με καλή ανατροφή, ενώ αποδείχτηκε

και ένας πολύ ευχάριστος συζητητής. Ο ξάδελφός του, αφού έκανε στην κυρία Κόλινς ένα ασήμαντο σχόλιο σχετικά με τον κήπο και το σπίτι, κάθισε αρκετή ώρα χωρίς να απευθύνει τον λόγο σε κανέναν. Κάποια στιγμή, ωστόσο, οι καλοί του τρόποι αφυπνίστηκαν και ρώτησε την Ελίζαμπεθ τι κάνει η οικογένειά της. Εκείνη του έδωσε μια στερεότυπη απάντηση και, ύστερα από μια παύση, πρόσθεσε:

«Η μεγαλύτερη αδελφή μου βρίσκεται στο Λονδίνο τους τελευταίους τρεις μήνες. Δεν έτυχε να τη συναντήσετε καμιά φορά εκεί;»

Η Ελίζαμπεθ γνώριζε καλά ότι η απάντησή του θα ήταν αρνητική, αλλά ήθελε να δει αν η αντίδρασή του θα πρόδιδε ότι είχε ενημερωθεί για όσα είχαν συμβεί ανάμεσα στον Μπίνγκλεϊ και την Τζέιν. Είχε, λοιπόν, την αίσθηση ότι διέκρινε μια ελαφρά ταραχή όσο εκείνος της απαντούσε ότι δεν είχε την τύχη να συναντήσει τη δεσποινίδα Μπένετ. Το θέμα δεν επεκτάθηκε και ύστερα από λίγο οι δύο κύριοι έφυγαν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 31

Όλοι στο πρεσβυτέριο θαύμασαν τους τρόπους του συνταγματάρχη Φιτζγουίλιαμ και οι κυρίες σχημάτισαν τη γνώμη ότι η παρουσία του θα έδινε πολύ περισσότερη ζωντάνια στις συγκεντρώσεις του Ρόουζινγκς. Η επόμενη πρόσκληση από εκεί, ωστόσο, καθυστέρησε αρκετές μέρες. Καθώς υπήρχαν άλλοι επισκέπτες, η δική τους παρουσία δεν κρίθηκε απαραίτητη. Τελικά, είχαν την τιμή να προσκληθούν την Κυριακή του Πάσχα, σχεδόν μία εβδομάδα μετά την άφιξη των κυρίων. Την τελευταία στιγμή και, ενώ έφευγαν από την εκκλησία, τους ζήτησαν, πολύ απλά, να περάσουν το βράδυ από εκεί. Τη λαίδη Κάθριν και την κόρη της τις είχαν δει ελάχιστα την τελευταία εβδομάδα. Ο συνταγματάρχης Φιτζγουίλιαμ επισκέφτηκε το πρεσβυτέριο πάνω από μία φορά, αλλά με τον κύριο Ντάρσι είχαν ιδωθεί μόνο στην εκκλησία.

Η πρόσκληση έγινε φυσικά δεκτή και την κανονισμένη ώρα εμφανίστηκαν όλοι στο σαλόνι της λαίδης Κάθριν. Η εξοχότητά της τους υποδέχτηκε ευγενικά, όμως, ήταν εμφανές ότι η συντροφιά τους δεν ήταν και πολύ ευπρόσδεκτη, όσο παλαιότερα, όταν δεν υπήρχαν εκεί άλλοι επισκέπτες. Τώρα ήταν απασχολημένη με τους δύο ανιψιούς της και μιλούσε μαζί τους περισσότερο απ' ό,τι με οποιονδήποτε άλλον και ειδικά με τον κύριο Ντάρσι.

Ο συνταγματάρχης Φιτζγουίλιαμ έδειξε να χαίρεται ιδιαίτερα που τους έβλεπε. Φαίνεται ότι στο περιβάλλον του Ρόουζινγκς δεχόταν τα πάντα με ανακούφιση. Επιπλέον είχε αρχίσει να του αρέσει η ωραία φίλη της κυρίας Κόλινς. Κάθισε δίπλα της και ο τρόπος που μιλούσε για το Κεντ και το Χέρτφορντσαϊρ, για τα ταξίδια και το πώς περνούσε τον χρόνο στο σπίτι του, για καινούρια βιβλία και τη μουσική ήταν τόσο ευχάριστος, που η Ελίζαμπεθ ένιωθε ότι δεν είχε απολαύσει ποτέ πριν την παραμονή της σ' αυτή την αίθουσα ούτε στο μισό από όσο την απολάμβανε τώρα. Η συζήτησή τους ήταν τόσο

Περηφάνια και προκατάληψη

αβίαστη και ζωντανή, που δεν άργησε να τραβήξει την προσοχή της λαίδης Κάθριν, αλλά και του κυρίου Ντάρσι. Το βλέμμα του είχε ήδη στραφεί επανειλημμένα προς το μέρος τους με μια έκφραση περιέργειας. Σύντομα όλοι έμαθαν ότι το αίσθημα αυτό συμεριζόταν και η εξοχότητά της, καθώς δεν δίστασε να φωνάξει:

«Φιτζγουίλιαμ, τι λέτε εσείς οι δυο εκεί πέρα; Για τι πράγμα μιλάτε; Τι είναι αυτό που αφηγείσαι στη δεσποινίδα Μπένετ; Θέλω κι εγώ να μάθω».

«Μιλάμε για μουσική, κυρία», είπε εκείνος, όταν κατάλαβε ότι δεν μπορούσε να το αποφύγει και πρέπει να απαντήσει.

«Για μουσική! Τότε, σας παρακαλώ, να μιλάτε πιο δυνατά. Η μουσική είναι το αγαπημένο μου θέμα. Αν μιλάτε για μουσική, θέλω να συμμετάσχω κι εγώ στη συζήτηση. Πιστεύω ότι στην Αγγλία λίγοι είναι αυτοί που μπορούν να απολαύσουν πραγματικά τη μουσική όπως εγώ ή διαθέτουν καλύτερο γούστο. Αν είχα σπουδάσει μουσική, τώρα θα ήμουν πολύ σπουδαία στον τομέα αυτόν. Το ίδιο και η

Άννα, εφόσον η υγεία της της επέτρεπε να ασχοληθεί. Είμαι σίγουρη ότι θα έπαιζε υπέροχα. Η Τζορτζιάννα πώς τα πάει, Ντάρσι;»

Ο κύριος Ντάρσι μίλησε πολύ θερμά για την πρόοδο της αδελφής του.

«Πολύ χαίρομαι που ακούω τόσο καλά λόγια για αυτή», είπε η λαίδη Κάθριν. «Να της πεις εκ μέρους μου ότι δεν πρόκειται να διαπρέψει, αν δεν κάνει πολλή εξάσκηση».

«Σας διαβεβαιώ, κυρία μου», απάντησε εκείνος, «ότι δεν χρειάζεσαι τέτοιες συμβουλές. Εξασκείται με μεγάλη επιμέλεια».

«Ακόμη καλύτερα. Γιατί όσο και να εξασκείσαι, ποτέ δεν είναι αρκετό. Στο επόμενο γράμμα μου θα της ζητήσω να μην αμελεί ούτε στιγμή την εξάσκησή της. Το λέω συνέχεια στις νεαρές κυρίες ότι, αν δεν ασκούνται συστηματικά, δεν πρόκειται να διαπρέψουν στη μουσική. Το έχω πει και στη δεσποινίδα Μπένετ πολλές φορές ότι ποτέ δεν θα μάθει να παίζει καλά, αν δεν ασκείται με επιμονή. Και η κυρία Κόλινς, αν και δεν έχει πιάνο, είναι ευπρόσδεκτη, όπως της έχω ήδη πει πολλές φορές, να έρχεται στο Ρόουζινγκς όποτε θέλει και να παίζει στο πιάνο που υπάρχει στο δωμάτιο της κυρίας Τζένκινσον. Άλλωστε, σε αυτό το μέρος του σπιτιού δεν θα ενοχλεί κανέναν».

Ο κύριος Ντάρσι έδειξε να ντρέπεται κάπως για την κακή συμπεριφορά της θείας του και δεν απάντησε.

Όταν τελείωσαν τον καφέ, ο συνταγματάρχης Φιτζγουίλιαμ υπενθύμισε στην Ελίζαμπεθ ότι του είχε υποσχεθεί να παίξει κάτι και εκείνη κάθισε αμέσως στο πιάνο. Ο συνταγματάρχης πήρε μια καρέκλα και κάθισε κοντά της. Η λαίδη Κάθριν άκουσε το μισό από το πρώτο τραγούδι και μετά άρχισε να συζητά με τον άλλο ανιψιό της. Κάποια στιγμή, αυτός σηκώθηκε και με το γνωστό αργό του βάδισμα πλησίασε το πιάνο και στάθηκε σε ένα σημείο που του έδινε τη δυνατότητα να βλέπει ολόκληρο το πρόσωπο της ωραίας σολίστ. Η Ελίζαμπεθ αντιλήφθηκε την κίνησή του και, με την πρώτη ευκαιρία, στράφηκε προς το μέρος του με ένα πονηρό χαμόγελο και είπε:

«Λοιπόν, κυρία Ντάρσι, θέλετε να με τρομοκρατήσετε, έτσι που στέκεστε από πάνω μου με αυτό το επίσημο ύφος; Δεν πρόκειται να ταραχτώ, όμως, αν και γνωρίζω πόσο καλά παίζει η αδελφή σας. Είμαι πολύ πεισματάρης για να επιτρέψω στον εαυτό μου να αναστατωθεί επειδή αυτό αρέσει σε κάποιον. Γίνομαι πάντα πιο θαρραλέα, όταν προσπαθούν να με φοβίσουν».

«Δεν θα πω ότι κάνετε λάθος», απάντησε εκείνος, «γιατί δεν είναι δυνατό να πιστεύετε πράγματι ότι έχω την παραμικρή πρόθεση να σας φοβίσω. Άλλωστε, έχω τη χαρά να σας γνωρίζω αρκετό καιρό και ξέρω ότι συχνά σας αρέσει να εκφράζετε αντιλήψεις που στην πραγματικότητα δεν ασπάζεστε».

Η Ελίζαμπεθ γέλασε με την καρδιά της με την περιγραφή αυτή και είπε στον συνταγματάρχη Φιτζγουίλιαμ:

«Ο ξάδελφός σας θα σας δώσει μια πολύ ωραία ιδέα για μένα και θα σας πει να μην πιστεύετε λέξη από όσα λέω. Τι μεγάλη ατυχία να συναντώ έναν άνθρωπο που έχει την ικανότητα να αποκαλύψει ποια πραγματικά είμαι, σε ένα μέρος του κόσμου όπου ήλπιζα ότι θα κατάφερνα να το κρύψω και να κάνω καλή εντύπωση! Ειλικρινά, κύριε Ντάρσι, είστε πολύ σκληρός που λέτε όσα γνωρίζετε για μένα από το Χέρτφορντσαίρ – και επιτρέψτε μου να πω και πολύ απερίσκεπτος, διότι με προκαλείτε να ανταποδώσω και μπορεί να ειπωθούν πράγματα που θα αφήσουν άναυδους τους συγγενείς σας».

«Δεν σας φοβάμαι», απάντησε εκείνος χαμογελώντας.

«Σας παρακαλώ, επιμένω να ακούσω τι έχετε εναντίον του», αναφώνησε ο συνταγματάρχης Φιτζγουίλιαμ. «Θέλω πολύ να μάθω πώς φέρεται όταν είναι με ξένους».

«Τότε θα ακούσετε, αλλά να είστε έτοιμος για κάτι φοβερό. Τον είδα για πρώτη φορά στο Χέρτφορντσαίρ, πρέπει να έχετε ακούσει, σε έναν χορό. Και σε αυτόν τον χορό, τι νομίζετε ότι έκανε; Χόρεψε μόνο τέσσερις φορές! Λυπάμαι που σας στενοχωρώ, αλλά έτσι έγινε. Μόνο τέσσερις φορές, παρόλο που υπήρχαν ελάχιστοι καβαλιέροι, ενώ περισσότερες από μία νεαρές κυρίες δεν συνοδεύονταν και ήθελαν έναν καβαλιέρο, γεγονός που γνωρίζω με βεβαιότητα. Κύριε Ντάρσι, λυπάμαι, αλλά δεν μπορείτε να το αρνηθείτε».

«Δεν είχα ακόμα την τιμή να γνωρίζω κάποια κυρία στην αίθουσα, εκτός από τις κυρίες της παρέας μου».

«Αυτό είναι αλήθεια. Και σε καμία αίθουσα χορού δεν γίνονται συστάσεις. Λοιπόν, συνταγματάρχη Φιτζγουίλιαμ, τι παίζω τώρα; Τα δάχτυλά μου περιμένουν τις εντολές σας».

«Ίσως», είπε ο Ντάρσι, «να έπρεπε να κρίνω ορθότερα και να είχα επιδιώξει να συστηθώ. Αλλά δεν είμαι ο τύπος του ανθρώπου που κερδίζει τη συμπάθεια των ξένων».

«Να ρωτήσουμε, λοιπόν, τον ξάδελφό σας γιατί συμβαίνει κάτι τέ-

τοιο;» είπε η Ελίζαμπεθ, απευθυνόμενη πάντα στον συνταγματάρχη Φιτζγουίλιαμ. «Να τον ρωτήσουμε γιατί ένας άνδρας σοβαρός και καλλιεργημένος δεν είναι ο τύπος του ανθρώπου που κερδίζει τη συμπάθεια των ξένων».

«Μπορώ να απαντήσω αμέσως στην ερώτησή σας», είπε ο Φιτζγουίλιαμ, «και χωρίς να ζητήσω ενισχύσεις. Είναι γιατί δεν κάνει ποτέ τον κόπο».

«Βεβαιότατα», είπε ο Ντάρσι, «καθώς δεν διαθέτω το ταλέντο που έχουν μερικοί να συζητώ άνετα με ανθρώπους που βλέπω για πρώτη φορά στη ζωή μου. Δεν μπορώ να ακολουθήσω το ύφος της κουβέντας τους ή να δείχνω ότι ενδιαφέρομαι για αυτά που τους απασχολούν, όπως βλέπουμε συχνά να κάνουν πολλοί».

«Τα δάχτυλά μου», είπε η Ελίζαμπεθ, «δεν κινούνται πάνω στα πλήκτρα με τη δεξιοτεχνία που βλέπω να το κάνουν άλλες γυναίκες. Δεν διαθέτουν την ίδια δύναμη, την ίδια ταχύτητα ούτε την ίδια εκφραστικότητα. Πάντα, όμως, υπέθετα ότι αυτό οφείλεται σε δικό μου λάθος, επειδή δεν μπήκα ποτέ στον κόπο να εξασκηθώ. Ποτέ δεν ισχυρίστηκα, ωστόσο, ότι τα δάχτυλά μου είναι λιγότερο ικανά για μια υψηλού επιπέδου εκτέλεση από ό,τι τα δάχτυλα οποιασδήποτε άλλης γυναίκας».

Ο Ντάρσι χαμογέλασε και είπε:

«Έχετε απόλυτο δίκιο. Εκμεταλλευτήκατε τον χρόνο σας πολύ καλύτερα. Κανείς από αυτούς που έχουν το προνόμιο να σας ακούν δεν θα μπορούσε να σας βρει ούτε ένα ψεγάδι. Απλώς, αρνούμαστε και οι δύο να εκτεθούμε μπροστά σε ξένους».

Στο σημείο αυτό τους διέκοψε η λαίδη Κάθριν, η οποία ζήτησε να μάθει τι συζητούσαν. Η Ελίζαμπεθ ξανάρχισε αμέσως να παίζει. Η λαίδη Κάθριν πλησίασε και, αφού την άκουσε για μερικά λεπτά, είπε στον Ντάρσι:

«Η δεσποινίς Ντάρσι δεν θα έπαιζε καθόλου άσχημα, αν είχε έναν καλό δάσκαλο στο Λονδίνο. Έχει πολύ καλή αίσθηση των δαχτύλων της, αν και το γούστο της δεν συγκρίνεται με της Άννας. Η Άννα θα γινόταν καταπληκτική σολίστ, αν η υγεία της της επέτρεπε να ασχοληθεί».

Η Ελίζαμπεθ κοίταξε τον Ντάρσι για να δει πόσο εγκάρδια θα συμφωνούσε με αυτούς τους επαίνους προς την ξαδέλφη του. Ούτε, όμως, εκείνη τη στιγμή ούτε άλλοτε κατάφερε να διακρίνει κάποιον

σύμπτωμα έρωτα, ενώ η όλη συμπεριφορά του προς τη δεσποινίδα Ντε Μπεργκ την έκανε να εξαγάγει το παρήγορο για τη δεσποινίδα Μπίνγκλεϊ συμπέρασμα ότι, αν ήταν δικός της ξάδελφος, θα ήταν εξίσου πιθανόν να παντρευτεί τελικά αυτή.

Η λαίδη Κάθριν συνέχισε να σχολιάζει το παίξιμο της Ελίζαμπεθ, παραθέτοντας συμβουλές όσον αφορούσε την ερμηνεία και το γούστο της. Η Ελίζαμπεθ την άκουσε με όλη την ευγένεια και την υπομονή του κόσμου και, ύστερα από παράκληση των κυρίων, συνέχισε να παίζει μέχρι την ώρα που η άμαξα της εξοχότητάς της ήταν έτοιμη να τους γυρίσει στο σπίτι.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 32

Το επόμενο πρωί, η Ελίζαμπεθ καθόταν μόνη της και έγραφε στην Τζέιν, ενώ η κυρία Κόλινς και η Μαρία είχαν πάει στο χωριό για δουλειές, όταν ο ήχος του κουδουνιού της εξώπορτας, σίγουρο σημάδι για την άφιξη κάποιου επισκέπτη, την έκανε να πεταχτεί πάνω. Καθώς δεν είχε ακούσει θόρυβο άμαξας, θεώρησε ότι δεν ήταν απίθανο να είναι η ίδια η λαίδη Κάθριν και, με την υποψία αυτή, έκρυψε αμέσως το μισοτελειωμένο γράμμα για να αποφύγει τις αδιάκριτες ερωτήσεις. Όταν άνοιξε τελικά την πόρτα, προς μεγάλη της έκπληξη, είδε μπροστά της τον κύριο Ντάρσι, και μόνο τον κύριο Ντάρσι, να μπαίνει στο δωμάτιο.

Φάνηκε κι αυτός να ξαφνιάζεται που τη βρήκε μόνη της. Ζήτησε συγγνώμη για την ενόχληση και της είπε ότι νόμιζε πως θα έβρισκε όλες τις κυρίες στο σπίτι.

Κάθισαν και, ενώ η Ελίζαμπεθ του έκανε τις τυπικές ερωτήσεις για το Ρόουζινγκς, ένοιωσε πως κινδύνευαν να οδηγηθούν στην απόλυτη σιωπή. Επομένως, έπρεπε οπωσδήποτε να σκεφτεί κάτι να πει. Προσπάθησε, λοιπόν, να θυμηθεί τότε τον είδε για τελευταία φορά στο Χέρτφορντσαϊρ και, καθώς ήταν περιεργή να ακούσει τι θα μπορούσε να της πει σχετικά με τη βιαστική αναχώρησή τους, σχολίασε:

«Φύγατε τόσο ξαφνικά όλοι από το Χέρτφορντσαϊρ τον περασμένο Νοέμβριο, κύριε Ντάρσι! Πρέπει να ήταν μια ευχάριστη έκπληξη για τον κύριο Μπίνγκλεϊ, να σας δει όλους στο Λονδίνο τόσο σύντομα. Γιατί, αν θυμάμαι καλά, είχε αναχωρήσει μόλις την προηγούμενη. Ελπίζω αυτός και οι αδελφές του να ήταν καλά στην υγεία τους όταν φύγατε από το Λονδίνο».

«Πολύ καλά, σας ευχαριστώ».

Η Ελίζαμπεθ κατάλαβε ότι δεν επρόκειτο να λάβει κάποια άλλη απάντηση και, έπειτα από μια σύντομη παύση, πρόσθεσε:

«Αν κατάλαβα καλά, ο κύριος Μπίνγκλεϊ δεν πρόκειται να επιστρέψει στο Χέρτφορντσαϊρ ποτέ ξανά;»

«Δεν τον άκουσα ποτέ να λέει κάτι τέτοιο. Υπάρχει, ωστόσο, η πιθανότητα στο μέλλον να περνά εκεί ελάχιστα από τον χρόνο του. Έχει ήδη πολλούς φίλους, ενώ σ' αυτή τη φάση της ζωής του η κοινωνική του ζωή και οι υποχρεώσεις του πολλαπλασιάζονται συνεχώς».

«Αν σκοπεύει να μην έρχεται καθόλου στο Νέδερφιλντ, θα ήταν καλύτερο για την περιοχή να το αφήσει τελείως. Μπορεί έτσι να το πάρει κάποια οικογένεια και να εγκατασταθεί μόνιμα εκεί. Βέβαια, ο κύριος Μπίνγκλεϊ δεν νοίκιασε το σπίτι για την περιοχή, αλλά για εκείνον τον ίδιο, έτσι, το πιο λογικό τώρα θα ήταν να αποφασίσει με γνώμονα τις δικές του επιθυμίες».

«Δεν θα μου έκανε καθόλου εντύπωση», είπε ο Ντάρσι, «αν το έδινε με την πρώτη συμφέρουσα προσφορά που θα είχε».

Η Ελίζαμπεθ δεν απάντησε. Φοβόταν να μιλήσει άλλο για τον φίλο

του. Και μην έχοντας πλέον κάτι άλλο να πει, αποφάσισε ότι θα τον άφηνε να αναζητήσει εκείνος θέμα συζήτησης.

Ο Ντάρσι το κατάλαβε και άρχισε αμέσως:

«Το σπίτι αυτό φαίνεται πολύ άνετο. Φαντάζομαι ότι η λαίδη Κάθριν έκανε πολλά γι' αυτό, όταν ο κύριος Κόλινς πρωτοήρθε στο Χάνσφορντ».

«Νομίζω πως έτσι είναι. Και είμαι βέβαιη ότι η καλοσύνη της δεν θα μπορούσε να βρει πιο ευγνώμονα αποδέκτη».

«Φαίνεται ότι ο κύριος Κόλινς υπήρξε πολύ τυχερός στην επιλογή συζύγου».

«Ναι, αυτό είναι σίγουρο. Οι δικοί του άνθρωποι θα πρέπει να χαίρονται που συνάντησε μία από τις ελάχιστες λογικές γυναίκες που θα τον δέχονταν και, στην περίπτωση αυτή, που θα τον έκαναν ευτυχισμένο. Η φίλη μου είναι άνθρωπος με θαυμάσια αντίληψη, αν και δεν πιστεύω ότι ο γάμος με τον κύριο Κόλινς είναι ό,τι πιο συνετό έπραξε στη ζωή της. Δείχνει, πάντως, απόλυτα ευτυχισμένη και, από οικονομικής άποψης, είναι ένας πολύ καλός γάμος».

«Θα πρέπει να της αρέσει που εγκαταστάθηκε σε τόσο μικρή απόσταση από την οικογένεια και τους φίλους της».

«Μικρή τη λέτε εσείς αυτή την απόσταση; Είναι σχεδόν πενήντα μίλια».

«Και τι είναι πενήντα μίλια, όταν ο δρόμος είναι καλός; Κάτι παραπάνω από μισής μέρας ταξίδι. Πρόκειται σίγουρα για μικρή απόσταση».

«Εγώ, πάντως, δεν θα συμπεριλάμβανα ποτέ την απόσταση στα πλεονεκτήματα αυτού του γάμου», αναφώνησε η Ελίζαμπεθ. «Δεν θα έλεγα ποτέ ότι η κυρία Κόλινς εγκαταστάθηκε κοντά στην οικογένειά της».

«Αυτό αποδεικνύει πόσο στενά δεμένη είστε με το Χέρτφορντσαϊρ. Υποθέτω ότι τα πάντα πέρα από το Λόνγκμπουρν σάς φαίνονται μακριά».

Όπως μιλούσε, στα χείλη του σχηματίστηκε κάτι σαν αμυδρό χαμόγελο και η Ελίζαμπεθ πίστεψε πως κατάλαβε τη σημασία του: πρέπει να υπέθεσε ότι, όταν είπε όλα αυτά, σκεφτόταν την Τζέιν και το Νέδερφιλντ και κοκκίνισε ελαφρά καθώς απάντησε.

«Δεν εννοώ ότι οποιοδήποτε μέρος θα ήταν μακριά. Το μακριά και το κοντά είναι σχετικά, εξαρτώνται από πολλούς παράγοντες. Όταν

υπάρχει κάποια περιουσία, κάτι που καθιστά τα έξοδα του ταξιδιού ασήμαντα, η απόσταση δεν είναι πρόβλημα. Στη συγκεκριμένη περίπτωση, όμως, δεν ισχύει κάτι τέτοιο. Ο κύριος και η κυρία Κόλινς έχουν ένα καλό εισόδημα, ωστόσο όχι αυτό που θα τους επέτρεπε να κάνουν ταξίδια και είμαι σίγουρη ότι η φίλη μου αποκλείεται να έλεγε ότι μένει κοντά στην οικογένειά της, παρά μόνο αν επρόκειτο για τη μισή απόσταση ή και μικρότερη από την παρούσα».

Ο κύριος Ντάρσι τράβηξε την καρτέλα του λίγο προς το μέρος της και είπε:

«Εσείς, όμως, δεν επιτρέπεται να είστε τόσο δεμένη με τον τόπο σας. Εσείς δεν μπορεί να έχετε ζήσει μόνο στο Λόνγκμπουρν».

Η Ελίζαμπεθ έδειξε έκπληξη. Ο νεαρός κύριος ένιωσε τα αισθήματά του να αλλάζουν. Τράβηξε πίσω την καρτέλα του, πήρε από το τραπέζι μια εφημερίδα και, κοιτώντας την πάνω από τις σελίδες, είπε με κάπως πιο ψυχρό τόνο στη φωνή:

«Σας αρέσει το Κεντ;»

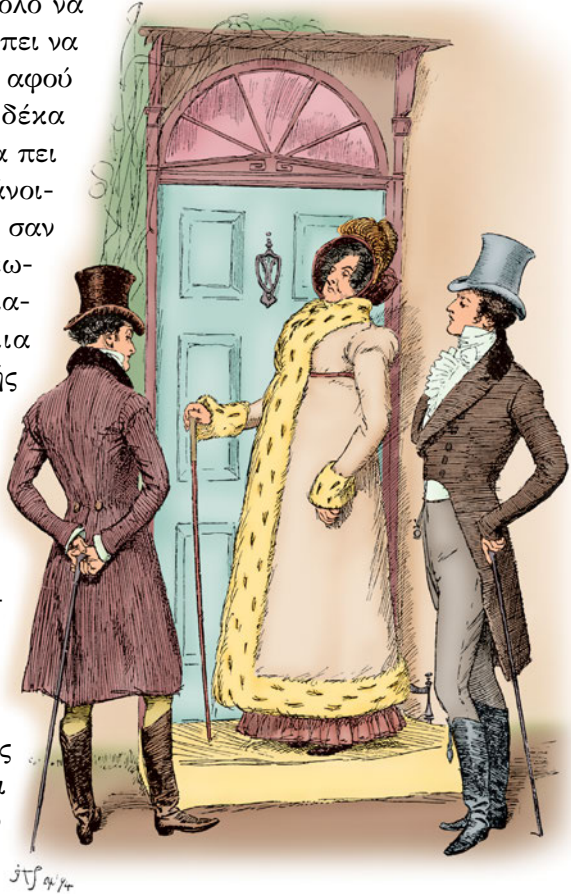
Ακολούθησε ένας μικρός διάλογος με θέμα την κομητεία, ήρεμος και λακωνικός και από τις δύο πλευρές, που διακόπηκε πολύ γρήγορα από την είσοδο της Σάρλοτ και της αδελφής της, οι οποίες επέστρεψαν από τον περίπατό τους. Η θέα του τετ α τετ τις αιφνιδίασε. Ο κύριος Ντάρσι εξήγησε πως κατά λάθος είχε ενοχλήσει τη δεσποινίδα Μπένετ και, αφού έμεινε λίγα λεπτά ακόμη, χωρίς να μιλήσει ιδιαίτερα σε καμία κυρία, έφυγε.

«Τι σημαίνουν όλα αυτά, Ελίζα;» είπε η Σάρλοτ, μόλις έκλεισε η πόρτα πίσω του. «Καλή μου Ελίζα, πρέπει να είναι ερωτευμένος μαζί σου, αλλιώς δεν θα ερχόταν ποτέ εδώ με τόση οικειότητα».

Όταν, όμως, η Ελίζαμπεθ της εξήγησε ότι ήταν σχεδόν αμίλητος, το ενδεχόμενο αυτό, αν και ανέτρεπε την επιθυμία της Σάρλοτ, φαινόταν μάλλον απίθανο. Και, αφού συζήτησαν διάφορες πιθανές εκδοχές, η μόνη που της φάνηκε πιο λογική ήταν πως η επίσκεψή του οφειλόταν στο ότι δεν είχε τίποτα καλύτερο να κάνει, κάτι που ήταν πιθανό λόγω της εποχής. Την περίοδο αυτή τα υπαίθρια σπορ είχαν σταματήσει. Στο σπίτι ήταν η λαϊδή Κάθριν, βιβλία και ένα τραπέζι μπιλιάρδου, αλλά οι κύριοι δεν μπορούσαν να μένουν συνέχεια μέσα. Και εφόσον το πρεσβυτέριο ήταν τόσο κοντά και η διαδρομή ως εκεί πολύ ευχάριστη και ευχάριστοι ίσως θεωρούνταν και οι άνθρωποι που ζούσαν σ' αυτό, τα δύο ξαδέλφια είχαν ένα ισχυρό κίνητρο να

διανύουν αυτή την απόσταση σχεδόν κάθε μέρα. Έρχονταν συνήθως το πρωί, κάθε φορά και διαφορετική ώρα, άλλοτε χώρια και άλλοτε μαζί και πότε πότε μαζί με τη θεία τους. Όλοι είχαν καταλάβει ότι ο λόγος των επισκέψεων του συνταγματάρχη Φιτζγουίλιαμ ήταν η παρέα τους, την οποία απολάμβανε ιδιαίτερα, μια πεποίθηση που τον έκανε ακόμη πιο συμπαθητικό στα μάτια τους. Από την άλλη, η ικανοποίηση που ένιωθε η Ελίζαμπεθ όση ώρα έμενε μαζί του, αλλά και ο έκδηλος θαυμασμός του προς το πρόσωπό της της έφερναν στον νου τον προηγούμενο εκλεκτό της, τον Τζορτζ Γουίλιαμ. Και παρόλο που η συμπεριφορά του συνταγματάρχη Φιτζγουίλιαμ δεν ήταν τόσο γοητευτική και τρυφερή, θεωρούσε ότι μάλλον ήταν πιο καλλιεργημένος από τον πρώτο.

Αλλά το για ποιον λόγο ερχόταν ο Ντάρσι τόσο συχνά στο πρεσβυτέριο ήταν πιο δύσκολο να το κατανοήσουν. Δεν πρέπει να ήταν για την παρέα τους, αφού πολλές φορές καθόταν δέκα ολόκληρα λεπτά χωρίς να πει λέξη. Και όταν τελικά άνοιγε το στόμα του, έδειχνε σαν να το έκανε από υποχρέωση και όχι επειδή πραγματικά το επιθυμούσε, μια θυσία για λόγους καλής συμπεριφοράς και όχι σαν κάτι που του έδινε ευχαρίστηση. Σπάνια έδειχνε κάποια ζωντάνια. Η κυρία Κόλινς δεν μπορούσε να καταλάβει. Τα αστεία του συνταγματάρχη Φιτζγουίλιαμ με θέμα τη σιωπή του έδειχναν ότι συνήθως ήταν διαφορετικός, κάτι που η κυρία Κόλινς δεν θα μπορούσε ασφαλώς

να γνωρίζει και, εφόσον προτιμούσε να πιστεύει ότι η αλλαγή αυτή οφειλόταν στην αγάπη που ένιωθε και ότι το αντικείμενο αυτής της αγάπης ήταν η φίλη της Ελίζα, αποφάσισε ότι έπρεπε να εξακριβώσει τι ακριβώς συνέβαινε. Όποτε πήγαιναν, λοιπόν, στο Ρόουζινγκς και όποτε αυτός ερχόταν στο Χάνσφορντ, τον παρατηρούσε με προσοχή. Δεν κατάφερε, όμως, και πολλά. Κοιτούσε, βέβαια, τη φίλη της αρκετά, το βλέμμα του, όμως, ήταν διαφορετικό. Ήταν μεν σοβαρό και σταθερό, αλλά δεν πρόσδιδε μεγάλο θαυμασμό, ενώ μερικές φορές έμοιαζε αφηρημένο.

Μια δυο φορές υπαινίχθηκε στην Ελίζαμπεθ ότι μπορεί να ήταν ερωτευμένος μαζί της, αλλά εκείνη γέλασε με την ιδέα. Και η κυρία Κόλινς δεν θεωρούσε σωστό να πιέσει την κατάσταση, αφού υπήρχε ο κίνδυνος να δημιουργηθούν προσδοκίες που μπορεί να κατέληγαν σε απογοήτευση, γιατί κατά την άποψη της δεν χωρούσε αμφιβολία ότι η αντιπάθεια της φίλης της θα χανόταν αμέσως μόλις καταλάβαινε ότι τον έχει στο χέρι.

Τα ωραία σχέδιά της για το μέλλον της Ελίζαμπεθ περιλάμβαναν και το ενδεχόμενο ενός γάμου με τον συνταγματάρχη Φιτζγουίλιαμ. Ο άντρας αυτός ήταν ασύγκριτα πιο συμπαθητικός. Δεν υπήρχε αμφιβολία ότι τη θαύμαζε, ενώ η κοινωνική του θέση ήταν εξαιρετική. Από την άλλη, ωστόσο, σε σύγκριση με όλα αυτά τα πλεονεκτήματα, ο κύριος Ντάρσι διέθετε μεγάλη επιρροή στην Εκκλησία, ενώ ο ξάδελφός του απολύτως καμία.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 33

Η Ελίζαμπεθ είχε συναντήσει πάνω από μια φορά, κατά τους περιπάτους της στο πάρκο, απρόσμενα τον κύριο Ντάρσι. Την πρώτη φορά, της φάνηκε σαν τη μεγαλύτερη διαστροφή της μοίρας να τον συναντήσει εκεί που δεν πήγαινε κανείς. Για να μην ξανασυμβεί, φρόντισε να τον πληροφορήσει αμέσως ότι αυτό ήταν το αγαπημένο της μέρος. Επομένως, θα ήταν πολύ περίεργο αν συνέβαινε για δεύτερη φορά! Κι όμως συνέβη, όχι μόνο δεύτερη αλλά και τρίτη. Λες και το έκανε για να την εκνευρίσει ή για να τιμωρήσει τον εαυτό του, καθώς οι συναντήσεις αυτές δεν εντάσσονταν στο συνηθισμένο πλαίσιο – τα τυπικά, μια αμήχανη σιωπή δηλαδή και μετά ο αποχαιρετισμός. Το αντίθετο, μάλιστα. Ο Ντάρσι θεωρούσε απαραίτητο να κάνει επιτόπου στροφή και να συνεχίζει μαζί της. Ποτέ δεν μιλούσε πολύ, ενώ ούτε εκείνη έμπαινε στον κόπο να πει πολλά ή να τον ακούσει. Στη διάρκεια της τρίτης συνάντησης, ωστόσο, συνέβησαν κάποια πράγματα που της έκαναν εντύπωση, καθώς της έκανε μερικές περίεργες και ασυνάρτητες ερωτήσεις – αν της άρεσε που έμενε στο Χάνσφορντ, αν αγαπούσε τους μοναχικούς περιπάτους, ποια ήταν η γνώμη της για την ευτυχία του κυρίου και της κυρίας Κόλινς. Επίσης, κάποια στιγμή, αναφερόμενος στο Ρόουζινγκς, της είπε ότι το είχε παρεξηγήσει και φαινόταν σαν να περίμενε ότι η Ελίζαμπεθ θα ξαναρχόταν στο Κεντ και θα έμενε και εκείνη εκεί. Τα λόγια του υπονοούσαν κάτι τέτοιο. Μήπως εννοούσε τον συνταγματάρχη Φιτζγουίλιαμ; Η Ελίζαμπεθ υπέθεσε ότι, αν υπαινισσόταν κάτι, θα πρέπει να αφορούσε τις προοπτικές που σχετίζονταν με το συγκεκριμένο θέμα. Αυτό την ενόχλησε λίγο και χάρηκε πολύ όταν διαπίστωσε ότι είχαν ήδη φτάσει στην είσοδο του πάρκου, απέναντι από το πρεσβυτήριο.

Μια μέρα περπατούσε, ξαναδιαβάζοντας ένα γράμμα της αδελφής της και ειδικά ένα συγκεκριμένο σημείο που έδειχνε ότι η Τζέιν δεν ήταν σε καλή διάθεση τη στιγμή που το έγραφε, όταν, αντί να βρεθεί και πάλι ξαφνικά μπροστά στον κύριο Ντάρσι, σήκωσε το κε-

Περηφάνια και προκατάληψη

φάλι της και είδε τον συνταγματάρχη Φιτζγουίλιαμ. Έκρυψε αμέσως το γράμμα με ένα βεβιασμένο χαμόγελο και είπε:

«Δεν ήξερα ότι κάνετε τον περίπατό σας εδώ».

«Σήμερα κάνω την ετήσια περιοδεία μου στο πάρκο», απάντησε

εκείνος, «και σκόπευα να την ολοκληρώσω με μια επίσκεψη στο πρεσβυτέριο. Πρόκειται να περπατήσετε για πολύ ακόμη;»

«Όχι, ετοιμαζόμουν να επιστρέψω».

Η Ελίζαμπεθ έκανε στροφή και άρχισαν να περπατούν μαζί στον δρόμο της επιστροφής προς το πρεσβυτέριο.

«Θα φύγετε οριστικά από το Κεντ το Σάββατο;» τον ρώτησε.

«Ναι, αν δεν το αναβάλει πάλι ο Ντάρσι. Όμως είμαι στη διάθεσή του. Ρυθμίζει τα πάντα όπως του αρέσει».

«Και αν η ρύθμιση αυτή δεν τον ικανοποιήσει, απολαμβάνει, τουλάχιστον, τη δυνατότητα που έχει να επιλέγει. Δεν γνωρίζω άλλον

άνθρωπο που να απολαμβάνει περισσότερο τη δυνατότητα να κάνει αυτό που του αρέσει από τον κύριο Ντάρσι».

«Είναι αλήθεια. Του αρέσει να γίνεται το δικό του», απάντησε ο συνταγματάρχης Φιτζγουίλιαμ. «Αυτό, όμως, είναι κάτι που μας χαρακτηρίζει όλους. Απλώς, ο Ντάρσι διαθέτει τα μέσα για να το πετύχει καλύτερα από κάθε άλλον, επειδή αυτός είναι πολύ πλούσιος και κάποιοι άλλοι πολύ φτωχοί. Μιλάω εκ πείρας. Ένας νεότερος γιος, ξέρετε, είναι υποχρεωμένος να συνηθίζει την αυταπάρνηση και την εξάρτηση».

«Κατά τη γνώμη μου, ο νεότερος γιος ενός κόμη δεν πρέπει να βιώνει τίποτε από αυτά που αναφέρατε. Σοβαρά, όμως, τι μπορεί να ξέρετε εσείς από αυταπάρνηση και εξάρτηση; Αντιμετωπίσατε ποτέ την ανάγκη να μην πάτε κάπου που θέλατε ή να μην αποκτήσετε κάτι που σας άρεσε λόγω έλλειψης χρημάτων;»

«Εύστοχες ερωτήσεις. Πράγματι, μπορεί να μην είμαι σε θέση να πω ότι έχω αντιμετωπίσει τέτοιες δυσκολίες, αλλά σε πιο σοβαρά θέματα η έλλειψη χρημάτων μπορεί να αποδειχτεί καθοριστική. Οι νεότεροι γιοι δεν μπορούν να παντρευτούν όποια γυναίκα θέλουν».

«Εκτός αν θέλουν μια γυναίκα με περιουσία, κάτι που νομίζω ότι συμβαίνει συχνά».

«Τα έξοδα στα οποία έχουμε συνηθίσει στη ζωή μας μας καθιστούν υπερβολικά εξαρτημένους και δεν υπάρχουν πολλοί στη δική μου κοινωνική τάξη που θα παντρεύονταν χωρίς να λάβουν υπόψη τους το οικονομικό».

Αυτό έχει στόχο εμένα, άραγε; σκέφτηκε η Ελίζαμπεθ και κοκκίνισε. Βρήκε, όμως, αμέσως την ψυχραιμία της και είπε:

«Και ποια είναι, παρακαλώ, η τιμή του νεότερου γιου ενός κόμη; Δεν νομίζω να ζητούσατε πάνω από πενήντα χιλιάδες λίρες, εκτός αν ο μεγαλύτερος αδελφός σας ήταν πολύ φιλάσθενος».

Της απάντησε στο ίδιο στίλ και το θέμα έμεινε εκεί. Θέλοντας να διακόψει μια σιωπή που μπορεί να τον έκανε να πιστέψει ότι είχε αναστατωθεί από την προηγούμενη συζήτησή τους, είπε ύστερα από λίγο:

«Φαντάζομαι ότι ο κύριος λόγος που ο ξάδελφός σας σας έφερε ως εδώ ήταν για να έχει κάποιον του χεριού του. Απορώ γιατί δεν παντρεύεται, ώστε να εξασφαλίσει σε μόνιμη βάση το Ρόουζινγκς. Ίσως, όμως, η αδελφή του να αρκεί προς το παρόν και, καθώς αυτός έχει αποκλειστικά την επιμέλειά της, να μπορεί να την κάνει ό,τι θέλει».

«Όχι», είπε ο συνταγματάρχης Φιτζγουίλιαμ, «αυτό είναι ένα πλεονέκτημα που αναγκάζεται να μοιράζεται μαζί μου. Έχουμε την κηδεμονία της δεσποινίδας Ντάρσι από κοινού».

«Αλήθεια; Και τι είδους κηδεμόνες είστε; Δυσκολεύεστε να φέρετε σε πέρας το έργο σας; Οι νεαρές κυρίες της ηλικίας της είναι καμιά φορά λίγο ατίθασες και, αν η δεσποινίς διαθέτει το γνήσιο πνεύμα των Ντάρσι, θα θέλει κι αυτή να γίνεται πάντα το δικό της».

Ενώ μιλούσε, παρατήρησε ξαφνικά ότι εκείνος την κοιτούσε ανήσυχα. Τη ρώτησε γιατί θεωρούσε ότι η δεσποινίς Ντάρσι μπορεί να τους δημιουργεί προβλήματα και ο τρόπος που το έκανε την οδήγησε στο συμπέρασμα ότι είχε πλησιάσει πολύ στην αλήθεια. Αμέσως απάντησε:

«Δεν υπάρχει λόγος να τρομοκρατείστε. Ποτέ δεν άκουσα κάτι κακό για εκείνη. Τολμώ να πω ότι θεωρώ πως είναι ένα από τα πιο υπάκουα πλάσματα στον κόσμο. Είναι η αγαπημένη φίλη κάποιων κυριών που γνωρίζω, της κυρίας Χερστ και της δεσποινίδας Μπίνγκλεϊ. Νομίζω ότι σας άκουσα κάποτε να λέτε ότι τις γνωρίζετε».

«Τις γνωρίζω, αλλά λίγο. Ο αδελφός τους είναι συμπαθητικός άνθρωπος, στενός φίλος του Ντάρσι».

«Ω! Ναι», είπε η Ελίζαμπεθ κοφτά. «Ο κύριος Ντάρσι είναι ασυνήθιστα καλός μαζί του και τον προσέχει υπερβολικά πολύ».

«Τον προσέχει υπερβολικά πολύ! Ναι, αυτό πιστεύω κι εγώ, ο Ντάρσι πράγματι τον προσέχει στα θέματα που χρειάζεται περισσότερο τη βοήθειά του. Από κάτι που μου είπε όταν ταξιδεύαμε προς τα εδώ, έχω λόγους να πιστεύω ότι ο Μπίνγκλεϊ του έχει μεγάλη υποχρέωση. Δεν μπορώ να συνεχίσω, όμως, διότι δεν έχω δικαίωμα να υποθέτω πως το άτομο που εννοούσε είναι ο Μπίνγκλεϊ. Μια σκέψη έκανα».

«Τι εννοείτε;»

«Πρόκειται για μια υπόθεση που ο Ντάρσι δεν θα επιθυμούσε να γίνει ευρέως γνωστή, γιατί, αν έφτανε στα αυτιά της οικογένειας της κυρίας, θα ήταν μάλλον δυσάρεστο».

«Μπορείτε να βασιστείτε πάνω μου. Εγώ δεν πρόκειται να αναφέρω τίποτα».

«Και μην ξεχνάτε ότι δεν έχω κάποιον βάσιμο λόγο να πιστεύω ότι πρόκειται για τον Μπίνγκλεϊ. Αυτό που μου είπε ήταν το εξής: ότι συνέχαιρε τον εαυτό του επειδή πρόσφατα είχε γλιτώσει έναν φίλο

από τα βάσανα ενός εξαιρετικά παράλογου γάμου, χωρίς, ωστόσο, να αναφέρει ονόματα ή άλλες λεπτομέρειες και εγώ υπέθεσα ότι μπορεί να μιλά για τον Μπίνγκλεϊ, επειδή θεωρώ ότι είναι ο τύπος του νεαρού που θα μπορούσε να μπλέξει έτσι και επειδή γνωρίζω ότι ήταν μαζί όλο το περασμένο καλοκαίρι».

«Σας είπε ο κύριος Ντάρσι για ποιους λόγους παρενέβη;»

«Κατάλαβα ότι υπήρχαν ορισμένες σοβαρές αντιρρήσεις σχετικά με την κυρία».

«Και τι κόλπα χρησιμοποίησε για να τους χωρίσει;»

«Δεν μίλησε για τα κόλπα του», είπε ο Φιτζγουίλιαμ χαμογελώντας. «Μου είπε μόνο αυτά που σας λέω τώρα».

Η Ελίζαμπεθ δεν απάντησε και συνέχισε να περπατά, με την καρδιά της γεμάτη αγανάκτηση. Ο Φιτζγουίλιαμ, αφού την κοίταξε για λίγο, τη ρώτησε γιατί ήταν τόσο σκεφτική.

«Σκέφτομαι αυτά που μόλις μου είπατε», είπε εκείνη. «Η συμπεριφορά του ξαδέλφου σας δεν συμφωνεί με τα δικά μου συναισθήματα. Γιατί δηλαδή είχε το δικαίωμα να κρίνει;»

«Θα χαρακτηρίζατε την παρέμβασή του άστοχη;»

«Εγώ απλώς δεν καταλαβαίνω τι δικαίωμα είχε ο κύριος Ντάρσι να αποφασίσει σχετικά με το αν ο φίλος του έτρεφε συναισθήματα για το σωστό πρόσωπο ή γιατί, με αποκλειστικό γνώμονα τη δική του κρίση, έπρεπε να του υποδείξει με ποιον τρόπο θα βρει την ευτυχία. Πάντως», συνέχισε σε πιο ήρεμο τόνο, «εφόσον δεν γνωρίζουμε λεπτομέρειες, δεν θα ήταν δίκαιο να τον καταδικάσουμε. Ας υποθέσουμε ότι η αγάπη των δύο νέων δεν ήταν και τόσο μεγάλη».

«Το ενδεχόμενο αυτό δεν είναι απίθανο», είπε ο Φιτζγουίλιαμ, «αλλά φοβάμαι ότι θα υποβίβαζε τον θρίαμβο του ξαδέλφου μου».

Το τελευταίο ειπώθηκε ως αστεϊσμός, αλλά η Ελίζαμπεθ ένιωσε ότι απέδιδε πιστά τον κύριο Ντάρσι και δεν πήρε το ρίσκο να απαντήσει. Άλλαξε, λοιπόν, θέμα, και συνέχισαν να συζητούν για άσχετα πράγματα, μέχρι που έφτασαν στο πρεσβυτέριο. Εκεί, μόλις ο επισκέπτης έφυγε, κλείστηκε στο δωμάτιό της για να σκεφτεί απερίσπαστη όσα είχε ακούσει. Τα πρόσωπα της υπόθεσης αποκλείεται να ήταν άλλα από αυτά που είχε στον νου της. Πώς θα μπορούσε να υπάρχει και δεύτερος άνθρωπος στον κόσμο, τον οποίο ο κύριος Ντάρσι να επηρέαζε τόσο πολύ; Δεν αμφέβαλλε ποτέ για την ανάμειξη του στα μέτρα που λήφθηκαν για να χωρίσει ο κύριος Μπίνγκλεϊ

από την Τζέιν. Πάντα, ωστόσο, πίστευε ότι βασικός εμπνευστής και υπεύθυνος για την εφαρμογή τους ήταν η δεσποινίς Μπίνγκλεϊ. Αν, όμως, δεν τον παραπλανούσε η ματαιοδοξία του, τότε ο υπαίτιος όσων είχε υποφέρει και συνέχιζε να υποφέρει η Τζέιν ήταν αυτός, η περηφάνια και ο στρυφνός χαρακτήρας του. Για την ώρα είχε καταφέρει να κάνει την πιο στοργική και γενναιοδωρη καρδιά στον κόσμο να χάσει κάθε ελπίδα για ευτυχία. Και κανείς δεν είχε καταλάβει ακόμα πόσο μεγάλο κακό είχε προκαλέσει.

«Υπήρχαν ορισμένες σοβαρές αντιρρήσεις σχετικά με την κυρία», ήταν τα λόγια του συνταγματάρχη Φιτζγουίλιαμ. Και, προφανώς, οι σοβαρές αυτές αντιρρήσεις ήταν ότι είχαν έναν θείο δικηγόρο στην επαρχία και άλλον έναν έμπορο στο Λονδίνο.

«Για την ίδια την Τζέιν», αναφώνησε, «δεν μπορεί να είχαν αντιρρήσεις! Αυτή είναι η προσωποποίηση της χάρης και της καλοσύνης! Η κρίση της είναι εξαιρετική, το πνεύμα της καλλιεργημένο, οι τρόποι της γοητευτικοί. Ούτε θα μπορούσε να ειπωθεί κάτι εναντίον του πατέρα μου, ο οποίος, αν και ιδιόρρυθμος άνθρωπος, έχει χαρίσματα που ο κύριος Ντάρσι τουλάχιστον δεν θα έπρεπε να περιφρονεί και υπόληψη που ίσως δεν αποκτήσει ποτέ ο ίδιος».

Είναι γεγονός ότι, όταν ήρθε η σειρά της μητέρας της, η αυτοπεποίθησή της κλονίστηκε λίγο. Δεν δεχόταν, όμως, ότι οι όποιες αντιρρήσεις στο σημείο αυτό θα μπορούσαν να επηρεάσουν την απόφαση του κυρίου Ντάρσι, καθώς δεν υπήρχε αμφιβολία ότι η περηφάνια του θα πληγωνόταν περισσότερο, αν οι συγγενείς του φίλου του δεν διέθεταν υψηλή κοινωνική θέση, παρά αν τους έλειπε η σωφροσύνη. Τελικά, κατέληξε στο συμπέρασμα ότι δύο ήταν τα κίνητρά του, η φρικτή περηφάνια του και η επιθυμία του να κρατήσει τον κύριο Μπίνγκλεϊ για την αδελφή του.

Η αναστάτωση και τα δάκρυα που της προκάλεσε το θέμα τής προξένησαν πονοκέφαλο. Και ο πονοκέφαλος δυνάμωσε τόσο, που το απόγευμα, σε συνδυασμό με την απροθυμία της να συναντήσει τον κύριο Ντάρσι, αποφάσισε να μην ακολουθήσει τα ξαδέλφια της στο Ρόουζινγκς, όπου ήταν καλεσμένοι για τσάι. Η κυρία Κόλινς, καταλαβαίνοντας ότι ήταν πράγματι αδιάθετη, δεν άφησε ούτε τον σύζυγό της να το κάνει. Ο κύριος Κόλινς, όμως, δεν μπόρεσε να κρύψει την ανησυχία του ότι η λαίδη Κάθριν θα δυσαρεστούνταν, αν η Ελίζαμπεθ έμενε στο σπίτι.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 34

Όταν η Ελίζαμπεθ έμεινε μόνη της, αποφάσισε να ξαναδιαβάσει τα γράμματα που της είχε στείλει η Τζέιν στο Κεντ, λες και προσπαθούσε να εξοργιστεί ακόμη περισσότερο με τον κύριο Ντάρσι. Δεν διαπίστωσε κάποιο σοβαρό παράπονο ούτε είδε πουθενά να αναφέρονται τα θλιβερά γεγονότα του παρελθόντος ή να περιγράφονται στενοχώριες του παρόντος. Από όλα, όμως, και σχεδόν από κάθε γραμμή, απουσίαζε η ευθυμία που χαρακτήριζε πάντα το γραφικό στιλ της. Όσα έγραφε προέρχονταν από τη γαλήνη την οποία απολαμβάνει ένας άνθρωπος που είναι συμφιλιωμένος με τον εαυτό του και με φιλικές διαθέσεις προς τους συνανθρώπους του και σπάνια υποκύπτει στη μελαγχολία. Η Ελίζαμπεθ, διαβάζοντας με μεγαλύτερη προσοχή από ό,τι την πρώτη φορά, παρατηρούσε τώρα ότι κάθε της πρόταση εξέφραζε ανησυχία. Ο επαίσχυντος κομπασμός του κυρίου Ντάρσι για τη δυστυχία που είχε καταφέρει να προκαλέσει την έκανε να νιώθει ακόμη πιο βαθιά τον πόνο της αδελφής της. Την παρηγορούσε κάπως το ότι η επίσκεψή του στο Ρόουζινγκς τελείωνε τη μεθεπομένη και, ακόμη περισσότερο, η σκέψη ότι σε λιγότερο από δεκαπέντε μέρες θα βρισκόταν ξανά κοντά στην αδελφή της, ώστε με την αγάπη της να της εξυψώσει το ηθικό.

Της ήταν αδύνατο να σκέφτεται ότι ο Ντάρσι θα έφευγε από το Κεντ χωρίς να έρχεται στο μυαλό της και το ότι θα έπαιρνε μαζί του και τον ξάδελφό του. Ο συνταγματάρχης Φιτζγουίλιαμ, ωστόσο, είχε καταστήσει σαφές ότι δεν είχε κάποιον συγκεκριμένο στόχο και, όσο συμπαθητικός και αν ήταν, η Ελίζαμπεθ δεν σκόπευε να βυθιστεί στη δυστυχία για χάρη του.

Και ενώ ταχτοποιούσε αυτό το θέμα στο μυαλό της, ξαφνικά ο ήχος του κουδουνιού της εξώπορτας την επανέφερε στην πραγματικότητα και η καλή της διάθεση επέστρεψε με την ιδέα ότι ίσως ήταν ο συνταγματάρχης Φιτζγουίλιαμ, επειδή είχε τύχει να έρθει και άλλοτε στο πρεσβυτέριο αυτή την ώρα. Πιθανόν να είχε έρθει για να

Περηφάνια και προκατάληψη

μάθει ειδικά για εκείνη. Η ελπίδα αυτή, ωστόσο, διαψεύστηκε σχεδόν αμέσως και η διάθεσή της άρχισε και πάλι να αλλάζει όταν, προς μεγάλη της έκπληξη, είδε να μπαίνει στο δωμάτιο ο κύριος Ντάρσι. Αμέσως τη ρώτησε βιαστικά πώς ήταν η υγεία της, αποδίδοντας την επίσκεψή του στο ενδιαφέρον του να διαπιστώσει αν είχε βελτιωθεί. Εκείνη του απάντησε ευγενικά αλλά ψυχρά. Ο Ντάρσι κάθισε λίγα λεπτά, έπειτα, όμως, σηκώθηκε και άρχισε να πηγαινοέρχεται μέσα στο δωμάτιο. Η Ελίζαμπεθ στεκόταν απορημένη, αλλά δεν έλεγε τίποτα. Ύστερα από μια σιωπή αρκετών λεπτών, εκείνος την πλησίασε ταραγμένος και άρχισε να λέει:

«Μάταια πάλευα. Είναι ανώφελο. Τα αισθήματά μου δεν μπορούν να αλλάξουν. Επιτρέψτε μου να σας πω πόσο θερμά σας θαυμάζω και σας αγαπώ».

Η έκπληξη της Ελίζαμπεθ ξεπέρασε κάθε προηγούμενο. Έμεινε να τον κοιτάζει, κατακόκκινη, με βλέμμα γεμάτο απορία και σιωπηλή.

Εκείνος θεώρησε την αντίδρασή της κάπως ενθαρρυντική και άρχισε να της εξομολογείται όσα αισθανόταν εδώ και καιρό για εκείνη. Μιλούσε όμορφα, εκτός, όμως, από αυτά, υπήρχαν και άλλα συναισθήματα που συγκλόνιζαν την καρδιά του, που έπρεπε να περιγραφούν και η ευφράδειά του στο ζήτημα της περηφάνιας ήταν τόση όση και σε αυτό που αφορούσε την τρυφερότητα. Το γεγονός ότι ήταν κατώτερή του –ότι η σχέση τους θα τον υποβίβαζε–, τα εμπόδια οικογενειακής φύσης που η ψυχρή λογική δεν έπαυε συχνά να παρεμβάλλει στο πάθος, όλα αναπτύχθηκαν με θέρμη, που έδειχνε να οφείλεται στο γεγονός ότι ήξερε πως την πλήγωνε, αλλά που ήταν πολύ απίθανο να ωφελήσει την πρότασή του.

Παρά τη βαθιά της απαρésκεια, η Ελίζαμπεθ ήταν αδύνατο να μην αντιληφθεί πόσο μεγάλη τιμή ήταν για εκείνη η αγάπη ενός τέτοιου άνδρα και, παρόλο που οι προθέσεις της δεν κλονίστηκαν στιγμή, στην αρχή ένιωσε να τον λυπάται για τον πόνο που θα του προκαλούσε. Ύστερα, όμως, αγανάκτησε από όσα είπε στη συνέχεια, και η συμπάθειά της μετατράπηκε σε οργή. Προσπάθησε, ωστόσο, να κρατήσει την ψυχραιμία της, για να του απαντήσει με ηρεμία όταν θα τελείωνε. Ο Ντάρσι έκλεισε τον λόγο του μιλώντας για τη δύναμη της αγάπης του, στην οποία, όσο κι αν είχε παλέψει, δεν είχε καταφέρει να αντισταθεί, και εκφράζοντας την ελπίδα ότι το αίσθημα αυτό θα ανταμειβόταν με την αποδοχή του χεριού του. Ενώ μιλούσε, εκείνη καταλάβαινε ότι δεν αμφέβαλλε καθόλου για τη θετική της απάντηση. Μιλούσε με ταραχή και αγωνία, αλλά η έκφραση του προσώπου του πρόδιδε τη βεβαιότητά του, γεγονός που την εξόργισε ακόμη περισσότερο και, μόλις αυτός σταμάτησε να μιλά, η Ελίζαμπεθ, με πρόσωπο κατακόκκινο από τη σύγχυση, του είπε:

«Από όσο γνωρίζω, σε τέτοιες περιπτώσεις συνηθίζεται να λείει κανείς πόσο υποχρεωμένος νιώθει για τα αισθήματα που του εξομολογείται ο άλλος, ακόμη και όταν δεν ανταποκρίνεται. Είναι φυσικό να αισθάνεται υποχρέωση και, αν εγώ μπορούσα να αισθανθώ ευγνωμοσύνη γι' αυτά, είναι βέβαιο ότι τώρα θα σας ευχαριστούσα. Μου είναι, όμως, αδύνατο. Ποτέ δεν επιδίωξα να σχηματίσετε καλή γνώμη για μένα, ενώ δεν υπάρχει αμφιβολία ότι εσείς την εκφράσατε με μεγάλη απροθυμία. Λυπάμαι που προκάλεσα πόνο σε κάποιον. Όμως αυτό έγινε ασυνείδητα και ελπίζω ότι θα περάσει γρήγορα. Τα αισθήματα που, όπως λέτε, σας εμπόδιζαν τόσο καιρό να μου

εξομολογηθείτε το ενδιαφέρον σας, πιστεύω ότι τώρα, μετά την απάντηση που λαμβάνετε, θα σας βοηθήσουν να το ξεπεράσετε χωρίς δυσκολία».

Ο κύριος Ντάρσι, που στεκόταν με την πλάτη ακουμπισμένη στο τζάκι και με το βλέμμα καρφωμένο στο πρόσωπό της, έδειχνε να την παρακολουθεί κατάπληκτος αλλά και οργισμένος. Το πρόσωπό του είχε γίνει κάτωχρο και η αναστάτωση του ήταν εμφανής σε όλα τα χαρακτηριστικά του. Πάλευε να διατηρήσει την αυτοκυριαρχία του και έδειχνε αποφασισμένος να μην πει λέξη, αν δεν βεβαιωνόταν ότι θα το κατάφερνε με αξιοπρέπεια. Η παύση αυτή τρόμαξε προς στιγμήν την Ελίζαμπεθ. Τελικά, με έναν τόνο βεβιασμένης ηρεμίας, της είπε:

«Αυτή, λοιπόν, είναι η απάντηση που έχω την τιμή να λάβω! Μάλλον θα ήταν λογικό να θέλω να μάθω γιατί απορρίπτομαι χωρίς δεύτερη σκέψη, εφόσον δεν καταβάλλετε την παραμικρή προσπάθεια να το κάνετε τουλάχιστον με ευπρέπεια. Πάντως, δεν έχει και τόση σημασία».

«Μάλλον θα ήταν λογικό να ρωτήσω κι εγώ», απάντησε η Ελίζαμπεθ, «γιατί, αφού ήταν τόσο ξεκάθαρο ότι είχατε την πρόθεση να με προσβάλετε και να με μειώσετε, μπήκατε στον κόπο να μου εξομολογηθείτε ότι σας αρέσω, ενάντια στη θέληση, τη λογική και τον χαρακτήρα σας; Δεν δικαιολογείται έτσι η αγενειά μου, αν ήμουν πράγματι αγενής; Υπήρξαν, όμως, κι άλλες προκλήσεις. Γνωρίζετε καλά ότι υπήρξαν. Ακόμη και αν τα αισθήματά μου δεν είχαν καταλήξει στην απόρριψή σας, ακόμη και αν ήταν αδιάφορα ή ευνοϊκά, πιστεύετε ότι θα υπήρχε κάτι που θα με έκανε να δεχτώ την πρόταση γάμου του ανθρώπου που στάθηκε η αιτία να χαθεί, ίσως και για πάντα, η ευτυχία της πολυαγαπημένης μου αδελφής;»

Τη στιγμή που είπε αυτά τα λόγια, ο κύριος Ντάρσι άλλαξε χρώμα. Αλλά η συγκίνησή του κράτησε μόνο μια στιγμή και συνέχισε να την ακούει, χωρίς να κάνει κάποια προσπάθεια να τη διακόψει.

«Έχω κάθε λόγο να μη σας εκτιμώ. Δεν υπάρχει κανένα κίνητρο που θα δικαιολογούσε την άδικη και μικροπρεπή στάση σας σε εκείνη την υπόθεση. Δεν τολμάτε, δεν μπορείτε να αρνηθείτε ότι υπήρξατε ο κύριος, αν όχι ο μοναδικός υπαίτιος του χωρισμού δύο ανθρώπων που εκτέθηκαν ο ένας στα σχόλια του κόσμου για την επιπολαιότητα και την αστάθεια του χαρακτήρα του και ο άλλος στον

σαρκασμό και την κοροϊδία για τις φρούδες ελπίδες που έτρεφε. Είστε ο κύριος υπαίτιος για τη δυστυχία και των δύο».

Σταμάτησε να μιλά και παρατήρησε με αγανάκτηση ότι εκείνος την παρακολουθούσε με ύφος που έδειχνε ότι δεν αισθανόταν ίχνος μεταμέλειας. Την κοιτούσε, μάλιστα, με ένα χαμόγελο δήθεν δυσπιστίας.

«Μπορείτε να αρνηθείτε ότι το κάνατε;» επανέλαβε εκείνη.

Εκείνος, με προσποιητή απάθεια, απάντησε:

«Δεν πρόκειται να αρνηθώ πως έκανα ό,τι περνούσε από το χέρι μου για να χωρίσω τον φίλο μου από την αδελφή σας ούτε πως χαίρομαι για την επιτυχία μου αυτή. Του φέρθηκα πολύ καλύτερα από ό,τι στον ίδιο μου τον εαυτό».

Η Ελίζαμπεθ δεν καταδέχτηκε να δείξει ότι είχε αντιληφθεί το κομπλιμέντο που της έκανε. Η κρυφή σημασία του, ωστόσο, δεν της διέφυγε, αν και ήταν αδύνατο να την ηρεμήσει.

«Η αντιπάθειά μου, όμως, προς το πρόσωπό σας», συνέχισε, «δεν προέρχεται μόνο από αυτή την υπόθεση. Πολύ πριν γίνει αυτό, είχα ήδη σχηματίσει τη γνώμη μου για σας. Ο χαρακτήρας σας αποκαλύφθηκε πλήρως όταν, πριν από μήνες, ο κύριος Γουίκαμ μού διηγήθηκε μια ιστορία. Τι έχετε να πείτε για το θέμα αυτό; Ποια νέα φανταστική εκδήλωση της φιλίας σας θα επινοήσετε για να υπερασπιστείτε τον εαυτό σας; Σε αυτή την περίπτωση ποιο κόλπο χρησιμοποιήσατε για να εξαπατήσετε έναν συνάνθρωπό σας;»

«Διαπιστώνω ότι το ενδιαφέρον σας για τα προβλήματα αυτού του κυρίου είναι μεγάλο», είπε ο Ντάρσι, με λιγότερο ήρεμο ύφος και κοκκινίζοντας ελαφρά.

«Υπάρχει άραγε άνθρωπος που να γνωρίζει πόσο έχει ταλαιπωρηθεί και να μην τον συμπονά;»

«Έχει ταλαιπωρηθεί!» επανέλαβε ο Ντάρσι περιφρονητικά. «Πράγματι, έχει ταλαιπωρηθεί πολύ».

«Και αυτό το έργο είναι δικό σας», είπε με ένταση στη φωνή η Ελίζαμπεθ. «Τον οδηγήσατε στη σημερινή του κατάσταση ένδειας, σχετικής ένδειας. Του στερήσατε προνόμια που γνωρίζατε ότι προορίζονταν γι' αυτόν. Στα καλύτερά του χρόνια, του στερήσατε την οικονομική ανεξαρτησία που του άξιζε, αλλά και του τη χρωστούσατε. Παρ' όλα όσα κάνατε, με ακούτε να μιλάω για τα προβλήματά του με ειρωνική και περιφρονητική έκφραση».

«Αυτή, λοιπόν», φώναξε ο Ντάρσι, βηματίζοντας πάνω κάτω στο δωμάτιο νευρικά, «είναι η γνώμη σας για μένα; Τόση εκτίμηση μου έχετε; Ευχαριστώ που εξηγηθήκατε με τόσο ξεκάθαρο τρόπο. Τα λάθη μου, έτσι όπως εσείς τα παρουσιάζετε, είναι πράγματι ασυγχώρητα. Ίσως, όμως», πρόσθεσε και σταμάτησε να περπατά, γυρνώντας προς το μέρος της, «να τα είχατε παραβλέψει, αν δεν πληγωνόταν ο εγωισμός σας, όταν σας εξομολογήθηκα με ειλικρίνεια τους ενδοιασμούς που δεν με άφηναν τόσο καιρό να πάρω μια τελική απόφαση. Μπορεί αυτές οι βαριές κατηγορίες να μην είχαν εκτοξευτεί ποτέ, αν εγώ, φερόμενος πιο διπλωματικά, είχα αποσιωπήσει την εσωτερική αυτή πάλη και είχα σπεύσει να σας κολακέψω, λέγοντάς σας ότι το πάθος μου για σας είναι αγνό και πηγαίο, ανεπηρέαστο από δεύτερες σκέψεις και κάθε είδους σκοπιμότητα. Όμως, εγώ απεχθάνομαι την υποκρισία. Και δεν ντρέπομαι καθόλου για τα αισθήματα που σας εξομολογήθηκα. Είναι αισθήματα λογικά, φυσιολογικά και σωστά. Μήπως περιμένετε να χαιρόμαι που οι συγγενείς σας είναι κατώτεροι; Να καμαρώνω που θα αποκτήσω συγγενείς με κοινωνική θέση κατώτερη από τη δική μου;»

Η Ελίζαμπεθ ένοιωθε την οργή να φουντώνει μέσα της όλο και περισσότερο. Έβαλε, ωστόσο, τα δυνατά της και κατάφερε να μιλήσει ψύχραιμα.

«Κύριε Ντάρσι, κάνετε λάθος αν νομίζετε ότι αυτό που με επηρέασε έτσι ήταν ο τρόπος που μου εξομολογηθήκατε τα αισθήματά σας. Αντίθετα, καταφέρατε να με απαλλάξετε από τις τύψεις που μάλλον θα ένιωθα τη στιγμή που θα απέρριπτα την πρότασή σας, ιδίως αν φερόσασταν έτσι όπως αρμόζει σε έναν αληθινό κύριο». Στο σημείο αυτό, τον είδε να τραντάζεται ολόκληρος, αν και δεν μίλησε καθόλου. Η Ελίζαμπεθ συνέχισε: «Με όποιον τρόπο και να μου είχατε προσφέρει το χέρι σας, αποκλείεται να με δελεάζατε να το δεχτώ».

Η κατάπληξή του ήταν και πάλι εμφανής. Την κοίταξε με μια έκφραση που μαρτυρούσε δυσπιστία και ταυτόχρονα ταπείνωση. Εκείνη συνέχισε:

«Από την αρχή, από την πρώτη κιόλας στιγμή της γνωριμίας μας, οι τρόποι σας, που με έπεισαν τόσο βαθιά για την υπεροψία σας, την έπαρσή σας και την εγωιστική περιφρόνησή σας για τα αισθήματα των άλλων, έθεσαν τα θεμέλια της αποδοκιμασίας, πάνω στα οποία

τα μετέπειτα γεγονότα έχτισαν μια τόσο ακλόνητη απέχθεια και, πριν καλά καλά περάσει ένας μήνας από τότε που σας γνώρισα, ένιωθα ήδη ότι ήσασταν ο τελευταίος άνθρωπος στον κόσμο που θα με έπειθε ποτέ να τον παντρευτώ».

«Κυρία μου, νομίζω ότι είπατε αρκετά. Κατανοώ πλήρως τα αισθήματά σας και ντρέπομαι για τα δικά μου. Σας ζητώ συγγνώμη που σας απασχόλησα τόση ώρα, και δεχτείτε, παρακαλώ, τις καλύτερες ευχές μου για την υγεία και την ευτυχία σας».

Και με αυτά τα λόγια βγήκε βιαστικά από το δωμάτιο. Αμέσως μετά η Ελίζαμπεθ τον άκουσε να ανοίγει την εξώπορτα και να φεύγει από το σπίτι. Η ταραχή του μυαλού της ήταν τώρα οδυνηρά μεγάλη. Δεν μπορούσε να σταθεί όρθια και από την αδυναμία της κάθισε κάτω και έκλαιγε επί μισή ώρα. Η έκπληξή της, όσο σκεφτόταν όλα αυτά που συνέβησαν, μεγάλωνε όλο και περισσότερο. Να της κάνει πρόταση γάμου ο κύριος Ντάρσι! Να είναι ερωτευμένος μαζί της τόσοι μήνες! Τόσο ερωτευμένος που να θέλει να την παντρευτεί παρά τις ενστάσεις που τον είχαν σπρώξει να αποτρέψει τον φίλο του να κάνει το ίδιο με την αδελφή της, ενστάσεις που στη δική του περίπτωση φαίνονταν εξίσου ισχυρές. Ήταν σχεδόν απίστευτο! Η ικανοποίησή της, που του είχε εμπνεύσει μια τόσο δυνατή αγάπη χωρίς να κάνει απολύτως τίποτα, ήταν μεγάλη. Η περηφάνια του, αυτή η απαίσια περηφάνια του, η ξεδιάντροπη ομολογία του ότι αναμείχθηκε στην υπόθεση της Τζέιν, η απαράδεκτη σιγουριά που έδειχνε την ώρα που της τα ομολογούσε, η έκφραση αταραξίας, η αναισθησία του όταν αναφέρθηκε ο κύριος Γουίκαμ, καθώς δεν προσπάθησε καν να αρνηθεί τη σκληρότητα που έδειξε στην περίπτωσή του, όλα αυτά πολύ σύντομα υπερνίκησαν τον οίκτο που ένιωσε προς στιγμήν στη σκέψη ότι την αγαπούσε.

Οι ταραγμένες αυτές σκέψεις συνέχισαν να τη βασανίζουν μέχρι τη στιγμή που ο ήχος της άμαξας της λαίδης Κάθριν την έκανε να καταλάβει ότι δεν ήταν σε θέση να αντιμετωπίσει την παρατηρητικότητα της Σάρλοτ και βιάστηκε να ανέβει στο δωμάτιό της.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 35

Η Ελίζαμπεθ ξύπνησε το επόμενο πρωί με τις ίδιες σκέψεις και τους προβληματισμούς που είχε μέχρι να καταφέρει να κλείσει τα μάτια της. Δεν είχε συνέλθει ακόμα από το σοκ της προηγούμενης μέρας. Ήταν αδύνατο να σκεφτεί οτιδήποτε άλλο και, εντελώς άκεφη για οποιαδήποτε ασχολία, αποφάσισε μετά το πρόγευμα να κάνει έναν μεγάλο περίπατο. Ενώ κατευθυνόταν προς το αγαπημένο της μέρος, σκέφτηκε ότι τελευταία πήγαινε συχνά εκεί και ο κύριος Κόλινς. Κοντοστάθηκε και, αντί να μπει στο πάρκο, έστριψε στο μονοπάτι που οδηγούσε ακόμη πιο μακριά από την κεντρική αλέα. Η πάροδος ακολουθούσε και αυτή την περίφραξη του πάρκου και ύστερα από λίγο η Ελίζαμπεθ προσπέρασε μία από τις πύλες εισόδου.

Η μέρα ήταν τόσο ωραία, που, αφού περπάτησε δυο με τρεις φορές στο ίδιο κομμάτι της αλέας, μπήκε στον πειρασμό να σταματήσει σε μία από τις πύλες και να κοιτάξει μέσα στο πάρκο. Στις πέντε εβδομάδες που βρισκόταν στο Κεντ, το τοπίο είχε αλλάξει πολύ και τα δέντρα πρασίνιζαν κάθε μέρα και περισσότερο. Τη στιγμή που ετοιμαζόταν να συνεχίσει τη βόλτα της, στη συστάδα των δέντρων που συνόρευε με το πάρκο διέκρινε τη σιλουέτα ενός κυρίου να πλησιάζει προς το μέρος της. Φοβούμενη ότι μπορεί να ήταν ο κύριος Ντάρσι, έκανε αμέσως μεταβολή και πήρε τον δρόμο της επιστροφής. Είχε αρχίσει να απομακρύνεται, όταν άκουσε να τη φωνάζουν. Η φωνή ήταν πράγματι του κυρίου Ντάρσι και έτσι γύρισε πάλι προς την πύλη. Όταν έφτασε, αυτός βρισκόταν ήδη εκεί και προτεινοντάς της έναν φάκελο, που εκείνη πήρε ασυναίσθητα, της είπε με υπεροπτική απάθεια:

«Περπατώ στο αλσύλλιο αρκετή ώρα με την ελπίδα να σας συναντήσω. Θα μου κάνετε την τιμή να διαβάσετε αυτή την επιστολή;» Και αμέσως μετά, έκανε μια ελαφρά υπόκλιση, γύρισε πάλι προς την πλευρά της πυκνής βλάστησης και ύστερα από λίγο χάθηκε από μπροστά της.

Η Ελίζαμπεθ, χωρίς ιδιαίτερη ευχαρίστηση και με μεγάλη έκπληξη, άνοιξε το γράμμα και, ακόμη πιο έκπληκτη από πριν, είδε έναν φάκελο που περιείχε δύο επιστολόχαρτα γραμμένα από πάνω ως κάτω με μικρά και πυκνά γράμματα. Ο φάκελος ήταν και αυτός γραμμένος απ' άκρη σ' άκρη. Άρχισε να διαβάζει, συνεχίζοντας να περπατά. Είχε γραφτεί στο Ρόουζινγκς, στις οκτώ το πρωί εκείνης της ημέρας, και είχε ως εξής:

Μη θορυβηθείτε, κυρία μου, που λαμβάνετε αυτό το γράμμα, νομίζοντας ότι θα δείτε να επαναλαμβάνεται και εδώ η πρόταση γάμου ή τα συναισθήματα που προκάλεσαν χθες το βράδυ τη δυσσάρεσκειά σας. Σας γράφω χωρίς να θέλω να σας στενοχωρήσω ή να ταπεινωθώ, διατηρώντας επιθυμίες που καλό θα ήταν να ξεχαστούν το συντομότερο, για το καλό της ευτυχίας και των δυο μας. Ο κόπος για τη σύνταξη και την ανάγνωση ενός τέτοιου γράμματος θα ήταν περιττός, αν ο χαρακτήρας μου δεν ανάγκαζε εμένα να τη γράψω και εσάς να τη διαβάσετε. Σας παρακαλώ, λοιπόν, να με συγχωρήσετε που λαμβάνω το θάρρος να ζητήσω την προσοχή

σας. Γνωρίζω ότι τα αισθήματά σας θα την προσφέρουν απρόθυμα, ωστόσο, εγώ απευθύνομαι στη δικαιοσύνη σας.

Χθες το βράδυ μου καταλογίσατε δύο παραπτώματα διαφορετικής φύσης και άνισης σπουδαιότητας. Το πρώτο ήταν ότι, αδιαφορώντας για τα αισθήματα και των δύο, απομάκρυνα τον κύριο Μπίνγκλεϊ από την αδελφή σας, το δεύτερο ότι, αγνοώντας τις σχετικές απαιτήσεις και κάθε έννοια τιμής και ανθρωπιάς, κατέστρεψα την ευτυχία και διέλυσα τις προοπτικές που είχε για το μέλλον ο κύριος Γουίκαμ. Το να εγκαταλείψω εσκεμμένα και χωρίς λόγο στην τύχη του τον παιδικό μου φίλο, τον αναγνωρισμένο ευνοούμενο του πατέρα μου, έναν νεαρό που δεν είχε πουθενά αλλού να στηριχτεί παρά μόνο στη δική μας προστασία και που περίμενε ότι κάποτε θα αποδεικνύαμε εμπράκτως αυτή την πρόθεσή μας θα μαρτυρούσε τέτοιον άθλιο χαρακτήρα, που μπροστά στις πράξεις του ο χωρισμός δύο νέων ανθρώπων, των οποίων η αγάπη ήταν καρπός λίγων μόνο εβδομάδων, πραγματικά ωχριά. Ελπίζω, ωστόσο, ότι στο μέλλον θα έχω απαλλαγεί από το βάρος των κατηγοριών που με τόση άνεση μου προσάψατε χθες το βράδυ, για το καθένα από τα δύο αυτά περιστατικά, όταν θα έχετε διαβάσει την αιτιολόγηση των πράξεών μου και τα κίνητρό μου. Αν, στο πλαίσιο αυτής της αιτιολόγησης, την οποία οφείλω στον εαυτό μου, αναγκάζομαι να μιλήσω για συναισθήματα που μπορεί να προσβάλλουν τα δικά σας, ειλικρινά λυπάμαι πολύ, αλλά δεν μπορώ να κάνω αλλιώς. Επιβάλλεται να το κάνω, και θα ήταν παράλογο να συνεχίσω να ζητώ συγγνώμη. Δεν ήμουν πολύ καιρό στο Χέρτφορντσαϊρ, όταν πρόσεξα, όπως και οι υπόλοιποι, ότι από όλες τις νεαρές κυρίες της κομητείας ο κύριος Μπίνγκλεϊ έδειχνε ιδιαίτερη προτίμηση στη μεγαλύτερη αδελφή σας. Ωστόσο, μόνο το βράδυ του χορού στο Νέδερφιλντ άρχισα να φοβάμαι ότι πρόκειται για κάτι σοβαρό. Τον έχω ξαναδεί ερωτευμένο στο παρελθόν. Στον χορό αυτόν, και ενώ είχα την τιμή να χορεύω μαζί σας, πληροφορήθηκα τυχαία από τον κύριο Γουίλιαμ Λούκας ότι οι περιποιήσεις του Μπίνγκλεϊ προς την αδελφή σας είχαν προκαλέσει σε όλους τις προσδοκίες ενός γάμου. Ο σερ Γουίλιαμ μιλούσε λες και το γεγονός ήταν βέβαιο, λες και το μόνο που έμενε να οριστεί ήταν η ημερομηνία. Από εκείνη τη στιγμή άρχισα να παρακολουθώ προσεκτικά τον φίλο μου. Αντιλήφθηκα τότε ότι το ενδιαφέρον υπε-

ρέβαινε κατά πολύ ό,τι είχα παρατηρήσει σε ανάλογη περίπτωση στο παρελθόν. Παρακολουθούσα και την αδελφή σας. Ήταν εξίσου εκδηλωτική ως προς το ύφος και τους τρόπους, εξίσου εύθυμη και γοητευτική, χωρίς ωστόσο κάποιο δείγμα έντονου ενδιαφέροντος, και η παρακολούθηση των όσων συνέβησαν εκείνη τη βραδιά με έκανε να πειστώ ό,τι, αν και δεχόταν το ενδιαφέρον του με ευχαρίστηση, δεν έδειχνε να το ενθαρρύνει εκδηλώνοντας και τα δικά της συναισθήματα. Στο σημείο αυτό, αν δεν κάνετε εσείς λάθος, τότε το σφάλμα είναι δικό μου. Το ό,τι γνωρίζετε καλύτερα την αδελφή σας καθιστά πιθανότερο το δεύτερο. Αν αυτό ισχύει, αν εξαιτίας ενός τέτοιου λάθους, προκάλεσα πόνο στην αδελφή σας, τότε η οργή σας δεν είναι αδικαιολόγητη. Δεν διστάζω, όμως, να ομολογήσω ό,τι η γαλήνια έκφραση και το ύφος της δεν θα έπειθαν ούτε τον πιο ευφυή παρατηρητή για το γεγονός ό,τι, παρά τον τρυφερό χαρακτήρα της, η καρδιά της, τουλάχιστον στη συγκεκριμένη περίπτωση, δεν θα μπορούσε να συγκινηθεί. Δεν αρνούμαι ό,τι η αδιαφορία που διαπίστωσα από την πλευρά της με ευχαρίστησε, τολμώ, όμως, να πω ό,τι οι αναζητήσεις και οι αποφάσεις μου δεν επηρεάζονται συνήθως από τις ελπίδες ή τους φόβους μου. Δεν θεώρησα ό,τι είναι αδιάφορη επειδή αυτό επιθυμούσα. Όσο ειλικρινά το ήλπιζα βασιζόμενος στη λογική τόσο ειλικρινά το πίστευα βασιζόμενος στην αντικειμενική παρατήρηση. Οι αντιρρήσεις μου για τον γάμο τους δεν ήταν ό,πως αυτές που μόλις χθες σας ομολόγησα, ό,τι στην περίπτωσή μου απαιτήσαν τα πιο δυνατά συναισθήματα για να αντικρουστούν. Η έλλειψη κοινωνικού κύκλου δεν θα έβλαπτε τον φίλο μου τόσο όσο θα έβλαπτε εμένα. Υπήρχαν, ωστόσο, και άλλες αιτίες για την άρνησή μου αυτή, αιτίες που, αν και εξακολουθούν να υφίστανται και, μάλιστα, στον ίδιο βαθμό και στις δύο περιπτώσεις, εγώ προσπάθησα να ξεχάσω, εφόσον δεν τις θεώρησα τόσο σοβαρές. Οι αιτίες αυτές πρέπει να αναφερθούν, έστω και εν συντομία. Η κοινωνική θέση της οικογένειας της μητέρας σας, αν και επιλήψιμη, δεν θα ήταν τίποτα μπροστά στην πλήρη έλλειψη ευπρέπειας που τόσο συχνά, σχεδόν συνεχώς και αδιαλείπτως, επιδεικνύουν εκείνη, οι τρεις μικρότερες αδελφές σας και, καμιά φορά, ο πατέρας σας. Σας ζητώ να με συγχωρέσετε, δεν με ευχαριστεί να σας προσβάλλω. Πάντως, διακρίνοντας την ανησυχία σας για τα ελαττώματα των στενών συγγενών σας

και τη δυσαρέσκειά σας κάθε φορά που τα εκδηλώναν, είμαι βέβαιος ότι θα πρέπει να γνωρίζετε, εσείς και η αδελφή σας, ότι η σύνεση και ο χαρακτήρας σας σας τιμούν, και είναι ένας απόλυτα δίκαιος έπαινος και προς τις δύο, δηλαδή ότι με τη συμπεριφορά σας αποφύγατε τελικά να περιληφθείτε στα αρνητικά σχόλια. Θα προσθέσω επίσης ότι τα γεγονότα εκείνης της βραδιάς επιβεβαίωσαν τη γνώμη που είχα σχηματίσει για τα εμπλεκόμενα μέρη και ενίσχυσαν τα κίνητρα που με ώθησαν να προφυλάξω τον φίλο μου από μια επιλογή που θεωρούσα εξαιρετικά ατυχή. Την επόμενη μέρα έφυγε από το Νέδερφιλντ για το Λονδίνο, με σκοπό –όπως είμαι σίγουρος ότι θα θυμάστε– να επιστρέψει σύντομα.

Ο ρόλος που διαδραμάτισα εγώ θα εξηγηθεί τώρα. Οι αδελφές του συμμερίζονταν τις ανησυχίες μου. Σύντομα ανακαλύψαμε ότι οι απόψεις μας συνέπιπταν. Γνωρίζοντας ότι, αν θέλαμε να τον απομακρύνουμε, δεν είχαμε στη διάθεσή μας μεγάλα χρονικά περιθώρια, αποφασίσαμε να τον ακολουθήσουμε αμέσως στο Λονδίνο. Την επομένη φύγαμε και, όταν φτάσαμε, ανέλαβα να μιλήσω στον φίλο μου για τα μειονεκτήματα μιας τέτοιας επιλογής. Τα περιέγραφα και τα τόνισα ιδιαίτερα. Ωστόσο, όσο κι αν οι προσπάθειές μου αυτές τον κλόνιζαν, όσο κι αν καθυστερούσαν μια απόφασή του, δεν θα μπορούσαν να αποτρέψουν τον γάμο, αν δεν τα είχα υποστηρίξει με τη ρητή διαβεβαίωση, που δεν δίστασα στιγμή να του δώσω, ότι η αδελφή σας δεν ενδιαφερόταν για εκείνον. Μέχρι τότε, πίστευε ότι η αδελφή σας ανταποκρινόταν στα αισθήματά του με ειλικρινή, αν και ίσως όχι του ίδιου βαθμού εκτίμηση προς το πρόσωπό του. Αλλά ο Μπίνγκλεϊ είναι φύσει σεμνός άνθρωπος, που εξαρτάται πολύ περισσότερο από τη δική μου κρίση παρά από τη δική του. Επομένως, δεν δυσκολεύτηκα να τον πείσω ότι έτρεφε αυταπάτες. Όταν το πέτυχα, ήταν πλέον απλό να τον πείσω να μην επιστρέφει στο Χέρτφορντσαϊρ. Δεν κατηγορώ τον εαυτό μου για τις πράξεις μου αυτές. Υπάρχει, ωστόσο, ένα σημείο αναφορικά με τη στάση μου στην όλη υπόθεση το οποίο δεν σκέφτομαι με ευχαρίστηση: ότι καταδέχτηκα να χρησιμοποιήσω κάποια τεχνάσματα για να του κρύψω ότι η αδελφή σας βρισκόταν στην πόλη. Το έμαθα μέσω της δεσποινίδας Μπίνγκλεϊ. Αλλά ο αδελφός της το αγνοεί μέχρι σήμερα. Βέβαια, μπορεί να συναντιούνταν χωρίς να συμβεί κάτι κακό,

που είναι και το πιθανότερο. Δεν πίστευα, όμως, ότι το είχε ξεπεράσει εντελώς, ώστε να μπορέσει να τη δει χωρίς να διατρέχει κίνδυνο. Ίσως η απόκρουση αυτή, η συγκάλυψη, να μην είναι του επιπέδου μου. Τώρα, όμως, έγινε και έγινε για καλό. Για το θέμα αυτό δεν έχω τίποτε άλλο να προσθέσω, καμιά άλλη συγγνώμη να ζητήσω. Και αν πλήγωσα την αδελφή σας, ειλικρινά δεν το επιδιώξα. Και παρόλο που τα κίνητρά μου είμαι βέβαιος ότι για σας είναι ανεπαρκή, εγώ δεν πρόκειται να τα καταδικάσω. Όσον αφορά την άλλη, πολύ βαρύτερη κατηγορία, ότι έχω κάνει κακό στον κύριο Γουίκαμ, το μόνο που μπορώ είναι να σας εξηγήσω τη σχέση του με την οικογένειά μου. Ποια ακριβώς κατηγορία μου προσάπτει δεν γνωρίζω, αλλά για την αλήθεια των όσων θα σας πω παρακάτω είμαι σε θέση να επικαλεστώ τη μαρτυρία πολλών και αξιόπιστων προσώπων. Ο κύριος Γουίκαμ είναι γιος ενός πολύ αξιοσέβαστου ανθρώπου, ο οποίος για πολλά χρόνια ήταν υπεύθυνος για τη διαχείριση όλων των εκτάσεων του Πέμπερλι, και που η άψογη εκτέλεση των καθηκόντων του είχε κάνει τον πατέρα μου να θέλει να τον βοηθήσει με κάθε τρόπο και να φέρεται με μεγάλη καλοσύνη και γενναιοδωρία στον γιο του, τον Τζορτζ Γουίκαμ, που ήταν βαπτισιμιάς του. Ο πατέρας μου τον στήριξε στο σχολείο και κατόπιν στο Κέιμπριτζ – πολύ μεγάλη βοήθεια, εφόσον ο δικός του πατέρας, που ήταν πάντα απένταρος εξαιτίας της άσωτης συζύγου του, δεν θα είχε ποτέ τη δυνατότητα να του προσφέρει την εκπαίδευση ενός αριστοκράτη. Ο πατέρας μου όχι μόνο απολάμβανε τη συντροφιά αυτού του νεαρού κυρίου, καθώς η συμπεριφορά του ήταν πάντα ευχάριστη, αλλά έτρεφε και μεγάλη εκτίμηση για εκείνον. Έτσι, ελπίζοντας ότι θα γινόταν κληρικός, είχε σκοπό να τον εξασφαλίσει. Εγώ, από την πλευρά μου, εδώ και πολλά, πάρα πολλά χρόνια είχα αρχίσει να διαμορφώνω διαφορετική άποψη για εκείνον. Τα ελαττώματα –η παντελής έλλειψη ηθικών φραγμών–, που φρόντιζε επιμελώς να μη γίνουν αντιληπτά από τον καλύτερό του φίλο, ήταν δύσκολο να περάσουν απαρατήρητα από έναν σχεδόν συνομήλικό του, που είχε μάλιστα την ευκαιρία να τον παρατηρεί προσεκτικά σε στιγμές ανεμελιάς, ευκαιρίες που ο κύριος Ντάρσι δεν είχε. Εδώ φοβάμαι ότι και πάλι θα σας στενοχωρήσω, αν και δεν γνωρίζω σε ποιον βαθμό. Όποια, όμως, κι αν είναι τα συναισθήματα που

σας έχει εμπνεύσει ο κύριος Γουίκαμ, και υποψιάζομαι το είδος τους, δεν θα με εμποδίσουν να σας αποκαλύψω τον πραγματικό του χαρακτήρα – απεναντίας, για τον λόγο αυτόν έχω ένα επιπλέον κίνητρο. Ο θαυμάσιος πατέρας μου πέθανε πριν από περίπου πέντε χρόνια, ήταν δε τόσο αφοσιωμένος ως την τελευταία στιγμή στον κύριο Γουίκαμ τον νεότερο, με τόσο σταθερά συναισθήματα, που στη διαθήκη του περιέλαβε την ειδική σύσταση προς εμένα να τον βοηθήσω στη σταδιοδρομία του και, στην περίπτωση που αποφάσιζε να χειροτονηθεί, εξέφρασε την επιθυμία να του παραχωρήσω την πρώτη κενή θέση εφημέριου. Όλα αυτά συνοδεύτηκαν με ένα κληροδότημα χιλίων λιρών. Ο δικός του πατέρας δεν έζησε πολύ περισσότερο από τον δικό μου και, έξι μήνες έπειτα από όλα αυτά, ο κύριος Γουίκαμ μού έγραψε για να με πληροφορήσει ότι, έχοντας τελικά αποφασίσει να μην ακολουθήσει καριέρα κληρικού, ήλπιζε πως δεν θα θεωρούσα παράλογο από μέρους του να αναμένει κάποια πιο άμεση οικονομική βοήθεια, αντί της θέσης του εφημέριου, η οποία δεν του χρησίμευε πλέον. Πρόσθετε ότι επιθυμούσε να σπουδάσει νομικά και όφειλα να γνωρίζω ότι ο ετήσιος τόκος των χιλίων λιρών ήταν εντελώς ανεπαρκής για κάτι τέτοιο. Περισσότερο ήλπιζα παρά πίστευα ότι ήταν ειλικρινής. Όπως και να έχει, ήμουν πρόθυμος να συμφωνήσω με την πρότασή του. Ήξερα ότι ο κύριος Γουίκαμ δεν έπρεπε να γίνει κληρικός. Κατά συνέπεια, τακτοποίησα αμέσως το θέμα. Εκείνος παραιτήθηκε από κάθε απαίτηση βοήθειας στον χώρο της Εκκλησίας, αν υποθέσουμε ότι θα δεχόταν τελικά αυτή τη βοήθεια, και σε αντάλλαγμα δέχτηκε τρεις χιλιάδες λίρες επιπλέον. Φαινόταν ότι κάθε επαφή μεταξύ μας είχε πλέον διακοπεί. Η εκτίμησή μου προς αυτόν ήταν πολύ χαμηλή για να τον καλώ στο Πέμπερλι ή να επιδιώκω τη συντροφιά του στο Λονδίνο. Πιστεύω ότι εκεί περνούσε τον περισσότερο χρόνο του, καθώς τα νομικά ήταν απλή πρόφαση. Έχοντας απαλλαγεί μάλιστα από κάθε είδους περιορισμό, ζούσε μια ζωή τεμπελιάς και ασωτίας. Τα τρία επόμενα χρόνια είχα ελάχιστα νέα του. Όταν, όμως, ο ιερέας της ενορίας που προοριζόταν γι' αυτόν πέθανε, μου έγραψε ζητώντας μου να του παραχωρήσω τη θέση. Με διαβεβαίωνε, και δεν δυσκολεύτηκα να το πιστέψω, ότι η οικονομική του κατάσταση ήταν πολύ δύσκολη. Είχε ανακαλύψει ότι τα νομικά δεν τον ενδιέφεραν καθόλου

και είχε πάρει την οριστική απόφαση να χειροτονηθεί, αν εγώ του παραχωρούσα τη συγκεκριμένη ενορία – κάτι που θεωρούσε βέβαιο, αφού γνώριζε ότι δεν τη διεκδικούσε κάποιος άλλο πρόσωπο της εύνοιάς μου και αφού δεν θα μπορούσα να ξεχάσω την επιθυμία του σεβαστού πατέρα μου. Δεν νομίζω ότι μπορείτε να με κατηγορήσετε επειδή αρνήθηκα να ικανοποιήσω το αίτημά του ή επειδή δεν δέχτηκα να απαντήσω στις επιστολές που ακολούθησαν. Η οργή του ήταν ευθέως ανάλογη με την άθλια οικονομική του κατάσταση – και είμαι βέβαιος ότι με το ίδιο μένος που με κατηγορούσε ανοιχτά, με διέβαλλε και προς τους τρίτους. Από τότε ακυρώθηκε κάθε πρόσχημα φιλικής σχέσης μεταξύ μας. Πώς ζούσε δεν γνωρίζω. Αλλά το περασμένο καλοκαίρι μπήκε και πάλι στη ζωή μου με τον πιο επώδυνο τρόπο.

Στο σημείο αυτό θα αναφέρω ένα περιστατικό που δεν θέλω να θυμάμαι και που καμιά ανάγκη λιγότερο σημαντική από την παρούσα δεν θα με έκανε να το αποκαλύψω σε άνθρωπο. Αλλά με όσα σας έχω αποκαλύψει ως τώρα, δεν αμφιβάλλω για την εχεμύθειά σας. Η αδελφή μου, πάνω από δέκα χρόνια μικρότερή μου, τελεί υπό την κηδεμονία του ανιψιού της μητέρας μου, του συνταγματάρχη Φιτζγουίλιαμ, και τη δική μου. Πριν από έναν περίπου χρόνο, την πήραμε από το σχολείο και ανοίξαμε γι' αυτήν ένα σπίτι στο Λονδίνο. Το περασμένο καλοκαίρι, εκείνη και η οικονόμος του σπιτιού πήγαν στο Ράμσγκεϊτ. Εκεί τις ακολούθησε ο κύριος Γουίλιαμ, αναμφίβολα με πονηρούς σκοπούς, αφού αποδείχτηκε ότι ήδη γνώριζε την κυρία Γιανγκ, για την ηθική της οποίας είχαμε δυστυχώς εξαπατηθεί. Εν γνώσει της κυρίας Γιανγκ και με τη βοήθειά της, κατάφερε να γίνει τόσο συμπαθής στην Τζορτζιάννα, καθώς η τρυφερή καρδιά της διατηρούσε ακόμα ζωντανή την ανάμνηση της στοργής που της έδειχνε όταν ήταν μικρή, ώστε να την κάνει να πιστέψει ότι την αγαπά και να την πείσει να κλεφτούν. Ήταν μόλις δεκαπέντε χρόνων. Ποιος θα μπορούσε, επομένως, να την κατηγορήσει; Και αφού σας περιέγραφα την επιπολαιότητά της, προσθέτω με χαρά ότι, ευτυχώς, πληροφορήθηκα την υπόθεση εγκαίρως από την ίδια. Πήγα εκεί απροειδοποίητα μια δυο μέρες πριν γίνει η απαγωγή που είχαν σχεδιάσει και, τότε, η Τζορτζιάννα, ανίκανη να στενοχωρήσει και να πληγώσει έναν αδελφό που τον σέβεται σχεδόν σαν πατέρα

της, μου ομολόγησε τα πάντα. Φαντάζεστε πώς ένιωσα και πώς αντέδρασα. Η ανησυχία μου για την τιμή και τα αισθήματα της αδελφής μου δεν μου άφηναν περιθώριο να δώσω έκταση στο θέμα. Έγραψα, όμως, στον κύριο Γουίκαμ, ο οποίος έφυγε αμέσως από την περιοχή και, βέβαια, η κυρία Γιανγκ απολύθηκε. Δεν υπάρχει αμφιβολία ότι στόχος του κυρίου Γουίκαμ ήταν η παρουσία της αδελφής μου, που ανέρχεται σε τριάντα χιλιάδες λίρες, αν και, παρόλο που δυσκολεύομαι να το πιστέψω, μάλλον υπήρχε και ένα ακόμη κίνητρο: η ελπίδα να εκδικηθεί εμένα. Παραδέχομαι ότι η εκδίκησή του θα ήταν τέλεια.

Αυτή, κυρία μου, είναι η πιστή εξιστόρηση όλων όσα, και με οποιονδήποτε τρόπο, αφορούν εσάς και εμένα. Αν δεν την απορρίψετε άμεσα ως ψευδή, ελπίζω ότι πλέον θα πάψετε να μου προσάπτετε την κατηγορία της σκληρής και άδικης συμπεριφοράς προς τον κύριο Γουίκαμ. Δεν γνωρίζω με ποιον τρόπο και με ποια ψέματα κατάφερε να σας πάρει με το μέρος του. Ωστόσο, δεν είναι άξιο απορίας ότι τα κατάφερε, αν σκεφτούμε ότι τότε δεν γνωρίζατε κανέναν από τους δύο. Δεν είχατε τη δυνατότητα να εξακριβώσετε την αλήθεια και δεν είστε καχύποπτη. Ίσως αναρωτιέστε γιατί δεν σας τα είπα όλα αυτά χθες το βράδυ. Δεν είχα αρκετή αυτοκυριαρχία για να κρίνω τι έπρεπε και τι όφειλα να αποκαλύψω. Για την αλήθεια των λόγων μου επικαλούμαι τη μαρτυρία του συνταγματάρχη Φιτζγουίλιαμ, ο οποίος, λόγω της στενής μας συγγένειας και της διαρκούς επαφής μας και, ακόμη περισσότερο, επειδή είναι ένας από τους εκτελεστές της διαθήκης του πατέρα μου, ήταν επόμενο να πληροφορείται όλα τα θέματα και με την παραμικρή λεπτομέρεια. Η αντιπάθειά σας προς εμένα καθιστά τις δικές μου διαβεβαιώσεις άχρηστες, αλλά τίποτα δεν σας εμποδίζει να μιλήσετε με τον ξάδελφό μου. Για να έχετε, μάλιστα, τον χρόνο να συζητήσετε μαζί του, θα προσπαθήσω να βρω την ευκαιρία να σας παραδώσω αυτό το γράμμα νωρίς το πρωί. Προσθέτω μόνο ο Θεός να σας ευλογεί.

Φιτζγουίλιαμ Ντάρσι

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 36

Αν και η Ελίζαμπεθ δεν περίμενε ότι στο γράμμα που της έδωσε ο κύριος Ντάρσι θα έβρισκε μια ακόμη πρόταση γάμου, σίγουρα δεν μπορούσε να φανταστεί το περιεχόμενό του. Εύκολα λοιπόν αντιλαμβάνεται κανείς με πόση αγωνία το διάβασε και τι αντιφατικά συναισθήματα της προκάλεσε, όταν αποδείχτηκε τι είδους γράμμα ήταν τελικά. Τα αισθήματά της όση ώρα το διάβαζε είναι δύσκολο να περιγραφούν. Το πρώτο πράγμα που αντιλήφθηκε, και αυτό προς μεγάλη της έκπληξη, ήταν ότι ο κύριος Ντάρσι θεωρούσε πως έπρεπε να δώσει μια εξήγηση, ενώ η ίδια πίστευε ακράδαντα ότι εκείνος δεν ήταν δυνατό να διαθέτει μια εξήγηση που δεν θα τον έκανε να ντρέπεται.

Άρχισε να διαβάζει την περιγραφή των όσων συνέβησαν στο Νέδερφιλντ αρνητικά προκατειλημμένη απέναντί του για όσα της έλεγε. Διάβαζε με τόση ανυπομονησία, που σε κάποια σημεία δεν ήταν σε θέση να κατανοήσει τα λόγια του και, από την αγωνία της να δει τι γράφει στην επόμενη πρόταση, έχανε το νόημα αυτής που είχε μπροστά της. Έκρινε αμέσως λανθασμένη την πεποίθησή του ότι η αδελφή της αδιαφορούσε για τον κύριο Μπίνγκλεϊ, ενώ η αναφορά των πραγματικών, των φρικτών αντιρρήσεων κατά του γάμου τους την εξόργισε τόσο, που παραιτήθηκε αμέσως από κάθε επιθυμία να τον αντιμετωπίσει δίκαια. Δεν εξέφραζε πουθενά τη λύπη του για όσα είχε κάνει, γεγονός που την ευχαρίστησε. Δεν τον διέκρινε ύφος

μεταμέλειας, αλλά έπαρση. Η πεμπτουσία της περηφάνιας και της αναίδειας.

Όταν, όμως, πέρασε στο επόμενο θέμα, στην υπόθεση του κυρίου Γουίκαμ, όταν διάβασε, συγκεντρωμένη κάπως περισσότερο, την περιγραφή γεγονότων που, αν ήταν αληθινά, ανέτρεπαν την καλή της γνώμη γι' αυτόν, ενώ έμοιαζαν ανησυχητικά πολύ με όσα της είχε διηγηθεί και ο ίδιος, τα αισθήματά της έγιναν ακόμη πιο οδυνηρά και ασαφή. Την κυρίεψαν έκπληξη, ταραχή, ακόμη και φόβος. Ήθελε να τα απορρίψει όλα αμέσως και να φωνάξει ξανά και ξανά: «Δεν είναι αλήθεια! Αποκλείεται! Πρόκειται για τα πιο αναίσχυντα ψεύδη!» Όταν διάβασε όλο το γράμμα, χωρίς να καταλάβει σχεδόν τίποτα από τις δύο τελευταίες σελίδες, το δίπλωσε βιαστικά, αποφασισμένη να μην ασχοληθεί ξανά με αυτό, να μην το κοιτάξει ποτέ ξανά.

Μέσα σ' αυτή την ταραχή και με τις σκέψεις της να μη συγκεντρώνονται πουθενά, συνέχισε να περπατά. Δεν τη βοήθησε, όμως, καθόλου. Σε μισό λεπτό είχε ξανανοίξει το γράμμα. Έβαλε τα δυνατά της να συγκεντρώσει το μυαλό της, άρχισε τη βασανιστική ανάγνωση του τμήματος που αφορούσε τον Γουίκαμ και κατέβαλε μεγάλη προσπάθεια να καταλάβει το νόημα της κάθε πρότασης. Η περιγραφή της σχέσης του με την οικογένεια του Πέμπερλι ήταν ακριβώς όπως της την είχε παρουσιάσει ο ίδιος ο Γουίκαμ. Η καλοσύνη του εκλιπόντος κυρίου Ντάρσι, αν και ως τότε δεν γνώριζε πόσο μεγάλη ήταν, συμφωνούσε με όσα της είχε πει και εκείνος. Ως εδώ, η εκδοχή του ενός επιβεβαίωνε την εκδοχή του άλλου. Όταν, όμως, έφτανε στη διαθήκη, υπήρχε σημαντική διαφορά. Είχε ακόμα νωπά στη μνήμη της τα λόγια του Γουίκαμ για την ενορία και, καθώς τα θυμόταν λέξη προς λέξη, δεν μπορούσε να μην παραδεχτεί ότι η μία από τις δύο πλευρές έλεγε ένα πολύ μεγάλο ψέμα. Προς στιγμήν κολακεύτηκε με την ιδέα ότι η συμπάθειά της δεν την επηρέαζε. Όταν, όμως, διάβασε και ξαναδιάβασε, με πολύ μεγάλη προσοχή, τι έγινε μόλις ο κύριος Γουίκαμ παραιτήθηκε από κάθε απαίτηση ως προς τη θέση του εφημέριου, ότι έλαβε ως αντάλλαγμα το τόσο μεγάλο ποσό των τριών χιλιάδων λιρών, γέμισε πάλι αμφιβολίες. Έβαλε το γράμμα στην τσέπη της, ζύγισε κάθε στοιχείο για να φανεί αμερόληπτη –εξέτασε λεπτομερώς την πιθανότητα κάθε εκδοχής– αλλά και πάλι χωρίς ιδιαίτερη επιτυχία. Και από τις δύο πλευρές δεν παρέχονταν παρά διαβεβαιώσεις. Άρχισε πάλι να διαβάζει. Και,

όμως, κάθε νέα γραμμή αποδείκνυε όλο και πιο καθαρά ότι η υπόθεση αυτή, που μέχρι τότε πίστευε ότι δεν υπήρχε καμιά πιθανότητα να είναι έτσι, ώστε ο ρόλος του Ντάρσι να μη θεωρείται τουλάχιστον άτιμος, μπορούσε να πάρει μια θεαματική τροπή και να τον παρουσιάζει απολύτως άψογο σε όλα τα επιμέρους σημεία.

Η αλόγιστη σπατάλη και η ασωτία που καταλόγιζε χωρίς ενδοιασμό στον κύριο Γουίκαμ την είχαν κυριολεκτικά σοκάρει. Πολύ περισσότερο μάλιστα, εφόσον δεν διέθετε καμιά απόδειξη για το αντίθετο. Δεν είχε ακούσει ποτέ τίποτα γι' αυτόν πριν μπει στην Εθνοφυλακή, στο σύνταγμα -σάιρ, όπου είχε καταταγεί μετά την προτροπή ενός νεαρού, παλιού του γνώριμου, τον οποίο είχε συναντήσει τυχαία στην πόλη. Το Χέρτφορντσαϊρ δεν γνώριζε τίποτα για τον τρόπο ζωής του μέχρι εκείνη τη στιγμή, πέρα από όσα έλεγε ο ίδιος. Όσο για τον χαρακτήρα του, ακόμη κι αν είχε τη δυνατότητα να μάθει, δεν αισθάνθηκε ποτέ την επιθυμία να το κάνει. Η έκφραση, η φωνή, οι τρόποι του σε έπειθαν αμέσως ότι ήταν προικισμένος με όλες τις αρετές. Προσπάθησε να θυμηθεί κάποια στιγμή καλοσύνης, κάποιο ξεκάθαρο δείγμα της ακεραιότητας ή της φιλανθρωπίας του, κάτι που θα μπορούσε να τον σώσει από όσα του καταλόγιζε ο κύριος Ντάρσι. Ή, έστω, να του συγχωρήσει, αφού είχε τόσο πολλά

χαρίσματα, τα ελαφρά παραπτώματα, όπως προτιμούσε να θεωρεί τη συμπεριφορά που ο κύριος Ντάρσι περιέγραφε ως τεμπελιά και ασωτία για πολλά χρόνια. Όμως, καμιά τέτοια ανάμνηση δεν μπορούσε να βρει. Τον έφερε μπροστά της, να στέκεται με τους κομψούς τρόπους του και την ωραία εμφάνισή του, αλλά η μόνη συγκεκριμένη αρετή που μπορούσε να σκεφτεί ήταν η γενικότερη επιδοκιμασία των κατοίκων της περιοχής και η εκτίμηση που κέρδιζε με την ευχάριστη παρουσία και την κοινωνικότητά του. Στο σημείο αυτό, αφού έκανε μια αρκετά μεγάλη παύση, συνέχισε να διαβάζει. Αλίμονο, όμως! Η επόμενη ιστορία, τα σχέδιά του σε βάρος της δεσποινίδας Ντάρσι, επιβεβαιωνόταν κατά κάποιον τρόπο από τη συζήτηση που είχε κάνει το προηγούμενο πρωί με τον συνταγματάρχη Φιτζγουίλιαμ. Στο τέλος, μάλιστα, για να αποδειχτεί η αλήθεια των λόγων του, την παρέπεμπε στον συνταγματάρχη, ο οποίος της είχε ήδη πει ότι ενημερωνόταν λεπτομερώς για όλες τις υποθέσεις του ξαδέλφου του, για το ποιόν του οποίου δεν είχε λόγους να αμφιβάλλει. Κάποια στιγμή, ήταν σχεδόν αποφασισμένη να τον ενοχλήσει, αλλά μετά σκέφτηκε ότι μια τέτοια κίνηση θα ήταν άκομψη και τελικά παραιτήθηκε από την ιδέα, καθώς ήταν φανερό ότι ο κύριος Ντάρσι δεν θα διακινδύνευε ποτέ έναν τέτοιο ισχυρισμό, αν δεν ήταν σίγουρος ότι ο ξάδελφός του μπορούσε να τον επιβεβαιώσει.

Θυμόταν λέξη προς λέξη όλα όσα είχαν συζητήσει με τον Γουίκαμ την πρώτη φορά που συναντήθηκαν, στου κυρίου Φίλιπς. Πολλές από τις εκφράσεις του, μάλιστα, ήταν ακόμα νωπές στη μνήμη της. Τώρα, όμως, η απρέπεια μιας τέτοιας συζήτησης τη σόκαρε και απορούσε με τον εαυτό της πώς της είχε διαφύγει κάτι τέτοιο. Τώρα συνειδητοποιούσε πόσο αναξιοπρεπές ήταν εκ μέρους του να επιδεικνύεται με τέτοιο τρόπο και πόση ασυνέπεια υπήρχε ανάμεσα στα λόγια και τις πράξεις του. Θυμήθηκε που κόμπαζε ότι δεν φοβόταν να συναντήσει τον κύριο Ντάρσι, ότι, αν ο Ντάρσι το επιθυμούσε, θα μπορούσε να φύγει από την κομητεία, αλλά ότι εκείνος δεν σκόπευε να κάνει κάτι τέτοιο. Και, όμως, την αμέσως επόμενη εβδομάδα απέφυγε να εμφανιστεί στον χορό στο Νέδερφιλντ. Θυμήθηκε επίσης ότι, όσο η παρέα του Νέδερφιλντ βρισκόταν στην κομητεία, είχε αφηγηθεί την ιστορία του μόνο στην ίδια. Όταν, ωστόσο, έφυγαν, η ιστορία αυτή κυκλοφόρησε σε όλη την περιοχή και φαίνεται ότι δεν είχε τον παραμικρό ενδοιασμό, την παραμικρή ενοχή να μειώσει τον Ντάρσι,

παρόλο που την είχε διαβεβαιώσει ότι ο σεβασμός που έτρεφε για τον πατέρα του δεν του επέτρεπε να εκθέσει τον γιο.

Πόσο διαφορετικό φαινόταν τώρα οτιδήποτε είχε σχέση με τον Γουίκαμ! Το ενδιαφέρον του προς τη δεσποινίδα Κινγκ αποδείκνυε ότι είχε τελικά ένα και μοναδικό επαίσχυντο κίνητρο, το οικονομικό όφελος, ενώ η μέτρια εμφάνιση της κοπέλας δεν αποδείκνυε πλέον τη σεμνότητα των επιθυμιών του, αλλά τη δίψα του να αρπάξει όσο περισσότερα μπορούσε. Ακόμη και η συμπεριφορά του προς την ίδια δεν είχε πλέον κάποιο αξιοπρεπές κίνητρο. Είτε είχε κάνει λάθος σχετικά με την περιουσία της είτε, από ματαιοδοξία, είχε φροντίσει να ενθαρρύνει τη συμπάθεια που τόσο επιπόλαια, όπως πίστευε τώρα, του είχε δείξει. Όλη η προθυμία που είχε να τον υπερασπιστεί τώρα σιγά σιγά χανόταν. Και προς περαιτέρω δικαίωση του κυρίου Ντάρσι, ήταν αναγκασμένη να παραδεχτεί ότι ο κύριος Μπίνγκλεϊ είχε διαβεβαιώσει εδώ και καιρό την Τζέιν ότι η συμπεριφορά του φίλου του στην υπόθεση ήταν άψογη. Επιπλέον, μπορεί η συμπεριφορά του να ήταν επηρμένη και απωθητική, ποτέ της, όμως, σε όλη τη διάρκεια της γνωριμίας τους –μια γνωριμία που τώρα τελευταία τους είχε φέρει αρκετά κοντά και που της είχε δώσει τη δυνατότητα να τον γνωρίσει κάπως καλύτερα– δεν είχε προσέξει κάτι που να προδίδει άνθρωπο άδικο ή ανήθικο, κάτι που να δείχνει ότι δεν σέβεται τους άλλους ή δεν έχει αρχές. Διαπίστωσε, μάλιστα, ότι όλοι αυτοί που τον γνώριζαν τον σέβονταν και τον εκτιμούσαν, ότι ακόμη και ο Γουίκαμ τον θεωρούσε κάποτε καλό αδελφό του και ότι η ίδια τον είχε ακούσει επανειλημμένα να μιλά με μεγάλη στοργή για την αδελφή του, γεγονός που έδειχνε ότι διέθετε και ευγενικά αισθήματα. Αντιλαμβανόταν ότι, αν οι πράξεις του, όπως τις παρουσίαζε ο Γουίκαμ, παραβίαζαν τόσο απροκάλυπτα κάθε έννοια δικαίου, δύσκολα θα μπορούσαν να μείνουν κρυφές και ότι η φιλία ανάμεσα σε έναν άνθρωπο ικανό να κάνει τόσο φοβερά πράγματα και σε ένα άτομο τόσο αξιαγάπητο όσο ο Μπίνγκλεϊ θα ήταν αδύνατη.

Άρχισε να ντρέπεται πάρα πολύ για τον εαυτό της. Δεν μπορούσε πλέον να σκεφτεί τον Ντάρσι ή τον Γουίκαμ χωρίς να συνειδητοποιήσει ότι μέχρι εκείνη τη στιγμή εθελουφλούσε και μεροληπτούσε, ότι υπήρξε προκατειλημμένη και παράλογη.

«Πόσο άθλια φέρθηκα!» αναφώνησε. «Εγώ που καμάρινα για την εξυπνάδα μου! Που περιφρονούσα τη γενναιοδωρία και την κα-

λοπιστία της αδελφής μου και ικανοποιούσα τη ματαιοδοξία μου με άσκοπη και κατακριτέα καχυποψία. Τι ταπεινώση ύστερα από αυτές τις αποκαλύψεις! Ακόμη και ερωτευμένη να ήμουν μαζί του, δεν θα είχα τυφλωθεί τόσο. Το λάθος μου, όμως, ήταν η ματαιοδοξία μου και όχι ο έρωτας. Κολακευμένη από το ενδιαφέρον του ενός και ενοχλημένη από την αδιαφορία του άλλου, φλερτάρω με την προκατάληψη και την άγνοια από την πρώτη κιόλας στιγμή της γνωριμίας μας και αποστρέφομαι τη λογική σε ό,τι έχει σχέση μ' αυτούς τους δύο άνδρες. Αυτό που συμβαίνει είναι ότι μέχρι τώρα δεν γνώριζα τον εαυτό μου».

Από την ίδια στην Τζέιν, από την Τζέιν στον Μπίνγκλεϊ, κατάλαβε ότι, όσο το σκεφτόταν, οδηγούνταν τελικά στην εξήγηση που έδινε ο κύριος Ντάρσι για το θέμα, αν και θυμήθηκε ότι την πρώτη φορά θεώρησε πως δεν την κάλυπτε. Άρχισε, λοιπόν, να ξαναδιαβάζει το συγκεκριμένο απόσπασμα. Το αποτέλεσμα της δεύτερης ανάγνωσης ήταν πολύ διαφορετικό. Γιατί αρνιόταν να τον πιστέψει στη μία περίπτωση, αφού είχε νιώσει την υποχρέωση να το κάνει στην άλλη; Ο Ντάρσι ισχυριζόταν ότι ούτε του είχε περάσει από το μυαλό πως η αδελφή της ήταν ερωτευμένη. Τότε θυμήθηκε αυτό που πίστευε πάντα η Σάρλοτ. Και, βέβαια, δεν μπορούσε να αρνηθεί ότι όσα έγραφε αδικούσαν την Τζέιν. Όφειλε να παραδεχτεί ότι τα αισθήματα της Τζέιν, παρόλο που ήταν έντονα, δεν ήταν εμφανή και ότι το ύφος και η συμπεριφορά της έδειχναν ότι απλώς κολακευόταν, κάτι που συνήθως δεν χαρακτηρίζει έναν πολύ ευαίσθητο άνθρωπο.

Όταν έφτασε στο σημείο του γράμματος που αναφερόταν στην οικογένειά της με τόσο ταπεινωτικούς αλλά και τόσο δίκαιους χαρακτηρισμούς, η ντροπή της έγινε αβάσταχτη. Της ήταν αδύνατο να αρνηθεί τις κατηγορίες του, που ήταν τόσο απόλυτα δίκαιες, ενώ τα γεγονότα που υπαινισσόταν, όλα όσα συνέβησαν στο Νέδερφιλντ και επιβεβαίωναν την αρχική του αποδοκιμασία, του είχαν προκαλέσει εξίσου μεγάλη εντύπωση όσο και στην ίδια.

Η φιλοφρόνησή του προς την ίδια και την αδελφή της δεν πέρασε απαρατήρητη. Την ανακούφισε κάπως, αλλά δεν ήταν αρκετά παρηγορητική για την περιφρόνηση που είχε προκαλέσει η υπόλοιπη οικογένειά της. Τώρα κατάλαβε ότι ο πόνος της Τζέιν ήταν στην πραγματικότητα αποτέλεσμα των ενεργειών των δικών της ανθρώπων και, όταν αναλογίστηκε πόσο κακό έκανε στην υπόληψη και των

δύο αυτή η αναξιοπρεπής συμπεριφορά, ένωσε μια βαθιά πρωτόγνωρη θλίψη.

Αφού περιπλανήθηκε στην αλέα σχεδόν δύο ώρες, με τις πιο απίθανες ιδέες να περνούν από το μυαλό της, καθώς σκεφτόταν ξανά και ξανά τα γεγονότα αξιολογούσε την πιθανότητα κάθε εκδοχής και προσπαθούσε να συμφιλιωθεί, όσο μπορούσε βέβαια, με την ιδέα της πλήρους και ξαφνικής ανατροπής όλων όσα πίστευε, η κούραση και η σκέψη ότι έλειπε από το σπίτι πολλή ώρα την έπεισαν τελικά ότι έπρεπε να γυρίσει. Μπήκε στο σπίτι με το πρόσχαρο ύφος που είχε πάντα, έχοντας αποφασίσει να πνίξει κάθε σκέψη που θα την εμπόδιζε να συζητήσει όπως πριν.

Την ενημέρωσαν αμέσως ότι, όσο έλειπε, είχαν περάσει από εκεί οι δύο κύριοι από το Ρόουζινγκς, σε διαφορετική ώρα ο καθένας. Ο κύριος Ντάρσι δεν κάθισε πολύ, όσο χρειάστηκε για να τους αποχαιρετήσει. Ο συνταγματάρχης Φιτζγουίλιαμ, όμως, έμεινε τουλάχιστον μία ώρα, περιμένοντας την επιστροφή της. Σκεφτόταν μάλιστα να την αναζητήσει. Η Ελίζαμπεθ προσποιήθηκε τη στενοχωρημένη που δεν τον πρόλαβε. Στην πραγματικότητα, ένωσε μεγάλη χαρά. Ο συνταγματάρχης Φιτζγουίλιαμ δεν την ενδιέφερε πλέον. Το μόνο που σκεφτόταν τώρα ήταν το γράμμα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 37

Οι δύο κύριοι έφυγαν από το Ρόουζινγκς το επόμενο πρωί και ο κύριος Κόλινς, που περίμενε από νωρίς κοντά στην πύλη για να τους υποβάλει τα σέβη του και να τους αποχαιρετήσει, γύρισε στο σπίτι να τους ανακοινώσει τα ευχάριστα νέα: ότι και οι δυο έδειχναν πολύ καλά στην υγεία τους και με αρκετά καλή διάθεση, αν ληφθεί υπόψη και η μελαγχολική σκηνή του αποχαιρετισμού που σίγουρα είχε προηγηθεί. Μετά έσπευσε στο Ρόουζινγκς για να παρηγορήσει τη λαίδη Κάθριν και την κόρη της, και επέστρεψε πολύ ικανοποιημένος, με ένα χαρούμενο μήνυμα από την εξοχότητά της, η οποία ένιωθε τόση πλήξη, που θα ήθελε πολύ να τους έχει κοντά της στο δείπνο.

Η Ελίζαμπεθ ένιωθε ότι της ήταν αδύνατο να αντικρίσει τη λαίδη Κάθριν χωρίς να σκεφτεί ότι, αν είχε συμφωνήσει, ο κύ-

ριος Ντάρσι θα της την είχε ήδη παρουσιάσει ως μελλοντική ανιψιά της. Και δεν μπορούσε να αποφύγει ένα χαμόγελο στη σκέψη της αγανάκτησης της εξοχότητάς της. Τι θα έλεγε άραγε; Πώς θα είχε αντιδράσει; Τέτοιες ερωτήσεις έθετε στον εαυτό της και τη διασκέδαζαν.

Το πρώτο θέμα που συζητήθηκε στο Ρόουζινγκς ήταν ότι η συντροφιά τους φτώχυνε.

«Σας διαβεβαιώ ότι μου είναι έντονα αισθητή η απουσία τους», είπε η λαίδη Κάθριν. «Πιστεύω ότι κανείς δεν αισθάνεται τόσο την απουσία των φίλων του όσο εγώ. Έχω ιδιαίτερη αδυναμία σ' αυτούς τους δύο νεαρούς και γνωρίζω ότι κι αυτοί μ' αγαπούν πάρα πολύ! Στενοχωρήθηκαν πολύ που έφευγαν. Πάντα νιώθουν έτσι. Ο αγαπημένος μου συνταγματάρχης Φιτζγουίλιαμ κατάφερε κάπως να συγκρατηθεί ως την τελευταία στιγμή. Αλλά η λύπη του Ντάρσι ήταν πολύ μεγάλη και φαινόταν, νομίζω, πολύ μεγαλύτερη από πέρσι. Είμαι σίγουρη ότι η αγάπη του για το Ρόουζινγκς όσο πάει και μεγαλώνει».

Στο σημείο αυτό, ο κύριος Κόλινς παρενέβη με την απαραίτητη φιλοφρόνηση και έναν υπαινιγμό. Και τα δυο άρεσαν σε μητέρα και κόρη, οι οποίες απάντησαν με ένα ελαφρύ χαμόγελο.

Όταν το δείπνο ολοκληρώθηκε, η λαίδη Κάθριν παρατήρησε ότι η Ελίζαμπεθ δεν είχε και πολλή όρεξη, δίνοντας αμέσως μόνη της μια εξήγηση γι' αυτό. Υπέθεσε ότι δεν της άρεσε η ιδέα να επιστρέψει στο σπίτι της τόσο γρήγορα και πρόσθεσε:

«Αν αυτός είναι ο λόγος, μπορείτε να γράψετε στη μητέρα σας και να την παρακαλέσετε να σας αφήσει να μείνετε λίγο ακόμη. Είμαι βέβαιη ότι η κυρία Κόλινς θα χαρεί πολύ να σας έχει συντροφιά».

«Η εξοχότητά σας ειλικρινά με υποχρεώνει με αυτή την ευγενική πρόσκληση», απάντησε η Ελίζαμπεθ, «αλλά αδυνατώ να τη δεχτώ. Το επόμενο Σάββατο πρέπει να βρίσκομαι στην πόλη».

«Ναι, αλλά σ' αυτή την περίπτωση θα έχετε μείνει μόνο έξι εβδομάδες. Εγώ νόμιζα ότι θα μένατε τουλάχιστον δύο μήνες. Το είχα πει, μάλιστα, και στην κυρία Κόλινς, πριν έρθετε. Δεν βλέπω τον λόγο να φύγετε τόσο νωρίς. Η κυρία Μπένετ θα σας αφήσει σίγουρα να μείνετε άλλο ένα δεκαπενθήμερο».

«Ναι, αλλά ο πατέρας μου αποκλείεται να δεχτεί. Μου έγραψε την προηγούμενη εβδομάδα και μου ζήτησε να επισπεύσω την επιστροφή μου».

«Ω! Αν η μητέρα σας μπορεί να σας στερηθεί λίγο ακόμη, τότε θα μπορεί να το κάνει και ο πατέρας σας. Για έναν πατέρα, οι κόρες δεν είναι ποτέ ιδιαίτερα σημαντικές. Αν μάλιστα μείνετε άλλον έναν μήνα, θα μπορέσω να πάρω μία από τις δυο σας μαζί μου στο Λονδίνο. Σκοπεύω να πάω στις αρχές του Ιουνίου για μία βδομάδα. Και εφόσον η Ντόουζον δεν έχει αντίρρηση να κάθεται μπροστά στην άμαξα, θα υπάρχει αρκετός χώρος για μία από εσάς –αν, μάλιστα, ο καιρός είναι ψυχρός, δεν θα είχα αντίρρηση να έρθετε και οι δύο, αφού καμιά σας δεν είναι παχουλή».

«Πολύ ευγενικό εκ μέρους σας, κυρία, αλλά νομίζω ότι δεν πρέπει να παρεκκλίνομε από το αρχικό μας πρόγραμμα».

Η λαίδη Κάθριν έδειξε να παραιτείται.

«Κυρία Κόλινς», είπε, «πρέπει να στείλετε μαζί τους έναν υπηρέτη να τις συνοδεύσει. Εγώ, ξέρετε, ότι λέω πάντα ανοιχτά τη γνώμη μου και δεν αντέχω να σκέφτομαι δυο νεαρά κορίτσια να ταξιδεύουν μόνα τους με ταχυδρομική άμαξα. Δεν είναι σωστό. Πρέπει οπωσδήποτε να στείλετε κάποιον. Αυτά τα πράγματα με ενοχλούν όσο δεν φαντάζεστε. Οι νεαρές κυρίες πρέπει να βρίσκονται πάντα υπό την προστασία και τη συνοδεία κάποιου, όπως αρμόζει στην κοινωνική τους θέση. Όταν η ανιψιά μου η Τζορτζιάνα πήγε στο Ράμσγκέιτ, πέρσι το καλοκαίρι, επέμενα να τη συνοδεύσουν δύο υπηρέτες. Η δεσποινίς Ντάρσι, κόρη του κυρίου Ντάρσι, από το Πέμπερλι, και της λαίδης Άνας, δεν θα ήταν πρόπον να κυκλοφορεί διαφορετικά. Προσέχω πολύ στα θέματα αυτά. Να στείλετε οπωσδήποτε τον Τζον μαζί με τις νεαρές κυρίες, κυρία Κόλινς. Και χαίρομαι που το σκέφτηκα και το συζητάμε, γιατί δεν θα σας τιμούσε καθόλου να έφευγαν από εδώ τελείως μόνες».

«Θα στείλει ο θεός μου έναν υπηρέτη του να μας συνοδεύσει».

«Ω! Ο θεός σας! Έχει υπηρέτη, έτσι δεν είναι; Χαίρομαι πολύ που κάποιος σκέφτεται τελικά αυτά τα πράγματα. Και πού θα αλλάξετε άλογα; Στο Μπρόμλεϊ, φαντάζομαι. Αν αναφέρετε το όνομά μου, θα σας προσέξουν ιδιαίτερα».

Η λαίδη Κάθριν έκανε κι άλλες ερωτήσεις σχετικά με το ταξίδι τους και, καθώς δεν τις απαντούσε όλες μόνη της, έπρεπε να την ακούν με προσοχή, πράγμα που η Ελίζαμπεθ θεώρησε ευτύχημα, επειδή διαφορετικά, με τόσα που είχε στο κεφάλι της, θα είχε ξεχάσει και πού βρισκόταν. Οι σκέψεις είναι για τις μοναχικές ώρες. Και η Ελίζαμπεθ, όταν έμενε μόνη της, έβρισκε σε αυτές παρηγοριά. Δεν περνούσε μέρα χωρίς να κάνει τον μικρό μοναχικό περίπατό της και όλη εκείνη την ώρα μπορούσε να απολαύσει χωρίς περιορισμούς όλες τις δυσάρεστες αναμνήσεις της.

Το γράμμα του κυρίου Ντάρσι κόντευε πια να το μάθει απέξω. Μελετούσε την κάθε πρόταση χωριστά, ενώ τα αισθήματά της για τον ίδιο ήταν κάθε φορά διαφορετικά. Όποτε θυμόταν το ύφος του, την πλημμύριζε αγανάκτηση. Όποτε, όμως, σκεφτόταν πόσο άδικα τον είχε καταδικάσει και επικρίνει, τότε η οργή της στρεφόταν κατά του εαυτού της και τα αισθήματα απογοήτευσης μετατρέπονταν σε οίκτο. Ένωθε ευγνωμοσύνη για την αγάπη του και σεβασμό για τη γενικότερη στάση του απέναντί της. Παρ' όλα αυτά, δεν μπορούσε να επιδοκιμάσει τη συμπεριφορά του. Δεν μετάνιωσε στιγμή που είχε απορρίψει την πρότασή του, ούτε αισθανόταν την παραμικρή επιθυμία να τον ξαναδεί. Ο τρόπος με τον οποίο αντιμετώπισε την υπόθεση της προκαλούσε συνεχώς θλίψη και δυσαρέσκεια, ενώ τα ελαττώματα της οικογένειάς της την έκαναν να νιώθει ακόμη βαθύτερο πόνο. Η κατάσταση ήταν απελπιστική. Ο πατέρας της, που απλώς γελοούσε μαζί τους και τις σάρκαζε, δεν υπήρχε περίπτωση να παρέμβει και να προσπαθήσει να περιορίσει την απίστευτη επιπολαιότητα των μικρότερων κοριτσιών του. Από την άλλη, η μητέρα της, με τις κάθε άλλο παρά σωστές απόψεις της, αγνοούσε και η ίδια την ύπαρξη του συγκεκριμένου προβλήματος. Πολλές φορές κατά το παρελθόν η Ελίζαμπεθ είχε συμμαχήσει με την Τζέιν και είχαν προσπαθήσει να τιθασεύσουν την απερισκεψία της Κάθριν και της Λίντια. Αλλά από τη στιγμή που έβρισκαν στήριγμα στην ελαστικότητα της μητέρας τους, μπορούσαν να ελπίζουν σε κάποια βελτίωση;

Η Κάθριν, άτολμη, ανήσυχη και πλήρως ελεγχόμενη από τη Λίντια, θιγόταν όποτε προσπαθούσαν να συζητήσουν μαζί τους, ενώ η Λίντια, πεισματάρια και ανεύθυνη, δεν καθόταν ούτε να τις ακούσει. Ήταν και οι δυο τους άπειρες, τεμπέλες και ματαιόδοξες. Όσο θα υπήρχαν αξιωματικοί στο Μέριτον, θα συνέχιζαν να φλερτάρουν μαζί τους. Και όσο η απόσταση μέχρι το Μέριτον ήταν ένας απλός περιπάτος από το σπίτι τους, θα συνέχιζαν να πηγαίνουν εκεί για όλη την υπόλοιπη ζωή τους.

Άλλο ένα θέμα που την ανησυχούσε ήταν η αγωνία της Τζέιν. Η εξήγηση του κυρίου Ντάρσι αποκατέστησε μεν την καλή της γνώμη για τον Μπίνγκλεϊ, αλλά την έκανε να πονά ακόμη περισσότερο γι' αυτό που είχε χάσει τελικά η Τζέιν. Είχε αποδειχτεί ότι η αγάπη του ήταν αληθινή και δεν μπορούσε να επικρίνει τη συμπεριφορά του, εκτός ίσως από την εν λευκώ εμπιστοσύνη που έδειχνε στον φίλο του. Πώς να μη στενοχωριέται, λοιπόν, όταν σκεφτόταν ότι μια τόσο ευνοϊκή από κάθε άποψη κατάσταση και με την προοπτική ενός αίσιου τέλους ξέφυγε μέσα από τα χέρια της Τζέιν εξαιτίας της βλακειάς και της αναξιοπρέπειας της ίδιας της της οικογένειας!

Και όταν στις σχέφεις αυτές έρχονταν να προστεθούν και οι αποκαλύψεις σχετικά με τον Γουίκαμ, είναι εύκολο να φανταστεί κανείς ότι το κέφι της –που παλιά σπάνια την εγκατέλειπε– επηρεαζόταν τόσο πολύ, που της ήταν σχεδόν αδύνατο να δείχνει έστω και λίγο χαρούμενη.

Οι επισκέψεις στο Ρόουζινγκς την τελευταία εβδομάδα της διαμονής της ήταν τόσο συχνές όσο και στην αρχή. Ακόμη και το τελευταίο τους βράδυ το πέρασαν εκεί. Η εξοχότητά της έκανε λεπτομερείς ερωτήσεις για το ταξίδι τους, τους εξήγησε ποιος ήταν ο καλύτερος τρόπος για να πακετάρουν τα πράγματά τους, ενώ επέμενε τόσο πολύ στο ότι τα φορέματα έπρεπε να τοποθετούνται με έναν συγκεκριμένο τρόπο, που η Μαρία, μόλις γύρισαν στο σπίτι, θεώρησε χρέος της να ξανακάνει από την αρχή όσες ετοιμασίες είχε κάνει από το πρωί.

Όταν σηκώθηκαν για να φύγουν, η λαίδη Κάθριν, πολύ καταδεκτικά, τους ευχήθηκε καλό ταξίδι και τις κάλεσε να ξανάρθουν στο Χάνσφορντ και τον επόμενο χρόνο. Η δεσποινίς Ντε Μπεργκ μάλιστα έφτασε στο σημείο να κάνει μια ελαφριά υπόκλιση και να δώσει το χέρι της και στις δύο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 38

Το Σάββατο το πρωί, η Ελίζαμπεθ και ο κύριος Κόλινς συναντήθηκαν για το πρωινό λίγα λεπτά πριν έρθουν και οι άλλοι. Ο κύριος Κόλινς εκμεταλλεύτηκε την ευκαιρία για να την αποχαιρετήσει με όλες τις φιλοφρονήσεις που έκρινε απαραίτητες.

«Δεν γνωρίζω, δεσποινίς Ελίζαμπεθ», είπε, «αν η κυρία Κόλινς σας εξέφρασε ήδη την ευγνωμοσύνη της που μας επισκεφθήκατε. Είμαι, όμως, απολύτως βέβαιος ότι δεν θα φύγετε χωρίς να σας ευχαριστήσει όπως αρμόζει. Έχουμε πλήρη επίγνωση της τιμής που μας κάνατε με τη συντροφιά σας, σας διαβεβαιώ. Γνωρίζουμε ότι το ταπεινό μας κατάλυμα ελάχιστα μπορεί να σας δελεάσει. Η απλή ζωή που διάγουμε, τα μικρά δωμάτια, το ελάχιστο προσωπικό και η περιορισμένη κοινωνική ζωή καθιστούν το Χάνσφορντ εξαιρετικά ανιαρό για μια νεαρή κυρία όπως εσείς. Θέλω, όμως, να πιστέψετε ότι αισθάνομαι μεγάλη ευγνωμοσύνη για την καταδεκτικότητά σας, καθώς επίσης και ότι πράξαμε ό,τι ήταν δυνατό για να είναι ευχάριστη η παραμονή σας εδώ».

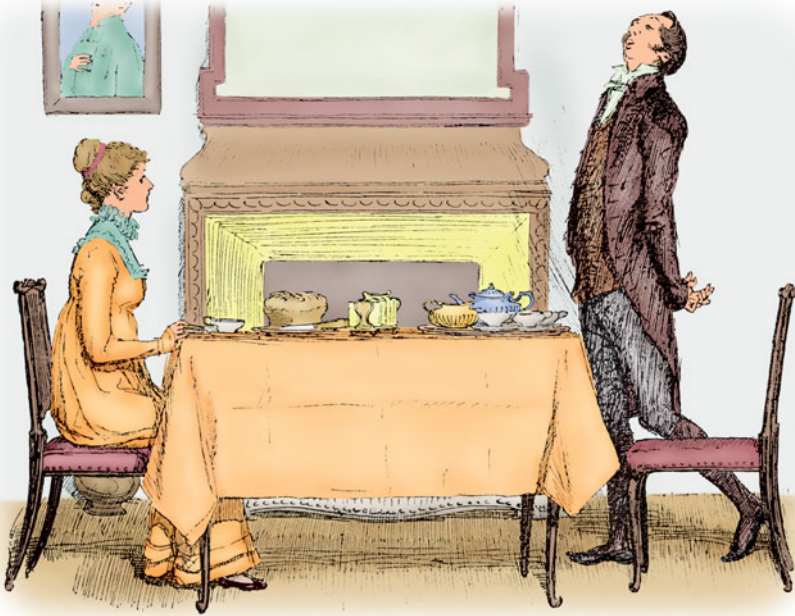
Η Ελίζαμπεθ τον ευχαρίστησε θερμά και τον διαβεβαίωσε ότι ήταν ενθουσιασμένη. Πέρασε έξι αξέχαστες εβδομάδες. Ένιωθε τόσο χαρούμενη που βρισκόταν με τη Σάρλοτ και που την περιποιήθηκαν τόσο ευγενικά, ώστε η ίδια θα έπρεπε να νιώθει μεγάλη υποχρέωση και όχι εκείνοι. Ο κύριος Κόλινς φάνηκε ικανοποιημένος και, με κάπως πιο χαμογελαστή επισημότητα, απάντησε:

«Χαίρομαι που μαθαίνω ότι η διαμονή σας εδώ δεν ήταν δυσάρεστη. Ειλικρινά, κάναμε το καλύτερο δυνατό. Και ήταν πραγματικά ευτύχημα που ήμασταν σε θέση να σας συστήσουμε σε τόσο διακεκριμένους ανθρώπους και, χάρη στους δεσμούς μας με το Ρούζινγκς, να προσθέσουμε λίγη ποικιλία στην ταπεινή καθημερινή μας ζωή. Ως εκ τούτου, θέλω να πιστεύω ότι η επίσκεψή σας στο Χάνσφορντ δεν ήταν εντελώς ανιαρή. Η σχέση μας με την οικογένεια

Περηφάνια και προκατάληψη

της λαίδης Κάθριν είναι ένα μοναδικό πλεονέκτημα, πραγματική ευλογία, κάτι που λίγοι άνθρωποι έχουν την ευκαιρία να απολαμβάνουν. Διαπιστώσατε τι είδους δεσμοί μάς ενώνουν. Πόσο συχνά μας προσκαλούν εκεί. Οφείλω να αναγνωρίσω ότι, παρά τα μειονεκτήματα αυτού του ταπεινού πρεσβυτερίου, δεν θα θεωρούσα ποτέ τον ένοικό του αντικείμενο συμπόνιας, εφόσον διατηρεί τόση οικειότητα με το Ρόουζινγκς».

Η έξαρση των συναισθημάτων του ήταν αδύνατο να εκφραστεί με λόγια. Βημάτιζε, λοιπόν, πάνω κάτω στο δωμάτιο, ενώ η Ελίζαμπεθ κατέβαλλε προσπάθεια να συνδυάσει την ευγένεια με την ειλικρίνεια μέσα σε λίγες, σύντομες φράσεις.

«Πιστεύω, αγαπητή μου εξαδέλφη, ότι όλα όσα θα αναφέρετε στο Χέρτφορντσαϊρ για μας θα είναι εξαιρετικά ευνοϊκά. Θέλω να πιστεύω ότι είστε, τουλάχιστον, σε θέση να το κάνετε. Υπήρξατε σε καθημερινή βάση μάρτυρας των εξαιρετικών περιποιήσεων της λαίδης Κάθριν προς την κυρία Κόλινς. Και πιστεύω ότι, εν κατακλείδι, ο σύζυγος που επέλεξε η φίλη σας δεν ήταν... αλλά καλύτερα να μην πούμε άλλα για το θέμα αυτό. Επιτρέψτε μου μόνο να σας διαβεβαιώσω, αγαπητή μου δεσποινίς Ελίζαμπεθ, ότι εύχομαι μέσα από την καρδιά

μου να βρείτε κι εσείς την ίδια ευτυχία στον γάμο. Η αγαπημένη μου Σάρλοτ κι εγώ έχουμε στα πάντα ομοφυχία και ταύτιση απόψεων. Οι χαρακτήρες και οι αντιλήψεις μας ταιριάζουν εντυπωσιακά. Θα έλεγε κανείς ότι είμαστε πλασμένοι ο ένας για τον άλλο».

Η Ελίζαμπεθ δήλωσε ότι αυτό ήταν η πραγματική ευτυχία και πρόσθεσε με ειλικρίνεια ότι χαιρόταν πολύ για την άνετη οικογενειακή ζωή που ζούσαν. Δεν λυπήθηκε, όμως, καθόλου όταν η συζήτησή τους διακόπηκε από την είσοδο της κυρίας που ήταν το αντικείμενο αυτού του διαλόγου. Καημένη Σάρλοτ! Η Ελίζαμπεθ θλιβόταν που την άφηνε με αυτή την παρέα. Ωστόσο, ήταν δική της επιλογή και έγινε με τα μάτια ανοιχτά. Και, παρόλο που ήταν εμφανώς λυπημένη που έφευγαν οι καλεσμένοι της, δεν έδειχνε να επιζητεί τον οίκτο κανενός. Το σπίτι και τα οικιακά καθήκοντά της, η ενορία και τα πουλερικά της και όλα τα σχετικά εξακολουθούσαν να την ενδιαφέρουν.

Λίγο μετά έφτασε η άμαξα, δέθηκαν στο πάνω μέρος της τα μπαούλα, μέσα τοποθετήθηκαν τα πακέτα και ειδοποιήθηκαν ότι όλα ήταν έτοιμα για την αναχώρηση. Μόλις οι δύο φίλες αποχαιρετίστηκαν συγγινημένες, ο κύριος Κόλινς συνόδε-

ψε την Ελίζαμπεθ μέχρι την άμαξα και, ενώ διέσχιζαν τον κήπο, της ζήτησε να διαβιβάσει σε όλη την οικογένειά της τα ειλικρινή σέβη του, χωρίς να παραλείψει τις απαραίτητες ευχαριστίες για τη φιλοξενία που του παρείχαν τον χειμώνα στο Λόνγκμπουρν. Έστειλε επίσης χαιρετισμούς στον κύριο και την κυρία Γκάρντινερ, αν και δεν είχε την τιμή να τους γνωρίζει. Μετά τη βοήθησε να ανεβεί στην άμαξα, ακολούθησε και η Μα-

ρία, και η πόρτα ήταν έτοιμη να κλείσει, όταν ξαφνικά τους υπενθύμισε, κάπως θορυβημένος, ότι είχαν ξεχάσει να του αφήσουν κάποιο μήνυμα για τις κυρίες του Ρόουζινγκς.

«Παρ' όλα αυτά», πρόσθεσε, «φραντάζομαι ότι θα επιθυμείτε να τους μεταφέρω τα ταπεινά σας σέβη, καθώς και την ευγνωμοσύνη σας για την καλοσύνη που σας έδειξαν όσο ήσασταν εδώ».

Η Ελίζαμπεθ δεν είχε καμιά αντίρρηση, έτσι η πόρτα επιτέλους έκλεισε και η άμαξα ξεκίνησε.

«Θεέ μου!» αναφώνησε η Μαρία, ύστερα από σιγή λίγων λεπτών, «λες και πέρασαν μια δυο μέρες από τότε που ήρθαμε! Κι όμως, συνέβησαν τόσα».

«Πάρα πολλά, μάλιστα», είπε η συνταξιδιώτισσά της, αναστενάζοντας.

«Φάγαμε εννέα φορές στο Ρόουζινγκς και πήραμε και δύο φορές το τσάι μας εκεί! Πόσα έχω να τους διηγηθώ!»

Η Ελίζαμπεθ πρόσθεσε από μέσα της: *Και πόσα έχω να αποσιωπήσω εγώ!*

Το ταξίδι κύλησε χωρίς πολλές κουβέντες ή κάποιο απρόοπτο. Σε τέσσερις ώρες από τη στιγμή που έφυγαν από το Χάνσφορντ βρίσκονταν στο σπίτι του κυρίου Γκάρντινερ, όπου θα έμεναν μερικές μέρες.

Η Τζέιν έδειχνε πολύ καλά, αλλά η Ελίζαμπεθ είχε πολύ λίγο χρόνο στη διάθεσή της –όσο τους περίσσευε από τις συνεχείς εξόδους που είχε κανονίσει η καλή τους θεία– για να μελετήσει την όψη της. Η Τζέιν, όμως, θα επέστρεφε μαζί της στο Λόνγκμπουρν και η Ελίζαμπεθ είχε μπροστά της όλο τον χρόνο να της μιλήσει εκεί για όλα.

Στο μεταξύ, χρειάστηκε να καταβάλει μεγάλη προσπάθεια ώστε να μην της μιλήσει για την πρόταση γάμου του κυρίου Ντάρσι πριν φτάσουν στο Λόνγκμπουρν. Ήταν τόσο μεγάλος πειρασμός να ξέρει ότι μπορούσε να της αποκαλύψει κάτι που γνώριζε ότι θα εξέπληττε τόσο την Τζέιν και που, ταυτόχρονα, θα ικανοποιούσε πολύ όση από τη ματαιοδοξία της συνέχιζε να μην κάμπτεται από τη λογική της. Τίποτα δεν θα μπορούσε να νικήσει αυτόν τον πειρασμό, εκτός από τη βεβαιότητα ότι οι εκμυστηρεύσεις αυτές απαιτούσαν πολύ χρόνο και τον φόβο ότι, αν άνοιγε το θέμα, μπορεί να της ξέφευγε για τον Μπίνγκλεϊ κάτι που θα μπορούσε να στενοχωρήσει ακόμη περισσότερο την αδελφή της.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 39

Ηταν η δεύτερη εβδομάδα του Μαΐου, όταν οι τρεις νεαρές κυρίες αναχώρησαν τελικά από την Γκρέιστσερτς Στριτ για την πόλη, στο Χέρτφορντσαϊρ. Ενώ πλησίαζαν προς το πανδοχείο όπου είχε κανονιστεί να τους συναντήσει η άμαξα του κυρίου Μπένετ, αντιλήφθηκαν, προς απόδειξη της συνέπειας του αμαξά, την Κίτι και τη Λίντια να τις κοιτάζουν από το παράθυρο μιας τραπεζαρίας στον πάνω όροφο. Τα δύο κορίτσια περίμεναν εκεί πάνω από μία ώρα και περνούσαν πολύ ευχάριστα, καθώς επισκέφτηκαν ένα καπελάδικο που βρισκόταν απέναντι, παρακολούθησαν τους στρατιώτες της φρουράς και δοκίμασαν μια σαλάτα.

Αφού καλωσόρισαν τις αδελφές τους, τους παρουσίασαν με θριαμβευτικό ύφος ένα τραπέζι με πιάτα κρύου κρέατος, σαν αυτά που συνήθως σερβίρουν στα πανδοχεία, φωνάζοντας:

«Δεν είναι υπέροχο; Είδατε τι έκπληξη σας ετοιμάσαμε!»

«Και θέλουμε να σας κεράσουμε όλους», πρόσθεσε η Λίντια. «Μόνο που πρέπει να μας δανείσετε λεφτά, γιατί τα δικά μας τα ξοδέψαμε στο κατάστημα απέναντι». Και δείχνοντας τις αγορές τους, είπε: «Κοιτάξτε, αγόρασα αυτό το καπέλο. Δεν μου φαίνεται και πολύ ωραίο, αλλά σκέφτηκα ότι δεν θα πείραζε να το πάρω. Μόλις φτάσουμε στο σπίτι, θα το διαλύσω και θα δω μήπως μπορέσω να το κάνω κάπως καλύτερο».

Όταν οι αδελφές της το χαρακτήρισαν «άσχημο», εκείνη πρόσθεσε εντελώς αδιάφορη:

«Ναι, αλλά το κατάστημα είχε και μερικά άλλα, ακόμη πιο άσχημα. Όταν αγорάσω καμιά ωραία μεταξωτή κορδέλα και του τη βάλω, νομίζω ότι θα γίνει πολύ νόστιμο. Εξάλλου, δεν έχει και πολλή σημασία τι θα φοράμε φέτος το καλοκαίρι, αφού το -σαίρ θα φύγει από το Μέριτον σε δύο βδομάδες από σήμερα».

«Ωστε φεύγουν!» αναφώνησε η Ελίζαμπεθ με την πιο μεγάλη ικανοποίηση.

Περηφάνια και προκατάληψη

«Θα στρατοπεδεύσουν κοντά στο Μπράιτον. Μακάρι να μας πάει ο μπαμπάς εκεί το καλοκαίρι! Είναι υπέροχη ιδέα και τολμώ να πω ότι δεν θα κόστιζε τίποτα. Και η μαμά θα ήθελε πολύ να πάει! Μόνο σκεφτείτε πόσο απαίσιος θα είναι το καλοκαίρι, αν δεν πάμε».

Ναι, σκέφτηκε η Ελίζαμπεθ, θα ήταν πράγματι υπέροχη ιδέα και θα μας αποτελείωνε με τη μία. Θεέ και Κύριε! Το Μπράιτον και ένα ολόκληρο στρατόπεδο, όλο δικό μας! Εδώ παραλίγο να αφανιστούμε στο Μέριτον, με ένα μίζερο σύνταγμα της Εθνοφυλακής κι έναν χορό τον μήνα!

«Και τώρα σας έχω μερικά νέα», είπε η Λίντια, ενώ καθόταν στο τραπέζι. «Τι νομίζετε ότι έγινε; Τα νέα μου είναι εξαίσια, καταπληκτικά και για ένα πρόσωπο που συμπαθούμε όλοι μας».

Η Τζέιν και η Ελίζαμπεθ κοιτάχτηκαν και είπαν στον σερβιτόρο ότι δεν χρειαζόταν να μείνει άλλο. Η Λίντια γέλασε και είπε:

«Α! τυπικές και διακριτικές όπως πάντα! Δεν θέλετε να ακούσει ο σερβιτόρος, λες και νοιά-

ζεται για το τι θα πω εγώ! Μάλλον θα πρέπει να ακούει πολύ χειρότερα πράγματα από αυτά που έχω εγώ να σας ανακοινώσω. Αφήστε που ήταν και πολύ άσχημος! Έκανε καλά και έφυγε. Ποτέ μου δεν είχα ξαναδεί τόσο πεταχτό πιγούνι. Λοιπόν, ακούστε τώρα τα νέα. Αφορούν τον αγαπημένο μας κύριο Γουίκαμ και πολύ που θα νοιαζόταν ο σερβιτό-

ρος μας! Δεν υπάρχει κίνδυνος να παντρευτεί ο Γουίκαμ τη Μέρι Κινγκ. Πώς σας φάνηκε αυτό; Η Μέρι Κινγκ πήγε στον θείο της στο Λίβερπουλ και θα μείνει εκεί. Ο Γουίκαμ γλίτωσε».

«Το ίδιο και η Μέρι Κινγκ!» πρόσθεσε η Ελίζαμπεθ, «απαλλάχτηκε από μια λάθος σχέση, από οικονομικής άποψης».

«Είναι πολύ χαζή που φεύγει, αφού της άρεσε».

«Εγώ, πάντως, ελπίζω να μην υπάρχει δυνατή αγάπη από καμιά πλευρά», είπε η Τζέιν.

«Από τη δική του είμαι σίγουρη ότι δεν υπάρχει. Σας το εγγυώμαι, δεν του καιγόταν καρφάκι. Ποιος μπορεί να ενδιαφερόταν, άλλωστε, για ένα τέτοιο τέρας, γεμάτο φακίδες;»

Η Ελίζαμπεθ σοκαρίστηκε στη σκέψη ότι, παρόλο που η ίδια θα ήταν ανίκανη να εκφραστεί με τόσο άκομφο τρόπο, στην καρδιά της έτρεφε ένα εξίσου άκομφο συναίσθημα, που μέχρι τότε θεωρούσε μάλιστα και γενναιόδωρο.

Μόλις έφαγαν και πλήρωσαν, οι δύο μεγαλύτερες ειδοποίησαν την άμαξα. Και αφού δοκίμασαν διάφορους τρόπους, όλη η συντροφιά, με τις κούτες, τις βαλίτσες, τα πακέτα και τις ανεπιθύμητες –από όλες– αγορές της Κίτι και της Λίντια, κατάφερε τελικά να βολευτεί.

«Τι ωραία που στριμωχτήκαμε!» αναφώνησε η Λίντια. «Πολύ χαίρομαι που αγόρασα το καπέλο μου και έτσι έχουμε ένα κουτί παραπάνω! Ας βολευτούμε, λοιπόν, να κουτσομπολέψουμε και να διασκεδάσουμε μέχρι να φτάσουμε στο σπίτι. Κατ' αρχάς θα μας πείτε τι έγινε μ' εσάς από τότε που φύγατε. Γνωρίσατε κανέναν ωραίο άντρα; Είχατε κανένα φλερτ; Έτρεφα την ελπίδα ότι μία από τις δύο τουλάχιστον θα είχε βρει σύζυγο. Η Τζέιν σε λίγο καιρό θα είναι γεροντοκόρη, σας το λέω. Κοντεύει τα είκοσι τρία! Θεέ μου, πόσο θα ντρεπόμουν αν ήμουν είκοσι τρία και δεν είχα παντρευτεί ακόμα. Δεν μπορείτε να φανταστείτε πόσο πολύ θέλει να βρείτε επιτέλους άντρα και η θεία Φίλιπς. Λέει ότι η Λίζι θα έπρεπε να είχε παντρευτεί τον κύριο Κόλινς. Εμένα, όμως, δεν νομίζω ότι θα μου άρεσε πολύ αυτό. Θεούλη μου! Πόσο θα ήθελα να παντρευτώ πριν από σας και να σας συνοδεύω εγώ στους χορούς! Θα ήταν θαύμα! Περάσαμε τόσο ωραία προχτές στου συνταγματάρχη Φόρστερ. Είχαμε πάει με την Κίτι από το πρωί και η κυρία Φόρστερ μάς υποσχέθηκε ότι θα έδινε έναν μικρό χορό το βράδυ. (Παρεμπιπτόντως, η κυρία Φόρστερ κι εγώ είμαστε πολύ καλές φίλες!) Κάλεσε, λοιπόν, τις δύο Χάρινγκτον, αλλά η Χάριετ είναι άρρωστη κι έτσι η Πεν αναγκάστηκε να έρθει μόνη της. Και τι λέτε ότι κάναμε τότε; Ντύσαμε τον Τσάμπερλεν με γυναικεία ρούχα, για να νομίσουν όλοι ότι είναι γυναίκα. Τι φοβερή

πλάκα! Δεν το ήξερε κανείς, εκτός από τον συνταγματάρχη και την κυρία Φόρστερ, την Κίτι, εμένα και τη θεία, αφού αναγκαστήκαμε να της ζητήσουμε να μας δανείσει ένα φόρεμά της. Δεν μπορείτε να φανταστείτε τι όμορφη που ήταν. Όταν ήρθαν ο Ντένι, ο Γουίκαμ, ο Πρα και δυο τρεις άλλοι αξιωματικοί, κανείς δεν τον κατάλαβε. Θεέ μου! Πόσο γέλασα! Και η κυρία Φόρστερ, γέλασε κι αυτή με την καρδιά της! Κάποια στιγμή νόμιζα ότι θα πεθάνω από τα γέλια. Αυτό τους έκανε να υποψιαστούν ότι κάτι δεν πήγαινε καλά και, ύστερα από λίγο, κατάλαβαν τι γινόταν».

Με παρόμοιες ιστορίες από τις συγκεντρώσεις τους και τις ωραίες φάρσες τους, αλλά και με λίγη βοήθεια από την Κίτι σε σχόλια και υπονοούμενα, η Λίντια προσπαθούσε να διασκεδάσει τις άλλες τρεις συνταξιδιώτισσές της όλη την ώρα του ταξιδιού τους ως το Λόνγκμπουρν. Η Ελίζαμπεθ άκουγε όσο λιγότερα μπορούσε, αλλά δεν γινόταν να μην προσέξει πόσο συχνά αναφερόταν το όνομα του Γουίκαμ.

Η υποδοχή που τις περίμενε ήταν πολύ θερμή. Η κυρία Μπένετ διαπίστωσε ενθουσιασμένη ότι η Τζέιν ήταν το ίδιο όμορφη όπως και πριν, ενώ, στη διάρκεια του δείπνου, ο κύριος Μπένετ είπε αυθόρμητα στην Ελίζαμπεθ, πάνω από μια φορά:

«Πόσο χαίρομαι που επέστρεψες, Λίτι».

Η παρέα που συγκεντρώθηκε στην τραπεζαρία ήταν μεγάλη, αφού είχαν έρθει και όλοι σχεδόν οι Λούκας για να υποδεχτούν τη Μαρία και να μάθουν τα νέα. Συζητήθηκαν πολλά θέματα. Η λαίδη Λούκας ρωτούσε τη Μαρία, που καθόταν στην άλλη άκρη του τραπέζιού, για τη ζωή και τα πουλερικά της μεγαλύτερης κόρης της. Η κυρία Μπένετ είχε στρέψει την προσοχή της σε δύο θέματα ταυτόχρονα: από τη μια παρακολουθούσε την Τζέιν, που καθόταν λίγο πιο πέρα και μιλούσε για τις τελευταίες τάσεις της μόδας στο Λονδίνο, και από την άλλη μετέφερε όσα άκουγε στις νεότερες δεσποινίδες Λούκας. Ενώ η Λίντια, με φωνή που κάλυπτε όλες τις άλλες, απαριθμούσε, για όποιον ενδιαφερόταν, τις ωραίες στιγμές που πέρασαν εκείνο το πρωί.

«Ω! Μέρι!», είπε, «μακάρι να ερχόσουν κι εσύ μαζί μας. Είχε πολλή πλάκα! Όταν ταξιδεύαμε, η Κίτι κι εγώ κατεβάσαμε τις κουρτίνες και κάναμε ό,τι δεν πρέπει να κάνουν μέσα στην άμαξα. Και θα πηγαίναμε έτσι όλη τη διαδρομή, αλλά η Κίτι άρχισε να μη νιώθει

καλά και, όταν φτάσαμε στο Τζορτζ, νομίζω ότι είχαμε την πιο καταπληκτική ιδέα και κεράσαμε τις άλλες τρεις το καλύτερο κρύο φαγητό του κόσμου. Αν είχες έρθει κι εσύ, θα κερνούσαμε κι εσένα. Και μετά, όταν φύγαμε, είχαμε πολλή πλάκα! Νόμιζα ότι τελικά η άμαξα δεν θα μας χωρούσε. Κόντευα να πεθάνω από τα γέλια! Και μετά, σε όλη τη διαδρομή, είχαμε πολύ κέφι και μιλούσαμε και γελούσαμε τόσο δυνατά, που σίγουρα θα μας άκουγαν δέκα μίλια μακριά!»

Η Μέρι απάντησε πολύ σοβαρά:

«Δεν θα μου περνούσε από το μυαλό να αγνοήσω όλες αυτές τις απολαύσεις, αγαπημένη μου αδελφή! Δεν υπάρχει αμφιβολία ότι σ' αυτά αρέσκονται οι περισσότεροι γυναικείοι χαρακτήρες. Ομολογώ, όμως, ότι εμένα δεν με ελκύουν. Θα μου άρεσε απείρως περισσότερο ένα βιβλίο».

Από την απάντηση αυτή, ωστόσο, η Λίντια δεν άκουσε λέξη. Σπάνια παρακολουθούσε κάποιον για πάνω από μισό λεπτό, τη δε Μέρι την αγνοούσε πάντα τελείως.

Το απόγευμα, η Λίντια και τα υπόλοιπα κορίτσια επέμεναν να πάνε στο Μέριτον, για να δουν τι γινόταν εκεί. Αλλά η Ελίζαμπεθ αντέδρασε έντονα στο σχέδιο αυτό. Δεν ήθελε να δώσουν το δικαίωμα στον κόσμο να λέει ότι οι δεσποινίδες Μπένετ δεν πρόλαβαν καλά καλά να επιστρέψουν στο σπίτι τους και άρχισαν πάλι να τρέχουν πίσω από τους αξιωματικούς. Η αντίδρασή της οφειλόταν και σε έναν ακόμη λόγο. Έτρεμε στην ιδέα μιας συνάντησης με τον Γουίκαμ και ήταν αποφασισμένη να τον αποφύγει, όσο αυτό ήταν δυνατό. Η αναχώρηση του συντάγματος τις επόμενες μέρες ήταν πολύ παρηγορητική για την Ελίζαμπεθ. Σε δεκαπέντε μέρες θα είχαν φύγει και τότε ήλπιζε ότι δεν θα υπήρχε τίποτα να τη βασανίζει αναφορικά με αυτόν.

Δεν είχε μείνει πολλές ώρες στο σπίτι, όταν ανακάλυψε ότι το σχέδιο για το Μπράιτον, αυτό που είχε αναφέρει η Λίντια στο πανδοχείο, ήταν κάτι που οι γονείς της συζητούσαν συχνά. Η Ελίζαμπεθ κατάλαβε αμέσως ότι ο πατέρας της δεν είχε καμία πρόθεση να υποκύψει σε αυτή την επιθυμία. Απαντούσε, όμως, τόσο μπερδεμένα και αόριστα, που η μητέρα της, αν και συχνά απογοητευόταν, δεν παραιτήθηκε στιγμή από την ιδέα ότι στο τέλος θα τον έπειθε.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 40

Η ανυπομονησία της Ελίζαμπεθ να ενημερώσει την Τζέιν για όσα είχαν συμβεί δεν μπορούσε πια να νικηθεί. Τελικά, αφού αποφάσισε να της κρύψει κάθε λεπτομέρεια που την αφορούσε και, αφού την προετοίμασε για την έκπληξη που την περίμενε, το επόμενο πρωί της εξιστόρησε τα βασικά σημεία της συνάντησής της με τον κύριο Ντάρσι.

Η έκπληξη της δεσποινίδας Μπένετ μετριάστηκε γρήγορα λόγω της συμπαράστασης προς την αδελφή της, κάτι που έκανε να φαίνεται απολύτως φυσιολογικός ο μεγάλος θαυμασμός της για την Ελίζαμπεθ. Όση απέμεινε έσβησε κι αυτή σύντομα, υπό το βάρος άλλων συναισθημάτων. Λυπήθηκε που ο κύριος Ντάρσι εξέφρασε τα αισθήματά του με έναν τρόπο που δύσκολα θα μπορούσε να τον βοηθήσει. Και η θλίψη της έγινε ακόμη μεγαλύτερη στη σκέψη της δυστυχίας που σίγουρα θα του προκάλεσε η απόρριψη της αδελφής της.

«Αυτή η σιγουριά ότι θα πετύχει ήταν μεγάλο λάθος του», είπε. «Και, τουλάχιστον, ας μην το έδειχνε. Φαντάσου μόνο το μέγεθος της απογοήτευσής του τώρα, ύστερα από αυτή τη σιγουριά».

«Πράγματι», απάντησε η Ελίζαμπεθ. «Τον λυπάμαι από τα βάθη της καρδιάς μου. Διαθέτει, όμως, κι άλλα συναισθήματα που προφανώς θα τον βοηθήσουν να ξεπεράσει σύντομα το ενδιαφέρον του για μένα. Μήπως με κατηγορείς που αρνήθηκα την πρότασή του;»

«Να σε κατηγορήσω! Φυσικά και όχι!»

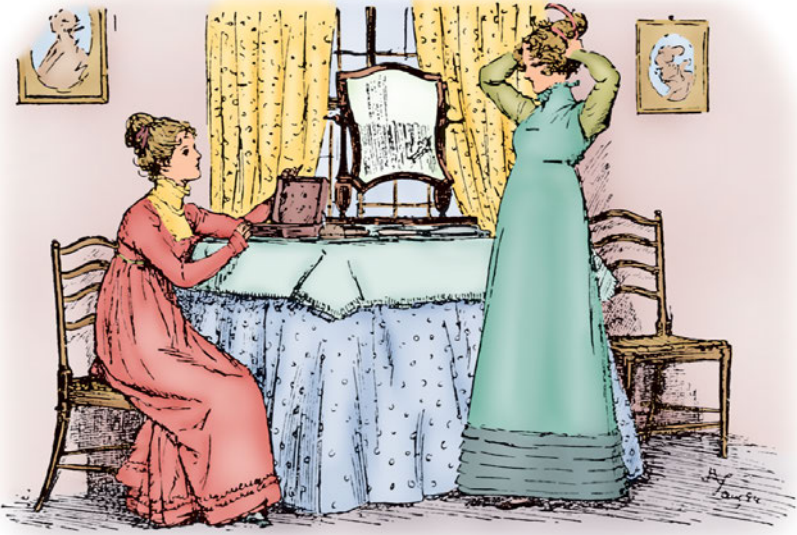
«Με κατηγορείς, όμως, που μίλησα τόσο ένθερμα για τον Γουίκαμ.»

«Όχι. Δεν είμαι βέβαιη αν τελικά ήταν λάθος που του είπες όσα του είπες».

«Θα βεβαιωθείς, όμως, όταν ακούσεις τι συνέβη την επόμενη μέρα».

Έτσι, της μίλησε για το γράμμα, επαναλαμβάνοντας όλο το περιεχόμενό του σχετικά με τον Τζορτζ Γουίκαμ. Τι πλήγμα ήταν για την καημένη την Τζέιν, που, ακόμη και τον γύρο του κόσμου να έκανε, δεν θα πίστευε ποτέ ότι ολόκληρο το ανθρώπινο είδος

θα μπορούσε να έχει την κακία που έδειχνε να συγκεντρώνεται σε ένα μόνο άτομο. Ακόμη και η δικαίωση του Ντάρσι, παρόλο που την ικανοποιούσε, δεν μπορούσε να την παρηγορήσει ύστερα από αυτή την αποκάλυψη. Αγwonίστηκε με ζήλο να αποδείξει το ενδεχόμενο λάθους και έβαλε τα δυνατά της να αθώσει τον έναν χωρίς να καταδικάσει τον άλλο.

«Είναι ανώφελο», είπε η Ελίζαμπεθ. «Ποτέ δεν θα καταφέρεις να απαλλάξεις και τους δύο. Κάνε την επιλογή σου, αλλά θα πρέπει να αρκεστείς στον έναν. Έχουν και οι δυο μαζί τόση αξία όση χρειάζεται για να χαρακτηρίσουμε καλό άνθρωπο τουλάχιστον τον έναν. Τελευταία, μάλιστα, η πλάστιγγα έχει αρχίσει να γέρνει εμφανώς. Εγώ, από την πλευρά μου, τείνω να πιστεύω την εκδοχή του κυρίου Ντάρσι. Πρέπει, όμως, να αποφασίσεις μόνη σου».

Χρειάστηκε να περάσει πολλή ώρα για να κάνει την Τζέιν να χαμογελάσει λίγο.

«Δεν θυμάμαι να έχω σοκαριστεί ποτέ άλλοτε τόσο πολύ», είπε τότε εκείνη. «Ο Γουίκαμ! Να είναι τόσο ελεεινός! Είναι σχεδόν απίστευτο. Και ο καημένος ο κύριος Ντάρσι! Καλή μου Λίτσι, σκέψου πόσο θα έχει υποφέρει. Να πάρει τέτοια απογοήτευση! Και μάλιστα γνωρίζοντας πόσο κακή γνώμη έχεις γι' αυτόν! Να φτάσει στο σημείο να σου εξιστορήσει μια τόσο φρικτή περιπέτεια της ίδιας του

της αδελφής! Είναι αληθινά πολύ θλιβερό. Είμαι βέβαιη ότι κι εσύ αισθάνεσαι το ίδιο».

«Ω όχι. Η θλίψη μου και η συμπόνια μου εξαφανίζονται εντελώς, όταν βλέπω εσένα γεμάτη και από τα δύο. Γνωρίζω τη γενναιοδωρία σου και ξέρω ότι θα τον δικαιώσεις σε τέτοιον βαθμό, που η γαλήνη μου και η αδιαφορία μου θα αυξάνονται συνεχώς. Χάρη στη δική σου γενναιοδωρία, εγώ μπορώ να είμαι πιο συγκρατημένη. Και αν συνεχίσεις να θρηνείς λίγο ακόμη, η καρδιά μου θα γίνει ελαφριά σαν πούπουλο».

«Τον κακόμοιρο τον Γουίκαμ! Κι έχει μια τόσο καλοσυνάτη έκφραση στο πρόσωπό του! Είναι τόσο εγκάρδιος, τόσο ευγενικός».

«Δεν υπάρχει αμφιβολία ότι στην ανατροφή αυτών των δύο ανθρώπων έγινε κάποιο σοβαρό σφάλμα. Ο ένας πήρε όλη την καλοσύνη και ο άλλος μόνο την εικόνα της».

«Εγώ, σε αντίθεση με σένα, ποτέ δεν πίστεψα ότι ο κύριος Ντάρσι υστερούσε ως προς την εικόνα της καλοσύνης».

«Κι όμως, εγώ νόμιζα ότι ήμουν εξαιρετικά έξυπνη που τον αντιπάθησα τόσο πολύ και μάλιστα χωρίς κανέναν εμφανή λόγο. Αυτός ο άνθρωπος σε εμπνέει, σου δίνει συνεχώς την ευκαιρία να κάνεις πνεύμα, καταλαβαίνεις τι εννοώ. Όταν αντιπαθείς κάποιον μ' αυτόν τον τρόπο, γίνεσαι συνέχεια προσβλητικός, δεν λες ποτέ κάτι δίκαιο, ενώ, όταν ειρωνεύεσαι διαρκώς κάποιον, δεν μπορεί, όλο και κάτι έξυπνο θα πεις».

«Λίχι, όταν διάβασες πρώτη φορά αυτό το γράμμα, είμαι βέβαιη ότι δεν το αντιμετώπισες όπως τώρα».

«Πράγματι, δεν μπόρεσα. Ένωσα πολύ άσχημα. Ένωσα πάρα πολύ άσχημα, δυστυχισμένη θα μπορούσα να πω. Και δεν είχα κανέναν για να του πω πώς αισθανόμουν, δεν υπήρχε η Τζέιν εκεί για να με παρηγορήσει και να μου πει ότι δεν συμπεριφέρθηκα έτσι βασιζόμενη στην αδυναμία μου, στη ματαιοδοξία μου, ότι δεν φέρθηκα ανόητα όπως νομίζω ότι φέρθηκα! Ω! πόσο πολύ μου έλειπες!»

«Δεν έκανες καλά όμως που μίλησες με τόσο βαριές εκφράσεις στον κύριο Ντάρσι για το θέμα του Γουίκαμ, ειδικά τώρα που αντιλαμβάνεσαι ότι ήσουν τόσο άδικη».

«Ασφαλώς. Αλλά το ότι δεν έκανα καλά και μίλησα τόσο άσχημα ήταν τελικά φυσιολογικό, αν λάβουμε υπόψη μας τις προκαταλήψεις που είχα τόσο καιρό. Υπάρχει, όμως, ένα θέμα για το οποίο θέλω

να ακούσω τη συμβουλή σου. Θέλω να μου πεις αν είναι σωστό να ενημερώσω τους δικούς μας για το ποιόν του Γουίκαμ».

Η δεσποινίς Μπένετ σιώπησε για λίγο και ύστερα απάντησε:

«Δεν νομίζω ότι υπάρχει λόγος να τον εκθέσουμε σε τέτοιον βαθμό. Εσύ τι πιστεύεις;»

«Ότι δεν πρέπει να το κάνουμε. Ο κύριος Ντάρσι δεν μου έδωσε το δικαίωμα να ανακοινώσω και σε άλλους αυτά που μου είπε. Απεναντίας, μάλιστα. Μου ζήτησε να μην πω σε κανέναν τις λεπτομέρειες για την υπόθεση της αδελφής του. Επομένως, αν προσπαθήσω να ανοίξω τα μάτια του κόσμου σχετικά με όλες τις πράξεις του κυρίου Γουίκαμ, κανείς τελικά δεν θα με πιστέψει. Η προκατάληψη που κυνηγά τον κύριο Ντάρσι είναι τόσο ακλόνητη, που, αν επιχειρούσαμε να τον παρουσιάσουμε κάπως πιο θετικά, τουλάχιστον οι μισοί σοβαροί άνθρωποι του Μέριτον θα καταρρακώνονταν. Δεν μπορώ να το κάνω. Ο Γουίκαμ σύντομα θα φύγει. Επομένως, για κανέναν δεν θα έχει πια σημασία το ποιόν του. Κάποια στιγμή στο μέλλον, όλα θα αποκαλυφθούν και τότε θα γελάσουμε με την ανοησία τους, επειδή τόσο καιρό δεν είχαν καταλάβει τίποτα. Προς το παρόν, όμως, δεν θα πω λέξη».

«Έχεις απόλυτο δίκιο. Αν η συμπεριφορά του μαθευόταν, μπορεί να καταστρεφόταν η ζωή του. Μπορεί, τώρα που μιλάμε, να έχει μετανιώσει για ό,τι έκανε, να παλεύει να διορθώσει τον χαρακτήρα του. Δεν πρέπει να τον οδηγήσουμε στην απόγνωση».

Οι ταραγμένες σκέψεις της Ελίζαμπεθ ανακουφίστηκαν κάπως με αυτή τη συζήτηση. Απαλλάχτηκε από το βάρος δύο μυστικών που τη βάραιναν για δύο ολόκληρες βδομάδες και τώρα πια ήξερε ότι, όποτε αισθανόταν την ανάγκη να το ξανασυζητήσει, στο πρόσωπο της Τζέιν θα έβρισκε μια καλή ακροάτρια. Υπήρχε, όμως, και κάτι ακόμη, κάτι που έμενε κρυφό και που λόγοι σύνεσης δεν της επέτρεπαν να αποκαλύψει. Δεν τολμούσε να μιλήσει στην αδελφή της για το υπόλοιπο περιεχόμενο του γράμματος του κυρίου Ντάρσι, ούτε να της εξηγήσει πόσο πολύ ενδιαφερόταν γι' αυτήν ο φίλος του. Αυτό έπρεπε να μείνει μυστικό. Η Ελίζαμπεθ καταλάβαινε ότι το μόνο που θα δικαιολογούσε την αποκάλυψη του συγκεκριμένου μυστικού θα ήταν η πλήρης αποκατάσταση των σχέσεων ανάμεσα στους δύο άμεσα ενδιαφερομένους. Και τότε, είπε μέσα της, αν κατά τύχη συμβεί ποτέ αυτό το τόσο απίθανο ενδεχόμενο, αυτά που έχω να πω εγώ,

ο Μπίνγκλεϊ θα μπορέσει να τα πει με κάπως πιο ευχάριστο τρόπο. Εγώ θα είμαι ελεύθερη να αναφέρω αυτή την ιστορία, μόνο όταν χάσει πλέον όλη την αξία της.

Τώρα που βρισκόταν και πάλι στο σπίτι της, είχε την άνεση να εκτιμήσει την πραγματική ψυχολογική κατάσταση της αδελφής της. Η Τζέιν δεν ήταν ευτυχημένη. Εξακολουθούσε να τρέφει πολύ τρυφερά αισθήματα για τον Μπίνγκλεϊ. Και αφού ήταν η πρώτη της φορά που ερωτευόταν, το ενδιαφέρον της είχε όλο τον ενθουσιασμό της πρώτης αγάπης, ενώ, λόγω χαρακτήρα και ηλικίας, είχε και μεγαλύτερη διάρκεια από ό,τι συνήθως οι πρώτες αγάπες. Ήταν τόσο βαθιά προσηλωμένη στην ανάμνησή του και τόσο πολύ τον ξεχώριζε από τους άλλους άνδρες, που χρειάστηκε να επιστρατεύσει όλη τη

σύνεση και το ενδιαφέρον της για τα συναισθήματα των φίλων της, ώστε να μην αφήσει τη λύπη της να επηρεάσει την υγεία και τη γαλήνη της.

«Λοιπόν, Λίτσι», είπε μια μέρα η κυρία Μπένετ, «ποια είναι η δική σου γνώμη για τη θλιβερή υπόθεση της Τζέιν; Εγώ, πάντως, αποφάσισα να μη μιλήσω γι' αυτό σε κανέναν. Το είπα, μάλιστα, και στην αδελφή μου τη Φίλιπς τις προάλλες. Αυτό που δεν κατάφερα, όμως, να μάθω είναι αν η Τζέιν τον συνάντησε τελικά στο Λονδίνο. Τέλος πάντων, ο νεαρός είναι απαράδεκτος και δεν νομίζω ότι υπάρχει πιθανότητα να παντρευτούν. Κανείς δεν ανέφερε κάτι για πιθανή επιστροφή του στο Νέδερφιλντ το καλοκαίρι. Και σε διαβεβαιώ ότι ρώτησα όποιον θεώρησα πιθανό να ξέρει».

«Δεν νομίζω ότι πρόκειται να γυρίσει ποτέ πίσω στο Νέδερφιλντ».

«Εντάξει, λοιπόν! Ας κάνει ό,τι του αρέσει. Έτσι κι αλλιώς κανείς δεν θέλει να τον δει εδώ. Αν κι εγώ δεν θα πάψω να λέω ότι φέρθηκε απαίσια στην κόρη μου. Κι αν ήμουν εγώ στη θέση της, δεν θα είχα ανεχτεί κάτι τέτοιο! Τέλος πάντων! Εγώ παρηγοριέμαι με την ιδέα ότι, έτσι που έχει ραγίσει η καρδιά της Τζέιν, δεν πρόκειται να ζήσει για πολύ ακόμη, και τότε ο κύριος αυτός θα μετανιώσει πικρά για ό,τι της έκανε».

Επειδή η Ελίζαμπεθ δεν μπορούσε να παρηγορηθεί ελπίζοντας κάτι τέτοιο για την αδελφή της, προτίμησε να μην απαντήσει.

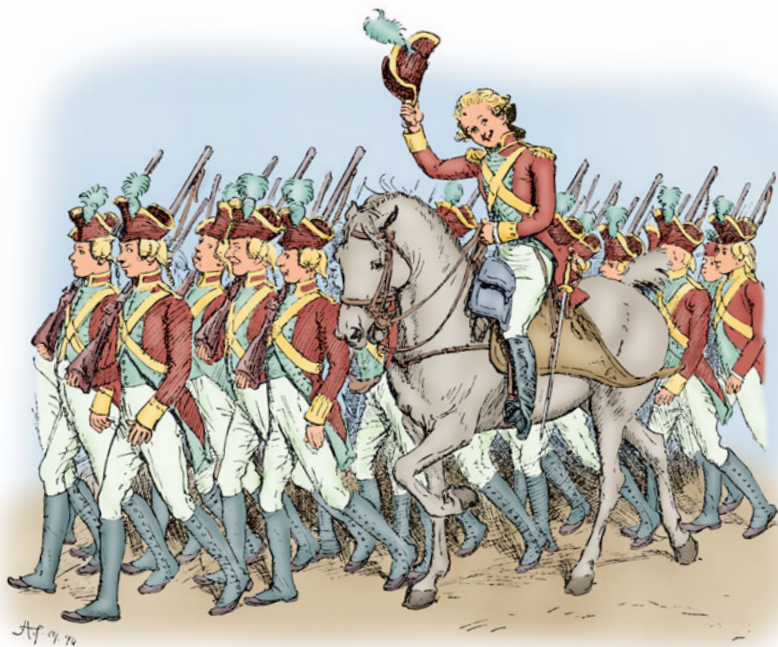
«Λοιπόν, Λίζι», συνέχισε η μητέρα της αμέσως μετά, «οι Κόλινς ζουν καλά, ε; Πάντως, εύχομαι μόνο να κρατήσει. Και τι συνηθίζουν να τρώνε; Η Σάρλοτ είναι πολύ οικονόμα. Αν της κόβει το μισό απ' όσο κόβει στη μητέρα της, θα κάνει μεγάλη οικονομία. Είμαι σίγουρη ότι στο δικό της σπίτι δεν θα γίνονται καθόλου σπατάλες».

«Είναι αλήθεια. Καθόλου».

«Βεβαίως, αυτό σημαίνει καλή διαχείριση. Σίγουρα. Θα προσέχουν να μην ξοδεύουν πιο πολλά απ' όσα μπαίνουν στο σπίτι. Σε τέτοιους ανθρώπους τα χρήματα δεν λείπουν ποτέ. Αλλά τι θα καταλάβουν που δεν θα τους λείψουν; Φαντάζομαι δεν θα παραλείπουν να συζητάνε για το πώς θα γίνει δικό τους το Λόνγκμπουρν μόλις πεθάνει ο πατέρας σου. Τολμώ να πω ότι θα το θεωρούν ήδη δικό τους, όποτε γίνεται αυτή η κουβέντα».

«Είναι πάντως ένα ζήτημα που δεν μπορούσαν να θίξουν μπροστά μου».

«Ασφαλώς. Και θα ήταν πολύ παράξενο αν το έκαναν. Αλλά δεν έχω καμία αμφιβολία ότι μεταξύ τους το συζητάνε συχνά. Εφόσον μπορούν να έχουν ήσυχη τη συνείδησή τους με ένα υποστατικό που δεν τους ανήκει με τον νόμο, τόσο το καλύτερο. Εγώ, πάντως, θα ντρεπόμουν αν είχα ένα υποστατικό που βρέθηκε στα χέρια μου επειδή ήταν κληροδότημα».

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 41

Η πρώτη εβδομάδα της επιστροφής τους πέρασε γρήγορα. Άρχισε η δεύτερη. Ήταν η τελευταία εβδομάδα της διαμονής του συντάγματος στο Μέριτον και το ηθικό όλων των νεαρών κυριών της περιοχής έπεφτε με ιλιγγιώδη ταχύτητα. Η μελαγχολία ήταν σχεδόν καθολική. Οι μεγαλύτερες δεσποινίδες Μπένετ ήταν οι μόνες που μπορούσαν να τρώνε, να πίνουν, να κοιμούνται και γενικότερα να ακολουθούν το συνηθισμένο καθημερινό τους πρόγραμμα. Η Κίτι και η Λίντια επέκριναν συχνά με δηκτικά σχόλια την απάθεια αυτή, καθώς η δυστυχία τους ήταν απερίγραπτη, εφόσον το μυαλό τους δεν μπορούσε να συνειδητοποιήσει πώς μπορούσαν να είναι τόσο αναίσθητα κάποια μέλη της οικογένειάς τους.

«Θεέ μου! Τι θα απογίνουμε; Τι θα κάνουμε;» αναστέναζαν συνέχεια πικραμένες για το κακό που τις βρήκε. «Πώς μπορείς και χαμογελάς, Λίτσι;»

Η στοργική μητέρα τους συμεριζόταν τον πόνο τους και θυμόταν

πόσο είχε υποφέρει και η ίδια σε κάποια ανάλογη περίπτωση, πριν από είκοσι πέντε χρόνια.

«Να ξέρετε», είπε, «ότι έκλαιγα δύο μέρες συνέχεια όταν έφυγε το σύνταγμα του συνταγματάρχη Μίλερ. Νόμιζα ότι η καρδιά μου θα γίνει χίλια κομμάτια».

«Εγώ ξέρω ότι η δική μου θα γίνει στα σίγουρα», είπε η Λίντια.

«Μακάρι να μπορούσαμε να πάμε στο Μπράιτον!» σχολίασε η κυρία Μπένετ.

«Αχ, ναι! Μακάρι να μπορούσαμε να πάμε στο Μπράιτον! Αλλά ο μπαμπάς δεν δείχνει καμιά τέτοια διάθεση».

«Αν έκανα λίγα μπάνια, θα ένιωθα πολύ καλύτερα».

«Η θεία Φίλιπς λέει ότι και σε μένα θα έκαναν πολύ καλό».

Θρήνοι, λοιπόν, αντηχούσαν απ' άκρη σ' άκρη σε όλο το Λόνγκμπουρν Χάουζ. Η Ελίζαμπεθ κατέβαλλε προσπάθεια να το διασκεδάσει, αλλά η ντροπή της δεν την άφηνε να αισθανθεί την απόλαυση που θα ήθελε. Για άλλη μια φορά, καταλάβαινε πόσο δικαιολογημένες ήταν οι αντιρρήσεις του κυρίου Ντάρσι και για πρώτη φορά ένιωθε ότι ήταν έτοιμη να τον συγχωρήσει για την εμπλοκή του στο θέμα του φίλου του.

Η στενοχώρια της Λίντια, όμως, εξαφανίστηκε πολύ γρήγορα, όταν η κυρία Φόρστερ, σύζυγος του διοικητή του συντάγματος, την κάλεσε να τη συνοδέψει στο Μπράιτον. Ήταν μια πολύ νέα γυναίκα, σχετικά νιόπαντρη, που η φιλία της αποδείχτηκε πολύτιμη. Η ομοιότητα ως προς την επιπολαιότητα και την ευθυμία του χαρακτήρα τους τις είχε φέρει κοντά και τις βοήθησε να αναπτύξουν μια αμοιβαία συμπάθεια. Έτσι, από τους τρεις μήνες της γνωριμίας τους, τους δύο ήταν ήδη στενές φίλες.

Ο ενθουσιασμός της Λίντια λόγω της πρόσκλησης, ο θαυμασμός της προς την κυρία Φόρστερ, η ευτυχία της κυρίας Μπένετ και η πίκρα της Κίτι είναι συναισθήματα που δύσκολα μπορούν να περιγραφούν. Η Λίντια, εντελώς αδιάφορη για τα συναισθήματα της αδελφής της, έτρεχε από δωμάτιο σε δωμάτιο μιλώντας και γελώντας πιο δυνατά από ποτέ και, τρελή από χαρά, ζητούσε από όλους να τη συγχαρούν. Την ίδια ώρα, στο σαλόνι, η άτυχη Κίτι θρηνούσε για την κακοτυχία της, λέγοντας πράγματα εντελώς παράλογα και με πολύ εκνευριστικό ύφος.

«Δεν καταλαβαίνω γιατί η κυρία Φόρστερ δεν κάλεσε και μένα

μαζί με τη Λίντια», έλεγε, «ακόμη κι αν δεν είμαι στενή της φίλη. Είχα κι εγώ δικαίωμα σε αυτή την πρόσκληση και μεγαλύτερο μάλιστα, αφού είμαι δύο χρόνια μεγαλύτερη».

Μάταια η Ελίζαμπεθ προσπαθούσε να την κάνει να καταλάβει και η Τζέιν να τη συμφιλιώσει με την εξέλιξη αυτή. Όσο για την ίδια την Ελίζαμπεθ, η πρόσκληση αυτή όχι μόνο δεν της προκαλούσε τα ρίγη συγκίνησης που ένιωθαν η μητέρα της και η Λίντια, αλλά τη θεωρούσε ένα είδος ταφόπλακας σε κάθε ελπίδα της ότι η δεύτερη θα έβαζε ποτέ μυαλό και θα σοβαρευόταν. Και παρόλο που ήξερε ότι η ενέργεια αυτή θα προκαλούσε μεγάλη αντίδραση, αν μαθευόταν, μίλησε με τον πατέρα της και τον συμβούλευσε να μην την αφήσει να πάει. Του εξέθεσε την αναξιοπρεπή συμπεριφορά της Λίντια, το πόσο λίγο θα την ωφελούσε η φιλία μιας γυναίκας σαν την κυρία Φόρστερ και το ενδεχόμενο, σε μια πόλη όπως το Μπράιτον όπου οι πειρασμοί είναι πολύ περισσότεροι από ό,τι στο Μέριτον, η συμπεριφορά αυτή να γίνει ακόμη χειρότερη. Ο πατέρας της την άκουσε προσεκτικά και ύστερα είπε:

«Η Λίντια δεν πρόκειται να ηρεμήσει, αν πρώτα δεν εκτεθεί με τον χειρότερο τρόπο σε κάποιον δημόσιο χώρο και οι παρούσες συνθήκες είναι οι πλέον ιδανικές για κάτι τέτοιο, με το μικρότερο κόστος και τη μικρότερη ζημιά για την οικογένειά της».

«Αν αντιλαμβανόσαστε», είπε η Ελίζαμπεθ, «πόσο μεγάλη ζημιά θα προκαλέσει –ή μάλλον έχει ήδη προκαλέσει– σε όλους μας η ασύνητη και απρόσεκτη συμπεριφορά της Λίντια δημοσίως, θα είχατε διαφορετική στάση».

«Έχει ήδη προκαλέσει;» επανέλαβε ο κύριος Μπένετ. «Τι έγινε, Λίτσι; Μήπως τρόμαξε κάποιον από τους θαυμαστές σου; Καημένο κοριτσάκι μου! Εσύ, όμως, μην πτοείσαι. Δεν αξίζει να στενοχωριέσαι για όλους αυτούς τους λεπτεπίλεπτους νεαρούς, που δεν αντέχουν να συνδέεται το όνομά τους με λίγη φαιδρότητα. Έλα, λοιπόν. Δείξε μου τον κατάλογο των αξιοθρήνητων νεαρών που το έβαλαν στα πόδια εξαιτίας της ανοησίας της Λίντια».

«Κι όμως, πατέρα, κάνετε λάθος. Εγώ δεν εννοούσα τέτοιου είδους ζημιά. Δεν αναφέρομαι σε ένα συγκεκριμένο κακό, αλλά στο γενικότερο κακό. Το όνομά μας, η υπόληψή μας στην τοπική κοινωνία θα πληγούν ανεπανόρθωτα από τον ασταθή και ανεξέλεγκτο χαρακτήρα της Λίντια, το θράσος και την περιφρόνηση που δείχνει

σε κάθε κανόνα. Με συγχωρείτε, αλλά νομίζω ότι πρέπει να μιλήσω ανοιχτά. Αν, αγαπητέ μου πατέρα, δεν μπειτε εσείς στον κόπο να περιορίσετε τον υπέρμετρο ενθουσιασμό της Λίντια και να της εξηγήσετε ότι αυτά που θεωρεί τόσο σημαντικά τώρα δεν θα την απασχολούν σε όλη της τη ζωή, σε λίγο καιρό ο χαρακτήρας της δεν θα βελτιώνεται με τίποτα. Θα έχει ήδη διαμορφωθεί και, όταν φτάσει στα δεκάξι, θα είναι η πιο προκλητική γυναίκα της πόλης και θα ρεζιλέψει τον εαυτό της αλλά και την οικογένειά της. Μια γυναίκα προκλητική του χειριστού είδους. Χωρίς κανένα άλλο προσόν, πέρα από τα νιάτα και τη συμπαθητική της εμφάνιση. Και εξαιτίας της άγνοιας και της ανοησίας της, θα είναι τελείως ανίκανη να προφυλαχτεί από την περιφρόνηση που θα προκαλεί η μανία που θα έχει να τη θαυμάζουν. Τον ίδιο κίνδυνο διατρέχει και η Κίτι. Ό,τι κάνει η Λίντια, η Κίτι το μιμείται. Είναι κι αυτή ματαιόδοξη, ανόητη, τεμπέλα και εντελώς ανεξέλεγκτη. Ω! αγαπημένε μου πατέρα! Πώς είναι δυνατό να πιστεύετε ότι, όπου και να βρεθούν, δεν θα τις επικρίνουν και δεν θα τις περιφρορούν και ότι ο δικός τους εξευτελισμός δεν θα επηρεάσει και τις υπόλοιπες αδελφές τους;»

Ο κύριος Μπένετ κατάλαβε ότι η κόρη του είχε πάρει το θέμα κατάκαρδα και, πιάνοντας στοργικά το χέρι της, της είπε:

«Μη στενοχωριέσαι, αγάπη μου. Όπου και να βρεθείτε εσύ και η Τζέιν, θα σας σέβονται και θα σας εκτιμούν όλοι. Δεν πρόκειται ποτέ να σας βλάψει το γεγονός ότι έχετε δύο –μάλιστα, θα έλεγα τρεις– ανόητες αδελφές. Αν η Λίντια δεν πάει τελικά στο Μπράιτον, θα χάσουμε την ησυχία μας στο Λόνγκουμπουρν. Άφησέ τη, λοιπόν, να πάει. Ο συνταγματάρχης Φόρστερ είναι σοβαρός άνθρωπος και θα την προστατέψει από τις κακοτοπιές. Και, ευτυχώς, είναι πολύ φτωχή για να γίνει λεία κάποιου επιτήδειου. Ακόμη και αν προκαλεί, στο Μπράιτον δεν πρόκειται να τραβήξει την προσοχή που τραβά εδώ. Οι αξιωματικοί θα βρουν άλλες γυναίκες, πολύ καλύτερες από τη Λίντια. Ας ελπίσουμε, λοιπόν, ότι το ταξίδι αυτό θα την κάνει να καταλάβει πόσο ασήμαντη είναι. Με λίγα λόγια, πόσο χειρότερη μπορεί να γίνει η κατάσταση; Λίγο ακόμη και θα αναγκαστούμε να την κλειδώσουμε μέσα στο σπίτι για όλη την υπόλοιπη ζωή της».

Η Ελίζαμπεθ αναγκάστηκε να συμβιβαστεί με την απάντηση αυτή. Εξακολούθησε, ωστόσο, να έχει την ίδια γνώμη και άφησε τον πατέρα της απογοητευμένη και λυπημένη. Δεν ήταν, όμως, του χαρακτήρα

Περηφάνια και προκατάληψη

της να χειροτερεύει την κατάσταση και να επιμένει. Ήξερε ότι είχε κάνει το καθήκον της και δεν ήταν στη φύση της να ανησυχεί για αναπόφευκτες συμφορές ή να επιβαρύνει τα ήδη δύσκολα γεγονότα με το άγχος της.

Αν η Λίντια και η μητέρα της γνώριζαν τη συζήτηση με τον πατέρα της, η λογοδιάρροια και των δύο μαζί δεν θα έφτανε για να εκφράσουν την αγανάκτησή τους. Στη φαντασία της Λίντια, το ταξίδι στο Μπράιτον αποτελούσε τον ορισμό της επίγειας ευτυχίας. Με τα μάτια της φαντασίας της που οργιάζε, έβλεπε τους δρόμους του κοσμοπολίτικου αυτού θέρετρου γεμάτους από αξιωματικούς. Φανταζόταν τον εαυτό της αντικείμενο θαυμασμού των δεκάδων και εκατοντάδων αξιωματικών που ούτε καν γνώριζε αυτή τη στιγμή. Φανταζόταν με δέος το στρατόπεδο, τα αντίσκηνα στη σειρά να λάμπουν από τις πορφυρές στολές, γεμάτα χαρά και νιάτα. Και το αποκορύφωμα: τον εαυτό της να κάθεται σε ένα από αυτά και να φλερτάρει με έξι τουλάχιστον αξιωματικούς ταυτόχρονα.

Πώς θα ένιωθε, άραγε, αν ήξερε ότι η αδελφή της είχε προσπαθήσει να της στερήσει αυτή την προοπτική και μια τέτοια δυνατό-

τητα; Μόνο η μητέρα τους θα μπορούσε να το καταλάβει, αφού το πιθανότερο ήταν ότι θα ένιωθε και εκείνη το ίδιο. Το ότι η Λίντια θα πήγαινε στο Μπράιτον ήταν το μόνο που την παρηγορούσε, από τη στιγμή που βεβαιώθηκε ότι ο σύζυγός της δεν θα συμφωνούσε ποτέ να πάει εκεί.

Αγνοούσαν, όμως, εντελώς όλα αυτά που μεσολάβησαν. Έτσι, με ελάχιστες εξαιρέσεις, ο ενθουσιασμός τους διατηρήθηκε αμείωτος ως την ημέρα της αναχώρησης της Λίντια.

Επομένως, η Ελίζαμπεθ θα έβλεπε τον κύριο Γουίκαμ για τελευταία φορά. Τον είχε συναντήσει αρκετές φορές από τότε που είχε επιστρέψει, έτσι δεν ταραζόταν πλέον παρά ελάχιστα, ενώ η αναστάτωση που της προκαλούσε εξαιτίας της συμπάθειάς της κατά το παρελθόν είχε εξαφανιστεί τελείως. Τώρα, μάλιστα, μπορούσε να διακρίνει σε αυτή τη γλυκιά συμπεριφορά που την είχε γοητεύσει στην αρχή κάποια στοιχεία επιτήδευσης, πλήξης και αποστροφής. Επιπλέον, τώρα η συμπεριφορά του της προκαλούσε μεγάλη δυσανεξία, αφού η προσπάθειά του –κάτι που εκδηλώθηκε σύντομα– να ανανεώσει τη διαχυτικότητα που είχε σημαδέψει την πρώτη περίοδο της γνωριμίας τους δεν θα μπορούσε, ύστερα από όσα είχαν συμβεί, να μην την ενοχλεί. Όταν, λοιπόν, διαπίστωσε ότι είχε γίνει στόχος ενός τόσο επιπόλαιου φλερτ, απλώς για να περνά την ώρα του, η Ελίζαμπεθ, παρόλο που προσπαθούσε να μην το δείχνει, αγανακτούσε με τη σιγουριά του ότι, όσο καιρό και για όποιον λόγο κι αν είχε αποσύρει το ενδιαφέρον του, μόλις το ανανεώνε, θα ικανοποιούσε τη ματαιοδοξία της εκ νέου και θα κέρδιζε την προτίμησή της.

Την τελευταία μέρα της παραμονής του συντάγματος στο Μέριτον, ο Γουίκαμ δείπνησε μαζί με άλλους αξιωματικούς στο Λόνγκμπουρν. Η Ελίζαμπεθ δεν είχε καμία όρεξη να τον αποχαιρετήσει μέσα σε μια ευχάριστη ατμόσφαιρα και, μόλις εκείνος τη ρώτησε σχετικά με τη διαμονή της στο Χάνσφορντ, φρόντισε να αναφέρει ότι ο συνταγματάρχης Φιτζγουίλιαμ και ο κύριος Ντάρσι είχαν περάσει τρεις εβδομάδες στο Ρόουζινγκς και να τον ρωτήσει αν γνώριζε τον πρώτο.

Ο Γουίκαμ έδειξε έκπληξη, δυσφορία και ανησυχία. Βρήκε, όμως, αμέσως την ψυχραιμία του και με ένα ευγενικό χαμόγελο απάντησε ότι τον έβλεπε συχνά κατά το παρελθόν. Και, αφού δήλωσε ότι τον θεωρούσε έναν πολύ αξιοπρεπή κύριο, ρώτησε τι εντύπωση είχε κάνει σε εκείνη. Η Ελίζαμπεθ απάντησε θερμά και με πολύ κολακευτι-

κά λόγια για τον συνταγματάρχη. Ύστερα από λίγο, αυτός, με δήθεν αδιάφορο ύφος, πρόσθεσε:

«Πόσο καιρό είπατε ότι έμεινε στο Ρόουζινγκς;»

«Περίπου τρεις εβδομάδες».

«Και τον βλέπατε συχνά;»

«Ναι, σχεδόν κάθε μέρα».

«Είναι πολύ διαφορετικός από τον ξάδελφό του».

«Ναι, πολύ διαφορετικός. Πιστεύω, όμως, ότι ο κύριος Ντάρσι γίνεται καλύτερος όσο περισσότερο τον γνωρίζει κανείς».

«Ασφαλώς!» αναφώνησε ο Γουίκαμ, με μια έκφραση που δεν ξέφυγε από την Ελίζαμπεθ. «Και, παρακαλώ, μπορώ να μάθω», συνέχισε, συγκρατώντας τον εκνευρισμό του και σε πιο ευχάριστο τόνο, «αν αυτό που εννοείτε είναι ότι γίνεται καλύτερος ως προς τους τρόπους του; Μήπως καταδέχτηκε να προσθέσει λίγη ευγένεια στο γνώριμο ύφος του; Διότι δεν θα τολμούσα καν να ελπίζω ότι έχει βελτιωθεί στα βασικά και ουσιώδη», συνέχισε με πιο χαμηλή φωνή και με πιο σοβαρό ύφος.

«Ω, όχι!» απάντησε η Ελίζαμπεθ. «Στα βασικά και ουσιώδη πιστεύω ότι παραμένει πάνω κάτω ο ίδιος».

Όσο εκείνη μιλούσε, ο Γουίκαμ έδειχνε σαν να μην ήξερε αν πρέπει να τον ευχαριστήσουν τα λόγια της ή να αρχίσει να αμφιβάλλει σχετικά με το τι εννούσε. Η έκφρασή της είχε κάτι που τον έκανε να φοβάται και να ανησυχεί, ενώ εκείνη πρόσθεσε:

«Λέγοντας ότι γίνεται καλύτερος όσο περισσότερο τον γνωρίζει κανείς, δεν εννοώ ότι βελτιώνεται ο τρόπος που σκέφτεται ή οι τρόποι του, αλλά ότι όσο καλύτερα τον γνωρίζει κανείς τόσο καλύτερα καταλαβαίνει τον χαρακτήρα του».

Η αναστάτωση του Γουίκαμ φάνηκε τώρα καθαρά στο αναφοκοκκινισμένο πρόσωπό του και στην ανήσυχη έκφρασή του. Έμεινε μερικά λεπτά βουβός και τελικά, αφού κατάφερε να ελέγξει την αμνηχανία του, στράφηκε πάλι προς εκείνη και είπε πολύ ευγενικά:

«Εσείς που γνωρίζετε τόσο καλά τα αισθήματα που τρέφω για τον κύριο Ντάρσι, αντιλαμβάνεστε, φαντάζομαι, πόσο χαίρομαι ειλικρινά που επιτέλους άρχισε να σκέφτεται με σύνεση και προσπαθεί τουλάχιστον να φέρεται με ευπρέπεια. Από αυτή την άποψη, η περηφάνια θα μπορούσε ίσως να τον βοηθήσει, αν όχι τον ίδιο, τουλάχιστον τους άλλους, ώστε να μην υποστούν και αυτοί την αντιμε-

τώπιση που υπέστην εγώ. Φοβάμαι, ωστόσο, ότι αυτή η προσεκτική συμπεριφορά, που, από τα λεγόμενά σας, νομίζω πως κατάλαβα ότι έχει υιοθετήσει, σχετίζεται με τη θεία του, επειδή ο Ντάρσι τρέμει μήπως χάσει τη συμπάθεια και την εκτίμησή της. Αυτός ο φόβος απέναντι στη θεία του λειτουργεί πάντα όταν είναι μαζί της. Επίσης, πολλά είναι αυτά που οφείλονται στην επιθυμία του να διασφαλίσει τον γάμο του με τη δεσποινίδα Ντε Μπεργκ, έναν γάμο που είμαι βέβαιος ότι επιθυμεί από τα βάθη της καρδιάς του».

Η Ελίζαμπεθ δεν κατάφερε να συγκρατήσει ένα χαμόγελο, όταν άκουσε το τελευταίο σχόλιο του Γουίκαμ, αρκέστηκε, όμως, σε μια ελαφριά κλίση του κεφαλιού της. Κατάλαβε ότι ο νεαρός προσπαθούσε να την παρασύρει, ώστε να επιστρέψουν στο παλιό θέμα των προβλημάτων που του δημιούργησε ο Ντάρσι και δεν επρόκειτο να του κάνει τη χάρη. Η υπόλοιπη βραδιά κύλησε με τον Γουίκαμ να προσπαθεί να δείχνει εύθυμος, ως συνήθως, αλλά να μην κάνει άλλη προσπάθεια να προσεγγίσει την Ελίζαμπεθ. Τελικά, αποχαιρέτησαν ο ένας τον άλλο πολύ ευγενικά και ίσως και με την αμοιβαία επιθυμία να μην ξανασυναντηθούν ποτέ στο μέλλον.

Όταν η συντροφιά διαλύθηκε, η Λίντια έφυγε με την κυρία Φόρστερ για το Μέριτον, από όπου θα ξεκινούσαν το επόμενο πρωί. Ο τρόπος που αποχαιρέτησε την οικογένειά της ήταν μάλλον θορυβώδης και δεν έδειχνε κανενός είδους συγκίνηση. Η μόνη που δάκρυσε ήταν η Κίτι, αλλά τα δάκρυά της οφείλονταν στην πίκρα και τη ζήλια της. Η κυρία Μπένετ έδωσε υπέρ το δέον θερμές ευχές προς την κόρη της και τη συμβούλευσε επίμονα να μη χάσει την ευκαιρία να διασκεδάσει όσο μπορούσε περισσότερο, συμβουλή που δεν υπήρχε λόγος να πιστεύει κανείς ότι η νεαρά δεν θα ακολουθούσε. Και, μέσα στη θορυβώδη ευτυχία της ίδιας της Λίντια που τους αποχαιρετούσε, τα πιο χαμηλόφωνα αντίο των αδελφών της δεν ακούστηκαν σχεδόν καθόλου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 42

Αν η Ελίζαμπεθ βασιζόταν κυρίως στην εικόνα της δικής της οικογένειας, θα ήταν αδύνατο να σχηματίσει καλή γνώμη για τη συζυγική ευτυχία ή την οικογενειακή ηρεμία. Ο πατέρας της, συνεπαρμένος από τα νιάτα και την ομορφιά, δηλαδή από τη γοητεία που εκπέμπουν συνήθως αυτά τα δύο στοιχεία ενός χαρακτήρα, παντρεύτηκε μια γυναίκα με ελάχιστη μόρφωση και περιορισμένους πνευματικούς ορίζοντες, που πολύ σύντομα νέκρωσαν όλη την αγάπη που ένιωθε γι' αυτήν. Ο σεβασμός, η εκτίμηση και η εμπιστοσύνη χάθηκαν για πάντα και όλα όσα πίστευε για την οικογενειακή ευτυχία ανατράπηκαν οριστικά. Ο κύριος Μπένετ, ωστόσο, δεν ήταν ο άνθρωπος που θα αναζητούσε αλλού παρηγοριά ως αντίδοτο για την απογοήτευση που του προκάλεσε η ανοησία του – όπως συνηθίζουν να κάνουν κάποιοι άτυχοι όταν διαπιστώνουν την απρονοησία και την απερισκεψία τους. Αγαπούσε πολύ την εξοχή και τα βιβλία, τα μόνα στη ζωή του που απολάμβανε πραγματικά. Ο μόνος σχεδόν λόγος που αισθανόταν υποχρέωση προς τη γυναίκα του ήταν επειδή διασκέδαζε πολύ με την ανοησία και την άγνοιά της. Δεν επρόκειτο, φυσικά, για το είδος της ευτυχίας που επιθυμεί συνήθως να οφείλει ένας άνδρας στη γυναίκα του, όταν, όμως, δεν υπάρχουν άλλες δυνατότητες ψυχαγωγίας, ο αληθινός φιλόσοφος θα εκμεταλλευτεί αυτές που του προσφέρονται.

Η Ελίζαμπεθ, ωστόσο, πάντα καταλάβαινε ότι αυτή η συμπεριφορά του πατέρα της ως συζύγου δεν ήταν η σωστή. Ήταν κάτι που πάντα την πονούσε, αλλά από σεβασμό στις ικανότητές του και από ευγνωμοσύνη για τον τρόπο που φερόταν στην ίδια, προσπαθούσε να ξεχνά αυτά που δεν μπορούσε να αγνοήσει και να βγάξει από το μυαλό της αυτή τη διαρκή ανατροπή κάθε έννοιας συζυγικού καθήκοντος και αξιοπιστίας – συμπεριφορά που εξέθετε την κυρία Μπένετ στην περιφρόνηση των ίδιων της των παιδιών και συνεπώς

εντελώς κατακριτέα. Τώρα, όμως, ήταν η πρώτη φορά που ένιωθε να τη βαραίνουν τόσο έντονα τα μειονεκτήματα ενός τόσο αταίριαστου γάμου, τα οποία επηρεάζουν και τα παιδιά, και για πρώτη φορά συνειδητοποιούσε σε βάθος τα προβλήματα που δημιουργεί η λάθος εκμετάλλευση των χαρισμάτων κάποιου, που, αν είχαν χρησιμοποιηθεί σωστά, θα μπορούσαν τουλάχιστον να προστατεύσουν την υπόληψη των παιδιών του, ακόμη και αν δεν κατάφερναν να διευρύνουν τους πνευματικούς ορίζοντες της συζύγου του.

Η Ελίζαμπεθ μπορεί να χάρηκε με την αναχώρηση του Γουίκαμ, όμως η αναχώρηση του συντάγματος δεν την ικανοποίησε ιδιαίτερα. Οι συγκεντρώσεις τους δεν ήταν πια τόσο ενδιαφέρουσες. Στο σπίτι είχε μια μητέρα και μια αδελφή που γκρίνιαζαν συνέχεια για τα πάντα, ενώ μια βαριά σκιά μελαγχολίας είχε σκεπάσει όλη την οικογένεια. Και παρόλο που η Κίτι μπορεί με τον καιρό να λογικευόταν κάπως, εφόσον είχαν απομακρυνθεί όλοι όσοι την τάραζαν και αναστάτωναν τη ζωή της, η άλλη αδελφή της, με έναν χαρακτήρα που δεν προμηνούσε τίποτα καλό, δεν έδειχνε ότι υπάρχει ελπίδα να απαλλαγεί κάποια στιγμή από την ανοησία και το θράσος που τη χαρακτήριζαν, καθώς τώρα βρισκόταν μπροστά σε έναν διπλό κίνδυνο: μιας κοσμικής λουτρόπολης και ενός στρατοπέδου γεμάτου άντρες. Με λίγα λόγια, διαπίστωνε κάτι που είχε διαπιστώσει και άλλες φορές, ότι ένα γεγονός που περίμενε με ανυπομονησία, όταν ερχόταν επιτέλους, δεν έφερνε την αναμενόμενη χαρά. Επομένως, ήταν απαραίτητο να ορίσει μια άλλη περίοδο για την απαρχή της αληθινής ευτυχίας, να αναζητήσει ένα άλλο σημάδι για να εναποθέσει τις ελπίδες και τις επιθυμίες της και, στο μεταξύ, απολαμβάνοντας την ηδονή της προσμονής, να έχει μια προσωρινή παρηγοριά και να προετοιμάζεται για την επόμενη απογοήτευση. Αυτό που τη χαροποιούσε περισσότερο τώρα ήταν το ταξίδι στις Λίμνες. Ήταν η καλύτερη παρηγοριά για τις δύσκολες ώρες, που είχαν γίνει πια αναπόφευκτες λόγω της γκρίνιας της μητέρας της και της Κίτι. Και, αν μπορούσε να συμπεριλάβει στο σχέδιο και την Τζέιν, όλα θα ήταν τέλεια.

Είναι ευτύχημα, σκεφτόταν, που έχει μείνει κάτι να ελπίζω. Αν είχαν τακτοποιηθεί όλα, είναι βέβαιο ότι θα απογοητευόμουν. Τώρα, όμως, που η απουσία της αδελφής μου αποτελεί μια συνεχή πηγή στενοχώριας, είναι λογικό να ελπίζω ότι οι χαρές που αναμένω θα

έρθουν. Το σχέδιο που υπόσχεται απόλαυση, από όποια πλευρά και αν το εξετάσεις, δεν πετυχαίνει ποτέ. Και ο μόνος τρόπος για να αποφευχθεί η πλήρης απογοήτευση είναι να υπάρχει κάτι που ενοχλεί.

Όταν έφευγε η Λίντια, υποσχέθηκε στη μητέρα της και στην Κίτι να τους γράφει συχνά και με όλες τις λεπτομέρειες. Τα γράμματά της, ωστόσο, αργούσαν πάντα να έρθουν και ήταν πάντα πολύ σύντομα. Αυτά που απευθύνονταν στη μητέρα της ανέφεραν συνήθως ότι μόλις είχαν επιστρέψει από τη βιβλιοθήκη, όπου τις είχε συνοδεύσει ο τάδε ή ο δείνα αξιωματικός και η διακόσμηση ήταν υπέροχη και τις είχε γοητεύσει· ότι είχε αγοράσει ένα καινούριο φόρεμα ή ένα καινούριο παρασόλι, που θα περιέγραφε και με την παραμικρή λεπτομέρεια, αν δεν βιαζόταν να φύγει, καθώς η κυρία Φόρστερ τη φώναζε να ξεκινήσουν για το στρατόπεδο. Από την αλληλογραφία της με την Κίτι μάθαιναν ακόμη λιγότερα, αφού τα γράμματα αυτά, αν και πιο εκτενή, ήταν γεμάτα υπονοούμενα για να τα καταλάβει κάποιος.

Μετά τις δυο τρεις πρώτες εβδομάδες της απουσίας της, η υγεία, το κέφι και η χαρά άρχισαν να επιστρέφουν στο Λόνγκμπουρν. Όλα αποκτούσαν σιγά σιγά μια πιο χαρούμενη όψη. Οι οικογένειες που είχαν φύγει για να ξεχειμωνιάσουν στην πόλη άρχισαν να επιστρέφουν, ενώ το ίδιο συνέβαινε και με το καλοκαιρινό ντύσιμο και τις καλοκαιρινές ασχολίες. Η κυρία Μπένετ είχε ξαναβρεί τη συνηθισμένη γκρινιάρικη ηρεμία της, ενώ, μέχρι τα μέσα Ιουνίου, η Κίτι είχε συνέλθει σε τέτοιο βαθμό, που μπορούσε πια να πηγαίνει στο Μέριτον χωρίς να την πιάνουν τα κλάματα – καλό σημάδι που έκανε την Ελίζαμπεθ να ελπίζει ότι, μέχρι τα επόμενα Χριστούγεννα, θα είχε λογικευτεί τόσο όσο χρειαζόταν ώστε να μην αναφέρει πάνω από έναν αξιωματικό την ημέρα, εκτός αν κάποιος κακόβουλο και μοχθηρό νέο σχέδιο του υπουργού Πολέμου έστελνε κάποιο άλλο σύνταγμα να στρατοπεδεύσει στο Μέριτον.

Η μέρα που θα έφευγαν για το ταξίδι στον βορρά πλησίαζε και έμεναν πια μόνο δύο εβδομάδες, όταν ένα γράμμα της κυρίας Γκάρντινερ ήρθε για να αναβάλει την ημερομηνία της αναχώρησης και, ταυτόχρονα, να συντομεύσει τη διάρκειά του. Λόγω ανειλημμένων υποχρεώσεων, ο κύριος Γκάρντινερ έπρεπε να μείνει στο Λονδίνο μέχρι τα μέσα Ιουλίου και έπρεπε οπωσδήποτε να επιστρέψει σε

έναν μήνα. Αφού λοιπόν το χρονικό διάστημα που απέμενε ήταν πολύ μικρό και, επομένως, δεν μπορούσαν να πάνε μακριά για να δουν όσα είχαν σχεδιάσει, ή τουλάχιστον να τα δουν με την άνεσή τους, καλύτερα να εγκατέλειπαν το σχέδιο για τις Λίμνες και να αρκεστούν σε μια πιο περιορισμένη περιοδεία. Σύμφωνα, λοιπόν, με το νέο πρόγραμμα, το βορειότερο σημείο του ταξιδιού τους θα ήταν το Ντέρμπισαίρ. Η κομητεία αυτή είχε αρκετά αξιοθέατα για να καλύψει τις δύο εβδομάδες που είχαν στη διάθεσή τους, ενώ, παράλληλα, αποτελούσε ενδιαφέροντα προορισμό για την κυρία Γκάρντινερ. Η πόλη όπου είχε ζήσει κάποτε μερικά χρόνια της ζωής της και όπου θα έμενε για μερικές μέρες πυροδοτούσε τώρα τη φαντασία της πολύ περισσότερο και από τις ομορφιές του Μάτλοκ, του Τσάτσουγορθ, του Ντόουβντεϊλ και του Πικ.

Η Ελίζαμπεθ απογοητεύτηκε πολύ. Είχε πιστέψει ότι, επιτέλους, θα έβλεπε τις Λίμνες και εξακολουθούσε να πιστεύει ότι ο χρόνος ήταν υπεραρκετός. Καθήκον της, όμως, ήταν να δείχνει ικανοποιημένη, ενώ ο χαρακτήρας της έπρεπε να φανερώνει έναν ευτυχισμένο άνθρωπο. Σύντομα, λοιπόν, όλα μπήκαν στη θέση τους.

Η αναφορά του Ντέρμπισαίρ της έφερε στον νου διάφορες σκέψεις. Ήταν αδύνατο να δει τη λέξη χωρίς να σκεφτεί το Πέμπερλι και τον ιδιοκτήτη του. Κι όμως, θα τα καταφέρω, σκέφτηκε, να μπω στην κομητεία του χωρίς να τιμωρηθώ γι' αυτό και να βουτήξω μερικά κομμάτια από τα περίφημα πετρώματα της περιοχής του χωρίς ο κύριος να με αντιληφθεί.

Η περίοδος αναμονής διπλασιά-

στηκε. Τώρα έπρεπε να περιμένουν τέσσερις εβδομάδες μέχρι να έρθουν οι θείοι της. Αλλά, οι εβδομάδες πέρασαν και ο κύριος και η κυρία Γκάρντινερ με τα τέσσερα παιδιά τους έφτασαν επιτέλους στο Λόνγκμπουρν. Τα παιδιά, δύο κορίτσια, έξι και οκτώ ετών, και δύο μικρότερα αγόρια, θα τα άφηναν να τα προσέχει η Τζέιν, που ήταν η αγαπημένη τους ξαδέλφη, η οποία με τη σοβαρότητα και τον ήρεμο χαρακτήρα της ήταν ο ιδανικός άνθρωπος για να τα φροντίζει, να τα διδάσκει, να παίζει μαζί τους και να τους δείχνει την αγάπη της.

Οι Γκάρντινερ έμειναν στο Λόνγκμπουρν μόνο μία νύχτα και το επόμενο πρωί ξεκίνησαν, μαζί με την Ελίζαμπεθ, σε αναζήτηση νέων παραστάσεων και απολαύσεων. Η μία από τις απολαύσεις ήταν δεδομένη, η καλή παρέα, καθώς εξασφάλιζε την υγεία, την υπομονή απέναντι σε πιθανές αναποδιές και την ανυπομονησία να δουν και να απολαύσουν όλα τα ωραία πράγματα, αλλά και, τέλος, την αγάπη και τα νέα που είχαν να συζητήσουν, σε περίπτωση που αυτά που έβλεπαν τους απογοήτευαν.

Στόχος του έργου που κρατάτε στα χέρια σας δεν είναι να περιγράψει το Ντέρμπισαϊρ ή κάποιο άλλο από τα αξιοθέατα του ταξιδιού τους. Η Οξφόρδη, το Μπλένιμ, το Γουόρικ, το Κέλιγγουορθ, το Μπέριμινχαμ κ.λπ. είναι όλα τους αρκετά γνωστά μέρη. Το μόνο που μας απασχολεί τώρα είναι ένα μικρό τμήμα του Ντέρμπισαϊρ. Αφού, λοιπόν, είδαν τα σημαντικότερα αξιοθέατα της κομητείας, κατευθύνθηκαν προς τη μικρή πόλη Λάμπτον, το μέρος όπου είχε ζήσει κάποτε η κυρία Γκάρντινερ και όπου, όπως είχε πληροφορηθεί πρόσφατα, εξακολουθούσαν να ζουν κάποιοι γνωστοί της, ενώ, όπως πληροφορήσε την Ελίζαμπεθ, πέντε μίλια από το Λάμπτον βρισκόταν και το Πέμπερλι. Δεν ήταν ακριβώς στον δρόμο τους, αλλά δεν απείχε και πάνω από ένα με δυο μίλια. Το προηγούμενο πρωί, συζητώντας για να αποφασίσουν ποια διαδρομή θα ακολουθήσουν τελικά, η κυρία Γκάρντινερ εξέφρασε την επιθυμία να ξαναδει το μέρος αυτό. Ο κύριος Γκάρντινερ συναίνεσε αμέσως και στη συνέχεια ζήτησαν και τη γνώμη της Ελίζαμπεθ.

«Αγάπη μου, δεν θέλεις να δεις ένα μέρος για το οποίο έχεις ακούσει τόσο πολλά;» είπε η θεία της. «Ένα μέρος με το οποίο συνδέονται τόσο πολλοί γνωστοί σου. Εκεί μεγάλωσε ο Γουίκαμ».

Η Ελίζαμπεθ αγχώθηκε πολύ. Ένωθε ότι δεν είχε καμία δουλειά στο Πέμπερλι και αναγκάστηκε να προσποιηθεί ότι δεν την ενδιέ-

φερε καθόλου να το δει και ότι όφειλε να ομολογήσει πως την είχαν κουράσει πια τα μεγαλοπρεπή μέγαρα. Ύστερα από τόσα που είχαν δει, δεν της έκανε πια καμία αίσθηση να δει κι άλλα ωραία χαλιά κι άλλες μεταξωτές κουρτίνες.

Η κυρία Γκάρντινερ της είπε να μη σκέφτεται με ανόητο τρόπο.

«Αν επρόκειτο για άλλο ένα ωραίο μέγαρο, εντυπωσιακά επιπλωμένο», ισχυρίστηκε, «ούτε εμένα θα με ενδιέφερε να το δω. Αλλά η τοποθεσία είναι μαγευτική. Διαθέτει ένα από τα ωραιότερα δάση της κομητείας».

Η Ελίζαμπεθ δεν είπε τίποτε άλλο, μέσα της, όμως, δεν μπορούσε να ηρεμήσει. Αμέσως της ήρθε στο μυαλό το ενδεχόμενο μιας συνάντησης με τον κύριο Ντάρσι, όσο θα επισκέπτονταν το μέρος. Θα ήταν φοβερό! Στην ιδέα και μόνο άλλαζε χρώμα. Σκέφτηκε μήπως ήταν προτιμότερο να μιλήσει ανοιχτά στη θεία της, παρά να διατρέξει τέτοιον κίνδυνο. Απέριψε, όμως, την ιδέα για άλλους λόγους και αποφάσισε ότι θα κατέφευγε σε μια ύστατη λύση, αν οι απαντήσεις που θα λάμβανε στα ερωτήματα που αφορούσαν την οικογένεια του μεγάρου δεν ήταν ευνοϊκές.

Όταν, λοιπόν, το βράδυ, αποσύρθηκε στο δωμάτιό της, ρώτησε την καμαριέρα αν το Πέμπερλι είναι πράγματι τόσο ωραίο μέρος, πώς λένε τον ιδιοκτήτη του και, αρκετά ανήσυχη, αν η οικογένεια βρισκόταν εκεί για το καλοκαίρι. Όταν στην τελευταία ερώτηση πήρε μια πολύ ευχάριστη άρνηση, ηρέμησε εντελώς και ήταν πλέον ελεύθερη να νιώθει και η ίδια μεγάλη περιέργεια να δει το μέγαρο. Όταν το επόμενο πρωί οι θείοι της έθιξαν εκ νέου το θέμα και τη ρώτησαν τι ήθελε τελικά να κάνουν, απάντησε, με προθυμία και με το ανάλογο αδιάφορο ύφος, ότι ειλικρινά δεν είχε καμιά αντίρρηση. Έτσι, λοιπόν, θα πήγαιναν στο Πέμπερλι.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 43

Η Ελίζαμπεθ, όσο προχωρούσαν στον δρόμο, περίμενε να δει πότε θα ξεπρόβαλλε το Πέμπερλι Γουντς, αρκετά ταραγμένη. Όταν τελικά έστριψαν και μπήκαν στην κυρία είσοδο, η αναστάτωσή της κορυφώθηκε.

Το πάρκο ήταν πολύ μεγάλο και παρουσίαζε μεγάλη ποικιλία ως προς τη μορφολογία του εδάφους του. Η είσοδος, από όπου έστριψαν, βρισκόταν σε ένα από τα χαμηλότερα σημεία του και για αρκετή ώρα η άμαξα προχωρούσε μέσα σε ένα πανέμορφο δάσος, που κάλυπτε μια μεγάλη έκταση.

Η Ελίζαμπεθ είχε πολλά στο μυαλό της και δεν ήταν σε θέση να συζητά, είδε, όμως, και θαύμασε όποιο αξιόθεατο υπήρχε. Για περίπου μισό μίλι ανηφόριζαν, ώσπου έφτασαν στην κορυφή ενός υψώματος. Εκεί δεν υπήρχαν πλέον δέντρα και, στην απέναντι πλευρά μιας κοιλάδας, που τη διέσχιζε ένας δρόμος με πολύ απότομες στροφές, πρόβαλλε η σιλουέτα του Πέμπερλι Χάουζ. Το επιβλητικό, ωραίο, πέτρινο οικοδόμημα δέσποζε σε ένα ανηφορικό ξέφωτο και είχε για φόντο την κορυφογραμμή που σχημάτιζαν μια σειρά ψηλοί, δασοσκεπείς λόφοι. Μπροστά του υπήρχε ένα φυσικό ρυάκι, το οποίο είχαν διαπλατύνει, αλλά δεν φαινόταν τεχνητό. Οι όχθες του δεν μαρτυρούσαν ανθρώπινη παρέμβαση ούτε ήταν ιδιαίτερα περιποιημένες. Η Ελίζαμπεθ είχε καταγοητευτεί. Πρώτη φορά έβλεπε ένα μέρος τόσο ευνοημένο από τη φύση, έναν τόπο όπου το φυσικό κάλλος ελάχιστα είχε επηρεαστεί από το κακό γούστο. Όλοι εξέφραζαν τον θαυμασμό τους και ακριβώς εκείνη τη στιγμή η Ελίζαμπεθ αισθάνθηκε ότι δεν ήταν και λίγο να είσαι οικοδέσποινα στο Πέμπερλι.

Κατέβηκαν τον λόφο, πέρασαν τη γέφυρα και κατευθύνθηκαν προς την είσοδο. Και, ενώ περιεργαζόταν την πρόσοψη του κτιρίου, η ανησυχία της Ελίζαμπεθ μήπως πέσει πάνω στον ιδιοκτήτη του επανήλθε. Φοβόταν μήπως η καμαριέρα είχε κάνει λάθος. Όταν ζήτη-

σαν να δουν το εσωτερικό του, τους οδήγησαν στον προθάλαμο και, όσο περίμεναν την οικονόμο, εκείνη είχε όλο τον χρόνο να απορρήσει με το γεγονός ότι βρισκόταν εκεί που βρισκόταν.

Η οικονόμος ήρθε. Ήταν μια ηλικιωμένη γυναίκα με εμφάνιση που ενέπνεε σεβασμό, λιγότερο γλυκιά και περισσότερο ευγενική από όσο την είχε φανταστεί. Την ακολούθησαν στην τραπεζαρία, μια μεγάλη, καλόγουστα διακοσμημένη και ευρύχωρη αίθουσα. Η Ελίζαμπεθ, αφού την περιεργάστηκε λίγο, πλησίασε σε ένα από τα παράθυρα για να απολαύσει τη θέα. Ο λόφος που είχαν κατέβει, στεφανωμένος με δέντρα στην κορυφή του και με κλίση που φαινόταν ακόμη πιο απότομη εξαιτίας της απόστασης, αποτελούσε μια πανέμορφη εικόνα. Η διαμόρφωση του εδάφους ήταν σε όλα τα σημεία του πάρκου εξαιρετική. Κοιτούσε μαγεμένη το σκηνικό που απλωνόταν μπροστά της, το ποταμάκι, τα δέντρα στις όχθες του, τον ελικοειδή άξονα της κοιλάδας, ό,τι αιχμαλώτιζε το μάτι της. Περνώντας από τη μια αίθουσα στην άλλη, οι εικόνες άλλαζαν διαρκώς, αλλά η θέα παρέμενε παντού το ίδιο σαγηνευτική. Τα δωμάτια ήταν ψηλοτάβανα και όμορφα, η δε επίπλωσή τους ανάλογη με την τεράστια περιουσία του ιδιοκτήτη τους. Η Ελίζαμπεθ θαύμασε το γούστο του και διαπίστωσε ότι δεν ήταν ούτε επιδεικτικό ούτε κραυγαλέα εκλεπτυσμένο· με λιγότερη λαμπρότητα και περισσότερη αυθεντική κομψότητα σε σχέση με το Ρόουζινγκς.

Φαντάσου, σκέφτηκε, ότι οικοδέσποινα στο μέρος αυτό θα μπορούσα να είμαι εγώ! Τώρα, όλα αυτά τα δωμάτια θα τα γνώριζα ήδη καλά. Αντί να περιφέρομαι σε αυτά σαν ξένη, θα τα απολάμβανα σαν δικά μου και θα ξεναγούσα σε αυτά τον θείο και τη θεία. Όχι, όμως, σκέφτηκε πάλι όταν άρχισε να προσγειώνεται στην πραγματικότητα, αυτό δεν θα συμβεί ποτέ. Θα έπρεπε να ξεγράψω τη θεία και τον θείο μου, δεν θα είχα δικαίωμα να τους καλώ.

Ήταν ευτύχημα που το σκέφτηκε αυτό, καθώς την απάλλαξε από κάτι που έμοιαζε με μεταμέλεια.

Δεν έβλεπε την ώρα να βρει μια ευκαιρία για να ρωτήσει την οικονόμο αν ο οικοδεσπότης όντως απουσίαζε. Αλλά δεν βρήκε το κουράγιο να το κάνει. Κάποια στιγμή, ωστόσο, την ερώτηση έθεσε ο θεός της. Και μόλις άκουσε την οικονόμο να απαντά ότι πράγματι απουσίαζε και να προσθέτει «αλλά τον περιμένουμε αύριο με πολυμελή συντροφιά», γύρισε από την άλλη πλευρά αναστατωμένη. Πόσο

χαιρόταν που δεν τους είχε τύχει κάποιο απρόοπτο στο ταξίδι τους, ώστε να τους καθυστερήσει μια μέρα.

Η θεία της τη φώναξε για να της δείξει έναν πίνακα. Η Ελίζαμπεθ πλησίασε και είδε μια προσωπογραφία του κυρίου Γουίκαμ να κρέμεται ανάμεσα σε πολλές άλλες μικρογραφίες, πάνω από το τζάκι. Η θεία της τη ρώτησε χαμογελώντας πώς της φαινόταν. Η οικονόμος ήρθε κοντά τους και τους εξήγησε ότι ήταν το πορτρέτο ενός νεαρού κυρίου, γιου του επιστάτη του αποθανόντος κυρίου της, τον οποίο είχε μεγαλώσει ο ίδιος και είχε επίσης αναλάβει τα έξοδά του.

«Έχει καταταγεί στον στρατό τώρα», πρόσθεσε, «αλλά φοβάμαι ότι έχει αρχίσει να ξεφεύγει από τον ίδιο δρόμο».

Η κυρία Γκάρντινερ κοίταξε την ανιψιά της με ένα χαμόγελο, αλλά η Ελίζαμπεθ δεν κατάφερε να το ανταποδώσει.

«Κι αυτός», είπε η κυρία Ρέινολντς, δείχνοντάς τους μια άλλη μικρογραφία, «είναι ο κύριός μου, του μοιάζει, μάλιστα, πολύ. Φιλοτεχνήθηκε την ίδια εποχή με την προηγούμενη μικρογραφία, περίπου πριν από οκτώ χρόνια».

«Έχω ακούσει πολλά για την ωραία εμφάνιση του κυρίου σας», είπε η κυρία Γκάρντινερ, καθώς κοίταζε τη μικρογραφία. «Πολύ όμορφο πρόσωπο. Εσύ, όμως, Λίζι, μπορείς να μας πεις αν του μοιάζει».

Ο σεβασμός της κυρίας Ρέινολντς προς την Ελίζαμπεθ έδειξε να αυξάνεται, μόλις αντιλήφθηκε ότι γνώριζε τον κύριό της.

«Η νεαρή κυρία γνωρίζει τον κύριό μου;»

Η Ελίζαμπεθ κοκκίνισε και απάντησε:

«Λίγο».

«Και δεν συμφωνείτε ότι είναι ένας πολύ ωραίος κύριος, κυρία;»

«Ναι, πολύ ωραίος».

«Εγώ είμαι βέβαιη ότι δεν γνωρίζω άλλον τόσο όμορφο. Στην πινακοθήκη του πάνω πατώματος υπάρχει ένα ακόμη ωραιότερο πορτρέτο του, μεγαλύτερο μάλιστα. Αυτό είναι το αγαπημένο δωμάτιο του εκλιπόντος κυρίου μου και οι μικρογραφίες έχουν μείνει έτσι όπως τις άφησε εκείνος. Τις αγαπούσε πολύ».

Τώρα η Ελίζαμπεθ κατάλαβε γιατί το πορτρέτο του κυρίου Γουίκαμ εξακολουθούσε να βρίσκεται ανάμεσά τους.

Υστερα, η κυρία Ρέινολντς έστρεψε την προσοχή τους σε μια μι-

κρογογραφία της δεσποινίδας Ντάρσι, η οποία είχε φιλοτεχνηθεί όταν ήταν μόλις οκτώ ετών.

«Η δεσποινίς Ντάρσι είναι κι αυτή το ίδιο όμορφη με τον αδελφό της;» ρώτησε ο κύριος Γκάρντινερ.

«Ω! ναι, η ωραιότερη νεαρή κυρία που υπήρξε ποτέ και με αμέτρητα χαρίσματα! Όλη μέρα παίζει πιάνο και τραγουδά. Στο διπλανό δωμάτιο βρίσκεται ένα όργανο, που μόλις έφτασε από το Λονδίνο ειδικά γι' αυτήν, δώρο του κυρίου μου. Θα είναι κι αυτή μαζί του αύριο».

Ο κύριος Γκάρντινερ, ο οποίος είχε πολύ ευχάριστους και άνετους τρόπους, με τις συνεχείς ερωτήσεις και τα σχόλιά του τη βοηθούσε να γίνεται όλο και πιο ομιλητική. Από την άλλη, η κυρία Ρέινολντς, είτε από περηφάνια είτε από αφοσίωση, έδειχνε ότι της άρεσε πολύ να μιλά για τον κύριό της και την αδελφή του.

«Μένει μεγάλα διαστήματα στο Πέμπερλι ο κύριός σας κατά τη διάρκεια του έτους;»

«Όχι τόσο όσο θα ήθελα, κύριε. Θα έλεγα ότι περνά εδώ περίπου τον μισό χρόνο. Η δεσποινίς έρχεται πάντα εδώ τους θερινούς μήνες».

Εκτός, σκέφτηκε η Ελίζαμπεθ, αν πάει στο Ράμσγκεϊτ.

«Όταν ο κύριός σας παντρευτεί, μπορεί να τον βλέπετε συχνότερα».

«Είναι αλήθεια, κύριε. Αλλά δεν γνωρίζω πότε θα συμβεί αυτό. Δεν νομίζω να υπάρχει γυναίκα που να είναι αρκετά καλή γι' αυτόν».

Ο κύριος και η κυρία Γκάρντινερ χαμογέλασαν. Η Ελίζαμπεθ δεν κρατήθηκε και σχολίασε:

«Είμαι βέβαιη ότι τον τιμά υπερβολικά αυτό που μόλις είπατε».

«Εγώ λέω απλώς την αλήθεια και αυτό που θα έλεγε όποιος τον γνωρίζει», είπε η οικονόμος. Η Ελίζαμπεθ σκέφτηκε ότι αυτό παραπήγαινε και άκουσε με ακόμη μεγαλύτερη κατάπληξη την οικονόμο να συνεχίζει: «Δεν τον έχω δει ποτέ στη ζωή μου να φέρεται άσχημα και τον ξέρω από τότε που ήταν τεσσάρων χρόνων».

Δεν υπήρχε περίπτωση να ακουστούν πιο εντυπωσιακοί έπαινοι και τόσο διαφορετικοί από τη δική της άποψη. Η πάγια πεποίθησή της ως τότε ήταν ότι ο κύριος Ντάρσι δεν είναι καλός χαρακτήρας. Άρχισε να δείχνει μεγαλύτερο ενδιαφέρον. Ανυπομονούσε να ακούσει κι άλλα και ένιωθε ευγνωμοσύνη για τον θείο της, όταν εκείνος είπε:

«Είναι λίγοι οι άνθρωποι για τους οποίους θα μπορούσε να μιλήσει κανείς με τέτοια λόγια. Είστε τυχερή που έχετε έναν τέτοιο κύριο».

«Ναι, κύριε, το γνωρίζω και νιώθω πολύ τυχερή. Ακόμη και όλο τον κόσμο να γυρνούσα, δεν θα έβρισκα άλλον καλύτερο. Το έχω προσέξει. Αυτοί που έχουν καλό χαρακτήρα όταν είναι παιδιά έχουν καλό χαρακτήρα και όταν μεγαλώσουν. Και ο κύριός μου ήταν πάντα το πιο γλυκό, γενναιόδωρο και μεγαλόκαρδο αγόρι του κόσμου».

Η Ελίζαμπεθ άκουγε αποσβολωμένη. *Είναι δυνατό να μιλά για τον κύριο Ντάρσι; σκέφτηκε.*

«Ο πατέρας του ήταν υπέροχος άνθρωπος», είπε η κυρία Γκάρντινερ.

«Ναι, κυρία, είναι αλήθεια. Και ο γιος του θα γίνει ακριβώς σαν αυτόν, το ίδιο καταδεκτικός με τους φτωχούς».

Η Ελίζαμπεθ άκουγε με απορία και γεμάτη αμφιβολίες. Ανυπομονούσε να μάθει κι άλλα. Τίποτε από όλα τα άλλα που είχε να τους πει η κυρία Ρέινολντς δεν κέντριζε περισσότερο το ενδιαφέρον της. Τους εξηγούσε ποιοι εικονίζονταν στους πίνακες και τους μιλούσε για τις διαστάσεις των δωματίων και για την αξία των επίπλων. Ο κύριος Γκάρντινερ, που απέδιδε τα υπερβολικά εγκώμια προς το πρόσωπο του κυρίου της στην προκατάληψή της περί οικογενειακής παράδοσης, το διασκέδαζε, καθώς του άρεσαν πολύ αυτές οι οικογενειακές προκαταλήψεις. Έτσι, την έφερε πάλι εκεί που ήθελε. Στο αγαπημένο της θέμα. Και την ώρα που ανέβαιναν από την κεντρική σκάλα, εκείνη απαριθμούσε και πάλι με ζέση τα αμέτρητα χαρίσματα του κυρίου της.

«Είναι ο καλύτερος γαιοκτήμονας και το καλύτερο αφεντικό που έζησε ποτέ», έλεγε. «Όχι σαν τους έξαλλους νεαρούς της εποχής μας, που σκέφτονται μόνο την καλοπέρασή τους. Δεν θα συναντήσετε ούτε έναν ενοικιαστή των κτημάτων του ή υπηρέτη να πει κακό λόγο γι' αυτόν. Κάποιοι υποστηρίζουν ότι είναι πολύ περήφανος, εγώ, όμως, σας διαβεβαιώ, ότι δεν έχω διαπιστώσει ποτέ κάτι τέτοιο. Και πιστεύω ότι το λένε επειδή δεν του αρέσουν οι φλυαρίες και οι φωνές, όπως συμβαίνει με τους άλλους άνδρες της ηλικίας του».

Τι ωραία που μας τον παρουσιάζει με αυτά τα λόγια, σκέφτηκε η Ελίζαμπεθ.

«Αυτή η εντυπωσιακή περιγραφή», της ψιθύρισε η θεία της ενώ

προχωρούσαν, «δεν συνάδει σε τίποτα με τη στάση του προς τον καημένο τον φίλο μας».

«Μπορεί να έχουμε κάνει λάθος».

«Δεν νομίζω. Η πηγή των πληροφοριών μας ήταν πολύ αξιόπιστη».

Όταν έφτασαν στον ευρύχωρο διάδρομο του πάνω πατώματος, η οικονόμος τούς οδήγησε σε ένα όμορφο χειμερινό καθιστικό, που είχε διακοσμηθεί πρόσφατα πολύ πιο κομψά και ανάλαφρα σε σύγκριση με τα δωμάτια του κάτω ορόφου. Τους είπε ότι όλα αυτά είχαν γίνει για τη δεσποινίδα Ντάρσι, επειδή, την τελευταία φορά που ήταν στο Πέμπερλι, έδειξε να προτιμά αυτό το δωμάτιο.

«Είναι σίγουρο ότι πρόκειται για έναν πολύ καλό αδελφό», είπε η Ελίζαμπεθ, καθώς πλησίαζε ένα από τα παράθυρα.

Η κυρία Ρέινολντς συνέχισε να μιλά για τη χαρά που θα ένιωθε η δεσποινίδα Ντάρσι όταν θα αντίκριζε αυτό το δωμάτιο.

«Αλλά έτσι είναι πάντα ο κύριός μου», πρόσθεσε. «Είναι σίγουρο πως ό,τι την ευχαριστεί είναι γι' αυτόν διαταγή. Δεν υπάρχει τίποτα που δεν θα έκανε για την αδελφή του».

Η πινακοθήκη και δυο τρεις από τις κύριες κρεβατοκάμαρες ήταν τα μόνα δωμάτια που έμεναν να επισκεφθούν. Η πινακοθήκη είχε πολλούς αξιόλογους πίνακες, αλλά η Ελίζαμπεθ δεν είχε καθόλου γνώσεις αναφορικά με την τέχνη. Από όσα είχε δει στον κάτω όροφο, είχε προσέξει μόνο μερικά σχέδια με κάρβουνο της δεσποινίδας Ντάρσι, επειδή τα θέματά τους ήταν πιο ενδιαφέροντα, αλλά και πιο κατανοητά σε σχέση με τα υπόλοιπα έργα.

Η πινακοθήκη είχε και πολλά οικογενειακά πορτρέτα, κανένα, όμως, από αυτά δεν ήταν σε θέση να τραβήξει την προσοχή ενός ξένου. Η Ελίζαμπεθ τα περιεργαζόταν, αναζητώντας το μόνο πρόσωπο του οποίου τα χαρακτηριστικά θα αναγνώριζε αμέσως. Και κάποια στιγμή το είδε. Η ομοιότητα με τον κύριο Ντάρσι ήταν εντυπωσιακή, καθώς το χαμόγελο που κυριαρχούσε σε όλο του το πρόσωπο ήταν ίδιο με αυτό που θυμόταν να έχει δει μερικές φορές όταν την κοιτούσε. Στάθηκε μπροστά στον πίνακα αρκετά ανάλαφρα, αποροφημένη από τις σκέψεις της και, πριν βγουν από την πινακοθήκη, γύρισε πίσω να το κοιτάξει άλλη μια φορά. Η κυρία Ρέινολντς της εξήγησε ότι το πορτρέτο είχε γίνει την εποχή που ο πατέρας του ζούσε ακόμα.

Εκείνη τη στιγμή είναι βέβαιο ότι τα συναισθήματα της Ελίζα-

μπεθ απέναντι στο μοντέλο του πίνακα ήταν εξαιρετικά θερμά, τα θερμότερα από όσα είχε νιώσει γι' αυτό στις καλύτερες φάσεις της γνωριμίας τους. Οι έπαινοι που εξέφρασε η κυρία Ρέινολντς δεν ήταν ανοησίες. Υπάρχει πολυτιμότερο πράγμα από τον έπαινο ενός έξυπνου υπηρέτη; Αδελφός, γαιοκτήμονας, οικοδεσπότης, η Ελίζαμπεθ αδυνατούσε να σκεφτεί πόσων ανθρώπων την ευτυχία κρατούσε στα χέρια του! Πόση χαρά και πόση λύπη μοίραζε όπως εκείνος επιθυμούσε! Πόσο καλό και πόσο κακό μπορούσε να κάνει, αν το ήθελε! Όλα τα σχόλια της οικονόμου ήταν θετικά και όση ώρα στεκόταν απέναντι από τον καμβά με την εικόνα του και ένιωθε το βλέμμα του καρφωμένο πάνω της, έφερε στο μυαλό της το ενδιαφέρον του γι' αυτήν και την κατέβαλε ένα βαθύ αίσθημα ευγνωμοσύνης, βαθύτερο από ποτέ. Θυμόταν πόσο θερμό ήταν αυτό το ενδιαφέρον και

ξεχνούσε με πόσο απρεπή τρόπο τής το είχε εκφράσει.

Όταν είδαν όλο το τμήμα του σπιτιού που ήταν ανοιχτό για το κοινό, επέστρεψαν στον κάτω όροφο και, αφού αποχαιρέτησαν την οικονόμο, ακολούθησαν τον κηπουρό, ο οποίος τους περίμενε στην είσοδο.

Ενώ διέσχιζαν μια έκταση με γρασίδι πηγαίνοντας προς το ποτάμι, η Ελίζαμπεθ έστρεψε το κεφάλι να ρίξει μια τελευταία ματιά. Ο θείος και η θεία της κοντοστάθηκαν κι αυτοί και, ενώ εκείνος έκανε υπολογισμούς σχετικά με το ποια θα μπορούσε

να είναι η ηλικία του οικοδομήματος, ξαφνικά από το δρομάκι που οδηγούσε πίσω από αυτό, στους στάβλους, εμφανίστηκε ο ιδιοκτήτης του αυτοπροσώπως.

Η απόσταση που τους χώριζε ήταν είκοσι γιάρδες και πρόβαλε μπροστά της τόσο ξαφνικά, που ήταν αδύνατο να προσποιηθεί ότι δεν τον είδε. Τα βλέμματά τους συναντήθηκαν, ενώ στα πρόσωπά τους

απλώθηκε ένα βαθύ, πολύ βαθύ κόκκινο χρώμα. Εκείνος ξαφνιασθηκε και προς στιγμήν έμεινε ασάλευτος από την έκπληξη. Σύντομα, ωστόσο, ξαναβρόχη την ψυχραιμία του, προχώρησε προς το μέρος τους και απηύθυνε τον λόγο στην Ελίζαμπεθ. Δεν έδειχνε, βέβαια, ιδιαίτερα φύχραιμος, ήταν, ωστόσο, εξαιρετικά ευγενικός.

Η Ελίζαμπεθ, ενστικτωδώς, στράφηκε για να φύγει, όταν, όμως, αυτός άρχισε να την πλησιάζει, έμεινε στη θέση της και άκουσε τις φιλοφρονήσεις του με μεγάλη αμηχανία, την οποία, παρά τις προσπάθειές της, δεν μπορούσε να ξεπεράσει. Ακόμη και αν ο τρόπος που εμφανίστηκε ξαφνικά μπροστά τους ή η ομοιότητά του με τον πίνακα που κοιτούσαν πριν από λίγο στο μέγαρο δεν ήταν αρκετά για να πείσουν τους θείους της ότι στέκονταν απέναντι από τον κύριο Ντάρσι, η έκπληξη στο πρόσωπο του κηπουρού μόλις αντίκρισε τον κύριό του αποκάλυπτε αμέσως την ταυτότητά του. Στέκονταν λίγο πιο πέρα, τη στιγμή που αυτός έπιασε κουβέντα με την ανιψιά τους, η οποία, έκπληκτη και σαστισμένη, δεν τολμούσε ούτε το βλέμμα της να σηκώσει στο πρόσωπό του ούτε έδειχνε να καταλαβαίνει τι απαντούσε στις ευγενικές ερωτήσεις εκείνου σχετικά με την οικογένειά της. Η Ελίζαμπεθ, γεμάτη απορίες για την αλλαγή της συμπεριφοράς του από την τελευταία συνάντησή τους, αισθανόταν την αμηχανία της να αυξάνεται σε κάθε του φράση. Και καθώς στο μυαλό της είχε κολλήσει η ιδέα ότι δεν έπρεπε να βρίσκεται εκεί, αυτά τα λίγα λεπτά που έμειναν μόνοι ήταν τα πιο βασανιστικά της ζωής της. Αλλά ούτε εκείνος έδειχνε πολύ χαλαρός. Η φωνή του, την ώρα που της μιλούσε, δεν είχε τον συνηθισμένο ήρεμο τόνο, ενώ επανάλαμβανε τις ίδιες ερωτήσεις –πότε είχε φύγει από το Λόνγκμπουρν και πόσο καιρό θα έμενε στο Ντέρμπισαϊρ– τόσο συχνά και τόσο βιαστικά, που ήταν ολοφάνερο ότι τα είχε χαμένα.

Κάποια στιγμή, φάνηκε ότι το μυαλό του στέρεψε από ιδέες και φιλοφρονήσεις. Στάθηκε για λίγο βουβός, συνήλθε γρήγορα, τη χαιρέτησε και απομακρύνθηκε.

Τότε οι άλλοι την πλησίασαν και άρχισαν να μιλούν με θαυμασμό γι' αυτόν. Αλλά η Ελίζαμπεθ δεν ήταν σε θέση να ακούσει λέξη και απλώς τους ακολούθουσε, ταραγμένη ακόμα και βυθισμένη σε σκέψεις. Η ντροπή και η δυσφορία που ένιωσε την είχαν διαλύσει. Η επίσκεψη στο Πέμπερλι ήταν ατυχής επιλογή, το πιο άστοχο πράγμα στον κόσμο! Πόσο θα παραξενεύτηκε! Πόσο κακή εντύπωση θα

πρέπει να είχε κάνει η παρουσία της εκεί σε έναν τόσο ματαιόδοξο άνθρωπο! Μπορεί να πίστεψε ότι το έκανε εσκεμμένα για να βρεθεί και πάλι στον δρόμο του! Ω! γιατί είχε έρθει; Ή τουλάχιστον, γιατί είχε έρθει μια μέρα πριν από την κανονισμένη; Αν είχαν φύγει δέκα λεπτά νωρίτερα, αποκλείεται να τους έβλεπε, αφού ήταν φανερό ότι είχε φτάσει εκείνη ακριβώς τη στιγμή, ότι μόλις είχε κατέβει από το άλογό του ή την άμαξα που τον μετέφερε ως εδώ. Η Ελίζαμπεθ κοκκίνιζε όλο και περισσότερο μ' αυτή την αναποδιά. Και η στάση του απέναντί της ήταν τόσο διαφορετική. Τι να σήμαινε άραγε αυτό; Της έκανε εντύπωση και μόνο που της απηύθυνε τον λόγο, πόσο μάλλον η τόση ευγένεια, οι ερωτήσεις για την οικογένειά της! Ποτέ δεν τον είχε δει λιγότερο αγέρωχο, ποτέ δεν της είχε ξαναμιλήσει τόσο γλυκά, όσο σ' αυτή την απροσδόκητη συνάντηση. Πόσο διαφορετικά ήταν όλα από την τελευταία τους συνάντηση στο Ρόουζινγκς, όταν της είχε δώσει το γράμμα του! Δεν ήξερε τι να σκεφτεί, τι εξήγηση να δώσει.

Βρίσκονταν τώρα σε μια ωραία αλέα δίπλα στο νερό. Σε κάθε τους βήμα αποκαλυπτόταν μπροστά τους και μια ωραιότερη πλαγιά ή ένα ακόμη πιο εντυπωσιακό τμήμα του δάσους, προς το οποίο και κατευθύνονταν. Χρειάστηκε, ωστόσο, να περάσει αρκετή ώρα, για να αρχίσει η Ελίζαμπεθ να τα αντιλαμβάνεται όλα αυτά γύρω της. Και παρόλο που απαντούσε μηχανικά στις συνεχείς ερωτήσεις και τα σχόλια του θείου και της θείας της και φαινόταν να κοιτάζει όλα όσα της έδειχναν, το τοπίο τής φαινόταν πια μονότονο και ανιαρό. Όλες οι σκέψεις της ήταν πλέον στραμμένες σε ένα και μοναδικό σημείο του Πέμπερλι Χάουζ και, ανεξάρτητα από το πού μπορεί να βρισκόταν, ήταν εκεί όπου ήταν ο κύριος Ντάρσι. Λαχταρούσε να μάθει τι να σκεφτόταν άραγε αυτή τη στιγμή, πώς την έφερνε στο μυαλό του και αν, σε πείσμα όλων όσα είχαν μεσολαβήσει, διατηρούνταν ακόμα ζωντανό το ενδιαφέρον του γι' αυτή. Ίσως της φέροθηκε ευγενικά απλώς και μόνο επειδή ένιωθε άνετα. Κι όμως, στη φωνή του υπήρχε αυτό το κάτι που πρόδιδε ότι βρισκόταν και αυτός σε αμηχανία. Της ήταν αδύνατο να πει αν αυτό που έδειχνε να νιώθει, όταν την είδε, ήταν πιο πολύ πόνος ή χαρά, πάντως, δεν φάνηκε να διατηρεί την αυτοκυριαρχία του.

Κάποια στιγμή αναγκάστηκε να ενδιαφερθεί και πάλι για τη συντροφιά της, η οποία άρχισε να σχολιάζει την αφηρημάδα της και κατάλαβε ότι έπρεπε πια να αρχίσει να ξαναβρίσκει τον εαυτό της.

Μπήκαν στο δάσος και, αφήνοντας το ποτάμι πίσω τους για λίγο, άρχισαν να ανηφορίζουν σε έναν από τους ψηλότερους λόφους. Εκεί, σε κάποια σημεία που τα δέντρα αραιώναν και έδιναν στο βλέμμα την ευκαιρία να αγκαλιάσει το τοπίο μπροστά τους, η θέα ήταν μαγευτική. Μπορούσαν να δουν την κοιλάδα, τους λόφους απέναντι, μια μεγάλη έκταση δάσους που καλυπτόταν από αρκετούς από αυτούς και κάπου κάπου μερικά τμήματα του ποταμού. Ο κύριος Γκάρντινερ εξέφρασε την επιθυμία να κάνει τον γύρο του πάρκου, αλλά φοβόταν ότι θα τους έπαιρνε πολλή ώρα. Ο κηπουρός, με ένα χαμόγελο γεμάτο περηφάνια, τους πληροφόρησε ότι η περίμετρός τους ήταν δέκα ολόκληρα μίλια. Έτσι, το θέμα έκλεισε αμέσως και ακολούθησαν τη συνηθισμένη διαδρομή. Από ένα κατηφορικό μονοπάτι, σκιασμένο από κλαδιά, έφτασαν στην όχθη του ποταμού, σε ένα από τα στενότερα σημεία του και το διέσχισαν από μια απλή γεφυρούλα που έδενε αρμονικά με το γύρω τοπίο. Από όλα όσα είχαν δει μέχρι τώρα, το σημείο αυτό ήταν το πιο άγριο, ενώ η κοιλάδα, που εδώ στένευε και σχημάτιζε ένα διάσελο, μόλις που άφηνε χώρο στο ποτάμι και σε ένα στενό μονοπάτι ανάμεσα σε αυτό και στα δέντρα, που κατηφόριζαν ως τις όχθες του. Η Ελίζαμπεθ λαχταρούσε να εξερευνήσει την ελικοειδή διαδρομή του ποταμού. Όταν, όμως, διέσχισαν τη γέφυρα και διαπίστωσαν πόσο είχαν απομακρυνθεί από το μέγαρο, η κυρία Γκάρντινερ, που δεν υπήρξε ποτέ δεινή πεζοπόρος, είπε ότι δεν μπορούσε να συνεχίσει άλλο και ότι το μόνο που επιθυμούσε εκείνη τη στιγμή ήταν να βρεθεί το συντομότερο στην άμαξα. Η ανιψιά της συμφώνησε αμέσως και έτσι πήραν τον δρόμο της επιστροφής, ακολουθώντας τη συντομότερη διαδρομή που υπήρχε, στην άλλη πλευρά του ποταμού. Περιπατούσαν, ωστόσο, αργά, επειδή ο κύριος Γκάρντινερ, που αγαπούσε πολύ το φάρεμα, αν και σπάνια είχε χρόνο να το απολαύσει, κοντοστεκόταν και περίμενε να δει τότε θα εμφανιστεί καμιά πέστροφα, συζητώντας με τον ξεναγό τους, ο οποίος δεν προχωρούσε και ιδιαίτερα γρήγορα. Ενώ, λοιπόν, πήγαιναν έτσι αργά, αιφνιδιάστηκαν και πάλι –μάλιστα η έκπληξη που ένωσε η Ελίζαμπεθ ήταν σχεδόν ίδια με την πρώτη φορά–, βλέποντας τον κύριο Ντάρσι να έρχεται προς το μέρος τους και μάλιστα να τους πλησιάζει. Η αραιή βλάστηση σε εκείνη την πλευρά του ποταμού τούς διευκόλυνε να τον δουν πριν ακόμα τον συναντήσουν. Η Ελίζαμπεθ, παρά τη μεγάλη έκπληξη

της, ήταν σίγουρα πιο προετοιμασμένη από πριν ώστε να μπορέσει να συζητήσει μαζί του, ενώ ήταν και αποφασισμένη να δείξει ατάραχη, αν βέβαια ο άνδρας σκόπευε να τους μιλήσει. Πράγματι, σε κάποιες στιγμές έδωσε την εντύπωση ότι ετοιμαζόταν να ακολουθήσει άλλο μονοπάτι. Η εντύπωση αυτή κράτησε όσο χρόνο τούς τον έκρυβε μια στροφή του μονοπατιού. Μόλις η στροφή τελείωσε, τον είδαν να στέκεται μπροστά τους. Η Ελίζαμπεθ, με την πρώτη κιόλας ματιά, κατάλαβε ότι διατηρούσε στο ακέραιο την προηγούμενη ευγενική συμπεριφορά του. Μιμούμενη τους άφοβους τρόπους του, μόλις αυτός την πλησίασε, άρχισε να εκθειάζει το τοπίο. Πριν, όμως, προλάβει να ολοκληρώσει τις λέξεις «μαγευτικό» και «συναρπαστικό», τρύπωσαν στο μυαλό της κάποιες δυσάρεστες σκέψεις και σκέφτηκε ότι παρόμοια εγκώμια για το Πέμπερλι από το στόμα της υπήρχε κίνδυνος να παρερμηνευτούν. Άλλαξε χρώμα και σταμάτησε αμέσως να μιλά.

Λίγο πιο πίσω στεκόταν η κυρία Γκάρντινερ. Μόλις η Ελίζαμπεθ έκανε την παύση, αυτός τη ρώτησε αν θα του έκανε την τιμή να τον συστήσει στους φίλους της. Αυτή η θαυμάσια επίδειξη ευγένειας τη βρήκε εντελώς απροετοίμαστη και, όταν σκέφτηκε ότι εκείνη τη στιγμή τής ζητούσε να του γνωρίσει μερικούς από τους ανθρώπους που είχε κατηγορήσει με πολύ περήφανο ύφος όταν της έκανε την πρόταση γάμου, δεν μπόρεσε να κρύψει ένα χαμόγελο. *Τι έκπληξη τον περιμένει, σκέφτηκε, όταν μάθει ποιοι είναι! Νομίζει ότι ανήκουν στην καλή κοινωνία.*

Οι συστάσεις, βέβαια, έγιναν αμέσως. Μάλιστα, τη στιγμή που του εξηγούσε ποια σχέση τούς συνέδεε, του έριξε μια κρυφή ματιά, για να έχει την ευκαιρία να τον δει να το βάζει στα πόδια μόλις αντιλαμβανόταν με πόσο χαμηλού επιπέδου άτομα βρισκόταν. Ήταν φανερό ότι η συγγένειά τους τον εξέπληξε. Τη δέχτηκε, όμως, ήρεμα και, αντί να το βάλει στα πόδια, άρχισε να βαδίζει δίπλα τους, πιάνοντας μάλιστα συζήτηση με τον κύριο Γκάρντινερ. Η Ελίζαμπεθ ήταν φυσικό να νιώσει ικανοποίηση, να πιστέψει ότι θριάμβευσε. Την παρηγορούσε που ο κύριος Ντάρσι διαπίστωνε ότι έχει και κάποιους συγγενείς για τους οποίους δεν έπρεπε να ντρέπεται. Παρακολούθησε τη συζήτησή τους πολύ προσεκτικά και καμάρωνε με κάθε φράση, κάθε λέξη του θείου της, καθώς όλα αποδείκνυαν την ευφυΐα, το καλό γούστο και τους καλούς τρόπους του.

Η συζήτηση στράφηκε σύντομα στο φάρμα. Η Ελίζαμπεθ άκουσε τότε τον κύριο Ντάρσι να προσκαλεί τον θείο της, με υπερβολική ευγένεια, να έρχεται να ψαρεύει εκεί όποτε θέλει, όσο καιρό θα βρισκόταν στην περιοχή. Προσφέρθηκε, μάλιστα, να του δανείσει τα δικά του σύνεργα και να του δείξει τα σημεία του ποταμού που είχαν πολλά ψάρια. Η κυρία Γκάρντινερ, που κρατούσε αγκαζέ την Ελίζαμπεθ, της έριξε κάποια στιγμή μια ματιά γεμάτη απορία. Η Ελίζαμπεθ δεν είπε τίποτα, αλλά ένιωσε μεγάλη χαρά. Αισθανόταν ότι η φιλοφρόνηση απευθυνόταν αποκλειστικά σ' αυτήν. Παρ' όλα αυτά, η συμπεριφορά του εξακολουθούσε να την εκπλήσσει και δεν σταμάτησε να αναρωτιέται: *Γιατί είναι τόσο αλλαγμένος; Από πού μπορεί να προέρχεται αυτή η αλλαγή; Από την πλευρά μου, αποκλείεται. Δεν υπάρχει πιθανότητα να γλύκανε τόσο τους τρόπους του για χάρη μου. Οι προσβολές μου στο Χάνσφορντ δεν θα μπορούσαν να προκαλέσουν μια τέτοια αλλαγή. Και δεν υπάρχει περίπτωση να είναι ακόμα ερωτευμένος μαζί μου.*

Αφού περπάτησαν έτσι αρκετή ώρα, μπροστά οι δύο κυρίες και λίγο πιο πίσω οι δύο κύριοι, τη στιγμή που επέστρεφαν στις παλιές θέσεις τους, αφού προηγουμένως είχαν κατέβει ως την όχθη του ποταμού για να εξετάσουν καλύτερα ένα σπάνιο είδος υδρόβιου φυτού, έτυχε να συμβεί μια μικρή αλλαγή. Αιτία ήταν η κυρία Γκάρντινερ, η οποία, ταλαιπωρημένη από το πολύ περπάτημα, παραπονέθηκε ότι το μπράτσο της Ελίζαμπεθ δεν ήταν αρκετά γερό για να τη στηρίξει και δήλωσε ότι προτιμούσε τον σύζυγό της. Ο κύριος Ντάρσι πήρε τη θέση της δίπλα στην ανιψιά της και συνέχισαν να περπατούν μαζί. Έπειτα από μια σύντομη παύση, πρώτη μίλησε η Ελίζαμπεθ. Ήθελε να του πει ότι, πριν αποφασίσει να επισκεφθεί την ιδιοκτησία του, είχε βεβαιωθεί ότι εκείνος θα έλειπε. Άρχισε, λοιπόν, κάνοντας ένα σχόλιο για την απρόσμενη εμφάνισή του.

«Η οικονόμος σας», πρόσθεσε, «μας πληροφόρησε ότι δεν υπήρχε περίπτωση να έρθετε νωρίτερα από αύριο. Μάλιστα, στο Μπέικουελ, πριν αναχωρήσουμε, μάθαμε ότι δεν σας περίμεναν τις επόμενες μέρες».

Εκείνος απάντησε ότι έτσι ακριβώς ήταν και πρόσθεσε ότι αναγκάστηκε να αφήσει τους υπόλοιπους συνταξιδιώτες του και να προπορευτεί μερικές ώρες επειδή προέκυψε κάποια δουλειά με τον επιστάτη του.

«Οι άλλοι θα φτάσουν νωρίς αύριο το πρωί», συνέχισε, «και σε αυτούς περιλαμβάνονται και κάποιοι που έχουν την τιμή να σας γνωρίζουν, ο κύριος Μπίνγκλεϊ και οι αδελφές του».

Η Ελίζαμπεθ απάντησε με μια ελαφρά υπόκλιση. Η σκέψη της πέταξε στην τελευταία τους συνάντηση, τότε που είχε αναφερθεί το όνομα του κυρίου Μπίνγκλεϊ για τελευταία φορά. Και, κρίνοντας από την έκφραση του προσώπου του, το θέμα αυτό πρέπει να απασχολούσε και τον ίδιο.

«Υπάρχει και κάποιος άλλος στην παρέα», συνέχισε εκείνος έπειτα από μια παύση, «που επιθυμεί διακαώς να σας γνωρίσει. Ελπίζω να μου επιτρέψετε να σας συστήσω την αδελφή μου τώρα που βρίσκεστε στο Λάμπτον ή μήπως ζητάω πολλά;»

Η έκπληξη της Ελίζαμπεθ για το αίτημά του αυτό ήταν μεγάλη. Τόσο μεγάλη, που ούτε που κατάλαβε ότι απάντησε θετικά. Και αμέσως σκέφτηκε ότι, όποιος κι αν ήταν ο λόγος που η δεσποινίς Ντάρσι επιθυμούσε τόσο να τη γνωρίσει, θα πρέπει να οφειλόταν στον αδελφό της. Σταμάτησε να το σκέφτεται και αρκέστηκε στη βαθιά της ικανοποίηση. Την ευχαριστούσε πολύ που καταλάβαινε ότι η απογοήτευσή του δεν τον είχε κάνει να σχηματίσει πολύ κακή γνώμη για εκείνη.

Περπατούσαν τώρα αμίλητοι, ο καθένας βυθισμένος στις σκέψεις του. Η Ελίζαμπεθ δεν αισθανόταν άνετα, εξάλλου θα ήταν αδύνατο. Ένιωθε, ωστόσο, κολακευμένη και χαρούμενη. Η επιθυμία του να της γνωρίσει την αδελφή του ήταν το καλύτερο κομπλιμέντο που θα μπορούσε να της κάνει. Σε λίγο άφησαν τους άλλους πίσω και, όταν έφτασαν στην άμαξα, η απόσταση που τους χώριζε από τον κύριο και την κυρία Γκάρντινερ ήταν ένα τέταρτο του μιλίου.

Ύστερα πρότεινε να περάσουν στο σπίτι. Αλλά εκείνη του είπε ότι δεν ήταν κουρασμένη και έμειναν να στέκονται στο χορτάρι. Μια τέτοια στιγμή θα μπορούσαν να ειπωθούν πολλά, ενώ η σιωπή είναι μάλλον γεμάτη αμηχανία. Η Ελίζαμπεθ ήθελε πολύ να πει κάτι, αλλά όλα τα θέματα που της έρχονταν στο μυαλό τής φαίνονταν απαγορευμένα. Στο τέλος θυμήθηκε ότι βρισκόταν σε ταξίδι και άρχισε να μιλά με μεγάλο ενδιαφέρον για το Μάτλοκ και το Ντόουβ Ντέιλ. Ο χρόνος, όμως, κυλούσε πολύ αργά, ενώ το ίδιο αργά προχωρούσε και η θεία της, με κίνδυνο να κοντεύουν να στερέψουν όλες οι ιδέες της πριν τελειώσει αυτό το τετ α τετ. Όταν επιτέλους ο κύριος και η

κυρία Γκάρντινερ ήρθαν κοντά τους, ο Ντάρσι επέμενε να περάσουν μέσα στο μέγαρο για να πάρουν κάτι. Η πρόταση, όμως, απορρίφθηκε και χώρισαν πολύ ευγενικά και από τις δύο πλευρές. Ο κύριος Ντάρσι βοήθησε τις κυρίες να ανέβουν στην άμαξα και, μόλις αυτή άρχισε να κινείται, η Ελίζαμπεθ τον είδε να περπατά αργά προς το σπίτι.

Είχε έρθει η ώρα για τα σχόλια του θείου και της θείας της. Και οι δύο δήλωσαν ότι τον βρήκαν απείρως ανώτερο από όσο περίμεναν.

«Έχει άφογους τρόπους και είναι ευγενικός και καταδεκτικός», είπε ο θείος της.

«Υπάρχει, βέβαια, κάτι ελαφρά μεγαλοπρεπές πάνω του», απάντησε η θεία της, «αλλά αυτό αφορά κυρίως τον αέρα του και δεν το θεωρώ υπερβολικό. Τώρα είμαι έτοιμη να συμφωνήσω με την οικονόμο του σχετικά με το ότι, αν και πολλοί τον θεωρούν περήφανο, εγώ δεν διαπίστωσα κάτι τέτοιο».

«Η συμπεριφορά του απέναντί μας με έκανε να εκπλαγώ όσο ποτέ. Δεν ήταν απλώς ευγενικός, μας φρόντιζε και δεν υπήρχε λόγος γι' αυτό. Γνωρίζει ελάχιστα την Ελίζαμπεθ».

«Βέβαια, Λίζι», είπε η θεία της, «δεν είναι τόσο όμορφος όσο ο Γουίκαμ ή, μάλλον, θα έλεγα ότι δεν έχει την έκφραση του Γουίκαμ, διότι διαθέτει τέλεια χαρακτηριστικά. Γιατί, όμως, μας είπες ότι είναι τόσο αντιπαθητικός;»

Η Ελίζαμπεθ προσπάθησε να δικαιολογηθεί. Είπε ότι, όταν τον συνάντησε στο Κεντ, τον συμπάθησε τελικά περισσότερο από πριν και ότι ποτέ δεν τον είχε δει τόσο ευχάριστο και περιποιητικό όσο εκείνο το πρωί.

«Ίσως να μην είναι τόσο σταθερός όσον αφορά την ευγένεια», απάντησε ο θείος της, «όπως είναι συνήθως όλοι οι σπουδαίοι άνδρες σας. Επομένως, δεν πρόκειται να λάβω σοβαρά υπόψη μου αυτά που μου είπε για το ψάρεμα, εφόσον μπορεί να αλλάξει γνώμη ξαφνικά και, εκεί που θα ψαρεύω, να με πετάξει έξω από την ιδιοκτησία του».

Η Ελίζαμπεθ ένιωσε ότι τον είχε παρεξηγήσει υπερβολικά, αλλά δεν είπε τίποτα.

«Από όσο είδαμε», συνέχισε η κυρία Γκάρντινερ, «δεν νομίζω ότι θα ήταν ποτέ ικανός να φερθεί σε κάποιον με τον απαίσιο τρόπο που φέρθηκε στον Γουίκαμ. Το πρόσωπό του δεν δείχνει τέτοιο

χαράκτηρα. Το αντίθετο, μάλιστα. Όταν μιλά, έχει πολύ ελκυστικό στόμα και η έκφρασή του είναι πολύ αξιοπρεπής, δεν σου δίνει την εντύπωση ότι έχει κακά αισθήματα. Από την άλλη, ωστόσο, αυτή η καλοσυνάτη γυναίκα που μας ξενάγησε στο σπίτι του τον παρουσίασε σαν άγγελο! Μερικές φορές, μετά βίας κρατήθηκα για να μη γελάσω. Φαντάζομαι, λοιπόν, ότι θα είναι πολύ γενναιόδωρος με το προσωπικό του, κάτι που, στα μάτια ενός υπηρέτη, περιλαμβάνει όλες τις αρετές του κόσμου».

Στο σημείο αυτό, η Ελίζαμπεθ κατάλαβε ότι έπρεπε οπωσδήποτε να πει κάτι για να δικαιολογήσει τη στάση του προς τον Γουίκαμ. Έτσι, τους εξήγησε, όσο πιο προσεκτικά μπόρεσε, από όσα είχε ακούσει από τους συγγενείς του στο Κεντ, ότι οι πράξεις του μπορούσαν να ερμηνευτούν και διαφορετικά και ότι ο χαρακτήρας του δεν ήταν σε καμιά περίπτωση κακός, αλλά ούτε και ο Γουίκαμ τόσο αξιολάτρευτος όσο πίστευαν στο Χέρτφορντσαϊρ. Για να επιβεβαιώσει τα λεγόμενά της, τους διηγήθηκε με λεπτομέρειες τις οικονομικές συναλλαγές μεταξύ των δύο ανδρών, χωρίς βέβαια να πει από πού προέρχονταν οι πληροφορίες της, δηλώνοντας, ωστόσο, ότι η πηγή ήταν απολύτως αξιόπιστη.

Η κυρία Γκάρντινερ ξαφνιάστηκε με όλα αυτά και έδειξε ανησυχία. Ευτυχώς, όμως, πλησίαζαν στον τόπο όπου είχε ζήσει άλλοτε πολλές χαρούμενες στιγμές, έτσι όλα τα άλλα ξεχάστηκαν και ήρθαν στην επιφάνεια οι ευχάριστες αναμνήσεις. Αφοσιώθηκε στο να δείχνει στον άνδρα της όλα τα ενδιαφέροντα μέρη της περιοχής και δεν την ένοιαζε τίποτε άλλο. Και καθώς ήταν πολύ κουρασμένη από τον πρωινό περίπατο, πριν προλάβουν καλά καλά να τελειώσουν το δείπνο τους, τους άφησε για να βρει κάποιους παλιούς γνωστούς της και πέρασε την υπόλοιπη βραδιά απολαμβάνοντας την αναθέρμανση μιας σχέσης που είχε διακοπεί για πολλά χρόνια.

Τα γεγονότα της ημέρας ήταν πολύ ενδιαφέροντα για να αφήσουν στην Ελίζαμπεθ μυαλό να ασχοληθεί με κάποιον από αυτούς τους γνωστούς της θείας της. Το μόνο που της έμενε να κάνει ήταν να σκέφτεται και να ξανασκέφτεται –και μάλιστα χωρίς να μπορεί να δώσει μια λογική εξήγηση– την ευγένεια και τον περιποιητικό τρόπο του κυρίου Ντάρσι και, πάνω απ' όλα, την επιθυμία του να της γνωρίσει την αδελφή του.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 44

Η Ελίζαμπεθ ήταν βέβαιη ότι από τη στιγμή που η αδελφή του θα έφτανε στο Πέμπερλι, ο κύριος Ντάρσι θα την έφερνε να της τη γνωρίσει την αμέσως επόμενη μέρα. Έτσι, αποφάσισε ότι εκείνη την ημέρα δεν έπρεπε να απομακρυνθεί πολύ από το πανδοχείο. Η εκτίμησή της αυτή, ωστόσο, αποδείχτηκε εσφαλμένη. Διότι ακριβώς την ημέρα της άφιξής τους στο Λάμπτον ήρθαν να τη βρουν. Έπειτα από έναν περίπατο εκεί γύρω με μερικούς από τους νέους φίλους τους και, ενώ ετοιμάζονταν να δειπνήσουν με τη συγκεκριμένη οικογένεια, άκουσαν τον ήχο μιας άμαξας και πήγαν στο παράθυρο για να δουν τι γίνεται. Τότε είδαν έναν κύριο και μια κυρία να ανηφορίζουν στον δρόμο με μια μικρή δίτροχη άμαξα. Η Ελίζαμπεθ αναγνώρισε το οικοσχημο και κατάλαβε αμέσως ποιοι ήταν. Όταν ενημέρωσε σχετικά τους συγγενείς της και τους είπε για την τιμή που της γινόταν, ο θείος και η θεία της έμειναν κατάπληκτοι, ενώ η αμυχανία που έκρυβε ο τόνος της δικής της φωνής, σε συνδυασμό με το ίδιο το γεγονός και με πολλά από τα γεγονότα της προηγούμενης μέρας, τους έκανε να αρχίσουν να αντιμετωπίζουν την υπόθεση διαφορετικά. Μέχρι τότε, τίποτα από όσα είχαν συμβεί δεν είχε κινήσει τις υποψίες τους. Τώρα, όμως, ο μόνος τρόπος για να εξηγήσουν αυτή την ευγένεια, η οποία μάλιστα προερχόταν από τη μία πλευρά, ήταν να υποθέσουν ότι ο νεαρός έτρεφε κάποια ιδιαίτερη συμπάθεια για την ανιψιά τους. Όση ώρα γυρνούσαν στο μυαλό τους αυτές οι ιδέες, η Ελίζαμπεθ ένιωθε όλο και πιο αναστατωμένη. Φοβόταν, μεταξú άλλων, μήπως το ενδιαφέρον του αδελφού τον είχε παρασύρει και είχε μιλήσει με υπερβολικά καλά λόγια για εκείνη, ενώ, από τη μεγάλη αγωνία της να φανεί ευχάριστη, ήταν λογικό να πιστέψει ότι η ικανότητά της αυτή θα την εγκατέλειπε εντελώς εκείνη τη στιγμή.

Απομακρύνθηκε από το παράθυρο φοβούμενη μήπως γίνει αντιληπτή η αναστάτωση της και άρχισε να περπατά πάνω κάτω μέσα στο δωμάτιο προσπαθώντας να ξαναβρεί την ψυχραιμία της, ωστόσο

η έκφραση της απορίας και της περιέργειας στα πρόσωπα του θείου και της θείας της έκαναν την κατάσταση χειρότερη.

Η δεσποινίς Ντάρσι και ο αδελφός της έκαναν επιτέλους την εμφάνισή τους, ενώ έγιναν και οι πολυαναμενόμενες συστάσεις. Η Ελίζαμπεθ διαπίστωσε έκπληκτη ότι η νέα της φίλη ήταν το ίδιο αμήχανη με εκείνη, ίσως και περισσότερο. Από τη μέρα που είχαν φτάσει στο Λάμπτον, άκουγε συνέχεια ότι η δεσποινίς Ντάρσι ήταν υπερβολικά περήφανη, αλλά αυτά τα λίγα λεπτά που την έβλεπε μπροστά της διαπίστωνε ότι ήταν υπερβολικά ντροπαλή. Ανακάλυψε ότι δυσκολευόταν να την κάνει να προφέρει έστω και μία λέξη, εκτός από κάποιες μονοσύλλαβες.

Η δεσποινίς Ντάρσι ήταν ψηλή και πιο εύσωμη από την Ελίζαμπεθ. Αν και ήταν μόλις δεκάξι ετών, το σώμα της ήταν ήδη σχηματισμένο και ήταν πολύ θηλυκή και χαριτωμένη. Δεν ήταν τόσο όμορφη όσο ο αδελφός της, αλλά στο πρόσωπό της διακρινόταν ένας λογικός και ευχάριστος χαρακτήρας, ενώ οι τρόποι της ήταν απλοί και καταδεκτικοί. Η Ελίζαμπεθ, που ήταν προετοιμασμένη να συναντήσει έναν οξυδερκή και ψυχρό άνθρωπο, ίσως περισσότερο και από τον ίδιο τον κύριο Ντάρσι, αισθάνθηκε μεγάλη ανακούφιση όταν διαπίστωσε ότι τα πράγματα ήταν τελείως διαφορετικά.

Δεν είχε περάσει πολλή ώρα, όταν ο Ντάρσι τής είπε ότι και ο Μπίνγκλεϊ θα ερχόταν να την επισκεφθεί και, πριν προλάβει να εκφράσει τη χαρά της και να προετοιμαστεί για να δεχτεί αυτόν ειδικά τον επισκέπτη, ακούστηκε στη σκάλα ο γρήγορος βηματισμός του Μπίνγκλεϊ και αμέσως μετά τον είδαν να μπαίνει στο δωμάτιο. Ο θυμός της Ελίζαμπεθ για τον νεαρό τζέντλεμαν είχε πια σβήσει τελείως εδώ και καιρό. Αλλά ακόμη κι αν είχαν μείνει κάποια ίχνη, της ήταν δύσκολο να αντισταθεί στην απλότητα και την εγκαρδιότητα με την οποία εκδήλωσε τη χαρά του που την ξανάβλεπε ύστερα από τόσο καιρό. Με φιλικό, αν και κάπως τυπικό τρόπο, τη ρώτησε για την οικογένειά της, ενώ κινούνταν και μιλούσε με τον ίδιο ευχάριστο τρόπο που τον διέκρινε πάντα.

Ο κύριος και η κυρία Γκάρντινερ θεωρούσαν τον Μπίνγκλεϊ ένα ιδιαίτερα ενδιαφέρον άτομο. Ήλπιζαν εδώ και καιρό να τον γνωρίσουν. Είναι γεγονός ότι όλη αυτή η παρέα τούς προκαλούσε ζωηρό ενδιαφέρον. Οι υποψίες που γεννήθηκαν στο μυαλό τους σχετικά με την ανιψιά τους και τον κύριο Ντάρσι τούς έκαναν να τους παρατηρούν και τους δύο με μεγάλη προσοχή και περιέργεια, αλλά φυσικά και με διακριτικότητα. Σύντομα, λοιπόν, διαπίστωσαν ότι ο ένας τουλάχιστον από τους δύο γνώριζε καλά τι σημαίνει έρωτας. Για τα αισθήματα της νεαρής κυρίας διατηρούσαν μια μικρή επιφύλαξη. Όμως, ο κύριος πλημμύριζε από θαυμασμό και αυτό ήταν υπερβολικά εμφανές.

Η Ελίζαμπεθ, από την πλευρά της, είχε πολλά να κάνει. Ήθελε να μάθει ποια ήταν τα συναισθήματα του καθενός από τους επισκέπτες της, να βεβαιωθεί για τα δικά της και, ταυτόχρονα, να φερθεί ευγενικά σε όλους. Σε αυτό το τελευταίο, εκεί που φοβόταν περισσότερο την αποτυχία, είχε και τα καλύτερα αποτελέσματα, εφόσον τα πρόσωπα που σκόπευε να ευχαριστήσει περισσότερο ήταν ήδη θετικά διακείμενα προς αυτήν. Η Τζορτζιάνα ανυπομονούσε να την κρίνει θετικά, ο κύριος Μπίνγκλεϊ ήταν πρόθυμος και ο Ντάρσι ήταν αποφασισμένος να το κάνει.

Μόλις είδε τον Μπίνγκλεϊ, ήταν φυσικό η σκέψη της να τρέξει αμέσως στην αδελφή της. Αχ, και πόσο θα ήθελε να ξέρει αν και κάποια δική του σκέψη είχε κάνει ακριβώς το ίδιο. Μερικές στιγμές, είχε την εντύπωση ότι ο νεαρός μιλούσε λιγότερο από ό,τι συνήθως και μια δυο φορές τη χαροποίησε η ιδέα ότι, ενώ την κοιτούσε, προσπαθού-

σε να διακρίνει κάποιο στοιχείο ομοιότητας. Ωστόσο, ακόμη κι αν αυτό ήταν προϊόν της φαντασίας της, δεν μπορεί να έπεφτε έξω όσον αφορούσε τη συμπεριφορά του απέναντι στη δεσποινίδα Ντάρσι, η οποία είχε εμφανιστεί στη σκηνή ως αντίζηλος της Τζέιν. Σε κανέναν από τους δύο δεν διέκρινε κάποιο βλέμμα που να πρόδιδε ξεχωριστό ενδιαφέρον. Ανάμεσά τους δεν συνέβη κάτι που να δικαιολογεί τις ελπίδες που έτρεφε η αδελφή του Μπίνγκλεϊ. Ως προς αυτό σύντομα έμεινε ικανοποιημένη. Μάλιστα, πριν χωρίσουν, συνέβησαν δυο τρία ακόμη μικροπράγματα τα οποία, σύμφωνα με τη γεμάτη αγωνία ερμηνεία της, μαρτυρούσαν ότι και εκείνος θυμόταν την Τζέιν με αρκετή τρυφερότητα, ίσως και με την επιθυμία να πει κάτι, αν το τολμούσε, που θα τον έκανε τελικά να αναφέρει το όνομά της. Κάποια στιγμή, ενώ μιλούσαν και οι δύο, εκείνος, με μια φωνή που πρόδιδε ότι ειλικρινά το είχε μετανιώσει, σχολίασε ότι είχε περάσει πολύς καιρός από τότε που είχε τη χαρά να τη δει για τελευταία φορά και, πριν η Ελίζαμπεθ προλάβει να απαντήσει, πρόσθεσε:

«Έχουν περάσει πάνω από οκτώ μήνες. Έχουμε να συναντηθούμε από τις 26 Οκτωβρίου, την ημέρα του χορού στο Νέδερφιλντ».

Η Ελίζαμπεθ διαπίστωσε με χαρά ότι θυμόταν μια τέτοια λεπτομέρεια. Όταν του δόθηκε και πάλι η ευκαιρία, κάποια στιγμή που οι άλλοι δεν τους κοιτούσαν, τη ρώτησε αν οι αδελφές της βρίσκονταν όλες στο Λόνγκμπουρν. Η ερώτηση αυτή, αν τη λάβει κανείς υπόψη του μεμονωμένα, δεν σήμαινε τίποτα ούτε ήταν σημαντική η παρατήρηση που είχε προηγηθεί. Ο τρόπος, ωστόσο, και το ύφος του εκείνη τη στιγμή τής προσέδιδαν ένα ιδιαίτερο νόημα.

Η Ελίζαμπεθ δεν είχε πολλές ευκαιρίες για να κοιτάξει προς το μέρος του κυρίου Ντάρσι. Κάθε φορά, όμως, που κατάφερε να του ρίξει μια ματιά, διαπίστωνε ότι είχε μια έκφραση μεγάλης ευχαρίστησης, ενώ σε ό,τι έλεγε ο τόνος της φωνής του δεν πρόδιδε ίχνος έπαρσης ή περιφρόνησης προς τη συντροφιά. Η συμπεριφορά του αυτή την έπειθε ότι η βελτίωση που είχε παρατηρήσει την προηγούμενη μέρα στους τρόπους του, όσο προσωρινή κι αν αποδεικνυόταν τελικά, είχε διαρκέσει τουλάχιστον μία ολόκληρη μέρα. Βλέποντάς τον να καταβάλλει προσπάθειες για να γνωρίσει καλύτερα και να κάνει καλή εντύπωση σε ανθρώπους με τους οποίους μέχρι πριν από λίγους μήνες ντρεπόταν να έχει και την παραμικρή σχέση, βλέποντάς τον τόσο καταδεκτικό και γλυκό όχι μόνο προς την ίδια αλλά και προς τους συγγενείς της, που είχε περιφρονήσει τόσο απροκάλυπτα, όταν έφερε στο μυαλό της την τελευταία επεισοδιακή συνάντησή τους στο πρεσβυτέριο του Χάνσφορντ, διαπίστωνε ότι η διαφορά, η αλλαγή του ήταν τόσο εμφανής και τόσο εντυπωσιακή, που δυσκολευόταν πολύ να κρύψει την έκπληξή της. Ποτέ πριν, ούτε καν στην παρέα των εκλεκτών φίλων του στο Νέδερφιλντ ή των σπουδαίων συγγενών του στο Ρόουζινγκς, δεν τον είχε δει να προσπαθεί τόσο πολύ να γίνει συμπαθής, να είναι τόσο λίγο αλαζονικός ή ψυχρός, όσο αυτή τη στιγμή, αν και γνώριζε ότι ακόμη και αν η προσπάθειά του πετύχαινε δεν θα είχε κανένα σημαντικό όφελος, ενώ ακόμη και η απλή γνωριμία του με τους συγκεκριμένους ανθρώπους μπορούσε να προκαλέσει τον χλευασμό και τα αρνητικά σχόλια των κυριών του Νέδερφιλντ και του Ρόουζινγκς.

Οι επισκέπτες έμειναν πάνω από μισή ώρα. Όταν σηκώθηκαν για να φύγουν, ο κύριος Ντάρσι δήλωσε την επιθυμία του να ξαναδεί το ζεύγος Γκάρντινερ και τη δεσποινίδα Μπένετ στο Πέμπερλι, πριν

αναχωρήσουν από την κομητεία, και ζήτησε από την αδελφή του να επαναλάβει και εκείνη την πρόσκληση. Η δεσποινίς Ντάρσι, με κάποια συστολή, που έδειχνε ότι δεν ήταν συνηθισμένη να προσκαλεί, υπάκουσε με προθυμία. Η κυρία Γκάρντινερ έριξε μια ματιά στην ανιψιά της, προσπαθώντας να καταλάβει αν η Ελίζαμπεθ, που ήταν και το κυρίως πρόσωπο αυτής της πρόσκλησης, σκόπευε να την αποδεχτεί, αλλά εκείνη κοιτούσε από την άλλη πλευρά. Εκτιμώντας ότι η κίνηση αυτή ήταν κίνηση υπεκφυγής –για να κρύψει τη στιγμιαία αμηχανία της και όχι την αρνητική στάση της προς την πρόταση των Ντάρσι– και αντικρίζοντας το βλέμμα του συζύγου της, που ήταν τόσο κοινωνικός άνθρωπος και φαινόταν να θέλει πολύ να απαντήσουν θετικά, ανέλαβε να πει το ναι και για λογαριασμό της Ελίζαμπεθ. Έτσι, συμφώνησαν να συναντηθούν τη μεθεπομένη.

Ο Μπίνγκλεϊ εξέφρασε τη χαρά του που θα ξανάβλεπε την Ελίζαμπεθ, καθώς είχε πολλά ακόμη να της πει και άλλα τόσα να ρωτήσει για τους φίλους τους στο Χέρτφορντσαίρ. Η Ελίζαμπεθ, που ερμήνευσε τα λόγια του αυτά ως κρυφή επιθυμία να την ακούσει να μιλά για την αδελφή της, χάρηκε. Και γι' αυτό, αλλά και για μερικούς άλλους λόγους, διαπίστωσε, όταν οι επισκέπτες είχαν πια φύγει, ότι την τελευταία μισή ώρα ήταν σε θέση να νιώθει τελικά ικανοποιημένη, αν και η χαρά αυτή μειωνόταν όσο περνούσε η ώρα. Καθώς ανυπομονούσε να μείνει μόνη, και από τον φόβο της μήπως οι θείοι της αρχίσουν τις ερωτήσεις και τα υπονοούμενα, κάθισε μαζί τους ίσα ίσα για να ακούσει τα θετικά τους σχόλια για τον Μπίνγκλεϊ και ύστερα έτρεξε στο δωμάτιό της για να ντυθεί.

Άδικα, όμως, φοβόταν να αντιμετωπίσει την περιέργειά τους. Ο κύριος και η κυρία Γκάρντινερ δεν σκόπευαν να την πιέσουν να μιλήσει. Ήταν οφθαλμοφανές ότι η ανιψιά τους γνώριζε τον κύριο Ντάρσι πολύ καλύτερα από όσο μπορούσαν να φανταστούν. Εξίσου οφθαλμοφανές ήταν ότι εκείνος ήταν πολύ ερωτευμένος μαζί της. Είχαν δει αρκετά που τους προκάλεσαν το ενδιαφέρον, αλλά τίποτα που να δικαιολογεί ερωτήσεις.

Τώρα, το σημαντικότερο ήταν να σχηματίσουν καλή γνώμη για τον κύριο Ντάρσι και, από το λίγο που τον είχαν συναναστραφεί, δεν είχαν διαπιστώσει τίποτα το αρνητικό. Πώς θα μπορούσαν να μείνουν ασυγκίνητοι απέναντι στην ευγένειά του; Και αν θα έπρεπε να σχιαγραφήσουν τον χαρακτήρα του με βάση τα δικά τους συμπε-

ράσματα, καθώς και τα σχόλια της οικονόμου του, χωρίς να λάβουν υπόψη τους τίποτε άλλο, θα κατέληγαν σε έναν άνθρωπο που στο Χέρτφορντσαϊρ δεν θα αναγνώριζε κανείς. Τώρα, ωστόσο, είχαν σοβαρό λόγο να πιστέψουν την οικονόμο και πολύ γρήγορα κατάλαβαν ότι η γνώμη κάποιου που τον γνωρίζει από τότε που ήταν τεσσάρων χρόνων, ενός αξιοσέβαστου ατόμου, μετρά αρκετά. Από την άλλη, οι πληροφορίες που πήραν από τους φίλους τους στο Λάμπτον δεν μείωναν σε τίποτα αυτή την άποψη. Το μόνο που αλλοίωνε αυτή την εικόνα ήταν η περηφάνια του και πιθανόν να ήταν όντως υπερήφανος. Ακόμη όμως κι αν δεν ήταν, θεωρούσαν λογικό να τον βλέπουν έτσι οι κάτοικοι μιας μικρής εμπορικής πόλης, την οποία δεν επισκεπτόταν ποτέ. Όλοι πάντως παραδέχονταν ότι ήταν ένας γενναίος και καταδεκτικός άνδρας που βοηθούσε πολύ τους φτωχούς.

Όσο για τον Γουίκαμ, σύντομα ανακάλυψαν ότι δεν έχαιρε και μεγάλης εκτίμησης στην περιοχή. Αν και κανείς δεν ήξερε με λεπτομέρειες ποιες ήταν οι διαφορές του με τον γιο του προστάτη του, φεύγοντας από το Ντέρμπισαϊρ, όλοι τούς είπαν ότι είχε αφήσει πίσω του πολλά χρέη, τα οποία στη συνέχεια εξόφλησε ο κύριος Ντάρσι.

Η Ελίζαμπεθ είχε τώρα στο μυαλό της το Πέμπερλι περισσότερο από όσο χθες. Η νύχτα, αν και της φαινόταν ατελείωτη, δεν ήταν αρκετά μεγάλη ώστε να της δώσει τη δυνατότητα να προσδιορίσει τα συναισθήματά της για έναν από τους ενοίκους του. Και έμεινε ξύπνια δύο ολόκληρες ώρες προσπαθώντας να βγάλει άκρη. Σίγουρα δεν τον μισούσε. Όχι. Το μίσος είχε σβήσει προ πολλού και εδώ και πολύ καιρό ντρεπόταν που τον είχε αντιπαθήσει τόσο πολύ κάποτε. Ο σεβασμός που της ενέπνεε όσο περισσότερο αντιλαμβανόταν τα χαρίσματά του –αν και στην αρχή τον αποδέχτηκε σχετικά απρόθυμα– είχε πάψει να συγκρούεται με τα συναισθήματά της εδώ και αρκετά μεγάλο διάστημα. Και τώρα, χάρη σε όσα συνέβησαν χθες, δηλαδή την αδιαμφισβήτητη κολακευτική μαρτυρία της οικονόμου του και την αποκάλυψη ενός τόσο καλού χαρακτήρα, ο σεβασμός αυτός είχε αρχίσει να μετατρέπεται σε κάτι πολύ πιο φιλικό. Το κυριότερο, όμως, πέρα από τον σεβασμό και την εκτίμηση, ήταν ότι μέσα της ένιωθε ένα κίνητρο καλής θέλησης που δεν μπορούσε να αγνοήσει. Ένιωθε ευγνωμοσύνη. Ευγνωμοσύνη, όχι απλώς επειδή κάποτε την είχε αγαπήσει, αλλά επειδή εξακολουθούσε να την αγαπά τόσο, ώστε να συγχωρήσει όλες τις προσβολές και τη μεροληψία, τον

απαίσιιο τρόπο με τον οποίο είχε απορρίψει την πρότασή του, όλες τις άδικες κατηγορίες που συνόδευσαν την άρνησή της. Ένας άνδρας που –ήταν πλέον βέβαιη γι’ αυτό– κανονικά θα έπρεπε να την αποφεύγει σαν τον χειρότερο εχθρό του, που, όταν συναντήθηκαν τυχαία, έδειξε να καίγεται από επιθυμία να διατηρήσουν επαφή, χωρίς να κάνει κάτι άκομφο για να της δείξει το ενδιαφέρον του ή να φερθεί κάπως ιδιαίτερα, σε ό,τι αφορούσε αυτούς τους δύο, κατέβαλλε τώρα προσπάθεια να κερδίσει τη συμπάθεια των συγγενών της και επέμενε να της γνωρίσει και την αδελφή του. Μια τέτοια αλλαγή σε έναν τόσο περήφανο άνδρα τής προκαλούσε όχι μόνο κατάπληξη αλλά και ευγνωμοσύνη – γιατί μόνο στον έρωτα, τον φλογερό έρωτα μπορούσε να αποδοθεί. Και αυτό το αίσθημα της είχε κάνει καλή εντύπωση, την ενθάρρυνε, δεν της προκαλούσε δυσαρέσκεια, αν και δεν μπορούσε να προσδιορίσει πώς ακριβώς το εισέπραττε. Τον σεβόταν, τον εκτιμούσε, τον ευγνωμονούσε και, ειλικρινά, την ενδιέφερε και η ευτυχία του. Το μόνο που της έμενε τώρα να ανακαλύψει ήταν πόσο ήθελε η ευτυχία αυτή να εξαρτηθεί από την ίδια και πόσο ήταν αποφασισμένη να συμβάλει γι’ αυτή την κοινή ευτυχία, αν εκμεταλλεύοταν τη δυνατότητα που της έδινε –την οποία φανταζόταν ότι ακόμα είχε στη διάθεσή της– να επαναλάβει ξανά την πρότασή του.

Εκείνο το βράδυ, θεία και ανιψιά είχαν συμφωνήσει ότι αυτή η μοναδική φιλοφρόνηση εκ μέρους της δεσποινίδας Ντάρσι, η οποία ήρθε να τους γνωρίσει την ίδια ημέρα της άφιξής της, κι ας είχε φτάσει στο Πέμπερλι σχεδόν μεσημέρι, αν και ήταν εξαιρετικά εντυπωσιακή, έπρεπε να ανταποδοθεί με κάποιον τρόπο, με κάποια άλλη ανάλογη εκδήλωση ευγένειας από τη δική τους πλευρά. Επομένως, καλό θα ήταν να επισκεφθούν το επόμενο πρωί το Πέμπερλι. Έτσι, πήραν την απόφαση να πάνε. Η Ελίζαμπεθ ένιωθε ικανοποιημένη, παρόλο που, όταν αναρωτιόταν γιατί, δεν έβρισκε κάποια πειστική απάντηση.

Ο κύριος Γκάρντινερ έφυγε αμέσως μετά το πρωινό. Την προηγούμενη μέρα είχαν επαναληφθεί τα σχέδια για το ψάρεμα και είχαν κανονίσει να συναντηθούν με μερικούς από τους κυρίους στο Πέμπερλι το μεσημέρι.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 45

Πεπεισμένη καθώς ήταν τώρα η Ελίζαμπεθ για το ότι η αντιπάθεια της δεσποινίδας Μπίνγκλεϊ οφειλόταν στη ζήλια της, ήταν φυσικό να κατανοεί το πόσο δυσάρεστο θα ήταν για εκείνη να τη δει να εμφανίζεται ξαφνικά στο Πέμπερλι και ήταν περίεργη να μάθει με πόση ευγένεια από την πλευρά αυτής της κυρίας θα ανανεωνόταν η γνωριμία τους.

Μόλις έφτασαν στο μέγαρο, τους πέρασαν από το χολ και τους οδήγησαν στο σαλόνι, που λόγω της βορινής του θέσης ήταν ιδανικό για το καλοκαίρι. Έβλεπε στο πάρκο και τα παράθυρά του πρόσφεραν μια εξαιρετικά συναρπαστική θέα στους ψηλούς δασωμένους λόφους πίσω από το σπίτι, καθώς και στις εντυπωσιακές βελανιδιές και τις ισπανικές καστανιές οι οποίες φύτρωναν εδώ κι εκεί στο λιβάδι που απλωνόταν ανάμεσά τους.

Στο σαλόνι τούς υποδέχτηκε η δεσποινίς Ντάρσι, που καθόταν εκεί με την κυρία Χερστ, τη δεσποινίδα Μπίνγκλεϊ και την κυρία που ζούσε μαζί της στο Λονδίνο. Η Τζορτζιάννα τούς δέχτηκε με μεγάλη ευγένεια. Ήταν, όμως, λίγο αμήχανη, λόγω της συστολής και του φόβου που ένιωθε μήπως κάνει κάποιο λάθος, αν και θα μπορούσε να κάνει κάποιον που ένιωθε κατώτερος να το θεωρήσει υπερβολική περηφάνια και ψυχρότητα. Πάντως, η κυρία Γκάρντινερ και η ανιψιά της τη δικαιολόγησαν και τη λυπήθηκαν κάπως.

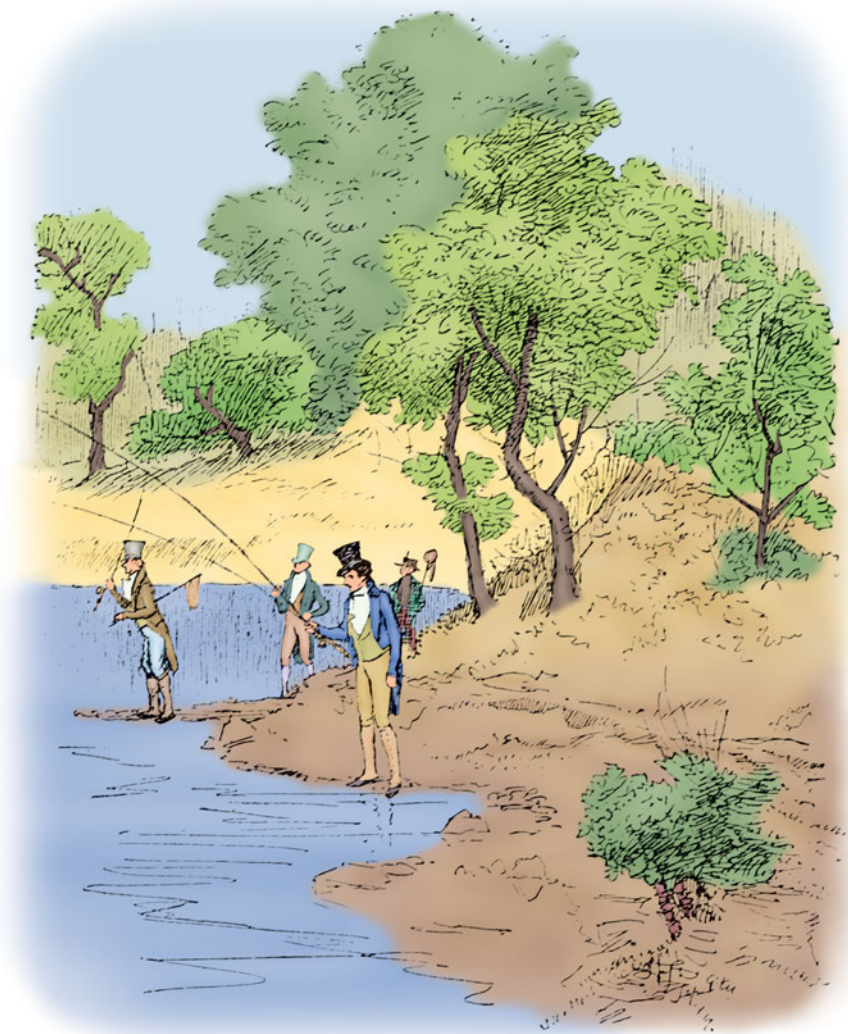
Το μόνο δείγμα προσοχής από την πλευρά της κυρίας Χερστ και της δεσποινίδας Μπίνγκλεϊ ήταν μια ελαφριά υπόκλιση. Όταν κάθισαν, ακολούθησε για λίγο μια σιωπή που προκαλεί συνήθως αμηχανία σε τέτοιες περιπτώσεις. Η πρώτη που την έσπασε ήταν η κυρία Άνσλεϊ, μια πολύ γλυκιά γυναίκα, με νόστιμο πρόσωπο, η προσπάθεια της οποίας να ξεκινήσει κάποιου είδους συζήτηση έδειξε ότι η αγωγή της ήταν, στην πραγματικότητα, πολύ καλύτερη από των άλλων δύο κυριών. Και ανάμεσα σε αυτήν και την κυρία Γκάρντινερ, με την περιστασιακή συμμετοχή της Ελίζαμπεθ, ξεκίνησε μια συζήτηση.

Η δεσποινίς Ντάρσι έμοιαζε να προσπαθεί να βρει το κουράγιο να πει κι εκείνη κάτι. Κάποιες φορές, μάλιστα, θέλησε να σχηματίσει μια ολόκληρη πρόταση, τις στιγμές που πίστευε ότι ο κίνδυνος να ακουστεί ήταν ελάχιστος.

Η Ελίζαμπεθ κατάλαβε πολύ γρήγορα ότι η δεσποινίς Μπίνγκλεϊ την παρακολουθούσε στενά και ότι δεν υπήρχε περίπτωση να πει έστω και μια λέξη, ειδικά στη δεσποινίδα Ντάρσι, χωρίς να την κοιτάζει στο στόμα. Πάντως, παρόλο που δεν καθόταν πολύ μακριά από την Τζορτζιάννα, δεν είχε σκοπό να την αποτρέψει από το να της απευθύνει τον λόγο, αν και δεν τη στενοχώρησε καθόλου που δεν αναγκαζόταν να μιλά πολύ. Ήταν βυθισμένη σε δικές της σκέψεις. Περίμενε ότι από στιγμή σε στιγμή κάποιοι από τους κυρίους θα έκαναν την είσοδό τους στο δωμάτιο. Ήλπιζε ή, μάλλον, φοβόταν ότι ανάμεσά τους θα ήταν και ο οικοδεσπότης. Στην πραγματικότητα, δεν μπορούσε να προσδιορίσει ποιο από τα δύο συναισθήματα ήταν το ισχυρότερο, ο φόβος ή η ελπίδα. Αφού κάθισε έτσι για ένα τέταρτο περίπου, χωρίς να ακούει τη φωνή της δεσποινίδας Μπίνγκλεϊ, μια ψυχρή ερώτηση σχετικά με την υγεία της οικογένειάς της από την πλευρά της την επανέφερε στην πραγματικότητα. Η Ελίζαμπεθ απάντησε το ίδιο αδιάφορα και κοφτά. Αμέσως μετά, η άλλη σιώπησε.

Η επόμενη αλλαγή στη διάρκεια αυτής της επίσκεψης έγινε με την είσοδο μερικών υπηρετών που έφεραν κρύο κρέας, κέικ και μια ποικιλία από τα καλύτερα φρούτα της εποχής. Αυτό, όμως, συνέβη μόνο αφού η κυρία Άνσλεϊ κοίταξε πολλές φορές με νόημα και πολλά χαμόγελα τη δεσποινίδα Ντάρσι, για να της υπενθυμίσει τα καθήκοντά της ως οικοδέσποινας. Όλες οι κυρίες είχαν τώρα κάτι για να ασχοληθούν. Γιατί μπορεί να μην είχαν όλες την επιθυμία να μιλήσουν, είχαν, όμως, την ικανότητα να τρώνε. Και οι υπέροχες πυραμίδες από σταφύλια, νεκταρίνια και ροδάκινα οδήγησαν πολύ γρήγορα όλη την παρέα γύρω από το τραπέζι.

Έτσι, λοιπόν, η Ελίζαμπεθ, όση ώρα έτρωγε, βρήκε την ευκαιρία να αποφασίσει τελικά αν η εμφάνιση του κυρίου Ντάρσι ήταν κάτι που περισσότερο φοβόταν ή ήλπιζε, χάρη στα συναισθήματα που κυριάρχησαν μέσα της μόλις τον είδε να μπαίνει στο δωμάτιο. Και τότε, αν και την ακριβώς προηγούμενη στιγμή υπερίσχυε η ελπίδα, άρχισε να πιστεύει ότι θα προτιμούσε να μην τον έβλεπε.

Ήταν αρκετή ώρα μαζί με τον κύριο Γκάρντινερ, ο οποίος ψάρευε στο ποτάμι με δυο τρεις ακόμη κυρίες, που φιλοξενούνταν και αυτοί στο μέγαρο, αλλά τον άφησε αμέσως και έφυγε μόλις πληροφορήθηκε ότι οι κυρίες της οικογένειας επισκέπτονταν την Τζορτζιάνα. Μόλις εμφανίστηκε, η Ελιζαμπεθ πήρε τη σοφή απόφαση να δείχνει άνετη και ατάραχη. Η απόφαση μπορεί να ήταν απολύτως αναγκαία να ληφθεί, αλλά σίγουρα όχι εύκολη στην εφαρμογή της, από τη στιγμή που αντιλήφθηκε ότι εκείνος και αυτή είχαν κινήσει τις υποψίες

όλης της παρέας και ότι, μόλις μπήκε στο δωμάτιο, όλα τα βλέμματα άρχισαν να παρακολουθούν τις κινήσεις του. Κανένα πρόσωπο δεν έδειχνε τόσο έντονη περιέργεια όσο της δεσποινίδας Μπίγγκλεϊ, παρά τα χαμόγελα που το κάλυπταν όποτε μιλούσε σε κάποιον. Η ζήλια της δεν την είχε οδηγήσει ακόμα στην απόγνωση και συνέχιζε να είναι περιποιοητική προς τον κύριο Ντάρσι. Η δεσποινίς Ντάρσι, μόλις είδε τον αδελφό της, άρχισε να προσπαθεί ακόμη περισσότερο να αναμειχτεί στη γενική συζήτηση. Η Ελίζαμπεθ κατάλαβε ότι εκείνος ανυπομονούσε να δει την αδελφή του και την ίδια να γνωρίζονται καλύτερα και ότι προσπαθούσε, όσο αυτό ήταν δυνατό, να βοηθήσει κάθε απόπειρα συζήτησης από τη μια ή την άλλη πλευρά. Η δεσποινίς Μπίγγκλεϊ το κατάλαβε και, έξω φρενών, ρώτησε με σαρκαστικό τόνο, μόλις της δόθηκε η ευκαιρία:

«Για πείτε μου, δεσποινίς Ελίζα, είναι αλήθεια ότι το σύνταγμα-σαίρ έφυγε τελικά από τα μέρη σας; Θα πρέπει να ήταν μεγάλη απώλεια για την οικογένειά σας».

Φυσικά, δεν μπορούσε να αναφέρει το όνομα του Γουίκαμ μπροστά στον Ντάρσι, αλλά η Ελίζαμπεθ κατάλαβε αμέσως ότι αυτόν υπαινισσόταν. Οι αναμνήσεις που συνδέονταν με αυτόν της προκάλεσαν προς στιγμήν μια ελαφρά ανησυχία. Παρ' όλα αυτά, με μεγάλη προσπάθεια, απέκρουσε την κακοήθεια της κυρίας και μπόρεσε να απαντήσει αμέσως με αδιάφορο ύφος. Την ώρα που μιλούσε έριξε επίτηδες μια ματιά στον Ντάρσι και τον είδε να κοκκινίζει και να την κοιτά επίμονα, ενώ η αδελφή του τα είχε χάσει τελειώς και έδειχνε να μην μπορεί να σηκώσει το βλέμμα της από το πάτωμα. Αν η δεσποινίς Μπίγγκλεϊ γνώριζε πόσο πόνο θα προκαλούσε στον καλό της φίλο, μάλλον δεν θα είχε υποβάλει ποτέ αυτή την ερώτηση. Σκοπός της ήταν να κάνει την Ελίζαμπεθ να νιώσει άβολα και να χάσει την ψυχραιμία της, αναγκάζοντάς τη να αναφερθεί σε έναν άνθρωπο που πίστευε ότι συμπαθούσε υπερβολικά και να βγάλει στην επιφάνεια μια αδυναμία της που ήλπιζε να τη μειώσει στα μάτια του Ντάρσι, ίσως και να του υπενθυμίσει την ανόητη και φαιδρή συμπεριφορά της οικογένειας Μπένετ προς το συγκεκριμένο σύνταγμα. Για το σχέδιο απαγωγής της δεσποινίδας Ντάρσι, ήταν βέβαιο ότι δεν γνώριζε τίποτα. Από τη στιγμή που απαιτήθηκε μυστικότητα, το συμβάν δεν αποκαλύφθηκε σε κανέναν, εκτός από την Ελίζαμπεθ. Ο αδελφός ενδιαφερόταν πολύ να μη διαρρεύσει σε συγγενείς του Μπίγγκλεϊ, εξαιτίας της επιθυμίας

–που υπέθετε από καιρό η Ελίζαμπεθ– να γίνουν κάποτε συγγενείς της αδελφής του. Αναμφίβολα είχε στο μυαλό του κάποιο τέτοιο σχέδιο και, χωρίς αυτό βέβαια να σημαίνει ότι τον είχε επηρεάσει στην απόφασή του να τον χωρίσει από τη δεσποινίδα Μπένετ, πιθανόν να είχε εντείνει το ενδιαφέρον του για την ευτυχία του φίλου του.

Η ψύχραιμη στάση της Ελίζαμπεθ, όμως, τον βοήθησε να ηρεμήσει γρήγορα και, καθώς η δεσποινίς Μπίνγκλεϊ, βαθιά ενοχλημένη και απογοητευμένη, δεν τόλμησε να επεκτείνει άλλο το θέμα του Γουίκαμ, σε λίγο συνήλθε και η Τζορτζιάννα, αν και όχι εντελώς ώστε να είναι ιδιαίτερα ομιλητική. Ο αδελφός της, το βλέμμα του οποίου απέφυγε συστηματικά, κόντευε πια να ξεχάσει την εμπλοκή του στην υπόθεση και το κόλπο που είχε σκοπό να απομακρύνει τις σκέψεις του από την Ελίζαμπεθ μάλλον τον έστρεψε ακόμη πιο πολύ προς αυτήν και, μάλιστα, με μια δόση ευθυμίας.

Λίγο μετά τον παραπάνω διάλογο, η επίσκεψη έληξε. Και ενώ ο Ντάρσι τις συνόδευε στην άμαξά τους, η δεσποινίς Μπίνγκλεϊ άφησε την οργή της να ξεσπάσει με πικρόχολα σχόλια για την εμφάνιση, τους τρόπους και την ενδυμασία της Ελίζαμπεθ. Δεν κατάφερε, ωστόσο, να παρασύρει την Τζορτζιάννα. Η καλή γνώμη του αδελφού της ακούσε για να εξασφαλίσει και τη δική της. Αποκλείεται να έκανε λάθος, από τη στιγμή που τα σχόλιά του για την Ελίζαμπεθ ήταν τόσο θερμά, που δεν της άφηναν περιθώριο να τη βρει τίποτε άλλο εκτός από χαριτωμένη και αξιολάτρευτη. Όταν ο κύριος Ντάρσι επέστρεψε στο σαλόνι, η δεσποινίς Μπίνγκλεϊ δεν μπόρεσε να συγκαταθεί και επανέλαβε και παρουσία του μερικά από τα σχόλια που είχε κάνει προς την αδελφή του.

«Πόσο κακοδιάθετη φαινόταν σήμερα η Ελίζα Μπένετ, κύριε Ντάρσι», αναφώνησε. «Πρώτη φορά βλέπω κάποιον να αλλάζει τόσο όσο αυτή μέσα σ' έναν χειμώνα. Έχει μαυρίσει και αγριέψει πολύ! Η Λουίζα συμφωνεί ότι, αν τη συναντούσαμε κάπου αλλού, δεν υπήρχε περίπτωση να την αναγνωρίζαμε».

Παρόλο που το ύφος αυτό τον δυσαρεστούσε πολύ, ο κύριος Ντάρσι απάντησε ψυχρά ότι ο ίδιος δεν είχε προσέξει καμιά αλλαγή, εκτός από το μαύρισμά της, απόλυτα φυσικό αφού ταξίδευε καλοκαίρι.

«Εγώ, πάντως», συνέχισε εκείνη, «πρέπει να ομολογήσω ότι ποτέ δεν τη συμπάθησα. Το πρόσωπό της είναι τόσο κοκαλιάρικο, το δέρ-

μα της είναι μουντό, τα χαρακτηριστικά της χάλια. Η μύτη της πολύ κοινή, χωρίς ιδιαίτερο στιλ. Τα δόντια της είναι καλούτσικα, αλλά τίποτα το εξαιρετικό. Τα δε μάτια της, που κάποτε χαρακτηρίσατε εξάισια, ακόμα δεν κατάφεραν να μου αποκαλύψουν αυτό το κάτι που κρύβουν. Το βλέμμα της είναι διαπεραστικό και στρυφνό, δεν μου αρέσει καθόλου. Όλο το ύφος της έχει μια αυτάρκεια τόσο ξεπερασμένη, που δεν μπορώ να την υποφέρω».

Αν λάβουμε υπόψη ότι η δεσποινίς Μπίνγκλεϊ πίστευε ότι ο κύριος Ντάρσι ενδιαφερόταν για την Ελίζαμπεθ, δεν μπορούμε να πούμε ότι χρησιμοποιούσε και την καλύτερη μέθοδο για να κερδίσει τη συμπάθειά του. Οι οργισμένοι άνθρωποι όμως δεν φέρονται πάντα λογικά. Όταν κάποια στιγμή κατάλαβε επιτέλους τον εκνευρισμό του, θεώρησε ότι πέτυχε τον στόχο της. Αυτός, όμως, παρέμενε σιωπηλός και εκείνη, αποφασισμένη να τον κάνει να μιλήσει, συνέχισε:

«Θυμάμαι ότι, όταν την πρωτογνωρίσαμε στο Χέρτφορντσαϊρ, απορήσαμε που μάθαμε ότι τη θεωρούσαν ωραία. Επίσης θυμάμαι ένα βράδυ που είχαν δειπνήσει μαζί μας στο Νέδερφιλντ και, όταν αναχώρησαν, είπατε: “Καλλονή αυτή; Δεν είμαστε καλά! Σε λίγο θα πουν και τη μητέρα της πνευματώδη”. Μετά, όμως, αρχίσατε να σχηματίζετε καλύτερη γνώμη και νομίζω ότι κάποια στιγμή φτάσατε στο σημείο να τη θεωρείτε και χαριτωμένη».

«Είναι αλήθεια», απάντησε ο Ντάρσι, ανίκανος να συγκρατηθεί. «Αυτό, όμως, συνέβαινε την πρώτη περίοδο της γνωριμίας μας. Τώρα, εδώ και αρκετούς μήνες, πιστεύω ότι είναι μία από τις ωραιότερες γυναίκες που έχω γνωρίσει».

Και αμέσως αποχώρησε. Η δεσποινίς Μπίνγκλεϊ έμεινε τελικά με την ικανοποίηση ότι τον πίεσε να πει κάτι που στενοχώρησε μόνο αυτήν και κανέναν άλλον.

Στον δρόμο της επιστροφής, η κυρία Γκάρντινερ και η Ελίζαμπεθ συζήτησαν όλα όσα είχαν συμβεί σ’ αυτή την επίσκεψη, εκτός βέβαια από αυτό που ενδιέφερε και τις δύο. Σχολίασαν την εμφάνιση και τους τρόπους όλων των παρισταμένων, εκτός από του προσώπου που τις είχε απασχολήσει περισσότερο. Συζήτησαν για την αδελφή του, τους φίλους του, το σπίτι του, τα φρούτα του, τα πάντα, εκτός από τον ίδιο. Κι όμως, η Ελίζαμπεθ ανυπομονούσε να μάθει τι πίστευε η κυρία Γκάρντινερ, ενώ, από την άλλη, η θεία της θα ένιωθε μεγάλη ικανοποίηση, αν η ανιψιά της άνοιγε το θέμα πρώτη εκείνη.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 46

Η Ελίζαμπεθ απογοητεύτηκε πολύ καθώς δεν βρήκε κάποιο γράμμα της Τζέιν να την περιμένει γυρνώντας στο Λάμπτον. Και η απογοήτευσή της αυτή αυξήθηκε τα δύο επόμενα πρωινά. Το τρίτο, όμως, η αναμονή αυτή πήρε τέλος και δικαίωσε την αδελφή της. Έλαβε δύο γράμματα, στο ένα από τα οποία υπήρχε σημειωμένο ότι αρχικά είχε σταλεί σε λάθος διεύθυνση. Η Ελίζαμπεθ δεν παραξενεύτηκε βλέποντας ότι η Τζέιν είχε γράψει τη διεύθυνση με πολύ άσχημους χαρακτήρες.

Τα γράμματα έφτασαν την ώρα που ήταν έτοιμοι να ξεκινήσουν για τον περίπατό τους. Έτσι, οι θείοι της αποφάσισαν να φύγουν μόνοι τους και να αφήσουν την Ελίζαμπεθ να τα χαρεί με την ησυχία της. Πρώτα διάβασε αυτό που έφερε τη σημείωση της λανθασμένης διεύθυνσης, επειδή είχε γραφεί πριν από πέντε μέρες. Στο πρώτο μέρος, η Τζέιν αναφερόταν στις εξόδους και τις συγκεντρώσεις τους, τα νέα που έχει κανείς συνήθως από την επαρχία. Το δεύτερο μέρος, όμως, με την ημερομηνία της επόμενης μέρας, και σίγουρα γραμμένο σε κατάσταση μεγάλης αναστάτωσης, ήταν αυτό με τις πιο συγκλονιστικές ειδήσεις. Έγραφε τα εξής:

Αγαπημένη μου Λίτσι,

Από την ώρα που έγραφα όλα τα παραπάνω, συνέβη κάτι τελείως αναπάντεχο και σοβαρό. Φοβάμαι ότι θα σε ταράξω, γι' αυτό και θέλω πρώτα πρώτα να σε διαβεβαιώσω ότι είμαστε όλοι καλά. Αυτά που έχω να σου πω αφορούν την καχημένη τη Λίντια. Χθες το βράδυ στις δώδεκα, την ώρα που ετοιμαζόμασταν να πάμε για

ύπνο, έφτασε μια κατεπείγουσα επιστολή από τον συνταγματάρχη Φόρστερ, στην οποία μας ενημέρωνε σχετικά με την εξαφάνιση της Λίντια, η οποία το έσκασε στη Σκοτία με έναν αξιωματικό και, για να σου πω όλη την αλήθεια, με τον Γουίκαμ! Φαντάζεσαι την έκπληξή μας! Πάντως για την Κίτι δεν φάνηκε να ήταν κάτι το εντελώς αποσδόκητο. Είμαι πολύ, μα πάρα πολύ στενοχωρημένη. Τι αταίριαστο ζευγάρι και από τις δύο πλευρές! Ελπίζω να κάνω λάθος και να έχουμε παρεξηγήσει τον χαρακτήρα του. Μπορεί να είναι επιπόλαιος και αδιάκριτος, συμφωνώ, αλλά ένα τέτοιο βήμα (κάτι που πρέπει να μας ευχαριστεί) δεν φανερώνει κακά συναισθήματα. Τουλάχιστον δείχνει ανιδιοτελής, αφού πρέπει να ξέρει ότι ο πατέρας μας δεν έχει τίποτα να της δώσει. Η κατάσταση της δύστυχης της μητέρας μας είναι αξιοθρήνητη. Ο πατέρας το αντιμετωπίζει καλύτερα. Πόση ανακούφιση αισθάνομαι που δεν τους είπαμε τίποτα από αυτά που μάθαμε γι' αυτόν. Καλύτερα να τα ξεχάσουμε κι εμείς. Υποθέτουν ότι το έσκασαν το Σάββατο γύρω στις δώδεκα τη νύχτα, αλλά η απουσία τους έγινε αντιληπτή στις οκτώ το πρωί. Αμέσως στάλθηκε η κατεπείγουσα επιστολή. Καλή μου Λίζι, πρέπει να πέρασαν δέκα μίλια έξω από το Λόνγκμπουρν. Ο συνταγματάρχης Φόρστερ άφησε να εννοηθεί ότι θα έρθει να μας επισκεφθεί. Η Λίντια άφησε στη γυναίκα του ένα σημείωμα όπου την πληροφορεί για την απόφασή της. Τώρα πρέπει να σταματήσω, γιατί δεν θέλω να αφήνω μόνη της πολλή ώρα την κακομοίρα τη μητέρα. Φοβάμαι ότι δεν θα καταλάβεις και πολλά, αλλά ούτε εγώ καταλαβαίνω τι γράφω.

Χωρίς να δώσει στον εαυτό της χρόνο να σκεφτεί και χωρίς να καταλαβαίνει ακριβώς τι ένιωθε, η Ελίζαμπεθ, μόλις διάβασε το πρώτο γράμμα, άρπαξε το δεύτερο και το άνοιξε με μεγάλη ανυπομονησία. Είχε γραφτεί μια μέρα μετά το δεύτερο μέρος του πρώτου. Σε αυτό διάβασε τα παρακάτω:

Πολυαγαπημένη μου αδελφή,

Πιστεύω ότι αυτή τη στιγμή θα έχεις ήδη λάβει το επείγον γράμμα που σου έστειλα. Εύχομαι αυτό εδώ να είναι πιο ευαγάγνωστο, γιατί, αν και έχω αρκετό χρόνο στη διάθεσή μου, νιώθω σαν χαμένη και το μυαλό μου δεν είναι ξεκάθαρο. Πολυαγαπημένη μου Λίζι,

δεν ξέρω πώς να σου το πω, αλλά τα νέα είναι άσχημα και δεν έχω δικαίωμα να καθυστερήσω άλλο την ενημέρωσή σου. Όσο ασύνετος κι αν θα θεωρούνταν ένας γάμος μεταξύ του κυρίου Γουίκαμ και της Λίντια, τώρα παρακαλάμε να ακούσουμε ότι αυτός ο γάμος έγινε, διότι έχουμε σοβαρούς λόγους να πιστεύουμε ότι δεν πήγαν στη Σκοτία. Χθες μας επισκέφθηκε ο συνταγματάρχης Φόρστερ, ο οποίος είχε φύγει από το Μπράιτον την προηγούμενη, λίγο μετά την αποστολή της κατεπείγουσας επιστολής. Η Λίντια, στο σημείωμά της προς την κυρία Φόρστερ, άφησε να εννοηθεί ότι θα πάνε στο Γκρέτνα Γκριν, αλλά ο Ντένι πιστεύει, όπως καταλάβαμε από κάτι που είπε, ότι ο Γουίκαμ δεν σκόπευε να πάει εκεί ούτε να παντρευτεί τη Λίντια. Ο συνταγματάρχης Φ., μόλις το πληροφορήθηκε, θορυβήθηκε πολύ και έφυγε αμέσως από το Μπ. προσπαθώντας να εντοπίσει τα ίχνη τους. Τα εντόπισε στο Κλάπαμ και μετά τίποτα. Όταν έφτασαν εκεί, άφησαν την άμαξα που τους είχε μεταφέρει ως το Έπσομ και πήραν μια αγοραία. Ύστερα από αυτό, το μόνο που ξέρουμε είναι ότι τους είδαν στον δρόμο προς το Λονδίνο. Δεν ξέρω τι να σκεφτώ. Αφού έφαξε σε όλα τα πιθανά μέρη από αυτή την πλευρά του Λονδίνου, ο συνταγματάρχης Φόρστερ κατευθύνθηκε προς το Χέρτφορντσαϊρ, ρωτώντας με αγωνία τα ίδια πράγματα σε κάθε σταθμό διοδίων και στα πανδοχεία του Μπάρονετ και του Χάτφιλντ, αλλά χωρίς επιτυχία. Κανείς δεν είχε δει τους ανθρώπους που περιέγραφε. Στη συνέχεια, ο τόσο ευγενικός αυτός άνθρωπος ήρθε στο Λόνγκμπουρν και μας εκμυστηρεύτηκε τους φόβους του, με έναν τρόπο που τον τιμά ιδιαίτερα και καταδεικνύει την ευαισθησία του. Ειλικρινά, λυπάμαι πολύ γι' αυτόν και τη σύζυγό του, αν και κανείς δεν μπορεί να τους κατηγορήσει. Καλή μου Λίζι, υποφέρουμε όλοι πολύ. Ο πατέρας και η μητέρα περιμένουν να συμβεί το χειρότερο, αλλά εγώ δεν θέλω να σκέφτομαι τόσο αρνητικά. Πιστεύω, από πολλές απόψεις, ότι είναι καλύτερα να παντρευτούν μόνοι τους στο Λονδίνο, παρά να επιμείνουν στο αρχικό τους σχέδιο. Ακόμη κι αν δεχτώ ότι αυτός μπορεί να έχει κακό σκοπό σε βάρος μιας νεαρής κοπέλας όπως η Λίντια, που δεν το θεωρώ πιθανό, γιατί να υποθέσω ότι εκείνη είναι τόσο αφελής; Μου φαίνεται αδύνατο! Στενοχωρήθηκα, πάντως, γιατί κατάλαβα ότι ο συνταγματάρχης Φ. δεν πολυπιστεύει ότι τελικά θα παντρευτούν. Όταν του εξέφρασα τις ελπίδες μου

για μια τέτοια εξέλιξη, κούνησε το κεφάλι του και είπε ότι δυστυχώς ο Γ. δεν είναι άνθρωπος εμπιστοσύνης. Η καημένη η μητέρα είναι ένα πραγματικό ράκος και έχει κλειστεί στο δωμάτιό της. Αν πίεζε λίγο τον εαυτό της να βγει έξω, ίσως να ήταν καλύτερα, αλλά δεν νομίζω ότι θα το κάνει. Όσο για τον πατέρα, ποτέ στη ζωή μου δεν τον έχω δει τόσο καταβεβλημένο. Η καημένη η Κίτι τα έχει βάλει με τον εαυτό της που δεν μας είπε τίποτα γι' αυτή τη σχέση. Αφού, όμως, ήταν μυστικό, δεν πρέπει να απορούμε για τη στάση της. Πολυαγαπημένη μου Λίτσι, είμαι πολύ ευχαριστημένη που εσύ, τουλάχιστον, δεν αναγκάστηκες να ζήσεις αυτές τις θλιβερές σκηνές. Ωστόσο, τώρα που το πρώτο σοκ πέρασε, ομολογώ ότι δεν βλέπω την ώρα να σε δω να επιστρέφεις. Δεν είμαι τόσο εγωίστρια, ώστε να σε πιέσω γι' αυτό, αν δεν σου είναι εύκολο. Αντίο, λοιπόν. Πιάνω στο χέρι πάλι την πένα μου για να κάνω αυτό που μόλις τώρα σου είπα ότι δεν θα κάνω, αλλά οι περιστάσεις το απαιτούν και μου είναι αδύνατο να μη σας παρακαλέσω θερμά να έρθετε όλοι σας εδώ το συντομότερο δυνατό. Γνωρίζω πολύ καλά τον αγαπημένο μας θείο και την αγαπημένη μας θεία και δεν φοβάμαι να το ζητήσω, αν και από τον θείο έχω να ζητήσω και κάτι ακόμη. Ο πατέρας αναχωρεί επειγόντως για το Λονδίνο μαζί με τον συνταγματάρχη Φόρστερ, για να προσπαθήσει να τη βρει. Δεν ξέρω τι έχει στο μυαλό του να κάνει, αλλά η στενοχώρια του δεν θα του επιτρέψει να κάνει τις ενέργειες που πιθανόν απαιτούνται με τον καλύτερο και ασφαλέστερο τρόπο. Από την άλλη, ο συνταγματάρχης Φόρστερ πρέπει να επιστρέψει στο Μπράιτον το αργότερο μέχρι αύριο το απόγευμα. Υπό αυτές τις δύσκολες συνθήκες, η συμβουλή και η βοήθεια του θείου θα είναι ό,τι καλύτερο στον κόσμο. Είμαι σίγουρη ότι θα καταλάβει αμέσως πώς αισθάνομαι και βασίζομαι στην καλοσύνη του.

«Ω! Μα πού είναι ο θεός, πού πήγε;» φώναξε η Ελίζαμπεθ και πετάχτηκε από την καρέκλα της μόλις τελείωσε το γράμμα. Έτρεξε να τους προλάβει, χωρίς να χάσει στιγμή από τον πολύτιμο πλέον χρόνο τους. Όμως, τη στιγμή που ετοιμαζόταν να ανοίξει την πόρτα, την άνοιξε ένας υπηρέτης και μπροστά της εμφανίστηκε ο κύριος Ντάρσι. Το κάτασπρο πρόσωπό της και η φόρα που είχε πάρει τον έκαναν να σαστίσει και, πριν ακόμα προλάβει να συνέλθει για να

πει κάτι, εκείνη, που τώρα στο μυαλό της είχε μόνο το θέμα της Λίντια και είχε ξεχάσει όλα τα άλλα, είπε αγχωμένη και με δυνατή φωνή: «Ζητώ συγγνώμη, αλλά πρέπει να σας αφήσω. Πρέπει να βρω τον κύριο Γκάρντινερ τώρα αμέσως, για κάτι εξαιρετικά επείγον. Δεν πρέπει να χάνω λεπτό».

«Θεέ και Κύριε! Μα τι συμβαίνει;» φώναξε αυτός με φωνή που ακουγόταν περισσότερο συγκινημένη παρά ευγενική. Βρήκε, όμως, αμέσως την αυτοκυριαρχία του και συνέχισε: «Δεν θα σας καθυστερήσω λεπτό. Αλλά αφήστε, τουλάχιστον, εμένα ή τον υπηρέτη να

φάξουμε για τον κύριο και την κυρία Γκάρντινερ. Δεν μπορείτε να πάτε μόνη σας, δεν φαίνεστε σε καλή κατάσταση».

Η Ελίζαμπεθ δίστασε, αλλά ένωθε τα γόνατά της να τρέμουν και κατάλαβε ότι θα ήταν μάταιο να προσπαθήσει να τους βρει μόνη της. Κάλεσε, λοιπόν, τον υπηρέτη να γυρίσει πίσω και του ανέθεσε, λέγοντας σχεδόν ασυναρτησίες από την ταραχή της, να βρει αμέσως τον κύριο και την κυρία του.

Μόλις αυτός βγήκε από το δωμάτιο, κάθισε, καθώς τα πόδια της δεν την κρατούσαν, ενώ το πρόσωπό της ήταν τόσο ωχροό, που ο Ντάρσι δεν διανοήθηκε να την αφήσει μόνη της ή να μην της πει με γλυκιά και τρυφερή φωνή:

«Αφήστε με να καλέσω την καμαριέρα σας. Να σας φέρω κάτι να πιείτε; Κάτι που θα σας ανακουφίσει; Ένα ποτήρι κρασί, ίσως; Θέλετε ένα; Δείχνετε συντετριμμένη».

«Όχι, ευχαριστώ», απάντησε αυτή, προσπαθώντας να ξαναβρεί την ψυχραιμία της. «Δεν έχω απολύτως τίποτα. Είμαι καλά, απλώς στενοχωρήθηκα λιγάκι εξαιτίας των φοβερών νέων που έλαβα από το Λόνγκμπουρν».

Μόλις είπε τη φράση «φοβερά νέα» ξέσπασε σε λυγμούς και για μερικά λεπτά δεν ήταν σε θέση να αρθρώσει λέξη. Ο Ντάρσι, σε αξιοθρήνητη κατάσταση και με μεγάλη αγωνία, ψέλλισε κάτι σχετικά με το πόσο λυπόταν και στεκόταν κοιτώντας τη σιωπηλά και γεμάτος συμπόνια. Κάποια στιγμή η Ελίζαμπεθ ξαναβρόχη τη φωνή της.

«Μόλις έλαβα ένα γράμμα από την Τζέιν με φοβερά νέα. Είναι τόσο συγκλονιστικά, που αποκλείεται να μη μαθευτούν. Η μικρή μου αδελφή εγκατέλειψε όλους τους φίλους της, κλέφτηκε, παραδόθηκε αμαχητί στα χέρια του κυρίου Γουίκαμ. Έφυγαν μαζί από το Μπράιτον. Εσείς τον γνωρίζετε πολύ καλά, έτσι δεν πρέπει να σας είναι δύσκολο να φανταστείτε τη συνέχεια. Η αδελφή μου δεν έχει ούτε χρήματα ούτε υψηλές γνωριμίες, τίποτα από αυτά που θα τον έκαναν να... Είναι χαμένη για πάντα».

Ο Ντάρσι στεκόταν αποσβολωμένος από την έκπληξη.

«Όσο σκέφτομαι», πρόσθεσε η Ελίζαμπεθ, ακόμη πιο ταραγμένη και συγχυσμένη, «ότι εγώ ήξερα πια τι άνθρωπος είναι και θα μπορούσα να το είχα αποτρέψει! Αν μιλούσα στην οικογένειά μου και έλεγα μόνο ένα μικρό μέρος, ένα μέρος από αυτά που μου είπατε.

Αν είχε γίνει γνωστό το ποιόν του, μπορεί αυτό να μη συνέβαινε. Τώρα, όμως, είναι αργά, πολύ αργά».

«Λυπάμαι, ειλικρινά λυπάμαι πολύ», αναφώνησε ο Ντάρσι. «Θλίβομαι. Σοκάρομαι. Είναι, όμως, σίγουρο, διαπιστωμένο;»

«Ω, ναι! Το έσκασαν από το Μπράιτον την Κυριακή το βράδυ και, από όσο ξέρουμε, έφτασαν κάπου κοντά στο Λονδίνο, αλλά όχι παραπέρα. Σίγουρα όμως δεν έχουν πάει στη Σκοτία.»

«Και τι έκαναν, τι προσπάθησαν να κάνουν για να την εντοπίσουν;»

«Ο πατέρας πήγε στο Λονδίνο και η Τζέιν μού έγραψε και ζητά επειγόντως τη βοήθεια του θείου μου. Και ελπίζω σε μισή ώρα από τώρα να έχουμε ήδη ξεκινήσει. Όμως, δεν μπορεί να γίνει τίποτα, το ξέρω καλά, όλα είναι ανώφελα. Πώς να αντιμετωπίσεις έναν τέτοιο άνθρωπο; Και πώς θα τους βρούμε; Δεν τρέφω καμία απολύτως ελπίδα. Είναι τραγικό από κάθε άποψη».

Ο Ντάρσι κούνησε το κεφάλι του σε ένα είδος σιωπηρής συμφωνίας.

«Όταν άνοιξαν τα μάτια μου και κατάλαβα το είδος του ανθρώπου... Ω! Μακάρι να ήξερα τότε τι έπρεπε, τι επιβαλλόταν να κάνω! Όμως, δεν ήξερα. Φοβόμουν μήπως αντιδρώ υπερβολικά. Φρικτό λάθος, φρικτό!»

Ο Ντάρσι δεν απάντησε. Έδειχνε σαν να μην την παρακολουθεί σχεδόν καθόλου και βηματίζε πάνω κάτω στο δωμάτιο βυθισμένος σε δικές του σκέψεις, βλοσυρός, με ανεξιχνίαστη έκφραση. Η Ελίζαμπεθ το πρόσεξε κάποια στιγμή και αμέσως κατάλαβε. Ο θαυμασμός του γι' αυτήν κατέρρευε, κάθε συναίσθημα θα κατέρρευε μπροστά σε μια τέτοια απόδειξη οικογενειακής ανεπάρκειας, μπροστά σε έναν βέβαιο φοβερό διασυρμό. Δεν απορούσε ούτε τον καταδίκαιζε. Και, παρόλο που κατάλαβε ότι εκείνος είχε καταφέρει να επιβληθεί στα συναισθήματά του, η καρδιά της δεν παρηγορήθηκε ούτε ανακουφίστηκε από τον μεγάλο πόνο που ένιωθε. Το αντίθετο, μάλιστα. Όλα έγιναν έτσι, σαν να ήταν εσκεμμένα, για να καταλάβει επιτέλους ποιες ακριβώς ήταν οι δικές της επιθυμίες. Πρώτη της φορά αισθανόταν τόσο βαθιά μέσα της ότι θα μπορούσε να τον ερωτευτεί, τώρα που το συναίσθημα αυτό έδειχνε τόσο μάταιο.

Μέσα της, όμως, όσο κι αν προσπαθούσε να φτάσει στα μύχια της ψυχής της, δεν είχε τη δύναμη να διαχειριστεί τα γεγονότα. Η Λίντια, η ταπείνωση, η δυστυχία που θα προκαλούσε σε όλους τους, πολύ

γρήγορα όλα αυτά υπερκάλυψαν το δικό της πρόβλημα. Σκέπασε το πρόσωπό της με ένα μαντίλι και χάθηκε στον δικό της κόσμο. Έπειτα από μια παύση αρκετών λεπτών, την επανέφερε στην πραγματικότητα ο ήχος της φωνής του φίλου της. Αν και η φωνή του πρόδιδε τη συμπόνια που ένιωθε για την κατάστασή της, μίλησε συγκρατημένα και της είπε:

«Φοβάμαι ότι εδώ και ώρα αυτό που πραγματικά επιθυμείτε είναι να αποχωρήσω. Σας διαβεβαιώ, όμως, ότι ο μόνος λόγος που συνεχίζω να βρίσκομαι εδώ είναι το ειλικρινές, αν και ανώφελο ενδιαφέρον μου. Μακάρι να μπορούσα να πω ή να κάνω κάτι που θα σας παρηγορούσε σε μια τόσο επώδυνη στιγμή. Ας μη σας βασανίζω, όμως, με μάταιες ευχές, που μπορεί να σας δώσουν την εντύπωση ότι προσπαθώ να σας αποσπάσω ευχαριστίες. Φοβάμαι ότι αυτό το άτυχο περιστατικό θα στερήσει από την αδελφή μου τη χαρά να σας δει σήμερα στο Πέμπερλι».

«Ω! πράγματι. Αν έχετε την καλοσύνη, ζητήστε εκ μέρους μου συγγνώμη στη δεσποινίδα Ντάρσι. Πείτε της ότι προέκυψε κάτι επείγον, που επέβαλε την εσπευσμένη αναχώρησή μας. Κρύψτε της την πικρή αλήθεια, όσο αυτό είναι δυνατό. Ξέρω, βέβαια, ότι δεν θα μείνει κρυφή για πολύ ακόμα».

Ο Ντάρσι τη διαβεβαίωσε θερμά για την εχεμύθειά του, εξέφρασε και πάλι τη λύπη του για τη δυσάρεστη θέση στην οποία βρέθηκε, της ευχήθηκε να πάνε όλα καλύτερα από όσο τουλάχιστον μπορούν να περιμένουν και, στέλνοντας τους χαιρετισμούς του στους συγγενείς της, έφυγε, ρίχνοντάς της ένα τελευταίο σοβαρό βλέμμα.

Τη στιγμή που έβγαινε από το δωμάτιο, η Ελίζαμπεθ κατάλαβε ότι θα ήταν τελείως απίθανο να ξαναϊδωθούν σε συνθήκες τόσο μεγάλης εγκαρδιότητας, όπως συνέβη στις συναντήσεις τους στο Ντέρμπισαϊρ. Και κάνοντας μια αναδρομή στο παρελθόν, όσον αφορούσε τις επαφές τους, που ήταν γεμάτες αντιφάσεις και με αμέτρητες διακυμάνσεις, αναστέναξε με την παραδοξότητα των αισθημάτων της, τα οποία τώρα ήταν έτοιμα να επιδιώξουν τη συνέχιση αυτών των επαφών, ενώ μέχρι τότε την πίεζαν επιτακτικά να τις διακόψει.

Αν η αγάπη μπορεί να γεννηθεί από την ευγνωμοσύνη και την εκτίμηση, τότε η συναισθηματική αλλαγή της Ελίζαμπεθ δεν πρέπει να θεωρηθεί ούτε απίθανη ούτε λανθασμένη. Αν, όμως, αυτό δεν ισχύει –αν το ενδιαφέρον που προέρχεται από τέτοιου είδους συναι-

σθήματα κρίνεται παράλογο ή αφύσικο, συγκρινόμενο με το συναίσθημα που λέγεται ότι γεννιέται απλώς και μόνο όταν κοιτάξεις το άλλο πρόσωπο, πριν ακόμα ανταλλάξεις δυο λέξεις μαζί του—, τότε η Ελίζαμπεθ δεν θα είχε καμιά δικαιολογία, εκτός ίσως από το ότι δοκίμασε πρώτα τον δεύτερο τρόπο, όταν συμπάθησε θερμά τον Γουίκαμ και μετά την αποτυχία της στράφηκε στον πρώτο, το λιγότερο ενδιαφέρον είδος αγάπης. Όπως και να έχει, όταν τον είδε να φεύγει, ένιωσε θλίψη. Και με τη σκέψη ότι αυτό ήταν ένα απλό πρώτο δείγμα των συνεπειών που θα βίωναν μετά την αναίσχυντη πράξη της Λίντια, ένιωσε ακόμη μεγαλύτερη θλίψη, όσο αναλογιζόταν και πάλι τα τρομερά γεγονότα. Ούτε μια στιγμή, από την ώρα που διάβασε το δεύτερο γράμμα της Τζέιν, δεν της πέρασε από το μυαλό ότι ο Γουίκαμ ίσως σκόπευε να παντρευτεί την αδελφή της. Μόνο η Τζέιν, σκέφτηκε, θα μπορούσε να βρει παρηγοριά σε μια τέτοια ιδέα. Από τα συναισθήματά της, το λιγότερο έντονο ήταν η έκπληξη. Φυσικά, όταν έφερε στο μυαλό της το περιεχόμενο του πρώτου γράμματος, ένιωθε πραγματική κατάπληξη από το γεγονός ότι ο Γουίκαμ θα παντρευόταν μια κοπέλα που δεν θα την ήθελε για τα λεφτά της. Και δεν μπορούσε να διανοηθεί ότι η Λίντια θα μπορούσε να τον κάνει να ενδιαφερθεί γι' αυτή. Τώρα, όμως, όλα έδειχναν φυσιολογικά. Για μια τέτοια σχέση, μάλλον αρκούσε η γοητεία της, αν και πίστευε ότι η Λίντια δεν μπορεί να προχώρησε με τη θέλησή της σ' αυτή την κίνηση, χωρίς να υπάρχει ο απώτερος σκοπός ενός γάμου, καθώς θεωρούσε ότι δεν διέθετε την απαιτούμενη αρετή και λογική, που θα την εμπόδιζαν να γίνει εύκολο θύμα.

Όσο καιρό το σύνταγμα στρατοπέδευε στο Χέρτφορντσαϊρ, δεν είχε υποφιαστεί στιγμή ότι η Λίντια του είχε κάποια ιδιαίτερη προτίμηση. Γνώριζε, όμως, καλά ότι αρκούσε η ελάχιστη ενθάρρυνση για να ερωτευτεί οποιονδήποτε. Οποιος αξιωματικός της έδινε λίγη σημασία κέρδιζε αμέσως το ενδιαφέρον της και αυτόματα γινόταν ο στόχος της. Οι συμπάθειές της άλλαζαν διαρκώς, δεν υπήρχε, όμως, χρονική περίοδος που να την ενδιέφερε κάποιος συγκεκριμένα. Πόσο μεγάλο κακό είχε προκαλέσει σε ένα τέτοιο κορίτσι το γεγονός ότι είχε παραμεληθεί και πάντα την αντιμετώπιζαν με μια κακώς εννοούμενη ανοχή – ω! πόσο το καταλάβαινε αυτό τώρα!

Δεν έβλεπε την ώρα να πάει στο σπίτι της, να ακούσει, να δει, να μείνει με την Τζέιν και να μοιραστεί μαζί της όλο το ενδιαφέρον και

τη φροντίδα που χρειαζόταν αυτή τη στιγμή η οικογένειά της. Τώρα όλα αυτά τα είχε επωμιστεί αποκλειστικά η αδελφή της. Ένας πατέρας που έλειπε, μια μητέρα ανίκανη να κάνει οτιδήποτε και η οποία χρειαζόταν συνεχώς φροντίδα. Αν και πίστευε ότι στο θέμα της Λίντια δεν μπορούσε να γίνει τίποτα, θεωρούσε ότι η παρέμβαση του θείου της θα ήταν σημαντική και, ενώ τον περίμενε να επιστρέψει, η αγωνία της μεγάλωνε. Ο κύριος και η κυρία Γκάρντινερ γύρισαν εσπευσμένα και πολύ ανήσυχοι, διότι, από τα λεγόμενα του υπηρέτη, πίστεψαν ότι η Ελίζαμπεθ αδιαθέτησε ξαφνικά. Αφού τους ηρέμησε αμέσως σχετικά με αυτό, τους ανακοίνωσε τον λόγο που την έκανε να τους καλέσει επειγόντως· τους διάβασε και τα δύο γράμματα και έδωσε έμφαση στο υστερόγραφο του δεύτερου. Αν και η Λίντια δεν ήταν η αγαπημένη τους ανιψιά, ο κύριος και η κυρία Γκάρντινερ λυπήθηκαν βαθιά. Επρόκειτο για ένα θέμα που δεν αφορούσε μόνο αυτή, αλλά όλους τους. Μετά τα πρώτα επιφωνήματα έκπληξης και σοκ, ο κύριος Γκάρντινερ υποσχέθηκε ότι ήταν έτοιμος να βοηθήσει με όποιον τρόπο μπορούσε. Η Ελίζαμπεθ δεν περίμενε τίποτα λιγότερο και τον ευχαρίστησε με δάκρυα ευγνωμοσύνης. Ύστερα, ενωμένοι και οι τρεις για έναν κοινό σκοπό, ρύθμισαν χωρίς καθυστερήσεις όλα όσα είχαν σχέση με το ταξίδι τους. Θα έφευγαν το συντομότερο δυνατό.

«Μα τι θα κάνουμε με το Πέμπερλι;» αναφώνησε η κυρία Γκάρντινερ. «Ο Τζον μάς είπε, όταν τον έστειλες να μας φωνάξει, ότι ήταν εδώ ο κύριος Ντάρσι. Είναι αλήθεια;»

«Ναι, και του είπα ότι δεν είμαστε πλέον σε θέση να τηρήσουμε την υπόσχεσή μας. Το θέμα αυτό έχει ρυθμιστεί.»

Πιο θέμα δηλαδή έχει ρυθμιστεί; αναρωτήθηκε η κυρία Γκάρντινερ, ενώ έτρεχε προς το δωμάτιό της για να ετοιμαστεί. Και έχουν τέτοια σχέση που να μπορεί η Ελίζαμπεθ να του λέει την αλήθεια σε τέτοια θέματα; Ω! Μακάρι να μπορούσα να καταλάβω τι ακριβώς συμβαίνει.

Οι ελπίδες, ωστόσο, ήταν μάταιες και στο μόνο που ίσως μπορούσαν να βοηθήσουν λίγο ήταν να ελαφρύνουν τη βιασύνη και την αναστάτωση της επόμενης ώρας. Αν η Ελίζαμπεθ είχε τη δυνατότητα να καθίσει κάπου χωρίς να κάνει τίποτα, θα αποδεχόταν αδιαμαρτύρητα το γεγονός ότι, όταν ένας άνθρωπος βρίσκεται σε τόσο άθλια ψυχική κατάσταση, δεν είναι σε θέση να κάνει τίποτα. Έπρεπε, όμως,

να βοηθήσει τη θεία της και, εκτός όλων των άλλων, να γραφτούν και τα σημειώματα σε όλους τους φίλους τους στο Λάμπτον, με ψεύτικες δικαιολογίες για την αιφνίδια αναχώρησή τους. Πάντως, μέσα σε μια ώρα όλα είχαν ρυθμιστεί. Στο μεταξύ, ο κύριος Γκάρντινερ τακτοποίησε τον λογαριασμό του πανδοχείου και το μόνο που τους έμενε πλέον ήταν να ξεκινήσουν. Έτσι, η Ελίζαμπεθ, μετά τις τρομερές ειδήσεις εκείνου του πρωινού, βρέθηκε, συντομότερα από όσο περίμενε, καθισμένη μέσα στην άμαξα, στον δρόμο προς το Λόνγκμπουρν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 47

«Το ξανασκέφτηκα, Ελίζαμπεθ», είπε ο θεός της καθώς απομακρύνονταν από την πόλη, «και ύστερα από ώριμη σκέψη, τείνω όλο και περισσότερο να συμφωνήσω με την κρίση της μεγάλης σου αδελφής. Νομίζω ότι είναι πολύ απίθανο ένας νεαρός, ο οποιοσδήποτε νεαρός, να σχεδιάζει κάτι επαίσχυντο σε βάρος ενός κοριτσιού που δεν είναι απροστάτευτο ούτε μόνο στον κόσμο, το οποίο, μάλιστα, φιλοξενεί στο σπίτι του ο συνταγματάρχης του. Όσο το σκέφτομαι τόσο περισσότερο αναπτερώνονται οι ελπίδες μου. Πώς είναι δυνατό να πιστεύει ότι οι δικόι της δεν θα την προστατέψουν; Πώς είναι δυνατό να πιστεύει ότι θα ξαναγίνει δεκτός στο σύνταγμα του μετά την προσβολή που έκανε στον συνταγματάρχη Φόρστερ; Ο πειρασμός για κάτι τέτοιο είναι δυσανάλογος με τον κίνδυνο που διατρέχει!»

«Αλήθεια, το πιστεύετε αυτό;» αναφώνησε η Ελίζαμπεθ, ζωηρεύοντας για λίγο.

«Θα έλεγα», είπε η κυρία Γκάρντινερ, «ότι αρχίζω να συμφωνώ με την άποψη του θείου σου. Ο νεαρός παραβίασε κατάφωρα κάθε έννοια ευπρέπειας, τιμής και συμφέροντος, που δεν θεωρώ ότι θα το τολμούσε. Εσύ, Λίτσι, τον περιφρονείς τόσο πολύ, που νομίζεις ότι μπορεί να φτάσει ως εκεί;»

«Να παραβλέψει το δικό του συμφέρον, μάλλον όχι. Αλλά για όλα τα υπόλοιπα, ναι, θεωρώ ότι μπορεί να το κάνει. Μακάρι να ήταν έτσι! Αλλά δεν τολμώ να τρέφω τέτοιες ελπίδες. Γιατί να μη συνεχίσουν προς τη Σκοτία, αν πράγματι είναι έτσι όπως τα λέτε;»

«Κατ' αρχάς», απάντησε ο κύριος Γκάρντινερ, «δεν είναι απόλυτα βέβαιο ότι δεν πήγαν στη Σκοτία».

«Ω! Μα το γεγονός ότι άφησαν την άμαξα και πήραν μια αγοραία αυτό αποδεικνύει! Εκτός των άλλων, στον δρόμο του Μπράιτον δεν βρέθηκε κανένα ίχνος που να αποδεικνύει ότι πέρασαν από εκεί».

«Μπορεί. Ας υποθέσουμε, λοιπόν, ότι βρίσκονται στο Λονδίνο. Αν είναι έτσι, τότε το μόνο τους κίνητρο πρέπει να είναι ότι θέλουν να

κρυφτούν, όχι κάτι χειρότερο. Επίσης, θεωρώ απίθανο να διαθέτουν πολλά χρήματα. Ίσως, λοιπόν, σκέφτηκαν ότι, αντί για τη Σκοτία, μπορούν να παντρευτούν στο Λονδίνο, με κάποια καθυστέρηση βέβαια, αλλά πιο οικονομικά».

«Ναι, αλλά γιατί όλη αυτή η μυστικότητα; Γιατί κάνουν τα πάντα για να μην τους βρούμε; Γιατί να παντρευτούν κρυφά; Ω, όχι, όχι, δεν υπάρχει τέτοια περίπτωση. Η Τζέιν το γράφει κατηγορηματικά, ο καλύτερός του φίλος είναι σίγουρος ότι ποτέ δεν είχε την πρόθεση να την παντρευτεί. Ο Γουίκαμ δεν θα παντρευόταν ποτέ κάποια που δεν έχει λεφτά. Δεν έχει την πολυτέλεια να κάνει κάτι τέτοιο. Και ποια είναι τα χαρίσματα της Λίντια; Ποια είναι τα θέληγτρα, εκτός από τα νιάτα της, την καλή υγεία της και τον ανέμελο χαρακτήρα της, που θα τον έκαναν να χάσει την ευκαιρία ενός καλού γάμου; Όσο για τον φόβο να διασυρθεί στο σύνταγμά του, κάτι που λογικά θα έπρεπε να τον εμποδίσει να κάνει μια τέτοια επαίσχυντη πράξη, δεν είμαι σε θέση να κρίνω, επειδή δεν γνωρίζω τι συνέπειες θα είχε κάτι τέτοιο στην καριέρα του. Αλλά και όσον αφορά την άλλη σας ένσταση, νομίζω ότι δεν ισχύει. Η Λίντια δεν έχει αδελφούς να την προστατεύουν και ο Γουίκαμ μπορεί να φαντάζεται, λόγω της στάσης του πατέρα μου, της αδιαφορίας και του ελάχιστου ενδιαφέροντος που φαίνεται να δείχνει σε όσα συμβαίνουν στην οικογένειά του, ότι και σε αυτή την περίπτωση θα δείξει μικρό ενδιαφέρον και όχι αυτό που θα έδειχνε κάποιος άλλος πατέρας στη θέση του δικού μου».

«Μα είναι δυνατό να πιστεύεις ότι η Λίντια αδιαφορεί για τα πάντα και το μόνο που την ενδιαφέρει είναι αυτός ο έρωτας και ότι θα δεχόταν να ζήσει μαζί του υπό οποιαδήποτε άλλη ιδιότητα εκτός από αυτή της συζύγου του;»

«Έχω την εντύπωση, μια πολύ οδυνηρή εντύπωση», απάντησε η Ελίζαμπεθ δακρυσμένη, «ότι στη συγκεκριμένη περίπτωση η ευπρέπεια και η αρετή της αδελφής μου τίθενται υπό αμφισβήτηση. Πάντως, ειλικρινά, δεν ξέρω τι να πω. Μπορεί να την αδικώ. Είναι, όμως, πολύ μικρή, ποτέ δεν της έμαθαν να σκέφτεται σωστά σε τέτοια σοβαρά ζητήματα και τους τελευταίους έξι ή, μάλλον, δώδεκα μήνες δεν κάνει τίποτε άλλο από το να διασκεδάξει και να τρέφει τη ματαιοδοξία της. Ήταν ελεύθερη να περνά την ώρα της χωρίς να κάνει τίποτα το ουσιαστικό, επιπόλαιο, να κάνει ό,τι της κατέβαινε στο κεφάλι. Από τότε που το -σάιρ στρατοπέδευσε στο Μέριτον, τα μόνα

που την απασχολούσαν ήταν οι έρωτες, τα φλερτ και οι αξιωματικοί. Ασχολούνταν συνέχεια με αυτά τα θέματα και έκανε ό,τι περνούσε από το χέρι της για να περιβάλλει –πώς να το πω;– με μεγαλύτερη ευαισθησία τα συναισθήματά της, τα οποία από τη φύση τους είναι συνήθως αρκετά έντονα. Και είναι γνωστό ότι ο Γουίκαμ, με την εμφάνιση και τους τρόπους του, διαθέτει όλη τη γοητεία που χρειάζεται για να σαγηνεύσει οποιαδήποτε γυναίκα».

«Κι όμως», είπε η θεία της, «η Τζέιν δεν έχει τόσο κακή γνώμη για τον Γουίκαμ, δεν δείχνει να τον θεωρεί ικανό να κάνει κάτι τέτοιο».

«Και για ποιον έχει άσχημη γνώμη η Τζέιν; Υπάρχει άνθρωπος, όποιο κι αν είναι το ποιόν του, που να τον θεωρεί ικανό να κάνει κάτι τέτοιο, μέχρι, φυσικά, να το κάνει; Η Τζέιν, όμως, ξέρει, όπως ξέρω κι εγώ, τι είδους άνθρωπος είναι ο Γουίκαμ. Ξέρουμε και οι δύο ότι είναι άσωτος με όλη τη σημασία της λέξης, ότι δεν τον χαρακτηρίζει ακεραιότητα και ότι δεν είναι έντιμος. Είναι υποκριτής, ύπουλος και επιτήδειος».

«Και πώς τα ξέρεις εσύ όλα αυτά;» αναφώνησε η κυρία Γκάρντινερ, που η περιέργειά της να μάθει την πηγή αυτών των πληροφοριών είχε κορυφωθεί.

«Τα ξέρω», είπε η Ελίζαμπεθ κοκκινίζοντας. «Σας είπα τις προάλλες πόσο χυδαία ήταν η συμπεριφορά του προς τον κύριο Ντάρσι. Άλλωστε, την τελευταία φορά που ήσασταν στο Λόνγκκμπουρν, εσείς οι ίδιοι ακούσατε πώς μιλούσε για τον άνθρωπο που του φέρθηκε με τόση ανοχή και γενναιοδωρία. Υπάρχουν, ωστόσο, και κάποια άλλα γεγονότα που δεν έχω το δικαίωμα να σας αποκαλύψω –και δεν αξίζει και τον κόπο να το κάνω– και αφορούν την υπόλοιπη οικογένεια του Πέμπερλι, γεγονότα που δεν έχουν τέλος. Από όσα μου είχε πει για τη δεσποινίδα Ντάρσι, περίμενα να δω ένα περήφανο, ψυχρό, αντιπαθητικό κορίτσι. Παρόλο που ήξερε πολύ καλά ότι ισχύει ακριβώς το αντίθετο. Δεν μπορεί να μη γνώριζε ότι πρόκειται για ένα αξιαγάπητο, απλό κορίτσι, αυτό ακριβώς που γνωρίσαμε κι εμείς».

«Και η Λίντια; Δεν έχει ιδέα για όλα αυτά; Μα πώς είναι δυνατό να αγνοεί γεγονότα που εσύ και η Τζέιν γνωρίζετε τόσο καλά;»

«Ω! Ναι! Αυτό είναι το χειρότερο απ' όλα, ακριβώς αυτό. Πριν πάω στο Κεντ και δω τόσες φορές τον κύριο Ντάρσι και τον συγγενή του, τον συνταγματάρχη Φιτζγουίλιαμ, ούτε εγώ γνώριζα την αλήθεια. Και όταν επέστρεψα στο σπίτι, το –σάιρ ετοιμαζόταν να φύγει

από το Μέριτον σε μια δυο εβδομάδες. Αφού, λοιπόν, θα έφευγαν, ούτε η Τζέιν, που της είχα αποκαλύψει τα πάντα, ούτε εγώ θεωρήσαμε απαραίτητο να μιλήσουμε για όσα γνωρίζαμε. Ποιον θα ωφελούσε και σε τι το να ανατρέψουμε εκείνη ακριβώς τη στιγμή την καλή γνώμη που είχε γι' αυτόν όλη η περιοχή; Αλλά ακόμη και όταν λήφθηκε η απόφαση να επιτραπεί στη Λίντια να πάει με την κυρία Φόρστερ, δεν πίστεψα ότι ήταν ανάγκη να της ανοίξω τα μάτια σχετικά με τον χαρακτήρα του. Ποτέ δεν μου πέρασε από το μυαλό ότι η άγνοια της στο συγκεκριμένο θέμα θα έθετε σε τόσο μεγάλο κίνδυνο την αδελφή μου. Δεν είχα καν φανταστεί, πιστέψτε με, ότι θα μπορούσε να συμβεί κάτι τέτοιο».

«Επομένως, όταν έφευγαν όλοι για το Μπράιτον, δεν είχες, υποθέτω, κανέναν λόγο να πιστεύεις ότι κάτι έτρεχε μεταξύ τους».

«Κανέναν απολύτως. Δεν θυμάμαι κανένα σχετικό στοιχείο ή κάποια ιδιαίτερη τρυφερότητα. Τίποτα, ούτε από τη μία ούτε από την άλλη πλευρά, δεν έδινε την εντύπωση ότι υπάρχει κάτι μεταξύ τους. Και γνωρίζετε καλά ότι σε μια οικογένεια σαν τη δική μας, αν είχε γίνει αντιληπτό κάτι παρόμοιο, δεν θα παρέμενε ασχολίαστο. Όταν εκείνος πρωτοεμφανίστηκε στο σύνταγμα, η Λίντια άρχισε να τον θαυμάζει. Τον θαύμαζαν, όμως, όλες. Όλα τα κορίτσια στο Μέριτον, και στα περίχωρα ακόμη, ήταν τρελές γι' αυτόν τους δύο πρώτους μήνες της διαμονής του. Αυτός, ωστόσο, ποτέ δεν την ξεχώρισε ούτε της έδειξε κάποια ιδιαίτερη προτίμηση. Και αφού προηγήθηκε ένα χρονικό διάστημα υπέρμετρου, απέραντου θαυμασμού, το ενδιαφέρον της έσβησε σιγά σιγά και άρχισε να μιλά πάλι για άλλους αξιωματούχους, για αυτούς που της έδειχναν μεγαλύτερη προσοχή».

Εύκολα αντιλαμβάνεται κανείς ότι, συνυπολογίζοντας τα στοιχεία που πρόσθετε η συνεχής συζήτηση πάνω στην ίδια υπόθεση, στους φόβους, τις ελπίδες και τις εικασίες τους, δεν υπήρχε άλλο θέμα που να τους απασχολήσε σε όλη τη διάρκεια του ταξιδιού. Η Ελίζαμπεθ δεν μπορούσε να το βγάλει στιγμή από το μυαλό της. Την είχαν κυριεύσει μεγάλη αγωνία και τύψεις και δεν κατάφερε να ξεκουραστεί λιγάκι ή να ξεχαστεί κάπως.

Επέσπευσαν το ταξίδι τους όσο μπορούσαν περισσότερο. Και με μία μόνο διανυκτέρευση κατά τη διαδρομή, έφτασαν επιτέλους στο Λόνγκμπουρν την ώρα του δείπνου. Η Ελίζαμπεθ παρηγορούνταν με τη σκέψη ότι η Τζέιν δεν περίμενε πάρα πολύ.

Περηφάνια και προκατάληψη

Όταν μπήκαν στον περίβολο, οι μικροί Γκάρντινερ, που είχαν δει την άμαξα να πλησιάζει από μακριά, στέκονταν όλοι στις σκάλες της εισόδου. Μόλις η άμαξα σταμάτησε μπροστά στην πόρτα, η απέραντη χαρά και η έκπληξη, που έκανε τα πρόσωπά τους να λάμπουν και τα σώματά τους να πάλλονται μέσα από μια γκάμα πηδημάτων

και σκιρτημάτων, αποτέλεσαν το πρώτο ευχάριστο δείγμα της θερμής υποδοχής που τους περίμενε.

Η Ελίζαμπεθ πήδηξε έξω από την άμαξα και, αφού έδωσε σε όλους ένα βιαστικό φιλί, έτρεξε στον προθάλαμο, όπου τη συνάντησε η Τζέιν, η οποία είχε κατέβει τρέχοντας από το δωμάτιο της μητέρας της.

Την ώρα που η Ελίζαμπεθ τη φιλούσε στοργικά, με τα μάτια και των δύο γεμάτα δάκρυα, τη ρώτησε αν υπήρχε κάτι νεότερο σχετικά με τους δύο φυγάδες.

«Όχι ακόμα», απάντησε η Τζέιν, «αλλά τώρα που ήρθε ο αγαπημένος μας θεός, ελπίζω ότι θα πάνε όλα καλά».

«Ο πατέρας είναι ακόμα στην πόλη;»

«Ναι, έφυγε την Τρίτη, την ώρα που σου έγραφα.»

«Σας στέλνει συχνά νέα του;»

«Μόνο μία φορά ως τώρα. Μου έγραψε μερικές γραμμές την Τετάρτη, όπου λέει ότι έφτασε καλά και μου έδωσε τη διεύθυνσή του, κάτι που τον παρακάλεσα θερμά να κάνει οπωσδήποτε. Πρόσθεσε επίσης ότι θα μου ξαναγράψει μόνο όταν έχει κάτι σημαντικό να μας πει.»

«Και η μητέρα; Πώς είναι η μητέρα; Και οι άλλοι;»

«Πιστεύω ότι η μητέρα είναι αρκετά καλά, αν και το ηθικό της είναι πολύ πεσμένο. Είναι πάνω και θα χαρεί πολύ να σας δει όλους. Δεν βγαίνει ακόμα από το δωμάτιό της. Όσο για τη Μέρι και την Κίτι, δόξα τω Θεώ, είναι και οι δύο πολύ καλά!»

«Εσύ; Εσύ πώς είσαι;» ρώτησε η Ελίζαμπεθ. «Φαίνεσαι χλομή. Τι θα πέρασες κι εσύ!»

Η αδελφή της, ωστόσο, τη διαβεβαίωσε ότι ήταν πολύ καλά. Η συζήτηση αυτή, που διήρκεσε όση ώρα ο κύριος και η κυρία Γκάρντινερ ασχολούνταν με τα παιδιά τους, έληξε όταν όλοι μαζί τις πλησίασαν. Η Τζέιν έτρεξε προς τον θείο και τη θεία τους, τους καλωσόρισε και τους ευχαρίστησε, ενώ τα χαμόγελα και τα δάκρυα εναλλάσσονταν στο πρόσωπό της.

Όταν πέρασαν όλοι στο σαλόνι, οι ερωτήσεις που ήδη είχε κάνει η Ελίζαμπεθ επαναλήφθηκαν και από τους άλλους. Αμέσως κατάλαβαν ότι η Τζέιν δεν είχε τίποτα νεότερο να τους πει. Κι όμως, η αισιοδοξία που πήγαζε από την καλόπιστη καρδιά της δεν την είχε εγκαταλείψει. Ακόμα ήλπιζε ότι όλα θα είχαν αίσιο τέλος και κάθε πρωί περίμενε να λάβει κάποιο γράμμα από τον πατέρα της ή τη Λίντια, η οποία θα τους εξηγούσε όσα έγιναν και ίσως θα τους ανήγγελλε και τον γάμο τους.

Στη συνέχεια, αφού συζήτησαν για λίγο μόνοι, πήγαν στο δωμάτιο της κυρίας Μπένετ, η οποία τους υποδέχτηκε όπως ακριβώς ήταν αναμενόμενο: με δάκρυα, θρήνους, βαθιά μετανοημένη, με βρισιές για τη χυδαία συμπεριφορά του Γουίκαμ, παράπονα και γκρινία για τα βάσανα που τη βρήκαν και τον άσχημο τρόπο με τον οποίο της φέρονταν όλοι. Κατηγορούσε τους πάντες και τα πάντα, εκτός από το ένα και μοναδικό πρόσωπο που με την αλόγιστη ανοχή του οδήγησε την κόρη της σε αυτό το φορικό σφάλμα.

«Αν με άκουγαν», είπε, «και πηγαίναμε στο Μπράιτον οικογενεια-

κώς, αυτό δεν θα είχε συμβεί, αλλά η κακομοιρούλα μου η Λίντια δεν είχε κανέναν να τη φροντίζει. Οι Φόρστερ, όμως, δεν έπρεπε να την αφήσουν από τα μάτια τους! Είμαι σίγουρη ότι δεν την πρόσεχαν όσο έπρεπε, γιατί η Λίντια δεν είναι κορίτσι που θα έκανε κάτι τέτοιο, εφόσον βέβαια κάποιος την προσέχει σωστά. Από την πρώτη στιγμή ήμουν της γνώμης ότι δεν ήταν οι κατάλληλοι άνθρωποι για να αναλάβουν τέτοια ευθύνη. Όπως πάντα, όμως, εμένα δεν με ακούει κανείς. Το φτωχό μου το παιδάκι! Και τώρα έφυγε και ο κύριος Μπένετ και ξέρω καλά ότι μόλις βρει τον Γουίκαμ θα τον καλέσει σε μονομαχία και θα σκοτωθεί και τι θα απογίνουμε εμείς μετά; Δεν θα προλάβει να κρώσει το πτώμα του στον τάφο και οι Κόλινς θα μας πετάξουν όλες στον δρόμο. Κι αν δεν μας βοηθήσεις εσύ, καλέ μου αδελφέ, ούτε εγώ ξέρω τι θα κάνουμε».

Όλοι την καθησύχασαν και της εξήγησαν ότι αυτά τα φοβερά πράγματα δεν επρόκειτο να συμβούν. Ο κύριος Γκάρντινερ, αφού τη διαβεβαίωσε για το πόσο ενδιαφερόταν για την ίδια και όλη την οικογένειά της, της είπε ότι σκόπευε να πάει στο Λονδίνο την επόμενη κιόλας μέρα για να βοηθήσει τον κύριο Μπένετ να βρει τη Λίντια.

«Μην πανικοβάλλεσαι άδικα», πρόσθεσε, «αν και καλό θα είναι να ετοιμάζεσαι για το χειρότερο, χωρίς βέβαια να το θεωρείς δεδομένο. Δεν έχει περάσει ούτε εβδομάδα από την ημέρα που το έσκασαν από το Μπράιτον. Τις επόμενες μέρες θα έχουμε σίγουρα κάποια είδηση και, αν δεν βεβαιωθούμε πρώτα ότι δεν παντρεύτηκαν ή ότι δεν σκοπεύουν να το κάνουν, δεν πρέπει να θεωρήσουμε την υπόθεση λήξεισα. Μόλις φτάσω στην πόλη, θα βρω τον γαμπρό μου και θα τον πάρω να έρθει να μείνει μαζί μου στην Γκρέιστσερτς Στριτ. Εκεί θα αποφασίσουμε από κοινού πώς θα προχωρήσουμε».

«Ω! αγαπημένε μου αδελφέ», απάντησε η κυρία Μπένετ, «αυτό ακριβώς είναι που επιθυμώ κι εγώ. Μόλις φτάσεις στην πόλη, κοίτα να τους βρεις, όπου κι αν βρίσκονται. Κι αν δεν έχουν παντρευτεί ακόμα, ανάγκασέ τους να παντρευτούν. Όσο για το νυφικό, πες τους δεν πειράζει. Να πεις στη Λίντια ότι θα έχει όσα λεφτά θέλει για να αγοράσει ένα μετά τον γάμο. Το σπουδαιότερο είναι να μην αφήσεις τον κύριο Μπένετ να μονομαχήσει. Πες του σε τι φοβερή κατάσταση βρίσκομαι, ότι κοντεύω να τρελαθώ από τον φόβο μου, ότι έχω τρεμούλα και ρίγη σε όλο μου το σώμα, σπασμούς στα πλευρά μου και πόνο στο κεφάλι και τόσο δυνατούς χτύπους στην καρδιά μου, που δεν μπορώ να βρω

την ησυχία μου ούτε νύχτα ούτε μέρα. Και πες στη Λίντια, το χρυσό μου, να μην παραγγείλει ρούχα πριν συναντηθεί μαζί μου, γιατί δεν ξέρει ποια είναι τα καλά καταστήματα. Ω! αδελφέ μου! Τι καλός που είσαι! Εσύ θα τα καταφέρεις, το ξέρω ότι θα τα καταφέρεις!»

Ο κύριος Γκάρντινερ, αν και τη διαβεβαίωσε ότι θα έκανε ό,τι περνούσε από το χέρι του, της συνέστησε να είναι πιο συγκρατημένη ως προς τις ελπίδες αλλά και τους φόβους της. Και, αφού προσπάθησαν να την ηρεμήσουν, μιλώντας της μέχρι να σερβίρουν το δείπνο, την άφησαν να ξεσπάσει το πρόβλημά της στην οικονόμο, που τη φρόντιζε όταν απουσίαζαν οι κόρες της.

Παρόλο που όλοι πίστευαν ότι δεν υπήρχε ουσιαστικός λόγος για μια τέτοια απομόνωση από την υπόλοιπη οικογένεια, ο αδελφός και η νύφη της δεν έφεραν αντίρρηση, επειδή ήξεραν ότι δεν μπορούσε να συγκρατηθεί μπροστά στους υπηρέτες που θα τους σέρβιραν στο τραπέζι και προτιμούσαν οι φόβοι και οι ανησυχίες της για την υπόθεση να γίνουν γνωστοί μόνο σε ένα μέλος του προσωπικού και καλύτερα σε αυτό που του είχαν τη μεγαλύτερη εμπιστοσύνη.

Υστερα από λίγο κατέβηκαν στο σαλόνι και η Μέρι με την Κίτι, που είχαν πολλή δουλειά στα δωμάτιά τους και δεν κατάφεραν να εμφανιστούν νωρίτερα. Η μία ήταν χωμένη στα βιβλία της και η άλλη ασχολούνταν με την τουαλέτα της. Πάντως, και των δύο τα πρόσωπα έδειχναν αρκετά ήρεμα. Σε καμιά τους δεν διέκρινες κάποια αλλαγή, με εξαίρεση τον τόνο στη φωνή της Κίτι, που είχε γίνει πιο γκρινιαρικός από παλιά, λόγω της απώλειας της αγαπημένης της αδελφής και της οργής που ένιωθε για την υπόθεση αυτή. Όσο για τη Μέρι, είχε αρκετή αυτοκυριαρχία για να μπορέσει να ψιθυρίσει στην Ελίζαμπεθ με βαθυστόχαστο ύφος μόλις κάθισαν στο τραπέζι:

«Είναι πολύ άτυχη ιστορία και μάλλον θα συζητηθεί πολύ. Εμείς, ωστόσο, έχουμε καθήκον να πάμε ενάντια στο ποτάμι της κακοήθειας και να ενσταλάξουμε στις πληγωμένες καρδιές μας το βάλαμο της αδελφικής αγάπης». Έπειτα, βλέποντας ότι η Ελίζαμπεθ δεν είχε καμιά όρεξη να απαντήσει, πρόσθεσε: «Όσο λυπηρό και αν είναι αυτό που συνέβη με τη Λίντια, εμείς οφείλουμε να αποκομίσουμε αυτό το χρήσιμο δίδαγμα: ότι η απώλεια της αρετής σε μια γυναίκα είναι μη αναστρέψιμη, ότι ένα λάθος βήμα την οδηγεί στην ολοκληρωτική καταστροφή, ότι η υπόληψή της δεν είναι μόνο κάτι πολύτιμο, αλλά και κάτι εύθραυστο και ότι, όσο και να προσέχει τη συμπεριφορά της

προς τους ανάξιους εκπροσώπους του άλλου φύλου, ποτέ δεν είναι αρκετά ασφαλής».

Η Ελίζαμπεθ κοίταξε ψηλά με ύφος απόγνωσης, αλλά ένιωθε πολύ καταβεβλημένη για να απαντήσει. Η Μέρι, ωστόσο, συνέχισε να παρηγορεί τον εαυτό της για τη συμφορά που τους είχε βρει και με άλλα ηθικά συμπεράσματα.

Το απόγευμα, οι δύο μεγάλες δεσποινίδες Μπένετ κατάφεραν τελικά να μείνουν μόνες για μισή ώρα. Η Ελίζαμπεθ άδραξε αμέσως την ευκαιρία για να κάνει κάποιες ερωτήσεις, στις οποίες η Τζέιν απάντησε πολύ πρόθυμα. Αφού προηγήθηκαν κάποια ιδιαίτερα στενόχωρα σχόλια για την υπόθεση και τις φοβερές επιπτώσεις που θα είχε σε όλους, επιπτώσεις που η Ελίζαμπεθ ανέμενε με βεβαιότητα, ενώ η δεσποινίς Μπένετ τις θεωρούσε εντελώς απίθανες, η πρώτη συνέχισε τη συζήτησή τους, λέγοντας:

«Θέλω να μου πεις ότι έχει σχέση με την υπόθεση. Θέλω να μάθω και την παραμικρή λεπτομέρεια. Ο συνταγματάρχης Φόρστερ τι σας είπε; Δεν είχαν καταλάβει τίποτα πριν κλεφτούν; Λογικά, θα πρέπει να ήταν συνέχεια μαζί».

«Είναι αλήθεια. Ο συνταγματάρχης Φόρστερ ομολόγησε ότι είχε υποφιαστεί κάποια συμπάθεια, κυρίως από την πλευρά της Λίντια, αλλά τίποτα τόσο σοβαρό, ώστε να τον θορυβήσει. Πόσο τον λυπάμαι. Πραγματικά, έδειξε μεγάλο ενδιαφέρον. Πριν ακόμα πληροφορηθεί ότι σκόπευαν να πάνε στη Σκοτία, ετοιμαζόταν να έρθει εδώ για να μας εκθέσει τις ανησυχίες του. Αλλά, όταν το γεγονός έγινε γνωστό, επέσπευσε το ταξίδι του».

«Και ο Ντένι είναι τόσο σίγουρος όσο λέει, σχετικά με το ότι ο Γουίκαμ δεν είχε σκοπό να την παντρευτεί; Ήξερε από πριν ότι αυτοί οι δύο σχεδίαζαν να κλεφτούν; Ο συνταγματάρχης συναντήθηκε με τον Ντένι;»

«Ναι, όταν, όμως, τον ρώτησε σχετικά, αυτός απάντησε ότι δεν είχε ιδέα και δεν αποκάλυψε την αληθινή του άποψη για την υπόθεση. Δεν επανέλαβε δηλαδή την πεποίθησή του ότι δεν πρόκειται να παντρευτούν, κάτι που με κάνει να ελπίζω ότι οι άλλοι ίσως παρανόησαν κάτι που είπε».

«Και πριν έρθει εδώ ο συνταγματάρχης Φόρστερ, φαντάζομαι ότι κανείς σας δεν αμφέβαλλε ότι αυτοί οι δύο πράγματι θα παντρευτούν».

«Μα πώς μπορούσαμε να σκεφτούμε κάτι τέτοιο; Εγώ είχα συνεχώς αγωνία, ανησυχούσα πάντα για την ευτυχία της αδελφής μας αν έκανε έναν τέτοιο γάμο, επειδή ήξερα ότι η διαγωγή του Γουίκαμ στο παρελθόν ήταν κάπως επιλήψιμη. Ο πατέρας και η μητέρα, όμως, τα αγνοούσαν όλα αυτά. Απλώς θεωρούσαν ότι αυτός ο γάμος δεν θα ήταν συνετός. Και κάποια στιγμή, η Κίτι ομολόγησε, με το πιο φυσικό και θριαμβευτικό ύφος του κόσμου, εφόσον γνώριζε περισσότερα από εμάς, ότι στο τελευταίο γράμμα της η Λίντια την είχε προετοιμάσει γι' αυτό το ενδεχόμενο. Φαίνεται ότι εδώ και πολλές εβδομάδες ήξερε ότι αυτοί οι δύο είναι ερωτευμένοι».

«Ναι, αλλά όχι πριν πάνε στο Μπράιτον;»

«Όχι, νομίζω πως όχι».

«Και ο συνταγματάρχης Φόρστερ έδειξε να μην εκτιμά τον Γουίκαμ; Έχει αντιληφθεί το ποιόν του;»

«Οφείλω να ομολογήσω ότι δεν μιλούσε γι' αυτόν με πολύ κολακευτικά λόγια, όπως παλιά. Είπε ότι τον θεωρεί άνθρωπο επιπόλαιο και σπάταλο. Και από τότε που συνέβη αυτό το λυπηρό γεγονός, άρχισε να διαδίδεται ότι έφυγε από το Μπράιτον καταχρεωμένος. Ελπίζω, ωστόσο, αυτό να μην είναι αλήθεια».

«Ω, Τζέιν, αν δεν είχαμε κρατήσει κρυφά όσα γνωρίζαμε, αν τους τα είχαμε πει, αυτό αποκλείεται να είχε συμβεί».

«Ίσως τα πράγματα να ήταν καλύτερα», απάντησε η αδελφή της. «Θα ήταν, όμως, αδικαιολόγητο να αποκαλύψουμε τα λάθη που έκανε κάποιος στο παρελθόν χωρίς να ξέρουμε πώς αισθάνεται τώρα γι' αυτά. Εμείς ενεργήσαμε με τις καλύτερες προθέσεις».

«Ο συνταγματάρχης Φόρστερ θυμόταν τι έγγραφε η Λίντια στο σημείωμά της προς τη γυναίκα του;»

«Το έφερε μαζί του για να το διαβάσουμε».

Η Τζέιν το έβγαλε από το πορτοφόλι της και το έδωσε στην Ελίζαμπεθ. Έγραφε τα εξής:

Αγαπημένη μου Χάριετ,

Θα γελάσεις όταν μάθεις πού πηγαίνω και δεν μπορώ να μη γελάσω κι εγώ, καθώς φαντάζομαι την έκπληξή σας αύριο το πρωί που θα δείτε ότι λείπω. Πηγαίνω στο Γκρέτνα Γκριν και, αν δεν μπορείς να μαντέψεις με ποιον, θα σε πω χαζή, αφού μόνο έναν άνθρωπο αγαπώ στον κόσμο, έναν πραγματικό άγγελο. Δεν θα

γινόμουν ποτέ ευτυχισμένη χωρίς αυτόν, έτσι μη στενοχωριέσαι που φεύγω. Δεν είναι ανάγκη να ειδοποιήσεις τους άλλους στο Λόνγκμπουρν για την απουσία μου, αν δεν θέλεις να το κάνεις, αφού η έκπληξή τους θα είναι ακόμη μεγαλύτερη όταν τους γράψω και υπογράψω το γράμμα μου ως Λίντια Γουίκαμ. Τι ωραίο αστείο που θα είναι. Αυτή τη στιγμή δεν μπορώ να γράψω από τα γέλια. Σε παρακαλώ, ζήτα συγγνώμη από τον Πρατ που δεν κράτησα την υπόσχεσή μου να χορέψω μαζί του απόψε. Πες του ότι ελπίζω να με συγχωρέσει όταν μάθει το γιατί και πες του ότι θα χορέψω μαζί του στον επόμενο χορό που θα συναντηθούμε και θα το κάνω με μεγάλη μου χαρά. Θα στείλω για τα ρούχα μου μόλις επιστρέψω στο Λόνγκμπουρν. Θέλω, όμως, να πεις στη Σάλι να διορθώσει εκείνο το μεγάλο σκίσιμο στην παλιά μου μουσελίνα πριν την πακετάρεις. Σε χαιρετώ. Δώσε την αγάπη μου στον συνταγματάρχη Φόρστερ. Ελπίζω να πιείτε για να μας ευχηθείτε καλό ταξίδι.

Η στοργική σου φίλη
Λίντια Μπένετ

«Ω! άμυαλη Λίντια! Άμυαλη!» φώναξε η Ελίζαμπεθ μόλις το τελείωσε. «Τι γράμμα είναι αυτό για να γράφει κανείς σε μια τέτοια στιγμή! Τουλάχιστον, όμως, εδώ φαίνεται καθαρά ότι εκείνη είχε σοβαρό σκοπό. Ό,τι κι αν την έπεισε ο Γουίκαμ να κάνει στη συνέχεια, αυτή δεν δείχνει να σχεδίαζε κάτι επιλήψιμο. Ο καημένος ο πατέρας! Πώς θα ένιωσε!»

«Δεν είχα ξαναδεί ποτέ τόσο βαθιά συντετριμμένο άνθρωπο. Δεν μπορούσε να αρθρώσει λέξη για δέκα ολόκληρα λεπτά. Η μητέρα αρρώστησε αμέσως και όλοι στο σπίτι αναστατωθήκαμε».

«Ω! Τζέιν», φώναξε η Ελίζαμπεθ, «έμεινε έστω και ένας υπηρέτης που να μην έμαθε όλη την ιστορία μέχρι το βράδυ;»

«Δεν ξέρω. Ελπίζω να υπάρχει. Σε τέτοιες στιγμές, όμως, δεν είναι εύκολο να είσαι προσεκτικός. Η μητέρα έπαθε υστερία και, παρόλο που προσπάθησα να τη βοηθήσω, φοβάμαι ότι αυτά που έκανα δεν ήταν αρκετά! Αλλά, όταν αναλογιζόμουν πανικόβλητη τα επακόλουθα, ένιωθα το μυαλό μου να παραλύει».

«Θα πρέπει να σε κούρασε πολύ που αναγκάστηκες να την περιποιείσαι μόνη σου. Δεν φαίνεσαι και πολύ καλά. Ω! μακάρι να ήμουν κι εγώ εδώ! Επωμίστηκες όλα τα προβλήματα, όλη την αγωνία».

«Η Μέρι και η Κίτι ήταν πολύ καλές και είμαι σίγουρη ότι θα έκαναν ό,τι τους ζητούσα, αλλά δεν θεώρησα σωστό να τις επιβαρύνω. Η Κίτι είναι τόσο αδύνατη και λεπτεπίλεπτη και η Μέρι μελετά τόσο πολύ, που δεν είναι σωστό να μην την αφήνουμε να ξεκουράζεται όσο το χρειάζεται. Η θεία Φίλιπς ήρθε την Τρίτη, μόλις έφυγε ο πατέρας, και είχε την καλοσύνη να μείνει δίπλα μου μέχρι την Τετάρτη. Μας βοήθησε πολύ όλους και η βοήθεια αυτή μας ανακούφισε. Αλλά και η λαίδη Λούκας φέρθηκε πολύ ευγενικά. Ήρθε με τα πόδια την Τετάρτη το πρωί για να μας συλλυπηθεί και μας διαβεβαίωσε ότι η ίδια και οι κόρες της ήταν στη διάθεσή μας για ό,τι χρειαστούμε».

«Καλά θα έκανε να είχε μείνει στο σπίτι της», αναφώνησε η Ελίζαμπεθ. «Ίσως να είχε καλές προθέσεις, δεν λέω, αλλά σε μια τέτοια συμφορά όσο λιγότερο επισκέπτεσαι τον γείτονά σου τόσο το καλύτερο. Βοήθεια δεν μπορούσε να προσφέρει, τα συλλυπητήρια δεν τα αντέχει κανείς. Τουλάχιστον, ας θριαμβολογούν σε βάρος μας από μακριά».

Υστερα ρώτησε την Τζέιν τι τακτική σκόπευε να ακολουθήσει ο πατέρας τους στην πόλη για να βρει την κόρη του.

«Σκόπευε, νομίζω», απάντησε η Τζέιν, «να πάει στο Έπσομ, το τελευταίο μέρος όπου άλλαξαν άλογα, για να βρει τους αμαξάδες, μήπως αυτοί θυμούνται κάτι. Ο κύριος στόχος είναι μάλλον να μάθει τον αριθμό της άμαξας που τους πήρε από το Κλάπαμ. Ήταν ναυλωμένη από το Λονδίνο και, επειδή πιστεύει ότι η εικόνα ενός κυρίου και μιας κυρίας που κατεβαίνουν από μια άμαξα και ανεβαίνουν σε μια άλλη θα πρέπει να τράβηξε την προσοχή, ήθελε να κάνει ερωτήσεις και στο Κλάπαμ. Αν κατάφερνε να μάθει πού είχε αφήσει ο αμαξάς τους προηγούμενους επιβάτες, είχε αποφασίσει να πάει ως εκεί και να ρωτήσει και ήλπιζε ότι ίσως μπορούσε να μάθει την πιάτσα και τον αριθμό της άμαξας. Δεν ξέρω τι άλλο σχεδίαζε, αλλά έφυγε τόσο βιαστικά και ήταν τόσο αναστατωμένος, που ακόμη κι αυτά τα λίγα που σου λέω μου τα είπε με το ζόρι».

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 48

Όλοι ήλπιζαν ότι το επόμενο πρωί θα λάμβαναν κάποιο γράμμα από τον κύριο Μπένετ, αλλά ο ταχυδρόμος ήρθε χωρίς να φέρει τίποτα από αυτόν. Η οικογένειά του ήξερε ότι στα γράμματα που αφορούσαν τα καθημερινά θέματα ήταν εξαιρετικά αμελής και αναβλητικός, πίστευαν, όμως, ότι για τη συγκεκριμένη περίπτωση θα έκανε μια μικρή προσπάθεια. Κατέληξαν στο συμπέρασμα ότι δεν είχε ευχάριστα νέα, αν και θα προτιμούσαν τουλάχιστον να είναι σίγουροι γι' αυτό. Ο κύριος Γκάρντινερ περίμενε τον ταχυδρόμο να έρθει και μετά έφυγε.

Γνώριζαν ότι, όταν θα πήγαινε αυτός στην πόλη, θα είχαν τουλάχιστον τακτική ενημέρωση για όλα όσα συνέβαιναν εκεί. Τη στιγμή που τους αποχαιρετούσε, υποσχέθηκε να πείσει τον κύριο Μπένετ να επιστρέψει στο Λόνγκμπουρν, κάτι που ανακούφισε πολύ την αδελφή του, καθώς ήταν γι' αυτήν η μόνη εγγύηση για να μη χάσει ο σύζυγός της τη ζωή του σε μονομαχία.

Η κυρία Γκάρντινερ και τα παιδιά τους θα έμεναν στο Χέρτφορντ-σαίρ μερικές μέρες ακόμη, καθώς πίστευε ότι η παρουσία της στο σπίτι θα μπορούσε να προσφέρει κάποια βοήθεια στις ανιψιές της. Τις βοηθούσε να περιποιούνται την κυρία Μπένετ, ενώ τις ελεύθερες ώρες τις παρηγορούσε με τον καλύτερο τρόπο. Η άλλη τους θεία τούς επισκεπτόταν κι αυτή συχνά και, όπως έλεγε, πάντα με σκοπό να τονώσει το ηθικό τους και να τους δώσει κουράγιο, αν και συνήθως, όταν έφευγε, τις άφηνε πιο απογοητευμένες απ' όσο τις είχε βρει κατά την άφιξή της, αφού κάθε φορά φρόντιζε να τους διηγηθεί και κάποιο περιστατικό από τον έκλυτο βίο και τις κραιπάλες του Γουίχαμ.

Όλο το Μέριτον έκανε λες και προσπαθούσε να αμαυρώσει όσο το δυνατό περισσότερο το όνομα του ανθρώπου που, τρεις μήνες πριν, θεωρούσε κάτι σαν άγγελο του φωτός. Λεγόταν ότι χρωστούσε σε όλους τους εμπόρους της περιοχής, ενώ οι δολοπλοκίες του, στις οποίες τώρα είχε προστεθεί τιμητικά και το αδίκημα της αποπλάνησης, συζητιούνταν και στο σπίτι του τελευταίου εμπόρου. Όλοι τον θεωρούσαν ένα άθλιο υποκείμενο και άρχιζαν σιγά σιγά να ανακαλύπτουν ότι η μειλίχια όψη του, στην πραγματικότητα, ποτέ δεν τους είχε εμπνεύσει εμπιστοσύνη. Η Ελίζαμπεθ μπορεί να μην πίστευε ούτε τα μισά από όσα λέγονταν, πίστευε, όμως, αρκετά ώστε να καταλήξει στη βεβαιότητα ότι η αδελφή της είχε καταστραφεί οριστικά. Ακόμη και η Τζέιν, που πίστευε ακόμη λιγότερα, έχανε σταδιακά τις ελπίδες της, ιδιαίτερα τώρα που κανονικά θα έπρεπε να έχουν κάποια νέα τους, στην περίπτωση που το ζευγάρι βρισκόταν στη Σκοτία – κάτι που εξακολουθούσε να θεωρεί πιθανό.

Ο κύριος Γκάρντινερ έφυγε από το Λόνγκμπουρν Κυριακή. Την Τρίτη έστειλε γράμμα στη σύζυγό του. Το γράμμα έλεγε ότι μόλις είχε φτάσει, ότι είχε βρει τον αδελφό του και τον είχε πείσει να πάει να μείνει στην Γκρέιστσερτς Στριτ. Την πληροφορούσε επίσης ότι ο κύριος Μπένετ είχε ήδη πάει στο Έπσομ και στο Κλάπαμ, αλλά δεν είχε ανακαλύψει τίποτα σημαντικό και τώρα ήταν αποφασισμένος να τους αναζητήσει στα καλύτερα ξενοδοχεία της πόλης, καθώς πίστευε ότι βρίσκονταν στο Λονδίνο και, μέχρι να βρουν κάποιο μόνιμο κατάλυμα, ίσως πήγαν να μείνουν σε κάποιο από αυτά. Από την άλλη, ο κύριος Γκάρντινερ δεν περίμενε να βγει κάτι θεαματικό από την τακτική αυτή, αλλά αφού ο γαμπρός του επέμενε, φυσικά θα τον

βοηθούσε. Έγραφε ακόμη ότι ο κύριος Μπένετ, προς το παρόν, δεν έδειχνε διατεθειμένος να φύγει από το Λονδίνο και υποσχόταν στη γυναίκα του ότι πολύ σύντομα θα της έγραφε νέο γράμμα. Υπήρχε και ένα υστερόγραφο που έγραφε τα εξής:

«Έγραψα στον συνταγματάρχη Φόρστερ και τον παρακάλεσα να πληροφορηθεί από κάποιον από τους φίλους του νεαρού στο σύνταγμα, εφόσον αυτό είναι δυνατό, αν ο Γουίκαμ έχει καθόλου συγγενείς ή γνωστούς οι οποίοι πιθανόν να γνωρίζουν σε ποιο σημείο της πόλης θα μπορούσε να κρύβεται αυτή τη στιγμή. Θα ήταν πολύ σημαντικό, αν υπήρχε κάποιος στον οποίο θα μπορούσαμε να απευθυνθούμε, γιατί έτσι ίσως υπάρχει η πιθανότητα να έρθει στα χέρια μας κάποιο στοιχείο. Αυτή τη στιγμή κινούμαστε στα τυφλά. Θεωρώ ότι ο συνταγματάρχη Φόρστερ θα κάνει ό,τι μπορεί για να μας προσφέρει τη βοήθειά του στο θέμα αυτό. Τώρα, όμως, που το ξανασκέφτομαι, ο καταλληλότερος άνθρωπος για να μάθουμε αν υπάρχουν συγγενείς εν ζωή είναι μάλλον η Λίζι».

Η Ελίζαμπεθ δυσκολεύτηκε να καταλάβει από πού προέκυπτε αυτός ο σεβασμός για τις ικανότητές της. Δυστυχώς, όμως, δεν ήταν σε θέση να δώσει κάποια σημαντική πληροφορία, αντάξια της φιλοφρόνησης.

Δεν είχε ακούσει ποτέ για κάποιον συγγενή του Γουίκαμ, εκτός από τον πατέρα και τη μητέρα του, που είχαν πεθάνει και οι δύο εδώ και πολλά χρόνια. Παρ' όλα αυτά, κάποιοι από τους συναδέλφους του στο -σάιρ ίσως γνώριζαν περισσότερα πράγματα. Και, παρόλο που δεν ήταν και πολύ αισιόδοξη σχετικά με αυτό, περίμενε ανυπόμονα τα αποτελέσματα της έρευνας.

Οι μέρες στο Λόνγκμπουρν περνούσαν τώρα μέσα στην αγωνία. Οι ώρες με τη μεγαλύτερη αγωνία ήταν οι ώρες αναμονής για κάποιο γράμμα. Η άφιξη του ταχυδρόμου είχε γίνει το επίκεντρο μεγάλης ανυπομονησίας κάθε πρωί. Είτε επρόκειτο για κάτι καλό είτε για κάτι δυσάρεστο, θα το μάθαιναν από κάποιο γράμμα, έτσι κάθε καινούρια μέρα περίμεναν ότι θα τους φέρει μερικές σημαντικές ειδήσεις.

Πριν, ωστόσο, λάβουν και πάλι νέα από τον κύριο Γκάρντινερ, έφτασε ένα γράμμα για τον πατέρα τους από κάποιον άλλον αποστολέα, τον κύριο Κόλινς. Η Τζέιν, που είχε λάβει οδηγίες να ανοίγει οτιδήποτε αφορούσε τον πατέρα της όσο αυτός θα έλειπε, το διάβασε αμέσως. Η Ελίζαμπεθ, που γνώριζε ότι τα γράμματά του

ήταν πραγματικά κομφοτεχνήματα, έσκυψε πάνω της και διάβαζε κι αυτή. Το γράμμα έγραφε τα εξής:

Αγαπητέ μου κύριε,

Αισθάνομαι ότι έχω καθήκον, λόγω της συγγενείας μας αλλά και της θέσης μου στην κοινωνία, να σας συλλυπηθώ για το βαρύ πλήγμα που δεχτήκατε. Το πληροφορηθήκαμε μόλις χθες από ένα γράμμα που λάβαμε από το Χέρτφορντσαϊρ. Σας διαβεβαιώ, αγαπητέ μου κύριε, ότι η κυρία Κόλινς κι εγώ προσφέρουμε την αμέριστη συμπαράστασή μας σε εσάς, όπως και στην αξιοσεβάσθη οικογένειά σας, για το παρόν δυστύχημα, που πρέπει να περιλαμβάνεται στα σοβαρότερα του είδους, ακριβώς επειδή προκύπτει από μια αιτία που ο χρόνος δεν πρόκειται να σας βοηθήσει να λησμονήσετε. Δεν θα είμαι φειδωλός σε επιχειρήματα προκειμένου να απαλύνω την ένταση της δυστυχίας σας, να σας ανακουφίσω από τα επώδυνα συναισθήματα που θα σας έχουν κατακλύσει και, ως είναι φυσικό, είναι ακόμη πιο οδυνηρά για έναν γονέα. Συγκρίνοντάς τα με τον θάνατο της θυγατέρας σας, θα ήταν αληθινή ευλογία. Και το γεγονός λαμβάνει ακόμη πιο τρομακτικές διαστάσεις, καθώς υπάρχουν λόγοι για να υποθέσει κανείς, όπως με πληροφόρησε η αγαπημένη μου Σάρλοτ, ότι αυτή η ελευθεριότητα στη διαγωγή της θυγατέρας σας οφείλεται κατά κύριο λόγο στην υπερβολική επιείκεια. Παρά ταύτα, τείνω να πιστεύω, προς παρηγορία δική σας και της συζύγου σας, ότι ο χαρακτήρας της θα πρέπει να είναι εκ φύσεως κακός, διαφορετικά δεν θα ήταν ικανή να διαπράξει ένα παρόμοιο έγκλημα σε τόσο νεαρή ηλικία. Είναι, εντούτοις, βέβαιο ότι θα είστε σε αξιοθρήνητη κατάσταση, εκτίμηση με την οποία συμφωνούν όχι μόνο η κυρία Κόλινς, αλλά και η λαίδη Κάθριν ντε Μπεργκ και η κόρη της, τις οποίες ενημέρωσα σχετικά. Οι δύο κυρίες συμερίζονται και τον φόβο μου ότι το σφάλμα αυτό της μιας θυγατέρας σας θα έχει σοβαρές επιπτώσεις και στο μέλλον των υπολοίπων, διότι, όπως υποστηρίζει η τόσο καταδεκτική λαίδη Κάθριν, ποιος θα θέλει εφεξής να συνδέσει το όνομά του με μια τέτοια οικογένεια; Αυτή η σκέψη με οδηγεί σε ένα συγκεκριμένο περιστατικό του περασμένου Νοεμβρίου και αισθάνομαι μεγάλη ικανοποίηση, διότι, αν οι εξελίξεις ήταν διαφορετικές, τώρα θα είχα και εγώ μερίδιο στη βαθύτατη

οδύνη και στον διασυρμό σας. Επιτρέψτε μου, επομένως, να σας συμβουλευσω, αγαπητέ μου κύριε, καθώς στόχος μου είναι να σας παρηγορήσω τα μέγιστα, να διαγράψετε αυτό το ανάξιο τέκνο σας από την καρδιά σας και να το αφήσετε μόνο, ώστε να δρέφει, όπως του αξίζει, τους καρπούς του επαίσχυντος διαβήματός του. Διατελώ μετά τιμής, αγαπητέ μου κύριε κ.λπ. κ.λπ.

Ο κύριος Γκάρντινερ δεν τους ξανάγραψε παρά μόνο αφού έλαβε απάντηση από τον συνταγματάρχη Φόρστερ. Αλλά και πάλι δεν είχε κάτι ευχάριστο να τους πει. Κανείς δεν γνώριζε αν ο Γουίκαμ είχε κάποιον συγγενή με τον οποίο διατηρούσε επαφή, ενώ ήταν σίγουρο ότι δεν υπήρχαν πρώτου βαθμού συγγενείς του εν ζωή. Είχε αμέτρητους γνωστούς από το παρελθόν, αλλά από τότε που κατατάχτηκε στην Εθνοφυλακή μάλλον δεν διατηρούσε καλές σχέσεις με κανέναν από αυτούς. Ήταν, επομένως, αδύνατο να ανακαλύψουν κάποιον που θα ήταν σε θέση να τους δώσει πληροφορίες. Παράλληλα, η δυσχερέστατη οικονομική του κατάσταση αποτελούσε ένα ακόμη καλό κίνητρο για να εξαφανιστεί από προσώπου γης, εκτός βέβαια από τον φόβο μήπως τον εντοπίσει η οικογένεια της Λίντια, καθώς είχε αρχίσει να κυκλοφορεί η φήμη ότι χρωστούσε στα χαρτιά ένα πολύ μεγάλο ποσό. Ο συνταγματάρχης Φόρστερ ήταν της γνώμης ότι, για να εξοφληθούν τα έξοδά του στο Μπράιτον, χρειάζονταν πάνω από χίλιες λίρες. Χρωστούσε επίσης αρκετά στα καταστήματα της περιοχής, αν και τα σοβαρότερα χρέη του ήταν χρέη τιμής. Ο κύριος Γκάρντινερ δεν προσπάθησε να κρύψει αυτές τις φοβερές λεπτομέρειες από την οικογένεια στο Λόνγκμπουρν. Η Τζέιν είχε φρίξει.

«Και χαρτοπαίχτης!» αναφώνησε. «Αυτό δεν το περίμενα. Δεν είχε περάσει από το μυαλό μου».

Ο κύριος Γκάρντινερ πρόσθετε ότι έπρεπε να περιμένουν τον πατέρα τους την επομένη, δηλαδή το Σάββατο. Όντας ράκος από την αποτυχία τόσων προσπαθειών, είχε τελικά αποφασίσει να κάνει στον κουνιάδο του τη χάρη και να γυρίσει πίσω, στην οικογένειά του, αφήνοντας εκείνον να συνεχίσει τις απαιτούμενες ενέργειες, προκειμένου να εντοπιστούν οι φυγάδες. Όταν η κυρία Μπένετ το έμαθε, δεν εξέφρασε την ικανοποίηση που περίμεναν τα παιδιά της, αν λάβουμε υπόψη την αγωνία που περνούσε ως εκείνη τη στιγμή για τη ζωή του.

«Τι κάνει; Γυρνά πίσω; Και χωρίς την καημενούλα μου τη Λίντια;» φώναξε. «Δεν υπάρχει περίπτωση να φύγει από το Λονδίνο, αν δεν τους βρει. Ποιος θα μονομαχήσει με τον Γουίκαμ; Ποιος θα τον αναγκάσει να την παντρευτεί, αν ο πατέρας της τα παρατήσει;»

Η κυρία Γκάρντινερ είχε αρχίσει να νοσταλγεί το σπίτι της, έτσι, λήφθηκε η απόφαση η ίδια και τα παιδιά να αναχωρήσουν την ημέρα της επιστροφής του κυρίου Μπένετ. Η άμαξα, λοιπόν, μετέφερε τους Γκάρντινερ στο Λονδίνο και επέστρεψε με τον ιδιοκτήτη της.

Η κυρία Γκάρντινερ αναχώρησε σε πλήρη σύγχυση σχετικά με τη σχέση της Ελίζαμπεθ με τον φίλο της από το Ντέρμπισαίρ, μια σύγχυση που την ακολουθούσε ακέραη από τότε που είχαν βρεθεί όλοι μαζί σε εκείνη την περιοχή. Η ανιψιά τους δεν είχε αναφέρει ποτέ από μόνη της το όνομά του. Η ελπίδα που έτρεφε η κυρία Γκάρντινερ, ότι πιθανόν να λάβαιναν κάποιο γράμμα του, είχε διαφευστεί και αυτή. Από τότε που επέστρεψαν στο Λόνγκμπουρν, η Ελίζαμπεθ δεν είχε λάβει τίποτα που να έδειχνε ότι προέρχεται από το Πέμπερλι.

Η αξιοθρήνητη κατάσταση της οικογένειας εκείνες τις μέρες καθιστούσε περιττή κάθε άλλη ερμηνεία για την κακοκεφιά της ανιψιάς της. Παρ' όλα αυτά, δεν μπορούσε να βγάλει συμέρασμα εκ του ασφαλούς, καθώς και η ίδια γνώριζε καλά, εξοικειωμένη πλέον με τα συναισθήματά της, ότι, αν δεν είχε γνωρίσει ποτέ τον Ντάρσι, μάλλον θα υπέμενε ευκολότερα τον διασυρμό στον οποίο τους είχε υποβάλει η Λίντια. Πίστευε ότι θα είχε ζήσει τουλάχιστον τις μισές ξάγρυπνες νύχτες από αυτές που είχε περάσει.

Όταν έφτασε ο κύριος Μπένετ, το πρόσωπό του είχε τη συνήθη απάθεια. Ήταν το ίδιο φειδωλός στα λόγια, όπως πάντα. Δεν έκανε την παραμικρή αναφορά στα γεγονότα που τον είχαν οδηγήσει στο Λονδίνο και χρειάστηκε να περάσουν αρκετές ώρες για να βρουν τελικά οι κόρες του το θάρρος να του μιλήσουν γι' αυτό.

Η Ελίζαμπεθ περίμενε μέχρι το απόγευμα, οπότε συναντήθηκαν για το τσάι, και τότε προσπάθησε να θίξει το θέμα. Αφού εξέφρασε εν συντομία τη λύπη της για όλα όσα είχε υποφέρει, εκείνος της απάντησε:

«Μην το σκέφτεσαι. Αν δεν υπέφερα εγώ, ποιος θα έπρεπε να το κάνει; Η Λίντια είναι δικό μου έργο και οφείλω να το παραδεχτώ».

«Δεν πρέπει να είστε τόσο αυστηρός με τον εαυτό σας», απάντησε η Ελίζαμπεθ.

Περηφάνια και προκατάληψη

«Προστάτεφέ με κιόλας από μια τέτοια συμφορά. Η ανθρωπίνη φύση έχει κλίση σ' αυτό! Όχι, Λίτσι, άσε με για μια φορά στη ζωή μου να έχω συναίσθηση του μεγάλου λάθους μου. Μη φοβάσαι, η επίγνωση αυτή δεν θα με τσακίσει. Θα ηρεμησω σύντομα».

«Πιστεύετε ότι βρίσκονται στο Λονδίνο;»

«Ναι. Πού αλλού θα μπορούσαν να κρυφτούν τόσο καλά;»

«Η Λίντια πάντα έλεγε ότι θέλει να πάει στο Λονδίνο», πρόσθεσε η Κίτι.

«Τότε θα είναι ευτυχής», είπε ο πατέρας τους κοφτά. «Και κατά πάσα πιθανότητα, θα έχει την ευκαιρία να μείνει εκεί για πολύ καιρό». Και ύστερα από μια σύντομη παύση, συνέχισε: «Λίτσι, θέλω να ξέρεις ότι δεν σου κρατώ κακία επειδή η υπόδειξή σου τον Μάιο για το θέμα αποδείχτηκε τελικά σωστή. Κάτι που αποδεικνύει, εφόσον πλέον γνωρίζουμε τι συνέβη, ότι έχεις σπουδαίο μυαλό».

Τους διέκοψε η δεσποινίς Μπένετ, που μπήκε εκείνη τη στιγμή για να πάρει το τσάι της μητέρας της.

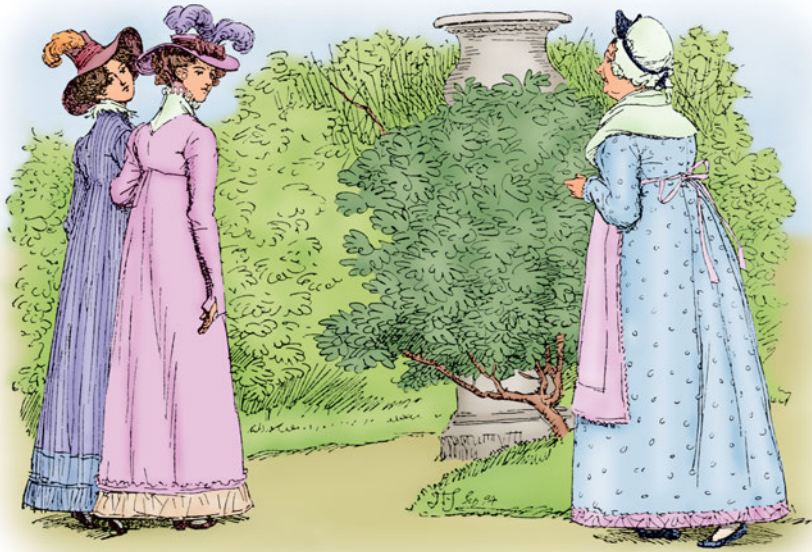
«Θαυμάσια παράσταση», φώναξε ο κύριος Μπένετ. «Και έχει και ένα πλεονέκτημα. Προσδίδει αριστοκρατικότητα στη δυστυχία μας! Μια μέρα θα το εφαρμόσω κι εγώ. Θα καθίσω στη βιβλιοθήκη μου, θα φοράω τον σκούφο και τη ρόμπα μου και θα σας εκνευρίζω όσο πιο πολύ μπορώ. Ή καλύτερα να το αναβάλω μέχρι να κλεφτεί και η Κίτι;»

«Εγώ δεν θα κλεφτώ ποτέ, μπαμπά», είπε η Κίτι με γκρινιαρικό τόνο στη φωνή. «Αν είχα πάει εγώ στο Μπράιτον, θα συμπεριφερόμουν πιο κόσμια από τη Λίντια».

«Εσύ; Να πας στο Μπράιτον; Ούτε μέχρι το Ιστ Μπουρν δεν θα σε εμπιστευόμουν ούτε και για πενήντα λίρες! Όχι, Κίτι, έμαθα επίτελους να προσέχω και, δυστυχώς, εσύ είσαι αυτή που θα υποστεί τις συνέπειες. Ποτέ δεν θα ξαναβάλει το πόδι του αξιωματικός στο σπίτι μου, δεν θα του επιτρέψω να περάσει ούτε απέξω. Οι χοροί απαγορεύονται πλέον αυστηρώς, εκτός αν σε συνοδεύει κάποια από τις αδελφές σου. Σου απαγορεύω επίσης κάθε έξοδο, μέχρι να αποδείξεις ότι είσαι σε θέση να περνάς δέκα λεπτά της ώρας με λογικό τρόπο».

Η Κίτι, πιστεύοντας ότι οι απειλές αυτές εκτοξεύτηκαν στα σοβαρά, άρχισε να κλαίει.

«Καλά, καλά», είπε ο πατέρας της, «αν τα επόμενα δέκα χρόνια είσαι καλό κορίτσι, όταν περάσουν, θα σε πάω να δεις μια παρέλαση».

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 49

Δύο μέρες μετά την επιστροφή του κυρίου Μπένετ, η Ελίζαμπεθ και η Τζέιν έκαναν έναν μικρό περίπατο στον κήπο στο πίσω μέρος του σπιτιού, όταν είδαν την οικονόμο να έρχεται προς το μέρος τους. Υποθέτοντας ότι ερχόταν να τις ειδοποιήσει επειδή τις ζητούσε η μητέρα τους, άρχισαν να προχωράνε προς εκείνη. Αντί, όμως, ν' ακούσουν αυτό που περίμεναν, μόλις έφτασαν κοντά της, εκείνη απευθύνηκε προς τη δεσποινίδα Μπένετ και είπε:

«Κυρία, ζητώ συγγνώμη που σας διακόπτω, αλλά είχα την ελπίδα ότι λάβατε ευχάριστα νέα από την πόλη και πήρα το θάρρος να έρθω να μάθω».

«Τι εννοείς, Χιλ; Δεν είχαμε κανένα νέο από την πόλη».

«Αγαπημένη μου κυρία», φώναξε η κυρία Χιλ έκπληκτη, «δεν μάθατε ότι ήρθε επείγον μήνυμα για τον κύριο από τον κύριο Γκάρντινερ; Ο ταχυδρόμος είναι στο σπίτι εδώ και μισή ώρα και έφερε ένα γράμμα για τον κύριο».

Τα δυο κορίτσια έφυγαν τρέχοντας για το σπίτι με τόση βιασύνη, που δεν ανταλλάξαν λέξη. Διέσχισαν τον προθάλαμο, έτρεξαν προς τη μικρή τραπεζαρία και από εκεί στη βιβλιοθήκη. Ο πατέρας τους

δεν ήταν πουθενά. Τη στιγμή που ετοιμάζονταν να τον ψάξουν στον πάνω όροφο, στο δωμάτιο της μητέρας τους, είδαν τον μπατίλερ, ο οποίος τους είπε:

«Αν ζητάτε τον κύριό μου, κυρία, πηγαίνει προς το δασάκι».

Μόλις το άκουσαν, διέσχισαν πάλι τον προθάλαμο και άρχισαν να τρέχουν πάνω στο χορτάρι προς τον πατέρα τους, που, με σταθερό βήμα, είχε πάρει τον δρόμο προς ένα μικρό πάρκο που συνόρευε με τον δικό τους περίβολο.

Η Τζέιν, που δεν ήταν τόσο ελαφριά ούτε τόσο συνηθισμένη να τρέχει όπως η Ελίζαμπεθ, σε λίγο έμεινε πίσω, ενώ η αδελφή της, λαχανιασμένη, τον έφτασε και του φώναξε με ανυπομονησία:

«Ω, μπαμπά, τι νέα, λοιπόν; Τι νέα έχετε; Ήρθε γράμμα από τον θείο;»

Περηφάνια και προκατάληψη

«Ναι, μόλις έλαβα μια κατεπείγουσα επιστολή».

«Λοιπόν; Τι νέα μάς έφερε; Καλά ή άσχημα;»

«Τι καλό να περιμένουμε;» απάντησε εκείνος, βγάζοντας το γράμμα από την τσέπη του. «Μπορεί, όμως, να θέλεις να το διαβάσεις κι εσύ».

Η Ελίζαμπεθ το άρπαξε από το χέρι του. Εκείνη τη στιγμή τούς έφτασε και η Τζέιν.

«Διάβασέ το δυνατά», είπε ο πατέρας της, «διότι κι εγώ δεν κατάλαβα τι ακριβώς εννοεί».

Γκρέιστσερτς Στριτ,

Δευτέρα 2 Αυγούστου

Αγαπημένε μου αδελφέ,

μπορώ επιτέλους να σου στείλω κάποια νέα από την ανιψιά μου και μάλιστα ελπίζω ότι τα νέα αυτά, στο σύνολό τους, θα σε ικανοποιήσουν. Λίγο αφότου με άφησες, το Σάββατο, ήμουν αρκετά τυχερός ώστε να ανακαλύψω τελικά σε ποιο μέρος του Λονδίνου βρίσκονται. Θα σου πω τις λεπτομέρειες όταν συναντηθούμε. Προς το παρόν, μάθε ότι τους βρήκαμε. Τους είδα και τους δύο....

«Αυτό ακριβώς που περίμενα», φώναξε η Τζέιν. «Παντρεύτηκαν!» Η Ελίζαμπεθ συνέχισε να διαβάζει:

Τους είδα και τους δύο. Δεν έχουν παντρευτεί ούτε αντιλήφθηκαν κάποια τέτοια πρόθεση. Αν, όμως, αναλάβεις τις υποχρεώσεις στις οποίες πήρα το θάρρος να δεσμευτώ εκ μέρους σου, ελπίζω ότι πολύ σύντομα θα το κάνουν. Το μόνο που απαιτείται είναι να εξασφαλίσεις στην κόρη σου, με προικοσύμφωνο, το μερίδιο που της αναλογεί από τις πέντε χιλιάδες λίρες που θα λάβουν οι κόρες σου με τον θάνατό σου και αυτόν της αδελφής μου. Πρέπει επίσης να αναλάβεις την υποχρέωση να της δίνεις, όσο ζεις, εκατό λίρες τον χρόνο. Υπό αυτούς τους όρους, λαμβάνοντας υπόψη μου καθετί σχετικό και, εφόσον έκρινα ότι είχα το δικαίωμα να προχωρήσω, συμφώνησα αμέσως εκ μέρους σου. Σου στέλνω την κατεπείγουσα αυτή επιστολή, για να μη χάνουμε χρόνο μέχρι να μου απαντήσεις. Καταλαβαίνεις, φαντάζομαι, ότι όλα αυτά δείχνουν

ότι η οικονομική κατάσταση του κυρίου Γουίκαμ δεν είναι τόσο δυσχερής όσο ακούγεται. Ο κόσμος κάνει λάθος στο θέμα αυτό και είμαι στην ευχάριστη θέση να προσθέσω ότι, ακόμη κι αν έχει χρέη που εκκρεμούν, θα περισσέψουν και λίγα χρήματα για να κατατεθούν στο όνομα της ανιψιάς μου, εκτός βεβαίως της δικής της περιουσίας. Εφόσον, όπως θεωρώ ότι θα συμβεί, με εξουσιοδοτήσεις πλήρως να ενεργήσω εν ονόματί σου σε κάθε πτυχή αυτής της υπόθεσης, θα δώσω αμέσως οδηγίες στον Χάγκερστον να ετοιμάσει το αναγκαίο προικοσύμφωνο. Δεν υπάρχει λόγος να έρθεις εσύ στην πόλη. Μείνε, λοιπόν, ήσυχος στο Λόνγκμπουρν και έχε μου εμπιστοσύνη, θα ρυθμίσω τα πάντα στην εντέλεια. Στείλε μου την απάντησή σου το συντομότερο δυνατό και φρόντισε να τη διατυπώσεις με σαφήνεια. Σκεφτήκαμε ότι θα ήταν καλύτερο ο γάμος της ανιψιάς μου να γίνει εδώ, στο δικό μας σπίτι, και ελπίζω να συμφωνείς. Την περιμένουμε σήμερα κιόλας. Θα σου γράψω για να σε ενημερώσω μόλις το θέμα κλείσει.

Δικός σου κ.λπ.
Εντ. Γκάρντινερ

«Δεν είναι δυνατό!» φώναξε η Ελίζαμπεθ μόλις διάβασε το γράμμα. «Είναι δυνατό να δέχεται να την παντρευτεί;»

«Επομένως, ο Γουίκαμ δεν είναι το υποκείμενο που πιστεύαμε», είπε η αδελφή της. «Αγαπημένε μου πατέρα, τα συγχαρητήριά μου».

«Έχετε ήδη απαντήσει;» ρώτησε η Ελίζαμπεθ.

«Όχι, αλλά πρέπει να το κάνω σύντομα».

Η Ελίζαμπεθ άρχισε να τον παροτρύνει να απαντήσει χωρίς να χάνει χρόνο.

«Ω! αγαπημένε μου πατέρα», αναφώνησε, «πάμε στο σπίτι για να απαντήσετε τώρα αμέσως. Σκεφτείτε ότι σε μια τέτοια υπόθεση και τα δευτερόλεπτα έχουν σημασία».

«Αν σας ενοχλεί η όλη ταλαιπωρία», είπε η Τζέιν, «μπορώ να το κάνω εγώ».

«Με ενοχλεί όσο τίποτα», απάντησε εκείνος, «αλλά πρέπει να γίνει».

Και με τα λόγια αυτά, έκανε μεταβολή και κατευθύνθηκε μαζί με τις κόρες του προς το σπίτι.

«Αν επιτρέπετε», ρώτησε η Ελίζαμπεθ, «φραντάζομαι ότι συμφωνείτε με τους όρους;»

«Αν συμφωνώ λέει! Ντρέπομαι μάλιστα που ζητά τόσο λίγα».

«Επιβάλλεται να παντρευτούν! Παρόλο που είναι τέτοιου είδους άνθρωπος».

«Ασφαλώς, ασφαλώς και επιβάλλεται. Δεν υπάρχει άλλη επιλογή. Υπάρχουν, ωστόσο, δύο πράγματα που πολύ θα ήθελα να ξέρω: πρώτον, πόσα χρήματα αναγκάστηκε να πληρώσει ο θεός σας για να το πετύχει και, δεύτερον, πώς θα βρω τρόπο να του τα επιστρέψω».

«Χρήματα! Ο θεός μας!» αναφώνησε η Τζέιν. «Τι εννοείτε, κύριε;»

«Θέλω να πω ότι δεν υπάρχει άνθρωπος που έχει σώας τας φρένας και θα παντρευόταν τη Λίντια για ένα τόσο πενιχρό δέλεαρ. Εκατό τον χρόνο όσο ζω και πενήντα όταν θα έχω φύγει».

«Αυτό είναι αλήθεια», είπε η Ελίζαμπεθ. «Απορώ πώς δεν το σκέφτηκα. Να εξοφληθούν τα χρέη του και να περισσέψει και κάτι! Ω! αυτό είναι σίγουρα δουλειά του θείου. Τι γενναιόδωρος, τι θαυμάσιος άνθρωπος! Φοβάμαι, όμως, ότι θα πιάστηκε πολύ οικονομικά. Αποκλείεται να πέτυχε τόσο πολλά με κάποιο μικρό ποσό».

«Ναι, έτσι είναι», είπε ο πατέρας της. «Και ένα φαρδίνι λιγότερο από δέκα χιλιάδες να δεχόταν ο Γουίκαμ, θα ήταν ηλίθιος. Και, ειλικρινά, δεν θέλω να σχηματίσω αρνητική γνώμη γι' αυτόν από την πρώτη κιόλας στιγμή, τώρα που συγγενεύουμε».

«Δέκα χιλιάδες λίρες! Θεός φυλάξοι! Μα πώς θα βρούμε έστω και τα μισά για να τα επιστρέψουμε;»

Ο κύριος Μπένετ δεν απάντησε και συνέχισαν να περπατούν αμίλητοι, ο καθένας βυθισμένος στις δικές του σκέψεις, ώσπου να φτάσουν στο σπίτι. Εκεί, ο πατέρας τους κατευθύνθηκε προς τη βιβλιοθήκη για να γράψει την απάντησή του, και τα κορίτσια πήγαν στη μικρή τραπεζαρία.

«Λοιπόν, είναι αλήθεια! Θα παντρευτούν!» αναφώνησε η Ελίζαμπεθ μόλις έμειναν μόνες. «Μου φαίνεται πολύ περίεργο! Και τώρα πρέπει να νιώθουμε κι ευγνωμοσύνη από πάνω! Όσο λίγες πιθανότητες κι αν έχουν για να ευτυχίσουν, όσο φρικτός κι αν είναι ο χαρακτήρας του, είμαστε αναγκασμένοι να χαιρόμαστε που παντρεύονται. Ω Λίντια!»

«Εγώ», απάντησε η Τζέιν, «παρηγοριέμαι με τη σκέψη ότι δεν θα

παντρευόταν τη Λίντια, αν δεν τον ενδιέφερε πραγματικά. Παρόλο που ο θεός μας σίγουρα τον βοήθησε να πληρώσει τα χρέη του, μου είναι αδύνατο να πιστέψω ότι του έδωσε δέκα χιλιάδες λίρες. Έχει να φροντίσει και τα δικά του παιδιά και ίσως αποκτήσει κι άλλα στο μέλλον. Μου φαίνεται απίθανο να του περισσεύουν έστω πέντε χιλιάδες λίρες».

«Αν καταφέραμε να μάθουμε πόσα ήταν τα χρέη του Γουίκαμ», είπε η Ελίζαμπεθ, «και τι ποσό κατατέθηκε στο όνομα της Λίντια, θα γνωρίζαμε με ακρίβεια τι τους έδωσε ο κύριος Γκάρντινερ, αφού ο Γουίκαμ δεν έχει δεκάρα τσακιστή. Ποτέ δεν θα μπορέσουμε να ξεπληρώσουμε την καλοσύνη που έδειξαν οι θείοι μας. Να την πάρουν στο σπίτι τους, να της προσφέρουν προστασία και ηθική υποστήριξη, για μια τέτοια θυσία δεν θα αρκούσαν χρόνια ολόκληρα ευγνωμοσύνης ούτε καν για να την αναγνωρίσουμε. Αυτή τη στιγμή, θα πρέπει να είναι ήδη στο σπίτι τους! Κι αν όλη αυτή η καλοσύνη δεν την κάνει να νιώσει φρικτά, τότε δεν θα της αξίζει ποτέ να ευτυχήσει. Φαντάσου πώς θα νιώσει τη στιγμή που θα αντικρίσει τη θεία».

«Πρέπει να προσπαθήσουμε να ξεχάσουμε όσα συνέβησαν στο παρελθόν», είπε η Τζέιν. «Ελπίζω και είμαι σίγουρη ότι θα ευτυχίσουν. Το ότι δέχεται να την παντρευτεί αποδεικνύει, θέλω να πιστεύω, ότι άρχισε να σκέφτεται σωστά. Η αγάπη που νιώθουν ο ένας για τον άλλο θα τους κάνει να σοβαρευτούν και θέλω να πιστεύω ότι θα ζήσουν τόσο ήσυχα και συνετά, που η προηγούμενη επιπολαιότητά τους θα ξεχαστεί σιγά σιγά».

«Η συμπεριφορά τους ήταν τέτοια», απάντησε η Ελίζαμπεθ, «που ούτε εσύ ούτε εγώ θα μπορέσουμε ποτέ να ξεχάσουμε. Ας μη μιλάμε άλλο γι' αυτό το θέμα. Είναι ανώφελο».

Τότε, τα δύο κορίτσια σκέφτηκαν ότι κατά πάσα πιθανότητα η μητέρα τους θα αγνοούσε εντελώς όσα είχαν συμβεί στο μεταξύ. Πήγαν, λοιπόν, στη βιβλιοθήκη και ρώτησαν τον πατέρα τους αν επιθυμούσε να την ενημερώσουν σχετικά. Εκείνος έγραφε και, χωρίς να σηκώσει το κεφάλι του, απάντησε ψυχρά:

«Όπως θέλετε».

«Μπορούμε να πάρουμε το γράμμα του θείου για να της το διαβάσουμε;»

«Πάρτε ό,τι θέλετε, αλλά φύγετε από εδώ».

Η Ελίζαμπεθ πήρε το γράμμα από το γραφείο του και ανέβηκε με

την αδελφή της πάνω. Η Μέρι και η Κίτι ήταν και οι δύο στο δωμάτιο της κυρίας Μπένετ. Επομένως, η ανακοίνωση αυτή θα ακούσε για όλη την οικογένεια. Αφού τις προετοίμασαν για τα καλά νέα, διάβασαν το γράμμα. Τη στιγμή που η Τζέιν έφτασε στο σημείο όπου ο κύριος Γκάρντινερ εξέφραζε την ελπίδα του για τον επικείμενο γάμο της Λίντια, έγινε η έκρηξη χαράς της κυρίας Μπένετ, η οποία σε κάθε πρόταση γινόταν όλο και πιο εκδηλωτική. Η κρίση ευτυχίας που την κατέλαβε ήταν τόσο βίαιη όσο και ο εκνευρισμός της τις στιγμές αγωνίας και θυμού. Μάθαινε ότι η κόρη της θα παντρευόταν και αυτό ήταν αρκετό. Δεν ανησυχούσε καθόλου για την ευτυχία της ούτε ένιωθε ταπείνωση στην ανάμνηση της επαίσχυντης διαγωγής της.

«Καλή μου, αγαπημένη μου Λίντια!» φώναζε. «Είναι πραγματικά υπέροχο! Θα παντρευτεί! Θα την ξαναδω! Στα δεκάξι της θα είναι κιόλας παντρεμένη! Καλέ μου, ευγενικέ μου αδελφέ! Το ήξερα ότι θα γινόταν έτσι! Το ήξερα ότι αυτός θα τα κανόνιζε όλα! Πώς λαχταρώ να τη δω κι εκείνη και τον γλυκό μου τον Γουίκαμ! Αλλά τα ρούχα, το νυφικό; Θα γράψω αμέσως στη νύφη μου την Γκάρντινερ να της εξηγήσω τι πρέπει να κάνει. Λίζι, αγάπη μου, τρέξε κάτω στον πατέρα σου και ρώτα τον πόσα θα της δώσει. Όχι, άσε, θα πάω εγώ. Κίτι, χτύπα το κουδούνι για να έρθει η Χιλ. Σε ένα λεπτό θα έχω ντυθεί. Γλυκιά μου Λίντια, αγάπη μου! Τι ωραία που θα περάσουμε όταν ξαναβρεθούμε όλοι μαζί!»

Η μεγαλύτερη κόρη της προσπάθησε να εκτονώσει κάπως αυτή την παράφορη συμπεριφορά, προσπαθώντας να στρέψει τις σκέψεις της μητέρας της προς τις υποχρεώσεις που είχαν πλέον όλοι τους προς τον κύριο Γκάρντινερ για όλα όσα έκανε γι' αυτούς.

«Διότι αυτό το αίσιο τέλος», πρόσθεσε, «οφείλεται σε μεγάλο βαθμό στη δική του καλοσύνη. Είμαστε βέβαιες ότι ο θείος υποσχέθηκε να βοηθήσει οικονομικά τον κύριο Γουίκαμ».

«Λοιπόν», είπε η μητέρα της, «όλα έγιναν όπως έπρεπε. Ποιος θα το έκανε δηλαδή, αν όχι ο θείος της; Αν δεν είχε δική του οικογένεια, όλα τα λεφτά του θα ανήκαν σε εμένα και την οικογένειά μου. Εξάλλου είναι η πρώτη φορά που κάνει κάτι για μας, εκτός από μερικά δωράκια. Τέλος πάντων! Εγώ είμαι πολύ ευτυχισμένη! Σε λίγο καιρό θα έχω μια κόρη παντρεμένη. Κυρία Γουίκαμ! Τι ωραία που ακούγεται! Και έκλεισε τα δεκάξι μόλις τον Ιούνιο. Καλή μου Τζέιν, είμαι τόσο αναστατωμένη, που δεν είμαι σε θέση να γράψω. Έτσι, θα

σου υπαγορεύω και θα γράφεις εσύ. Το οικονομικό θα το ρυθμίσω με τον πατέρα σου αργότερα. Τώρα προέχει να παραγγείλουμε αμέσως τα υφάσματα».

Άρχισε αναφερόμενη με κάθε λεπτομέρεια στα βαμβακερά, τις μουσελίνες και τα λινά και σύντομα οι παραγγελίες θα είχαν πολλαπλασιαστεί, αν η Τζέιν, είναι αλήθεια με κάποια δυσκολία, δεν την έπειθε να περιμένει μέχρι να βρουν ευκαιρία να μιλήσουν με τον πατέρα τους. Η καθυστέρηση μιας μέρας, παρατήρησε, δεν είχε σημασία. Η μητέρα της ήταν υπερβολικά ευτυχισμένη για να επιμείνει, όπως έκανε συνήθως. Εκτός αυτού, είχε στο μυαλό της κι άλλα σχέδια.

«Μόλις ντυθώ», είπε, «θα πάω στο Μέριτον και θα πω τα καλά νέα, τα θαυμάσια νέα στην αδελφή μου τη Φίλιπς. Και μόλις γυρίσω, θα επισκεφθώ τη λαϊδή Λούκας και την κυρία Λονγκ. Κίτι, πήγαινε γρήγορα κάτω και παράγγειλε να ετοιμάσουν την άμαξα. Λίγος καθαρός αέρας θα μου κάνει καλό, είμαι βέβαιη. Κορίτσια, θέλει καμιά σας κάτι από το Μέριτον; Α, να η Χιλ. Αγαπητή μου Χιλ, εσύ τα έμαθες τα καλά νέα; Η δεσποινίς Λίντια παντρεύεται. Και θα πιείτε όλοι ένα ολόκληρο μπολ παντς για να χαρείτε στον γάμο της».

Η κυρία Χιλ άρχισε αμέσως τα συγχαρητήρια. Η Ελίζαμπεθ δέχτηκε κι αυτή τις σχετικές ευχές και ύστερα, αηδιασμένη από αυτή την τρέλα, έτρεξε στο δωμάτιό της για να μείνει μόνη της και να σκεφτεί.

Στην καλύτερη περίπτωση, η κατάσταση της καημένης της Λίντια θα πρέπει να ήταν αρκετά χάλια. Έπρεπε, όμως, να είναι ευχαριστημένη, γιατί θα μπορούσε να ήταν και χειρότερη. Έτσι τουλάχιστον ένιωθε. Βέβαια, όσο σκεφτόταν το μέλλον, καταλάβαινε ότι δεν μπορούσε να ελπίζει στην πνευματική ευτυχία ή την ευημερία της αδελφής της. Όταν, ωστόσο, αναλογιζόταν τους φόβους της λίγες ώρες πριν, συνειδητοποιούσε απολύτως τα πλεονεκτήματα που είχαν προκύψει τελικά.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 50

Ο κύριος Μπένετ ήθελε πολλές φορές, πριν από αυτή την περίοδο της ζωής του, αντί να ξοδεύει όλο του το εισόδημα, να αποταμιεύει ένα ποσό ετησίως για την καλύτερη εξασφάλιση των παιδιών του και της συζύγου του, αν εκείνη ζούσε περισσότερο από αυτόν. Τώρα καταλάβαινε, περισσότερο από ποτέ, ότι έπρεπε να το έχει εφαρμόσει. Αν είχε πράξει το καθήκον του στο θέμα αυτό, τώρα η Λίντια δεν θα χρειαζόταν να χρεωθεί στον θείο της για να εξαγοράσει την υπόληψή της και να πληρωθούν τα χρέη. Έτσι, εκείνος θα ήταν σε θέση να απολαύσει ότι κατάφερε έναν από τους πιο άχρηστους νέους της Μεγάλης Βρετανίας να γίνει σύζυγός της.

Τον απασχολούσε το γεγονός ότι μια διαδικασία που δεν πρόσφερε τίποτα ουσιαστικό σε οποιονδήποτε είχε λήξει με αποκλειστική επιβάρυνση του κουνιάδου του και αποφάσισε, αφού κατάφερε να μάθει ποιο ήταν ακριβώς το ποσό της βοήθειας, να του το επιστρέψει όσο το δυνατό πιο σύντομα.

Τον πρώτο καιρό του γάμου του, η αποταμίευση είχε θεωρηθεί εντελώς περιττή, εφόσον θα αποκτούσαν βεβαίως γιο. Μόλις αυτός ο γιος θα ενηλικιωνόταν, όλοι οι υπόλοιποι κληρονόμοι θα έχαναν τα δικαιώματά τους, έτσι, η χήρα και τα υπόλοιπα παιδιά θα εξασφαλιζόνταν αυτόματα. Τελικά, όμως, ήρθαν στον κόσμο πέντε κόρες, η μία μετά την άλλη, και ούτε ένας γιος. Η κυρία Μπένετ, πολλά χρόνια μετά τη γέννηση της Λίντια, ήλπιζε ακόμα ότι θα ερχόταν. Όταν τελικά το πήραν απόφαση και παραιτήθηκαν από αυτή την προσδοκία, ήταν πλέον αργά για να αρχίσουν την αποταμίευση. Η κυρία Μπένετ δεν ήταν ποτέ οικονόμα και το μόνο που τους εμπόδιζε να υπερβαίνουν το εισόδημά τους ήταν η αγάπη του συζύγου της για την ανεξαρτησία.

Σύμφωνα με το γαμήλιο συμβόλαιο, μεταβιβάζονταν στο όνομα της κυρίας Μπένετ και των παιδιών τους πέντε χιλιάδες λίρες. Η κατανομή, όμως, αυτού του ποσού στα παιδιά θα αποφασιζόταν με βάση τη βούληση των γονέων τους. Είχε έρθει, λοιπόν, η ώρα να ρυθ-

μιστεί το θέμα αυτό, τουλάχιστον όσον αφορούσε τη Λίντια, και ο κύριος Μπένετ δεν θα μπορούσε να φέρει την παραμικρή αντίρρηση στον διακανονισμό που είχε επιτύχει ο κουνιάδος του. Εξέφρασε πρώτα την ευγνωμοσύνη του για την καλοσύνη που έδειξε ο κουνιάδος του, αν και πολύ συνοπτικά, και στη συνέχεια τον διαβεβαίωσε εγγράφως ότι συμφωνούσε απόλυτα με τον τρόπο που ενήργησε, καθώς και ότι ήταν πρόθυμος να εκπληρώσει όλες τις υποχρεώσεις που είχε αναλάβει εν ονόματί του. Δεν είχε φανταστεί ούτε στιγμή ότι, στην περίπτωση που θα έπειθαν τον Γουίκαμ να παντρευτεί την κόρη του, θα το κατάφεραν με ένα τόσο μικρό ποσό, το ποσό αυτής της συμφωνίας. Με τις εκατό λίρες που θα τους έδινε κάθε χρόνο, αυτός ουσιαστικά δεν θα έχανε ούτε δέκα, αφού, αν υπολογίσουμε το φαγητό της, το χαρτζιλίκι της και τα χρηματικά δωράκια που έπαιρνε από τη μητέρα της, η Λίντια κόστιζε ελάχιστα λιγότερο από αυτό το ποσό.

Και το γεγονός ότι όλα αυτά ρυθμίστηκαν με τόσο λίγο κόπο από τη δική του πλευρά ήταν άλλη μια ευχάριστη έκπληξη, καθώς αυτό που επιθυμούσε τώρα, περισσότερο από οτιδήποτε, ήταν η μικρότερη δυνατή προσωπική εμπλοκή του στην υπόθεση. Μόλις πέρασε το πρώτο κύμα οργής, όταν προσπαθούσε να εντοπίσει την κόρη του, ο κύριος Μπένετ επέστρεψε πλήρως στην παλιά κατάσταση αταραξίας που τον χαρακτήριζε. Πολύ σύντομα, το γράμμα ήταν έτοιμο και είχε ήδη σταλεί. Μπορεί να ήταν αναβλητικός όταν αναλάμβανε κάτι, ήταν, ωστόσο, ταχύτατος στη διεκπεραίωση. Ζήτησε να μάθει με περισσότερες λεπτομέρειες τι ακριβώς χρωστούσε στον κουνιάδο του, αλλά δεν έστειλε κανένα μήνυμα στη Λίντια, γιατί ήταν ακόμα πολύ θυμωμένος μαζί της.

Τα καλά νέα κυκλοφόρησαν γρήγορα σε όλο το σπίτι και με εξίσου μεγάλη ταχύτητα σε όλη την περιοχή, όπου τα αντιμετώπισαν πολύ φιλοσοφικά. Βέβαια, θα ήταν πολύ καλύτερα και η συζήτηση θα γινόταν πιο ενδιαφέρουσα, αν οι κάτοικοι της περιοχής μπορούσαν να έχουν λόγο για το μέλλον της ή, κατά την ευτυχέστερη εκδοχή, αν η δεσποινίς Λίντια Μπένετ είχε απομονωθεί σε κάποιο απομακρυσμένο αγροτόσπιτο. Και έτσι, όμως, ένας τέτοιος γάμος πρόσφερε άφθονο υλικό για συζήτηση. Οι γεμάτες καλοσύνη ευχές για την ασφάλειά της, που τις τελευταίες μέρες έρρεαν από τα χείλη των μοχθηρών ηλικιωμένων κυριών του Μέριτον, ελάχιστα μετριάστηκαν σε θέρμη λόγω της δραματικής αυτής εξέλιξης, εφό-

σον, με έναν τέτοιον σύζυγο, όλοι θεωρούσαν σίγουρη τη δυστυχία της Λίντια.

Η κυρία Μπένετ είχε να κατέβει τη σκάλα δύο εβδομάδες, αλλά εκείνη τη μέρα της υπέρτατης ευτυχίας ξαναπήρε τη θέση της στην κορυφή του τραπεζιού και, μάλιστα, ανυπόφορα κεφάλι. Κανένα αίσθημα ντροπής δεν σκίαζε τον θρίαμβό της. Ο γάμος μιας κόρης της, που ήταν η μεγαλύτερη επιθυμία της από τότε που η Τζέιν ήταν δεκάξι ετών, θα γινόταν σε λίγο καιρό πραγματικότητα. Ό,τι σκεφτόταν και ό,τι έλεγε αφορούσε αποκλειστικά όλα τα σχετικά ενός αριστοκρατικού γάμου, τις ωραίες μουσελίνες, τις καινούριες άμαξες και τους καινούριους υπηρέτες. Έψαχνε σαν τρελή στην περιοχή για να βρει το κατάλληλο σπίτι για την κόρη της και, χωρίς να γνωρίζει ή να ενδιαφέρεται να μάθει ποιο θα ήταν το εισόδημά της, απέρριπτε τα περισσότερα επειδή δεν τα έκρινε αρκετά μεγάλα ή αρκετά ωραία.

«Ίσως το Χέι Παρκ να μας έκανε», είπε, «αν έφευγαν οι Γκούλντινγκ, ή το μεγάλο σπίτι στο Στόουκ, αν είχε μεγαλύτερο σαλόνι. Το

Άλσγουορθ, πάντως, είναι πολύ μακριά! Δεν θα άντεχα να βρίσκεται δέκα ολόκληρα μίλια μακριά μου. Από την άλλη, στο Πέλβιτζ Λοτζ οι σοφίτες είναι χάλια».

Όταν ήταν μπροστά οι υπηρέτες, ο άνδρας της την άφησε να μιλά και δεν έκανε καμιά απόπειρα να τη διακόψει. Όταν, όμως, αυτοί αποσύρθηκαν, είπε:

«Κυρία Μπένετ, πριν κλείσετε κάποιο ή όλα αυτά τα σπίτια για τον γαμπρό και την κόρη σας, ας ξεκαθαρίσουμε ένα σοβαρό ζήτημα: δεν θα τους επιτραπεί ποτέ η είσοδος σε κάποιο από τα σπίτια αυτής της περιοχής. Δεν πρόκειται να επιβραβεύσω την απαράδεκτη διαγωγή τους, κάνοντάς τους δεκτούς στο Λόνγκμπουρν».

Τη δήλωση αυτή ακολούθησε ένας μεγάλος καβγάς, αλλά ο κύριος Μπένετ παρέμενε ακλόνητος. Σύντομα έγινε και δεύτερος καβγάς και τότε η κυρία Μπένετ ανακάλυψε, έντρομη και κατάπληκτη, ότι ο σύζυγός της δεν είχε σκοπό να δώσει ούτε μία γκινέα για τα ρούχα της κόρης του. Δήλωσε με έμφαση ότι από αυτόν δεν επρόκειτο να δουν κανένα δείγμα αγάπης στον γάμο τους. Αδιανόητο για την κυρία Μπένετ. Να τον έχει οδηγήσει ο θυμός του σε τόσο μεγάλη μνησικαχία, ώστε να στερεί από την κόρη του μια προσφορά, χωρίς την οποία ο γάμος της δεν θα άξιζε σχεδόν τίποτα; Ήταν κάτι που την ξεπερνούσε, δεν μπορούσε να το κατανοήσει. Η ταπείνωση που θα προέκυπτε από έναν γάμο χωρίς καινούρια ρούχα την πονούσε περισσότερο από την ντροπή που είχε νιώσει όταν η κόρη της κλέφτηκε και συζούσε με τον Γουίκαμ δεκαπέντε μέρες πριν γίνει ο γάμος.

Η Ελίζαμπεθ είχε μετανιώσει πικρά που, στην απόγνωση της στιγμής, αποκάλυψε στον κύριο Ντάρσι τους φόβους της για την αδελφή της. Εφόσον ο γάμος, πολύ σύντομα, θα έκλεινε με τον σωστότερο τρόπο αυτή την υπόθεση απαγωγής, ήταν λογικό να ελπίζουν ότι θα κατάφερναν να κρύψουν τη θλιβερή αρχή της ιστορίας, τουλάχιστον από όσους δεν τη γνώριζαν ήδη.

Δεν φοβόταν ότι ίσως συζητούσε το θέμα αλλού. Ελάχιστοι είναι αυτοί τους οποίους θα εμπιστευόταν περισσότερο στο ζήτημα της εχεμύθειας, δεν υπήρχε, όμως, άλλος που θα τη στενοχωρούσε περισσότερο, αν μάθαινε το παράπτωμα της αδελφής της. Και όχι επειδή φοβόταν ότι κάτι τέτοιο θα έβλαπτε την ίδια προσωπικά, αφού το χάσμα μεταξύ τους έδειχνε αγεφύρωτο. Ακόμη κι αν η υπόθεση του γάμου της Λίντια έληγε με τον πιο αξιοπρεπή τρόπο, δεν σήμαινε ότι

ο κύριος Ντάρσι θα ήθελε να συνάψει δεσμούς με μια οικογένεια η οποία, εκτός όλων των άλλων μειονεκτημάτων της, τώρα συγγένευε και συμμαχούσε με τον στενότερο τρόπο με τον άνθρωπο που τόσο δικαιολογημένα απεχθανόταν.

Δεν θα την παραξένευε καθόλου, αν ο Ντάρσι απέφευγε την οποιαδήποτε σχέση μαζί της. Η επιθυμία του να κερδίσει τη συμπάθειά της, μια επιθυμία που ήταν σαφής στο Ντέρμπισαϊρ, θα ήταν παράλογο να θεωρεί ότι θα ίσχυε ακόμα έπειτα από αυτό το χτύπημα. Ένωθε ταπεινωμένη, συντετριμμένη, μετάνιωνε χωρίς να πολυκαταλαβαίνει για ποιο πράγμα. Επιθυμούσε να κερδίσει την εκτίμησή του, αν και δεν υπήρχε καμιά ελπίδα να προκύψει κάτι από αυτό. Ήθελε να μάθει τι κάνει, τη στιγμή που η πιθανότητα να ακούσει κάτι γι' αυτόν ήταν απειροελάχιστη. Ήταν πλέον σίγουρη ότι μαζί του θα μπορούσε να βρει την ευτυχία, τώρα που δεν υπήρχε καμιά πιθανότητα να ξανασυναντηθούν.

Τι θριάμβος θα ήταν γι' αυτόν, σκεφτόταν συχνά, αν γνώριζε ότι η πρότασή του, που απορρίφθηκε μετά βδελυγμίας, με τόση περιφρόνηση και περηφάνια πριν από τέσσερις μόλις μήνες, θα γινόταν τώρα δεκτή με χαρά και ευγνωμοσύνη! Ήταν ο πιο γενναϊόδωρος άνθρωπος που είχε γνωρίσει, συμφωνούσε απόλυτα σ' αυτό. Αλλά από τη στιγμή που ήταν ένας θνητός, ήταν φυσικό να αισθανθεί ότι τελικά θριάμβευσε.

Άρχιζε τώρα να καταλαβαίνει ότι, ως προς τον χαρακτήρα και τα χαρίσματα που διέθετε, ήταν ο άνδρας που θα της ταίριαζε περισσότερο από οποιονδήποτε άλλον. Οι αντιλήψεις και η ιδιοσυγκρασία του, αν και διέφεραν αρκετά σε αυτό, ήταν ό,τι επιθυμούσε περισσότερο στη ζωή της. Ο γάμος αυτός θα ήταν ευτύχημα και για τους δύο. Η δική της άνεση και ζωντάνια θα μπορούσαν να γλυκάνουν τη δική του αυστηρότητα και να βελτιώσουν τη συμπεριφορά του, ενώ η δική του κρίση, η πείρα του και οι γνώσεις του για τον κόσμο θα ωφελούσαν καθοριστικά την ίδια.

Αυτός ο ευτυχισμένος γάμος, όμως, δεν θα γινόταν ποτέ και έτσι τα πλήθη δεν θα είχαν την ευκαιρία να διδαχτούν τι σημαίνει αληθινή συζυγική ευτυχία. Μια εντελώς διαφορετική ένωση, που μάλιστα καθιστούσε αδύνατη την άλλη, επρόκειτο να συμβεί σύντομα στους κόλπους της οικογένειάς της.

Ειλικρινά, δεν μπορούσε να φανταστεί πώς ο Γουίκαμ και η Λί-

ντια θα κατάφερναν να είναι ανεξάρτητοι οικονομικά. Μπορούσε, όμως, να προβλέψει πόσο λίγη ευτυχία και σταθερότητα θα γνώριζαν δύο άνθρωποι που θα ενώνονταν μόνο και μόνο επειδή το πάθος τους ήταν ισχυρότερο από την αρετή τους.

Ο κύριος Γκάρντινερ έγραψε και πάλι στον γαμπρό του. Απαντούσε εν τάχει στις ευχαριστίες του κυρίου Μπένετ, τον διαβεβαίωσε για την προθυμία του να συμβάλει στην ευτυχία όλων των μελών της οικογένειάς του και κατέληγε με την παράκληση να μη θίξει ξανά το θέμα αυτό. Η επιστολή είχε σταλεί για να τους πληροφορήσει ότι ο κύριος Γουίκαμ αποφάσισε να παραιτηθεί από την Εθνοφυλακή.

Επρόκειτο βασικά για δική μου επιθυμία, αμέσως μετά την οριστικοποίηση του γάμου. Και πιστεύω να συμφωνείτε ότι η παραίτησή του, ιδίως από τη συγκεκριμένη μονάδα, επιβάλλεται, τόσο για το καλό του όσο και για το καλό της ανιψιάς μου. Ο κύριος Γουίκαμ προτίθεται να καταταγεί στον τακτικό στρατό. Υπάρχουν μερικοί παλιοί καλοί του φίλοι που έχουν τη δυνατότητα να τον βοηθήσουν να βρει μια θέση στον στρατό. Του υποσχέθηκαν τη θέση του ανθυπολοχαγού στο σύνταγμα του στρατηγού, το οποίο προς το παρόν στρατοπεδεύει κάπου στον βορρά. Θεωρώ πλεονέκτημα το ότι θα βρίσκεται σε μια τόσο απομααχρυσμένη περιοχή του βασιλείου. Έχει καλές προοπτικές και πιστεύω ότι, όταν βρεθούν σε ένα άλλο περιβάλλον, όπου δεν θα χρειάζεται να ασχοληθούν με την υπεράσπιση της υπόληψής τους, θα είναι και οι δύο πιο συνετοί. Έγραψα στον συνταγματάρχη Φόρστερ να τον ενημερώσω για τη συμφωνία που συνάψαμε και να τον παρακαλέσω να επικοινωνήσει με τους διάφορους πιστωτές του κυρίου Γουίκαμ στο Μπράιτον και στη γύρω περιοχή, ώστε να τους καθησυχάσει και να τους πληροφορήσει ότι θα πληρωθούν πολύ σύντομα, κάτι για το οποίο δεσμεύομαι προσωπικώς. Θα σας παρακαλούσα να κάνετε και εσείς το ίδιο και να καθησυχάσετε τους πιστωτές του στο Μέριτον. Θα βρείτε τα ονόματά τους στον κατάλογο που συνοδεύει αυτό το γράμμα. Ισχυρίζεται ότι δεν έχει άλλα χρέη, εκτός από αυτά. Ελπίζω να μη μας παραπλανά. Ο Χάγκερστον έχει ήδη λάβει οδηγίες και σε μια βδομάδα θα έχουν τακτοποιηθεί όλα. Στη συνέχεια θα παρουσιαστούν στο σύνταγμά του, εκτός αν τους καλέσετε να έρθουν στο Λόνγκμπουρν. Μαθαίνω από την

κυρία Γκάρντινερ ότι η κόρη σας επιθυμεί διακαώς να σας δει πριν φύγει από τον νότο. Είναι καλά και παρακαλεί εσάς και τη μητέρα της να μην την ξεχνάτε.

Δικός σας κλπ. κλπ.
Εντ. Γκάρντινερ

Ο κύριος Μπένετ και οι κόρες του συμφώνησαν πλήρως με τον κύριο Γκάρντινερ. Η αποχώρηση του Γουίκαμ από το -σάιρ ήταν σκόπιμη. Η κυρία Μπένετ, όμως, δεν ήταν και πολύ ευχαριστημένη. Η προοπτική της εγκατάστασης της Λίντια στον βορρά, τη στιγμή που αυτή ανυπομονούσε να ζήσει τη χαρά και την περηφάνια να τη δει να έρχεται στο Χέρτφορντσαϊρ, αφού δεν είχε παραιτηθεί ακόμα από τα σχέδιά της να της βρει σπίτι εκεί, την απογοήτευσε πολύ. Επιπλέον, ήταν πολύ κρίμα να ζήσει η Λίντια μακριά από ένα σύνταγμα που γνώριζε τόσο καλά, ένα σύνταγμα γεμάτο φίλους.

«Αγαπά πολύ την κυρία Φόρστερ», έλεγε, «και, αν αναγκαστεί να φύγει, θα στενοχωρηθεί! Έπειτα υπάρχουν τόσο νεαροί εκεί που τους συμπαθεί πολύ. Στο σύνταγμα του στρατηγού οι αξιωματικοί μπορεί να μην είναι τόσο συμπαθητικοί».

Η παράκληση της κόρης τους, διότι περί παράκλησης επρόκειτο, να της επιτρέψουν να ξαναδεί την οικογένειά της πριν φύγει για τον βορρά προσέκρουσε στην αρχή σε ακλόνητη άρνηση. Η Τζέιν και η Ελίζαμπεθ, ωστόσο, που πίστευαν ότι μετά τον γάμο έπρεπε να δεχτούν την αδελφή τους στο σπίτι, για να μην την πληγώσουν και για να διασωθεί η υπόληψή της, πίεσαν τον πατέρα τους τόσο έντονα, αλλά και με τόσο λογικό και γλυκό τρόπο, που τελικά τον έπεισαν να δει το θέμα από τη δική τους σκοπιά και να ενδώσει στις επιθυμίες τους. Έτσι, η μητέρα τους έζησε τη χαρά να πληροφορηθεί ότι πολύ σύντομα θα είχε την ευκαιρία να επιδείξει την παντρεμένη κόρη της στην περιοχή, προτού αυτή εξοριστεί στον βορρά. Στο επόμενο γράμμα του προς τον κουνιάδο του, ο κύριος Μπένετ έδωσε την έγκρισή του να έρθει το ζευγάρι στο Λόνγκμπουρν. Κανόνισαν, λοιπόν, μόλις η τελετή τελείωνε, να ξεκινήσουν για εκεί. Η Ελίζαμπεθ, πάντως, απορούσε που ο Γουίκαμ συμφώνησε με αυτό το σχέδιο και, αν λάμβανε υπόψη της μόνο τα δικά της συναισθήματα εκείνη τη στιγμή, μια συνάντηση μαζί του ήταν το τελευταίο πράγμα που επιθυμούσε.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 51

Η μέρα του γάμου της αδελφής τους έφτασε και η αγωνία της Τζέιν και της Ελίζαμπεθ μάλλον ήταν μεγαλύτερη και από αυτή της Λίντια. Η άμαξα θα τους έπαιρνε από το ***⁸, και θα επέστρεφαν λίγο πριν από το δείπνο. Οι δύο μεγαλύτερες δεσποινίδες Μπένετ έτρεμαν στην ιδέα αυτής της συνάντησης. Ειδικά η Τζέιν, θεωρώντας ότι η Λίντια θα ένιωθε όπως αυτή, αν είχε υποπέσει στο συγκεκριμένο παράπτωμα, αισθανόταν απαίσια όσο σκεφτόταν τι υπέφερε η αδελφή της.

Έφτασαν. Η οικογένεια είχε μαζευτεί στη μικρή τραπεζαρία για να τους υποδεχτεί. Μόλις η άμαξα πλησίασε στην πόρτα του σπιτιού, το πρόσωπο της κυρίας Μπένετ άστραψε από το χαμόγελο. Ο σύζυγός της είχε ένα σκοτεινό και βλοσυρό ύφος, ενώ οι κόρες της έδειχναν ανήσυχες, γεμάτες αγωνία και αμηχανία.

Στον προθάλαμο ακούστηκε η φωνή της Λίντια. Άνοιξε διάπλατα την πόρτα του δωματίου και όρμησε μέσα. Η μητέρα της την πλησίασε, τη φίλησε και την καλωσόρισε κατασυγκινημένη. Έδωσε το χέρι της στον

Γουίλιαμ, που ακολουθούσε τη σύζυγό του, με ένα στοργικό χαμόγελο και ευχήθηκε και στους δύο κάθε χαρά, τόσο θερμά που καταλάβαινε κανείς ότι ήταν βέβαιη για την ευτυχία τους.

Ο κύριος Μπένετ, προς τον οποίο στράφηκαν στη συνέχεια, δεν

8. Η συγγραφέας για άλλη μια φορά δεν αναφέρει συγκεκριμένη τοποθεσία. (Σ.τ.Μ.)

τους υποδέχτηκε τόσο θερμά. Η έκφρασή του ήταν μάλλον βλοσυρή, ενώ τα χείλη του μόλις που άνοιξαν. Η αυτοπεποίθηση του νεαρού ζεύγους ήταν αρκετή για να τον εκνευρίσει. Η Ελίζαμπεθ ένιωθε αηδία, ενώ ακόμη και η δεσποινίς Μπένετ κοιτούσε αποσβολωμένη. Η Λίντια ήταν πάντα η Λίντια. Ατίθαση, ξεδιάντροπη, αχαλίνωτη, φασαριόζα και θρασύτατη. Πήγαινε από τη μια αδελφή στην άλλη, θέλοντας να λάβει τα συγχαρητήριά τους και, όταν πλέον κάθισαν, άρχισε να περιεργάζεται με αποκαλύπτη περιέργεια το δωμάτιο, παρατήρησε κάποια μικροαλλαγή και σχολίασε γελώντας ότι τελικά είχε καιρό να βρεθεί εκεί.

Ο Γουίκαμ δεν έδειχνε πιο αμήχανος από τη σύζυγό του, αλλά η συμπεριφορά του ήταν ευχάριστη, όπως πάντα. Αν ο χαρακτήρας, η ζωή του και ο γάμος του ήταν όπως έπρεπε, τα χαμόγελα και οι άνετοι τρόποι του, την ώρα που μιλούσε στους νέους του συγγενείς, θα μπορούσαν κάλλιστα να τους έχουν γοητεύσει. Η Ελίζαμπεθ δεν μπορούσε να πιστέψει ότι ήταν ικανός να φερθεί με τόσο θράσος. Καθόταν, όμως, στη θέση της και επαναλάμβανε μέσα της ότι ποτέ δεν θα ξανάλεγε ότι η αναίδεια ενός αναιδούς ανθρώπου έχει και όρια. Η ίδια είχε κοκκινίσει, το ίδιο και η Τζέιν, αλλά τα μάγουλα των δύο υπεύθυνων για αυτή την κατάσταση δεν είχαν υποστεί την παραμικρή αλλαγή χρώματος.

Θέματα για συζήτηση υπήρχαν άφθονα. Η νύφη και η μητέρα της συναγωνίζονταν η μια την άλλη σε φλυαρία και ο Γουίκαμ, που τυχαία κάθισε δίπλα στην Ελίζαμπεθ, ρωτούσε για τους γνωστούς του στην περιοχή με μια άνεση και μια ευχαρίστηση, που η Ελίζαμπεθ δεν ήταν σε θέση να συμμεριστεί. Φέρονταν και οι δύο σαν να είχαν τις πιο όμορφες αναμνήσεις στον κόσμο. Τίποτα από όσα είχαν συμβεί δεν τους είχαν επηρεάσει, δεν έδειχναν καθόλου στενοχωρημένοι. Στο μεταξύ η Λίντια οδηγούσε την κουβέντα σε θέματα που οι αδελφές δεν θα τολμούσαν ποτέ να θίξουν.

«Σκεφτείτε ότι πέρασαν τρεις μήνες», αναφώνησε, «από τότε που έφυγα. Και μου φαίνεται σαν να 'ναι μόνο δύο εβδομάδες, το δηλώνω. Κι όμως, πόσα έγιναν αυτό το διάστημα! Θεούλη μου! Όταν έφευγα, ούτε που φανταζόμουν ότι θα γυρνούσα παντρεμένη, αν και είχα σκεφτεί ότι θα είχε πλάκα, αν το έκανα».

Ο πατέρας της σήκωσε ψηλά το βλέμμα του, η Τζέιν ήταν σε απόγνωση, ενώ η Ελίζαμπεθ την κοίταξε έντονα. Εκείνη, όμως, που, όταν

δεν την ενδιέφερε κάτι, ούτε έβλεπε ούτε άκουγε τίποτα, συνέχισε εύθυμα:

«Ω! μαμά, το ξέρει ο κόσμος εδώ ότι παντρεύτηκα; Φοβόμουν μήπως δεν το έχουν μάθει. Είδαμε στον δρόμο τον Γουίλιαμ Γκούλντινγκ στην άμαξά του και σκέφτηκα ότι έπρεπε να το μάθει αμέσως. Άνοιξα, λοιπόν, το παράθυρο, έβγαλα το γάντι και ακούμπησα το χέρι μου έτσι που να φαίνεται η βέρα. Και μετά τον χαιρέτησα και του χαμογέλασα σαν να μη συμβαίνει τίποτα».

Η Ελίζαμπεθ δεν άντεχε άλλο. Σηκώθηκε και βγήκε από το δωμάτιο τρέχοντας. Δεν επέστρεψε παρά μόνο όταν τους άκουσε να περνούν από το χολ πηγαίνοντας στην τραπεζαρία. Μπήκε στο δωμάτιο ακριβώς τη στιγμή που η Λίντια, με μεγάλη βιασύνη και πολύ επιδεικτικά, έπαιρνε θέση στα δεξιά της μητέρας της, ενώ έλεγε στη μεγάλη της αδελφή:

«Α, Τζέιν, τώρα που είμαι παντρεμένη πρέπει να κάθομαι εγώ στη θέση σου κι εσύ να πας πιο πέρα».

Κανείς φυσικά δεν πίστευε ότι με τον χρόνο η Λίντια θα γνώριζε το συναίσθημα της ντροπής, κάτι που ποτέ δεν είχε νιώσει. Τώρα, όμως, η άνεση και η ευθυμία της είχαν αυξηθεί σημαντικά. Ανυπομονούσε να συναντήσει την κυρία Φίλιπς, τους Λούκας και όλους τους γείτονες, να τους ακούσει να την προσφωνούν «κυρία Γουίκαμ». Στο μεταξύ, αμέσως μετά το δείπνο, έτρεξε στην κυρία Χιλ και στις δύο καμαριέρες για να τους δείξει τη βέρα της και να καυχηθεί που παντρεύτηκε.

«Λοιπόν, μαμά», είπε, όταν επέστρεψαν στη μικρή τραπεζαρία, «πώς σου φαίνεται ο σύζυγός μου; Δεν είναι πολύ ελκυστικός; Είμαι σίγουρη ότι όλες οι αδελφές μου θα με ζηλεύουν. Μακάρι να έχουν τη μισή από τη δική μου τύχη. Πρέπει να πάνε οπωσδήποτε στο Μπράιτον. Δεν υπάρχει καλύτερο μέρος για να βρεις σύζυγο. Κρίμα που δεν πήγαμε τότε οικογενειακώς».

«Καλά τα λες. Κι αν με άκουγαν εμένα, θα είχαμε πάει. Αλλά, καλή μου Λίντια, δεν μου αρέσει καθόλου που φεύγεις τόσο μακριά. Πρέπει να πας οπωσδήποτε;»

«Ω Θεέ μου, ναι. Αλλά δεν πειράζει, θα μου αρέσει πολύ. Να έρθετε να μας δείτε και ο μπαμπάς και οι αδελφές μου. Θα είμαστε στο Νιούκασλ όλο τον χειμώνα και πιστεύω ότι θα γίνονται αρκετοί χοροί. Θα φροντίσω να βρω καβαλιέρους σε όλες τους».

«Αυτό θα το ήθελα περισσότερο από όλα!» είπε η μητέρα της.

«Και μετά, όταν φύγετε, μία ή δύο από τις αδελφές μου μπορούν να μείνουν μαζί μου. Και είμαι σίγουρη ότι, πριν περάσει ο χειμώνας, εγώ θα τους έχω βρει οπωσδήποτε συζύγους».

«Σ' ευχαριστώ όσον αφορά εμένα. Μεγάλη μου τιμή», είπε η Ελίζαμπεθ, «αλλά η μέθοδος που χρησιμοποιείς για να βρίσκεις συζύγους δεν μου αρέσει και πολύ».

Το ζευγάρι θα έμενε μαζί τους το πολύ δέκα μέρες. Ο κύριος Γουίκαμ είχε λάβει τον διορισμό του πριν φύγουν από το Λονδίνο και σε δεκαπέντε μέρες έπρεπε να βρίσκεται στο σύνταγμά του.

Η μόνη από την οικογένεια που στενοχωριόταν που θα έμεναν τόσο λίγο ήταν η κυρία Μπένετ. Εχμεταλλεύτηκε, λοιπόν, τον χρόνο όσο μπορούσε καλύτερα, πηγαίνοντας επισκέψεις μαζί με την κόρη της και καλώντας συνεχώς κόσμο στο σπίτι. Οι συγκεντρώσεις αυτές τους ευχαριστούσαν όλους. Μάλιστα, έτσι όπως ήταν η κατάσταση, η αποφυγή του στενού οικογενειακού περιβάλλοντος για κάποια πρόσωπα ήταν ιδιαίτερα επιθυμητή.

Η αγάπη του Γουίκαμ προς τη Λίντια ήταν όπως ακριβώς φανταζόταν η Ελίζαμπεθ, και σίγουρα όχι όσο της αδελφής της προς εκείνον. Δεν χρειαζόταν να τους δει μαζί για να καταλάβει, βασιζόμενη στην εξέλιξη της ιστορίας τους, ότι η απαγωγή ήταν αποτέλεσμα της δικής της δυνατής αγάπης και όχι της δικής του. Και απορούσε που αυτός δέχτηκε να κλεφτούν, αφού δεν τον ένοιαζε και τόσο πολύ η Λίντια, αν και ήταν βέβαιη ότι μάλλον αναγκάστηκε να καταφύγει στη φυγή λόγω της δυσχερούς κατάστασής του. Και αφού αναγκάστηκε να φύγει, δεν ήταν από τους άνδρες που θα αρνιόταν να έχει και μια σύντροφο μαζί του.

Η Λίντια ήταν πάρα πολύ ερωτευμένη μαζί του. Τον αποκαλούσε συνεχώς «καλό της Γουίκαμ», δεν υπήρχε άλλος σαν αυτόν, ήταν ο καλύτερος του κόσμου και ήταν σίγουρη ότι την 1η Σεπτεμβρίου θα σκότωνε περισσότερα πουλιά από οποιονδήποτε άλλον στην κομητεία.

Ένα πρωί, λίγες μέρες μετά την επιστροφή της στο σπίτι και, ενώ καθόταν με τις δύο μεγαλύτερες αδελφές της, είπε στην Ελίζαμπεθ: «Λίτσι, νομίζω ότι εσένα δεν σου είπα πώς ήταν ο γάμος μου. Στη μαμά και στους άλλους τα είπα όλα, αλλά εσύ έλειπες εκείνη την ώρα. Δεν είσαι περίεργη να τα μάθεις κι εσύ;»

«Όχι, αλήθεια», απάντησε η Ελίζαμπεθ. «Ό,τι και να πούμε για το θέμα αυτό θα είναι πολύ».

«Ποπό! Είσαι πολύ παράξενη! Εγώ, όμως, πρέπει να σου τα πω. Ξέρεις, παντρευτήκαμε στο Σεντ Κλέμεντ, επειδή ο Γουίκαμ μένει σε αυτή την ενορία. Κανονίστηκε να είμαστε όλοι εκεί στις έντεκα. Ο θείος, η θεία κι εγώ θα πηγαίναμε μαζί, οι άλλοι θα μας συναντούσαν στην εκκλησία. Όταν ήρθε το πρωί της Δευτέρας, είχα μια αγωνία! Φοβόμουν πολύ, ξέρεις, μη γίνει κάτι και ακυρωθεί ο γάμος και τότε θα τρελαινόμουν. Και είχα και τη θεία, που όση ώρα ντυνόμουν, μου μιλούσε συνεχώς και με συμβούλευε λες και έκανε κήρυγμα. Ούτως ή άλλως εγώ δεν άκουσα λέξη, γιατί σκεφτόμουν τον αγαπημένο μου, όπως φαντάζεσαι... Δεν έβλεπα την ώρα να τον δω στην εκκλησία με την μπλε στολή του. Πήραμε, λοιπόν, πρωινό στις δέκα όπως συνήθως. Εγώ νόμιζα ότι δεν θα τελείωνε ποτέ. Γιατί, θα σου το πω, πρέπει να το μάθεις και φαντάζομαι ότι καταλαβαίνεις, ο θείος και η θεία ήταν απάισιοι μαζί μου όσο ήμουν εκεί. Δεν θα το πιστέψεις, αλλά δεν βγήκα ούτε μία φορά από το σπίτι, δεκαπέντε ολόκληρες μέρες. Ούτε μια συγκέντρωση κάπου, λίγη διασκέδαση, τίποτα, τίποτα! Βέβαια, το Λονδίνο είναι λίγο άδειο, αλλά το Μικρό Θέατρο ήταν ανοιχτό. Τέλος πάντων, όταν ήρθε η άμαξα να με πάρει, ήρθε κι αυτός ο φρικτός κύριος Στόουν και ζήτησε τον θείο για μια δουλειά. Και ξέρεις, όταν αυτοί οι δύο συναντηθούν, δεν σταματούν με τίποτα. Είχα πανικοβληθεί και δεν ήξερα τι να κάνω, γιατί αυτός έπρεπε να με παραδώσει στον γαμπρό. Και αν καθυστερούσαμε, τελικά δεν θα καταφέραμε να παντρευτούμε εκείνη τη μέρα. Ευτυχώς, όμως, ο θείος γύρισε σε δέκα λεπτά και τελικά φύγαμε όλοι μαζί. Μετά, βέβαια, θυμήθηκα ότι, αν δεν προλάβαινε ο θείος να έρθει, δεν χρειαζόταν να αναβάλουμε τον γάμο, γιατί θα μπορούσε να με παραδώσει ο κύριος Ντάρσι».

«Ο κύριος Ντάρσι», επανέλαβε η Ελίζαμπεθ με γουρλωμένα μάτια.

«Ω, ναι! Θα συνόδευε στην εκκλησία τον Γουίκαμ. Τι έκανα, Θεούλη μου! Το ξέχασα τελείως! Δεν έπρεπε να μου ξεφύγει! Και το υποσχέθηκα με όλη μου την καρδιά, ξέρετε! Τώρα, τι θα πει ο Γουίκαμ; Ήταν μυστικό, δεν έπρεπε να το μάθει κανείς!»

«Αν έπρεπε να μείνει μυστικό», είπε η Τζέιν, «μην πεις λέξη παραπάνω για το θέμα. Έχεις τον λόγο μου ότι εγώ δεν πρόκειται να σε ρωτήσω τίποτε άλλο».

«Ω φυσικά», είπε η Ελίζαμπεθ που καιγόταν από περιέργεια να μάθει κι άλλα. «Εμείς δεν θα κάνουμε καμία ερώτηση».

«Σας ευχαριστώ», είπε η Λίντια, «γιατί, αν εσείς ρωτούσατε, εγώ θα σας έλεγα, και ο Γουίκαμ θα γινόταν θηρίο».

Ύστερα από αυτή την προτροπή για να δεχτεί ερωτήσεις, η Ελίζαμπεθ το έβαλε στα πόδια κι έφυγε από το δωμάτιο, για να μην μπει στον πειρασμό να το κάνει.

Πώς, όμως, θα συνέχιζε να ζει χωρίς να γνωρίζει τα πάντα για ένα τέτοιο ζήτημα; Της ήταν αδύνατο να κρατηθεί. Έπρεπε, τουλάχιστον, να προσπαθήσει μήπως μάθει κάτι. Ο κύριος Ντάρσι στον γάμο της αδελφής της! Ήταν το τελευταίο μέρος στη Γη που θα είχε λόγο να βρίσκεται, οι τελευταίοι άνθρωποι στη Γη που θα μπορούσε να έχει κάποια σχέση μαζί τους. Διάφορες σκέψεις, αστραπιαίες και παράλογες, άρχισαν να περνάνε από το μυαλό της, σε μια προσπάθεια να ερμηνεύσει αυτή την κίνηση. Καμία, ωστόσο, δεν ήταν αρκετά καλή. Οι ιδέες που της άρεσαν περισσότερο, αυτές που του απέδιδαν τα πιο ευγενικά κίνητρα για μια τέτοια πράξη, ήταν και οι πιο απίθανες. Δεν άντεχε πλέον αυτή την αγωνία. Άρπαξε με φόρα μια κόλλα χαρτί και έγραψε ένα σύντομο γράμμα στη θεία της, ζητώντας μια εξήγηση για την κουβέντα που ξέφυγε από τη Λίντια, εφόσον, φυσικά, δεν θα παραβιάζαν τη μυστικότητα που έπρεπε να τηρηθεί.

«Καταλαβαίνετε, φαντάζομαι», πρόσθεσε, «την περιέργειά μου να μάθω πώς κάποιος που δεν έχει καμιά σχέση μαζί μας και ουσιαστικά είναι ξένος για την οικογένειά μας βρέθηκε δίπλα μας μια τέτοια στιγμή. Σας παρακαλώ, απαντήστε μου αμέσως και βοηθήστε με να καταλάβω, εκτός αν υπάρχουν σοβαροί λόγοι που πρέπει να κρατηθεί μυστικό. Η Λίντια επέμεινε πολύ σε αυτό. Τότε θα κάνω ό,τι μπορώ για να το δεχτώ και να το αγνοήσω».

Όχι ότι θα το κάνω πράγματι, πρόσθεσε από μέσα της μόλις τελειωσε το γράμμα. Αγαπητή μου θεία, αν δεν μου πείτε με ωραίο τρόπο, να είστε σίγουρη ότι θα χρησιμοποιήσω ακόμη και ταπεινά μέσα και κόλπα για να μάθω την αλήθεια.

Η λεπτή αίσθηση τιμής που χαρακτήριζε την Τζέιν δεν της επέτρεπε να μιλήσει ιδιαιτέρως στην αδελφή της γι' αυτό που ξέφυγε από τη Λίντια. Η Ελίζαμπεθ χαιρόταν γι' αυτό. Περιέμενε να δει πρώτα ποια θα ήταν η απάντηση στις ερωτήσεις της και μέχρι τότε ήθελε να το κρατήσει για τον εαυτό της, ακόμη κι αν έπρεπε να μείνει χωρίς σύμβουλο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 52

Η Ελίζαμπεθ είχε την ευχαρίστηση να λάβει εξαιρετικά σύντομα απάντηση στο γράμμα της. Μόλις το κράτησε στα χέρια της, έτρεξε στο παρκάκι, όπου δεν υπήρχε μεγάλη πιθανότητα να την ενοχλήσει κάποιος, κάθισε σε ένα παγκάκι και ετοιμάστηκε να ζήσει μια ευτυχή εμπειρία. Διότι, βλέποντας το μέγεθος του γράμματός, αντιλήφθηκε ότι δεν υπήρχε περίπτωση να περιέχει μια αρνητική απάντηση στο αίτημά της.

Γκρέιστσερτς Στριτ,

6 Σεπτεμβρίου

Αγαπητή μου ανιψιά,

Μόλις έλαβα το γράμμα σου και θα αφιερώσω όλο το πρωί για να σου απαντήσω, καθώς αντιλαμβάνομαι ότι μια σύντομη απάντηση δεν φτάνει για να σου αφηγηθώ όλα όσα έχω να σου πω. Οφείλω να ομολογήσω ότι το αίτημά σου με εξέπληξε. Δεν το περίμενα από σένα. Πάντως, μη νομίζεις ότι θύμωσα, αυτό που εννοώ είναι ότι δεν είχα φανταστεί ότι θα υπέβαλλες ποτέ τέτοιου είδους ερωτήσεις. Αν δεν θέλεις να συνεχίσουμε το θέμα, σε παρακαλώ να συγχωρήσεις την αδιακρισία μου. Ο θεός σου εξεπλάγη όσο κι εγώ και μπορώ να σου πω ότι το μόνο που τον έπεισε να κάνει ό,τι έκανε ήταν η πεποίθησή του πως σε αφορούσε άμεσα. Αν, όμως, δεν έχεις καμιά σχέση και δεν γνωρίζεις τίποτα, οφείλω να γίνω σαφέστερη.

Την ημέρα που επέστρεψα στο σπίτι μου από το Λόνγκμπουρν, ο θεός σου δέχτηκε μια τελείως απρόσμενη επίσκεψη. Ήρθε να τον δει ο κύριος Ντάρσι και έμειναν κλεισμένοι στο γραφείο του αρκετές ώρες. Η συνάντηση αυτή είχε ολοκληρωθεί πριν επιστρέψω εγώ, έτσι η περιέργειά μου δεν ήταν τόσο βασανιστική όσο η δική σου, από ό,τι φαίνεται. Σκοπός της επίσκεψής του ήταν να πληροφορήσει τον κύριο Γκάρντινερ ότι είχε ανακαλύψει πού έμειναν η αδελφή σου και ο κύριος Γουίκαμ, ότι τους είχε δει και είχε μιλήσει μαζί τους –

με τον Γουίκαμ επανειλημμένως, με τη Λίντια μόνο μία φορά. Από ό,τι κατάλαβα, έφυγε εσπευσμένα από το Ντέμπισαίρ την αμέσως επομένη μέρα μετά τη δική μας αναχώρηση και ήρθε στην πόλη αποφασισμένος να τους εντοπίσει. Επικαλέστηκε ως κίνητρο την πεποίθησή του ότι ήταν ο ίδιος υπαίτιος που ο άθλιος χαρακτήρας του Γουίκαμ δεν είχε γίνει ευρέως γνωστός, ώστε να προστατευτεί κάθε ηθική κοπέλα και να μην τον ερωτευτεί ή τον εμπιστευτεί. Αναγνώρισε με γενναιότητα ότι για όλα έφταιγε η κακώς εννοούμενη περηφάνια του και ομολόγησε ότι μέχρι τότε δεν θεωρούσε του επιπέδου του να δημοσιοποιεί τις ιδιωτικές του υποθέσεις. Πίστευε ότι ο χαρακτήρας αυτού του ανθρώπου μιλούσε από μόνος του. Έκρινε, λοιπόν, ότι είχε χρέος να πάρει την πρωτοβουλία και να προσπαθήσει να διορθώσει το κακό που προκλήθηκε από δική του υπαιτιότητα. Αν είχε και κάποιο άλλο κίνητρο, δεν νομίζω ότι ήταν τέτοιο που θα έπρεπε να ντρέπεται γι' αυτό. Χρειάστηκε να μείνει μερικές μέρες στην πόλη, μέχρι να τους εντοπίσει. Διέθετε, ωστόσο, και ένα επιπλέον χρήσιμο στοιχείο στην έρευνά του, σε σχέση με εμάς. Αυτός ήταν ένας λόγος παραπάνω για να μας ακολουθήσει.

Από ό,τι φαίνεται, υπάρχει μια κυρία, κάποια Γιανγκ, που κάποτε ήταν γκουβερνάντα της δεσποινίδας Ντάρσι και έχασε τη θέση της, επειδή διέπραξε κάτι ανάρμοστο – απέφυγε να μας πει τι. Μετά την περίοδο που εργάστηκε στους Ντάρσι, αγόρασε ένα σπίτι στην Έντουαρντ Στριτ και ζει εκεί ενοικιάζοντας δωμάτια. Ο κύριος Ντάρσι γνώριζε ότι αυτή η κυρία Γιανγκ είναι στενή φίλη του Γουίκαμ και, μόλις έφτασε στην πόλη, πήγε να τη δει για να ζητήσει πληροφορίες. Του πήρε δυο με τρεις μέρες ώσπου να μάθει αυτό που ήθελε. Φαίνεται ότι εκείνη ήταν αποφασισμένη να κρατήσει το μυστικό, αν δεν είχε κάποιο κέρδος, αφού, όπως αποδείχτηκε τελικά, γνώριζε καλά πού βρισκόταν ο φίλος της. Πράγματι, μόλις το ζευγάρι έφτασε στο Λονδίνο, ο Γουίκαμ πήγε και τη βρήκε και, αν αυτή είχε ελεύθερο δωμάτιο για να τους φιλοξενήσει, θα είχαν μείνει εκεί. Κάποια στιγμή, ο καλός μας φίλος απέσπασε επιτέλους την πολυπόθητη διεύθυνση. Ήταν στην *** Στριτ. Πήγε τους βρήκε, είδε τον Γουίκαμ και επέμενε να δει και τη Λίντια. Μας εμπιστεύτηκε ότι το πρώτο που σκόπευε να κάνει μόλις τους συναντούσε ήταν να την πείσει να μη μείνει άλλο σε αυτή την ντροπιαστική κατάσταση και να επιστρέψει στο σπίτι

της, μόλις η οικογένειά της πειθόταν να τη δεχτεί. Είχε, μάλιστα, σκοπό να βοηθήσει όπως μπορούσε καλύτερα για το ζήτημα αυτό. Κατάλαβε, όμως, ότι η Λίντια ήταν αποφασισμένη να μείνει εκεί. Δεν την ένοιαζε κανένας από την οικογένειά της, δεν ήθελε τη βοήθειά του, δεν ήθελε ούτε να ακούσει για εγκατάλειψη του Γουίκαμ. Ήταν βέβαιη ότι κάποια στιγμή θα παντρεύονταν και δεν την ενδιέφερε πότε θα γινόταν αυτό. Όταν κατάλαβε πώς ένιωθε εκείνη, σκέφτηκε ότι το μόνο που του έμενε ήταν να σιγουρέψει τον γάμο και να τον επισπεύσει, αν και είχε αντιληφθεί, από την πρώτη στιγμή που συνάντησε τον Γουίκαμ, ότι αυτός δεν είχε τέτοια πρόθεση. Ο Γουίκαμ ομολόγησε ότι αναγκάστηκε να εγκαταλείψει το σύνταγμα του επειδή είχε κάποια χρέη τιμής που είχαν αρχίσει να γίνονται πιεστικά και δεν δίστασε να αποδώσει όλες τις δυσάρεστες συνέπειες της φυγής της Λίντια αποκλειστικά στη δική της βλακεία. Είχε σκοπό να παραιτηθεί από τη θέση του το συντομότερο δυνατό και δεν είχε ιδέα τι θα έκανε στο μέλλον. Κάπου θα πήγαινε, βέβαια, αλλά δεν ήξερε πού. Αυτό που ήξερε ήταν ότι δεν είχε καθόλου χρήματα και δεν μπορούσε να συντηρηθεί.

Ο κύριος Ντάρσι τον ρώτησε γιατί δεν παντρεύτηκε την αδελφή σου από την πρώτη στιγμή. Αν και ήταν γνωστό ότι ο κύριος Μπένετ δεν ήταν ιδιαίτερα πλούσιος, σίγουρα κάτι θα έκανε γι' αυτόν, ενώ ήταν βέβαιο ότι η κατάστασή του θα βελτιωνόταν με τον γάμο. Από την απάντηση του Γουίκαμ στην ερώτηση αυτή, ο Ντάρσι κατάλαβε ότι ο νεαρός ήλπιζε ακόμα ότι κάποια στιγμή θα κατάφερε να κάνει έναν πιο συμφέροντα γάμο, σε κάποια άλλη κομητεία. Βρισκόταν, όμως, σε άθλια οικονομική κατάσταση και έτσι δύσκολα θα αντιστεκόταν στο δέλεαρ μιας άμεσης επίλυσης των προβλημάτων του.

Οι δύο άνδρες συναντήθηκαν αρκετές φορές, καθώς υπήρχαν πολλές λεπτομέρειες που έπρεπε να κανονιστούν. Αφού, λοιπόν, ρυθμίστηκαν όλα και μπήκαν στη θέση τους, το επόμενο βήμα του κυρίου Ντάρσι ήταν να ενημερώσει σχετικά τον θείο σου και ήρθε για πρώτη φορά στην Γκρέιστσερτς Στριτ εκείνο το απόγευμα, λίγο πριν φτάσω εγώ. Ο κύριος Γκάρντινερ, όμως, ήταν απασχολημένος. Ο κύριος Ντάρσι ρώτησε και πληροφορήθηκε ότι ο πατέρας σου βρισκόταν ακόμα στην πόλη και ότι θα αναχωρούσε το επόμενο πρωί. Θεώρησε ότι ο πατέρας σου δεν ήταν το κατάλληλο πρόσωπο

για να συζητήσει αυτό το θέμα και χωρίς δεύτερη σκέψη ανέβαλε την επίσκεψη για την επομένη, όταν ο κύριος Μπένετ θα είχε φύγει. Δεν άφησε το όνομά του και το μόνο που γνώριζε ο θείος σου ως την επομένη ήταν ότι τον ζήτησε κάποιος κύριος για μια υπόθεσή του.

Ξαναήρθε το Σάββατο. Ο πατέρας σου είχε ήδη φύγει, ο θείος ήταν στο σπίτι και, όπως σου είπα και πριν, είχαν πολλά να συζητήσουν.

Την Κυριακή ξανασυναντήθηκαν. Τότε τον είδα κι εγώ. Τη Δευτέρα κανονίστηκαν και οι τελευταίες λεπτομέρειες και στάλθηκε η επείγουσα επιστολή στο Λόνγκμπουρν. Ο επισκέπτης μας ήταν πολύ επίμονος. Και πραγματικά, Λίτσι, έχω την εντύπωση ότι το πραγματικό ελάττωμα αυτού του κυρίου δεν είναι άλλο από την επιμονή. Γνωρίζω ότι κατά καιρούς τού έχουν προσάψει πολλά ελαττώματα, αλλά το αληθινό του ελάττωμα είναι αυτό. Όλα όσα έπρεπε να γίνουν, επέμενε να τα αναλάβει αυτός. Παρ' όλα αυτά, είμαι σίγουρη (και δεν το λέω για να σου αποσπάσω ένα ευχαριστώ, γι' αυτό μην πεις λέξη) ότι ο θείος σου θα αναλάμβανε τα πάντα με μεγάλη ευχαρίστηση.

Έδωσαν, λοιπόν, πραγματική μάχη ώσπου να συμφωνήσουν, πολύ μεγαλύτερη από όση άξιζαν ο κύριος και η κυρία που τους αφορούσε άμεσα το ζήτημα. Τελικά, ο θείος υποχώρησε και, ενώ δεν του επιτράπηκε να φανεί χρήσιμος στην ανιψιά του, αναγκάστηκε να δεχτεί να εμφανιστεί ως σκαπανεύς της επιτυχίας της υπόθεσης, κάτι που δεν άρμοζε καθόλου στον χαρακτήρα του. Πραγματικά πιστεύω ότι το γράμμα μου σήμερα το πρωί τού έδωσε μεγάλη χαρά, επειδή ένιωθε την ανάγκη να δώσει μια εξήγηση και να ελευθερωθεί από το δανεικό φωτοστέφανο, ενώ ο έπαινος θα αποδιδόταν σ' αυτόν που του ανήκε, όπως και έπρεπε. Ωστόσο, Λίτσι, όλα αυτά δεν πρέπει να φτάσουν στ' αυτιά των άλλων, εκτός ίσως από της Τζέιν. Υποθέτω ότι γνωρίζεις καλά τη συμφωνία που έγινε με το νεαρό ζευγάρι. Κατ' αρχάς, θα εξοφληθούν τα χρέη του, που νομίζω ότι ξεπερνούν τις χίλιες λίρες. Επίσης, εκτός από τις χίλιες λίρες που δικαιούται εκείνη, θα κατατεθούν στο όνομά της άλλες χίλιες, ενώ θα εξαγοραστεί και ο διορισμός του. Σου εξήγησα πιο πάνω τον λόγο που ήθελε να τα αναλάβει όλα μόνος του. Ισχυρίζεται ότι αυτός φταίει για τις εξελίξεις αυτές, η επιφυλακτικότητά του και η έλλειψη ενδιαφέροντος εκ μέρους του. Γι' αυτό ο κόσμος δεν είχε μάθει

τι άνθρωπος είναι ο Γουίκαμ και τον είχε περιβάλει με την εκτίμησή του. Ίσως να υπάρχει κάποια δόση αλήθειας σ' αυτό, όμως, εγώ αμφιβάλλω. Δεν πιστεύω ότι οι πράξεις του μπορούν να αποδοθούν στην επιφυλακτικότητα τη δική του ή κάποιου άλλου. Ωστόσο, πέρα από αυτά τα ωραία λόγια, αγαπημένη μου Λίτσι, μπορείς να είσαι ήσυχη, γιατί ο θεός δεν υπήρχε περίπτωση να υποκύψει στις πιέσεις του, αν δεν αντιλαμβανόταν και κάποιιο ενδιαφέρον άλλου είδους για την υπόθεση. Κανονίστηκαν, λοιπόν, όλα και ο Ντάρσι επέστρεψε στους φίλους του, που ήταν ακόμα στο Πέμπερλι. Συμφώνησαν, όμως, να ξανάρθει στο Λονδίνο, όταν θα γινόταν ο γάμος και θα είχε ρυθμιστεί και η τελευταία οικονομική εκκρεμότητα.

Νομίζω ότι τα ξέρεις πλέον όλα. Καταλαβαίνω ότι όλη αυτή η ιστορία σε έχει αφήσει άναυδη. Πάντως, ελπίζω να μη σε στενοχωρήσει. Η Λίντια ήρθε, λοιπόν, να μείνει μαζί μας και δώσαμε στον Γουίκαμ την άδεια να την επισκέπτεται όποτε ήθελε. Ο ίδιος, αυτοπροσώπως, όπως τον θυμόμουν από το Χέρτφορντσαίρ. Και να είσαι σίγουρη ότι ποτέ δεν θα σου έλεγα πόσο με δυσαρέστησε η συμπεριφορά της Λίντια, αν δεν ήξερα από το γράμμα της Τζέιν, την περασμένη Τετάρτη, ότι η διαγωγή της κατά την επιστροφή της στο Λόνγκμπουρν ήταν ίδια και απαράλλαχτη, επομένως, δεν νομίζω να σε στενοχωρήσω λέγοντάς σου κάτι που δεν γνωρίζεις ήδη. Της μίλησα επανειλημμένως και πολύ αυστηρά, της εξήγησα πόσο σοβαρό ήταν αυτό που έκανε και πόσο πόνο προκάλεσε με την πράξη της αυτή στην οικογένειά της. Θα ήμουν τυχερή, αν είχε ακούσει έστω και μία λέξη, γιατί είμαι σίγουρη ότι δεν άκουγε τίποτε από αυτά που της έλεγα. Ήρθαν στιγμές που παραλίγο να χάσω την ψυχραιμία μου, αλλά ο νους μου έτρεχε στις αγαπημένες μου Ελίζαμπεθ και Τζέιν και για δική τους χάρη έκανα υπομονή.

Ο κύριος Ντάρσι ήταν συνεπέστατος. Ήρθε στην ώρα του και, όπως ξέρεις από τη Λίντια, παρευρέθηκε και αυτός στον γάμο. Την επομένη έφαγε μαζί μας και σκόπευε να φύγει πάλι από την πόλη την Τετάρτη ή την Πέμπτη. Μη θυμώσεις μαζί μου, αγαπημένη μου Λίτσι, επειδή δρώμαι της ευκαιρίας να σου πω (κάτι που ποτέ ως τώρα δεν βρήκα το θάρρος να κάνω) ότι μου είναι εξαιρετικά συμπαθής. Η συμπεριφορά του απέναντί μας, από κάθε άποψη, ήταν τόσο ευγενική όσο και τότε που ήμασταν στο Ντέρμπισαίρ. Ο τρόπος σκέψης του και οι απόψεις του με ενθουσίασαν. Το μόνο

Περηφάνια και προκατάληψη

που του λείπει είναι λίγη ζωντάνια κι αυτό, αν κάνει συνετή επιλογή και παντρευτεί το σωστό άτομο, μπορεί να του το διδάξει η σύζυγός του. Μου φάνηκε πολύ κρυφίνους. Δεν ανέφερε σχεδόν καθόλου το όνομά σου. Αλλά φαίνεται ότι η κρυφίνουια είναι της μόδας τώρα τελευταία. Σε παρακαλώ, συγχώρεσέ με που ήμουν τόσο αδιάκριτη ή τουλάχιστον μη με τιμωρήσεις υπερβολικά σκληρά και με αποκλείσεις από το Π. Δεν θα γίνω ποτέ απόλυτα ευτυχισμένη, αν δεν κάνω τον γύρο ολόκληρου του πάρκου. Μια χαμηλή μικρή άμαξα με ένα ωραίο ζευγάρι πόνι θα ήταν το ιδανικό. Πρέπει, όμως, να σταματήσω εδώ. Τα παιδιά με φωνάζουν εδώ και μισή ώρα.

Ειλκιρινά δική σου
Μ. Γκάρντινερ

Η ταραχή που προκάλεσε στην Ελίζαμπεθ η ανάγνωση αυτής της επιστολής ήταν τόσο μεγάλη,

που δεν μπορούσε να προσδιορίσει αν αυτό που ένιωθε ήταν περισσότερο χαρά ή πόνος. Οι αμυδρές και ασαφείς υποψίες που της είχε γεννήσει η αβεβαιότητά της σχετικά με τον τρόπο που ενήργησε ο κύριος Ντάρσι για να κλείσει καλά το θέμα του γάμου της αδελφής της –υποψίες που μέχρι τότε απέρριπτε, θεωρώντας απίστευτη μια τόσο ευγενική πράξη, ενώ από την άλλη έτρεμε, γιατί δεν ήθελε να απηχούν την πραγματικότητα– επιβεβαιώνονταν τώρα και με το παραπάνω! Τους είχε ακολουθήσει στην πόλη επί τούτου, είχε υποστεί όλη την ταλαιπωρία και τον εξευτελισμό μιας τέτοιας έρευνας, είχε αναγκαστεί να παρακαλέσει μια γυναίκα που απεχθανόταν και περιφρονούσε, είχε επίσης αναγκαστεί να συναντήσει –και μάλιστα αρκετές φορές–, να συζητήσει, να πιέσει και τελικά να δωροδοκήσει έναν άνθρωπο που προσπαθούσε πάντα να αποφύγει όσο κανέναν άλλον και που ούτε το όνομά του δεν ήθελε να ακούει. Κι όλα αυτά για χάρη κάποιας που, λογικά, δεν θα έπρεπε να συμπαθεί ή να εκτιμά. Η καρδιά της της ψιθύριζε ότι τα είχε κάνει όλα γι' αυτήν. Αλλά η χαρά αυτής της σκέψης μειώθηκε κάπως όταν πέρασαν από το μυαλό της και κάποια άλλα πράγματα. Αντιλήφθηκε πολύ γρήγορα ότι ούτε η ματαιοδοξία της αρκούσε για να την ηρεμήσει, για να την κάνει να πιστέψει ότι η αγάπη του γι' αυτήν, για μια γυναίκα που τον είχε ήδη απορρίψει, θα είχε τη δύναμη να νικήσει ένα συναίσθημα τόσο αυτονόητο όσο η απέχθεια λόγω της συγγένειάς τους με τον Γουίκαμ – σύγαμπρος του Γουίκαμ! Η περηφάνια του, η περηφάνια του οποιουδήποτε δεν θα μπορούσε να ανεχτεί μια τέτοια συγγένεια. Είχε κάνει πάρα πολλά, δεν διαφωνούσε. Ντρεπόταν όταν σκεφτόταν πόσα. Ωστόσο, είχε δικαιολογήσει την εμπλοκή του στην υπόθεση και η εξήγηση που έδωσε δεν ήταν και τόσο παράλογη. Ήταν ένας άνδρας γενναιοδωρος και είχε τα μέσα να το αποδεικνύει και έμπρακτα. Και παρόλο που η Ελίζαμπεθ δεν επρόκειτο ποτέ να ισχυριστεί ότι το βασικό του κίνητρο ήταν η ίδια, θα μπορούσε να δεχτεί ότι τα τελευταία ίχνη συμπάθειας προς το πρόσωπό της ίσως τον είχαν βοηθήσει να παρέμβει σε μια υπόθεση που αφορούσε άμεσα την ψυχική της ηρεμία. Της ήταν οδυνηρό, πολύ οδυνηρό, να ξέρει ότι υποχρεώθηκαν σε έναν άνθρωπο που δεν θα δεχόταν ποτέ κάποιο είδος ανταμοιβής. Τον γάμο της Λίντια, την αποκατάσταση της υπόληψής της, τα πάντα τα χρωστούσαν σε αυτόν! Ω, πόσο βαθιά λυπόταν για την αχαριστία που έδειξε στο

παρελθόν, για κάθε αναιδή λέξη, για κάθε προσβολή προς το άτομό του! Ένωθε ταπεινωμένη για την ίδια, υπερήφανη, όμως, γι' αυτόν. Υπερήφανη, επειδή σε μια υπόθεση συμπόνιας και τιμής κατάφερε να δείξει τον καλύτερό του εαυτό. Διάβαζε και ξαναδιάβαζε τους επαίνους της θείας της γι' αυτόν. Τους θεωρούσε υποδεέστερους από ό,τι του άξιζε, αλλά τη γέμιζαν ικανοποίηση. Μια μικρή ευχαρίστηση, ένα κράμα ευχαρίστησης και θλίψης ένωθε επίσης κάθε φορά που σκεφτόταν πόσο βαθιά πίστευε η θεία και ο θεός της ότι ανάμεσα σε εκείνη και τον κύριο Ντάρσι υπήρχαν αγάπη και εμπιστοσύνη.

Ο ήχος βημάτων που πλησίαζαν την ανάγκασαν να διακόψει τις σκέψεις της και να απομακρυνθεί. Πριν, όμως, προλάβει να πάρει κάποιο άλλο μονοπάτι, ο Γουίκαμ την είχε φτάσει.

«Φοβάμαι ότι διέκοψα τους μοναχικούς ρεμβασμούς σας, αγαπητή μου κουνιάδα», της είπε καθώς πλησίαζε.

«Είναι αλήθεια», είπε εκείνη χαμογελώντας, «δεν σημαίνει, όμως, ότι η διακοπή αυτή είναι και ανεπιθύμητη».

«Θα λυπόμουν πολύ, αν ήταν. Εμείς οι δύο, βλέπετε, ήμασταν πάντα καλοί φίλοι και τώρα είμαστε ακόμη καλύτεροι».

«Όντως. Έρχονται κι άλλοι;»

«Δεν το ξέρω. Η κυρία Μπένετ και η Λίντια θα πάνε με την άμαξα στο Μέριτον. Λοιπόν, αγαπητή μου κουνιάδα, έμαθα από τον θείο και τη θεία σας ότι επισκεφθήκατε το Πέμπερλι».

Η Ελίζαμπεθ απάντησε καταφατικά.

«Σας ζηλεύω λιγάκι. Νιώθω, όμως, ότι εγώ δεν θα άντεχα τη συγκίνηση, αλλιώς θα περνούσα από εκεί πηγαίνοντας στο Νιούκασλ. Υποθέτω ότι θα συναντήσατε και την ηλικιωμένη οικονόμο, αλλά δεν νομίζω να σας ανέφερε το όνομά μου».

«Κι όμως το ανέφερε».

«Και τι σας είπε;»

«Ότι έχετε καταταγεί στον στρατό και ότι φοβόταν πως... πως αντιμετωπίζατε κάποια προβλήματα. Ξέρετε, η απόσταση, και μάλιστα τόσο μεγάλη απόσταση, διαστρεβλώνει πολλές φορές τα πράγματα».

«Ασφαλώς», απάντησε αυτός, δαγκώνοντας τα χείλη του.

Η Ελίζαμπεθ σκέφτηκε ότι ύστερα από αυτό θα σωπάσει, ωστόσο, εκείνος συνέχισε.

«Ήταν μεγάλη η έκπληξή μου, τον περασμένο μήνα, όταν συνάντησα στην πόλη τον κύριο Ντάρσι. Έτυχε να ιδωθούμε αρκετές φορές. Δεν μπορώ να καταλάβω τι έκανε εκεί».

«Ίσως έκανε τις προετοιμασίες για τον γάμο του με τη δεσποινίδα Ντε Μπεργκ», είπε η Ελίζαμπεθ. «Θα πρέπει να υπήρχε κάποιος ιδιαίτερος λόγος για να είναι εκεί τέτοια εποχή».

«Δεν υπάρχει αμφιβολία. Εσείς τον είδατε όσο μείνατε στο Λάμπτον; Νομίζω ότι οι Γκάρντινερ ανέφεραν ότι συναντηθήκατε».

«Ναι. Μου σύστησε και την αδελφή του».

«Και πώς σας φάνηκε; Τη συμπαθήσατε;»

«Πάρα πολύ».

«Άκουσα κι εγώ ότι τα τελευταία ένα ή δύο χρόνια βελτιώθηκε πολύ, κάτι πολύ περίεργο. Την τελευταία φορά που την είδα δεν άφηγε και πολλές ελπίδες. Χαίρομαι που τη συμπαθήσατε. Μακάρι να γίνει καλό κορίτσι».

«Τολμώ να πω ότι θα γίνει. Εξάλλου η πιο δύσκολη ηλικία έχει πλέον περάσει».

«Μήπως περάσατε και από το χωριό Κίμπτον;»

«Δεν θυμάμαι να περάσαμε».

«Το αναφέρω επειδή εκεί βρίσκεται η θέση εφημέριου που μου είχαν υποσχεθεί. Πανέμορφο μέρος! Θαυμάσιο πρεσβυτέριο! Θα ήταν η καλύτερη λύση από κάθε άποψη».

«Και πώς θα σας φαινόταν που θα έπρεπε να κηρύττετε; Θα σας άρεσε;»

«Υπερβολικά. Θα το θεωρούσα μέρος των καθηκόντων μου και πολύ σύντομα θα μου έδινε μεγάλη ευχαρίστηση. Δεν πρέπει, όμως, να απογοητευόμαστε, αν και για μένα θα ήταν ό,τι έπρεπε. Η ηρεμία, η απομόνωση που προσφέρει αυτό το είδος ζωής αντιπροσωπεύουν απόλυτα το δικό μου ιδανικό περί ευτυχίας! Αλλά δεν ήταν της μοίρας μου να γίνει. Ακούσατε καθόλου τον Ντάρσι να αναφέρει το περιστατικό, όταν βρισκόσασταν στο Κεντ;»

«Άκουσα, από πηγή που θεωρώ εξίσου αξιόπιστη, ότι θα σας δινόταν μόνο υπό όρους και μόνο εφόσον συμφωνούσε και ο χορηγός».

«Α, έτσι! Πράγματι, υπάρχει μια μικρή δόση αλήθειας σε αυτό. Θα θυμάστε, φαντάζομαι, ότι σας το είχα αναφέρει από την αρχή».

«Άκουσα επίσης ότι υπήρξε μια φάση της ζωής σας που το έργο του ιεροκήρυκα δεν σας συγκινούσε όσο σας συγκινεί τώρα. Και μά-

λιστα είχατε δηλώσει ανοιχτά την απόφασή σας να μη γίνετε ιερέας, επομένως, είχατε δεχτεί και τον ανάλογο συμβιβασμό».

«Ωστε έτσι, λοιπόν! Και αυτό έχει μια δόση αλήθειας. Θυμάστε, σας το είχα αναφέρει την πρώτη φορά που είχαμε κουβεντιάσει το θέμα».

Κόντευαν πια να φτάσουν στην είσοδο του σπιτιού, γιατί η Ελίζαμπεθ είχε επιταχύνει το βήμα της για να τον ξεφορτωθεί μια ώρα αρχύτερα. Αλλά για χάρη της αδελφής της, δεν ήθελε να τον προκαλέσει άλλο, έτσι αρκέστηκε να του απαντήσει με ένα φιλικό χαμόγελο.

«Ελάτε, λοιπόν, κύριε Γουίκαμ, τώρα είμαστε αδέρφια. Ας μη γυρίζουμε στο παρελθόν. Ελπίζω στο μέλλον να συμφωνούμε πάντα σε όλα».

Του έδωσε το χέρι της. Εκείνος, που τα είχε κάπως χαμένα, το φίλησε στοργικά και πολύ ιπποτικά και έπειτα μπήκαν στο σπίτι.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 53

Ο κύριος Γουίκαμ ικανοποιήθηκε απόλυτα από αυτή τη συζήτηση και αποφάσισε ότι δεν χρειαζόταν να αγχωθεί ξανά για το θέμα ούτε να προκαλέσει την αγαπημένη του κουινιάδα Ελίζαμπεθ, θίγοντάς το. Από την άλλη, και εκείνη χάρηκε πολύ, γιατί της έδωσε την ευκαιρία να του πει αρκετά, προκειμένου να μην ξανανοιξει το στόμα του.

Η ημέρα της αναχώρησής τους έφτασε τελικά και η κυρία Μπένετ αναγκάστηκε να αποδεχτεί έναν αποχωρισμό ο οποίος, από τη στιγμή που ο κύριος Μπένετ ήταν αμετάπειστος στην πρόταση που του έγινε να πάνε όλοι μαζί στο Νιούκασλ, ήταν πιθανόν να διαρκέσει ίσως και πάνω από έναν χρόνο.

«Αχ, καλή μου Λίντια», αναφώνησε, «πότε θα ξανασυναντηθούμε;»

«Ω Θεέ μου! Δεν ξέρω. Μάλλον όχι μέσα στα επόμενα δύο τρία χρόνια».

«Να μου γράφεις συχνά, αγάπη μου».

«Όσο πιο συχνά μπορώ. Ξέρετε ότι οι παντρεμένες γυναίκες δεν έχουν και πολύ χρόνο για να γράφουν γράμματα. Οι αδελφές μου είναι αυτές που πρέπει να μου γράφουν. Εξάλλου δεν έχουν και τίποτε άλλο να κάνουν».

Ο κύριος Γουίκαμ τούς χαιρέτησε πολύ πιο στοργικά από ό,τι η σύζυγός του. Χαμογελούσε, ήταν σε καλή διάθεση και είπε διάφορα χαριτωμένα πράγματα.

«Είναι ο πιο συμπαθητικός τύπος που έχω γνωρίσει», είπε ο κύριος Μπένετ μόλις η πόρτα του σπιτιού έκλεισε πίσω τους. «Χαμογελά τσαχπίνικα και πονηρά και φέρεται με αγάπη σε όλους μας. Είμαι εξαιρετικά περήφανος γι' αυτόν. Προκαλώ ακόμη και τον σερ Γουίλιαμ Λούκας να μας επιδείξει καλύτερο γαμπρό, αν μπορεί».

Η απώλεια της κόρης της βύθισε την κυρία Μπένετ σε μια μελαγχολία που κράτησε αρκετές μέρες.

«Σχέφτομαι», έλεγε, «ότι τελικά δεν υπάρχει χειρότερο πράγμα

από το να αποχωρίζεσαι δικούς σου ανθρώπους. Αισθάνεσαι εγκαταλειμμένος».

«Βλέπετε, κυρία», είπε η Ελίζαμπεθ, «αυτή είναι η συνέπεια του να παντρεύει κανείς μια κόρη. Τουλάχιστον, εσείς έχετε την ευχαρίστηση να γνωρίζετε ότι οι άλλες τέσσερις είναι ανύπαντρες».

«Δεν είναι αυτό. Η Λίντια δεν με άφησε επειδή παντρεύτηκε, αλλά επειδή το σύνταγμα του άντρα της έτυχε να βρίσκεται πολύ μακριά. Αν ήταν πιο κοντά, δεν θα χρειαζόταν να φύγει τόσο γρήγορα».

Πάντως, η αδιαθεσία που της προκάλεσε το γεγονός πέρασε σύντομα και η ψυχή της ήταν και πάλι έτοιμη να αναστατωθεί με νέες ελπίδες, χάρη σε μια είδηση που άρχισε να κυκλοφορεί εκείνες ακριβώς τις μέρες. Η οικονόμος του Νέδερφιλντ είχε λάβει οδηγίες να ετοιμάσει τα πάντα για την άφιξη του κυρίου της, ο οποίος θα ερχόταν σε μια δυο μέρες. Θα έμενε αρκετές εβδομάδες στην περιοχή για να κυνηγήσει. Η κυρία Μπένετ καθόταν στα καρφιά. Μια κοιτούσε την Τζέιν και χαμογελούσε με νόημα και μια κουνούσε το κεφάλι της.

«Ωστε, λοιπόν, έρχεται ο κύριος Μπίνγκλεϊ, αδελφή μου». (Η κυρία Φίλιπς ήταν αυτή που είχε φέρει τα νέα.) «Καλό μου φαίνεται. Όχι βέβαια ότι με αφορά. Και τι λόγος μάς πέφτει εμάς; Σε διαβεβαιώ ότι εγώ δεν έχω καμιά όρεξη να τον ξαναδώ μπροστά μου. Αν το επιθυμεί, όμως, αυτός, καλώς να ορίσει στο Νέδερφιλντ. Και, αν τελικά έρθει, πού ξέρεις; Ίσως και να γίνει κάτι. Πάντως, εμάς σίγουρα δεν μας πέφτει λόγος. Ξέρεις, αδελφή μου, έχουμε συμφωνήσει εδώ και καιρό να μην ξαναπούμε λέξη για το θέμα αυτό. Για πες μου, λοιπόν, είναι βέβαιο ότι έρχεται;»

«Απολύτως», απάντησε η άλλη, «αφού η κυρία Νίκολς χθες το βράδυ ήταν στο Μέριτον. Την είδα που περνούσε και βγήκα έξω για να μάθω τι ακριβώς συμβαίνει. Ο κύριός της έρχεται το αργότερο την Πέμπτη, ίσως και την Τετάρτη. Μου είπε ότι πήγαινε στον χασάπη για να παραγγείλει λίγο κρέας για την Τετάρτη, και ότι έχει βρει έξι τετράπαχες πάπιες, έτοιμες για σφάξιμο».

Η Τζέιν δεν κατάφερε να ακούσει το νέο για την επικείμενη άφιξη χωρίς να αλλάξει χρώμα. Μήνες είχε να αναφέρει το όνομά του στην Ελίζαμπεθ. Τώρα, όμως, μόλις βρέθηκαν μόνες, της είπε:

«Σε είδα που με κοίταζες σήμερα, Λίτσι, την ώρα που η θεία μάς έλεγε τα τελευταία νέα και ξέρω ότι η ταραχή μου φαινόταν. Μη

φανταστείς, ωστόσο, ότι οφειλόταν σε κάποιον χαζό λόγο. Απλώς, στην αρχή τα έχασα, επειδή σκεφτόμουν ότι όλοι θα κοίταζαν εμένα. Σε διαβεβαιώ ότι η είδηση αυτή δεν μου προκάλεσε ούτε χαρά ούτε λύπη. Για ένα πράγμα χαίρομαι μόνο: για το ότι έρχεται μόνος του. Έτσι, θα τον βλέπουμε λιγότερο. Όχι ότι φοβάμαι τον εαυτό μου. Απλώς με τρομοκρατούν τα σχόλια που θα κάνει ο κόσμος».

Η Ελίζαμπεθ δεν ήξερε τι να της πει. Αν δεν τον είχε συναντήσει στο Ντέρμπισαϊρ, θα μπορούσε να θεωρήσει ότι θα ερχόταν στην περιοχή με μοναδικό σκοπό τον λόγο που είχε δηλώσει επίσημα. Πίστευε, όμως, ότι ήταν ακόμα ερωτευμένος με την Τζέιν και δεν μπορούσε να αποφασίσει τι να σκεφτεί: ότι ερχόταν με την άδεια του φίλου του ή είχε την τόλμη να έρθει τελικά χωρίς αυτή;

Σκεφτόταν πάλι: *Θα πρέπει να ήταν πολύ σκληρό που ο άνδρας αυτός δεν μπορεί να έρθει στο σπίτι που νοίκιασε νομιμότατα χωρίς να προκαλεί σχόλια και προβληματισμούς! Καλύτερα, λοιπόν, να τον αφήσω ήσυχο.*

Παρά τα όσα ισχυριζόταν και πίστευε ότι ένιωθε η Τζέιν εν αναμονή της άφιξής του, η Ελίζαμπεθ καταλάβαινε ότι η διάθεσή της είχε επηρεαστεί από την είδηση. Ήταν πολύ πιο νευρική και ευάλωτη από ό,τι συνήθως.

Το θέμα που πριν από δώδεκα περίπου μήνες είχε προκαλέσει τόσες συζητήσεις και διαφωνίες ανάμεσα στους γονείς τους ήρθε πάλι στο προσκήνιο.

«Φαντάζομαι, αγαπητέ μου», είπε η κυρία Μπένετ, «ότι μόλις φτάσει ο κύριος Μπίνγκλεϊ θα σπεύσετε να τον επισκεφθείτε».

«Αυτό αποκλείεται. Με αναγκάσατε να τον επισκεφθώ την πρώτη φορά και μου υποσχέθήκατε ότι, αν πήγαινα να τον γνωρίσω, θα παντρευόταν μία από τις κόρες μας, αλλά τελικά δεν έγινε τίποτα. Αυτή τη φορά δεν πρόκειται να χάσω τον χρόνο μου άσκοπα».

Η γυναίκα του του εξήγησε ότι όλοι οι κύριοι της περιοχής είχαν χρέος να τον επισκεφθούν μόλις επέστρεφε στο Νέδερφιλντ.

«Εγώ απεχθάνομαι αυτές τις τυπικότητες», είπε εκείνος. «Αν του αρέσει η παρέα μας, ας την επιδιώξει αυτός. Ξέρει πού μένουμε. Δεν θα χάνω τον χρόνο μου τρέχοντας πίσω από διάφορους γείτονες κάθε φορά που αναχωρούν από την περιοχή και κάθε φορά που επιστρέφουν».

«Όπως αγαπάτε. Αυτό, όμως, που ξέρω εγώ είναι ότι θα θεω-

ρηθείτε εξαιρετικά αγενής, αν δεν εμφανιστείτε. Όπως και να έχει, εγώ θα τον καλέσω οπωσδήποτε σε δείπνο. Έτσι κι αλλιώς, πρέπει να καλέσουμε την κυρία Λονγκ και τους Γκούλντινγκ. Θα είμαστε συνολικά δεκατρία άτομα. Άρα, υπάρχει χώρος στο τραπέζι και γι' αυτόν».

Ηρέμησε κάπως με την απόφασή της και έτσι μπορούσε να ανεχτεί την ακοινωνήτη συμπεριφορά του συζύγου της, παρόλο που την πονούσε να γνωρίζει ότι, ακριβώς λόγω αυτής της συμπεριφοράς, όλοι οι υπόλοιποι γείτονες μάλλον θα προλάβαιναν να δουν τον κύριο Μπίνγκλεϊ πριν τον συναντήσουν αυτοί. Η μέρα της άφιξης, στο μεταξύ, πλησίαζε.

«Τελικά, αρχίζω να νιώθω άβολα που θα έρθει», είπε η Τζέιν στην αδελφή της. «Αν ήταν μόνο αυτό, θα μπορούσα να το αντιμετωπίσω, θα μπορούσα να τον κοιτάξω και να είμαι αδιάφορη. Δεν αντέχω, όμως, να τους ακούω όλους να μιλάνε συνέχεια γι' αυτό. Ξέρω ότι η μητέρα έχει τις καλύτερες προθέσεις, αλλά δεν καταλαβαίνει, κανείς δεν καταλαβαίνει πόσο υποφέρω όταν την ακούω να μιλά γι' αυτό το θέμα. Τελικά, όταν ξαναφύγει θα γίνω πολύ ευτυχοισμένη!»

«Μακάρι να μπορούσα να κάνω κάτι για να σε παρηγορήσω», απάντησε η Ελίζαμπεθ, «αλλά είναι πάνω από τις δυνάμεις μου. Πιστεύω να το καταλαβαίνεις. Δεν μπορώ να απολαύσω ούτε την ευχαρίστηση που νιώθει κάποιος όταν συστήνει στον άλλον να κάνει υπομονή, γιατί εσύ διαθέτεις πάντα αρκετή».

Ο κύριος Μπίνγκλεϊ έφτασε τελικά. Η κυρία Μπένετ, μέσω των υπηρετών, κατάφερε να είναι από τους πρώτους που πληροφορήθηκαν την άφιξή του, με αποτέλεσμα η αγωνία και η υπερένταση να διαρκέσουν ακόμη περισσότερο. Μετρούσε τις μέρες που έπρεπε να περάσουν για να του στείλει την πρόσκλησή της, γιατί δεν έτρεφε καμιά ελπίδα ότι θα μπορούσαν να τον συναντούσαν νωρίτερα. Κι όμως, το τρίτο πρωί από την ημέρα της άφιξής του, από το παράθυρο του δωματίου της, τον είδε να μπαίνει, να περνά τον φράχτη και, πάνω στο άλογό του, να κατευθύνεται προς το σπίτι.

Έτρεξε να μοιραστεί τη χαρά της με τις κόρες της. Η Τζέιν έμεινε ακίνητη εκεί που καθόταν. Η Ελίζαμπεθ, για να ευχαριστήσει τη μητέρα της, πλησίασε κι αυτή στο παράθυρο, κοίταξε, είδε ότι τον συνόδευε ο κύριος Ντάρσι, γύρισε πίσω και κάθισε δίπλα στην αδελφή της.

«Είναι κι ένας κύριος μαζί του, μαμά», είπε η Κίτι. «Ποιος να είναι άραγε;»

«Κάποιος γνωστός του, αγάπη μου. Σίγουρα δεν θα τον ξέρω».

«Αχά!» φώναξε η Κίτι. «Μοιάζει πολύ με αυτόν τον άντρα που ήταν παλιά μαζί του. Τον κύριο, πώς τον λέγανε, αυτόν τον ψηλό και περήφανο;»

«Θεέ και Κύριε! Ο κύριος Ντάρσι! Αυτός θα είναι, παίρνω όρκο. Δεν πειράζει, όμως, γιατί στο σπίτι μας όλοι οι φίλοι του κυρίου Μπίνγκλει είναι καλοδεχούμενοι. Γιατί, αλλιώς, δεν θέλω ούτε να τον βλέπω αυτόν τον άνθρωπο».

Η Τζέιν κοίταξε έκπληκτη αλλά και ανήσυχη την Ελίζαμπεθ. Γνώριζε ελάχιστα για τη συνάντησή τους στο Ντέρμπισαϊρ, αλλά συμεριζόταν την αμηχανία που θα ένιωθε η αδελφή της, καθώς επρόκειτο να τον δει για πρώτη σχεδόν φορά ύστερα από τότε που έλαβε την απολογητική επιστολή του. Ένωσαν και οι δύο αρκετά άβολα. Συναισθανόταν η μια την πόνο της άλλης, αλλά, βέβαια, η

καθεμία ήταν επικεντρωμένη στον δικό της. Η μητέρα τους συνέχισε να μιλά, να λέει πόσο αντιπαθούσε τον κύριο Ντάρσι και ότι θα του φερόταν ευγενικά μόνο και μόνο επειδή ήταν φίλος του κυρίου Μπίνγκλεϊ. Μιλούσε ακατάπαιυστα, χωρίς να ακούει καμιά από τις δυο τους. Η Ελίζαμπεθ, ωστόσο, είχε λόγους ανησυχίας που δεν υποψιαζόταν η Τζέιν, αφού δεν είχε βρει ακόμα το θάρρος να της δείξει το γράμμα που της είχε στείλει η κυρία Γκάρντινερ ή απλώς να της εξομολογηθεί πόσο είχαν αλλάξει τα συναισθήματά της απέναντί του. Για την Τζέιν, ο Ντάρσι ήταν μόνο ο άνθρωπος που η αδελφή της είχε αρνηθεί να παντρευτεί και δεν τον εκτιμούσε καθόλου. Για την ίδια, όμως, που γνώριζε πολύ περισσότερα, ήταν ο άνθρωπος στον οποίο όλη η οικογένειά της όφειλε πάρα πολλά και που την ενδιέφερε πολύ, καθώς τον έβλεπε όχι τόσο με τρυφερότητα, αλλά με ένα συναίσθημα εξίσου εύλογο και δικαιολογημένο με αυτό που ένιωθε η Τζέιν για τον Μπίνγκλεϊ. Τώρα που διαπίστωνε ότι ήρθε στο Νέδερφιλντ, και ειδικά στο Λόνγκμπουρν, παίρνοντας ο ίδιος την πρωτοβουλία να την ξανασυναντήσει, ένιωθε την ίδια κατάπληξη με αυτή που είχε νιώσει όταν αντιλήφθηκε για πρώτη φορά στο Ντέρμπισαϊρ την αλλαγή στη συμπεριφορά του.

Το χρώμα, που είχε χαθεί από το πρόσωπό της, επανήλθε κάποια στιγμή πιο φωτεινό, ενώ ένα χαμόγελο ευτυχίας έδωσε κι άλλη λάμψη στα μάτια της, όταν σκέφτηκε ότι η αγάπη του και οι επιθυμίες του πρέπει να ήταν ακόμα ζωντανές. Παρ' όλα αυτά, δεν μπορούσε να είναι απόλυτα σίγουρη.

Ας δω πρώτα πώς θα συμπεριφερθεί, είπε μέσα της, και μετά θα έχω όλο τον χρόνο να τρέφω ελπίδες.

Καθόταν στη θέση της και κατέβαλλε μεγάλη προσπάθεια να δείχνει ψύχραιμη, χωρίς να τολμά να σηκώσει το βλέμμα της, μέχρι που η νευρική της και η περιέργεια την έκαναν να ρίξει μια ματιά στο πρόσωπο της αδελφής της, τη στιγμή που ο υπηρέτης πλησίαζε στην πόρτα. Η Τζέιν ήταν πιο χλομή από ό,τι συνήθως, αλλά πιο γαλήνια από όσο περίμενε η Ελίζαμπεθ. Μόλις οι κύριοι έκαναν την εμφάνισή τους, το χρώμα της ζωήρεψε. Πάντως, τους υποδέχτηκαν σχετικά άνετα και με αξιοπρέπεια, χωρίς ίχνος μνησικακίας ή περιττής κοκεταρίας.

Η Ελίζαμπεθ είπε και στους δύο ακριβώς όσα επέβαλλαν οι καλοί τρόποι και ξανάπιασε το κέντημά της, στο οποίο αφοσιώθηκε

με πρωτόγνωρο ζήλο. Στον κύριο Ντάρσι τόλμησε να ρίξει μόνο μια ματιά. Φαινόταν σοβαρός, όπως συνήθως, και σκέφτηκε ότι μάλλον θύμιζε τον Ντάρσι του Χέρτφορντσαϊρ και όχι αυτόν του Πέμπερλι. Μπορεί, όμως, να ήταν έτσι επειδή μπροστά στη μητέρα της δεν μπορούσε να φερθεί όπως φερόταν μπροστά στον θείο και τη θεία της. Ήταν μια σκέψη που την πόνεσε, αλλά δεν φαινόταν απίθανη.

Τον Μπίνγκλειϊ τον κοίταξε κι αυτόν μια στιγμή και σε αυτό το τόσο σύντομο χρονικό διάστημα της φάνηκε χαρούμενος αλλά και αμήχανος. Η ευγένεια με την οποία τον υποδέχτηκε η κυρία Μπένετ ήταν τόσο υπερβολική, που οι δυο κόρες της ένιωσαν ντροπή, ιδίως όταν τη συνέκριναν με την ψυχρή και τυπική υπόκλιση που έκανε στον φίλο του.

Ειδικά η Ελιζαμπεθ, που γνώριζε ότι η μητέρα της όφειλε σ' αυτόν τη σωτηρία της κόρης της από τον αναπόφευκτο διασυρμό, πληγώθηκε και στενοχωρήθηκε ακόμη περισσότερο με αυτή την τόσο άδικη συμπεριφορά της.

Ο Ντάρσι, αφού ρώτησε τι κάνουν ο κύριος και η κυρία Γκάρντινερ, ερώτηση στην οποία η Ελιζαμπεθ δεν κατάφερε να απαντήσει χωρίς να τα χάσει λιγάκι, δεν είπε σχεδόν τίποτε άλλο. Κάθισε μακριά της και ίσως αυτός να ήταν και ο λόγος της σιωπής του. Στο Ντέρμπισαϊρ, ωστόσο, δεν κρατούσε αυτή τη στάση. Όταν δεν μπορούσε να μιλήσει μαζί της, μιλούσε με τους φίλους του. Είχαν πια περάσει αρκετά λεπτά και δεν είχε ακουστεί καθόλου η φωνή του. Κάθε φορά που σήκωνε το βλέμμα της για να κοιτάξει το πρόσωπό του, ανίκανη να αντισταθεί στον πειρασμό, τον έβλεπε να την κοιτάζει τόσο όσο κοίταζε και την Τζέιν, και σίγουρα λιγότερο από όσο κοίταζε το πάτωμα. Η έκφρασή του μαρτυρούσε περισσότερο στοχασμό παρά κάποια διάθεση να φανεί συμπαθής. Ένωσε απογοήτευση και τα έβαλε με τον εαυτό της.

Πώς ήταν δυνατό να περιμένω κάτι απ' αυτόν! σκέφτηκε. Ναι, αλλά τότε γιατί ήρθε ως εδώ;

Μόνο μαζί του ήθελε να συζητήσει, αλλά δεν είχε το θάρρος να του απευθύνει τον λόγο.

«Πέρασε πολύς καιρός από τότε που φύγατε, κύριε Μπίνγκλειϊ», είπε η κυρία Μπένετ.

Εκείνος συμφώνησε.

«Είχα αρχίσει να φοβάμαι ότι δεν θα σας ξαναβλέπαμε. Κυκλο-

φόρησε η φήμη ότι σκοπεύατε να εγκαταλείψετε για πάντα τον τόπο μας στα τέλη Σεπτεμβρίου, αλλά ελπίζω ότι δεν είναι αλήθεια. Πολλά πράγματα άλλαξαν εδώ από τότε που φύγατε. Η δεσποινίς Λούκας παντρεύτηκε και άρχισε μια νέα ζωή. Το ίδιο και μία από τις κόρες μου. Φαντάζομαι ότι θα το μάθατε. Όχι, θα πρέπει να το είδατε στις εφημερίδες. Από όσο ξέρω ήταν στους *Times* και στην *Courier*, αλλά δεν το έγραψαν όπως έπρεπε. Έγραφε μόνο: “Πρόσφατα, κύριος Τζορτζ Γουίκαμ με δεσποινίδα Λίντια Μπένετ”, αλλά δεν έγραφε λέξη για τον πατέρα της ούτε πού μένει ούτε τίποτα. Μάλιστα, την αγγελία την έγραψε ο ίδιος ο αδελφός μου ο Γκάρντινερ και απορώ πώς την έγραψε τόσο χάλια. Για πείτε μου, το είδατε;»

Ο Μπίνγκλεϊ απάντησε ότι το είχε δει και της έδωσε τα συγχαρητήριά του. Η Ελίζαμπεθ δεν είχε το κουράγιο να σηκώσει το βλέμμα της από το εργόχειρο, έτσι της ήταν αδύνατο να γνωρίζει την έκφραση που είχε το πρόσωπο του κυρίου Ντάρσι.

«Σίγουρα είναι υπέροχο να καλοπαντρεύεις μια κόρη σου», συνέχισε η μητέρα τους. «Όμως, κύριε Μπίνγκλεϊ, είναι πολύ οδυνηρό να τη χάνεις από κοντά σου. Πήγαν στο Νιούκασλ, ένα μακρινό μέρος στον βορρά και από ό,τι φαίνεται, θα μείνουν εκεί, αλλά δεν ξέρω για πόσο. Εκεί βρίσκεται το σύνταγμά του. Θα μάθατε, υποθέτω, ότι εγκατέλειψε το -σάιρ και ότι τώρα πια έγινε μόνιμος. Δόξα τω Θεώ! Έχει μερικούς καλούς φίλους, αν και όχι τόσους όσους αξίζει στην πραγματικότητα».

Η Ελίζαμπεθ, που ήξερε ότι το τελευταίο αυτό σχόλιο απευθυνόταν στον κύριο Ντάρσι, ένιωσε τέτοια ντροπή, που παραλίγο να πέσει από τη θέση της. Η κατάσταση αυτή, όμως, την ώθησε να προσπαθήσει να μιλήσει, κάτι που εξ ανάγκης το έκανε τώρα πολύ αποτελεσματικά. Ρώτησε, λοιπόν, τον Μπίνγκλεϊ αν σκόπευε να μείνει καιρό στην επαρχία. Κι εκείνος της απάντησε πως υπολόγιζε μερικές βδομάδες.

«Όταν σκοτώσετε όλα τα δικά σας πουλιά, κύριε Μπίνγκλεϊ», είπε η μητέρα της, «σας παρακαλώ να έρθετε κι εδώ, στην περιοχή του κυρίου Μπένετ, για να κυνηγήσετε όσο θέλετε. Είμαι σίγουρη ότι θα του δώσει μεγάλη χαρά να σας εξυπηρετήσει και να σας φυλάξει τις καλύτερες πέρδικες».

Όλες αυτές οι υπερβολικές και περιττές ευγένειες έκαναν την Ελίζαμπεθ να νιώθει ακόμη πιο δυστυχισμένη. Πίστευε ότι, αν υπήρχε

περίπτωση να προκύψει ξανά η ίδια ευχάριστη προοπτική –αυτή που πέρυσι την ίδια εποχή είχε δώσει χαρά σε όλους–, θα κατέληγε και πάλι να αποτύχει οικτρά. Και ένιωσε ότι χρόνια ολόκληρα ευτυχίας δεν θα ήταν ποτέ αρκετά για να αποζημιώσουν την Τζέιν ή την ίδια γι' αυτές τις στιγμές οδύνης και ντροπής που βίωναν τώρα.

Αυτό που επιθυμεί περισσότερο η καρδιά μου, είπε μέσα της, είναι να μην τους ξαναδώ ποτέ στη ζωή μου. Όσο κι αν με ευχαριστεί η παρέα τους, δεν θα με κάνει ποτέ να ξεχάσω αυτές τις φριχτές στιγμές! Δεν θέλω να ξαναδώ κανέναν από τους δύο ποτέ ξανά!

Όλη αυτή η δυστυχία, όμως, για την οποία αμέτρητα ευτυχισμένα χρόνια δεν θα έφταναν να την κάνουν να ξεχάσει, άρχισε σύντομα να υποχωρεί, καθώς παρατήρησε ότι η ομορφιά της αδελφής της είχε αναζωπυρώσει τον θαυμασμό της παλιάς της αγάπης. Στην αρχή, της μιλούσε ελάχιστα, όσο, όμως, τα λεπτά περνούσαν, της αφιέρωνε όλο και μεγαλύτερο μέρος της προσοχής του. Έδειχνε να τη βρίσκει τόσο όμορφη όσο και πέρυσι, το ίδιο ευχάριστη, το ίδιο απλή, αν και όχι τόσο ομιλητική. Η Τζέιν ανησυχούσε μήπως φανεί κάποια αλλαγή στη στάση της, γιατί πραγματικά πίστευε ότι ήταν τόσο ομιλητική όσο συνήθως. Αλλά το μυαλό της ήταν τόσο απασχολημένο που, όταν έμενε σιωπηλή, το έκανε πολλές φορές ασυναίσθητα.

Όταν οι δύο κύριοι σηκώθηκαν να φύγουν, η κυρία Μπένετ θυμήθηκε το σχέδιό της και τους κάλεσε για φαγητό στο Λόνγκμπουρν σε λίγες μέρες. Η πρόσκληση έγινε δεκτή.

«Εξάλλου μου χρωστάτε μια επίσκεψη, κυρία Μπίνγκλεϊ», πρόσθεσε, «αφού, όταν φύγατε για την πόλη πέρυσι τον χειμώνα, είχατε υποσχεθεί ότι θα ερχόσασταν κάποια στιγμή να φάμε μαζί. Βλέπετε ότι δεν το ξέχασα; Σας διαβεβαιώ ότι απογοητεύτηκα πολύ που δεν γυρίσατε και έτσι δεν κρατήσατε τον λόγο σας».

Ο Μπίνγκλεϊ φάνηκε να τα χάνει προς στιγμήν με αυτή την παρατήρηση, ψέλλισε ότι λυπόταν πολύ, αλλά κάποιες υποθέσεις τον είχαν εμποδίσει να το κάνει. Ύστερα έφυγαν.

Η κυρία Μπένετ ήθελε πάρα πολύ να τους ζητήσει να μείνουν για το δείπνο. Ωστόσο, παρόλο που το τραπέζι της είχε απ' όλα, πίστευε ότι μόνο ένα δείπνο με δύο πιάτα θα ήταν αρκετά καλό για έναν άνδρα για τον οποίο είχε σοβαρά σχέδια και, παράλληλα, θα μπορούσε να ικανοποιήσει την όρεξη και την περηφάνια ενός άλλου με εισόδημα δέκα χιλιάδες λίρες τον χρόνο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 54

Μόλις έφυγαν, η Ελίζαμπεθ βγήκε στον κήπο για να ξαναβρεί το κέφι της. Με άλλα λόγια, ήθελε να σκεφτεί απερίσπαστη όλα εκείνα που σίγουρα θα της το χαλούσαν ακόμη περισσότερο. Η συμπεριφορά του κυρίου Ντάρσι την είχε γεμίσει απορίες και εκνευρισμό.

Αφού είχε αποφασίσει να κάθεται αμίλητος, σκυθρωπός και να αδιαφορεί για τα πάντα, έλεγε μέσα της, γιατί είχε κάνει τον κόπο να έρθει; Δεν μπορούσε να σκεφτεί καμιά απάντηση που να την ανακουφίζει. Όταν ήταν στην πόλη, με τον θείο και τη θεία, ήταν φιλικός και ευχάριστος. Γιατί όχι και με μένα; Αν με φοβάται, γιατί ήρθε; Αν δεν τον ενδιαφέρω πια, γιατί κάθεται σιωπηλός; Εκνευριστικός, πολύ εκνευριστικός άνθρωπος! Θα τον βγάλω από το μυαλό μου, πάει και τελείωσε.

Η απόφαση αυτή τηρήθηκε για λίγο, κυρίως λόγω της αδελφής της, που την πλησίασε με εύθυμο ύφος, απόδειξη ότι η επίσκεψη των δύο ανδρών την είχε ικανοποιήσει περισσότερο από όσο την αδελφή της.

«Τώρα που έγινε η πρώτη συνάντηση», της είπε, «νιώθω πολύ πιο άνετα. Τώρα ξέρω πώς αισθάνομαι και, όταν τον ξαναδω, δεν πρόκειται να είμαι αμήχανη. Χαίρομαι πολύ που θα έρθει την Τρίτη να φάμε. Τότε θα καταλάβουν όλοι ότι και εγώ και αυτός βλέπομαστε μόνο ως δύο απλοί γνωστοί με αδιάφορα συναισθήματα».

«Ναι, βέβαια, πολύ αδιάφορα», είπε η Ελίζαμπεθ γελώντας. «Ω! Τζέιν! Πρέπει να είσαι πολύ προσεκτική».

«Καλή μου Λίζι, δεν μπορεί να με θεωρείς τόσο αδύναμη, ώστε να πιστεύεις ότι κινδυνεύω».

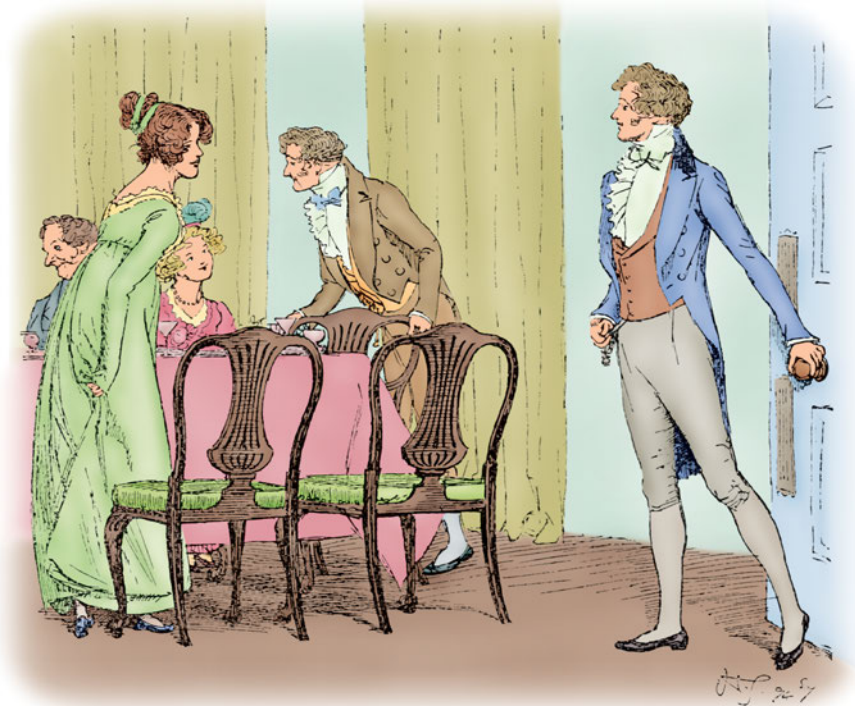
«Νομίζω ότι διατρέχεις τον τεράστιο κίνδυνο να τον κάνεις να σ' ερωτευτεί όσο ποτέ άλλοτε».

Δεν ξαναείδαν τους κυρίους ως την επόμενη Τρίτη. Στο μεταξύ, η κυρία Μπένετ ασχολούνταν με τα θαυμάσια σχέδια που είχε στο

μυαλό της, χάρη στην εγκάρδια στάση και την τυπική ευγένεια του κυρίου Μπίνγκλεϊ, σε μια ημίωρη επίσκεψη.

Η συντροφιά που μαζεύτηκε την Τρίτη στο Λόνγκμπουρν ήταν μεγάλη, και οι δυο κύριοι που αναμένονταν με μεγάλη αγωνία, όπως άρμοζε στη σωστή ανατροφή τους, ήρθαν ακριβώς στην ώρα τους. Όταν πέρασαν στην τραπεζαρία, η Ελίζαμπεθ κοίταζε με αγωνία για να δει αν ο Μπίνγκλεϊ θα καθόταν στη θέση που είχε καθίσει όλες τις προηγούμενες φορές, δίπλα στην αδελφή της. Η σοφή μητέρα της, που είχε κι αυτή σκεφτεί το ίδιο πράγμα, συγκρατήθηκε και δεν τον φώναξε να καθίσει δίπλα της. Εκείνος μπήκε στο δωμάτιο και, προς στιγμήν, φάνηκε να διστάζει. Η Τζέιν, όμως, έστρεψε εκείνη τη στιγμή τυχαία το βλέμμα της προς το μέρος του και του χαμογέλασε. Το θέμα έληξε αυτόματα. Πήγε και κάθισε δίπλα της.

Η Ελίζαμπεθ, με έντονο αίσθημα θριάμβου, κοίταξε προς την πλευρά του φίλου του. Εκείνος έδειχνε αδιάφορος, γεγονός που θα την έκανε να πιστέψει ότι ο Μπίνγκλεϊ είχε πλέον την άδειά του να ακολουθήσει τον δρόμο της ευτυχίας του, αν δεν έβλεπε τον δεύτερο

να κοιτάζει κι αυτός προς τον Ντάρσι με ένα ανήσυχο μισοαστείο ύφος.

Η συμπεριφορά του προς την αδελφή της στη διάρκεια του δείπνου μαρτυρούσε τον θαυμασμό που έτρεφε γι' αυτήν, αν και ήταν πιο συγκρατημένος σε σχέση με τις προηγούμενες φορές, κάτι που έκανε την Ελίζαμπεθ να σκεφτεί ότι, αν ο Μπίνγκλεϊ ήταν πλέον ελεύθερος να αποφασίσει για την τύχη του, η ευτυχία του ζευγαριού ήταν εξασφαλισμένη. Δεν τολμούσε να θεωρήσει το αίσιο αυτό τέλος βέβαιο, παρακολουθούσε, όμως, με μεγάλη ευχαρίστηση τον τρόπο που φερόταν ο νεαρός στο τραπέζι. Ήταν ό,τι ακριβώς της χρειαζόταν αυτή τη στιγμή, γιατί ένιωθε απαίσια. Ο κύριος Ντάρσι δεν θα μπορούσε να έχει καθίσει μακρύτερα. Διάλεξε μια θέση δίπλα στη μητέρα της. Ήξερε καλά ότι η επιλογή αυτή δεν θα ευχαριστούσε και δεν θα βοηθούσε κανέναν από τους δύο. Παράλληλα, δεν καθόταν αρκετά κοντά τους, ώστε να μπορεί να ακούει τι έλεγαν. Έβλεπε, ωστόσο, ότι σπάνια αντάλλασσαν μερικές λέξεις και ότι, όταν αυτό γινόταν, το έκαναν με ψυχρότητα, τελείως τυπικά. Η αγνωμοσύνη της μητέρας της την έκανε να νιώθει ακόμη πιο βαριά την υποχρέωση που του είχαν. Και υπήρχαν στιγμές που θα έδινε τα πάντα για να έχει το προνόμιο να του ανακοινώσει ότι η πράξη του αυτή ούτε άγνωστη ήταν στην οικογένειά της ούτε ασυγκίνητους τους άφηνε.

Ήλπιζε ότι κάποια στιγμή θα τους δινόταν η ευκαιρία να βρεθούν πιο κοντά· ότι δεν θα περνούσε όλη η βραδιά χωρίς να μπορέσουν να πουν κάτι παραπάνω από τα τυπικά, τις δυο κουβέντες που αντάλλαξαν όταν χαιρετήθηκαν μόλις ήρθε. Ωστόσο, ένιωθε νευρικότητα και ανυπομονησία και, όση ώρα βρίσκονταν στο σαλόνι και περίμενε να εμφανιστούν οι άνδρες, όλα της φαινόταν ανιαρά και βαρετά, σε σημείο που παραλίγο να γίνει και αγενής. Περίμενε με αγωνία να τον δει να μπαίνει στο δωμάτιο, για να καταλάβει τι πιθανότητες είχε να περάσει καλά η βραδιά της.

Αν δεν με πλησιάσει ούτε τώρα, είπε μέσα της, θα τον ξεγράψω για πάντα.

Επιτέλους, οι κύριοι εμφανίστηκαν. Στην αρχή, είχε την αίσθηση ότι εκείνος ήταν έτοιμος να ανταποκριθεί στις ελπίδες της, αλλά, αλίμονο, όχι. Οι κυρίες είχαν καθίσει γύρω από το τραπέζι, όπου η Τζέιν ετοιμάζε το τσάι και η Ελίζαμπεθ σέρβιρε καφέ, με τέτοιο τρόπο, τόσο κοντά ή μια στην άλλη, που δεν υπήρχε χώρος για άλλη

καρέκλα δίπλα στην Ελίζαμπεθ. Και το αποκορύφωμα ήταν ότι, όταν οι άνδρες πλησίασαν προς το μέρος τους, ένα από τα κορίτσια της συντροφιάς πήγε πολύ κοντά της και της ψιθύρισε:

«Δεν πρόκειται να αφήσουμε τους άνδρες να μας χωρίσουν. Δεν τους θέλουμε εδώ, συμφωνείς;»

Ο Ντάρσι βρισκόταν τώρα στην άλλη πλευρά του δωματίου. Η Ελίζαμπεθ δεν τον άφηγε από τα μάτια της, ζήλευε όποιον του μιλούσε και σέρβιρε τον καφέ με ανυπομονησία και νευρικήτητα. Άρχισε να τα βάζει με τον εαυτό της για τη βλακεία της.

Ένας άνδρας που έχει ήδη εισπράξει ένα όχι! Πώς μπορώ να είμαι τόσο ηλίθια και να περιμένω ότι θα προσπαθήσει πάλι να με φλερτάρει; Ποιος εκπρόσωπος του φύλου του δεν θα επαναστατούσε μπροστά σε μια τέτοια αδυναμία, να κάνει δεύτερη φορά πρόταση γάμου στην ίδια γυναίκα; Δεν υπάρχει τίποτα πιο ταπεινωτικό για τα αισθήματά τους!

Αναθάρρησε, ωστόσο, κάπως όταν αυτός ήρθε να ακουμπήσει το φλιτζάνι του μόνος του. Άρπαξε αμέσως την ευκαιρία και τον ρώτησε:

«Η αδελφή σας βρίσκεται ακόμα στο Πέμπερλι;»

«Ναι, θα μείνει εκεί μέχρι τα Χριστούγεννα».

«Εντελώς μόνη της; Και οι φίλοι της; Έφυγαν όλοι;»

«Έμεινε μαζί της η κυρία Άνσλεϊ. Οι υπόλοιποι είναι τώρα στο Σκάρμπορο, εδώ και τρεις βδομάδες».

Δεν μπορούσε να σκεφτεί κάτι άλλο να πει. Έπειτα, αν εκείνος ήθελε να μιλήσουν, ας τα κατάφερνε καλύτερα. Παρ' όλα αυτά, αν και έμεινε δίπλα της αρκετά λεπτά, δεν είπε λέξη. Τελικά, οι νεαρές κυρίες άρχισαν πάλι να ψιθυρίζουν διάφορα στην Ελίζαμπεθ και αυτός απομακρύνθηκε.

Όταν μαζεύτηκαν πια τα σερβίτσια του τσαγιού και ετοιμάστηκαν τα τραπέζια για τα χαρτιά, οι κυρίες σηκώθηκαν σιγά σιγά και η Ελίζαμπεθ άρχισε και πάλι να ελπίζει ότι εκείνος θα την πλησίαζε. Οι ελπίδες της, όμως, έσβησαν, όταν είδε ότι ο Ντάρσι έπεσε θύμα των αρπακτικών διαθέσεων της μητέρας της, που έφαχνε να βρει παίχτες για το ουίστ. Έτσι, λίγο μετά, ο Ντάρσι πήρε θέση στο συγκεκριμένο καρέ. Τώρα πια δεν περίμενε τίποτα ευχάριστο. Όλο το βράδυ θα κάθονταν μακριά ο ένας από τον άλλον και το μόνο που της έμενε να ελπίζει ήταν να κοιτάζει προς την πλευρά της όσο το δυνατό συχνότερα, για να παίζει κι αυτός τόσο χάλια όσο έπαιζε αυτή.

Η κυρία Μπένετ σκόπευε να κρατήσει τους δύο κυρίους στο Νέ-δερφιλντ για σουπέ. Δυστυχώς, όμως, η άμαξά τους ειδοποιήθηκε πρώτη, πριν από όλες τις άλλες, και έτσι δεν πρόλαβε να θέσει σε εφαρμογή τα σχέδιά της.

«Λοιπόν, κορίτσια», άρχισε μόλις έμειναν μόνες, «πώς σας φάνηκε η σημερινή μέρα; Νομίζω ότι όλα πήγαν υπερβολικά καλά, δεν έχω αμφιβολία γι' αυτό. Δεν έχω ξαναδεί πιο επιτυχημένο δείπνο. Το ελάφι είχε ψηθεί τέλεια και όλοι σχολίαζαν ότι πρώτη φορά έβλεπαν τόσο παχύ μπουτί. Η σούπα ήταν εκατό φορές καλύτερη από αυτή που φάγαμε στους Λούκας την περασμένη εβδομάδα. Ακόμη και ο κύριος Ντάρσι παραδέχτηκε ότι η πέρδικα είχε μαγειρευτεί εξαιρετικά και φαντάζομαι ότι αυτός θα έχει τουλάχιστον δυο με τρεις Γάλλους μάγειρες. Κι εσύ, Τζέιν, αγάπη μου, ήσουν πράγματι στις μορφιές σου. Το είπε και η κυρία Λονγκ, όταν τη ρώτησα να μου πει

τη γνώμη της. Και τι άλλο νομίζεις ότι μου είπε; “Α! κυρία Μπένετ, θα τη δούμε τελικά στο Νέδερφιλντ”. Αλήθεια, το είπε. Πραγματικά, πιστεύω ότι η κυρία Λονγκ είναι το καλύτερο πλάσμα στον κόσμο και οι ανιψιές της επίσης, πολύ καλά κορίτσια και καθόλου όμορφες. Εγώ, όμως, τις συμπαθώ πάρα πολύ».

Με λίγα λόγια, η κυρία Μπένετ ήταν στα κέφια της. Η στάση του Μπίνγκλεϊ προς την Τζέιν, από όσο είχε προσέξει, την είχε πείσει ότι είχε έρθει πια η ώρα να τον κατακτήσει. Και καθώς τα οφέλη που προσδοκούσε για την οικογένειά της, όποτε είχε τη διάθεση να κάνει σχέδια, ήταν υπερβολικά πολλά, το επόμενο πρωί ένιωσε μεγάλη απογοήτευση, επειδή ο νεαρός δεν κατέφτασε να κάνει την πρόταση γάμου που περίμενε για την κόρη της.

«Πολύ ωραία μέρα σήμερα», είπε η δεσποινίς Μπένετ στην Ελίζαμπεθ. «Η παρέα χθες ήταν εκλεκτή, όλοι έδεσαν ωραία μεταξύ τους! Ελπίζω να συναντιόμαστε συχνά».

Η Ελίζαμπεθ χαμογέλασε.

«Λίχι, μη μου το κάνεις αυτό! Δεν θέλω να υποψιάζεσαι κάτι. Με πηλώνεις. Σε διαβεβαιώ ότι τώρα πια μπορώ να χαιρόμαι τη συντροφιά του, όπως θα χαιρόμουν τη συντροφιά οποιουδήποτε άλλο συμπαθητικού και αξιοπρεπούς νέου, και δεν περιμένω τίποτε άλλο. Η τωρινή συμπεριφορά του με έπεισε ότι ποτέ του δεν επιδίωξε να με κάνει να τον αγαπήσω. Απλώς, ο χαρακτήρας του είναι έτσι. Είναι προικισμένος με καλούς τρόπους και θέλει να είναι πάντα ευχάριστος, προτέρημα που λίγοι άνδρες διαθέτουν».

«Είσαι πολύ σκληρή», είπε η αδελφή της. «Μου απαγορεύεις να γελάω, ενώ συνέχεια με προκαλείς να το κάνω».

«Μερικές φορές είναι δύσκολο να σε πάρει κανείς στα σοβαρά! Και μερικές άλλες αδύνατο! Μα γιατί θέλεις να με πείσεις ότι νιώθω περισσότερα απ’ όσα πιστεύω;»

«Στην ερώτηση αυτή δεν γνωρίζω την απάντηση. Σε όλους μας αρέσει να δίνουμε μαθήματα στους άλλους, αλλά ποτέ δεν τους μαθαίνουμε κάτι που θα τους φανεί χρήσιμο. Συγχώρεσέ με. Αν επιμένεις ότι σου είναι αδιάφορος, είσαι ελεύθερη να μη μου εμπιστευτείς τίποτα σχετικό».

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 55

Λίγες μέρες ύστερα από αυτή την επίσκεψη, ο κύριος Μπίνγκλεϊ τους επισκέφτηκε πάλι, μόνος του αυτή τη φορά. Ο φίλος του είχε φύγει εκείνο το πρωί για το Λονδίνο και θα επέστρεφε σε δέκα μέρες. Κάθισε μαζί τους πάνω από μία ώρα και ήταν στα κέφια του. Η κυρία Μπένετ τον προσκάλεσε να μείνει για δείπνο, αυτός, όμως, λέγοντας ότι λυπάται πολύ, ομολόγησε ότι ήταν καλεσμένος κάπου αλλού.

«Την επόμενη φορά που θα μας έρθετε», είπε εκείνη, «ελπίζω να είμαστε πιο τυχεροί».

Θα ήταν ιδιαίτερα ευτυχής να δεχτεί την πρόσκλησή της όποτε κ.λπ. κ.λπ. κ.λπ. και, αν δεν είχαν αντίρρηση, θα τους επισκεπτόταν με την πρώτη ευκαιρία.

«Είστε ελεύθερος αύριο;»

Ναι, την επομένη δεν είχε καμία υποχρέωση. Έτσι, η πρόσκληση έγινε δεκτή με μεγάλη χαρά.

Ήρθε, λοιπόν. Ήρθε, μάλιστα, τόσο νωρίς, που καμία από τις κυρίες δεν είχε προλάβει να ντυθεί. Η κυρία Μπένετ, με τη ρόμπα ακόμα και με τα μαλλιά μισοχτενισμένα, μπήκε τρέχοντας στο δωμάτιο της κόρης της, φωνάζοντας.

«Γρήγορα, Τζέιν, γρήγορα, καλή μου, πρέπει να κατέβεις αμέσως κάτω! Ήρθε. Ο κύριος Μπίνγκλεϊ ήρθε, είναι εδώ. Γρήγορα, γρήγορα. Σάρα, τρέξε, έλα εδώ στη δεσποινίδα Μπένετ και βοήθησέ τη να βάλει το φόρεμά της. Άσε τα μαλλιά της δεσποινίδας Ελίζαμπεθ».

«Μόλις ετοιμαστούμε, θα κατεβούμε», είπε η Τζέιν. «Νομίζω, όμως, ότι η Κίτι είναι ήδη έτοιμη, αφού είχε ανέβει πάνω εδώ και μισή ώρα».

«Ω! παράτα την Κίτι! Τι δουλειά έχει η Κίτι μ' αυτό; Έλα, κάνε γρήγορα, γρήγορα. Πού είναι η ζώνη σου, αγάπη μου;»

Όταν, όμως, η μητέρα τους έφυγε από το δωμάτιο, η Τζέιν δεν δεχόταν να κατέβει κάτω πρώτη και να είναι μόνη μαζί του.

Με την ίδια αγωνιώδη προσπάθεια, έκανε τα πάντα για να τους αφήσει μόνους το απόγευμα. Μετά το τσάι, ο κύριος Μπένετ αποσύρθηκε, όπως πάντα, στη βιβλιοθήκη και η Μέρι πήγε πάνω στο πιάνο της. Με δύο από τα πέντε εμπόδια εκτός παιχνιδιού, η κυρία Μπένετ καθόταν στην καρέκλα της κλείνοντας συνεχώς το μάτι στην Ελίζαμπεθ και την Κάθριν, αλλά μάταια. Η Ελίζαμπεθ προσποιούνταν ότι δεν την πρόσεχε, η δε Κίτι, όταν επιτέλους την αντιλήφθηκε, είπε με το πιο αθώο ύφος του κόσμου:

«Τι είναι, μαμά; Γιατί μου κλείνετε συνέχεια το μάτι; Θέλετε να κάνω κάτι;»

«Τίποτα, παιδί μου, τίποτα. Και δεν σου έκλεινα το μάτι». Έμεινε έτσι, χωρίς να κάνει κάτι, άλλα πέντε λεπτά. Ήταν, όμως, ανίκανη να αντισταθεί στον πειρασμό και να αφήσει ανεκμετάλλευτη τέτοια ευκαιρία. Σηκώθηκε, λοιπόν, ξαφνικά και είπε στην Κίτι: «Έλα μαζί μου, αγάπη μου. Θέλω να σου πω κάτι». Και την πήρε και βγήκαν απ' το δωμάτιο.

Η Τζέιν γύρισε αμέσως και κοίταξε την Ελίζαμπεθ, με μια έκφραση που έδειχνε πόσο άβολα ένιωσε με αυτή την προμελετημένη κίνηση. Με το βλέμμα της την ικέτευε να μην την ακολουθήσει κι αυτή. Ύστερα από λίγο, η κυρία Μπένετ μισάνοιξε την πόρτα και φώναξε:

«Λίτσι, αγάπη μου, θέλω να σου μιλήσω».

Η Ελίζαμπεθ αναγκάστηκε να βγει έξω.

«Καλά θα κάνουμε να τους αφήσουμε λίγο μόνους τους», είπε η μητέρα της. «Η Κίτι κι εγώ θα ανεβούμε να καθίσουμε λίγο στο δωμάτιό μου».

Η Ελίζαμπεθ δεν προσπάθησε να εξηγήσει στη μητέρα της και έμεινε στο χολ αμίλητη, μέχρι αυτή και η Κίτι να απομακρυνθούν. Έπειτα επέστρεψε στο σαλόνι.

Τα σχέδια της κυρίας Μπένετ για τη συγκεκριμένη μέρα δεν ευοδώθηκαν τελικά. Ο Μπίνγκλεϊ ήταν βέβαια η προσωποποίηση της γοητείας, αλλά τον έρωτά του για την κόρη της δεν τον επισημοποιούσε ακόμα. Με την απλότητα και την καλή του διάθεση είχε γίνει μια πολύ ευχάριστη συντροφιά στις βραδινές τους συγκεντρώσεις. Ύπενε, μάλιστα, τη φορτική περιποίηση της μητέρας της και άκουγε με μεγάλη ευγένεια όλα τα ανόητα σχόλιά της, επιδεικνύοντας μεγάλη καρτερικότητα και ψυχραιμία, κάτι που ευχαριστούσε πολύ την κόρη.

Δεν χρειάστηκε να τον παρακαλέσουν πολύ να μείνει για φαγητό, ενώ, κυρίως με πρωτοβουλία δική του και της κυρίας Μπένετ, κανονίστηκε να έρθει το επόμενο πρωί για να πάνε για κυνήγι μαζί με τον κύριο Μπένετ.

Έπειτα από αυτή τη μέρα, η Τζέιν δεν ανέφερε ξανά την αδιαφορία της. Οι δύο αδελφές δεν είπαν λέξη για τον Μπίνγκλεϊ. Παρ' όλα αυτά, η Ελίζαμπεθ πήγε για ύπνο χαρούμενη και με την πεποίθηση ότι όλα θα τελείωναν πολύ σύντομα, εκτός αν ο κύριος Ντάρσι επέστρεφε νωρίτερα από το προκαθορισμένο χρονικό διάστημα. Μέσα της, πάντως, ένιωθε σχεδόν σίγουρη ότι όλα γίνονταν με τη συγκατάθεση του εν λόγω κυρίου.

Ο Μπίνγκλεϊ ήταν ακριβής στο ραντεβού του και πέρασε το πρωινό με τον κύριο Μπένετ, όπως είχαν συμφωνήσει. Ο δεύτερος ήταν πολύ πιο ευχάριστος από ό,τι περίμενε ο νεαρός τζέντλεμαν. Ο Μπίνγκλεϊ δεν χαρακτηριζόταν από το παραμικρό ίχνος έπαρσης ή ανοησίας, δεν είχε πάνω του τίποτα που θα τον έκανε να τον ειρωνευτεί ή να κλειστεί στο καβούκι του αηδιασμένου. Ήταν, λοιπόν, πιο ομιλητικός και λιγότερο ιδιόρρυθμος απ' ό,τι πίστευε ο άλλος. Φυσικά, επέστρεφαν μαζί για το δείπνο. Το απόγευμα, η επιτήδεια κυρία Μπένετ έθεσε και πάλι σε εφαρμογή ένα κόλπο για να τους απομακρύνει όλους, ώστε εκείνος και η κόρη της να μείνουν μόνοι τους. Η Ελίζαμπεθ, που ήθελε να γράψει ένα γράμμα, μόλις τελείωσε το τσάι της, πήγε στη μικρή τραπεζαρία. Επειδή οι υπόλοιποι είχαν προγραμματίσει να παίξουν χαρτιά, η παρουσία της εκεί, για να χαλάσει τα σχέδια της μητέρας της, δεν ήταν προς το παρόν απαραίτητη.

Όταν, ωστόσο, τελείωσε το γράμμα και επέστρεψε στο σαλόνι, διαπίστωσε έκπληκτη ότι υπήρχαν λόγοι να παραδεχτεί πως η μητέρα της είχε αποδειχτεί εξυπνότερη από την ίδια. Μόλις άνοιξε την πόρτα, είδε την αδελφή της και τον Μπίνγκλεϊ να στέκονται δίπλα δίπλα μπροστά στο τζάκι, σαν να συζητούσαν κάτι πολύ σοβαρό. Και μπορεί αυτό από μόνο του να μην ήταν αρκετό για να την κάνει να υποψιαστεί, τα πρόσωπά τους, όμως, τη στιγμή που στράφηκαν προς το μέρος της και η κίνησή τους να σπεύσουν να απομακρυνθούν ο ένας από τον άλλον το αποδείκνυε περίτρανα. Βρέθηκαν σε αρκετά δύσκολη θέση, αλλά κι εγώ σε χειρότερη, σκέφτηκε. Κάνοντας τους δεν είπε λέξη και, ενώ η Ελίζαμπεθ γύρισε για να φύγει, ο Μπίνγκλεϊ, που είχε στο μεταξύ καθίσει όπως και η Τζέιν, σηκώθηκε

ξαφνικά, ψιθύρισε κάτι στην αδελφή της και βγήκε από το δωμάτιο σχεδόν τρέχοντας.

Η Τζέιν δεν κρατούσε ποτέ μυστικά από την Ελίζαμπεθ και αυτό που επρόκειτο να της εμπιστευτεί θα την έκανε να χαρεί. Την αγκάλιασε αμέσως και με μεγάλη συγκίνηση της ομολόγησε ότι ήταν η πιο ευτυχισμένη γυναίκα στον κόσμο.

«Ήταν τόσο αναπάντεχο», πρόσθεσε. «Εντελώς αναπάντεχο. Δεν το αξίζω! Ω! γιατί να μην μπορούν να είναι όλοι τόσο ευτυχισμένοι!»

Η Ελίζαμπεθ τη συνεχάρη με τόσο ειλικρινή, θερμό και εγκάρδιο τρόπο, που δεν έβρισκε λόγια για να εκφράσει όπως ήθελε τα συναισθήματά της εκείνη τη στιγμή. Κάθε της πρόταση έκανε την Τζέιν και πιο ευτυχισμένη. Προς το παρόν, όμως, η Τζέιν δεν θέλησε να μείνει κι άλλο με την αδελφή της ούτε να πει έστω τα μισά από όσα είχαν να συζητήσουν οι δυο τους.

«Πρέπει να πάω αμέσως στη μητέρα», φώναξε. «Δεν θέλω σε καμία περίπτωση να παίξω μαζί της, μετά το τόσο ενδιαφέρον που έδειξε για μένα, ούτε να την αφήσω να τα μάθει από κάποιον τρίτο. Αυτός είναι ήδη με τον πατέρα μας. Ω! Λίτσι, δεν φαντάζεσαι πώς νιώθω που ξέρω ότι σε λίγο θα ανακοινώσω κάτι που θα δώσει χαρά σε όλη την αγαπημένη μου οικογένεια! Πώς θα αντέξω τόση ευτυχία!»

Έτρεξε να βρει τη μητέρα της, που είχε διαλύσει επίτηδες το καρέ και καθόταν με την Κίτι πάνω.

Η Ελίζαμπεθ, που έμεινε μόνη της, χαμογελούσε καθώς σκεφτόταν πόσο γρήγορα και εύκολα τακτοποιήθηκε τελικά ένα θέμα που τους είχε ταλαιπωρήσει τόσους μήνες.

Κι έτσι, σκέφτηκε, μπαίνει τέλος στην αγωνία και την υπερπροστασία του φίλου του! Στα ψέματα και τις δολοπλοκίες των αδελφών του! Το πιο ευτυχισμένο, το πιο σοφό και το πιο λογικό τέλος!

Σε λίγα λεπτά ο Μπίνγκλεϊ γύρισε στο σαλόνι, γιατί η σύντομη και ουσιαστική συζήτηση που είχε με τον πατέρα της είχε ολοκληρωθεί.

«Πού είναι η αδελφή σας;» ρώτησε βιαστικά, τη στιγμή που άνοιξε την πόρτα.

«Επάνω, με τη μητέρα μου. Πιστεύω ότι σε ένα λεπτό θα είναι κάτω».

Εκείνος έκλεισε την πόρτα και πήγε κοντά της, για να λάβει τα συγχαρητήρια και την αδελφική αγάπη της. Η Ελίζαμπεθ, με όλη της την ειλικρίνεια και πολύ θερμά, του έδειξε τη χαρά της που σύντομα

θα γίνονταν συγγενείς. Έδωσαν τα χέρια πολύ εγκάρδια και έπειτα, περιμένοντας την Τζέιν, αυτός της μίλησε για την ευτυχία που ένιωθε και για τις αρετές της αδελφής της. Παρόλο που ήταν ερωτευμένος, η Ελίζαμπεθ κατάλαβε ότι όλες οι προσδοκίες του για μελλοντική ευτυχία βασιζόνταν σε γερά θεμέλια, καθώς ο νεαρός είχε έναν θαυμάσιο τρόπο σκέψης και η Τζέιν έναν έξοχο χαρακτήρα, ενώ υπήρχε ταύτιση συναισθημάτων και απόψεων.

Ήταν ένα βράδυ πρωτάκουστης ευτυχίας για όλους. Η ψυχική αγαλλίαση που ένιωθε η δεσποινίδα Μπένετ είχε δώσει στο πρόσωπό της μια λάμψη γλυκιάς ζωντάνιας που την έκανε να φαίνεται ωραιότερη από ποτέ. Η Κίτι χαζογελούσε και ήταν όλα χαμόγελα, καθώς ήλπιζε ότι δεν θα αργούσε να έρθει και η δική της η σειρά. Η κυρία Μπένετ δεν κατάφερε να δώσει τη συγκατάθεσή της ούτε να εκφράσει την επιδοκιμασία της με λόγια που να μπορέσουν να αποδώσουν τα συναισθήματά της εκείνη τη στιγμή, παρόλο που μιλούσε στον Μπίνγκλεϊ τριάντα ολόκληρα λεπτά μόνο γι' αυτό. Και όταν την ώρα του φαγητού εμφανίστηκε και ο κύριος Μπένετ, η φωνή και η συμπεριφορά του μαρτυρούσαν ξεκάθαρα τη μεγάλη και αληθινή ευτυχία που ένιωθε.

Ωστόσο, μέχρι να τους καληνυχτίσει ο επισκέπτης τους, δεν έβγαλε λέξη από τα χείλη του για το συγκεκριμένο ζήτημα. Μόλις, όμως, αυτός έφυγε, κοίταξε την κόρη του και είπε:

«Τζέιν, σε συγχαίρω. Θα γίνεις μια πολύ ευτυχισμένη γυναίκα».

Η Τζέιν έτρεξε αμέσως κοντά του, τον φίλησε και τον ευχαρίστησε για την καλοσύνη του.

«Είσαι καλό κορίτσι», της είπε, «και είμαι πολύ χαρούμενος που σύντομα θα αποκατασταθείς τόσο καλά. Είμαι βέβαιος ότι θα ζήσετε πολύ όμορφα οι δυο σας. Οι χαρακτήρες σας μοιάζουν πολύ. Είστε και οι δύο τόσο υποχωρητικοί, που ποτέ δεν θα καταφέρετε να πάρετε μια απόφαση, τόσο βολικοί, που όλοι οι υπηρέτες σας θα σας κλέβουν και τόσο γαλαντόμοι, που πάντα θα υπερβαίνετε το εισόδημά σας».

«Ελπίζω να μη συμβεί κάτι τέτοιο. Για μένα, η ασωτία και η επιπολαιότητα στο οικονομικό θέμα είναι ασυγχώρητες».

«Θα υπερβαίνουν το εισόδημά τους! Αγαπητέ μου κύριε Μπένετ», φώναξε η σύζυγός του, «μα τι είναι αυτά που λέτε; Αυτός βγάζει τέσσερις με πέντε χιλιάδες τον χρόνο, ίσως και παραπάνω».

Και γυρνώντας προς την κόρη της: «Ω! Τζέιν, καλή μου, είμαι τόσο ευτυχισμένη. Είμαι σίγουρη ότι δεν θα μπορέσω να κλείσω μάτι όλη νύχτα. Εγώ το ήξερα ότι θα γίνει. Πάντα το έλεγα ότι στο τέλος θα γίνει. Ήμουν βέβαιη πως τέτοια ομορφιά δεν θα πάει χαμένη! Θυμάμαι ότι από την πρώτη στιγμή που τον είδα, πέρυσι, όταν πρωτοήρθε στο Χέρτφορντσαίρ, σκέφτηκα ότι εσείς οι δύο μπορεί να ταιριάζατε! Ω! Είναι ο πιο όμορφος άνδρας του κόσμου».

Ο Γουίκαμ, η Λίντια, όλα είχαν ξεχαστεί. Τώρα, το αγαπημένο της παιδί, πέρα από κάθε σύγκριση, ήταν η Τζέιν. Εκείνη τη στιγμή, ήταν το μόνο παιδί της που την απασχολούσε. Οι μικρότερες αδελφές της άρχισαν σύντομα να συζητούν με έξαψη όλα όσα θα μπορούσε να τους προσφέρει στο μέλλον αυτός ο γάμος, ώστε να γίνουν κι αυτές ευτυχισμένες.

Η Μέρι ζήτησε την άδεια να χρησιμοποιεί τη βιβλιοθήκη στο Νέ-δερφιλντ, ενώ η Κίτι την παρακάλεσε επίμονα να διοργανώνει μερικούς χορούς εκεί κάθε χειμώνα.

Από εκείνο το βράδυ και μετά, βέβαια, ο Μπίνγκλεϊ ήταν καθημερινός επισκέπτης στο Λόνγκμπουρν. Πολλές φορές ερχόταν πριν από το πρωινό και έφευγε πάντα μετά το δείπνο, εκτός αν κάποιος βάρβαρος γείτονας, που γινόταν φοβερά αντιπαθής, τον προσκαλούσε για φαγητό το βράδυ και αυτός θεωρούσε υποχρέωσή του να δεχτεί.

Η Ελίζαμπεθ είχε τώρα πια ελάχιστο χρόνο στη διάθεσή της για να συζητά με την αδελφή της. Όταν εκείνος βρισκόταν εκεί, όλη η προσοχή της Τζέιν ήταν στραμμένη πάνω του. Διαπίστωσε, ωστόσο, ότι ήταν πολύ χρήσιμη και για τους δυο, τις ώρες που χωρίζονταν αναγκαστικά κάποιες φορές. Όταν η Τζέιν έλειπε, αυτός καθόταν με την Ελίζαμπεθ και απολάμβανε να συζητά μαζί της για εκείνη. Και όταν ο Μπίνγκλεϊ έφευγε, η Τζέιν κατέφευγε στο ίδιο μέσο ανακούφισης.

«Με έκανε τόσο ευτυχισμένη», είπε ένα απόγευμα, «όταν μου είπε ότι δεν γνώριζε καθόλου πως βρισκόμουν στην πόλη την περασμένη άνοιξη! Δεν μπορούσα να το πιστέψω».

«Εγώ το είχα υποψιαστεί», απάντησε η Ελίζαμπεθ. «Και πώς το εξήγησε;»

«Πρέπει να ευθύνονται οι αδελφές του. Δεν έβλεπαν με καλό μάτι τη γνωριμία μας, κάτι που δεν με εκπλήσσει, αφού είναι σίγουρο ότι θα μπορούσε να κάνει μια πολύ πιο συμφέρουσα επιλογή. Όταν, όμως, καταλάβουν –και πιστεύω ότι αυτό θα συμβεί– ότι ο αδελφός

τους είναι ευτυχισμένοι μαζί μου, τότε θα είναι κι αυτές ικανοποιημένες και θα μπορέσουμε να συμφιλιωθούμε. Αν και δεν νομίζω ότι θα ξαναγίνουμε ποτέ όπως ήμασταν παλιά».

«Αυτό είναι ό,τι πιο ρεαλιστικό σε άκουσα ποτέ να λες», είπε η Ελίζαμπεθ. «Μπράβο, κορίτσι μου! Θα με ενοχλούσε πραγματικά αν αντιλαμβανόμουν ότι είσαι έτοιμη να γίνεις πάλι θύμα του υποτιθέμενου ενδιαφέροντος της δεσποινίδας Μπίνγκλεϊ».

«Το πιστεύεις, Λίζι, ότι όταν έφυγε για την πόλη τον περασμένο Δεκέμβριο με αγαπούσε αληθινά και ότι το μόνο που τον εμπόδισε να επιστρέψει ήταν το γεγονός ότι πίστευε πως εγώ ήμουν αδιάφορη;»

«Δεν υπάρχει αμφιβολία ότι έκανε λάθος. Αλλά αυτό τον τιμά γιατί δείχνει τη μετριοφροσύνη του».

Το σχόλιο αυτό έδωσε έναυσμα για έναν ακόμη ένθερμο λόγο της Τζέιν σχετικά με την ταπεινοφροσύνη του και την ελάχιστη σημασία που έδινε στις αρετές του.

Η Ελίζαμπεθ χάρηκε όταν διαπίστωσε ότι ο Μπίνγκλεϊ δεν είχε προδώσει τον φίλο του και δεν είχε μιλήσει για την παρέμβασή του, αφού, παρόλο που η Τζέιν ήταν το πιο γενναιόδωρο και άκακο κορίτσι στον κόσμο, ήξερε ότι, αν μάθαινε κάτι τέτοιο, θα άλλαζε τη στάση της απέναντί του.

«Είμαι το πιο τυχερό πλάσμα στον κόσμο, δεν υπάρχει αμφιβολία!» αναφώνησε η Τζέιν. «Ω! Λίζι, γιατί να είμαι μόνο εγώ η ευνοημένη της οικογένειας, η ευλογημένη! Να μπορούσα να δω κι εσένα ευτυχισμένη! Αχ, να υπήρχε άλλος ένας τέτοιος άνδρας για σένα!»

«Και σαράντα τέτοιους άνδρες να μου έβρισκες, δεν θα γινόμουν τόσο ευτυχισμένη όσο εσύ. Αν δεν αποκτήσω τον δικό σου χαρακτήρα, τη δική σου καλή καρδιά, ποτέ δεν θα γίνω τόσο ευτυχισμένη όσο εσύ. Όχι, όχι, άσε με να τα καταφέρω μόνη μου και –πού ξέρεις;– αν είμαι τυχερή, μπορεί κάποτε να γνωρίσω άλλον έναν κύριο Κόλινς».

Τα γεγονότα στο Λόνγκμπουρν δεν θα μπορούσαν, φυσικά, να μείνουν πολύ καιρό κρυφά. Η κυρία Μπένετ είχε την ευχαρίστηση να τα ψιθυρίσει εμπιστευτικά στην κυρία Φίλιπς και εκείνη, χωρίς να ζητήσει την άδειά της, τα ψιθύρισε σε όλους τους γείτονες στο Μέριτον.

Πολύ γρήγορα, οι Μπένετ ανακηρύχθηκαν η πιο τυχερή οικογένεια του κόσμου, παρόλο που μόλις λίγες βδομάδες πριν, όταν κυκλοφόρησε το νέο ότι η Λίντια είχε κλεφτεί, όλοι συμφωνούσαν ότι η οικογένεια αυτή σημαδεύτηκε από μεγάλη ατυχία.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 56

Ενα πρωί, περίπου μία βδομάδα πριν από τον αρραβώνα της Τζέιν με τον Μπίνγκλεϊ και, ενώ ο τελευταίος καθόταν στο καθιστικό με τα θηλυκά μέλη της οικογένειας, ο ήχος μιας άμαξας τους έκανε να στραφούν όλοι προς το παράθυρο. Κοίταξαν και είδαν μια επιβλητική άμαξα με τέσσερα άλογα να κινείται πάνω στο γρασίδι. Ήταν πολύ νωρίς για επισκέψεις και, επιπλέον, η συνοδεία έδειχνε ότι δεν επρόκειτο για κάποιον γείτονά τους. Τα άλογα ήταν νοικιασμένα, η άμαξα δεν φαινόταν γνωστή ούτε η λιβρέα του υπηρέτη που προχωρούσε μπροστά. Εφόσον, όμως, ήταν σίγουρο ότι κάποιος ερχόταν στο σπίτι τους, ο Μπίνγκλεϊ έπεισε τη δεσποινίδα Μπένετ να βγουν μια βόλτα στον κήπο, για να αποφύγουν τον απρόσκλητο επισκέπτη. Έτσι, το ζευγάρι έφυγε και οι υπόλοιπες κυρίες συνέχισαν να κάνουν υποθέσεις, αν και χωρίς επιτυχία, μέχρι που η πόρτα άνοιξε ορμητικά και εισέβαλε ο επισκέπτης. Ήταν η λαίδη Κάθριν ντε Μπεργκ.

Όλες τους ήταν προετοιμασμένες για κάποια έκπληξη, αλλά η περίπτωση αυτή ξεπέρασε κάθε προσδοκία. Όπως ήταν φυσικό, η κατάπληξη της κυρίας Μπένετ και της Κίτι ήταν μικρότερη από αυτή της Ελίζαμπεθ, καθώς εκείνες δεν γνώριζαν καθόλου την επισκέπτρια.

Μπήκε στο δωμάτιο με ένα ύφος πιο ακατάδεκτο απ' ό,τι συνήθως, απάντησε στον χαιρετισμό της Ελίζαμπεθ με μια ελαφριά κλίση του κεφαλιού και κάθισε χωρίς να πει λέξη. Τη στιγμή που η εξοχότητά της έκανε την είσοδό της στο δωμάτιο, η Ελίζαμπεθ ανέφερε στη μητέρα της το όνομά της, ωστόσο, δεν της ζητήθηκε να κάνει συστάσεις.

Η κυρία Μπένετ, κατάπληκτη, αν και κολακευμένη που δεχόταν στο σπίτι της μια τόσο σπουδαία επισκέπτρια, την καλωσόρισε με μεγάλη ευγένεια. Εκείνη, αφού κάθισε για λίγο αμίλητη, είπε στην Ελίζαμπεθ με παγερό ύφος:

«Ελπίζω να είστε καλά, δεσποινίς Μπένετ. Η κυρία, υποθέτω, είναι η μητέρα σας».

Η Ελίζαμπεθ απάντησε κοφτά πως ήταν η μητέρα της.

«Και αυτή, υποθέτω, μία από τις αδελφές σας».

«Μάλιστα, κυρία», είπε η κυρία Μπένετ, εκστασιασμένη που μιλούσε στη λαίδη Κάθριν. «Η δεύτερη μικρότερη κόρη μου, γιατί η μικρότερη παντρεύτηκε πρόσφατα. Και η μεγαλύτερη είναι στον κήπο και κάνει περίπατο με έναν νεαρό κύριο που σύντομα, πιστεύω, θα γίνει μέλος της οικογένειάς μας».

«Πολύ μικρό το πάροκο σας», παρατήρησε η λαίδη Κάθριν, ύστερα από μια σύντομη παύση.

«Ανύπαρκτο, θα έλεγα, λαίδη μου, σε σχέση με το Ρόουζινγκς. Αλλά σας διαβεβαιώ ότι είναι πολύ μεγαλύτερο από του σερ Γουίλιαμ Λούκας».

«Αυτό το σαλόνι δείχνει ακατάλληλο για τα καλοκαιρινά απογεύματα. Όλα τα παράθυρα είναι δυτικά».

Η κυρία Μπένετ τη διαβεβαίωσε ότι δεν κάθονταν εκεί ποτέ μετά το δείπνο και μετά πρόσθεσε:

«Αν η εξοχότητά σας μου επιτρέπει την ερώτηση, ο κύριος και η κυρία Κόλινς ήταν καλά την τελευταία φορά που τους είδατε;»

«Ναι, πολύ καλά. Τους είδα προχτές το βράδυ».

Η Ελίζαμπεθ, που δεν μπορούσε να σκεφτεί έναν καλό λόγο γι' αυτή την επίσκεψη, περίμενε ότι τώρα που το θέμα θίχτηκε, θα έβγαζε κάποιο γράμμα της Σάροτ για εκείνη. Ωστόσο, δεν εμφανίστηκε κανένα γράμμα, κάτι που την μπέρδεψε ακόμη περισσότερο.

Η κυρία Μπένετ, πολύ ευγενικά, παρακάλεσε την εξοχότητά της να πάρει κάτι, αλλά η λαίδη Κάθριν αρνήθηκε κατηγορηματικά, και με κάποια αγένεια μάλιστα, να φάει οτιδήποτε. Έπειτα σηκώθηκε όρθια και είπε στην Ελίζαμπεθ:

«Δεσποινίς Μπένετ, νομίζω ότι διέκρινα ένα συμπαθητικό μικρό δασάκι σε μία πλευρά του κήπου σας. Πολύ θα ήθελα να το επισκεφθώ, αν μου κάνετε την τιμή να με συνοδεύσετε».

«Πήγαινε, καλή μου», αναφώνησε η μητέρα της, «και δείξε στην εξοχότητά της όλα τα μονοπάτια. Νομίζω ότι θα της άρεσε πολύ να δει το καταφύγιο».

Η Ελίζαμπεθ υπάκουσε και, αφού έτρεξε πρώτα στο δωμάτιό της να πάρει μια ομπρέλα, συνόδευσε την αριστοκράτισσα επισκέπτρια κάτω. Την ώρα που διέσχιζαν το χολ, η λαίδη Κάθριν άνοιξε τις πόρτες της τραπεζαρίας και του σαλονιού, έριξε βιαστικά μια ματιά

και, αφού αποφάνθηκε ότι έβρισκε και τα δύο δωμάτια αρκετά αξιοπρεπή, συνέχισε να περπατά.

Η άμαξά της περίμενε μπροστά στην πόρτα και η Ελίζαμπεθ πρόσεξε ότι μέσα καθόταν η καμαριέρα της. Προχώρησαν αμίλητες στο χαλικόστρωτο δρομάκι που οδηγούσε στο δασάκι. Η Ελίζαμπεθ αποφάσισε να μην κάνει καμία προσπάθεια να ανοίξει συζήτηση με μια γυναίκα που έδειχνε σήμερα πιο αγενής και αντιπαθής απ' ό,τι συνήθως.

Πώς μπόρεσα να σκεφτώ ότι μοιάζει με τον ανιψιό της; σκέφτηκε καθώς κοιτούσε το πρόσωπό της.

«Δεν νομίζω, δεσποινίς Μπένετ, ότι σας είναι δύσκολο να αντιληφθείτε τον λόγο του ταξιδιού μου ως εδώ. Η καρδιά σας και η συνειδησή σας θα πρέπει να σας έχουν πει ποιος είναι».

Η Ελίζαμπεθ την κοίταξε πραγματικά έκπληκτη.

«Ειλικρινά, κυρία, κάνετε λάθος. Μου είναι αδύνατο να κατανοήσω σε τι οφείλω την τιμή της επίσκεψής σας».

«Δεσποινίς Μπένετ», αποκρίθηκε η εξοχότητά της, με οργισμένη φωνή. «σας ενημερώνω ότι δεν είμαι συνηθισμένη να παίζω μαζί μου. Ωστόσο, αν και εσείς προτιμάτε την ανειλικρίνεια, εγώ δεν θα ακολουθήσω. Ως χαρακτήρας φημίζομαι για την ειλικρίνεια και την ευθύτητά μου και δεν πρόκειται να αλλάξω τώρα, ειδικά σε μια τόσο σοβαρή υπόθεση. Πριν από δύο μέρες έμαθα μια πολύ ανησυχητική είδηση. Μου είπαν ότι η αδελφή σας ετοιμάζεται να κάνει έναν εξαιρετικά συμφέροντα γάμο, αλλά και ότι εσείς, η δεσποινίς Ελίζαμπεθ Μπένετ, κατά πάσα πιθανότητα αμέσως μετά, πρόκειται να ενωθείτε με τον ανιψιό μου, τον δικό μου ανιψιό, τον κύριο Ντάρσι. Παρόλο που αμέσως κατάλαβα ότι πρόκειται για σκανδαλώδες φέμα, αν και ποτέ δεν θα τολμούσα να τον προσβάλω θεωρώντας ότι κάτι τέτοιο είναι αλήθεια, αποφάσισα να ξεκινήσω αμέσως να έρθω ως εδώ, για να σας πληροφορήσω για τα συναισθήματά μου».

«Εφόσον πιστεύετε ότι δεν υπάρχει περίπτωση να είναι αλήθεια», είπε η Ελίζαμπεθ, κατακόκκινη από την έκπληξη και την απέχθεια, «απορώ γιατί κάνατε τον κόπο να διανύσετε όλη αυτή την απόσταση. Ποιος είναι ο σκοπός της εξοχότητάς σας, κάνοντας κάτι τέτοιο;»

«Απαιτώ αμέσως και κατηγορηματικά τη διάφευση αυτής της είδησης».

«Το ότι ήρθατε στο Λόνγκμπουρν, για να επισκεφθείτε εμένα και

την οικογένειά μου», είπε η Ελίζαμπεθ ήρεμα, «μάλλον την επιβεβαιώνει. Αν φυσικά δεχτούμε ότι πράγματι κυκλοφορεί μια τέτοια φήμη».

«Αν! Δηλαδή προσποιείστε ότι την αγνοείτε; Η δική σας οικογένεια δεν ήταν που τη διέδωσε με τόση επιμέλεια; Δεν γνωρίζετε ότι η φήμη αυτή κυκλοφορεί παντού;»

«Δεν άκουσα ποτέ κάτι τέτοιο».

«Είστε, λοιπόν, σε θέση να με διαβεβαιώσετε ότι είναι εντελώς αβάσιμη;»

«Εγώ δεν ισχυρίστηκα ποτέ ότι διαθέτω την ίδια ειλικρίνεια με την εξοχότητά σας. Εσείς μπορείτε να ρωτάτε ό,τι θέλετε, εγώ, ωστόσο, μπορώ να επιλέγω σε ποιες ερωτήσεις θα απαντώ».

«Αυτό ξεπερνά κάθε όριο. Δεσποινίς Μπένετ, απαιτώ να μάθω. Σας έκανε ο ανιψιός μου, ο δικός μου ανιψιός, πρόταση γάμου;»

«Η εξοχότητά σας δήλωσε προ ολίγου ότι κάτι τέτοιο θα ήταν αδύνατο».

«Έτσι θα έπρεπε να είναι. Πρέπει εφόσον εκείνος έχει σώας τας φρένας. Μπορεί, όμως, με τα κόλπα και τα θέλγητρά σας, σε μια στιγμή αδυναμίας του, να τον κάνετε να ξεχάσει τι οφείλει στον εαυτό του και στην οικογένειά του. Ίσως τον παρασύρατε».

«Αν πράγματι το είχα κάνει, θα ήμουν ο τελευταίος άνθρωπος που θα το ομολογούσε».

«Δεσποινίς Μπένετ, έχετε επίγνωση με ποια μιλάτε; Εγώ δεν είμαι συνηθισμένη σε τέτοια αυθάδεια. Είμαι η στενότερη συγγενής του στον κόσμο και δικαιούμαι να γνωρίζω όλα τα σοβαρά θέματα που τον αφορούν».

«Ωστόσο, δεν δικαιούστε να γνωρίζετε τα δικά μου. Ούτε και πρόκειται να με κάνετε να σας αποκαλύψω κάτι με τον τρόπο που μου φέρεστε».

«Δεσποινίς Μπένετ, φαίνεται πως δεν έγινα αντιληπτή. Αυτός ο γάμος που έχετε το θράσος να ονειρεύεστε δεν θα γίνει ποτέ. Ποτέ! Ο κύριος Ντάρσι είναι αρραβωνιασμένος με την κόρη μου. Τώρα τι έχετε να πείτε;»

«Μόνο αυτό: εφόσον είναι έτσι, δεν έχετε λόγο να πιστεύετε ότι θα έκανε πρόταση γάμου σε μένα».

Η λαίδη Κάθριν δίστασε προς στιγμή και μετά είπε:

«Ο αρραβώνας τους είναι κάπως ιδιότυπος. Από παιδιά προορίζονταν ο ένας για τον άλλο. Σχεδιάζαμε την ένωση αυτή από τότε που ήταν μωρά. Ήταν μεγάλη επιθυμία της μητέρας του, όπως και της δικής της. Και τώρα

που ήρθε η στιγμή να εκπληρωθεί η επιθυμία δύο αδελφών, θα σταθεί εμπόδιο μια νεαρή ταπεινής καταγωγής, χωρίς καμιά θέση στην κοινωνία και εντελώς ξένη στην οικογένεια! Δεν σέβεστε καθόλου τις επιθυμίες των φίλων του; Τον σιωπηρό αρραβώνα του με τη δεσποινίδα Ντε Μπεργκ; Έχετε χάσει κάθε ευπρέπεια και λεπτότητα; Δεν με ακούσατε ποτέ να λέω ότι από τα πρώτα του βήματα προοριζόταν για την εξαδέλφη του;»

«Ναι, το είχα ακούσει και παλιά αυτό. Αλλά τι σχέση έχει αυτό με εμένα; Αν ο γάμος μου με τον ανιψιό σας δεν εγείρει κάποια άλλη ένσταση, δεν πρόκειται να κάνω πίσω επειδή η μητέρα και η θεία του αποφάσισαν να τον παντρέψουν με τη δεσποινίδα Ντε Μπεργκ. Σχεδιάσατε αυτόν τον γάμο και κάνατε και οι δύο ό,τι καλύτερο μπορούσατε. Η πραγματοποίηση των σχεδίων σας, όμως, εξαρτάται από άλλους. Και αν ο κύριος Ντάρσι δεν δεσμεύεται απέναντι στην εξαδέλφη του ούτε επειδή τον ενδιαφέρει ούτε για λόγους τιμής, γιατί να μην κάνει μια άλλη επιλογή; Και αν η επιλογή αυτή είμαι εγώ, γιατί να μην τον δεχτώ ως σύζυγό μου;»

«Επειδή η τιμή, η αξιοπρέπεια και η φρόνηση ή, μάλλον, το συμφέρον απαγορεύουν κάτι τέτοιο. Μάλιστα, δεσποινίς Μπένετ, καλά ακούσατε. Το συμφέρον. Και μην περιμένετε ότι η οικογένεια και οι φίλοι του θα σας αποδεχτούν, εφόσον θα αντιταχθείτε στις επιθυμίες τους. Θα σας αποδοκιμάσουν, θα σας αγνοήσουν και θα σας περιφρονήσουν όλοι οι άνθρωποι του κύκλου του. Ο γάμος αυτός θα είναι πραγματική ντροπή. Κανείς από μας δεν πρόκειται να αναφέρει ποτέ το όνομά σας».

«Ομολογώ ότι το πλήγμα θα ήταν βαρύ», αποκρίθηκε η Ελίζαμπεθ. «Η σύζυγος του κυρίου Ντάρσι, όμως, θα διαθέτει τόσες άλλες πηγές ευτυχίας, ακριβώς λόγω της θέσης της, που δεν θα έχει λόγο να παραπονιέται».

«Πεισματάρικο, ξεροκέφαλο κορίτσι! Ντρέπομαι για λογαριασμό σας! Αυτή είναι η ευγνωμοσύνη που δείχνετε για την περιποίηση που σας πρόσφερα την περασμένη άνοιξη; Δεν μου οφείλετε τίποτα για όλα αυτά; Ας καθίσουμε. Πρέπει να καταλάβετε, δεσποινίς Μπένετ, ότι ήρθα εδώ αποφασισμένη να πετύχω τον σκοπό μου. Και δεν πρόκειται να με αποτρέψει τίποτα. Δεν έχω συνηθίσει να υποχωρώ στα καπρίτσια κανενός. Ούτε έχω συνηθίσει να αποτυγχάνω».

«Αυτό απλώς θα κάνει την κατάσταση της εξοχότητάς σας αυτή τη στιγμή ακόμη πιο αξιοθρήνητη. Εμένα, όμως, δεν θα με επηρεάσει καθόλου».

«Μη με διακόπτετε! Ακούστε με χωρίς να μιλάτε. Η κόρη μου και ο ανιψιός μου είναι πλασμένοι ο ένας για τον άλλον. Από την πλευρά της μητέρας τους κατάγονται από την ίδια ευγενή οικογένεια. Από την πλευρά του πατέρα τους, από αξιοσέβαστες, ευυπόληπτες και εξαιρετικά παλιές οικογένειες, αν και χωρίς τίτλους ευγενείας. Η

περιουσία και από τις δύο πλευρές είναι τεράστια. Ο γάμος τους είναι επιθυμία όλων των μελών και των δύο οικογενειών. Και νομίζετε εσείς ότι θα καταφέρουν να τους χωρίσουν οι φιλοδοξίες μιας αναρριχώμενης νεαρής χωρίς οικογένεια, χωρίς κοινωνικό κύκλο και χωρίς περιουσία; Πιστεύετε ότι θα επιτρέψουμε κάτι τέτοιο; Αυτό δεν θα γίνει ποτέ! Αν καταλαβαίνατε ποιο είναι το συμφέρον σας, δεν θα έπρεπε να επιθυμείτε να εγκαταλείψετε την κοινωνική τάξη από την οποία προέρχεστε».

«Δεν θεωρώ ότι εγκαταλείπω την κοινωνική τάξη από την οποία προέρχομαι, αν δεχτώ να παντρευτώ τον ανιψιό σας. Ο ανιψιός σας είναι τζέντλεμαν και εγώ κόρη ενός τζέντλεμαν. Στο θέμα αυτό είμαστε ίσοι».

«Συμφωνώ. Είστε η κόρη ενός τζέντλεμαν. Ποια είναι η μητέρα σας, όμως; Ποιοι είναι οι θείοι και οι θείες σας; Μη νομίζετε ότι αγνωώ τη θέση τους στην κοινωνία».

«Όποιοι κι αν είναι οι συγγενείς μου», απάντησε η Ελίζαμπεθ, «αν ο ανιψιός σας δεν έχει αντίρρηση, εσάς δεν σας πέφτει λόγος».

«Πείτε μου, μια και καλή, είστε αρραβωνιασμένη μαζί του;»

Η Ελίζαμπεθ δεν είχε την πρόθεση να απαντήσει σε μια τέτοια ερώτηση επειδή το επιθυμούσε η λαίδη Κάθριν, ωστόσο, αφού σκέφτηκε για μια στιγμή, δεν μπόρεσε να μην πει.

«Όχι, δεν είμαι».

Η λαίδη Κάθριν έδειξε ικανοποιημένη.

«Και μου υπόσχεστε ότι δεν θα κάνετε ποτέ έναν τέτοιο αρραβώνα;»

«Δεν μπορώ να υποσχεθώ κάτι τέτοιο».

«Δεσποινίς Μπένετ, με έχετε αφήσει άναυδη, κατάπληκτη. Περίμενα να μιλήσω με μια σοβαρή κοπέλα. Αν πιστεύετε ότι θα κάνω πίσω, αυταπατάστε. Δεν πρόκειται να το κουνήσω από εδώ, αν δεν πάρω τη διαβεβαίωση που ζητώ».

«Κι εγώ δεν πρόκειται να σας τη δώσω ποτέ. Με τους εκφοβισμούς αυτούς δεν πρόκειται να με πείσετε να υποσχεθώ κάτι τόσο παράλογο. Η εξοχότητά σας επιθυμεί να παντρευτεί ο κύριος Ντάρσι την κόρη σας. Πιστεύετε ότι, αν εγώ σας έδινα την υπόσχεση που απαιτείτε, αυτό θα έκανε πιθανότερο τον δικό τους γάμο; Και αν υποθέσουμε ότι με αγαπά, πιστεύετε ότι η δική μου άρνηση να δεχτώ την πρότασή του, θα τον έκανε να στραφεί και να κάνει την

ίδια πρόταση στην ξαδέλφη του; Επιτρέψτε μου να σας πω, λαίδη Κάθριν, ότι η επιχειρηματολογία με την οποία υποστηρίζετε αυτό το ασυνήθιστο αίτημα είναι τόσο επιπόλαια όσο ατυχές είναι και το ίδιο το αίτημα. Έχετε παρεξηγήσει εντελώς τον χαρακτήρα μου, αν πιστεύετε ότι θα με πείσετε χρησιμοποιώντας τέτοια μέσα. Κατά πόσο θα συμφωνήσει ο ανιψιός σας γι' αυτή την παρέμβασή σας στις δικές μου υποθέσεις, το αγνωώ. Είναι, όμως, σίγουρο ότι δεν έχετε κανένα δικαίωμα να εμπλέκεστε στη ζωή μου. Θα σας παρακαλέσω, λοιπόν, να μη με ξαναενοχλήσετε για το θέμα αυτό».

«Μη βιάζεστε τόσο, αν έχετε την καλοσύνη. Εγώ δεν τελείωσα ακόμα. Στις αντιρρήσεις που ήδη σας εξέθεσα, έχω να προσθέσω ακόμη μία. Μη νομίζετε ότι αγνωώ την υπόθεση της άθλιας απαγωγής της μικρότερης αδελφής σας. Ξέρω τα πάντα. Ξέρω ότι ο γάμος με τον νεαρό ήταν ένα κουκούλωμα, που έγινε με έξοδα του πατέρα και του θείου σας. Πιστεύετε ότι θα δεχτώ να γίνει ένα τέτοιο κορίτσι κουνιάδα του ανιψιού μου; Να γίνει ο σύζυγός της, ο γιος του επιστάτη του μακαρίτη του πατέρα του, σύγαμπρός του; Θεέ και Κύριε! Μα καταλαβαίνετε τι λέτε; Αν το κάνει, θα προσβάλει τις μνήμες των νεκρών του Πέμπερλι».

«Νομίζω πως δεν έχετε κάτι άλλο να προσθέσετε. Με προσβάλλετε κατάφωρα. Πρέπει να σας παρακαλέσω να επιστρέψουμε στο σπίτι».

Και καθώς τα έλεγε αυτά, σηκώθηκε. Η λαίδη Κάθριν σηκώθηκε κι αυτή και πήραν τον δρόμο του γυρισμού. Η εξοχότητά της ήταν έξω φρενών.

«Δεν σας ενδιαφέρουν, λοιπόν, καθόλου η τιμή και η υπόληψη του ανιψιού μου! Αναίσθητη κοπέλα, εγωίστρια! Δεν καταλαβαίνετε ότι ένας γάμος μαζί σας θα τον εξευτελίσει σε όλο τον κόσμο;»

«Λαίδη Κάθριν, δεν έχω να πω τίποτε άλλο. Πληροφορηθήκατε ήδη τι ακριβώς αισθάνομαι».

«Είστε, λοιπόν, αποφασισμένη να τον παντρευτείτε;»

«Δεν είπα κάτι τέτοιο. Απλώς είπα ότι σκοπεύω να ενεργήσω με τον τρόπο που, κατά τη δική μου γνώμη, θα εξασφαλίσει την ευτυχία μου και δεν θα λάβω υπόψη μου ούτε εσάς ούτε οποιοδήποτε άλλο άτομο αντιδράσει, ενώ δεν το συνδέει τίποτε απολύτως μαζί μου».

«Καλώς. Επομένως, αρνείστε να μου κάνετε αυτή τη χάρη. Αρνείστε να υπακούσετε και να συμμορφωθείτε με όσα απαιτεί το

αίσθημα του καθήκοντος, της τιμής και της ευγνωμοσύνης. Είστε αποφασισμένη να τον καταστρέψετε, να τον κάνετε ρεζίλι στους φίλους του, περίγελο σε όλο τον κόσμο».

«Ούτε το καθήκον ούτε η τιμή ούτε η ευγνωμοσύνη», απάντησε η Ελίζαμπεθ, «μπορεί να με επηρεάσει στο ζήτημα αυτό. Καμία από αυτές τις αρχές δεν θα παραβιαστεί, αν εγώ παντρευτώ τον κύριο Ντάρσι. Όσον αφορά την οργή των συγγενών του ή την κατακραυγή του κόσμου, ακόμη και αν ενθουσιάζονταν για τον γάμο του, δεν θα με απασχολούσε καθόλου, και ο κόσμος γενικά νομίζω ότι έχει τη σύνεση να μη συμμετάσχει στην περιφρόνηση».

«Ωστε αυτή είναι η άποψή σας για το θέμα! Αυτή είναι η οριστική σας απόφαση! Ελπίζω, δεσποινίς Μπένετ, να καταλαβαίνετε ότι οι φιλοδοξίες σας δεν θα ικανοποιηθούν ποτέ. Ήρθα με σκοπό να σας υποβάλω σε μια δοκιμασία. Ήλπιζα να συναντήσω μια κοπέλα λογική. Να είστε βέβαιη ότι εγώ θα πετύχω τον σκοπό μου».

Η λαίδη Κάθριν συνέχισε να μιλά έτσι, ώσπου έφτασαν στην πόρτα της άμαξας. Τότε γυρνώντας απότομα προς το μέρος της Ελίζαμπεθ, πρόσθεσε:

«Δεν σας χαιρετώ, δεσποινίς Μπένετ, ούτε στέλνω τις ευχές μου στη μητέρα σας. Δεν σας αξίζει τέτοια φιλοφρόνηση. Είμαι πολύ δυσαρεστημένη».

Η Ελίζαμπεθ δεν απάντησε, δεν έκανε τίποτα για να πείσει την εξοχότητά της να περάσει στο σπίτι και μπήκε μέσα χωρίς να πει λέξη. Τη στιγμή που ανέβαινε τις σκάλες, άκουσε την άμαξα να απομακρύνεται. Η μητέρα της έτρεξε να τη συναντήσει τη στιγμή που βρισκόταν στην πόρτα του δωματίου της και άρχισε να τη ρωτά γιατί η λαίδη Κάθριν δεν πέρασε μέσα για να ξεκουραστεί.

«Δεν ήθελε», απάντησε η κόρη της, «βιαζόταν να φύγει».

«Δείχνει μια θαυμάσια κυρία! Και μια επίσκεψή της στο σπίτι μας ήταν υπερβολικά ευγενική χειρονομία! Υποθέτω ότι θα ήρθε μόνο και μόνο για να μας πει ότι οι Κόλινς είναι καλά. Φαίνεται ότι κάπου θα πήγαινε και, περνώντας από το Μέριτον, σκέφτηκε να επισκεφθεί και σένα. Υποθέτω ότι δεν είχε κάτι το ιδιαίτερο να σου πει, Λίζι;»

Η Ελίζαμπεθ αναγκάστηκε να πει ψέματα, καθώς γνώριζε ότι δεν της επιτρεπόταν να αποκαλύψει το πραγματικό περιεχόμενο της συζήτησής τους.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 57

Η αναστάτωση που προκάλεσε αυτή η τρομερή επίσκεψη στην Ελίζαμπεθ δεν μπορούσε να ξεπεραστεί εύκολα και χρειάστηκε να περάσουν αρκετές ώρες, για να καταφέρει τελικά να μην τη σκέφτεται διαρκώς. Η λαίδη Κάθριν φαίνεται πως είχε μπει στον κόπο να κάνει αυτό το μεγάλο ταξίδι από το Ρόουζινγκς στο Λόνγκμπουρν με μοναδικό σκοπό να διαλύσει τον υποτιθέμενο αρραβώνα της με τον κύριο Ντάρσι. Όφειλε να ομολογήσει ότι ήταν ένα εξαιρετικό σχέδιο! Το μόνο που δεν μπορούσε να φανταστεί ήταν η πηγή της πληροφορίας ότι επρόκειτο να γίνει ο συγκεκριμένος αρραβώνας. Κάποια στιγμή, ωστόσο, σκέφτηκε ότι εκείνος ήταν ο καλύτερος φίλος του Μπίνγκλεϊ και εκείνη αδελφή της Τζέιν, γεγονός που από μόνο του αρκούσε για να εμπνεύσει μια τέτοια ιδέα, σε μια χρονική περίοδο που η αναμονή ενός επικείμενου γάμου τούς έκανε όλους να αδημονούν και για έναν δεύτερο. Είχε σκεφτεί και η ίδια το γεγονός ότι ο γάμος της αδελφής της θα μπορούσε να τους φέρει πιο κοντά. Επομένως, οι γείτονές της στο Λούκας Λοτς (καθώς συμπέρανε ότι μέσω αυτών θα έφτασε η συγκεκριμένη είδηση στη λαίδη Κάθριν) είχαν απλώς θεωρήσει έναν τέτοιο αρραβώνα δεδομένο, κάτι εξαιρετικά πιθανό, που θα συνέβαινε σύντομα, ενώ απλώς ήλπιζε ότι μπορεί να συνέβαινε κάποτε στο μέλλον.

Όσο, όμως, σκεφτόταν τα λόγια της λαίδης Κάθριν, της ήταν αδύνατο να μη νιώσει κάποια ανησυχία για το τι θα μπορούσε να συμβεί εφόσον εκείνη επέμενε και ήταν αποφασισμένη να το τραβήξει ως το τέλος. Από όλα όσα της είπε γι' αυτή την απόφασή της, δηλαδή να εμποδίσει με κάθε τρόπο τον γάμο τους, η Ελίζαμπεθ κατάλαβε ότι μάλλον σχεδίαζε να μιλήσει στον ανιψιό της. Πώς θα αντιδρούσε άραγε εκείνος, αν του εξέθετε με τον ανάλογο τρόπο τα φοβερά μειονεκτήματα ενός γάμου μαζί της; Δεν τολμούσε ούτε να το φανταστεί. Δεν γνώριζε ούτε πόσο αγαπούσε τη θεία του ούτε πόσο υπολόγιζε τη γνώμη της, αν και το φυσιολογικό ήταν να υποθέτει ότι

ο σεβασμός του για την εξοχότητά της θα ήταν σίγουρα πολύ μεγαλύτερος από αυτόν που θα μπορούσε να αισθάνεται η ίδια. Και ήταν σίγουρο ότι, αν η εξοχότητά της άρχιζε να του απαριθμεί τα δεινά ενός γάμου με κάποια που οι στενοί συγγενείς ήταν τόσο κατώτεροι από τους δικούς του, σίγουρα θα άγγιζε το ευαίσθητο σημείο του. Με την αντίληψη που είχε ο Ντάρσι περί αξιοπρέπειας, υπήρχε πιθανότητα τα επιχειρήματα που η Ελίζαμπεθ θεωρούσε ανίσχυρα και γελοία να είχαν λογική και στέρεη βάση για εκείνον.

Και αν μέχρι τότε αμφιταλαντευόταν σχετικά με το ποια απόφαση να πάρει, κάτι που πολλές φορές είχε φανεί ότι συνέβαινε, οι συμβουλές και οι παρακλήσεις ενός τόσο στενού συγγενή μπορεί να απομάκρυναν κάθε αμφιβολία και να τον έπειθαν να πάρει αμέσως την απόφασή του. Να αρκεστεί σε λιγότερη ευτυχία για να διατηρήσει ακηλίδωτη την υπόληψή του. Στην περίπτωση αυτή, δεν θα επέστρεφε. Αν η λαίδη Κάθριν πήγαινε να τον βρει, περνώντας από το Λονδίνο, η υπόσχεση που είχε δώσει στον Μπίνγκλει ότι θα επέστρεφε στο Νέδερφλιντ θα έπρεπε να ξεχαστεί.

Επομένως, πρόσθεσε η Ελίζαμπεθ, *αν τις επόμενες μέρες φτάσει στον φίλο του κάποιο μήνυμα με μια δικαιολογία που θα λέει ότι αδυνατεί να τηρήσει την υπόσχεσή του, εγώ θα ξέρω τι συμβαίνει. Θα παραιτηθώ από κάθε προσδοκία, θα εγκαταλείψω κάθε ελπίδα μου για τη σταθερότητα των συναισθημάτων του. Αν εκείνος αρκεστεί να λυπάται που με έχασε, ενώ θα μπορούσε να έχει κερδίσει την καρδιά μου και να έχει γίνει σύζυγός μου, τότε κι εγώ θα φροντίσω να τον ξεχάσω όσο πιο σύντομα γίνεται.*

Η έκπληξη της υπόλοιπης οικογένειας, όταν έμαθαν ποια ήταν η επισκέπτρια, ήταν προφανώς τεράστια. Ευτυχώς, όμως, αρκέστηκαν στην ίδια εικασία που είχε ικανοποιήσει και την περιέργεια της κύριας Μπένετ. Έτσι, η Ελίζαμπεθ γλίτωσε τις παραπάνω ερωτήσεις.

Το επόμενο πρωί, ενώ κατέβαινε τις σκάλες, έπεσε πάνω στον πατέρα της που έβγαινε από τη βιβλιοθήκη κρατώντας στα χέρια του ένα γράμμα.

«Λίτσι», της είπε, «ερχόμουν να σε βρω. Έλα λίγο στο δωμάτιό μου».

Τον ακολούθησε. Η υποψία ότι αυτό που είχε να της πει είχε σχέση με το γράμμα που κρατούσε φούντωσε την περιέργειά της. Ξαφνικά της πέρασε από το μυαλό ότι το γράμμα μπορεί να προερχόταν

από τη λαίδη Κάθριν και άρχισε να τρέμει στη σκέψη ότι θα έπρεπε να δώσει ένα σωρό εξηγήσεις.

Πήγαν μαζί μπροστά στο τζάκι και κάθισαν και οι δύο εκεί. Τότε, εκείνος της είπε:

«Σήμερα το πρωί έλαβα ένα γράμμα που μου προκάλεσε μεγάλη έκπληξη. Εφόσον αφορά εσένα, θα πρέπει να μάθεις το περιεχόμενό του. Δεν γνώριζα ότι έχω δύο κόρες που ετοιμάζονται να παντρευτούν. Επίτρεψέ μου να σε συγχαρώ γι' αυτή την τόσο σημαντική κατάκτηση».

Η ιδέα που γεννήθηκε εκείνη τη στιγμή στο μυαλό της, ότι το γράμμα ήταν του ανιψιού και όχι της θείας, έκανε τα μάγουλά της να γίνουν κατακόκκινα. Και, ενώ προσπαθούσε να αποφασίσει αν θα έπρεπε να χαρεί που επιτέλους εκείνος έλαβε την απόφαση να ανοίξει τα χαρτιά του ή να προσβληθεί επειδή το γράμμα του αυτό δεν απευθυνόταν σε εκείνη, ο πατέρας της συνέχισε:

«Κοιτώντας σε, καταλαβαίνω ότι είσαι ενήμερη. Οι νεαρές κυρίες διαθέτουν μεγάλη διορατικότητα σε τέτοια θέματα. Βάζω, όμως, στοίχημα ότι ακόμη και η δική σου μεγάλη οξύνοια δεν θα σε βοηθήσει να ανακαλύψεις το όνομα του θαυμαστή σου. Το γράμμα αυτό είναι από τον κύριο Κόλινς».

«Από τον κύριο Κόλινς! Και τι έχει να πει αυτός για το συγκεκριμένο θέμα;»

«Κάτι που συνδέεται στενά με την υπόθεση που μας απασχολεί, φυσικά. Αρχίζει με τα απαραίτητα συγχαρητήρια για τον επικείμενο γάμο της μεγάλης μου κόρης, για τον οποίο φαίνεται ότι τον ενημέρωσαν κάποιοι καλόκαρδοι αλλά κουτσομπόληδες φίλοι μας, μέλη της οικογένειας Λούκας. Δεν θέλω, όμως, να επιτείνω την ανυπομονησία σου με το να σου διαβάσω τι γράφει για το θέμα αυτό. Αυτά που αφορούν εσένα είναι τα εξής:

Αφού, λοιπόν, σας έδωσα τα ειλικρινή συγχαρητήρια της κυρίας Κόλινς και τα δικά μου για το ευτυχές γεγονός, επιτρέψτε μου να προσθέσω και κάτι σχετικό με ένα άλλο γεγονός, για το οποίο ενημερωθήκαμε από την ίδια πηγή. Από την είδηση αυτή προκύπτει ότι η κόρη σας Ελίζαμπεθ δεν θα φέρει για πολύ καιρό ακόμη το όνομα Μπένετ, από τη στιγμή που θα παραιτηθεί από αυτό και η μεγαλύτερη αδελφή της. Ο άνδρας που επέλεξε να του χαρίσει την

καρδιά της είναι δικαίως ένας εξαιρετικά αξιοσέβαστος άνδρας, εφόσον ανήκει στον κύκλο των πιο διακεκριμένων προσωπικοτήτων αυτής της χώρας.

»Για πες μου, Λίτσι, μπορείς να μαντέψεις ποιον εννοεί;

Ο νεαρός αυτός κύριος είναι προικισμένος, κατά έναν ιδιαίτερο τρόπο, με όλα όσα επιθυμεί διακαώς η καρδιά ενός θνητού – τεράστια περιουσία, ευγενική καταγωγή και μεγάλη επιρροή στους κόλπους της Εκκλησίας μας. Παρ' όλα αυτά, αν και αντιλαμβάνομαι το μέγεθος του πειρασμού, επιτρέψτε μου να επιστήσω στην εξαδέλφη μου Ελίζαμπεθ και σε σας τον ίδιο την προσοχή για τα δεινά που θα προκαλούσε η πιθανή αποδοχή της πρότασης του συγκεκριμένου τζέντλεμαν, την οποία είναι φυσικό να προτιθήσετε να εκμεταλλευτείτε χωρίς καθυστερήσεις.

»Πάει το μυαλό σου, Λίτσι, στο ποιος μπορεί να είναι αυτός ο κύριος; Πάντως, όπου να 'ναι, δεν μπορεί, θα αποκαλυφθεί.

Ο λόγος που σας εφιστώ την προσοχή είναι ο εξής: έχουμε κάθε λόγο να πιστεύουμε ότι η θεία του, λαίδη Κάθριν ντε Μπεργκ, είναι τελείως αρνητική με αυτόν τον γάμο.

»Να, λοιπόν, ποιος είναι ο άνθρωπός μας! Λίτσι, νομίζω ότι τώρα σε αιφνιδίασα. Πώς θα μπορούσε ποτέ ο κύριος Κόλινς ή οι Λούκας να επιλέξουν κάποιον που απλώς το όνομά του θα διέψευδε από μόνο του τους ισχυρισμούς τους; Ο κύριος Ντάρσι, που δεν ρίχνει τα μάτια του σε γυναίκα παρά μόνο για να την επικρίνει, και που εσένα ειδικά ίσως να μη σου έχει ρίξει ούτε ματιά ποτέ σε όλη του τη ζωή! Είναι απίστευτο!»

Η Ελίζαμπεθ προσπάθησε να δείξει κι αυτή εύθυμη όπως ο πατέρας της, αλλά το μόνο που κατάφερε ήταν να απαντήσει με ένα βεβιασμένο δειλό χαμόγελο. Ποτέ πριν δεν την είχε δυσαρεστήσει τόσο το χιούμορ του πατέρα της.

«Δεν το βρίσκεις διασκεδαστικό;»

«Ω! ναι. Παρακαλώ, συνεχίστε να διαβάζετε».

«Όταν ανέφερα χθες το βράδυ το ενδεχόμενο του γάμου τους στην εξοχήτά της, εκείνη, πάντα με την καταδεκτικότητα που τη χαρακτηρίζει, μου εξέθεσε πώς αισθανόταν για το θέμα. Τότε αντιλήφθηκα ότι, λόγω κάποιων αρνητικών εντυπώσεων σχετικά με την οικογένεια της εξαδέλφης μου, δεν επρόκειτο να δώσει ποτέ τη συγκατάθεσή της σε έναν γάμο που θεωρεί εξευτελιστικό. Θεώρησα χρέος μου να ενημερώσω την εξαδέλφη μου το συντομότερο δυνατό, ώστε αυτή και ο ευγενής αγαπημένος της να γνωρίζουν τι πρόκειται να αντιμετωπίσουν και να μη βιαστούν να συνάψουν τον γάμο πριν εξασφαλίσουν την έγκριση του συγχεκριμένου συγγενή.

»Και ο κύριος Κόλινς προσθέτει:

Χαίρομαι ιδιαίτερα που το λυπηρό γεγονός της εξαδέλφης μου Λίντια αποσιωπήθηκε τόσο αποτελεσματικά. Το μόνο που με ανησυχεί είναι ότι η συμβίωση του ζεύγους, πριν λάβει χώρα ο γάμος τους, έγινε ευρέως γνωστή. Ωστόσο, δεν πρέπει να αμελήσω τα καθήκοντά μου ως ιερέα και θα εκφράσω ανοιχτά την έκπληξη που ένιωσα όταν πληροφορήθηκα ότι δεχτήκατε το νεαρό ζεύγος στο σπίτι σας μετά τον γάμο τους. Επιβραβεύσατε μια επαίσχυντη πράξη. Αν ήμουν εγώ εφημέριος στο Λόνγκμπουρν, θα είχα προβάλει σθεναρή αντίσταση. Ως χριστιανός, είχατε καθήκον να τους συγχωρήσετε, σε καμιά περίπτωση, ωστόσο, να δεχτείτε να

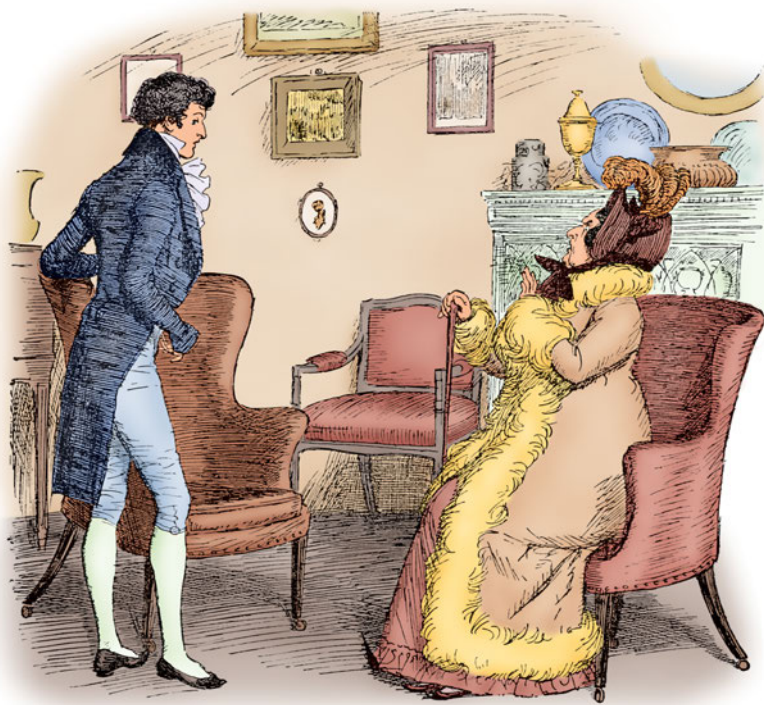
τους συναντήσετε ή να επιτρέψετε να αναφέρονται τα ονόματά τους ενώπιόν σας.

»Με αυτόν τον τρόπο αντιλαμβάνεται, λοιπόν, ο κύριος Κόλινς τη χριστιανική άφραση αμαρτιών. Η υπόλοιπη επιστολή αναφέρεται στην κατάσταση της αγαπητής του Σάρλοτ, που αναμένει τον απόγονο. Μα, Λίζι, τι συμβαίνει; Δεν δείχνεις να το διασκεδάσεις. Ελπίζω ότι δεν θα πέσεις τόσο χαμηλά, ώστε να προσποιηθείς τη θιγμένη από μια ανόητη φήμη; Τι νόημα θα είχε η ζωή μας, αν δεν διασκεδάζαμε με τους γείτονες και δεν γελάγαμε μαζί τους κι εμείς με τη σειρά μας;»

«Ω!» αναφώνησε η Ελίζαμπεθ, «διασκέδασα με την καρδιά μου. Είναι, όμως, τόσο παράξενο!»

«Πράγματι, αλλά αυτό είναι που μας διασκεδάζει. Αν είχαν επιλέξει κάποιον άλλον άνδρα, δεν θα είχε γούστο. Αλλά η παντελής αδιαφορία εκείνου, σε συνδυασμό με τη δική σου καταφανή αντιπάθεια, καθιστά το κουτσομπολιό αυτό φαιδρό και πολύ διασκεδαστικό. Όσο κι αν απεχθάνομαι το γράψιμο, την αλληλογραφία μου με τον κύριο Κόλινς δεν θα τη σταματούσα για κανέναν λόγο. Και για να το θέσω διαφορετικά, κάθε φορά που διαβάζω μια επιστολή του, πείθομαι ότι τον προτιμώ περισσότερο κι από τον Γουίκαμ, παρόλο που εκτιμώ δεόντως την αυθάδεια και την υποκρισία του γαμπρού μου. Και δεν μου λες, Λίζι, τι ακριβώς είπε η λαίδη Κάθριν για τη συγκεκριμένη φήμη; Για να σου δηλώσει τη διαφωνία της ήρθε ως εδώ;»

Στην ερώτηση αυτή του πατέρα, η κόρη αρκέστηκε να απαντήσει με ένα χαμόγελο όλο υπονοούμενα. Και από τη στιγμή που η ερώτηση έγινε ανυποψίαστα, δεν την ενόχλησε που διατυπώθηκε για δεύτερη φορά. Πάντως, ήταν η πρώτη φορά που δυσκολευόταν τόσο να κρύψει τα συναισθήματά της. Αναγκάζοταν να γελά, ενώ αυτό που επιθυμούσε τώρα ήταν να κλάψει. Ο πατέρας της την είχε πληγώσει βαθιά με τα σχόλιά του σχετικά με την αδιαφορία του κυρίου Ντάρσι και το μόνο που της απέμενε ήταν να απορεί με αυτή την έλλειψη οξυδέρκειας ή να φοβάται μήπως ο πατέρας της πιθανόν να έδειχνε ότι καταλάβαινε ελάχιστα, όμως αντίθετα φανταζόταν πάρα πολλά.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 58

Αντί να λάβει κάποια απολογητική επιστολή από τον φίλο του, όπως περίμενε η Ελίζαμπεθ, ο κύριος Μπίνγκλεϊ έφερε μαζί του τον κύριο Ντάρσι στο Λόνγκμπουρν, πριν περάσουν πολλές μέρες από την ατυχή επίσκεψη της λαίδης Κάθριν. Οι δύο κύριοι έφτασαν νωρίς το πρωί, και, ενώ η κυρία Μπένετ ετοιμαζόταν να του πει ότι γνώρισαν τη θεία του, κάτι που θα έκανε την κόρη της να αρχίσει να τρέμει εκείνη τη στιγμή, ο Μπίνγκλεϊ, που ήθελε να μείνει μόνος με την Τζέιν, πρότεινε να πάνε όλοι μαζί έναν περίπατο. Η πρότασή του έγινε αμέσως δεκτή. Η κυρία Μπένετ δεν συνήθιζε να περπατά, η Μέρι ήταν απασχολημένη, όμως οι υπόλοιποι πέντε έφυγαν όλοι μαζί. Πολύ σύντομα, ο Μπίνγκλεϊ και η Τζέιν άφησαν τους άλλους να προπορεύονται. Οι δυο τους περπατούσαν πιο πίσω, ενώ η Ελίζαμπεθ, η Κίτι και ο Ντάρσι αναγκάστηκαν να περάσουν καλά μεταξύ τους. Κανείς τους δεν είχε να πει πολλά. Η Κίτι τον φοβόταν πολύ

για να μιλήσει, η Ελίζαμπεθ πάλευε απεγνωσμένα να πάρει μια απόφαση και ενδεχομένως στην ίδια κατάσταση να βρισκόταν κι εκείνος.

Προχωρούσαν προς το σπίτι των Λούκας, επειδή η Κίτι ήθελε να επισκεφθεί τη Μαρία. Και καθώς η Ελίζαμπεθ θεώρησε ότι η επίσκεψη αυτή δεν θα ενδιέφερε τους άλλους, μόλις η Κίτι τούς άφησε, συνέχισε να περπατά μόνη μαζί του. Τώρα ήταν η ώρα να κάνει αυτό που είχε αποφασίσει και, όσο διατηρούσε ακόμα το κουράγιο της, έσπευσε να πει:

«Κύριε Ντάρσι, είμαι ένα πολύ εγωιστικό πλάσμα και, για να νιώσω εγώ καλύτερα, δεν με νοιάζει αν θα σας πληγώσω. Νομίζω ότι ήρθε πια η ώρα να σας ευχαριστήσω για την απίστευτη καλοσύνη που δείξατε στην καημένη την αδελφή μου. Από τη στιγμή που το πληροφορήθηκα, δεν βλέπω την ώρα να σας δω για να σας εξομολογηθώ την απέραντη ευγνωμοσύνη που νιώθω. Και, αν όλα όσα κάνατε τα γνώριζε και η υπόλοιπη οικογένειά μου, τώρα δεν θα σας ευχαριστούσα μόνο εγώ».

«Λυπάμαι, λυπάμαι πολύ», απάντησε ο Ντάρσι, δείχνοντας κάπως έκπληκτος και συγκινημένος, «που μάθατε κάτι το οποίο, από λάθος οπτική, μπορεί να σας έκανε να ανησυχήσετε. Δεν είχα φανταστεί ότι η κυρία Γκάρντινερ είναι τόσο αναξιόπιστος άνθρωπος».

«Δεν υπάρχει λόγος να κατηγορείτε τη θεία μου. Ο ρόλος σας στην υπόθεση αποκαλύφθηκε εξαιτίας της επιπόλαιης συμπεριφοράς της Λίντια και φυσικά δεν μπορούσα να ησυχάσω, αν δεν μάθαινα όλες τις λεπτομέρειες. Επιτρέψτε να επαναλάβω ξανά και ξανά τις ευχαριστίες μου και εκ μέρους της οικογένειάς μου, για τη γενναιοδωρία σας και για τη συμπόνια που δείξατε και η οποία σας έκανε να υποστείτε αυτή την τρομερή ταλαιπωρία και τόσες ταπεινώσεις, ώσπου να καταφέρετε να τους ανακαλύψετε».

«Αν θέλετε να με ευχαριστήσετε», αποκρίθηκε εκείνος, «κάντε το μόνο για δικό σας λογαριασμό. Δεν μπορώ να αρνηθώ ότι η βαθιά επιθυμία μου να σας δω ευτυχισμένη πρόσθεσε ένα ακόμη κίνητρο στην ενέργειά μου αυτή. Αλλά η οικογένειά σας δεν μου χρωστά τίποτα. Παρά τον σεβασμό που τρέφω γι' αυτούς, η αλήθεια είναι ότι στη σκέψη μου υπήρχατε μόνο εσείς».

Η Ελίζαμπεθ ένωσε τόση αμηχανία, που δεν κατάφερε να αρθρώσει λέξη. Ύστερα από μια σύντομη παύση, ο νεαρός τζέντλεμαν είπε:

«Είστε πολύ μεγαλόψυχος άνθρωπος για να μπορέσετε να παί-

Ξεστε μαζί μου. Αν τα αισθήματά σας είναι ίδια με αυτά που μου γνωστοποιήσατε τον περασμένο Απρίλιο, τότε, σας παρακαλώ, πείτε το χωρίς δισταγμό. Τα δικά μου συναισθήματα και οι δικές μου επιθυμίες παραμένουν αμετάβλητα. Παρ' όλα αυτά, μία σας λέξη αρκεί για να σιωπήσω για πάντα όσον αφορά το θέμα αυτό».

Η Ελίζαμπεθ, που καταλάβαινε σε πόσο δύσκολη θέση βρισκόταν, καθώς και την αγωνία του, πίεσε τον εαυτό της να μιλήσει. Αμέσως, λοιπόν, αλλά όχι με την ευφράδεια που τη χαρακτήριζε συνήθως, του έδωσε να καταλάβει ότι τα δικά της συναισθήματα είχαν αλλάξει πάρα πολύ από την περίοδο που εννοούσε αυτός, τόσο ώστε να ακούει την τωρινή του εξομολόγηση με μεγάλη χαρά και ευγνωμοσύνη. Η ευτυχία που τον έκανε να αισθανθεί η εξομολόγησή της αυτή ήταν τόσο μεγάλη, που μάλλον δεν την είχε ξανανιώσει στο παρελθόν. Άρχισε να της μιλά για όσα ένιωθε γι' αυτή με τον τρόπο που συνήθως μιλά μια τέτοια στιγμή ένας πολύ ερωτευμένος άνδρας. Και αν η Ελίζαμπεθ είχε τη δύναμη να τον κοιτάξει στα μάτια, θα μπορούσε να δει πόσο τον ομόρφαινε η έκφραση απόλυτης χαράς που είχε απλωθεί σε όλο το πρόσωπό του. Αν και δεν μπορούσε να τον κοιτάξει, μπορούσε ωστόσο να τον ακούει, όση ώρα της μιλούσε για συναισθήματα που έκαναν την αγάπη του κάθε στιγμή που περνούσε και πιο πολύτιμη, καθώς με κάθε του λέξη τής έδειχνε πόσο σημαντική ήταν γι' αυτόν.

Περπατούσαν χωρίς να ξέρουν πού πηγαίνουν. Ήταν τόσα αυτά που γέμιζαν τις σκέψεις τους, αυτά που ένιωθαν και εκμυστηρεύονταν ο έναν στον άλλον, που δεν πρόσεχαν τίποτε άλλο. Η Ελίζαμπεθ έμαθε ότι το τωρινό άψογο κλίμα συνεννόησής τους το χρωστούσαν στη θεία του, που πράγματι τον είχε επισκεφθεί στο Λονδίνο, στον δρόμο της επιστροφής της προς το Ρόουζινγκς, και του είχε μιλήσει για το ταξίδι της στο Λόνγκμπουρν, για τα κίνητρά της και για τη συζήτηση που είχε με την Ελίζαμπεθ, τονίζοντας με έμφαση κάθε φράση της κοπέλας, που, κατά τη γνώμη της εξοχότητάς της, μαρτυρούσε τον στρυφνό χαρακτήρα και το πείσμα της, πιστεύοντας ότι με αυτή την αφήγηση θα μπορούσε να αποσπάσει από τον ανιψιό της την υπόσχεση που είχε αρνηθεί να της δώσει εκείνη. Όμως, δυστυχώς για την εξοχότητά της, το αποτέλεσμα ήταν το ακριβώς αντίθετο από το επιθυμητό.

«Με έκανε να ελπίζω», είπε ο Ντάρσι, «ό,τι δεν επέτρεπα στον

εαυτό μου να ελπίζει μέχρι τότε. Ήξερα αρκετά τον χαρακτήρα σας για να νιώθω σίγουρος ότι, αν η άρνησή σας ήταν οριστική και αμετάκλητη, θα το είχατε πει ευθέως στη λαίδη Κάθριν, με ειλικρίνεια και χωρίς περιστροφές».

Η Ελίζαμπεθ, κατακόκκινη και γελώντας, απάντησε:

«Είναι αλήθεια, γνωρίζετε καλά την ειλικρίνειά μου, γι' αυτό σίγουρα πιστεύατε ότι ήμουν ικανή να αντιδράσω έτσι. Από τη στιγμή που σας έβρισκα τόσο αισχρά κατάμουτρα, τι θα με εμπόδιζε να σας βρίσω και στους συγγενείς σας;»

«Μα τι είπατε για μένα που δεν μου άξιζε; Παρόλο που οι κατηγορίες σας ήταν αβάσιμες, καθώς θεμελιώνονταν σε λάθος εκτιμήσεις, η στάση μου απέναντί σας εκείνη την περίοδο άξιζε την αυστηρότερη αποδοκιμασία. Ήταν απαράδεκτη. Όταν τη φέρνω στο μυαλό μου, νιώθω αποστροφή».

«Δεν θα τσακωθούμε για το ποιος ήταν πιο απαράδεκτος εκείνο το βράδυ», είπε η Ελίζαμπεθ. «Και αν θέλουμε να είμαστε ακριβοδίκαιοι, η συμπεριφορά κανενός από τους δύο δεν ήταν άψογη. Ελπίζω, ωστόσο, ότι από τότε έχουμε βελτιωθεί και οι δύο στα ζητήματα ευγένειας».

«Δεν μπορώ να συγχωρήσω τον εαυτό μου έτσι απλά. Η ανάμνηση όλων όσα είπα τότε, η θύμηση της συμπεριφοράς μου, των τρόπων μου, των εκφράσεών μου, σε όλη τη διάρκεια εκείνης της συνάντησης, τώρα, έπειτα από τόσους μήνες, με πονά ακόμα πολύ. Δεν θα ξεχάσω ποτέ το πόσο εύστοχα με βάλατε στη θέση μου: “Αν είχατε φερθεί με τρόπο που αρμόζει σε έναν αληθινό κύριο”. Αυτά ακριβώς ήταν τα λόγια σας. Δεν ξέρετε, δεν μπορείτε ούτε καν να διανοηθείτε πόσο με τυράνησαν, αν και ομολογώ ότι χρειάστηκε να περάσει πολύς χρόνος μέχρι να καταλάβω πόσο δίκαια ήταν”.

«Ειλικρινά δεν φαντάστηκα ότι θα σας εντυπωσίαζαν τόσο. Δεν είχα ιδέα ότι θα έκαναν τόση αίσθηση».

«Δεν μου είναι δύσκολο να σας πιστέψω. Θεωρούσατε ότι δεν υπήρχε μέσα μου κανένα αληθινό συναίσθημα, είμαι βέβαιος γι' αυτό. Ποτέ δεν θα ξεχάσω την έκφραση του προσώπου σας τη στιγμή που μου είπατε ότι, με όποιον τρόπο και αν σας είχα κάνει την πρότασή μου, δεν υπήρχε περίπτωση να σας έβαζα στον πειρασμό να δεχτείτε».

«Ω! σας παρακαλώ, μην επαναλαμβάνετε κάθε λέξη που είπα τότε.

Οι αναμνήσεις αυτές δεν κάνουν καλό σε κανέναν μας. Σας διαβεβαιώ ότι εδώ και καιρό αισθάνομαι μεγάλη ντροπή για όσα είπα».

Ο Ντάρσι μίλησε για το γράμμα που της έγραψε.

«Αυτό το γράμμα», είπε, «δεν σας έκανε να σχηματίσετε σύντομα καλύτερη γνώμη για μένα; Πιστέψατε καθόλου όλα αυτά που σας έγραψα;»

Του εξήγησε πόσο την επηρέασε αυτό το γράμμα και πώς, σταδιακά, υποχωρούσαν όλες οι προκαταλήψεις της.

«Ηξέρα», είπε εκείνος, «ότι αυτά που έγραφα θα σας έκαναν να πονέσετε, αλλά δεν γινόταν διαφορετικά. Ελπίζω να έχετε καταστρέψει αυτό το γράμμα. Ένα μέρος του, ειδικά η εισαγωγή, με κάνει να τρέμω στην ιδέα ότι κάποια στιγμή μπορεί να το ξαναδιαβάσετε. Μπορώ να θυμηθώ ορισμένες εκφράσεις που θα μπορούσαν να σας κάνουν να με μισήσετε για πάντα, και με το δίκιο σας».

«Το γράμμα θα καεί οπωσδήποτε, αν εσείς το θεωρείτε απαραίτητο για να μην πάψω να ενδιαφέρομαι για σας. Παρ' όλα αυτά, αν και οι δύο έχουμε λόγους να πιστεύουμε ότι οι απόψεις μου δεν είναι και τόσο σταθερές, ελπίζω να μην τις θεωρείτε τόσο ευμετάβλητες όσο υπονοούσατε σε αυτό».

«Όταν έγραψα αυτό το γράμμα», είπε ο Ντάρσι, «πίστευα ότι ήμουν απόλυτα κύριος του εαυτού μου και ήρεμος. Από τότε βέβαια έχω πειστεί ότι το έγραψα με υπερβολικά πικρόχολη διάθεση».

«Μπορεί να άρχιζε πικρόχολα, αλλά δεν τελείωνε έτσι. Ο χαιρετισμός στο τέλος είναι από μόνος του φιλευσπλαχνία. Σταματήστε να σκέφτεστε αυτό το γράμμα. Τα συναισθήματα αυτού που το έγραψε και τα συναισθήματα αυτού που το έλαβε έχουν αλλάξει τόσο πολύ από τότε, που πρέπει να ξεχάσουμε κάθε δυσάρεστο γεγονός σχετικά με αυτό. Πρέπει να μάθετε κάτι από τη φιλοσοφία μου. Να σκέφτεσαι από το παρελθόν μόνο ό,τι σου δίνει χαρά».

«Δεν νομίζω ότι εσείς χρειάζεστε μια τέτοια φιλοσοφία. Όταν αναλογίζεστε το παρελθόν σας δεν νιώθετε καμιά ενοχή, επομένως, η ευχαρίστηση που αντλείτε από αυτό δεν θα είναι θέμα φιλοσοφίας αλλά –και αυτό είναι το καλύτερο– άγνοιας. Με εμένα, όμως, δεν συμβαίνει το ίδιο. Με κατατρέχουν οι κακές αναμνήσεις και δεν μπορώ, δεν πρέπει να τις θάψω. Σε όλη μου τη ζωή ήμουν ένα εγωιστικό πλάσμα, ευτυχώς περισσότερο στην πράξη και λιγότερο στις αρχές μου. Όταν ήμουν παιδί, με δίδαξαν ποιο είναι το σωστό, αλλά

κανέννας ποτέ δεν με βοήθησε να διορθώσω τον χαρακτήρα μου. Μου έδωσαν τις σωστές αρχές, αλλά με άφησαν να τις εφαρμόζω με περηφάνια και αλαζονεία. Για κακή μου τύχη, ήμουν μοναχογιός (και για πολλά χρόνια και μοναχοπαίδι) και οι δύο γονείς μου με παραχάιδεψαν. Και, ενώ ήταν καλοί άνθρωποι (ειδικά ο πατέρας μου ήταν η προσωποποίηση της αγαθοεργίας και της γλυκύτητας), μου επέτρεπαν, με ενθάρρυναν, σχεδόν με μάθαιναν να είμαι εγωιστής και αυταρχικός, να μη με ενδιαφέρει κανέννας άλλος εκτός από την οικογένειά μου, να υποβιβάζω τους άλλους ανθρώπους και πάντα να επιδιώκω να υποτιμώ την κρίση και την αξία τους σε σχέση με μένα. Τέτοιος άνθρωπος ήμουν από τα οκτώ μου ως τα είκοσι οκτώ μου. Και μάλλον έτσι θα έμενα, αν δεν ήσασταν εσείς, αγαπημένη μου, αξιολάτρευτη Ελίζαμπεθ! Και τι δεν χρωστάω σε σας! Μου δώσατε ένα καλό μάθημα, σκληρό πράγματι στην αρχή αλλά το πιο χρήσιμο της ζωής μου. Χάρη σε σας ταπεινώθηκα, όπως μου άξιζε. Ήρθα να σας βρω, τόσο σίγουρος για τον εαυτό μου, για την επιτυχία μου. Κι εσείς μου δείξατε πόσο λίγα ήταν αυτά που πρόσφερα για να γίνετε ευτυχισμένη, για να κάνουν ευτυχισμένη μια γυναίκα άξια να γνωρίσει την ευτυχία».

«Άρα, τότε ήσασταν σίγουρος ότι θα δεχτώ;»

«Φυσικά και ήμουν. Τι θα σκέφτεστε τώρα για τη ματαιοδοξία μου! Πίστευα ότι ελπίζατε, ότι περιμένατε πώς και πώς την πρότασή μου».

«Μάλλον θα έφταιγε η στάση μου. Όμως δεν το έκανα εσκεμμένα, σας διαβεβαιώ. Ποτέ δεν είχα σκοπό να σας εξαπατήσω. Μπορεί μερικές φορές να με παρέσερνε η διάθεσή μου. Είμαι σίγουρη ότι ύστερα από εκείνο το βράδυ θα με μισήσατε».

«Να σας μισήσω! Μπορεί να είχα θυμώσει, τουλάχιστον στην αρχή, αλλά ο θυμός άρχισε σύντομα να πηγαίνει προς τη σωστή κατεύθυνση».

«Πιστέψτε με, τρέμω να σας ρωτήσω τι θα σκεφτήκατε για μένα όταν με είδατε ξαφνικά μπροστά σας στο Πέμπερλι. Το θεωρήσατε αναίδεια εκ μέρους μου που βρισκόμουν εκεί;»

«Όχι, ειλικρινά όχι. Το μόνο που ένιωσα ήταν έκπληξη».

«Η έκπληξή σας δεν μπορεί να ήταν μεγαλύτερη από τη δική μου, ειδικά όταν είδα να με υποδέχεστε με τέτοιο τρόπο. Η συνείδησή μου μου έλεγε ότι δεν άξιζα την περιποίηση και τη φροντίδα σας και το λέω καθαρά ότι δεν περίμενα κάτι περισσότερο από τα τυπικά».

«Αυτό που ήθελα να πετύχω τότε», απάντησε ο Ντάρσι, «ήταν να σας κάνω να καταλάβετε, επιστρατεύοντας όλη την ευγένεια που διέθετα, ότι δεν ήμουν τόσο άθλιο υποκείμενο, ώστε να σας κρατάω κακία για τα παλιά. Και ήλπιζα ότι τελικά θα με συγχωρούσατε, ότι η γνώμη σας για μένα θα γινόταν καλύτερη, αν σας έδινα την ευκαιρία να δείτε ότι όλα όσα μου είπατε είχαν πιάσει τόπο. Το πότε ακριβώς άρχισαν να υπεισέρχονται άλλου είδους επιθυμίες, δεν το έχω καταλάβει ακριβώς, πιστεύω, όμως, ότι δεν πρέπει να πέρασε πάνω από μισή ώρα από τη στιγμή που σας είδα».

Κατόπιν της είπε για το πόσο ενθουσιάστηκε η Τζορτζιάννα όταν τη γνώρισε και για την απογοήτευσή της που όλα σταμάτησαν τόσο γρήγορα, θέμα που τους οδήγησε τελικά στο να συζητήσουν την αιτία της διακοπής αυτής. Της μίλησε για τη γρήγορη απόφασή του να την ακολουθήσει φεύγοντας από το Ντέρμπισαϊρ για να βρει την αδελφή της, απόφαση που πήρε όταν βρισκόταν στο πανδοχείο μαζί της και ότι το σοβαρό ύφος του τότε οφειλόταν στο ότι πάλευε να πάρει αυτή την απόφαση.

Του εξέφρασε και πάλι την ευγνωμοσύνη της, αλλά το ζήτημα αυτό ήταν πολύ επώδυνο και για τους δύο για να συνεχίσουν να το αναλύουν.

Αφού βάδισαν αρκετά μίλια χωρίς να βιάζονται, πολύ απασχολημένοι για να το καταλάβουν, κάποια στιγμή, κοίταξαν τα ρολόγια τους και συνειδητοποίησαν ότι ήταν ώρα να επιστρέψουν.

«Τι να έγινε; άραγε ο κύριος Μπίγκκλεϊ και η Τζέιν!»

Η απορία αυτή της Ελίζαμπεθ οδήγησε τη συζήτηση στην υπόθεση αυτών των δύο. Ο Ντάρσι ήταν ενθουσιασμένος με τον αρραβώνα τους, ο φίλος του τον είχε ενημερώσει πρώτο από όλους.

«Δεν χρειάζεται να ρωτήσω αν νιώσατε κάποια έκπληξη γι' αυτό το νέο», είπε η Ελίζαμπεθ.

«Καμία έκπληξη. Όταν έφυγα, το ήξερα ήδη ότι θα συνέβαινε πολύ γρήγορα».

«Άρα, είχατε δώσει την άδειά σας. Καλά το φαντάστηκα».

Παρόλο που εκείνος διαμαρτυρήθηκε έντονα για τη χρήση της συγκεκριμένης λέξης, η Ελίζαμπεθ βεβαιώθηκε ότι, πάνω κάτω, έτσι είχαν τα πράγματα.

«Το βράδυ, πριν φύγω για το Λονδίνο», είπε εκείνος, «του είπα κάτι που θεωρώ ότι είχα χρέος να του πω εδώ και καιρό. Του διη-

γήθηκα όλα όσα είχαν συμβεί μέχρι τότε και είχαν κάνει την παρέμβασή μου στην αρχή της ιστορίας τους να δείχνει άστοχη και ηλίθια. Ένωσε μεγάλη έκπληξη. Ως τότε δεν είχε υποψιαστεί το παραμικρό. Του είπα επίσης ότι τώρα πιστευα πως είχα κάνει λάθος όταν του είχα πει ότι η αδελφή σας ήταν αδιάφορη απέναντί του. Και εφόσον ήταν ξεκάθαρο ότι τα αισθήματά του για εκείνη δεν είχαν αλλάξει, δεν είχα καμιά αμφιβολία ότι τελικά θα έβρισκαν την ευτυχία».

Η Ελίζαμπεθ δεν κρατήθηκε και χαμογέλασε σκεπτόμενη το πόσο εύκολα επηρέαζε και κατηύθυνε τον φίλο του.

«Μιλήσατε στηριζόμενος στη δική σας διαπίστωση», ρώτησε η Ελίζαμπεθ, «όταν του είπατε ότι η αδελφή μου τον αγαπά ή στις πληροφορίες που σας έδωσα εγώ πέρυσι την άνοιξη;»

«Στο πρώτο. Την παρατηρούσα προσεκτικά και στις δύο επισκέψεις μου στο σπίτι σας το τελευταίο διάστημα. Και πείστηκα ότι τον αγαπά».

«Και αφού τον διαβεβαιώσατε εσείς, υποθέτω, πείστηκε αμέσως».

«Ναι. Ο Μπίγκκλεϊ είναι ένας πολύ σεμνός άνθρωπος. Και η σεμνότητά του αυτή τον εμποδίζει να βασιστεί στην προσωπική του κρίση για μια τόσο σημαντική υπόθεση, αλλά η εμπιστοσύνη που έχει στη δική μου κρίση τα έκανε όλα πιο εύκολα. Ένωθα ότι είχα χρέος να του ομολογήσω κάτι που για λίγο, και όχι άδικα, τον πείραξε. Δεν θα επέτρεπα στον εαυτό μου να κρύψει το γεγονός ότι η αδελφή σας ήταν πέρυσι για τρεις ολόκληρους μήνες στο Λονδίνο, ότι εγώ το γνώριζα και ότι δεν του το είπα επίτηδες. Έγινε έξαλλος. Αλλά ο θυμός του κράτησε όσο και οι αμφιβολίες του για τα αισθήματα της αδελφής σας. Τώρα με συγχώρεσε με την καρδιά του».

Η Ελίζαμπεθ ήθελε πολύ να του πει ότι ο κύριος Μπίγκκλεϊ ήταν ο πιο θαυμάσιος φίλος του κόσμου, καθώς ήταν ένας τόσο καλοπροαίρετος άνθρωπος, πράγμα που τον κάνει ανεκτίμητο, αλλά συγκρατήθηκε. Σκέφτηκε ότι δεν είχε μάθει ακόμα να αυτοσαρκάζεται και να δέχεται το χιούμορ σε βάρος του και ότι μάλλον ήταν νωρίς για να αρχίσει να του το μαθαίνει. Εκείνος συνέχισε να μιλά σίγουρος για τη μελλοντική ευτυχία του Μπίγκκλεϊ, η οποία θα ήταν μικρότερη συγκρινόμενη μόνο με τη δική του, ώσπου έφτασαν στο σπίτι. Στο χολ χώρισαν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 59

«Καλή μου Λίζι, πού ήσασταν;» ήταν η ερώτηση που δέχτηκε από την Τζέιν μόλις η Ελίζαμπεθ μπήκε στο δωμάτιο, αλλά και από τους υπόλοιπους μόλις κάθισε στο τραπέζι. Απάντησε ότι τριγυρούσαν κουβεντιάζοντας και δεν πρόσεξαν πώς πέρασε η ώρα. Την ώρα που μιλούσε, είχε γίνει κατακόκκινη. Ούτε, όμως, αυτό ούτε κάτι άλλο κίνησε κάποια υποψία για την αλήθεια.

Το απόγευμα πέρασε ήρεμα, χωρίς τίποτα το ιδιαίτερο. Το ζευγάρι των ερωτευμένων για το οποίο όλοι γνώριζαν μιλούσε και γελούσε, το ζευγάρι για το οποίο κανείς δεν ήξερε ήταν σιωπηλό. Ο Ντάρσι δεν ήταν ο τύπος που θα εκδήλωνε την ευτυχία του με ευθυμία και ζωντάνια. Η δε Ελίζαμπεθ, αναστατωμένη και μπερδεμένη ακόμα, πιο πολύ ήξερε ότι ήταν ευτυχισμένη παρά το ένιωθε, αφού, εκτός από την αμηχανία μιας τέτοιας στιγμής, την περίμεναν κι άλλες δυσκολίες. Σκεφτόταν πώς θα ένιωθε η οικογένειά της όταν θα γινόταν γνωστή η σχέση της. Γνώριζε ότι από όλους τους άλλους μόνο η Τζέιν τον συμπαθούσε. Και φοβόταν ότι η αντιπάθειά τους θα ήταν τόσο μεγάλη, που όλη η περιουσία του και η κοινωνική του θέση δεν θα έφταναν για να τους κάνουν να ξεχάσουν το πώς αισθάνονταν για εκείνον.

Το βράδυ άνοιξε την καρδιά της στην Τζέιν. Αν και η δεσποινίς Μπένετ δεν χαρακτηριζόταν από καχυποψία, εδώ φάνηκε εξαιρετικά δύσπιστη.

«Θα αστειεύεσαι, Λίζι. Δεν μπορεί! Λογοδοθήκες με τον κύριο Ντάρσι! Όχι, όχι, δεν θα με εξαπατήσεις. Ξέρω ότι αυτό είναι αδύνατο».

«Αυτό είναι μια πολύ κακή αρχή, πράγματι. Ήσουν η μόνη μου ελπίδα. Ξέρω ότι, αν δεν με πιστεύεις εσύ, κανένας άλλος δεν πρόκειται να με πιστέψει. Κι όμως, είμαι ειλικρινής. Λέω την αλήθεια και μόνο την αλήθεια. Με αγαπά ακόμα και λογοδοθήκαμε».

Η Τζέιν την κοιτούσε και δεν μπορούσε να την πιστέψει.

«Ω! Λίζι! Αποκλείεται! Ξέρω πόσο τον αντιπαθείς».

«Δεν ξέρεις τίποτα. Όλα αυτά θα ξεχαστούν. Δεν λέω, μπορεί

παλιά να μην τον αγαπούσα όσο τον αγαπώ τώρα. Αλλά σε τέτοιες περιπτώσεις, η καλή μνήμη είναι ασυγχώρητη. Και σου δηλώνω ότι αυτή είναι η τελευταία φορά που το θυμάμαι».

Η δεσποινίς Μπένετ συνέχιζε να την κοιτά έκπληκτη. Η Ελίζαμπεθ τη διαβεβαίωσε και πάλι, ακόμη πιο σοβαρά αυτή τη φορά, ότι έλεγε την αλήθεια.

«Θεέ μου! Μα πώς μπορεί να είναι αλήθεια; Πάντως, τώρα θα σε πιστέψω», φώναξε η Τζέιν. «Καλή μου Λίζι, αγαπημένη μου, θα... Τα συγχαρητήριά μου... Είσαι, όμως, σίγουρη; Συγχώρεσέ με για την ερώτηση, θέλω να πω, είσαι σίγουρη ότι θα ευτυχήσεις μαζί του;»

«Δεν έχω καμιά αμφιβολία. Το συμφωνήσαμε μεταξύ μας ότι θα είμαστε το πιο ευτυχημένο ζευγάρι στον κόσμο. Εσύ, όμως, Τζέιν, χάρηκες; Δεν θα ήθελες να τον έχεις αδελφό;»

«Πάρα πολύ. Τίποτα δεν θα έδινε μεγαλύτερη χαρά στον Μπίνγκλεϊ και σε μένα. Το έχουμε συζητήσει, μάλιστα, αλλά καταλήξαμε ότι είναι αδύνατο. Αλήθεια, τον αγαπάς αρκετά; Ω Λίζι! Κάνε ό,τι θες, μόνο μην παντρευτείς χωρίς αγάπη. Είσαι απολύτως βέβαιη ότι τα αισθήματά σου είναι όσο έντονα πρέπει;»

«Ω, ναι! Και όταν μάθεις τα πάντα, θα καταλάβεις ότι είναι πιο δυνατά από όσο πρέπει».

«Τι εννοείς;»

«Θα αναγκαστώ να σου εξομολογηθώ ότι τον αγαπώ περισσότερο από όσο αγαπώ τον Μπίνγκλεϊ και φοβάμαι ότι θα θυμώσεις».

«Πολυαγαπημένη μου αδελφή, σοβαρέφου, σε παρακαλώ. Ας μιλήσουμε σοβαρά. Θέλω να μάθω όσα πρέπει να γνωρίζω, χωρίς αναβολές. Θα μου πεις πόσο καιρό είσαι ερωτευμένη μαζί του;»

«Έγινε τόσο σταδιακά, που ούτε κι εγώ καλά καλά ξέρω πότε άρχισε. Νομίζω, όμως, ότι η αρχή έγινε όταν είδα για πρώτη φορά εκείνο το μαγευτικό πάρκο στο Πέμπερλι».

Η επόμενη παράκληση της Τζέιν να σοβαρευτεί είχε τελικά αποτέλεσμα και η νεαρή κυρία πήρε σύντομα τη διαβεβαίωση ότι η αγάπη της αδελφής της ήταν αληθινή. Όταν πείστηκε γι' αυτό, δεν ζήτησε τίποτε άλλο.

«Τώρα είμαι ευτυχημένη», είπε, «αφού θα είσαι κι εσύ το ίδιο ευτυχημένη με μένα. Εγώ πάντα τον εκτιμούσα. Και θα συνέχιζα να τον εκτιμώ αιώνια, μόνο και μόνο επειδή σε αγάπησε. Τώρα, όμως, που θα γίνει σύζυγός σου, εκτός από φίλος του Μπίνγκλεϊ, μόνο τον Μπίν-

γκλει και σένα θα αγαπώ περισσότερο από αυτόν. Παρ' όλα αυτά, Λίζι, οφείλω να πω ότι ήσουν πολύ πονηρή και προσεκτική μαζί μου. Μου είπες ελάχιστα από τα τόσα που έγιναν στο Πέμπερλι και στο Λάμπτον! Αυτά που γνωρίζω τα οφείλω σε άλλον και όχι σε σένα».

Η Ελίζαμπεθ της εξήγησε για ποιον λόγο διατήρησε αυτή τη μυστικότητα. Δεν ήθελε να αναφέρει το όνομα του Μπίνγκλει και τα δικά της συναισθήματα ήταν τότε τόσο αόριστα, που δεν ήθελε να ακούει ούτε το όνομα του φίλου του. Τώρα, ωστόσο, δεν υπήρχε λόγος να της κρύβει τον ρόλο του στον γάμο της Λίντια. Έτσι, της τα αφηγήθηκε όλα και πέρασαν τη μισή νύχτα συζητώντας.

«Ω Θεέ μου», αναφώνησε η κυρία Μπένετ, ενώ βρισκόταν μπροστά στο παράθυρο το επόμενο πρωί, «πάλι εδώ είναι αυτός ο αχώνευτος κύριος Ντάρσι, μαζί με τον καλό μας τον Μπίνγκλει! Τι θέλει και μας κουβαλιέται συνέχεια; Τι κουραστικός που είναι! Εγώ νόμιζα ότι σήμερα θα πήγαινε για κυνήγι, ότι θα περνούσε την ώρα του με κάτι άλλο τέλος πάντων και θα γλιτώναμε από αυτόν. Τι θα τον κάνουμε τώρα; Λίζι, να τον πάρεις πάλι να περπατήσετε, για να μην μεπερδεύεται στα πόδια του Μπίνγκλει».

Η Ελίζαμπεθ έκανε προσπάθειες για να μη γελάσει με αυτή την τόσο βολική πρόταση, ωστόσο την ενοχλούσε πολύ που η μητέρα της χρησιμοποιούσε τέτοιους χαρακτηρισμούς για αυτόν.

Μόλις μπήκαν, ο Μπίνγκλει την κοίταξε τόσο έντονα και της έσφιξε το χέρι τόσο θερμά, που δεν της έμεινε καμιά αμφιβολία ότι γνώριζε ήδη τα νέα. Αμέσως μετά είπε δυνατά:

«Κυρία Μπένετ, δεν υπάρχουν άλλα μονοπάτια εδώ γύρω για να χαθεί πάλι σήμερα η Λίζι;»

«Προτείνω στον κύριο Ντάρσι και στη Λίζι και στην Κίτι», είπε η κυρία Μπένετ, «να πάνε σήμερα στο όρος του Όουκαμ. Είναι μια ωραία και μακρινή βόλτα και σίγουρα ο κύριος Ντάρσι δεν έχει ξαναδεί τη θέα από εκεί».

«Για τους άλλους νομίζω ότι είναι μια θαυμάσια ιδέα», είπε ο κύριος Μπίνγκλει, «αλλά είμαι βέβαιος ότι για την Κίτι είναι πολύ μακριά. Έτσι δεν είναι, Κίτι;»

Η Κίτι παραδέχτηκε ότι θα προτιμούσε να μείνει στο σπίτι. Ο Ντάρσι δήλωσε ότι ήταν πολύ περίεργος να δει τη θέα από το όρος, ενώ η Ελίζαμπεθ συμφώνησε σιωπηρά. Καθώς ανέβαινε πάνω για να ετοιμαστεί, η μητέρα της την ακολούθησε, λέγοντας:

«Λυπάμαι πάρα πολύ, Λίζι. Ξέρω ότι αναγκάζεσαι να μείνεις μόνη σου με αυτόν τον αχώνευτο άνθρωπο. Ήλπιζα ότι δεν θα σε πείραζε. Να ξέρεις ότι το κάνεις για χάρη της Τζέιν και δεν χρειάζεται να του μιλάς πολύ, μόνο πότε πότε, οπότε μην κουράζεσαι».

Στη διάρκεια του περιπάτου, το ζευγάρι αποφάσισε ότι έπρεπε να ζητήσει την έγκριση του κυρίου Μπένετ το ίδιο κιόλας απόγευμα. Η Ελίζαμπεθ ανέλαβε να ζητήσει την έγκριση της μητέρας της. Δεν γνώριζε πώς θα το έπαιρνε. Μερικές φορές φοβόταν ότι όλα τα πλούτη και τα μεγαλεία του δεν θα ήταν αρκετά για να την κάνουν να ξεπεράσει την αντιπάθεια που έτρεφε γι' αυτόν. Και είτε αντιστεκόταν πεισματικά σε αυτή την ένωση είτε ενθουσιαζόταν, το βέβαιο είναι ότι η αντίδρασή της σε καμία περίπτωση δεν θα ήταν η αρμόζουσα. Και ενώ δεν άντεχε στην ιδέα να δει ο κύριος Ντάρσι την πρώτη της αντίδραση και την έντονη αποδοκιμασία της, άλλο τόσο δεν άντεχε στη σκέψη να ζήσει την πιθανή έκρηξη χαράς και να υποστεί την ακατάσχετη φλυαρία της.

Το απόγευμα, λίγη ώρα αφότου ο κύριος Μπένετ αποσύρθηκε στη βιβλιοθήκη, ο κύριος Ντάρσι σηκώθηκε κι αυτός και τον ακολούθησε. Η Ελίζαμπεθ ένωσε την ταραχή της να κορυφώνεται. Δεν φοβόταν ότι ο πατέρας της θα έφερνε αντίρρηση, φοβόταν, όμως, ότι θα υπέφερε πολύ και αιτία γι' αυτό θα ήταν εκείνη, το αγαπημένο του παιδί, καθώς μια δική της επιλογή θα τον βύθιζε στη θλίψη και θα τον γέμιζε φόβο και ανησυχία επειδή θα την έχανε από κοντά του. Οι σκέψεις αυτές πραγματικά τη βασάνιζαν. Καθόταν χωρίς να μπορεί να τις βγάλει από το μυαλό της μέχρι τη στιγμή που ξαναεμφανίστηκε ο κύριος Ντάρσι. Όταν τον είδε να χαμογελά, ένωσε κάποια ανακούφιση. Ύστερα από λίγο, εκείνος πλησίασε στο τραπέζι όπου η Ελίζαμπεθ καθόταν μαζί με την Κίτι και, προσποιούμενος ότι θαυμάζει το εργόχειρό της, της ψιθύρισε:

«Πηγαίνετε στον πατέρα σας, σας περιμένει στη βιβλιοθήκη».

Εκείνη σηκώθηκε και πήγε αμέσως.

Ο πατέρας της περπατούσε πάνω κάτω στο δωμάτιο, συνοφρωμένος και ανήσυχος.

«Λίζι», της είπε, «τι ετοιμάζεσαι να κάνεις; Έχασες τελείως το μυαλό σου; Θα παντρευτείς αυτόν τον άνθρωπο; Εσύ δεν ήσουν που σχεδόν τον μισούσες;»

Πόσο βαθιά μετάνιωνε που εκείνες οι παλιές απόψεις της δεν

ήταν πιο συγκρατημένες και οι εκφράσεις που είχε χρησιμοποιήσει γι' αυτόν πιο ήπιες! Θα γλίτωνε από εξηγήσεις και ομολογίες, κάτι εξαιρετικά δυσάρεστο. Τώρα, ωστόσο, ήταν αναπόφευκτες και, έτσι, κάπως συγχυσμένη, τον διαβεβαίωσε για την αφοσίωσή της στον κύριο Ντάρσι.

«Δηλαδή, με άλλα λόγια, είσαι αποφασισμένη να τον παντρευτείς; Εντάξει, είναι πλούσιος και θα έχεις περισσότερα ωραία ρούχα και περισσότερες άμαξες από την Τζέιν. Όλα αυτά, όμως, θα σε κάνουν ευτυχισμένη;»

«Η μόνη σας αντίρρηση», ρώτησε η Ελίζαμπεθ, «σχετίζεται με το ότι μέχρι τώρα πιστεύατε ότι μου είναι εντελώς αδιάφορος;»

«Και βέβαια όχι. Όλοι ξέρουμε ότι είναι περήφανος και αντιπαθής, αλλά αυτό, βέβαια, δεν έχει σημασία, εφόσον εσένα σου αρέσει πραγματικά.»

«Μου αρέσει, μου αρέσει πραγματικά», απάντησε εκείνη με δάκρυα στα μάτια. «Τον αγαπώ. Είναι ένας αξιολάτρευτος άνθρωπος. Εσείς δεν γνωρίζετε τι άνθρωπος είναι πραγματικά, γι' αυτό, σας εκλιπαρώ, μη με πληγώνετε μιλώντας έτσι γι' αυτόν.»

«Λίζι», είπε ο πατέρας της, «έχω δώσει ήδη τη συγκατάθεσή μου σε αυτόν. Πρέπει να ομολογήσω ότι είναι από τους ανθρώπους που δεν θα τολμούσα να του αρνηθώ κάτι, αν βέβαια καταδεχόταν να το ζητήσει. Τη δίνω τώρα και σε σένα, εφόσον επιμένεις τόσο να τον παντρευτείς. Εγώ απλώς σε συμβουλεύω να το σκεφτείς καλύτερα. Ξέρω τον χαρακτήρα σου, Λίζι. Ξέρω ότι ποτέ δεν θα γίνεις μια ευτυχισμένη και αξιοπρεπής γυναίκα, αν δεν εκτιμάς πραγματικά τον σύζυγό σου, αν δεν τον σέβεσαι ως ανώτερό σου. Τα πολλά χαρίσματα που διαθέτεις θα σε έθεταν σε κίνδυνο μέσα σε έναν άνισο γάμο. Δεν θα ήταν εύκολο να αποφύγεις την κατακραυγή και τη δυστυχία. Παιδί μου, σε παρακαλώ, μη με αναγκάσεις, εσύ από όλα μου τα παιδιά, να σε δω να μη σέβεσαι τον σύντροφο της ζωής σου. Δεν αντιλαμβάνεσαι τι πρόκειται να κάνεις.»

Η Ελίζαμπεθ, βαθιά συγκινημένη, του απάντησε με ειλικρίνεια και μεγάλη σοβαρότητα. Στο τέλος, αφού τόνισε ξανά και ξανά ότι πράγματι ο κύριος Ντάρσι ήταν αυτός που αγαπούσε, εξήγησε στον πατέρα της τη σταδιακή αλλαγή της γνώμης της γι' αυτόν και του είπε ότι ήταν πεπεισμένη ότι η αγάπη της δεν ήταν ένα συναίσθημα που γεννήθηκε σε μια μέρα, αλλά είχε δοκιμαστεί από πολλούς

μήνες αβεβαιότητας. Μετά του απαρίθμησε όλες τις αρετές του και κατάφερε να νικήσει τη δυσπιστία του και να τον συμφιλιώσει με την ιδέα αυτού του γάμου.

«Καλώς, αγαπητή μου», είπε ο πατέρας της μόλις σταμάτησε να μιλά, «δεν έχω να προσθέσω τίποτε άλλο. Αν είναι πράγματι έτσι, τότε είναι αντάξιός σου. Γιατί, Λίτσι, δεν θα ήθελα να σε χάσω από κοντά μου για κάποιον λιγότερο άξιο».

Για να ολοκληρώσει την καλή εντύπωση, η Ελίζαμπεθ του διηγήθηκε τι είχε κάνει ο κύριος Ντάρσι για τη Λίντια. Εκείνος την άκουγε και είχε μείνει άναυδος.

«Αυτή είναι η νύχτα των θαυμάτων! Ο κύριος Ντάρσι, λοιπόν, κατάφερε όλα όσα έγιναν. Κανόνισε τον γάμο, έδωσε τα λεφτά, πλήρωσε τα χρέη του τύπου και εξαγόρασε και τον διορισμό του! Τόσο το καλύτερο. Με γλιτώνει από τα προβλήματα και μου κάνει και οικονομία. Αν όλα αυτά τα είχε κάνει ο θεός σου, θα έπρεπε να του τα επιστρέψω και φυσικά θα του τα επέστρεφα. Αυτοί οι παθιασμένοι νεαροί ερωτευμένοι βλέπουν τα πράγματα διαφορετικά. Αύριο θα του μιλήσω και θα επιμείνω να του τα επιστρέψω, εκείνος τότε θα διαρρηγγύει τα ιμάτιά του και θα βροντοφωνάζει την αγάπη του για σένα και το ζήτημα θα κλείσει εκεί».

Εκείνη τη στιγμή θυμήθηκε την αμηχανία που είχε νιώσει η Ελίζαμπεθ πριν από λίγες μέρες, όταν της διάβαζε το γράμμα του κυρίου Κόλινς. Την πείραξε για αρκετή ώρα και μετά της επέτρεψε να φύγει, λέγοντάς της, τη στιγμή που εκείνη έβγαινε από το δωμάτιο:

«Αν εμφανιστούν τίποτα νεαροί για τη Μέρι και την Κίτι, στείλε τους αμέσως μέσα, έχω μπόλικο ελεύθερο χρόνο».

Η Ελίζαμπεθ ένωσε να της φεύγει ένα τεράστιο βάρος. Και, αφού κάθισε περίπου μισή ώρα στο δωμάτιό της για να σκεφτεί και να ηρεμήσει, ήταν πλέον έτοιμη να κατέβει στο σαλόνι και να συναντήσει τους υπόλοιπους με σχετική ψυχραιμία. Δεν μπορούσε ακόμα να βρει το κέφι της, είχαν γίνει όλα τόσο γρήγορα. Η βραδιά, ωστόσο, κύλησε ήρεμα. Δεν υπήρχε πια τίποτα σοβαρό για να φοβάται και πίστευε ότι η άνεση και η οικειότητα θα έρχονταν με τον καιρό.

Όταν η μητέρα της ανέβηκε στο δωμάτιό της για να κοιμηθεί, η Ελίζαμπεθ την ακολούθησε για να της πει τα συγχαρητήρια νέα. Η σκηνή ήταν από αυτές που χαράσσονται για πάντα στη μνήμη. Μόλις η κυρία Μπένετ άκουσε το νέο, έμεινε ασάλευτη στη θέση της και

άφωνη, ανίκανη να αρθρώσει έστω και μια συλλαβή. Χρειάστηκε να περάσουν αρκετά λεπτά ώσπου να κατανοήσει όσα άκουσε, παρόλο που συνήθως αντιλαμβανόταν αμέσως όλα όσα αφορούσαν την οικογένειά της ή σχετιζονταν με την εμφάνιση κάποιου μνηστήρα για κάποια από τις κόρες της. Κάποια στιγμή άρχισε να συνέρχεται. Κινήθηκε νευρικά στην καρέκλα της, σηκώθηκε, μετά κάθισε πάλι, έβγαλε μερικά επιφωνήματα και άρχισε να μακαρίζει τον εαυτό της.

«Θεούλη μου! Είναι απίστευτο! Κοίτα να δεις! Φοβερό! Ο κύ-

ριος Ντάρσι! Ποιος θα το έλεγε; Και είσαι σίγουρη; Ω γλυκιά μου Λίτσι! Πόσο πλούσια και σπουδαία θα γίνεις! Πόσα λεφτά θα έχεις, πόσα κοσμήματα, πόσες άμαξες! Αυτά που θα έχει η Τζέιν δεν θα είναι τίποτα μπροστά στα δικά σου, απολύτως τίποτα. Πόσο χάρηκα, τι ευτυχισμένη που είμαι! Και τι γοητευτικός άνδρας! Όμορφος! Ψηλός! Ω καλή μου Λίτσι! Σε παρακαλώ, συγχώρεσέ με που δεν τον συμπαθούσα καθόλου. Ελπίζω να το ξεχάσει κι εκείνος. Καλή μου Λίτσι, αγάπη μου! Και σπίτι στην πόλη! Αυτό θα πει ευτυχία! Τρεις κόρες παντρεμένες! Δέκα χιλιάδες τον χρόνο! Ω Θεέ μου! Βοήθησέ με, γιατί θα τρελαθώ!

Όλα αυτά ακούσαν για να γίνει αντιληπτό ότι έδινε τη συγκατάθεσή της. Η Ελίζαμπεθ, χαρούμενη επειδή ήταν η μόνη που παρευρέθηκε σε αυτή την έκρηξη ευτυχίας, βγήκε από το δωμάτιο. Πριν, όμως, προλάβουν να περάσουν τρία λεπτά από τη στιγμή που μπήκε στο δικό της, η μητέρα της ήταν κι αυτή εκεί.

«Πολυαγαπημένο μου παιδί», φώναξε, «δεν είμαι σε θέση να

σκεφτώ τίποτε άλλο! Δέκα χιλιάδες τον χρόνο, ίσως και παραπάνω. Ούτε λόρδο να παντρευόσουν! Και με ειδική άδεια!⁹ Θα παντρευτείς οπωσδήποτε με ειδική άδεια! Πες μου, αγάπη μου, τι φαγητό αρέσει περισσότερο στον κύριο Ντάρσι, να του το έχω αύριο;»

Αυτό ήταν κακός οιωνός όσον αφορούσε τη στάση που θα κρατούσε η μητέρα της απέναντι στον κύριο Ντάρσι. Έκανε την Ελίζαμπεθ να συνειδητοποιήσει ότι, αν και ήταν σίγουρη για τη μεγάλη αγάπη του και τη συγκατάθεση των δικών της, υπήρχαν και άλλα πράγματα που θα ήθελε. Παρ' όλα αυτά, η επόμενη μέρα κύλησε πολύ καλύτερα από ό,τι περίμενε. Ευτυχώς, η κυρία Μπένετ ένωθε τέτοιο δέος μπροστά στον μέλλοντα γαμπρό της, που δεν τόλμησε να πει κουβέντα, εκτός από κάποιες ιδιαίτερες περιποιήσεις και για να εκφράσει τον σεβασμό της στις απόψεις του.

Η Ελίζαμπεθ χάρηκε ιδιαίτερα όταν είδε τον πατέρα της να προσπαθεί να γνωριστεί καλύτερα μαζί του. Τελικά, ο κύριος Μπένετ τη διαβεβαίωσε πολύ σύντομα ότι κάθε ώρα που περνούσε ο νέος γαμπρός του ανέβαινε όλο και περισσότερο στην εκτίμησή του.

«Θαυμάζω και τους τρεις γαμπρούς μου υπερβολικά», είπε. «Ο αγαπημένος μου, πάντως, είναι ο Γουίκαμ, νομίζω, όμως, ότι με τον καιρό θα συμπαθήσω και τον δικό σου σύζυγο όσο συμπαθώ της Τζέιν».

9. Την ειδική άδεια γάμου έδινε ο αρχιεπίσκοπος και με αυτή το ζευγάρι μπορούσε να παντρευτεί όπου επιθυμούσε, δηλαδή όχι απαραίτητα σε κάποιον ναό. (Σ.τ.Μ.)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 60

Καθώς σύντομα η Ελίζαμπεθ ξαναβρήκε την εύθυμη πλευρά του εαυτού της, ζήτησε από τον κύριο Ντάρσι να της πει τι ήταν αυτό που τον έκανε να την ερωτευτεί.

«Πώς έγινε η αρχή;» ρώτησε. «Μπορώ να καταλάβω ότι χρησιμοποίησες όλη τη γοητεία σου, όταν είχε γίνει πια η αρχή, αλλά τι ήταν αυτό που έδωσε το έναυσμα;»

«Μου είναι αδύνατο να προσδιορίσω το πότε ή το πού ακριβώς, τη ματιά ή τα λόγια που τα ξεκίνησαν όλα. Πάει πολύ καιρός. Όταν ένιωσα ότι αυτό συνέβη, είχα κάνει ήδη τον μισό δρόμο».

«Είναι βέβαιο ότι στην ομορφιά μου αντιστάθηκαν από την πρώτη στιγμή, όσο για τους τρόπους μου, η στάση μου απέναντί σου βρισκόταν διαρκώς στα όρια της αγένειας, στην καλύτερη περίπτωση. Δεν σου απηύθυνα ποτέ τον λόγο χωρίς να έχω πρόθεση να σε κάνω να νιώσεις άσχημα. Πες μου, όμως, την αλήθεια. Η αυθάδειά μου ήταν που προκάλεσε τον θαυμασμό σου;»

«Θα έλεγα καλύτερα το ζωντανό σου πνεύμα».

«Σου επιτρέπω να το αποκαλέσεις αυθάδεια. Γιατί λίγο απείχε από κάτι τέτοιο. Το ζήτημα είναι ότι είχες βαρεθεί τα κομπλιμέντα, τον σεβασμό και τις υπερβολικές περιποιήσεις. Είχες αηδιάσει με όλες αυτές τις γυναίκες που το μόνο που συζητούσαν, το μόνο που είχαν στο μυαλό τους και επιζητούσαν ήταν να τις προσέξεις. Μάλλον σου κίνησα το ενδιαφέρον ακριβώς επειδή δεν τους έμοιαζα καθόλου. Αν δεν ήσουν ένας αληθινά αξιολάτρευτος άνθρωπος, στην περίπτωση αυτή θα με είχες μισήσει. Και, παρόλο που πάλευες να κρύψεις τα αισθήματά σου, υπήρξες πάντα ευγενής και δίκαιος και βαθιά στην καρδιά σου πάντα περιφρονούσες όλους αυτούς που σε κολάκευαν με τόσο φορτικό τρόπο. Να, λοιπόν, που σε απάλλαξα από τον κόπο να μου τα εξηγήσεις όλα αυτά μόνος σου. Πράγματι, τώρα που το σκέφτομαι, νομίζω ότι είναι πολύ λογικό. Και η αλή-

θεια είναι ότι δεν έχεις δει καμία καλοσύνη μου, αλλά κανείς δεν τα σκέφτεται αυτά όταν είναι ερωτευμένος».

«Δεν υπήρχε καλοσύνη στη στοργή για την Τζέιν, όταν αρρώστησε στο Νέδερφιλντ;»

«Η καλή μου η Τζέιν! Υπάρχει κανείς που θα έκανε λιγότερα γι' αυτήν; Καλά, λοιπόν, ας δεχτούμε ότι υπήρχε κάποια καλοσύνη. Θέτω, λοιπόν, όλα μου τα προτερήματα υπό την προστασία σου και εσύ μπορείς να υπερβάλλεις για αυτά όσο περισσότερο γίνεται. Σε αντάλλαγμα, εγώ θα πρέπει να σε πειράζω και να τσακώνομαι μαζί σου όσο πιο συχνά γίνεται. Και αρχίζω αμέσως. Τι ήταν αυτό που τόσο καιρό σε εμπόδισε να μιλήσεις; Γιατί φέρθηκες τόσο ντροπαλά στην πρώτη επίσκεψη στο σπίτι μου, αλλά και μετά, όταν ήρθες για δείπνο; Ειδικά την πρώτη φορά, έδειχνες σαν να αδιαφορείς εντελώς για εμένα».

«Επειδή ήσουν σοβαρή και αμίλητη και δεν με ενθάρρυνες καθόλου».

«Μα ένιωθα αμηχανία».

«Κι εγώ».

«Θα μπορούσες, όμως, να μιλήσεις λίγο παραπάνω, όταν ήρθες για το δείπνο».

«Κάποιος που αισθανόταν λιγότερο έντονα, ίσως να μπορούσε».

«Η ατυχία μου είναι ότι έχεις πάντα έτοιμη μια λογική απάντηση κι εγώ είμαι τόσο λογική, που τελικά τη δέχομαι. Αναρωτιέμαι, ωστόσο, πόσο καιρό θα συνεχιζόταν αυτό, αν δεν έκανα κάτι εγώ! Αναρωτιέμαι πότε θα αποφάσιζες να μιλήσεις, αν δεν σου το ζητούσα εγώ! Είμαι σίγουρη ότι η πρωτοβουλία μου να σε ευχαριστήσω για όσα έκανες για τη Λίντια σε βοήθησε πολύ. Πολύ περισσότερο από όσο θα έπρεπε, φοβάμαι. Γιατί τι γίνεται με το ηθικό δίδαγμα, αφού η ευτυχία μας γεννήθηκε από την αθέτηση μιας υπόσχεσης, εφόσον εγώ όφειλα να μην αναφέρω το θέμα; Δεν θα πετύχει ποτέ».

«Δεν χρειάζεται να στενοχωριέσαι. Το ηθικό δίδαγμα θα είναι τέλειο. Η απαράδεκτη προσπάθεια της λαίδης Κάθριν να μας χωρίσει ήταν που διέλυσε και την τελευταία μου αμφιβολία. Δεν χρωστώ την τωρινή μου ευτυχία στην επιθυμία σου να μου εκφράσεις την ευγνωμοσύνη σου. Δεν περιμένα εσένα να κάνεις την αρχή. Τα νέα από τη θεία μου με ξαναγέμισαν ελπίδες και πήρα την απόφαση να μάθω αμέσως τα πάντα».

«Τελικά η λαίδη Κάθριν μάς φάνηκε εξαιρετικά χρήσιμη και θα πρέπει να χαίρεται γι' αυτό, αφού της αρέσει πολύ να είναι χρήσιμη. Για πες μου, όμως, για ποιον λόγο ήρθες πάλι στο Νέδερφιλντ; Μήπως για να κάνεις τη βόλτα σου στο Λόνγκμπουρν και να κάθεται αμήχανος σε μια καρέκλα ή γιατί είχες κάτι άλλο, πιο σοβαρό στο μυαλό σου;»

«Ο αληθινός λόγος ήταν να σε δω και, αν μου έδινες τη δυνατότητα, να κρίνω αν υπήρχε κάποια ελπίδα να σε κάνω να με αγαπήσεις. Ο λόγος που υποστήριζα ανοιχτά, αλλά και αυτός που υπήρχε στην καρδιά μου ήταν να εξακριβώσω αν η αδελφή σου αγαπούσε πραγματικά τον Μπίγγκλει και, εφόσον διαπίστωσα ότι τον αγαπούσε, να του εξομολογηθώ όσα του εξομολογήθηκα».

«Θα βρεις ποτέ το θάρρος να ανακοινώσεις στη λαίδη Κάθριν το κακό που την περιμένει;»

«Το πιθανότερο είναι ότι θα μου λείψει ο χρόνος και όχι το θάρρος, Ελίζαμπεθ. Πρέπει, ωστόσο, να το κάνω και, αν μου δώσεις ένα φύλλο χαρτί, θα το κάνω τώρα αμέσως».

«Αν δεν είχα να γράψω κι εγώ ένα γράμμα, θα καθόμουν δίπλα σου για να θαυμάσω τις ολόσιες γραμμές σου, όπως έκανε κάποτε μια άλλη νεαρή κυρία. Έχω, όμως, κι εγώ μια θεία που θα νομίζει ότι την ξέχασα».

Μη θέλοντας να παραδεχτεί πόσο δίκιο είχε η θεία της σχετικά με την οικειότητά της με τον κύριο Ντάρσι, η Ελίζαμπεθ καθυστέρωσε να απαντήσει στο μακροσκελές γράμμα της κυρίας Γκάρντινερ. Τώρα, όμως, που είχε τόσο καλά νέα να τους πει, ήξερε ότι θα τους έδινε μεγάλη χαρά και άρχισε να νιώθει ντροπή, γιατί κατάλαβε ότι ο θείος και η θεία της είχαν ήδη χάσει τρεις ολόκληρες μέρες ευτυχίας. Κάθισε, λοιπόν, αμέσως και τους έγραψε τα εξής.

Θα σας είχα ευχαριστήσει νωρίτερα, αγαπητή μου θεία, όπως είχα χρέος να κάνω, για την εκτεταμένη, ευγενική και ικανοποιητική παρουσίαση των γεγονότων από εσάς, αλλά, για να πω την αλήθεια, ήμουν πολύ θυμωμένη και δεν μπορούσα να σας γράψω. Φανταζόσασταν περισσότερα από όσα ίσχυαν στην πραγματικότητα. Τώρα, ωστόσο, μπορείτε να φανταστείτε όσα θέλετε. Μπορείτε να μιλήσετε ανοιχτά για ό,τι ποθεί η καρδιά σας, αφήστε τη φαντασία σας ελεύθερη να πετάξει προς όποια κατεύθυνση την πάει η υπό-

θεση, και δεν θα πέσετε και πολύ έξω, παρά μόνο αν θεωρήσετε ότι έχω ήδη παντρευτεί. Νομίζω ότι πρέπει να ξαναγράψετε ένα καινούριο γράμμα, για να τον επαινέσετε πολύ περισσότερο από όσο κάνατε στο τελευταίο. Σας ευχαριστώ χίλιες φορές που δεν πήγαμε τελικά στις Λίμνες. Τι ανόητη που ήμουν που επέμενα να πάμε! Η ιδέα σας με τα πόνι ήταν εξαιρετική. Θα κάνουμε τον γύρο του πάρκου κάθε μέρα. Είμαι το πιο ευτυχημένο πλάσμα στον κόσμο. Μάλλον το έχουν πει κι άλλοι αυτό, κανείς, όμως, δεν είχε μια τόσο ισχυρή δικαιολογία όσο εγώ. Είμαι πιο ευτυχισμένη κι απ' την Τζέιν. Εκείνη απλώς χαμογελά, εγώ γελάω. Ο κύριος Ντάρσι σάς στέλνει όλη την αγάπη του κόσμου, όση του έχει περισσέψει από μένα. Τα Χριστούγεννα σας περιμένουμε όλους στο Πέμπερλι.

Δική σας κ.λπ. κ.λπ.

Το γράμμα του κυρίου Ντάρσι προς τη λαίδη Κάθριν είχε διαφορετικό ύφος, ενώ ακόμη πιο διαφορετικό από αυτά τα δύο ήταν εκείνο που έστειλε ο κύριος Μπένετ στον κύριο Κόλινς, ως απάντηση στο δικό του.

Αγαπητέ κύριε,
πρέπει να σας ενοχλήσω και πάλι για συγχαρητήρια. Η Ελίζαμπεθ θα γίνει σύντομα σύζυγος του κυρίου Ντάρσι. Παρηγορήστε τη λαίδη Κάθριν όσο καλύτερα μπορείτε. Εγώ, πάντως, αν ήμουν στη θέση σας, θα τασσόμουν στο πλευρό του ανιψιού. Έχει περισσότερα να προσφέρει.

Ειλικρινά δικός σας κ.λπ.

Τα συγχαρητήρια που έστειλε η δεσποινίς Μπίνγκλεϊ στον αδελφό της για τον επικείμενο γάμο του ήταν ο ορισμός της προσποίησης και της ανειλικρίνειας. Έγραψε, μάλιστα, και στην Τζέιν για να της εκφράσει την απέραντη χαρά της και να επαναλάβει αυτά που υποστήριζε παλιά περί ενδιαφέροντος κ.λπ. Η Τζέιν αυτή τη φορά δεν πίστεψε τίποτα, πάντως συγκινήθηκε. Και, παρόλο που δεν της είχε καμιά εμπιστοσύνη, αναγκάστηκε να της στείλει μια απάντηση που ήταν πολύ πιο ζεστή από όσο ήξερε ότι άξιζε η εν λόγω δεσποινίς.

Η χαρά που εξέφρασε η δεσποινίς Ντάρσι όταν έμαθε την είδηση ήταν το ίδιο ειλικρινές με τη χαρά που ένιωθε ο αδελφός της όταν της την έστειλε. Τέσσερις κόλλες χαρτί δεν έφτασαν για να εκφράσουν τον ενθουσιασμό της και τη βαθιά επιθυμία της να κερδίσει την αγάπη της νύφης της.

Πριν καλά καλά φτάσει η απάντηση του κυρίου Κόλινς και τα συγχαρητήρια της συζύγου του προς την Ελίζαμπεθ, η οικογένεια στο Λόνγκμπουρν πληροφορήθηκε ότι οι Κόλινς βρίσκονταν αυτοπροσώπως στο Λούκας Λοτζ. Ο λόγος αυτού του τόσο ξαφνικού ταξιδιού δεν άργησε να αποκαλυφθεί. Η λαίδη Κάθριν είχε γίνει τόσο, μα τόσο έξαλλη όταν διάβασε το περιεχόμενο της επιστολής του ανιψιού της, που η Σάρλοτ, η οποία χαιρόταν ειλικρινά για τον γάμο, ανυπομονούσε να απομακρυνθεί από εκεί μέχρι να κοπάσει η μπόρα. Ο ερχομός της φίλης της μια τέτοια στιγμή έδωσε μεγάλη χαρά στην Ελίζαμπεθ, αν και στη διάρκεια των συναντήσεών τους, όταν διαπίστωνε πόσο υπέφερε ο κύριος Ντάρσι που αναγκαζόταν να υποστεί την επιδεικτική αβροφροσύνη και τις δουλοπρεπείς κολακείες του συζύγου της, θα πρέπει μερικές φορές να σκέφτηκε ότι το τίμημα για τη χαρά αυτή ήταν πολύ υψηλό. Εκείνος, πάντως, τις αντιμετώπιζε με αξιοθαύμαστη ηρεμία. Είχε, μάλιστα, την υπομονή να ακούει πολύ ψύχραιμα και τον σερ Γουίλιαμ, ο οποίος τον συνεχάρη λέγοντάς του ότι τους στερούσε το λαμπρότερο κόσμημα της κομητείας και εκφράζοντας την ελπίδα ότι τώρα πια μάλλον θα συναντιούνταν συχνότερα στο Σεντ Τζέιμς. Και, αν κάποιες στιγμές τού ξέφευγε και κανένας μορφασμός δυσαρέσκειας, το έκανε αφού πρώτα ο σερ Γουίλιαμ είχε απομακρυνθεί.

Η χυδαιότητα της κυρίας Φίλιπς ήταν ένα επιπλέον στοιχείο που έθετε σε δοκιμασία την υπομονή του – και μάλλον περισσότερο από οτιδήποτε άλλο. Παρόλο που η κυρία Φίλιπς, όπως και η αδελφή της, αισθανόταν πραγματικό δέος όταν τον συναντούσε και δεν είχε την άνεση να του μιλά με την οικειότητα που της επέτρεπε ο μειλίχιος χαρακτήρας του Μπίνγκλεϊ, όταν τολμούσε τελικά να το κάνει, το έκανε χυδαία. Ο σεβασμός της προς αυτόν την έκανε να μιλά χαμηλόφωνα, να ψιθυρίζει, να φέρεται άκομψα. Η Ελίζαμπεθ έκανε ό,τι μπορούσε για να τον προστατέψει από τη συχνή επαφή με αυτές τις δύο και προσπαθούσε να είναι συνέχεια δίπλα του ή κοντά στα μέλη της οικογένειάς της με τα οποία του άρεσε να συζητά. Και, παρόλο

Τζέιν Όστιν

που η κατάσταση αυτή και όλα τα ενοχλητικά συναισθήματα που αναπόφευκτα τη συνόδευαν, στερούσε από αυτή την περίοδο του φλερτ αρκετή από τη γοητεία της, της έδινε, ωστόσο, τη δυνατότητα να ατενίζει το μέλλον με μεγάλη αισιοδοξία. Δεν έβλεπε την ώρα να απομακρυνθούν από αυτό το τόσο δυσάρεστο –και για τους δύο– περιβάλλον και να πάνε να ζήσουν στην άνεση και την κομψότητα του οικογενειακού κύκλου του Πέμπερλι.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 61

Η μέρα που πρόσφερε στην κυρία Μπένετ την πιο μεγάλη ευτυχία που μπορεί να νιώσει μια μητέρα ήταν εκείνη που απαλλάχθηκε από τις δύο πιο αξιόλογες κόρες της. Εύκολα πλέον φαντάζεται κανείς με τι χαρά και ενθουσιασμό επισκεπτόταν την κυρία Μπίνγκλεϊ και συζητούσε μαζί της για την κυρία Ντάρσι. Θα ήμουν ευτυχής αν μπορούσα να πω, κυρίως για το καλό της οικογένειάς της, ότι η πραγματοποίηση της μεγαλύτερης επιθυμίας της, δηλαδή η αποκατάσταση τριών από τα πέντε παιδιά της, είχε ευεργετική επίδραση πάνω της, κάτι που θα μπορούσε ενδεχομένως να τη μετατρέψει σε μια λογική, συμπαθητική και καλλιεργημένη γυναίκα για όλη την υπόλοιπη ζωή της, γεγονός που θα έκανε ευτυχισμένο και τον σύζυγό της, ο οποίος πιθανότατα να δυσκολευόταν να απολαύσει την οικογενειακή ευτυχία με τόσο ασυνήθιστο γι' αυτόν τρόπο. Δυστυχώς, όμως, η κυρία Μπένετ συνέχισε να υποφέρει από τα νεύρα της και παρέμεινε σταθερά ανόητη και επιπόλαιη.

Η απομάκρυνση της δεύτερης κόρης του από το σπίτι έγινε έντονα αισθητή στον κύριο Μπένετ. Η αγάπη του για εκείνη τον έκανε να βγαίνει πολύ συχνότερα από το σπίτι. Απολάμβανε τις επισκέψεις του στο Πέμπερλι, ιδίως όταν εμφανιζόταν μπροστά τους απροειδοποίητα.

Ο κύριος Μπίνγκλεϊ και η Τζέιν έμειναν μόνο δώδεκα μήνες στο Νέδερφιλντ. Παρά τον εύκολο και γλυκό χαρακτήρα του και παρά τη στοργική καρδιά εκείνης, το να μένουν τόσο κοντά με τη μητέρα της και τους υπόλοιπους συγγενείς της στο Μέριτον ήταν κάτι που δεν μπορούσαν να αντέξουν. Έγινε, λοιπόν, πραγματικότητα η διακαής επιθυμία των αδελφών του. Αγόρασαν ένα υποστατικό σε μια κομητεία δίπλα στο Ντέρμπισαϊρ και, έτσι, παράλληλα με τις άλλες πηγές της ευτυχίας της, η Τζέιν κατοικούσε πλέον σε απόσταση τριάντα μιλίων από την Ελίζαμπεθ.

Η Κίτι περνούσε μεγάλα χρονικά διαστήματα με τις αδελφές της, κάτι που την ωφέλησε σημαντικά. Η συναναστροφή με τόσο ανώτερους ανθρώπους, σε σχέση με τον παλαιότερο κύκλο της, είχε σπουδαία αποτελέσματα. Δεν ήταν τόσο ατίθαση όσο η Λίντια και, έτσι, μακριά πλέον από την επιρροή της, σε συνδυασμό με την κατάλληλη καθοδήγηση, έγινε λιγότερο ανήσυχη, κέρδισε πολλά σε καλλιέργεια και μόρφωση και μειώθηκε εντυπωσιακά η ανοησία της. Φρόντισαν επιμελώς να την προφυλάξουν από τον κίνδυνο των στενότερων επαφών με τη Λίντια και, παρόλο που η κυρία Γουίκαμ την καλούσε συχνά για να τη φιλοξενήσει, δελεάζοντάς τη με χορούς και νεαρούς, ο πατέρας της δεν της επέτρεψε ποτέ να πάει.

Η Μέρι ήταν η μόνη κόρη που παρέμεινε στο Λόνγκμπουρν. Δυστυχώς, όμως, η πλήρης αδυναμία της κυρίας Μπένετ να κάθεται μόνη της, δεν της άφηνε πολύ χρόνο για να καλλιεργήσει τα προσόντα της. Αναγκάστηκε, λοιπόν, να γίνει πιο κοινωνική, αν και τα κηρύγματά της περί ηθικής ύστερα από κάθε πρωινή επίσκεψη δεν σταμάτησαν ποτέ. Επιπλέον, όταν οι δυσάρεστες συγκρίσεις με τις όμορφες αδελφές της έπαψαν να τη βασανίζουν, ο πατέρας της κατάλαβε ότι δεν δυσκολεύτηκε να συμβιβαστεί με τη νέα κατάσταση.

Όσο για τον Γουίκαμ και τη Λίντια, σε αυτούς ο γάμος των δύο νεαρών κοριτσιών δεν επέφερε καμιά δραματική αλλαγή. Εκείνος αντέδρασε πολύ ήρεμα και φιλοσόφησε τη νέα αυτή εξέλιξη, σίγουρος ότι η Ελίζαμπεθ θα πληροφορούνταν τώρα το μέγεθος της αχαριστίας του και ότι αγνοούσε ως τότε και, παρά τα όσα είχαν μεσολαβήσει, διατηρούσε την ελπίδα ότι ο Ντάρσι θα μπορούσε κάποια στιγμή να του εξασφαλίσει ένα καλύτερο μέλλον. Η συγχαρητήρια επιστολή της Λίντια προς την Ελίζαμπεθ για τον γάμο της την πληροφορούσε ότι αυτή τουλάχιστον –αν όχι και εκείνος– καλλιεργούσε κάποιες τέτοιες ελπίδες. Η επιστολή έγραφε τα εξής:

Αγαπημένη μου Λίτσι,

Σου εύχομαι κάθε ευτυχία. Αν αγαπάς τον κύριο Ντάρσι το μισό από ό,τι αγαπώ εγώ τον γλυκό μου τον Γουίκαμ, θα γίνεις πολύ ευτυχισμένη. Είναι μεγάλη παρηγοριά για μένα να ξέρω ότι έχω μια τόσο πλούσια αδελφή και, όταν δεν θα έχεις τίποτα να κάνεις, ελπίζω να σκέφτεσαι λιγάκι κι εμάς. Ξέρω καλά ότι ο Γουίκαμ θα επιθυμούσε μια θέση στην Αυλή και δεν νομίζω ότι με το εισό-

δημά μας θα καταφέρουμε να τα βγάλουμε πέρα χωρίς βοήθεια. Μια οποιαδήποτε θέση με τρεις τέσσερις χιλιάδες τον χρόνο θα μας έκανε. Αν, όμως, δεν θέλεις, μπορείς να μην αναφέρεις τίποτα στον κύριο Ντάρσι γι' αυτό.

Δική σου κ.λπ.

Και επειδή η αδελφή της πραγματικά δεν ήθελε, στην απάντησή της φρόντισε να κλείσει οριστικά την πόρτα σε κάθε αίτημα και προσδοκία αυτού του είδους. Παρ' όλα αυτά, όποτε ήταν σε θέση να τους στείλει κάποια βοήθεια, εξοικονομώντας από τα προσωπικά της έξοδα, το έκανε. Η Ελίζαμπεθ γνώριζε καλά, από την πρώτη στιγμή, ότι ένα εισόδημα σαν το δικό τους και όπως το διαχειρίζονταν δύο τόσο πολυέξοδοι και τόσο αδιάφοροι για την επόμενη μέρα άνθρωποι δεν θα έφτανε για να τους καλύψει. Ήξερε ότι, κάθε φορά που θα μετακόμιζαν κάπου αλλού, θα απευθύνονταν στην Τζέιν ή στην ίδια ζητώντας βοήθεια για να μπορέσουν να εξοφλήσουν τα χρέη που θα άφηναν πίσω τους. Ο τρόπος που ζούσαν, ακόμη και με την αποκατάσταση της ειρήνης που τους έδωσε τη δυνατότητα να εγκατασταθούν μόνιμα σε μια περιοχή, ήταν τελείως ανοργάνωτος. Μετακόμιζαν συνέχεια, πότε εδώ και πότε εκεί, ψάχνοντας φτηνότερο σπίτι και μονίμως ξόδευαν περισσότερα από όσα έβγαζαν. Η αγάπη του Γουίκαμ σύντομα μετατράπηκε σε αδιαφορία. Η δική της κράτησε λίγο περισσότερο. Κι όμως, παρόλο που ήταν νέα και της έλειπε εντελώς η σύνεση, κατάφερε να διατηρήσει στο ακέραιο την υπόληψη που της είχε εξασφαλίσει ο γάμος της.

Παρόλο που δεν υπήρχε καμιά περίπτωση να τον δεχτεί ποτέ ο Ντάρσι στο Πέμπερλι, για χάρη της Ελίζαμπεθ, τον βοήθησε επανειλημμένα στον επαγγελματικό τομέα. Η Λίντια τους επισκεπτόταν πότε πότε, όταν ο σύζυγός της πήγαινε στο Λονδίνο ή στο Μπαθ για να διασκεδάσει. Τους Μπίνγκλεϊ τους επισκέπτονταν συχνότερα και έμεναν μαζί τους τόσο μεγάλο διάστημα, που ακόμη και ο καλόβολος Μπίνγκλεϊ έχανε την υπομονή του. Έφτασε, μάλιστα, στο σημείο να αφήσει να εννοηθεί ότι έπρεπε να φύγουν.

Η δεσποινίς Μπίνγκλεϊ πικράθηκε πολύ από τον γάμο του Ντάρσι, όμως επειδή ήθελε να διατηρήσει το δικαίωμα να επισκέπτεται το Πέμπερλι, έδωσε όλη την πικρία της. Έδειχνε στην Τζορτζιάννα την αγάπη της σε υπερθετικό βαθμό, ήταν τόσο περιποιητική με τον

Ντάρσι όσο ήταν και παλιά, και φρόντισε να αποδώσει στην Ελίζαμπεθ όλη την ευγένεια που της χρωστούσε.

Η Τζορτζιάννα εγκαταστάθηκε μόνιμα στο Πέμπερλι, ενώ η σχέση που δημιουργήθηκε ανάμεσα σε νύφη και κουνιάδα ήταν αυτό ακριβώς που ήλπιζε ο Ντάρσι. Αγαπιούνταν τόσο όσο επιθυμούσαν από την πρώτη στιγμή της γνωριμίας τους. Η Τζορτζιάννα εκτιμούσε υπερβολικά την Ελίζαμπεθ, αν και στην αρχή, όταν την άκουγε να μιλά στον αδελφό της τόσο παιχνιδιάρικα και να τον πειράζει, ξαφνιαζόταν και τρώαζε. Τον άνθρωπο που είχε μάθει να σέβεται ίσως περισσότερο κι απ' όσο τον αγαπούσε, τον έβλεπε να δέχεται τα πειράγματα της συζύγου του χωρίς να αντιδρά. Έμαθε, λοιπόν, πράγματα πρωτοφανή και ασύλληπτα για εκείνη. Χάρη στην καθοδήγηση της Ελίζαμπεθ, άρχισε να μαθαίνει ότι μια γυναίκα μπορεί να φέρεται στον σύζυγό της με την άνεση και την οικειότητα που δεν θα επέτρεπε ποτέ ένας αδελφός στην αδελφή του, ειδικά όταν είναι πάνω από δέκα χρόνια μικρότερή του.

Η λαίδη Κάθριν είχε εξοργιστεί με τον γάμο του ανιψιού της. Εκτόνωσε πολύ εκφραστικά την πηγαία ειλικρίνεια που τη χαρακτήριζε και απάντησε στην επιστολή που της έστειλε για να της ανακοινώσει την απόφασή του με τόσους προσβλητικούς χαρακτηρισμούς, ιδίως για την Ελίζαμπεθ, που για κάποιο διάστημα οι επαφές μεταξύ τους διακόπηκαν. Τελικά, όμως, με μεσολάβηση της Ελίζαμπεθ, ο Ντάρσι πείστηκε να ξεχάσει την προσβολή και να προσπαθήσει να συμφιλιωθεί μαζί της. Η θεία του, στην αρχή, αντιστάθηκε κάπως, έπειτα, όμως, ο θυμός της υποχώρησε, είτε λόγω της αγάπης που έτρεφε για τον ανιψιό της είτε από την περιέργειά της να δει πώς φερόταν η σύζυγός του. Καταδέχτηκε, λοιπόν, να τους επισκεφθεί στο Πέμπερλι, παρόλο που το δάσος εκεί είχε μολυνθεί ανεπανόρθωτα από την παρουσία της συγκεκριμένης οικοδέσποινας, αλλά και από τις επισκέψεις των θείων της από την πόλη.

Οι σχέσεις τους με τους Γκάρντινερ ήταν πάντα πολύ ζεστές. Ο Ντάρσι, όπως και η Ελίζαμπεθ, τους αγαπούσε πολύ. Και οι δύο δεν έπαψαν στιγμή να νιώθουν βαθιά ευγνωμοσύνη για τους ανθρώπους που, φέρνοντάς τη στο Πέμπερλι, συνέβαλαν στην ένωσή τους.

Για τη συγγραφέα

Η Αγγλίδα συγγραφέας Τζέιν Όστιν, γεννήθηκε το 1775 στο Στίβεντον της κομητείας Χάμσαϊρ, στη νότια Αγγλία. Ήταν το έβδομο από τα οκτώ παιδιά της οικογένειας. Ο πατέρας της, Τζορτζ Όστιν, ιερέας και δάσκαλος, της έδωσε σχολική μόρφωση με μαθήματα στο σπίτι, αλλά και της εμφύσησε την αγάπη για τη λογοτεχνία. Διάβαζε διαρκώς από μικρή ηλικία και άρχισε να γράφει στην αρχή της εφηβείας. Μετά τον θάνατο του πατέρα της, το 1805, αυτή και η μητέρα της μετακόμισαν στο Σαουθάμπτον, για να εγκατασταθούν τελικά στο Τσότον του Χαμσαϊρ το 1809. Μόνο τέσσερα μυθιστορήματα εκδόθηκαν όσο ζούσε: *Λογική και ευαισθησία* (1811), *Περηφάνια και προκατάληψη* (1813), *Μάνσφιλντ Παρκ* (1814) και *Έμμα* (1816). Όλα εκδόθηκαν ανώνυμα. Το όνομά της γνωστοποιήθηκε στους αναγνώστες από τον αδελφό της Χένρι, ο οποίος επιμελήθηκε τα μυθιστορήματα που κυκλοφόρησαν μετά τον θάνατό της. Πέθανε στις 18 Ιουλίου 1817 σε ηλικία 41 ετών. Δύο ακόμη μυθιστορήματα, το *Πειθώ* και το *Νορθάνγκερ Άμπει* εκδόθηκαν μετά τον θάνατό της, το 1818.

Τζέιν Όστιν, επιχρωματισμένο χαρακτηριστικό βασισμένο σε ένα πορτρέτο που ζωγράφησε η αδελφή της Κασσάνδρα.

Βάσει του ν. 3966/2011 τα διδακτικά βιβλία του Δημοτικού, του Γυμνασίου, του Λυκείου, των ΕΠΑ.Λ. και των ΕΠΑ.Σ. τυπώνονται από το ΙΤΥΕ - ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ και διανέμονται δωρεάν στα Δημόσια Σχολεία.

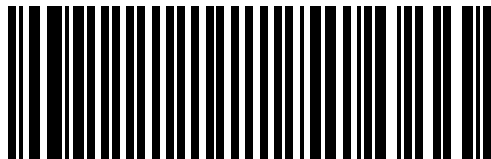
Το παρόν βιβλίο σύμφωνα με τις Υπουργικές Αποφάσεις 142611/ΓΔ4 – 28/11/2024 και 145275/ΓΔ4 – 04/12/2024 θα διανεμηθεί δωρεάν στα Δημόσια Σχολεία της χώρας.

Απαγορεύεται η αναπαραγωγή οποιουδήποτε τμήματος αυτού του βιβλίου, που καλύπτεται από δικαιώματα (copyright), ή η χρήση του σε οποιαδήποτε μορφή, άνευ γραπτής άδειας σύμφωνα με τη νομοθεσία περί προστασίας πνευματικών δικαιωμάτων.

Κωδικός Βιβλίου: 0-22-0295

ISBN 978-960-06-6504-8

(01) 000000 0 22 0295 2